

March 16-18, 2025
Ankara, Türkiye

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT BOOK

EDITED BY
José Juan Paz Reyes
Arturo Martínez de Escobar Fernández

ISBN - 979-8-89695-043-1
www.izdas.org

ABSTRACT BOOK

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

March 16-18, 2025
Ankara Turkiye

Editors

José Juan Paz Reyes
Arturo Martinez de Escobar Fernández

20.03.2025

by Liberty Academic Publishers, New York, USA
ALL RIGHTS RESERVED NO PART OF THIS BOOK MAY BE REPRODUCED IN ANY FORM, BY
PHOTOCOPYING OR BY ANY ELECTRONIC OR MECHANICAL MEANS, INCLUDING
INFORMATION STORAGE OR RETRIEVAL SYSTEMS, WITHOUT PERMISSION IN WRITING
FROM BOTH THE COPYRIGHT OWNER AND THE PUBLISHER OF THIS BOOK.

© Liberty Academic Publishers 2025

The digital PDF version of this title is available Open Access and distributed under the terms of the
Creative Commons Attribution-Non Commercial 4.0 license (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits adaptation, alteration, reproduction and distribution for
noncommercial use, without further permission provided the original work is attributed. The
derivative works do not need to be licensed on the same terms.

adopted by Mariam Rasulan

ISBN 979-8-89695-043-1:

CONGRESS ID

TITLE OF CONGRESS

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES
CONGRESS

PARTICIPATION

Keynote & Invited

DATE - PLACE

March 16-18, 2025

Ankara Turkiye

EDITORS

José Juan Paz Reyes

Arturo Martínez de Escobar Fernández

ORGANIZATION

İKSAD-Institute of Economic Development and Social Researches

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ORGANIZING COMMITTEE MEMBERS

- Prof. Dr. Nilgün ULUTAŞDEMİR- Ordu University
Assoc.Prof. Prof. Dr. Özlem ULGER - Batman University
AssocProf.. Dr. Betül APAYDIN YILDIRIM, Ataturk University
Assoc. Prof. Dr. Dr. Hüseyin ERİŞ- Harran University
Assoc.Prof. Dr. Tülin KARTAL GÜNGÖR- Ankara Hacı Bayram Veli
University
Assoc. Prof. Dr. Sinan KOPUZLU - Ataturk University
Dr. Ethem İlhan ŞAHİN -Adana Alparslan Türkeş Science and Technology
University
Dr. Serkan GÜN- Siirt University
Dr. Ali MUTİ - General Directorate of Land Registry and Cadastrate
Dr. Songül DEMİREL DEĞİRMENCİ - Hitit Üniversitesi
Dr. Elvan CAFAROV, Azerbaijan State Pedagogy University
Dr. Viola MAKHZOUM, Islamic University of Lebanon
Lecturer, Dr. Burak SAYAR, Bitlis Eren University
Dr. Muhammad Faisal - Sindh Madressatul Islam University (SMIU),
Karachi, Pakistan

SCIENCE & ADVISORY COMMITTEE

- Prof. Dr. Ahmet Niyazi ÖZKER, Bandırma Onyediy Eylül University
Prof. Dr. Salih ÖZTÜRK, Tekirdağ Namık Kemal University
Assoc. Prof. Dr. Güray ALPAR- Strategic Thinking Institute
Assoc. Prof. Dr. Özlem ÜLGER - Batman University
Assoc. Prof. Dr. Cavit POLAT - Kahramanmaraş Sütçü İmam University
Assoc. Dr. Nazife ASLAN, Ankara Hacı Bayram Veli University
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Emin KALGI - Ardahan University
Assoc. Dr. Froilan Mobo - Philippine Merchant Marine Academy
Assoc. Prof. Dr. Songül AKIN-Dicle University
Assoc. Prof. Dr. Ayşegül TÜRK - Ankara Hacı Bayram Veli University
Asst. Prof. Dr. Fatma HASTAOĞLU, Sivas Cumhuriyet University
Dr. Damezhan SADYKOVA - Kazakh Girls State Pedagogical University
Dr. Mariam S. OLSSON - Labanise University
Dr. Songül DEMİREL DEĞİRMENCİ - Hitit Üniversitesi
Dr. Muntazir MEHDI, National University of Modern Languages
Dr. WU Yicheng - Minzu University
Dr. Ali MUTİ - General Directorate of Land Registry and Cadastrate
Dr. Ethem İlhan ŞAHİN, Adana Alparslan Turkes Science and Technology
University
Dr. Serkan GÜN, Siirt University

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Dr. Mohammed Shoaib KHAN - Pak Turk Maarif School
Dr. Muhammad Faisal - Sindh Madressatul Islam University (SMIU), Karachi,
Pakistan
Lecturer, Dr. Burak SAYAR, Bitlis Eren University

PARTICIPATING COUNTRIES (28)

Türkiye, Azerbaijan, Mexico, Nigeria, Serbia, Ukraine, UK, Algeria, Romania,
Republic of Moldova, India, Slovakia, Iran, Albania, Pakistan, Australia,
Morocco, Iraq, Ethiopia, USA, Malaysia, Vietnam, Indonesia, Bangladesh, China,
Kosovo, Lebanon, TRNC

TOTAL ABSTRACTS: 311

The number of abstracts from foreign countries: **162**

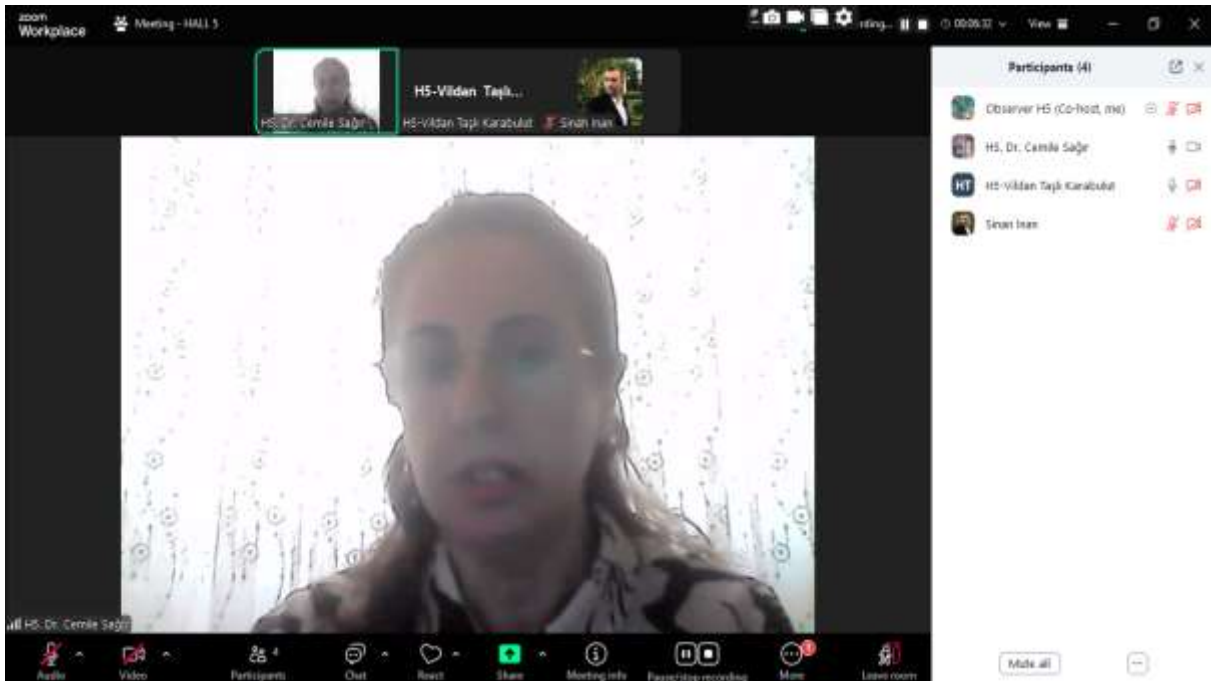
The number of abstracts from Türkiye: **149**

LANGUAGES

Turkish, English, Spanish, Russian

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PHOTO GALLERY

ABSTRACT BOOK

March 16-18, 2025
Ankara Türkiye

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

02. NATURAL FIBERS

B - TYPES OF NATURAL FIBERS :

Natural fibers were divided into two groups depending on their sources. Plant fibers are the most commonly accepted fiber by the manufacturing industry for various purposes.

```
graph TD
    NF[Natural Fiber] --> PF[Plant Fiber]
    NF --> AF[Animal Fiber]
    PF --> W[Wood]
    PF --> SB[Stem/Bark]
    PF --> L[Leaf]
    PF --> BF[Seed/Fruit]
    PF --> G[Grass]
    W --> SW[Soft Linn Wood]
    SB --> FIB[Flax, Hemp, Ramie]
    L --> WSP[Wool, Silk, Spider]
    BF --> CS[Cotton, Jute/Kat]
    G --> MR[Man-made silk]
```

Advantages: Low density, low cost, renewable resources and production require less energy, good thermal conductivity and acoustic insulating characteristics.

Disadvantages: High water absorption, dimensional variability, sensitive to UV, microbial attack, incompatibility with most hydrophobic polymers, poor adhesion in matrix.

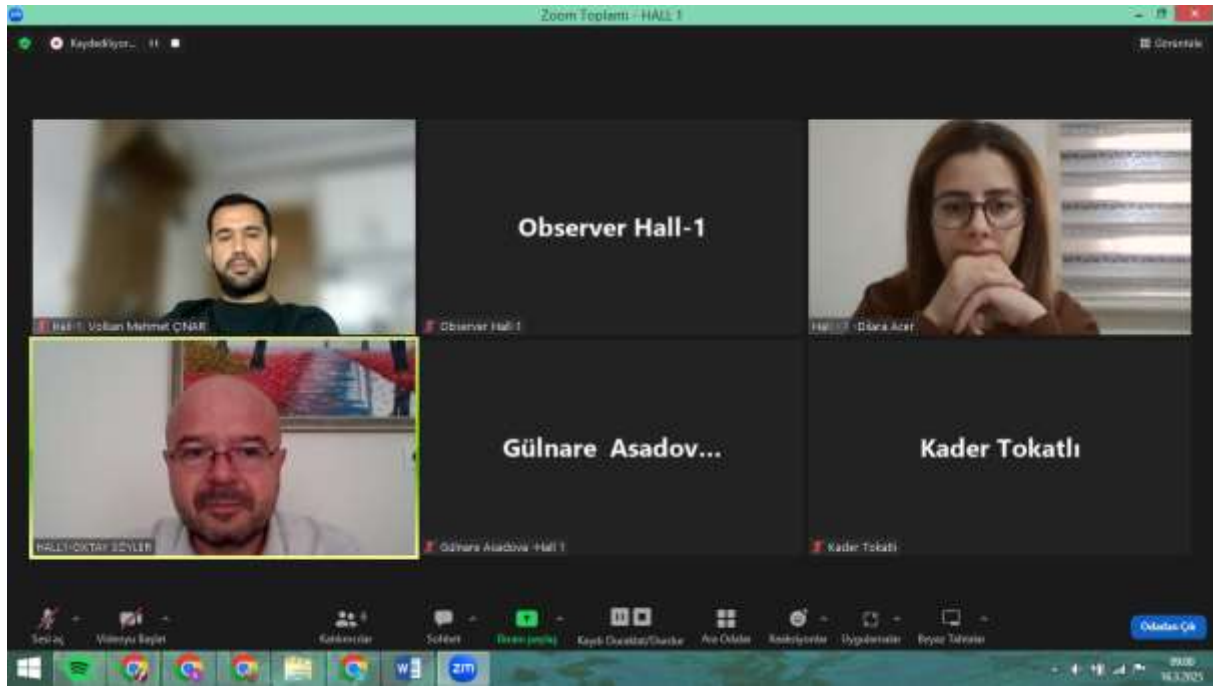
Zoom Workplace - Конференция - HALL 6

Participants:

- Observer Hall-6
- Abdulaziz
- Hall-6, Iyas AlTa...
- Michael Basse

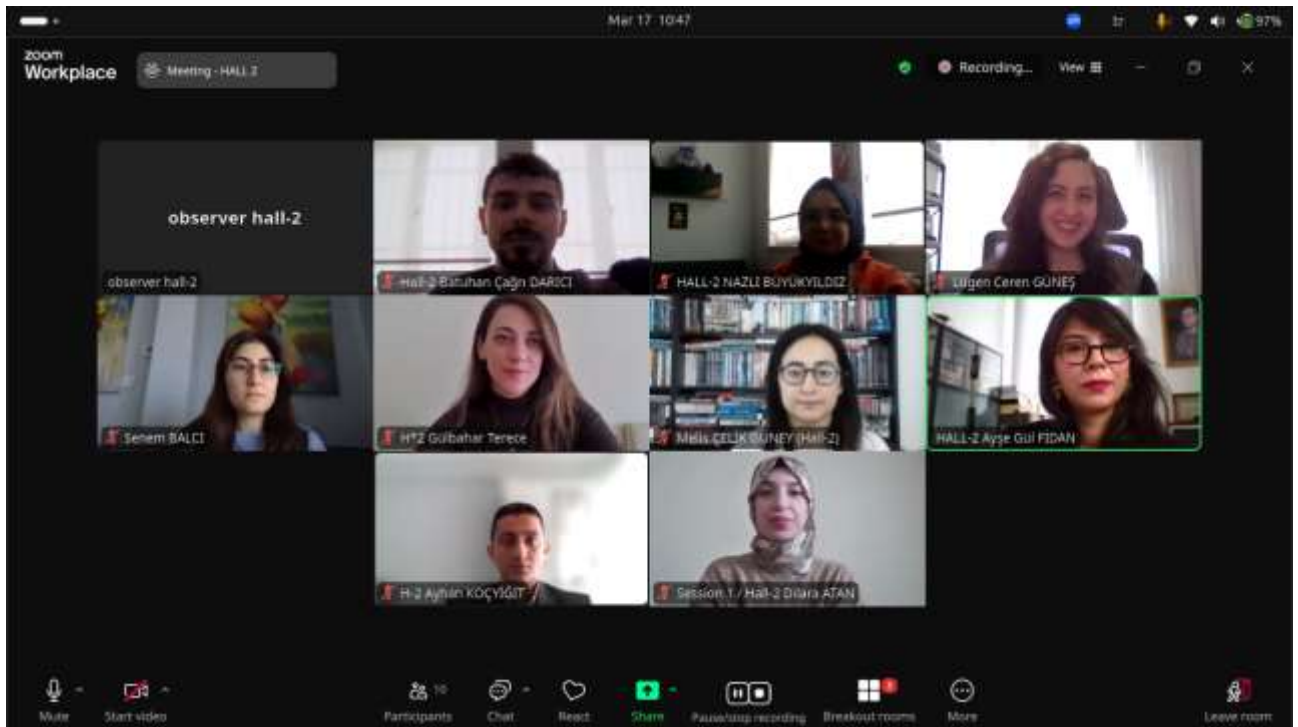
ABSTRACT BOOK

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

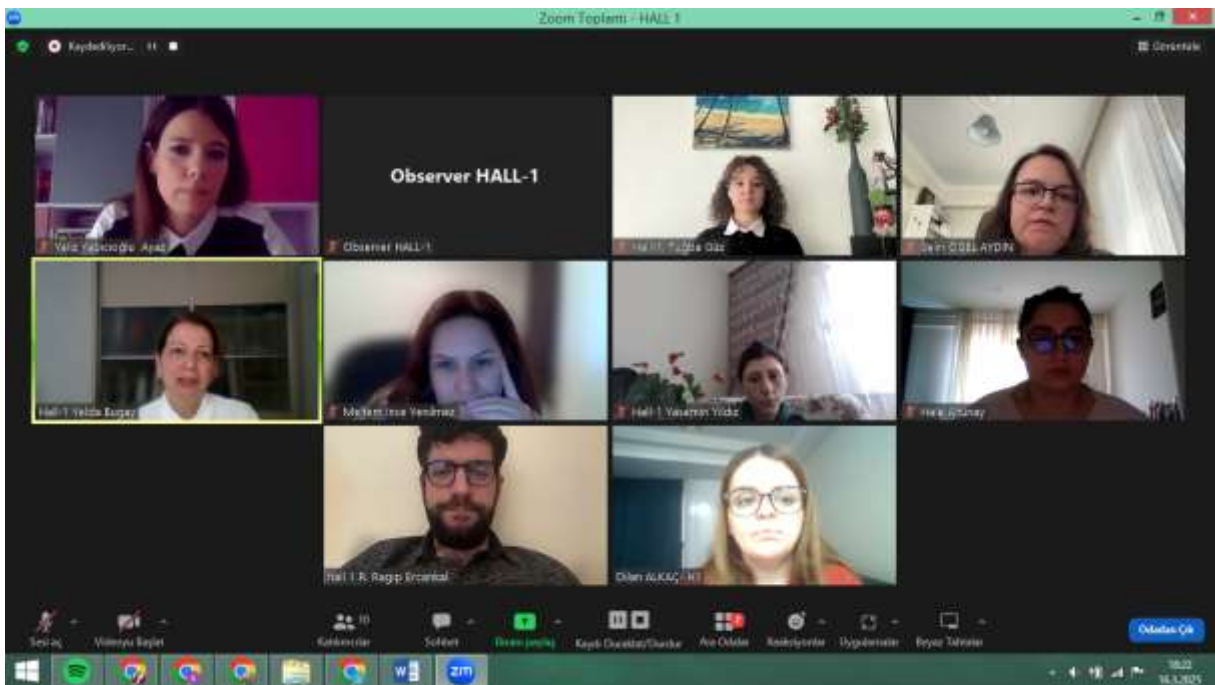
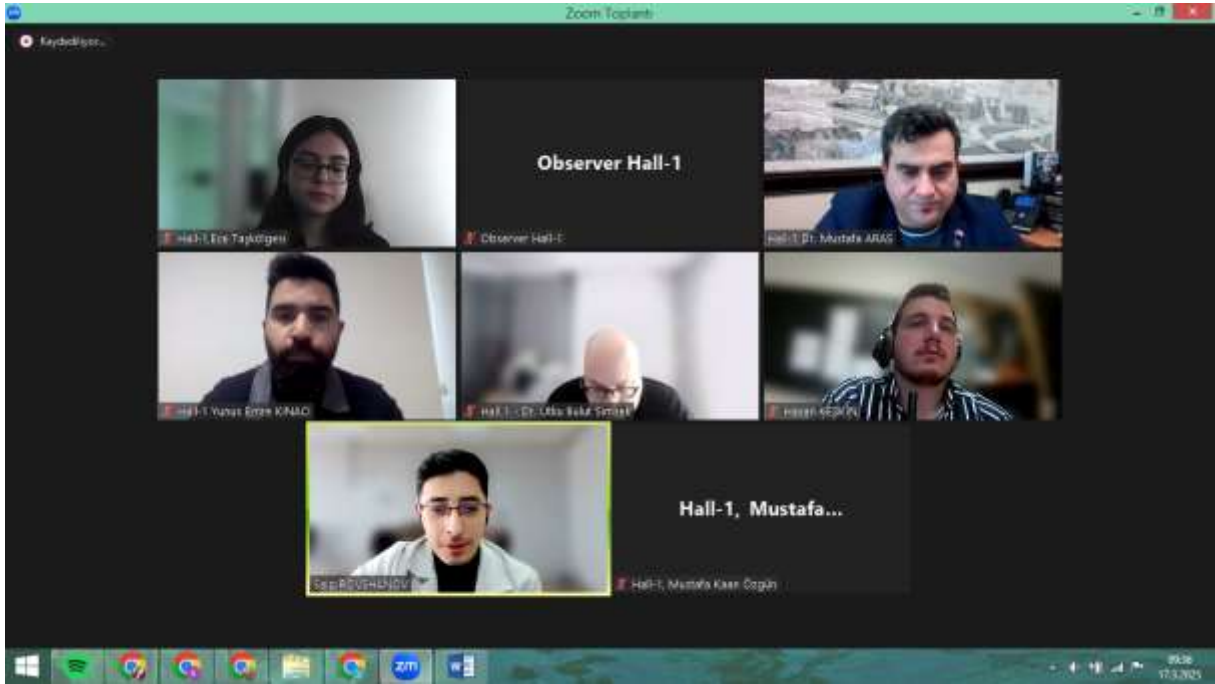

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

March 16-18, 2025
Ankara Turkiye

ONLINE PROGRAM

Meeting ID: 883 9498 5602

Passcode: 161718

<https://us02web.zoom.us/j/88394985602?pwd=YFtBAkebD0jReheYVoJnqU6jZ0BBzE.1>

PARTICIPANT COUNTRIES (28):

Türkiye, Azerbaijan, Mexico, Nigeria, Serbia, Ukraine, UK, Algeria, Romania, Republic of Moldova, India, Slovakia, Iran, Albania, Pakistan, Australia, Morocco, Iraq, Ethiopia, USA, Malaysia, Vietnam, Indonesia, Bangladesh, China, Kosovo, Lebanon, TRNC

ÖNEMLİ, DİKKATLE OKUYUNUZ LÜTFEN / IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

Önemli, Dikkatle Okuyunuz Lütfen

- ❖ Kongremizde Yazım Kurallarına uygun gönderilmiş ve bilim kurulundan geçen bildirimler için online (video konferans sistemi üzerinden) sunum imkanı sağlanmıştır.
- ❖ Online sunum yapabilmek için <https://zoom.us/join> sitesi üzerinden giriş yaparak "Meeting ID or Personal Link Name" yerine ID numarasını girerek oturuma katılabilirsiniz.
- ❖ Zoom uygulaması ücretsizdir ve hesap oluşturmaya gerek yoktur.
- ❖ Zoom uygulaması kaydolmadan kullanılabilir.
- ❖ Uygulama tablet, telefon ve PC'lerde çalışıyor.
- ❖ Her oturumdaki sunucular, sunum saatinden 15 dk öncesinde oturuma bağlanmış olmaları gerekmektedir.
- ❖ Tüm kongre katılımcıları canlı bağlanarak tüm oturumları dinleyebilir.
- ❖ Moderatör - oturumdaki sunum ve bilimsel tartışma (soru-cevap) kısmından sorumludur.

Dikkat Edilmesi Gerekenler- TEKNİK BİLGİLER

- ◆ Bilgisayarınızda mikrofon olduğuna ve çalıştığına emin olun.
- ◆ Zoom'da ekran paylaşma özelliğine kullanabilmelisiniz.
- ◆ Kabul edilen bildiri sahiplerinin mail adreslerine Zoom uygulamasında oluşturduğumuz oturuma ait ID numarası gönderilecektir.
- ◆ Katılım belgeleri kongre sonunda tarafınıza pdf olarak gönderilecektir
- ◆ Kongre programında yer ve saat değişikliği gibi talepler dikkate alınmayacaktır

IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

- ❖ To be able to attend a meeting online, login via <https://zoom.us/join> site, enter ID "Meeting ID or Personal Link Name" and solidify the session.
- ❖ The Zoom application is free and no need to create an account.
- ❖ The Zoom application can be used without registration.
- ❖ The application works on tablets, phones and PCs.
- ❖ The participant must be connected to the session 15 minutes before the presentation time.
- ❖ All congress participants can connect live and listen to all sessions.
- ❖ Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

Points to Take into Consideration - TECHNICAL INFORMATION

- ◆ Make sure your computer has a microphone and is working.
- ◆ You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- ◆ Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- ◆ Requests such as change of place and time will not be taken into consideration in the congress program.

FACE TO FACE PRESENTATIONS

17.03.2025

Moderator: Dr. German Martinez Prats

Mexico Local Time: 11:00 – 13:00

Adress: Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
DESAFIOS Y RETOS DEL AUDITOR	Camilo León Pérez Aransazú Ávalos Díaz Dra. Fabiola Itzel Ortiz Martínez Dr. Abraham Gerardo Pérez Sandoval	UJAT
ANÁLISIS DE LOS POSIBLES EFECTOS DE LA APLICACIÓN DE ARANCELES A LOS PRODUCTORES DE TABASCO	Cristell Micaela Gutiérrez Pérez Dr. German Martínez Prats Dra. Candelaria Guzmán Fernández Dr. Tomás Francisco Morales Cárdenas	UJAT
DÓLARES DIGITALES DE LA RESERVA FEDERAL	Liliana Medina Medina Dra. Candelaria Vázquez Ramos Dra. Elizabeth García Moreno Dra. Aransazú Avalos Díaz	UJAT
CAPACITACIÓN DEL DOCENTE EN HERRAMIENTAS DE LA IA	Lucerito arias de los santos Dr. Tomas francisco Morales Guzmán Dr. German Martínez Prats Dra. Candelaria Guzmán Fernández	UJAT
BONOS DE CARBONO COMO INSTRUMENTO DE FINANZAS VERDES: MECANISMOS, IMPACTO Y DESAFÍOS EN EL CONTEXTO DE LAS FINANZAS INTERNACIONALES	Ricardo Arturo Soberano Gutiérrez Dra. Aransazú Avalos Díaz Dr. Andrés Guzmán Sala Dra. Candelaria Vázquez Ramos	UJAT
PROCESO PARA LLEVAR ACABO UN TRABAJO DE AUDITORIA INTERNA	Camilo León Pérez Aransazú Ávalos Díaz Dra. Fabiola Itzel Ortiz Martínez Dr. Abraham Gerardo Pérez Sandoval	UJAT
EL COMERCIO INFORMAL Y SU IMPACTO EN LA ECONOMÍA MEXICANA	Cristell Micaela Gutiérrez Pérez Dr. German Martínez Prats Dra. Candelaria Guzmán Fernández Dr. Tomás Francisco Morales Cárdenas	UJAT
EL PAPEL DEL FONDO MONETARIO INTERNACIONAL (FMI) EN LA ECONOMÍA GLOBAL	Itzel Dallan Vázquez García Dra. Candelaria Guzmán Fernández Dr. Tomás Francisco Morales Cárdenas Dr. Germán Martínez Prats	UJAT

FACE TO FACE PRESENTATIONS

17.03.2025

Moderator: Dr. German Martinez Prats

Mexico Local Time: 13:00 – 15:00

Adress: Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
NEARSHORING Y EL SECTOR INMOBILIARIO INDUSTRIAL EN MÉXICO	Liliana Medina Medina Dra. Candelaria Vázquez Ramos Dra. Elizabeth García Moreno Dra. Aransazú Avalos Díaz	UJAT
IMPORTANCIA DE LA AUDITORÍA INTERNA	Lucerito arias de los santos Dr. Tomas francisco Morales Guzmán Dr. German Martínez Prats Dra. Candelaria Guzmán Fernández	UJAT
LA INVERSIÓN EXTRANJERA DIRECTA E INDIRECTA EN PROYECTOS DE INVERSIÓN Y FINANCIAMIENTO INTERNACIONAL: MECANISMOS, IMPACTOS Y CONSIDERACIONES	Ricardo Arturo Soberano Gutiérrez Dra. Aransazú Avalos Díaz Dr. Andrés Guzmán Sala Dra. Candelaria Vázquez Ramos	UJAT
FORTALECIMIENTO DE LA INDUSTRIA AUTOMOTRIZ Y DE MICROCHIPS EN MÉXICO: HACIA MARCAS NACIONALES COMPETITIVAS	Alfredo Guatemala Mariano Arturo Martínez de Escobar Fernández Maximiliano Martínez Ortíz Verónica Vázquez Vidal	UJAT
ARANCELES DEL 25% EN ACERO Y ALUMINIO: IMPACTO GLOBAL Y NUEVA ERA DE PROTECCIONISMO	Alfredo Guatemala Mariano Arturo Martínez de Escobar Fernández Maximiliano Martínez Ortíz Verónica Vázquez Vidal	UJAT
EL USO DE LA MARCA “HECHO EN MÉXICO” Y LA POLÍTICA DE SUSTITUCIÓN DE IMPORTACIONES	Alfredo Guatemala Mariano Arturo Martínez de Escobar Fernández Maximiliano Martínez Ortíz Verónica Vázquez Vidal	UJAT
EL ROL DEL EMPRENDIMIENTO EN EL CRECIMIENTO ECONÓMICO	Ana Marina López Hernández Francisca Silva Hernandez Gladys Hernandez Romero Germán Martínez Prats	UJAT
LAS DIVISAS MÁS IMPACTANTES DEL MUNDO	Darwin Vázquez Balboa Dr. Carlos Mauricio Tosca Vidal Dra. Mariela Adriana Rodríguez Ocaña Dra. Aransazú Avalos Diaz	UJAT

Session 1 / Hall-1

16.03.2025

Moderator: Assist. Prof. Dr. Oktay SÖYLER

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
A RESEARCH ON THE EFFICIENCY OF ENERGY RESOURCES IN AGRICULTURAL PRODUCTION IN TURKEY AND METHODS OF REDUCING LOSSES IN ENERGY USE	Oktay SÖYLER	Iskenderun Technical University, Türkiye
EVALUATION OF THE CURRENT SITUATION OF CITRUS PRODUCTION IN HATAY PROVINCE	Oktay SÖYLER	Iskenderun Technical University, Türkiye
EARLY LEAF REDDENING IN COTTON AND SOLUTIONS	Coşlu Ege SERİN Volkan Mehmet ÇINAR Aydın ÜNAY	Aydın Adnan Menderes University, Türkiye
APPLICATION OF BIOLOGICAL METHODS IN THE REMOVAL OF SALTS FROM SALINE SOILS	Gülnara Asadova Yegana Aliyeva Saida Gahramanova Xudu Mammadov Fikrat Amiraslanov	Azerbaijan University of Technology, Azerbaijan Ganja State University, Azerbaijan
EFFECTS OF THE USE OF CHITOSAN AS A CLARIFYING AGENT ON THE COLOR OF CHERRY JUICE	Ahmet Buğra YILDIZ Kader TOKATLI	Tokat Gaziosmanpaşa University, Türkiye
DETERMINATION OF PHENOLIC CONTENT AND ANTIOXIDANT POTENTIAL OF FIRETHORN (<i>PYRACANTHA COCCINEA</i>) FRUIT EXTRACTS	Basak Ebru ÖZCAN	Kırklareli University, Türkiye
INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF DIFFERENT COLD PRESSING PROCESS CONDITIONS ON THE QUALITY OF SOME FUNCTIONAL SEED OILS AND COLD PRESS WASTES	Dilara Acer Onur Ketenoğlu	Eskişehir Osmangazi University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 1 / Hall-2

16.03.2025

Moderator: Assoc. Prof. Dr. S. Hülya İMAMOĞLU

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
BICLUSTERING METHOD IN CRIME DATA ANALYSIS	Hacı Hasan ÖRKCÜ Demet ALBASAR	Gazi University, Türkiye
JUDICIAL BODY'S INTERVENTION IN LEGISLATIVE POWER; RE-REGULATION OF THE STATUTE OF LIMITATION IN PARTICIPATION CLAIM CASES	Ahmet Şakir Demirtaş	KTO Karatay University, Türkiye
THE EFFECTS OF GLOBALIZATION ON STATES	Ahmet Şakir Demirtaş	KTO Karatay University, Türkiye
PATIENT RIGHTS: PHILOSOPHICAL FOUNDATIONS OF PATIENT RIGHTS EMERGING PATIENT RIGHTS	Sıla KILIÇ Hasan Tahsin KEÇELİGİL	Ondokuz Mayıs University, Türkiye
ADMINISTRATIVE RESPONSIBILITY OF HOSPITAL QUALITY MANAGEMENT UNIT	Burcu TURAN	Karatay University, Türkiye
THE CONTRACT FOR WORK IN MEDICINE, PATIENT RIGHTS, AND THE LEGAL RIGHTS OF THE PHYSICIAN ARISING FROM THE CONTRACT FOR WORK	Edanur TEKCAN DİNLER Hasan Tahsin KEÇELİGİL	Ondokuz Mayıs University, Türkiye
PHYSICAL EXAMINATION, COLLECTION OF BODILY SAMPLES, AND MOLECULAR GENETIC ANALYSIS IN THE CONTEXT OF MEDICAL INTERVENTIONS WITHOUT CONSENT UNDER ARTICLES 75-78 OF THE CRIMINAL PROCEDURE CODE	Edanur TEKCAN DİNLER Hasan Tahsin KEÇELİGİL	Ondokuz Mayıs University, Türkiye
PATIENT'S RELATIVE: A LEGAL ASSESSMENT	S. Hülya İMAMOĞLU	Ankara University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 1 / Hall-3
16.03.2025
Moderator: Prof. Dr. Esra LÜLE
Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718
Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
A RESEARCH: USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION	Havvanur AYDOĞDU Makbule ANKARA	Necmettin Erbakan University, Türkiye
A REVIEW OF PISA EXAMS	Esra LÜLE	İnönü University, Türkiye
A REVIEW OF PIRLS EXAMS	Esra LÜLE	İnönü University, Türkiye
UNDERSTANDING OF JUSTICE IN THE DECISION-MAKING PROCESS OF EDUCATION ADMINISTRATORS	Ebru ERMİŞ SARAÇOĞLU Süleyman KARATAŞ	Akdeniz University, Türkiye
EXAMINING THE COMPETENCIES OF GRADUATE STUDENTS TO CONDUCT SCIENTIFIC RESEARCH	Ebru ERMİŞ SARAÇOĞLU Süleyman KARATAŞ	Akdeniz University, Türkiye
THE PLACE AND IMPORANCE OF TECNOLOGY USE IN PRESCHOOL EDUCATION	Tuğçe TÜRKAY ALIM Süleyman KARATAŞ	Akdeniz University, Türkiye
CONTRIBUTIONS OF GAME-BASED LEARNING METHOD TO CHILDREN'S DEVELOPMENT IN PRESCHOOL PERIOD	Tuğçe TÜRKAY ALIM Süleyman KARATAŞ	Akdeniz University, Türkiye
THE IMPORTANCE OF THE EDUCATOR IN A MULTICULTURAL EDUCATIONAL ENVIRONMENT	Oğuzhan ŞENTÜRK Süleyman KARATAŞ	Akdeniz University, Türkiye
THE IMPORTANCE OF PHILOSOPHY WITH CHILDREN (P4C) EDUCATION IN TURKISH EDUCATION SYSTEM	Oğuzhan ŞENTÜRK Süleyman KARATAŞ	Akdeniz University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.
Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.
Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 1 / Hall-4

16.03.2025

Moderator: Assist. Prof. Dr. Sanem YAMAK

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
DALİTLER, MODERN KÖLELİK VE AMBEDKARİTE HAREKETİ: MUMBAİ'DEKİ TOPLUMSAL TEZATLIĞIN İNCELENMESİ	Burcu DOĞAN Fulya MEMİŞOĞLU ZAIMOĞLU	Yıldız Technical University, Türkiye
AN ANALYSIS OF B. F. SKINNER'S WALDEN-TWO UTOPIA IN THE CONTEXT OF THE COLD WAR: A SOCIAL ENGINEERING FANTASY AND POLITICAL ALIENATION	Sanem YAMAK	Karabük University, Türkiye
A NEW PERSPECTIVE IN INTERNATIONAL RELATIONS: CONSTRUCTIVISM AND THE ISSUE OF IDENTITY IN THE CASE OF EAST TURKISTAN	Melek Aleyna Çelik	Sakarya University, Türkiye
TURKEY'S FOREIGN TRADE RELATIONS WITH THE GULF COOPERATION COUNCIL COUNTRIES: EVALUATION OF THE LAST 10 YEARS	Mesut ŞENGÜLER	Istanbul Trade University, Türkiye
THE REFLECTION OF THE U.S. SOURCED MODERNIZATION IN INFANTRY BRANCH ORGANIZATION, EQUIPMENT AND DOCTRINE ON INFANTRY JOURNALS (1948-1953)	Oral ATEŞ	National Defense University, Türkiye
AFTER 2005, THE POLITICAL, SOCIAL AND ECONOMIC EVALUATION OF TÜRKİYE AND EUROPEAN UNION RELATIONS	Deniz AK	Economic and Administrative Sciences, Political Science and International Relations, Yalova, Türkiye
INVESTIGATION OF THE MIGRATION POLICY OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE THROUGH THE BULGARIAN TURKS	Deniz AK	Economic and Administrative Sciences, Political Science and International Relations, Yalova, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 1 / Hall-5

16.03.2025

Moderator: Assoc. Prof. Dr. Victoria POSTOLACHE

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
TURKIYE'S VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING APPROACH IN THE AGE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE: POLICIES AND CHALLENGES	Vildan Taşlı Karabulut	Yalova University, Türkiye
COMPARATIVE ANALYSIS OF TOURISM COMPETITIVENESS IN AZERBAIJAN AND THE EU: STRATEGIC APPROACHES	Şamidzade Ağa Kerim Ebulfez oğlu Vasil Mironoviç Budzyak	Kyiv State University of Trade and Economics
THE INTEGRATION OF SUFI MORAL VALUES INTO PSYCHOLOGY: THE PSYCHOLOGICAL BENEFITS OF SERVING OTHERS (KHIDMAT)	Cemile SAĞIR	Üsküdar University, Türkiye
CORRUPTION PERCEPTIONS VS. INEQUALITY: A COMPARATIVE STUDY	Mr. Sinan INAN	University of York, United Kingdom
INNOVATIVE SOLUTIONS FOR QUALITY ASSURANCE IN THE DIGITAL ERA: QUALITY 4.0	Victoria POSTOLACHE	Alecu Russo Balti State University, Republic of Moldova
DIGITALIZATION OF TOURISM PERFORMANCE	Daniela MATUŠÍKOVÁ Tünde DZUROV VARGOVÁ	University of Prešov in Prešov, Slovakia
ENVIRONMENTAL INITIATIVES OF TOURISM BUSINESSES	Daniela MATUŠÍKOVÁ Tünde DZUROV VARGOVÁ	University of Prešov in Prešov, Slovakia
BRIDGING THE GAP: TOWARDS ACCESSIBLE HUMAN COMPUTER INTERACTION (HCI) DESIGN FOR AN INCLUSIVE FUTURE OF WORK IN NIGERIA	Ibrahim Ismail RAFINDADI CLN	World Meteorological Organization Regional Training Centre, Nigerian Meteorological Agency, Oshodi, Lagos
EVALUATING THE EFFECTIVENESS OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS IN URBAN TRANSPORTATION SYSTEMS: A BUSINESS MODEL PERSPECTIVE	Yusuf Kolapo Ibrahim, Samuel Seun Salako	Federal Polytechnic, Ilaro, Ogun State

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 1 / Hall-6

16.03.2025

Moderator: Moses Adeolu AGOI

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
BUDGET DEFICIT, BUDGET REFORM INDEX AND MACROECONOMIC PERFORMANCE INDICATORS IN NIGERIA	Najira Agasa Nuhu, Daniel Adamu, Uba Emmanuel Adamu	Kaduna State College of Education, Gidan waya, Kafanchan, Kaduna State, Nigeria
KEY PROBLEMS IN THE CONTEXT OF COOPERATION BETWEEN SCHOOLS AND PARENTS OF YOUNGER GRADES STUDENTS	Nedeljko M. Milanović	University of Kragujevac
DEPICTING THE IMPACT OF MACHINE LEARNING (ML) IN INSTITUTIONS OF LEARNING: A SURVEY ON DEVELOPMENTAL TRENDS IN EDUCATION	Moses Adeolu AGOI Oluwakemi Racheal OSHINOWO Aminat Oloruntoyin ABDULRASAK Oluwanifemi Opeyemi AGOI	Lagos State University of Education, Lagos Nigeria.
DISCOURSE STRATEGIES IN PRESIDENT TINUBU'S BUDGET PRESENTATION SPEECHES OF THE 2024 AND 2025 FISCAL YEARS	Adenike Mercy Ajayi, ODUNLAMI Oluwatoyin Kemi	Federal College of Education (Technical) Akoka-Yaba, Lagos State, Nigeria
DISCOURSE STRATEGIES IN PRESIDENT TINUBU'S BUDGET PRESENTATION SPEECHES OF THE 2024 AND 2025 FISCAL YEARS	Ajayi Mercy Adenike, Odunlami Oluwatoyin Kemi	Federal Polytechnic, Nigeria & Federal College of Education (Technical) Akoka-Yaba, Nigeria
THE MEDIATOR ROLE OF GUILT PRONENESS IN SOCIAL INTERACTIONS: A QUANTITATIVE STUDY	Edmond RAPTI, Angela SULA	University of Tirana, Albania
SUMMATIVE EVALUATION OF THE IMPLEMENTATION OF NOMADIC EDUCATION PROGRAMME IN PANKSHIN, PLATEAU STATE, NIGERIA	Clementina Hashimu Bulus Rotdang Bakmi Jurkuk	University of Jos, Nigeria
PERCEPTION OF FACULTY MEMBERS ON THE ADOPTION OF OPEN SCIENCE IN A UNIVERSITY OF TECHNOLOGY	Prisca Oluchi Chuks-Ibe Sadiat Adetoro Salau Oluwatosin Daniel Akobe Kabiru Omeiza Muhammed	

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 1 / Hall-7
16.03.2025
Moderator: Amina Mumtaz
Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718
Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
INVESTIGATION OF THERMAL COMFORT IN ARCHITECTURAL DESIGN STUDIOS: THE CASE OF OSMANIYE	Dr. Ezgi BAY-SAHIN	Lancaster University, UK
BIOLOGICAL EVALUATION SCHIFF BASE TRANSITION METAL COMPLEXES	Amina Mumtaz	PCSIR Laboratories Complex, Ferozepur Road, Lahore-Pakistan
IMPACT ASSESSMENT OF ACID MINE DRAINAGE ON GROUND WATER QUALITY OF SINGRAULI COAL FILED AREA, M.P. INDIA	Mohd Adil Siddique, M. D. Patel, Ravi K Jade, Arif Jamal	NIT Raipur, India IIT (BHU), India
Ba-FeNi- HEXAALUMINATE NEW CATALYSTS FOR OXIDATIVE COUPLING OF METHANE	N.B.Touahri, A. Benadda, J.P.Holgado	Université M'hamed Bougara Laboratoire Chimie de Matériaux Instituto de Ciencia de Materiales, Spain
NATURAL FIBERS IN COMPOSITE MATERIALS: PROPERTIES AND APPLICATIONS	Kaouthar Boumane, Mohammed Assouag, Mohammed Alami, Mostapha Karaoui	University Moulay Ismail, Morocco
SUSTAINABLE BRACKISH WATER REMOVAL TECHNOLOGIES IN COASTAL REGIONS OF BANGLADESH	Abdullah Al Numan, Abdullah Al Fayed, Mohammad Ali Hossain, Morshedul Alam Rafi, MD Helal Uddin, Mohammad Nur-E-Alam	Yangzhou University, China University of Dhaka, Bangladesh. University of Textiles, Bangladesh. Ahsanullah University of Science and Technology, Bangladesh Universiti Tenaga Nasional, Selangor
ARMCHAIR PHOSPHORENE NANOTUBE: DFT STUDY	Zakariya Arbaou, Ah. Rahmani	Moulay Ismail University FSM-ESTM-ENS, Morocco.
UTILIZATION OF WASTE PLASTIC AS A COAGULANT/FLOCCULANT IN WASTEWATER TREATMENT	Muhammad Shuaibu Maiwada, Usman Abdulmalik	Umaru Musa Yaradua University

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 2 / Hall-1
16.03.2025
Moderator: Umut ŞENER
Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718
Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
ANALYSIS OF THESES AND ARTICLES ON ISLAMIC BELIEF PRINCIPLES	Burak Sazak Sevim Güven	Gaziosmanpaşa University, Türkiye
A SYSTEMATIC REVIEW OF THESES ON NATURAL TEACHING TECHNIQUES IN TURKEY	Berna KAYHAN OCAK Raziye ERDEM	Trabzon University, Türkiye
FROM ENERGY CONSUMPTION TO A SUSTAINABLE FUTURE: DETERMINING HOUSEHOLD NATURAL GAS EXPENDITURE DYNAMICS WITH THE DOUBLE-HURDLE CENSORED MODEL	Handan Türkmen Abdulkaki Bilgiç	Bilecik Şeyh Edebali University, Türkiye
BAĞLAMA EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN GENEL ÇALGI PERFORMANSI ÖZ YETERLİK İNANCI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	Umut ŞENER Ferit BULUT	Ondokuz Mayıs University, Türkiye
RESEARCH ON TOPONYMS OF TURKIC ORIGIN IN IRAN	Aybeniz Hasanova	ANAS Acad. Z.M. Bunyadov named after Oriental studies Institute
THE VALUE OF CONSTRUCTION AND ARCHITECTURE ACCORDING TO THE QUR'AN	İdris Sami SÜMER	Kırşehir Ahi Evran University, Türkiye
THE QUR'AN AND RESPECT IN COMMUNICATION	İdris Sami SÜMER	Kırşehir Ahi Evran University, Türkiye
ASMAI'S WORKS NAMED KİTÂBÜ'N-NAHL VE'L-KERM	Mustafa İBİŞ	Adıyaman University, Türkiye
IMMIGRATION, WOMEN AND RELIGION. SAMPLE OF FOREIGN WOMEN RESIDING IN ESKİŞEHİR	Fatma ÖZER Ahmet ÖZALP	Osmangazi University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.
Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.
Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 2 / Hall-2
16.03.2025

Moderator: Assoc. Prof. Dr. Faruk MANAV
Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718
Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
THE ART OF MUGAM AS A NATIONAL TREASURE OF AZERBAIJAN AND THE SYNTHESIS OF ETNOCULTURAL ORIGINS	Bagırova Tamilla Ali kızı	Azerbaijan State Pedagogical University, Azerbaijan
THE INTRICACIES OF LITERARY-MOTIVATED AND NARRATIVE RUGS IN THE AZERBAIJANI CULTURE OF KARABAKH	Kazımova Elnara	The National Museum of Azerbaijani Literature named after Nizami Ganjavi, Azerbaijan
SOCIOLOGY OF EMOTION IN MAX WEBER	Özge SEVGİLİ	Artuklu University, Türkiye
LIFE OF COKHAN VELIKHANOV AND HIS CONTRIBUTIONS TO CULTURAL WORKS OF STEPPE TURKIC WORLD	Aykut DALAK	Karabük University, Türkiye
A SHORT AND UNSUCCESSFUL ATTEMPT TO FOUND A STATE IN IRAN: THE 1946 MAHABAD REPUBLIC	Aykut DALAK	Karabük University, Türkiye
QUIXOTISM IN MIGUEL DE UNAMUNO'S WORK NAMED AUNT TULA	Melike ATAMAN YILMAZ Faruk MANAV	Gazi University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.
Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.
Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 2 / Hall-3

16.03.2025

Moderator: Assoc. Prof. Dr. Ayhan AKSAKALLI

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
THE RELATIONSHIP OF CORE ENDURANCE WITH CERVICAL STABILIZATION AND PROPRIOCEPTION IN WOMEN WITH AND WITHOUT PILATES EXERCISE	Selin KALIN	İstanbul Arel University, Türkiye
POTENTIAL EFFECTS OF SELENIUM ON INSULIN RESISTANC	Büşra Bilgehan CANKAR Suphiye Mine YURTTAGÜL	Hasan Kalyoncu University, Türkiye
UNIVERSITIES IN THE PERFORMANCE GRIP: THE HIDDEN EFFECTS OF PERFORMANCE-BASED FUNDING MODELS ON ACADEMIC FREEDOM IN TURKEY	Ayhan AKSAKALLI	Bayburt University, Türkiye
MEDICAL MALPRACTISE DISTINCTION BETWEEN MEDICAL MALPRACTISE AND COMPLICATION	Asuman Zehra DURMUŞOĞLU Hasan Tahsin KEÇELİGİL	Ondokuz Mayıs University, Türkiye
WOMEN'S BREAST CANCER HEALTH BELIEFS AND HEALTH LOCUS OF CONTROL: THEIR EFFECTS ON HEALTHY LIFESTYLE BEHAVIORS	Gözde ÖNAL	Ankara Medipol University, Türkiye
ORAL FRAILITY IN ELDERLY INDIVIDUALS	Sevgi DEMİR ÇAM Bedriye Cansu KOYUNOĞLU	Artvin Çoruh University, Türkiye Erzurum Technical University, Türkiye
SYMPTOM MANAGEMENT IN INDIVIDUALS WITH ANKYLOSING SPONDYLITIS	Sevgi DEMİR ÇAM Bedriye Cansu KOYUNOĞLU	Artvin Çoruh University, Türkiye Erzurum Technical University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 2 / Hall-4
16.03.2025

Moderator: Assist. Prof. Dr. Abdurrahman GÜNDAY
Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718
Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
GA-1DCNN: AN EFFECTIVE DEEP LEARNING APPROACH FOR DIABETES RISK DETERMINATION	Tayyip Özcan Beyza Nur Kamaş	Erciyes University, Türkiye
DYNAMIC AND HYBRID ATTACK DETECTION MODEL BASED ON THRESHOLD AND STOCHASTIC METHODS	Cerennur KORKUT Ceyda KAHRAMAN Saltık Buğrahan KIZILTAŞ Mehmet MİLLİ	Bolu Abant İzzet Baysal University, Türkiye
FUZZY LOGIC-BASED APPROACH FOR DRONE ALTITUDE CONTROL	Ayhan KÖTEN	Yıldız Technical University, Türkiye
OPTIMIZATION OF PARAMETERS AFFECTING ELECTROLYSIS	Dr. Simge ÖZTÜRK Rüstem AŞIK	Vestel Beyaz Eşya A.Ş., Türkiye
DEVELOPMENT OF A WORKING ALGORITHM FOR REMOVAL OF CHLORINE GAS EMERGING IN ELECTROLYSIS	Dr. Simge ÖZTÜRK Rüstem AŞIK	Vestel Beyaz Eşya A.Ş., Türkiye
İNSANSIZ HAVA ARAÇLARI İÇİN S-BANT BIÇAK ANTEN TASARIMI	Berk Can KOYUNCU Mehmet ÇİYDEM	Gazi University, Türkiye
COMPENSATING INS/GNSS INTEGRATED NAVIGATION POSITION ERRORS USING AIR DATA SYSTEM SENSORS DURING GNSS OUTAGES	Enes ARSLAN Serkan KURT	Yıldız Technical University, Türkiye
COMPARATIVE INVESTIGATION OF RESOLUTION, SAMPLING RATE AND NOISE PERFORMANCES OF ATMEGA328P INTERNAL ANALOG-DIGITAL CONVERTER AND ADS1115 ANALOG-DIGITAL CONVERTER	Abdurrahman GÜNDAY Canberk UTAR Aydın BALABEY Muhammed Mert YILMAZ Muhammed DEMİR	Bursa Uludağ University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 2 / Hall-5**16.03.2025****Moderator: Major Gheorghe GIURGIU****Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718****Ankara Local Time: 11:30 – 13:30**

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
THROMBOPENIA –ABSENT –RADIUS (T.A.R) SYNDROME IN CHILDREN AND ANESTHESIA	S.Benabdi, M.Amani, D.Matmour, K.Daho, M.Laredj, D. Boumendil	Faculty Of Medicine Of Oran, Algeria Faculty Of Medicine Sidi Belabesse, Algeria
THE INFLUENCE OF GUT MICROBIOTA ON NEUROGENESIS IN STROKE: IMPACT OF NEUROPOLEN	Major Gheorghe GIURGIU, Prof dr med Manole COJOCARU	Deniplant-Aide Sante Medical Center, Romania Academy of Romanian Scientists Titu Maiorescu University, Romania
COMPARATIVE STUDY BETWEEN CAUDAL ANESTHESIA AND THE COMBINATION OF PUDENDAL/ILIO-INGUINAL BLOCK FOR PERIOPERATIVE PAIN MANAGEMENT IN TESTICULAR ECTOPY SURGERY	Meriem Amani, Saliha Benabdi, Lotfi Bouchaar, Sidi Mohamed Laarej, Khadidja Meddeber	University of Oran 1
PSYCHOANALYSIS BETWEEN TREATING CATHARSIS AND HEALING TRAUMATIC WOUNDS ENERGY MEDICINE AS A CASE STUDY	Khalida Madoui	Ecole Normale Supérieure Assia Djebar. Constantine. Algeria
THE RELATIONSHIP BETWEEN VITAMIN D STATUS AND C-REACTIVE PROTEIN CRP WITH CORONAVIRUS DISEASE (COVID-19) IN IRAQI OLDER PATIENTS	Prof. Dr. Essam Fadel Al-Jumaili, Muntaha Ali Hussein	University of Baghdad
INVESTIGATION OF THE REVERSIBILITY OF CADMIUM-INDUCED TESTICULAR DAMAGE AFTER RECOVERY, WITH OR WITHOUT ZINC SUPPLEMENTATION	Jihane Ait benbella, Samy Housbane, Youness Kadil, Fatima Ezzahra Kabbali, Ikram Ghicha, Hasnaa Bazhar, Fatiha Bousselham, Afaf Banid, Othmane Hammani, Nouredine Louanjli, Mehdi Karkouri, Abderrahmane Mellouki, Houda Filali, Rachid Aboutaieb	Hassan II University Casablanca, Morocco
ASSESSMENT OF HEALTH BURDEN DUE TO THE EMISSIONS OF SO2 FROM VEHICLES IN MAKASSAR CITY, INDONESIA	Anwar Mallongi, Aminuddin Syam, Wahiduddin, Sukri Palutturi, Ernyasih	Hasanuddin University, Jl. Perintis Kemerdekaan, Indonesia
ASSESSING OSTEOPOROSIS AND ITS AGGRAVATING PHARMACEUTICAL ASSOCIATED ADVERSE EFFECTS IN LAHORE PUNJAB, PAKISTAN	Mudassir Hafeez Muhammad Hashaam Kashif Zubair Aamir Sohail Sumaira Younus Dr. Nabiha Dr. Mah-Ru-Nisa Atif	Hajvery University Euro Campus, Lahore

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 2 / Hall-6

16.03.2025

Moderator: Ananda Majumdar

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
PHILOSOPHY OF LITERATURE: BRIDGING LITERARY THEORY AND ANALYTIC PHILOSOPHY	Ananda Majumdar	University of Alberta
REDEFINING CORPORATE CULTURE: ROLE OF CSR IN SHAPING GENDER INCLUSIVITY IN INDIA	Tavneet Kaur Gurleen Kaur	Punjab University Chandigarh IILM Law University Gurgaon India
THE INTERPLAY OF CORPORATE CULTURE AND FIDUCIARY DUTIES: A DUAL PERSPECTIVE	Pooja Shukla	Hong Kong Metropolitan University, Hong Kong
FORMATION AND DEVELOPMENT OF HOT SKILLS IN MATHEMATICS	S.G.Eszhanova	Zhetysu University named after Ilyas Zhansugurov, Taldykorgan, Kazakhstan
THE ROLE OF ARMENIANS IN THE ECONOMIC, CULTURAL AND ARTISTIC PROSPERITY OF IRAN DURING THE SAFAVID AND QAJAR PERIODS	Mohammad Reza Alam Abbas Eghbal Mehran	Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran
THE EVOLVING LANDSCAPE OF INTERNATIONAL FINANCIAL REGULATION	Amritha LJ, Sreejith J	SRM University Delhi-NCR, Sonapat , Haryana Executive, BUOM Praj Industries Pune
RELATIONSHIP BETWEEN FEAR OF MISSING OUT (FOMO) AND CYBERLOAFING AMONG EMPLOYEES: MODERATING ROLE OF DARK TRIAD	Unsa Andleeb Ayub, Umm Eman Syed, Neelam Bibi, Dr. Anam Khan	Rawalpindi Women University, Rawalpindi
MONETARY POLICY AND CREDIT GROWTH DYNAMICS: EVIDENCE FROM PANEL COINTEGRATION AND THRESHOLD REGRESSION	Yusuf Adeniyi Jamiu	Fountain University, Osogbo
CLIMATE RESILIENCE: A PATHWAY TO SUSTAINABLE COMMUNITIES	G. Leela krishna Dr. P. Suganthi	R.M.K Engineering College, Tamil Nadu, India.
BUSINESS ETHICS AND ETHICAL MANAGEMENT PROGRAMS	Dr.Venet Shala, Dr.Demir Lima, Dr.Halil Bajrami	University of Prizren " Ukshin Hoti ", Prizren, Kosovo University of Mitrovica "Isa Boletini ", Mitrovica, Kosovo

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 2 / Hall-7

16.03.2025

Moderator: Dr. Vidya Sunil Kadam

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
THE ROLE OF RECOGNITION AND LEADERSHIP DEVELOPMENT PROGRAMS IN ENHANCING TALENT MANAGEMENT	Dr. Vidya Sunil Kadam	Shivaji University Kolhapur
DESIGN AND DEVELOPMENT OF NOVEL APPROACH FOR FILE SHARING FOR SECURITY USING BLOCKCHAIN TECHNOLOGY	Deepak Bansal	Indian Institute of Finance, Greater Noida, India
THE ETHICS OF ATTENTION: RESHAPING MARKETING IN THE AGE OF DIGITAL OVERLOAD	Le Thi Hong Nhung	Nha Trang University, Vietnam
DYNAMIC RELATIONSHIP BETWEEN ENERGY PRICES AND MACRO-POLICY VARIABLES IN BICS: EVIDENCE FROM MULTIPLE THRESHOLD MODEL	Rubia Jalal, Gopinathan. R	University of Jammu, India
LOCAL OPEN GOVERNMENT ISSUES IN SAO PAULO, BRAZIL	Syed Agung Afandi Muslim Afandi Rizki Erdayani Afrinaldy Rustam	State Islamic University of Sultan Syarif Kasim Riau, Pekanbaru, Indonesia
IMPACT OF HEURISTICS BIASES ON INVESTMENT DECISION-MAKING: A STUDY OF INDIVIDUAL INVESTORS OF INDIAN STOCK MARKET	Ishrat Bashir Dr. Sushil Kumar Mehta	Shri Mata Vaishno Devi university, India
THE IMPORTANCE OF REALISTIC PRESENTATION OF BUSINESS RESULTS FROM THE POINT OF VIEW OF OVERALL MANAGEMENT IN THE WORK OF NUMEROUS COMPANIES	Snjezana Glumac-Lourenço	City of Belgrade – City Administration – Secretariat for Environmental Protection, Belgrade, Serbia
EFFECTS OF BRAND DIFFERENTIATION STRATEGIES ON CUSTOMER LOYALTY: A STUDY OF BAKERY PRODUCTS IN NORTH CENTRAL NIGERIA	Dr. Eze Ikechukwu Bernard	Nigeria Police Academy, Wudil Kano State, Nigeria
THE IMPACT OF DESERTIFICATION ON SOCIOECONOMIC FACTORS IN THE REGION OF THE M'CIF, ALGERIA	Y. Abdou, Dja.Madani, S.Kachef, Dj.Alkam	University of Biskra, Algeria

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 3 / Hall-1

16.03.2025

Moderator: Assist. Prof. Dr. Alp ÖZEL

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 14:00 – 16:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
THE HIDDEN DANGER OF INTENSIVE CARE: DELIRIUM AND LIFE-SAVING INTERVENTIONS	Elif Aleyna ÖZDEDE Alp ÖZEL Mine BİLGİN	Bolu Abant İzzet Baysal University, Türkiye
THE ROLE OF WEARABLE DEVICES IN CARDIAC REHABILITATION: A SYSTEMATIC REVIEW	Alp ÖZEL Elif Aleyna ÖZDEDE Umut Ata UĞRAŞ	Bolu Abant İzzet Baysal University, Türkiye
BREASTFEEDING IN THE EARLY POSTPARTUM PERIOD	Naile BAŞKUT Nilüfer TUĞUT	Sivas Cumhuriyet University, Türkiye
MINDFULNESS-BASED INTERVENTIONS IN ADDICTION TREATMENT: A REVIEW ON EFFICACY AND METHODS	Kemal YARAN Hasret YALÇINÖZ BAYSAL	Muş Alparslan University, Türkiye Atatürk University, Türkiye
DIGITAL GAME ADDICTION IN ADOLESCENTS: THE ROLE OF NURSES AND EARLY INTERVENTION METHODS	Kemal YARAN Hasret YALÇINÖZ BAYSAL	Muş Alparslan University, Türkiye Atatürk University, Türkiye
BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF STUDIES ON HYPEREMESIS GRAVIDARUM	İrem AĞTAŞ Gülay DEMİR Nilüfer TUĞUT	Sivas Cumhuriyet University, Türkiye
THE EFFECT OF TRACTION STRAIGHT LEG LIFT TECHNIQUE AND FOAM ROLLER TECHNIQUE ON HAMSTRING FLEXIBILITY IN YOUNG HEALTHY ADULTS – AN EXPERIMENTAL COMPARATIVE STUDY	Abdulkadir ERTÜRK Betül DURMUŞ Emine Evrim UZUN Fatma ÜNVER	Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Türkiye Pamukkale University, Türkiye

**All participants must join the conference 10 minutes before the session time.
Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.
Kindly keep your cameras on till the end of the session.**

Session 3 / Hall-2
16.03.2025
Moderator: Prof. Dr. Nilay COŞGUN
Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718
Ankara Local Time: 14:00 – 16:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
FROM RIGID WALLS TO LIVING WALLS: A STUDY ON KINETIC FACADES	Gökçe DAĞTEKE Nilay COŞGUN	Fırat University, Türkiye Gebze Technical University, Türkiye
THE USE OF LANDSCAPE AS AN ARTISTIC TOOL IN THE WORRKS OF SOCIAL CONSEPT	Valiyeva Jeyran Elshan	Mingachevir State University Ganja State University
ENERGY AND EXERGY ANALYSIS OF THE COOLIMG SYSTEM OF A SHOPPING CENTER İN ANKARA	Zehra Sever Mevlüt Arslan Murat Kadir Yeşilyurt	Ostim Technical University, Türkiye Bozok University, Türkiye
ENERGY AND EXERGY ANALYSIS OF THE HEATING SYSTEM OF A SHOPPING CENTER İN ANKARA	Zehra Sever Mevlüt Arslan Murat Kadir Yeşilyurt	Ostim Technical University, Türkiye Bozok University, Türkiye
15 MINUTE CITY PERSPECTIVE: RECONCEPTUALIZING NEIGHBORHOOD SPIRIT	Fatma Zehra Aksakallı Seda Hatipoğlu	Gazi University, Türkiye
INVESTIGATION OF THE STRUCTURAL BEHAVIOR OF REINFORCED CONCRETE BEAMS PRODUCED WITH NATURAL PERLITE UNDER PURE TORSION	Abdulkadir Türkoğlu Atıla Kumbasaroğlu Hakan Yalçınır Ahmet İhsan Turan	Erzincan Binali Yıldırım University, Türkiye
A STUDY ON THE HISTORICAL DEVELOPMENT OF GREEN FACADE SYSTEMS	Hasan TARTAR Nilay COŞGUN	Gebze Technical University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.
Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.
Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 3 / Hall-3

16.03.2025

Moderator: Assist. Prof. Dr. Emrah ÇELİK

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 14:00 – 16:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
EFFECTS OF URBANIS(Z)ATION ON BIRD NESTING BEHAVIOR: CHALLENGES AND ADAPTATIONS	Emrah ÇELİK	Iğdır University, Türkiye
EXAMINATION OF SUSTAINABILITY OF STEEL STRUCTURES WITHIN THE FRAMEWORK OF BUILDING LIFE CYCLE	Ahsen UZUNLU Figen BEYHAN	Gazi University, Türkiye
LIVABLE STREET PRINCIPLES AND APPLICATION EXAMPLES IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE URBAN DESIGN	Mustafa Kemal YAĞMUR Cenk HAMAMCIOĞLU	Yıldız Technical University, Türkiye
INVESTIGATION OF DAMAGE FORMS OF HISTORICAL MASONRY STONE MINARATS DAMAGED IN KAHRAMANMARAS CENTER DURING THE 6TH FEBRUARY KAHRAMANMARAS EARTHQUAKES	İsmet ÇALIK	General Directorate of Foundations, Türkiye
MULTIFACETED ARCHITECT: AYDIN KUNT'S ROLE IN ARCHITECTURE AND EDUCATION	Beyzanur Demircan Yasemen Say Özer	Yıldız Technical University, Türkiye
ANALYSIS OF URBAN MEMORY SPACES: THE CASE OF ELAZIG CITY MUSEUM	Kübra CİVELEK KALINCA Menşure Kübra MÜEZZİNOĞLU	Fırat University, Türkiye
PUBLIC HEALTH ISSUES AND THE ROLE OF URBAN DESIGN IN CLIMATE CHANGE ACTION PLANS	Gizem KARACAN TEKİN	Süleyman Demirel University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 3 / Hall-4

16.03.2025

Moderator: Assoc. Prof. Dr. Erol TOPAL

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 14:00 – 16:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
AN INVESTIGATION OF POSTGRADUATE THESES ON LIFE SKILLS WRITTEN IN TURKEY BETWEEN 2013-2024	Abdullah TANTA	Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Türkiye
ABSTRACT BEINGS IN THE KAZAKH TURKISH TRANSLATION OF THE QURAN	Erol TOPAL	Kastamonu University, Türkiye
INVESTIGATION OF THE EFFECT OF "GREEN WORKSHOP" PRACTICES ON RECYCLING AWARENESS OF BILSEM STUDENTS	Zişan İLERİ Duru SEZGİN şirin DEMİRCAN YILDIZ	Etimesgut Science and Art Center, Ankara, Türkiye
THE EFFECTS OF REMOTE WORK AND DIGITAL TRANSFORMATION ON JOB PERFORMANCE: A LITERATURE REVIEW BEYOND THE PANDEMIC CONTEXT	Uğur Kemal ÖZER Vildan ATEş	Ankara Yıldırım Beyazıt University, Türkiye
THE EFFECT OF SOCIO-DEMOGRAPHIC DATA ON SPEAKING ANXIETY IN MIDDLE SCHOOL STUDENTS	Neslihan KARAKUş Olkan DURSUN	Yıldız Technical University, Türkiye
A COMPARATIVE ANALYSIS OF THE 9TH GRADE PIANO LESSON CURRICULA OF FINE ARTS HIGH SCHOOLS FOR THE YEARS 2016 AND 2022	Ceren UYGUN OĞHAN Damla BULUT	Hitit University, Türkiye Ondokuz Mayıs University, Türkiye
INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN SECONDARY SCHOOL STUDENTS CONCEPTUAL UNDERSTANDING LEVELS AND SPATIAL THINKING SKILLS IN ASTRONOMY SUBJECTS	Tuğçe AYDEMİR Salih ATEş	Gazi University, Türkiye
THE IMPORTANCE OF AUTHENTIC MATERIALS AS PART OF DEVELOPING STUDENTS' COMMUNICATION SKILLS	Aliye HETEMOVA	Gazi University, Türkiye

iAll participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 3 / Hall-5**16.03.2025****Moderator: Svitlana TRYBUKH****Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718****Ankara Local Time: 14:00 – 16:00**

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
PRESENTATION OF REAL BUSINESS RESULTS IN COMPANIES FOR THE PURPOSE OF MAKING MANAGEMENT DECISIONS BY TOP MANAGEMENT IN CONDITIONS OF FINANCIAL CRISIS	Vladan Jović	Megatrend Univerzitet, Serbia
IMPLEMENTATION OF TRAINING IN FINANCIAL MANAGEMENT AND CONTROL IN CONDITIONS OF FINANCIAL CRISIS IN BUSINESS OPERATIONS	Vladan Jović	Megatrend Univerzitet, Serbia
FINANCIAL MANAGEMENT AND CONTROL WITHIN THE FRAMEWORK OF IMPROVING MANAGEMENT DECISIONS IN THE CONTEXT OF BANKING AND FINANCIAL CRISES	Vladan Jović	Megatrend Univerzitet, Serbia
BRIDGING THE GAP IN FINANCIAL REPORTING: DETERMINANTS OF XBRL ADOPTION IN OMANI ACCOUNTING FIRMS USING THE TOE FRAMEWORK	Nithya Ramachandran, Tasnim Al Barwani, Shima Al-Mahmoudi, Salma Al Hajri, Maryam Al-Hashamiya	University of Technology and Applied Sciences – Ibra, Sultanate of Oman.
THE CHALLENGES OF MARKET ORIENTATION FOR FRUIT FARMERS – THE CASE OF THE DIBRA REGION	Edisela Mena	Logos University College - Department of Management
STRATEGIC PUBLISHING: CHOOSING A JOURNAL TO INCREASE RESEARCH VISIBILITY	Svitlana TRYBUKH	Kherson State Agrarian and Economic University, Scientific library, Kherson, Ukraine
INDUSTRY 4.0: ANALYZING RETURN ON INVESTMENT AND MANAGING TECHNOLOGICAL OBSOLESCENCE	M. A. BECHCHAR, M. A. SOULHI, M. O. AKOURRI	FST de Tanger Université Abdelmalek Essaâdi Ecole Nationale Supérieure de Mines de Rabat
WHY DRINKING ALCOHOL IS FORBIDDEN IN SCIENCE	Fawwwaz Hizzam SAPUTRA Muhammad Rikzam KAMAL	UIN K.H.Abdurrahman Wahid Pekalongan, Indonesia

iAll participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 3 / Hall-6**16.03.2025****Moderator: Dr. Jogendra Kumar****Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718****Ankara Local Time: 14:00 – 16:00**

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
LSTM-BASED LEARNING OF AUTOMATA MODELS FOR PRODUCTION LINE OPERATIONS	Iyas Mohammad Ibrahim AlTalafha Yaprak Yalçin Gülcihan Özdemir	Istanbul Technical University, Istanbul, Turkey
REVOLUTIONIZING AUTONOMOUS VEHICLES: THE CRITICAL ROLE OF SENSORS IN SELF-DRIVING CARS	Michael Okon Bassey, Francis Etang, Agnes Obob	Akwa Ibom State Polytechnic, Nigeria San Francisco Bay University, California, USA. University of Uyo, Nigeria
INTERNET OF THINGS (IoT) AND SMART CITIES: THE FUTURE OF URBAN LIVING	Saloni Sharma, Suhani Sharma	Deemed to be University, New Delhi, India
ENHANCED SECURITY AND RELIABILITY IN WIRELESS NETWORK ROUTING THROUGH PATTERN ANOMALY DETECTION USING MACHINE LEARNING	Dr. Jogendra Kumar	Govind Ballabh Pant Institute of Engineering & Technology
MACHINE LEARNING FOR CYBERSECURITY: DETECTING AND MITIGATING ATTACKS IN DISTRIBUTED NETWORKS	Dr. Jogendra Kumar	Govind Ballabh Pant Institute of Engineering & Technology
OPTIMIZATION OF MULTIPLE PARTICLE IMPACT ON COLD SPRAYED INCONEL POWDERS	Al-murisi Abdulaziz Hamed Abdulrahman, MD Helal Uddin, Iqbal Ahmed, Mohammad Nur-E-Alam	Universiti Tenaga Nasional, Selangor CCN University of Science & Technology, Bangladesh
THE ROLE OF MATHEMATICS IN ARTIFICIAL INTELLIGENCE	Kishore Dr. P. Suganthi	R.M.K Engineering College, Tamil Nadu, India.
AWARENESS AND UTILISATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE CHATBOTS AMONG UNIVERSITY SCIENCE AND TECHNOLOGY PRE-SERVICE TEACHERS IN NIGER STATE	Mohammed C.M., Umar I.S.B, Babagana M., Adediran S.O, Saifullahi M.	Federal University of Technology Minna, Niger State, Nigeria.
IDENTIFICATION AND OVERCOMING MALICIOUS ATTACK IN WIRELESS MOBILE AD HOC NETWORKS	K.Thamizhmaran	Government College of Engineering

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.**Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.****Kindly keep your cameras on till the end of the session.**

Session 3 / Hall-7

16.03.2025

Moderator: Nasrin Karami

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 14:00 – 16:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
CREATING AN EFFECTIVE FARMEWOORK TO HELP FOOD AND BEVERADE PRODUCERS ACCURATELY ASSESS THE VALUE OF FOOD WASTE	Nasrin Karami Vahideh Zareipoor	Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran
BIOACTIVE COMPOUNDS IN OILSEED WASTE: ANTIOXIDANT PROPERTIES AND LC-ESI-QTOF-MS/MS-BASED PROFILING	Ali Imran, Hafiz Suleria	Government College University, Faisalabad, Pakistan The University of Melbourne, Parkville, Victoria, Australia
TRANSFORMING FOOD SAFETY AND SUSTAINABILITY: THE ROLE OF MODERN FOOD PROCESSING TECHNOLOGIES	Marwa Waheed, Muhammad Bilal Hussain, Fatima Waheed, Nida Kanwal	Riphah International University, Faisalabad, Pakistan Government College University Faisalabad, Pakistan University of Agriculture Faisalabad, Pakistan
IDENTIFICATION OF GROUNDWATER POTENTIAL ZONES IN BURTINLE TOWN USING REMOTE SENSING, GIS, AND AHP METHODS	Abdirahman MOHAMED MOHAMUD Tekin YEKEN	KOU, Türkiye
INNOVATIVE APPLICATIONS OF CEREAL BY-PRODUCTS IN FUNCTIONAL FOOD DEVELOPMENT	Mariam Islam, Farhan Saeed, Muhammad Bilal Hussain, Muhammad Afzaal, Bushra Niaz, Marwa Waheed, Amara Rasheed	Government College University Faisalabad, Faisalabad, Pakistan Riphah International University, Faisalabad, Pakistan
EXPLORING THE NUTRITIONAL PROFILING OF PSEUDOCEREALS IN CONTEMPORARY DIETS	Maha Atiq, Muhammad Bilal Hussain, Farhan Saeed, Bushra Niaz, Marwa Waheed, Muhammad Sufyan Ibrahim	Government college university, Faisalabad, Pakistan. Riphah International University, Faisalabad, Pakistan

iAll participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 4 / Hall-1
16.03.2025

Moderator: Assoc. Prof. Dr. Yelda Bugay TEKGÜL
Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718
Ankara Local Time: 16:30 – 18:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
THE IMPACT OF EXCHANGE RATE FLUCTUATIONS ON TURKEY'S EXPORTS: A THEORETICAL AND EMPIRICAL EVALUATION	Hale Tuğçe ALTUNAY Dilan ALKAÇ	Isparta University of Applied Sciences, Türkiye. Beykent University, Türkiye
MEASURING FINANCIAL INCLUSION THROUGH DIGITAL FINANCIAL INCLUSION INDEX: A COMPARATIVE ANALYSIS ACROSS COUNTRIES	Hasan Ağan Karaduman Tuğba Güz	Yıldız Technical University, Türkiye İstanbul Yeni Yüzyıl University, Türkiye
A STUDY ON THE EFFECTS OF CBRT MONETARY POLICY ON THE TURKISH BANKING SYSTEM AFTER THE 2008 GLOBAL FINANCIAL CRISIS	Yasemin YILDIZ	Nişantaşı University, Türkiye
ANALYZING THE FACTORS AFFECTING THE VOLATILITY OF SUBCOINS	Recep Ragıp ERCANKAL	Çukurova University, Türkiye
SHAPING A GENDER-EQUAL EUROPE POST-COVID: OVERCOMING CHALLENGES AND EMBRACING NEW OPPORTUNITIES	Meltem INCE YENILMEZ Burcu TÜRKCAN	Izmir Democracy University, Türkiye Ege University, Türkiye
THE PLACE OF AUDIO ADVERTISING IN NEW GENERATION COMMUNICATION	Yeliz YAPICIOĞLU AYAZ	Independent Researcher, Türkiye
FROM THE WASHINGTON/POST-WASHINGTON CONSENSUS TO THE WALLSTREET CONSENSUS	Yelda Bugay TEKGÜL	Çukurova University, Türkiye
EDITOR/AUTHOR RELATIONSHIP: THE CASE OF EMERGING SOURCES CITATION INDEX (ESCI) TOURISM JOURNALS	Serhat AYDIN Selin ÖGEL AYDIN	Bilecik Şeyh Edebali University, Türkiye Independent Researcher, Türkiye
SUSTAINABILITY CRITERIA OF RESTAURANTS: AN EVALUATION ON TRIPADVISOR USER REVIEWS	Selin ÖGEL AYDIN	Independent Researcher, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.
Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.
Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 4 / Hall-2

16.03.2025

Moderator: Assist. Prof. Dr. Ayça AKTAŞ ŞÜKÜROĞLU

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 16:30 – 18:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
INVESTIGATION OF CYTOTOXIC ACTIVITY OF D-ALLOZ IN MCF-7 BREAST CANCER CELL LINE	İrem BAYAR Senem AKKOÇ Nuri BAŞPINAR Pinar COŞKUN Tuba BAYİR	Selçuk University, Türkiye Süleyman Demirel University, Türkiye Hatay Mustafa Kemal University, Türkiye Fırat University, Türkiye
EVALUATION OF CYTOTOXIC ACTIVITY OF BORAX IN BREAST CANCER	İrem BAYAR Senem AKKOÇ Nuri BAŞPINAR	Selçuk University, Türkiye Süleyman Demirel University, Türkiye
SPONTANEOUS REGRESSION OF CERVICAL DISC HERNIATION: A CASE REPORT	Ömer ŞAHİN	Beştepe Devlet Hastanesi Ankara, Türkiye
A RARE COMPLICATION AFTER RIGHT LOBE LIVING DONOR HEPATECTOMY: DIAPHRAGMATIC HERNIA	İsa ELBİSTAN Bora BARUT Ertuğrul KARABULUT	İnönü University, Türkiye
INVESTIGATION OF FIRST-LINE ANTITUBERCULOSIS DRUG RESISTANCE IN MYCOBACTERIUM TUBERCULOSIS COMPLEX CLINICAL ISOLATES USING MOLECULAR METHODS	Mahmut ÜLGER Nurcihan BİLTEKİN Seda TEZCAN ÜLGER Gönül ASLAN	Mersin University, Türkiye
DETERMINATION OF FIRST-LINE ANTITUBERCULOSIS DRUG RESISTANCE IN CLINICAL ISOLATES OF MYCOBACTERIUM TUBERCULOSIS COMPLEX BY TWO DIFFERENT METHODS	Nurcihan BİLTEKİN Mahmut ÜLGER Gönül ASLAN	Mersin University, Türkiye
TOXICOLOGICAL EVALUATION OF THE EFFECTS OF MICROPLASTICS ON HUMAN HEALTH	Ayça AKTAŞ ŞÜKÜROĞLU	Mersin University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 4 / Hall-3

16.03.2025

Moderator: Prof. Dr. Nilgun ULUTASDEMIR

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 16:30 – 18:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
EFFECT OF DIFFERENT CHELATING AGENTS ON THE ADAPTATION OF MTA TO RETROGRADE CAVITY WALL	Bedriye DOĞAN	Gaziantep University, Türkiye
EVALUATION OF ORTHOREXIA NERVOSA TENDENCY AND BODY PERCEPTION IN FEMALE UNIVERSITY STUDENTS	Nursel ÜSTÜNDAĞ ÖCAL	Yozgat Bozok University, Türkiye
VENOUS INSUFFICIENCY: DIAGNOSIS AND TREATMENT METHODS	Umut Ata UĞRAŞ Elif Aleyna ÖZDEDE Mine BİLGİN	Bolu Abant İzzet Baysal University, Türkiye
INTRAAORTIC BALLOON PUMP MONITORING AND NURSING CARE IN CARDIOVASCULAR SURGERY INTENSIVE CARE	Umut Ata UĞRAŞ Alp ÖZEL Mine BİLGİN	Bolu Abant İzzet Baysal University, Türkiye
LOSS OF CONSCIOUSNESS AND SLEEP DISORDER ASSOCIATED WITH TUBEROUS SCLEROSIS COMPLEX: A CASE REPORT	Şükran KAYGISIZ Tuba GÜL	Ordu University, Türkiye
THERAPEUTIC POTENTIAL OF <i>USNEA LONGISSIMA</i> : INSIGHTS INTO ITS ANTICANCER, ANTIMICROBIAL, WOUND HEALING, AND ANTI-INFLAMMATORY PROPERTIES	Semih TAN Hatice HANCI Tuba GÜL Hakan TİMUR	Ordu University, Türkiye
OXIDATIVE STRESS IN ACUTE BENOMYL TOXICITY: EVALUATING THE IMPACT OF BORIC ACID AND BORAX	Çiğdem SEVİM	Kastamonu University, Türkiye
MEDICAL EXPERT WITNESS: MEDICAL, FORENSIC AND LEGAL ASPECTS OF EXPERT WITNESS AND EXPERT WITNESS PRACTICES IN TURKEY WITHIN THE FRAMEWORK OF JUDICIAL DECISIONS	Doğa ESME Hasan Tahsin KEÇELİGİL	Ondokuz Mayıs University, Türkiye
FACTORS AND TOOLS USED IN MOTIVATION STRATEGY IN HEALTH ORGANISATIONS	Nilgun ULUTASDEMIR	Ordu University, Türkiye
WORK MOTIVATION IN HEALTH WORKERS	Nilgun ULUTASDEMIR	Ordu University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.
Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.
Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 4 / Hall-4

16.03.2025

Moderator: Assist. Prof. Dr. Erkan GÜLGÖSTEREN

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 16:30 – 18:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
PSYCHOLOGY OF HUMAN BEINGS IN THE FACE OF EMOTIONAL CHALLENGES: THE FACES OF STRESS AND COPING MECHANISMS IN THE FILM “İNCİR REÇELİ”	Emel SUNAR, Meryem KARAAZİZ	Near East University
CHANGING WORLD AND NEW SOCIAL MOVEMENTS: THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA ON COLLECTIVE ACTIONS	Veysel KARAZOR Serap AKFIRAT	Dokuz Eylül University, Türkiye
EXAMINATION OF ATHLETES' ATTITUDES TOWARDS GLOBALIZATION	Pınar YILMAZ Hacı Ali ÇAKICI Burkay CEVAHİRCİOĞLU Yılmaz AKSOY	Ordu University, Türkiye
INVESTIGATION OF ATHLETES' PERCEPTIONS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE	Hacer USLU Hacı Ali ÇAKICI Yılmaz AKSOY	Ordu University, Türkiye
EXAMINATION OF THE QUALITY OF LIFE OF MOTHERS WITH DISABLED CHILDREN RECEIVING SPORTS TRAINING	Erkan GÜLGÖSTEREN	Mersin University, Türkiye
FROM TRADITIONALISM TO INNOVATION IN SPORTS: THE CASE OF ÜLKÜ JOURNALS	Bahaddin AKGÜL	Sivas Cumhuriyet University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 4 / Hall-5**16.03.2025****Moderator: Kosar Adibankhah****Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718****Ankara Local Time: 16:30 – 18:30**

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
INFLUENCE OF PGAA SYSTEM CONFIGURATIONS ON RADIATION DISPERSION AND BEAM CONTROL	Jamila Yousfi, Abdessamad Didi, Hamane Lemziouka, Lamiae Mrharrab, Hamid Amsil, Hamid Bounouira, Otman JAÏ	Sidi Mohamed Ben Abdellah University, Morocco Hassan First University of Settat, Settat, Morocco National Centre for Nuclear Energy, Morocco
THE ROLE OF MOTOR MODIFICATION IN IMPROVING THE QUALITY OF LIFE OF PEOPLE WITH MOTOR DISABILITIES	Kosar Adibankhah	Payam Noor University of South Tehran, Tehran, Iran
FIRST-PRINCIPLES DFT STUDY OF NOVEL KXH ₃ (X = Mn, Fe) HYDRIDES FOR HYDROGEN STORAGE APPLICATIONS	Hamza BENAALI, Hmad FATIHI, Abdellah TAHIRI, Mohamed NAJI	Sidi Mohamed Ben Abdellah University, Morocco
MAY OUR UNIVERSE BE AN OPEN QUANTUM SYSTEM ?	Subhayan Maity, Parna Patra	Jadavpur University, India. P.K.College, Contai, India
THE POWER OF TQM IN MANUFACTURING INDUSTRIES PERFORMANCE; A SCIENTO- BIBLIOMETRIC ANALYSIS	Seid Yimam Mohammed Prof. (Dr.) Nilam C Panchal Shweta Singh	Gujarat University, Navarangpura, Ahmedabad- 380 009, India.
THE IMPACT OF MASS SPECTROMETRY ON DRUG DEVELOPMENT AND ANALYSIS	R.Vidhyalakshmi, C.Rejitha	Bharath Institute Of Higher Education And Research
DYNAMIC RELATIONSHIP BETWEEN ENERGY PRICES AND MACRO-POLICY VARIABLES IN BICS: EVIDENCE FROM MULTIPLE THRESHOLD MODEL	Rubia Jalal, Gopinathan. R	University of Jammu

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 4 / Hall-6**16.03.2025****Moderator: Abdelkrim Mebarki****Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718****Ankara Local Time: 16:30 – 18:30**

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
PYTHAGOREAN FUZZY DEDUCTIV SYSTEMS OF LIUB-ALGEBRA	Asmamaw Abebe Biabeyin, Berhanu Assaye Alaba, Yohannes Gedamu Wondifraw	Bahir Dar University, Ethiopia
MULTI-COMPONENT EMPIRICAL EVALUATION SCALE FOR IMMERSIVE BEHAVIORAL INTERFACES	Abdelkrim Mebarki	University of Science and Technology of Oran, Algeria
GAME THEORY AND STRATEGIC DECISION MAKING	Ashnika G Dr. P. Suganthi	R.M.K Engineering College, Tamil Nadu, India
INFLUENCES OF NON-LINEAR THERMAL RADIATION AND CATTANEO-CHRISTOV HEAT AND MASS FLUXES ON ELECTRICAL CONDUCTIVITY OF JEFFREY TERNARY HYBRID NANOFLUID FLOW	Asfaw Tsegaye Moltot Eshetu Haile Gorifie Gurju Awgichew Hunegnaw Dessie	Bahir Dar University, College of Science, Department of Mathematics, Bahir Dar, Ethiopia.
STUDY OF IRON DEFICIENCY ANEMIA - A MATHEMATICAL APPROACH	M. L. Mallikarjuna, K.S. Basavarajappa, K.S, T. K. Krishna Kumar, Ashwini M Rao, Prasanna Kumar J K, Shivakumara Swamy G.M	Bapuji Institute of Engineering and Technology, Davangere
COPING STRATEGIES IN LEARNING MATHEMATICS AND MATHEMATICS PERFORMANCE OF COLLEGE STUDENTS	Nixon S. Cortez, Eljane A. Duay, Carlito B. Balandra, Aldwin T. Miranda	Institute of Teacher Education and Information Technology Southern Philippines Agri-Business and Marine and Aquatic School of Technolo
MATHEMATICAL CREATIVITY SELF-EFFICACY PERCEPTION OF PRE-SERVICE MATHEMATICS TEACHERS: A COMPARATIVE ANALYSIS	Niedwin R. Mangal, Virginia Sagang, Vanessa Angelica D. Acosta, Aldwin T. Miranda	Institute of Teacher Education and Information Technology Southern Philippines Agri-Business and Marine and Aquatic School of Technolo
MATHEMATICAL CURIOSITY AND MATHEMATICS PERFORMANCE OF PRE-SERVICE TEACHERS	Rishell Mae A. Caliosan, Cristy Joan C. Cutay, Royen A. Lagat, Aldwin T. Miranda	Institute of Teacher Education and Information Technology Southern Philippines Agri-Business and Marine and Aquatic School of Technolo

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 4 / Hall-7
16.03.2025
Moderator: Issam Forsal
Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718
Ankara Local Time: 16:30 – 18:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
ANALYSIS OF FLYWHEEL FOR DIFFERENT GEOMETRIES USING SOLIDWORKS SIMULATION	Seif Eddine Bendaoudi	University of Relizane, Relizane, Algeria
POLYMERIC MEMBRANES FOR DESALINATION USING MEMBRANE DISTILLATION: A REVIEW	Zineb Ait Fares, Miloudi Hlaibi, Nouredine Kamil, Rachid Ouchn	Hassan II University of Casablanca Higher School of Technology Casablanca ESTC
OPTIMIZING VEHICLE PERFORMANCE: THE IMPACT OF SENSORS ON ENGINE MANAGEMENT AND FUEL EFFICIENCY	Michael Okon Bassey, Udem Ekanem, Aniekan Essienubong Ikpe	Akwa Ibom State Polytechnic, Nigeria
USE OF EXPERIMENTAL DESIGNS TO OPTIMISE CORROSION INHIBITION OF ORDINARY STEEL IN HYDROCHLORIC ACID BY AN ORGANIC COMPOUND	Issam Forsal	Sultan Moulay Slimane University, Beni Mellal, Morocco
DESIGN, ANALYSIS AND OPTIMIZATION OF PRESSURE VESSEL: A REVIEW	Nayan Patel, Prof. Nitesh Patel	Parul Institute of Engineering and Technology
INVESTIGATION OF IRON DEFICIENCY ANEMIA - A MATHEMATICAL APPROACH	M. L. Mallikarjuna K.S. Basavarajappa Krishna Kumar T. K. Ashwini M Rao Prasanna Kumar J K Shivakumara Swamy G.M	Adichunchanagiri Institute of Technology, Chickmagalore Bapuji Institute of Engineering and Technology, Davangere

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.
Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.
Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 1 / Hall-1

17.03.2025

Moderator: Assist. Prof. Dr. Mustafa ARAS

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
ADDITIVE MANUFACTURING TECHNOLOGIES: BIOMATERIAL AND TISSUE ENGINEERING APPLICATIONS	Mustafa ARAS Mehmet ŞAHİN Mümin ŞAHİN	Tekirdağ Namık Kemal University, Türkiye
INNOVATIVE DESIGN AND OPTIMIZATION IN RACK CABINET PRODUCTION: A SYSTEMATIC APPROACH	Saip ROVSHANOV Nilgün FIĞLALI Mehlika KOCABAŞ AKAY	Kocaeli University, Türkiye
DISPERSED DESTRUCTION OF A SOLID CYLINDRICAL TWISTED SHAFT BY A CONSTANT MOMENT	Mehriban Mammadova	Ministry of Science and Education Republic of Azerbaijan, Baku, Azerbaijan
SYNTHESIS AND CHARACTERIZATION OF AMINE-FUNCTIONALIZED NiCo BIMETALLIC MOF STRUCTURES VIA DIFFERENT SYNTHESIS METHODS	Ece Taşkölgesi Utku Bulut Simsek Suleyman Gokhan Colak Muslum Demir	ODTÜ, Ankara, Türkiye Istanbul Aydın University, Türkiye Iskenderun Technical University, Türkiye Bogazici University, Türkiye
ANALYSIS OF PRE-TAKEOFF AIRCRAFT EMISSIONS AT ELAZIĞ AIRPORT	Kemal KOYUNCU Suat TORAMAN	Fırat University, Türkiye
FEASIBILITY ANALYSIS OF FUEL CELL SYSTEMS WITHIN THE SCOPE OF DECARBONISATION AND USE OF RENEWABLE ENERGY SOURCES IN THE MARITIME SECTOR	Hasan KESKİN Murat BAYRAKTAR	Zonguldak Bülent Ecevit University, Türkiye
REAL TIME CHANNEL DETECTION IN SONOBUOY SYSTEMS USING THE ENERGY DETECTION METHOD	Mustafa Kaan ÖZGÜN Serkan KURT	Yıldız Technical University, Türkiye
EXPERIMENTAL INVESTIGATION OF THE EFFECT OF CUTTING TOOL AND CUTTING PARAMETERS ON ENERGY CONSUMPTION IN SAWING PROCESS	Yunus Emre KINACI Mahmut Berkan ALİSİNOĞLU Şekip Esat HAYBER	Bekamak Ar-Ge Merkezi, Bursa Türkiye Bursa Uludağ University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 1 / Hall-2

17.03.2025

Moderator: Assist. Prof. Dr. Ayşe Gül FİDAN

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
PLANTS AND BEE VIRUSES	Dilara ATAN Semra GÜMÜŞOVA	Ondokuz Mayıs University, Türkiye
INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF STEM CELL, PLATELET-RICH PLASMA AND TRICALCIUM PHOSPHATE ON JOINT DEFECT REGENERATION	Ayhan KOÇYİĞİT Hanifi EROL Esra BALCIOĞLU Ece Gülce YILDIZ	Erciyes University, Türkiye
TREATMENT AND CLINICAL EVALUATION OF A CONGENITAL PREPUTIAL ANOMALY IN A DOG	Nazlı BÜYÜKYILDIZ İlker ŞEN Batuhan Çağrı DARICI Melisanur URAL	Sivas Cumhuriyet University, Türkiye
TREATMENT AND CLINICAL EVALUATION OF A MANDIBLE FRACTURE IN AN AFRICAN GRAY PARROT	Batuhan Çağrı DARICI İlker ŞEN Nazlı BÜYÜKYILDIZ Melisanur URAL	Sivas Cumhuriyet University, Türkiye
USE OF PROCESS CAPABILITY ANALYSIS IN ANIMAL SCIENCE	Melis ÇELİK GÜNEY	Çukurova University, Türkiye
TREATMENT OF WASTEWATER GENERATED IN THE ORE ENRICHMENT PROCESS	Senem BALCI Ümran TEZCAN ÜN	Eskisehir Technical University, Türkiye
BIOGAS PRODUCTION FROM MICROALGAE	Gülbahar TERECE Ümran TEZCAN ÜN	Eskisehir Technical University, Türkiye
ANCIENT WATER MANAGEMENT SYSTEMS IN IRAN: QANATS AND THEIR SOCIO-ENVIRONMENTAL LEGACY IN IRAN	Ayşe Gül FİDAN	National Defense University, Türkiye
ARTIFICIAL INTELLIGENCE THROUGH CHILDREN'S EYES, DRAWINGS, AND EXPRESSIONS	Lügen Ceren GÜNEŞ Furkan Fevzi DURMUŞ Deniz KARA	Ankara University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 1 / Hall-3
17.03.2025
Moderator: Dr. Bayan Kamaledine
Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718
Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
ENHANCING PHYSICS INSTRUCTION FOR STUDENTS WITH HEARING IMPAIRMENT: THE NEED FOR SPECIALIZED SIGN LANGUAGE INTEGRATION	Anuoluwapo Elizabeth Adeduyigbe Adeniyi Michael Adeduyigbe	University of Ibadan, Nigeria
EFFECT OF TEST ANXIETY ON ACADEMIC PERFORMANCE IN GEOMETRY AMONG MALE AND FEMALE SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN KATSINA ZONAL QUALITY ASSURANCE	Abdurrahman Sani Yar'adua Nuraddeen Zakariyya Saratu Abdulfatah	Federal University Dutsin-Ma, Katsina, Nigeria
COMPARATIVE STUDY ON GENDER DIFFERENCES IN MATHEMATICS PERFORMANCE AMONG SENIOR SECONDARY STUDENTS IN KATSINA STATE, NIGERIA	Abdurrahman Sani Yar'adua Nuradden Zakariyya Saratu Abdulfatah	Federal University Dutsin-Ma, Katsina, Nigeria
VOTER EDUCATION INITIATIVES IN MITIGATING ELECTORAL VIOLENCE IN SUB-SAHARAN AFRICA'S DEVELOPING DEMOCRACIES	Timilehin Olayinka OMONIYI	University of Ibadan, Ibadan
BRAIN-DRAIN MANAGEMENT AND DEVELOPMENT OF UNIVERSITIES IN THE 21ST CENTURY	Nimota Jibola Kadir ABDULLAHI	University of Ilorin
SUSTAINABLE EMPLOYABILITY SKILLS IN EDUCATION	Dr. Bayan Kamaledine	Modern University for Business and Science, Lebanon
TREND ANALYSIS OF STUDENTS' ACADEMIC PERFORMANCE IN RESEARCH METHOD IN EDUCATION AT UNIVERSITY OF JOS, NIGERIA	Igonoh Achenyo Okolo Reuben Tanimu	University of Jos
INDUSTRIAL WASTE AND WATER CONTAMINATION: LEGAL REMEDIES AND PUBLIC HEALTH CONSEQUENCES	Priscilla Rebecca Rodrigues Dr. Geeta Shrivastava	Himalayan University, India
TOGETHER AGAINST POVERTY: A CALL TO ACTION	Bagavath Gokul.K.R Dr. P. Suganthi	R.M.K Engineering College, Tamil Nadu, India.

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 1 / Hall-4

17.03.2025

Moderator: Faisal Zulhumadi

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
CHALLENGES OF INTERNATIONALIZATION THROUGH ACADEMICS: VOICES FROM THE BELOW	Dr Irfan Bashir Dr Yasira Waqar Dr Afshan Naseem Dr Ayesha Sami Dr Aqila Rafique	Dept. Of Education. University of Management and Technology, Lahore, Pakistan
EFFECTS OF ACTIVE BASED LEARNING ON GEOGRAPHY STUDENTS' ATTITUDE AND ACHIEVEMENT IN ENVIRONMENTAL EDUCATION AMONG TERTIARY INSTITUTIONS IN PLATEAU STATE, NIGERIA	Hannah Nathaniel Shamle, Hulda Maxwell Davwet	University of Jos, Jos. Nigeria.
ASSESSMENT OF THE CONTRIBUTIONS OF DIFFERENT TEACHING METHODS TO STUDENTS' MATHEMATICS ACHIEVEMENT	Olutayo Toyin OMOLE Babatunde Kasim OLADELE Omotayo Kabiru LIGALI	Institute of Education, University of Ibadan, Nigeria.
ASSESSMENT OF CLIMATE CHANGE AWARENESS AMONG SENIOR SECONDARY STUDENTS IN BAUCHI LOCAL GOVERNMENT AREA BAUCHI STATE, NIGERIA	Hulda Maxwell Davwet Godfrey Fwanlek Hannah Nathaniel Shamle	University of Jos, Nigeria
ADVANCING SPACE SCIENCE EDUCATION THROUGH CUBESAT DEVELOPMENT: UNLOCKING ACADEMIC AND RESEARCH OPPORTUNITIES	Manikandan Tiruchengode Ramadurai	University of Technology and Applied Science, Oman
REVOLUTIONIZING SCIENCE CLASSROOM: THE CASE FOR STATION ROTATION, FLIPPED CLASSROOM, AND ENHANCED SPACE LEARNING STRATEGIES	Adeniyi Michael Adeduyigbe Bamidele Emmanuel Tijani	University of Ibadan, Nigeria.
INTEGRATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN MALAYSIAN HIGHER EDUCATION	Faisal Zulhumadi	Universiti Utara Malaysia, Malaysia
THE ROLE OF MATHEMATICAL APPLICATIONS IN BUDGETING AND FINANCE	Chilaka Deekshitha Dr. P. Suganthi	R.M.K Engineering College, Tamil Nadu, India.
THE ROLE OF INSTITUTIONAL QUALITY IN THE EFFECTIVENESS OF GOVERNMENT EXPENDITURE ON EDUCATION AND HEALTHCARE FROM 2011 TO 2020: A CASE STUDY OF PROVINCES IN VIETNAM	Dr. Le Thu Ha	Nha Trang University

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 1 / Hall-5

17.03.2025

Moderator: Dr. Iram Liaquat

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 09:00 – 11:00

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
QUORUM SENSING INHIBITION POTENTIAL OF ALGAL COMPOUNDS AGAINST MARINE BIOFILMS	Dr. Iram Liaquat	Government College University, Lahore
ANTIMICROBIAL POTENTIAL OF HONEY AGAINST MULTISPECIES BACTERIAL BIOFILMS	Dr. Iram Liaquat	Government College University, Lahore
EFFECT OF MIXED SYNTHETIC FERTILIZERS ON THE GROWTH AND YIELD OF POTATO (<i>Solanum tuberosum</i>) VARIETIES	Md. Shahadot Hossen Dr. Md. Khairul Islam Kazi Shafiul Kalam Md. Saidul Islam	University of Rajshahi, Rajshahi 6205, Bangladesh
STUDY OF THE SPATIO-TEMPORAL DYNAMICS OF THE PLANT COVER IN THE WATERSHED OF THE OUED EL ABIDE AMONT (CENTRAL HIGH ATLAS, MOROCCO) USING GEOSPATIAL TECHNIQUES	Yassine Eljaouhary, Abdelghani Qadem, Sébastien Lebaut	Université Sultan Moulay Slimane, Béni Mellal. Maroc. University of Lorraine, LOTERR, F-57000 Metz, France
USING LOW-COST BIOCHAR TO ADSORB 4-NITROPHENOL FROM WASTEWATER	Djellouli Amir, Berredjem Yamina, Mehenni Mokhtar, Guesmia Hadjer	University Mohammed Cherif Messaadia, Algeria University Badji Mokhtar, Annaba, Algeria Scientific and Technical Research Center for Arid Zones CRSTRA, Algeria
PYTHAGOREAN FUZZY DEDUCTIVE SYSTEM OF BCL-ALGEBRA	Asmamaw Abebe Biabeyin, Berhanu Assaye Alaba, Yohannes Gedamu Wondifraw	Bahir Dar University, Bahir Dar, Ethiopia
CHEMICAL CONSTITUENTS, IN VITRO ANTIMICROBIAL AND ANTIOXIDANT PROPERTIES OF LINARIA TINGITANA BOISS. & REUT.	Mourad Hanfer, Imen Daas, Zeyneb Chouit	University of Batna 2, Fesdis, Batna, Algeria University of Mentouri, Algeria. University of Mohamed Seddik Ben Yahia, Jijel, Algeria

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 2 / Hall-1

17.03.2025

Moderator: Dr. Nesrin CANDAN

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
DEVELOPMENT OF ARMORED TROOPS IN TURKISH WAR HISTORY AND MIDDLE EAST COURSES	Songül YILMAZ DERİN	National Defense University Land Petty Officer Vocational School/ Balıkesir/ Türkiye
CONTENT OF THE GENERAL ASSEMBLY MEETING MINUTES	Emre KALENDER	Hacettepe Üniversitesi
BUDGET TECHNIQUE AND BUDGET ANALYSIS IN TURKEY: PERFORMANCE BASED PROGRAM BUDGET (2021-2024)	Nesrin CANDAN	Trakya University, Türkiye
THE EFFECT OF DIGITAL MARKETING ON CHANNEL CONFLICT IN JEWELLERY RETAIL	Cumhur KUMAŞ	Altınbaş University, Türkiye
ARE WE READY TO INTEGRATE ARTIFICIAL INTELLIGENCE INTO PRESCHOOL EDUCATION?- EXPLORING AI APPLICATIONS IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING FOR CHILDREN AGED 3-6 -	Hatice Kübra KOÇ	Erzinca Binali Yıldırım University, Türkiye
INFORMATION ECONOMY IN NATIONAL MANAGEMENT SYSTEMS	Sadigova Afaq	Baku State University
THE MONTESSORI APPROACH IN TURKEY: LEARNING ENVIRONMENTS, TEACHER TRAINING and USE OF MATERIALS	Beyhan Özge YERSEL Selin İKİZ	Başkent University, Türkiye Bilecik Şeyh Edebali University, Türkiye

**All participants must join the conference 10 minutes before the session time.
Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.
Kindly keep your cameras on till the end of the session.**

Session 2 / Hall-2

17.03.2025

Moderator: Assist. Prof. Dr. Mahir DEMİR

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
SYNTHESIS OF ACTIVATED CARBON FROM <i>SALIX BABYLONICA</i> LEAVES AND INVESTIGATION OF ITS USE IN METHYLENE BLUE REMOVAL FROM AQUEOUS SOLUTIONS	Sena EREN Feride Naime TÜRK Hasan ARSLANOĞLU	Çanakkale Onsekiz Mart University, Türkiye Çankırı Karatekin University, Türkiye
SYNTHESIS OF METHYL (Z)-2-(4-(TERT-BUTYL)PHENYL)-2- (2-(P-TOLYL)HYDRAZİNE YLİDENE)ACETATE	Ayten Qajar Gulnar Atakishiyeva Nigar Ahmedova Sevinç Muhtarova Shafiga İbrahimova Nurana Gurbanova Namiq Shikhaliyev	Baku State University, Baku, Azerbaijan Azerbaijan Technical University, Baku, Azerbaijan
HIRSHFELD SURFACE ANALYSIS OF (E)-1-(2,2-DİCHLORO-1-(P-TOLYL)VİNYL)-2-(3,4-DİMETHYLPHENYL)DİAZENE	Ayten Qajar Gulnar Atakishiyeva Sevinc Mukhtarova Associate professor Gulnara Babayeva Irada Shikhaliyeva Akademic Abel Maharramov Namiq Shikhaliyev	Baku State University, Baku, Azerbaijan Azerbaijan Technical University, Baku, Azerbaijan
SHAPE-DEPENDENT PHOTOELECTROCHEMICAL CO ₂ REDUCTION BY USING NiO NANOCRYSTAL AND NANOFIBER	Zeynep Nur Göger Emre ASLAN Faruk ÖZEL Mine İNCE İmren HATAY PATIR	Selçuk University, Türkiye Recep Tayyip University, Türkiye Tarsus University, Türkiye
PHOTOELECTROCHEMICAL CO ₂ REDUCTION BY PHTHALOCYANINE SENSITIZED NiO NANOFIBER PHOTOCATHODE	Esra SALKIM Emre ASLAN Faruk ÖZEL Mine İNCE İmren HATAY PATIR	Selçuk University, Türkiye Recep Tayyip University, Türkiye Tarsus University, Türkiye
MATHEMATICAL MODELING OF WASTE VEGETABLE OIL MANAGEMENT IN TURKEY: ANALYZING CONSUMPTION, IMPROPER DISPOSAL, AND RECYCLING DYNAMICS	Mahir DEMİR	Giresun University, Türkiye
THE IMPORTANCE OF AROMATHERAPY IN THE MANAGEMENT OF DEPRESSION IN CANCER PATIENTS: BIBLIOMETRIC ANALYSIS	Gizem ÖZCAN Ayşe ÖZKARAMAN	Eskişehir Osmangazi University, Türkiye
THE COST OF COMPASSION: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS ON COMPASSION FATIGUE IN NURSING	Gizem ÖZCAN Ferzan KALAYCI EMEK	Eskişehir Osmangazi University, Türkiye Kütahya Sağlık Bilimleri University, Türkiye
GAZİANTEP UNIVERSITY FACULTY OF MEDICINE NEUROLOGY INTENSIVE CARE CREUTZFELDT-JAKOB DISEASE EXPERIENCE	Halil AY Burak Güney İbrahim Gürbüz	Gaziantep University, Türkiye

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 2 / Hall-3

17.03.2025

Moderator: Dr. Mehwash Kashif

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
EXPLORATION OF GREEN CHEMISTRY METHODS FOR SUSTAINABLE ORGANIC SYNTHESIS	Ibrahim Yahuza, Abubakar Umar, Yero Shehu, Muslim Yusuf	Umar Musa Yar'adua University Katsina, P.M.B 2218 Katsina, Nigeria
EFFECTS OF PROBIOTICS ON ORAL MICROBIOLOGICAL ENVIRONMENT, GINGIVAL HEALTH AND DENTAL PLAQUE; A META-ANALYSIS	Dr. Mehwash Kashif, Dr. Mehwash Kashif, Dr. Aman Ashar, Syeda Nimra Qadri, M. Asfahan Shah	Karachi Metropolitan University
PREPARATION AND BIOLOGICAL SCREENING OF HYDRAZONES USING ISOLATED CHOLIC ACID	Talha Mashhood, Dr. Akbar Ali, Shehar Bano, Dr. Muhammad Ibrahim	Government College University Faisalabad, Pakistan
SYNTHESIS AND BIOLOGICAL EVALUATION OF AMIDES USING COUMARIN-3-CARBOXYLIC ACID	Shehar Bano, Dr. Muhammad Ibrahim, Talha Mashhood, Dr. Akbar Ali	Government College University Faisalabad, Pakistan
CRISPR-CAS IN PHARMACOGENOMICS: PRECISION GENE EDITING FOR PERSONALIZED DRUG RESPONSE AND THERAPEUTICS	Anju Ishwarya R, Kamaraj M	SRM Institute of Science and Technology, India
MOLECULAR DOCKING ANALYSIS OF PESTICIDE INTERACTIONS WITH AMP-ACTIVATED PROTEIN KINASE RECEPTOR: IMPLICATIONS FOR DIABETES AND METABOLIC DYSREGULATION	Pushpendra Soni, Shom Prakash Kushwaha, Syed Misbahul Hasan	Integral University, India
UTILIZATION OF WASTE PLASTIC AS A COAGULANT/FLOCCULANT IN WASTEWATER TREATMENT	Muhammad Shuaibu Maiwada, Usman Abdulmalik	Umaru Musa Yaradua University

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 2 / Hall-4

17.03.2025

Moderator: Dr. Mah-Ru-Nisa Atif

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
EVALUATING PHARMACOLOGICAL STRATEGIES FOR MANAGEMENT OF ORTHOSTATIC HYPOTENSION	Farzan Ali Zia Ullah Muhammad Atta-ul-Mustafa Hafiz Muhammad Shoaib Sami Ullah Dr. Nabiha Dr. Mah-Ru-Nisa Atif	Hajvery university, Euro campus, Lahore, Pakistan
UPLIFTING QUALITY OF LIFE IN IBS (IRRITABLE BOWEL SYNDROME). A HEALTH ORIENTED PERSPECTIVE	Sana Amjad Sana Fatima Shehzad Fareed Qudrat Khan Talha Zahid Dr. Mah Ru Nisa Atif Dr. Nabiha	Hajvery University, Euro campus, Lahore, Pakistan
SYNTHESIS OF COPPER OXIDE NANOPARTICLES FOR EFFICIENT PHOTOCATALYTIC TREATMENT OF WASTEWATER	ROGUAI Sabrina	Université Abbes Laghrour, Khenchela 40000, Algeria
INTELLIGENT MICROCONTROLLER-BASED 3-PHASE FAULT DETECTION AND PROTECTION SYSTEM WITH INTEGRATED TEMPERATURE AND SMOKE MONITORING	MD Rakibul Islam, MD Helal Uddin, Tarek Abedin, Mohammad Nur-E-Alam	Universiti Tenaga Nasional
DEVELOPMENT AND CHARACTERIZATION OF PIROXICAM BILAYER TABLETS FOR DUAL RELEASE PROFITS	Ms. Nidhi Choudhary. Mr. Lalit, Manish Yadav, Vinod Kumar	PT.LR. College of Pharmacy, Faridabad G D Goenka University Gurugram
ANTIFUNGAL PROPERTIES OF Vernonia amygdalina (BITTER LEAF) EXTRACTS AGAINST Rhizopus stolonifer ASSOCIATED WITH SWEET POTATO SPOILAGE	Olaomi A.A., Daikwo, S., Amuna, O.T., Olusanmi, P.K., Ayodele, F.A., Olusanmi, P.T., Simon, V.O., Adeyemi, T.A., Olubenshe, C.T.	Federal University Lokoja, Kogi state, Nigeria

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.
Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.
Kindly keep your cameras on till the end of the session.

Session 2 / Hall-5

17.03.2025

Moderator: Dr. Mah-Ru-Nisa Atif

Meeting ID: 883 9498 5602 / Passcode: 161718

Ankara Local Time: 11:30 – 13:30

TITLE	AUTHOR(S)	AFFILIATION
FOLIAR POTASSIUM MODULATED REGULATIONS IN QUALITY AND BAKING TRAITS OF TERMINAL HEAT STRESSED BREAD WHEAT	Muhammad Shahid, Amna Saleem, Muhammad Farrukh Saleem, Muhammad Sarwar, Nabeel Ahmad Ikram, Abdul Shakoor, Khalid Mahmood, Shakeel Ahmad Anjum	University of Agriculture Faisalabad, Pakistan
DETERMINATION OF SOIL LOSS DUE TO HARVESTING OF TWO YAM CULTIVARS IN THREE SELECTED SOIL SERIES	Ewetola E. A., Owolabi O., Ayanleke A.	Ladoke Akintola University of Technology, Nigeria
BIOLOGICAL ACTIVITY OF ALGERIAN ESSENTIAL OILS: <i>ROSMARINUS OFFICINALIS</i> AND <i>ORIGANUM VULGARE</i>	AMROUCHE Zoheir Khattabi latifa Hamamouche Kahina Laribi Habchi Hassiba	University of Khemis Miliana- Algeria Biotechnology Research Center, Constantine (CRBt), Algeria Ahmed Ben Bella University Oran1, Algeria University of Blida 1-Algeria
A GLOBAL TRENDS IN ITRACONAZOLE UTILIZATION RATES AND CANDIDA ALBICANS SUSCEPTIBILITY PATTERNS: A SYSTEMATIC REVIEW AND META-ANALYSIS	Fasika Melese, Destaw Damtie, Sissay Menkir, Mulugeta Kibret	Bahir Dar University, Bahir Dar, Ethiopia Derbark University, Debark, Ethiopia
GREEN SYNTHESIS OF NICKEL OXIDE/ALGINATE NANOCOMPOSITE FOR THE DEGRADATION OF TETRACYCLINE	Atta ul Haq, Saira Jameel	Government College University Faisalabad, Pakistan

All participants must join the conference 10 minutes before the session time.

Every presentation should last not longer than 10-12 minutes.

Kindly keep your cameras on till the end of the session.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

CONTENT

CONGRESS ID	I
SCIENTIFIC COMMITTEE	II
PHOTO GALLERY	III
PROGRAM	IV
CONTENT	V

Author	Title	No
Hale Tuğçe ALTUNAY Dilan ALKAÇ	THE IMPACT OF EXCHANGE RATE FLUCTUATIONS ON TURKEY'S EXPORTS: A THEORETICAL AND EMPIRICAL EVALUATION	1
Burcu DOĞAN Fulya MEMİŞOĞLU ZAIMOĞLU	DALİTLER, MODERN KÖLELİK VE AMBEDKARİTE HAREKETİ: MUMBAİ'DEKİ TOPLUMSAL TEZATLIĞIN İNCELENMESİ	3
Selin KALIN	THE RELATIONSHIP OF CORE ENDURANCE WITH CERVICAL STABILIZATION AND PROPRIOCEPTION IN WOMEN WITH AND WITHOUT PILATES EXERCISE	5
Esra LÜLE	A REVIEW OF PISA EXAMS	7
Esra LÜLE	A REVIEW OF PIRLS EXAMS	9
Beyhan Özge YERSEL Selin İKİZ	THE MONTESSORI APPROACH IN TURKEY: LEARNING ENVIRONMENTS, TEACHER TRAINING and USE OF MATERIALS	11
Najira Agasa Nuhu, Daniel Adamu, Uba Emmanuel Adamu	BUDGET DEFICIT, BUDGET REFORM INDEX AND MACROECONOMIC PERFORMANCE INDICATORS IN NIGERIA	13
Nedeljko M. Milanović	KEY PROBLEMS IN THE CONTEXT OF COOPERATION BETWEEN SCHOOLS AND PARENTS OF YOUNGER GRADES STUDENTS	14
Vildan Taşlı Karabulut	TURKIYE'S VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING APPROACH IN THE AGE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE: POLICIES AND CHALLENGES	15
Mehriban Mammadova	DISPERSED DESTRUCTION OF A SOLID CYLINDRICAL TWISTED SHAFT BY A CONSTANT MOMENT	17
İrem BAYAR Senem AKKOC Nuri BASPINAR Pınar COSKUN Tuba BAYİR	INVESTIGATION OF CYTOTOXIC ACTIVITY OF D-ALLOZ IN MCF-7 BREAST CANCER CELL LINE	18
İrem BAYAR Senem AKKOC Nuri BASPINAR	EVALUATION OF CYTOTOXIC ACTIVITY OF BORAX IN BREAST CANCER	20
Şamidzade Ağa Kerim Ebulfez oğlu Vasil Mironoviç Budzyak	COMPARATIVE ANALYSIS OF TOURISM COMPETITIVENESS IN AZERBAIJAN AND THE EU: STRATEGIC APPROACHES	22

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Ebru ERMİŞ SARAÇOĞLU Süleyman KARATAŞ	EXAMINING THE COMPETENCIES OF GRADUATE STUDENTS TO CONDUCT SCIENTIFIC RESEARCH	23
Ebru ERMİŞ SARAÇOĞLU Süleyman KARATAŞ	UNDERSTANDING OF JUSTICE IN THE DECISION-MAKING PROCESS OF EDUCATION ADMINISTRATORS	25
Hasan Ağan KARADUMAN Tuğba GÜZ	MEASURING FINANCIAL INCLUSION THROUGH DIGITAL FINANCIAL INCLUSION INDEX: A COMPARATIVE ANALYSIS ACROSS COUNTRIES	27
Ayhan KÖTEN	FUZZY LOGIC-BASED APPROACH FOR DRONE ALTITUDE CONTROL	29
Tayyip ÖZCAN Beyza Nur Kamaş	GA-1DCNN: AN EFFECTIVE DEEP LEARNING APPROACH FOR DIABETES RISK DETERMINATION	31
Büşra Bilgehan CANKAR Suphiye Mine YURTTAGÜL	POTENTIAL EFFECTS OF SELENIUM ON INSULIN RESISTANCE	33
Gulnara ASADOVA Yegana ALİYEVA Saida GAHRAMANOVA Xudu MAMMEDOV Fikrat AMİRASLANOV	APPLICATION OF BIOLOGICAL METHODS IN THE REMOVAL OF SALTS FROM SALINE SOILS	35
Tuğçe TÜRKAY ALIM Süleyman KARATAŞ	THE PLACE AND IMPORTANCE OF THE USE OF TECHNOLOGY PRESCHOOL EDUCATION	37
Tuğçe TÜRKAY ALIM Süleyman KARATAŞ	CONTRIBUTIONS OF GAME BASED LEARNING METHOD TO CHILD DEVELOPMENT IN PRESCHOOL PERIOD	39
Oğuzhan ŞENTÜRK Süleyman KARATAŞ	THE IMPORTANCE OF PHILOSOPHY WITH CHILDREN (P4C) EDUCATION IN TURKISH EDUCATION SYSTEM	41
Oğuzhan ŞENTÜRK Süleyman KARATAŞ	THE IMPORTANCE OF THE EDUCATOR IN A MULTICULTURAL EDUCATIONAL ENVIRONMENT	43
Coşlu Ege SERİN Volkan Mehmet ÇINAR Aydın ÜNAY	EARLY LEAF REDDENING IN COTTON AND SOLUTIONS	44
Ezgi BAY-SAHİN	INVESTIGATION OF THERMAL COMFORT IN ARCHITECTURAL DESIGN STUDIOS: THE CASE OF OSMANIYE	46
S.Benabdi, M.Amani, D.Matmour, K.Daho, M.Laredj, D. Boumendil	THROMBOPENIA –ABSENT –RADIUS (T.A.R) SYNDROME IN CHILDREN AND ANESTHESIA	48
Major Gheorghe GIURGIU, Prof dr med Manole COJOCARU	THE INFLUENCE OF GUT MICROBIOTA ON NEUROGENESIS IN STROKE: IMPACT OF NEUROPOLEN	49
Yasemin YILDIZ	A STUDY ON THE EFFECTS OF CBRT MONETARY POLICY ON THE TURKISH BANKING SYSTEM AFTER THE 2008 GLOBAL FINANCIAL CRISIS	50
Ömer Şahin	SPONTANEOUS REGRESSION OF CERVICAL DISC HERNIATION: A CASE REPORT	52
Recep Ragıp ERCANKAL	ANALYZING THE FACTORS AFFECTING THE VOLATILITY OF SUBCOINS	53
Halil AY Burak Güney İbrahim Gürbüz	GAZİANTEP UNIVERSITY FACULTY OF MEDICINE NEUROLOGY INTENSIVE CARE CREUTZFELDT-JAKOB DISEASE EXPERIENCE	54

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Meriem Amani, Saliha Benabdi, Lotfi Bouchaar, Sidi Mohamed Laarej, Khadidja Meddeber	COMPARATIVE STUDY BETWEEN CAUDAL ANESTHESIA AND THE COMBINATION OF PUDENDAL/ILIO-INGUINAL BLOCK FOR PERIOPERATIVE PAIN MANAGEMENT IN TESTICULAR ECTOPY SURGERY	56
Bagirova Tamilla Ali kızı	THE ART OF MUGAM AS A NATIONAL TREASURE OF AZERBAIJAN AND THE SYNTHESIS OF ETNOCULTURAL ORIGINS	57
Ayhan AKSAKALLI	UNIVERSITIES IN THE PERFORMANCE GRIP: THE HIDDEN EFFECTS OF PERFORMANCE-BASED FUNDING MODELS ON ACADEMIC FREEDOM IN TURKEY	59
Pınar YILMAZ Hacı Ali ÇAKICI Burkay CEVAHİRCİOĞLU Yılmaz AKSOY	EXAMINATION OF ATHLETES' ATTITUDES TOWARDS GLOBALIZATION	60
Hacer USLU Hacı Ali ÇAKICI Yılmaz AKSOY	INVESTIGATION OF ATHLETES' PERCEPTIONS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE	62
Moses Adeolu AGOI Oluwakemi Racheal OSHINOWO Aminat Oloruntoyin ABDULRASAK Oluwanifemi Opeyemi AGOI	DEPICTING THE IMPACT OF MACHINE LEARNING (ML) IN INSTITUTIONS OF LEARNING: A SURVEY ON DEVELOPMENTAL TRENDS IN EDUCATION	64
Hatice Kübra KOÇ	ARE WE READY TO INTEGRATE ARTIFICIAL INTELLIGENCE INTO PRESCHOOL EDUCATION? - EXPLORING AI APPLICATIONS IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING FOR CHILDREN AGED 3-6 -	65
Doğa ESMER Hasan Tahsin KEÇELİGİL	MEDICAL EXPERT WITNESS: MEDICAL, FORENSIC AND LEGAL ASPECTS OF EXPERT WITNESS AND EXPERT WITNESS PRACTICES IN TURKEY WITHIN THE FRAMEWORK OF JUDICIAL DECISIONS	67
Gökçe DAĞTEKE Nilay COŞGUN	FROM RIGID WALLS TO LIVING WALLS: A STUDY ON KINETIC FACADES	69
Abdullah TANTA	AN INVESTIGATION OF POSTGRADUATE THESES ON LIFE SKILLS WRITTEN IN TURKEY BETWEEN 2013-2024	71
Asuman Zehra DURMUŞOĞLU Hasan Tahsin KEÇELİGİL	MEDICAL MALPRACTISE DISTINCTION BETWEEN MEDICAL MALPRACTISE AND COMPLICATION	72
Meltem Ince Yenilmez Burcu Türkcan	SHAPING A GENDER-EQUAL EUROPE POST-COVID: OVERCOMING CHALLENGES AND EMBRACING NEW OPPORTUNITIES	74
Mesut ŞENGÜLER	TURKEY'S FOREIGN TRADE RELATIONS WITH THE GULF COOPERATION COUNCIL COUNTRIES: EVALUATION OF THE LAST 10 YEARS	77
İdris Sami SÜMER	THE QUR'AN AND RESPECT IN COMMUNICATION	79
İdris Sami SÜMER	THE VALUE OF CONSTRUCTION AND ARCHITECTURE ACCORDING TO THE QUR'AN	80
Cemile SAĞIR	THE INTEGRATION OF SUFI MORAL VALUES INTO PSYCHOLOGY: THE PSYCHOLOGICAL BENEFITS OF SERVING OTHERS (KHIDMAT)	81

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Nilgun ULUTASDEMIR	FACTORS AND TOOLS USED IN MOTIVATION STRATEGY IN HEALTH ORGANISATIONS	83
Nilgun ULUTASDEMIR	WORK MOTIVATION IN HEALTH WORKERS	85
Valiyeva Jeyran Elshan	THE USE OF LANDSCAPE AS AN ARTISTIC TOOL IN THE WORRKS OF SOCIAL CONSEPT	87
Adenike Mercy Ajayi, ODUNLAMI, Oluwatoyin Kemi	DISCOURSE STRATEGIES IN PRESIDENT TINUBU'S BUDGET PRESENTATION SPEECHES OF THE 2024 AND 2025 FISCAL YEARS	88
Victoria POSTOLACHE	INNOVATIVE SOLUTIONS FOR QUALITY ASSURANCE IN THE DIGITAL ERA: QUALITY 4.0	89
Gizem ÖZCAN Ayşe ÖZKARAMAN	THE IMPORTANCE OF AROMATHERAPY IN THE MANAGEMENT OF DEPRESSION IN CANCER PATIENTS: BIBLIOMETRIC ANALYSIS	90
Camilo León Pérez Aransazú Ávalos Díaz Fabiola Itzel Ortiz Martínez Abraham Gerardo Pérez Sandoval	DESAFIOS Y RETOS DEL AUDITOR	92
Cristell Micaela Gutiérrez Pérez German Martínez Prats Candelaria Guzmán Fernández Tomás Francisco Morales Cárdenas	ANÁLISIS DE LOS POSIBLES EFECTOS DE LA APLICACIÓN DE ARANCELES A LOS PRODUCTORES DE TABASCO	93
Liliana Medina Medina Candelaria Vázquez Ramos. Elizabeth García Moreno Aransazú Avalos Díaz	DÓLARES DIGITALES DE LA RESERVA FEDERAL	94
Lucerito arias de los Santos Tomas francisco Morales Guzmán German Martínez Prats Candelaria Guzmán Fernández	CAPACITACIÓN DEL DOCENTE EN HERRAMIENTAS DE LA IA	96
Ricardo Arturo Soberano Gutiérrez Aransazú Avalos Díaz Andrés Guzmán Sala Candelaria Vázquez Ramos	BONOS DE CARBONO COMO INSTRUMENTO DE FINANZAS VERDES: MECANISMOS, IMPACTO Y DESAFÍOS EN EL CONTEXTO DE LAS FINANZAS INTERNACIONALES	97
Camilo León Pérez Aransazú Ávalos Díaz Fabiola Itzel Ortiz Martínez Abraham Gerardo Pérez Sandoval	PROCESO PARA LLEVAR ACABO UN TRABAJO DE AUDITORIA INTERNA	98
Cristell Micaela Gutiérrez Pérez German Martínez Prats Candelaria Guzmán Fernández Tomás Francisco Morales Cárdenas	EI COMERCIO INFORMAL Y SU IMPACTO EN LA ECONOMÍA MEXICANA	99
Liliana Medina Medina Candelaria Vázquez Ramos	NEARSHORING Y EL SECTOR INMOBILIARIO INDUSTRIAL EN MÉXICO	100

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Elizabeth García Moreno Aransazú Avalos Díaz		
Lucerito arias de los Santos Tomas francisco Morales Guzmán German Martínez Prats Candelaria Guzmán Fernández	IMPORTANCIA DE LA AUDITORÍA INTERNA	102
Ricardo Arturo Soberano Gutiérrez Aransazú Avalos Díaz Andrés Guzmán Sala Candelaria Vázquez Ramos	LA INVERSIÓN EXTRANJERA DIRECTA E INDIRECTA EN PROYECTOS DE INVERSIÓN Y FINANCIAMIENTO INTERNACIONAL: MECANISMOS, IMPACTOS Y CONSIDERACIONES	103
Alfredo Guatemala Mariano Arturo Martínez de Escobar Fernández Maximiliano Martínez Ortiz Verónica Vázquez Vidal	FORTALECIMIENTO DE LA INDUSTRIA AUTOMOTRIZ Y DE MICROCHIPS EN MÉXICO: HACIA MARCAS NACIONALES COMPETITIVAS	104
Alfredo Guatemala Mariano Arturo Martínez de Escobar Fernández Maximiliano Martínez Ortiz Verónica Vázquez Vidal	ARANCELES DEL 25% EN ACERO Y ALUMINIO: IMPACTO GLOBAL Y NUEVA ERA DE PROTECCIONISMO	106
Alfredo Guatemala Mariano Arturo Martínez de Escobar Fernández Maximiliano Martínez Ortiz Verónica Vázquez Vidal	EL USO DE LA MARCA “HECHO EN MÉXICO” Y LA POLÍTICA DE SUSTITUCIÓN DE IMPORTACIONES	108
Ana Marina López Hernández Francisca Silva Hernandez Gladys Hernandez Romero Germán Martínez Prats	EL ROL DEL EMPRENDIMIENTO EN EL CRECIMIENTO ECONÓMICO	110
Ana Marina López Hernández Francisca Silva Hernandez Gladys Hernandez Romero Germán Martínez Prats	EXPOSICIÓN AL RIESGO DE CAMBIO EN EL MERCADO FINANCIERO Y SU IMPACTO EN LAS OPERACIONES	111
Darwin Vázquez Balboa Carlos Mauricio Tosca Vidal Mariela Adriana Rodríguez Ocaña Aransazú Avalos Diaz	LAS DIVISAS MÁS IMPACTANTES DEL MUNDO	112
Darwin Vázquez Balboa Carlos Mauricio Tosca Vidal Mariela Adriana Rodríguez Ocaña Aransazú Avalos Diaz	IMPORTANCIA DE LA INTELIGENCIA ARTIFICIAL EN EL COMERCIO EN MÉXICO	113
Itzel Dallan Vázquez García Candelaria Guzmán Fernández Tomás Francisco Morales Cárdenas Germán Martínez Prats	EL PAPEL DEL FONDO MONETARIO INTERNACIONAL (FMI) EN LA ECONOMÍA GLOBAL	114
Itzel Dallan Vázquez García	DINÁMICA DE LA BALANZA DE PAGOS EN ECONOMÍAS EMERGENTES	115

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Candelaria Guzmán Fernández Tomás Francisco Morales Cárdenas Germán Martínez Prats		
Okday SÖYLER	EVALUATION OF THE CURRENT SITUATION OF CITRUS PRODUCTION IN HATAY PROVINCE	116
Okday SÖYLER	A RESEARCH ON THE EFFICIENCY OF ENERGY RESOURCES IN AGRICULTURAL PRODUCTION IN TÜRKİYE AND METHODS OF REDUCING LOSSES IN ENERGY USE	118
Serhat AYDIN Selin ÖGEL AYDIN	EDITOR/AUTHOR RELATIONSHIP: THE CASE OF EMERGING SOURCES CITATION INDEX (ESCI) TOURISM JOURNALS	120
Selin ÖGEL AYDIN	SUSTAINABILITY CRITERIA OF RESTAURANTS: AN EVALUATION ON TRIPADVISOR USER REVIEWS	122
Yeliz YAPICIOĞLU AYAZ	THE PLACE OF AUDIO ADVERTISING IN NEW GENERATION COMMUNICATION	124
Mustafa ARAS Mehmet ŞAHİN Mümin ŞAHİN	ADDITIVE MANUFACTURING TECHNOLOGIES: BIOMATERIAL AND TISSUE ENGINEERING APPLICATIONS	125
Zehra Sever Mevlüt Arslan Kadir Murat Yeşilyurt	ENERGY AND EXERGY ANALYSIS OF THE HEATING SYSTEM OF A SHOPPING CENTER IN ANKARA	127
Zehra Sever Mevlüt Arslan Kadir Murat Yeşilyurt	ENERGY AND EXERGY ANALYSIS OF THE COOLING SYSTEM OF A SHOPPING CENTER IN ANKARA	129
Fatma Zehra AKSAKALLI Seda HATİPOĞLU	15 MINUTE CITY PERSPECTIVE: RECONCEPTUALIZING NEIGHBORHOOD SPIRIT	131
Erol TOPAL	ABSTRACT BEINGS IN THE KAZAKH TURKISH TRANSLATION OF THE QURAN	133
Saip ROVSHANOV Nilgün FİĞLALI Mehlika KOCABAŞ AKAY	INNOVATIVE DESIGN AND OPTIMIZATION IN RACK CABINET PRODUCTION: A SYSTEMATIC APPROACH	135
Ahmet Şakir DEMİRTAŞ	JUDICIAL BODY'S INTERVENTION IN LEGISLATIVE POWER; RE-REGULATION OF THE STATUTE OF LIMITATION IN PARTICIPATION CLAIM CASES	137
Ahmet Şakir DEMİRTAŞ	THE EFFECTS OF GLOBALIZATION ON STATES	139
Yunus Emre KINACI Mahmut Berkan ALİSİNOĞLU Şekip Esat HAYBER	EXPERIMENTAL INVESTIGATION OF THE EFFECT OF CUTTING TOOL AND CUTTING PARAMETERS ON ENERGY CONSUMPTION IN SAWING PROCESS	141
Gözde ÖNAL	WOMEN'S BREAST CANCER HEALTH BELIEFS AND HEALTH LOCUS OF CONTROL: THEIR EFFECTS ON HEALTHY LIFESTYLE BEHAVIORS	143
Oral ATEŞ	THE REFLECTION OF THE U.S. SOURCED MODERNIZATION IN INFANTRY BRANCH ORGANIZATION, EQUIPMENT AND DOCTRINE ON INFANTRY JOURNALS (1948-1953)	145
Sena EREN Feride N. TÜRK	SYNTHESIS OF ACTIVATED CARBON FROM <i>SALIX</i> <i>BABYLONICA</i> LEAVES AND INVESTIGATION OF ITS	147

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Hasan ARSLANOĞLU	USE IN METHYLENE BLUE REMOVAL FROM AQUEOUS SOLUTIONS	
Sevgi DEMİR ÇAM Bedriye Cansu KOYUNOĞLU	ORAL FRAILTY IN ELDERLY INDIVIDUALS	149
Ananda Majumdar	PHILOSOPHY OF LITERATURE: BRIDGING LITERARY THEORY AND ANALYTIC PHILOSOPHY	151
ESRA SALKIM EMRE ASLAN FARUK ÖZEL MİNE İNCE İMREN HATAY PATIR	PHOTOELECTROCHEMICAL CO ₂ REDUCTION BY PHTHALOCYANINE SENSITIZED NIO NANOFIBER PHOTOCATHODE	152
Zeynep Nur GÖGER Emre ASLAN Faruk ÖZEL Mine ÖZEL İmren HATAY PATIR	SHAPE-DEPENDENT PHOTOELECTROCHEMICAL CO ₂ REDUCTION BY USING NIO NANOCRYSTAL AND NANOFIBER	154
Dilara ATAN Semra GÜMÜŞOVA	PLANTS AND BEE VIRUSES	156
Ahmet Buğra YILDIZ Kader TOKATLI	EFFECTS OF THE USE OF CHITOSAN AS A CLARIFYING AGENT ON THE COLOR OF CHERRY JUICE	157
Ayhan KOÇYİĞİT Hanifi EROL Esra BALCIOĞLU Ece Gülce YILDIZ	INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF STEM CELL, PLATELET-RICH PLASMA AND TRICALCIUM PHOSPHATE ON JOINT DEFECT REGENERATION	159
Hasan TARTAR Nilay COŞGUN	A STUDY ON THE HISTORICAL DEVELOPMENT OF GREEN FACADE SYSTEMS	161
Emrah ÇELİK	EFFECTS OF URBANIS(Z)ATION ON BIRD NESTING BEHAVIOR: CHALLENGES AND ADAPTATIONS	163
Sıla KILIÇ Hasan Tahsin KEÇELİGİL	PATIENT RIGHTS: PHILOSOPHICAL FOUNDATIONS OF PATIENT RIGHTS EMERGING PATIENT RIGHTS	165
Demet ALBASAR Hacı Hasan ÖRKCÜ	BICLUSTERING METHOD IN CRIME DATA ANALYSIS	167
Basak Ebru OZCAN	DETERMINATION OF PHENOLIC CONTENT AND ANTIOXIDANT POTENTIAL OF FIRETHORN (<i>PYRACANTHA COCCINEA</i>) FRUIT EXTRACTS	169
Tavneet Kaur Gurleen Kaur	REDEFINING CORPORATE CULTURE: ROLE OF CSR IN SHAPING GENDER INCLUVISITY IN INDIA	170
Ajayi, Mercy Adenike & Odunlami, Oluwatoyin Kemi	DISCOURSE STRATEGIES IN PRESIDENT TINUBU'S BUDGET PRESENTATION SPEECHES OF THE 2024 AND 2025 FISCAL YEARS	171
Vidya Sunil Kadam	THE ROLE OF RECOGNITION AND LEADERSHIP DEVELOPMENT PROGRAMS IN ENHANCING TALENT MANAGEMENT	172
Daniela MATUŠÍKOVÁ Tünde DZUROV VARGOVÁ	DIGITALIZATION OF TOURISM PERFORMANCE	173
Daniela MATUŠÍKOVÁ Tünde DZUROV VARGOVÁ	ENVIRONMENTAL INITIATIVES OF TOURISM BUSINESSES	175
Nasrin Karami Vahideh Zareipoor	CREATING AN EFFECTIVE FARMEWOORK TO HELP FOOD AND BEVERADE PRODUCERS ACCURATELY ASSESS THE VALUE OF FOOD WASTE	177

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Khalida Madoui	PSYCHOANALYSIS BETWEEN TREATING CATHARSIS AND HEALING TRAUMATIC WOUNDS ENERGY MEDICINE AS A CASE STUDY	178
Edmond RAPTI, Angela SULA	THE MEDIATOR ROLE OF GUILT PRONENESS IN SOCIAL INTERACTIONS: A QUANTITATIVE STUDY	179
Ali Imran, Hafiz Suleria	BIOACTIVE COMPOUNDS IN OILSEED WASTE: ANTIOXIDANT PROPERTIES AND LC-ESI-QTOF-MS/MS-BASED PROFILING	180
Zakariya Arbaoui and Ah. Rahmani	ARMCHAIR PHOSPHORENE NANOTUBE: DFT STUDY	181
Seif Eddine Bendaoudi	ANALYSIS OF FLYWHEEL FOR DIFFERENT GEOMETRIES USING SOLIDWORKS SIMULATION	182
Ibrahim Ismail RAFINDADI CLN	BRIDGING THE GAP: TOWARDS ACCESSIBLE HUMAN COMPUTER INTERACTION (HCI) DESIGN FOR AN INCLUSIVE FUTURE OF WORK IN NIGERIA	183
Essam Fadel Al-Jumaili Muntaha Ali Hussein	THE RELATIONSHIP BETWEEN VITAMIN D STATUS AND C-REACTIVE PROTEIN CRP WITH CORONAVIRUS DISEASE (COVID-19) IN IRAQI OLDER PATIENTS	184
Clementina Hashimu Bulus, Rotdang Bakmi Jurkuk	SUMMATIVE EVALUATION OF THE IMPLEMENTATION OF NOMADIC EDUCATION PROGRAMME IN PANKSHIN, PLATEAU STATE, NIGERIA	185
Michael Okon Bassey, Udem Ekanem, Aniekan Essienubong Ikpe	OPTIMIZING VEHICLE PERFORMANCE: THE IMPACT OF SENSORS ON ENGINE MANAGEMENT AND FUEL EFFICIENCY	186
Prisca Oluchi Chuks-Ibe Sadiat Adetoro Salau Oluwatosin Daniel Akobe Kabiru Omeiza Muhammed	PERCEPTION OF FACULTY MEMBERS ON THE ADOPTION OF OPEN SCIENCE IN A UNIVERSITY OF TECHNOLOGY	187
Fasika Melese, Destaw Damtie, Sissay Menkir, and Mulugeta Kibret	A GLOBAL TRENDS IN ITRACONAZOLE UTILIZATION RATES AND <i>CANDIDA ALBICANS</i> SUSCEPTIBILITY PATTERNS: A SYSTEMATIC REVIEW AND METAANALYSIS	188
Issam Forsal	USE OF EXPERIMENTAL DESIGNS TO OPTIMISE CORROSION INHIBITION OF ORDINARY STEEL IN HYDROCHLORIC ACID BY AN ORGANIC COMPOUND	189
Michael Okon Bassey, Francis Etang, and Agnes Oboh	REVOLUTIONIZING AUTONOMOUS VEHICLES: THE CRITICAL ROLE OF SENSORS IN SELF-DRIVING CARS	190
Jihane Ait benbella, Samy Housbane, Youness Kadil, Fatima Ezzahra Kabbali, Ikram Ghicha, Hasnaa Bazhar, Fatiha Bousselham, Afaf Banid, Othmane Hammani, Nouredine Louanjli, Mehdi Karkouri, Abderrahmane Mellouki,	INVESTIGATION OF THE REVERSIBILITY OF CADMIUM-INDUCED TESTICULAR DAMAGE AFTER RECOVERY, WITH OR WITHOUT ZINC SUPPLEMENTATION	191

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Houda Filali, Rachid Aboutaieb		
Ewetola E. A., Owolabi O., Ayanleke A.	DETERMINATION OF SOIL LOSS DUE TO HARVESTING OF TWO YAM CULTIVARS IN THREE SELECTED SOIL SERIES	192
AMROUCHE Zoheir, Khattabi latifa, Hamamouche Kahina, Laribi Habchi Hassiba	BIOLOGICAL ACTIVITY OF ALGERIAN ESSENTIAL OILS: <i>ROSMARINUS OFFICINALIS</i> AND <i>ORIGANUM VULGARE</i>	193
Yusuf Kolapo Ibrahim & Samuel Seun Salako	EVALUATING THE EFFECTIVENESS OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS IN URBAN TRANSPORTATION SYSTEMS: A BUSINESS MODEL PERSPECTIVE	194
Faisal Zulhumadi	INTEGRATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN MALAYSIAN HIGHER EDUCATION	195
Igonoh Achenyo Okolo Reuben Tanimu	TREND ANALYSIS OF STUDENTS' ACADEMIC PERFORMANCE IN RESEARCH METHOD IN EDUCATION AT UNIVERSITY OF JOS, NIGERIA	196
Marwa Waheed, Muhammad Bilal Hussain, Fatima Waheed & Nida Kanwal	TRANSFORMING FOOD SAFETY AND SUSTAINABILITY: THE ROLE OF MODERN FOOD PROCESSING TECHNOLOGIES	197
Atta ul Haq, Saira Jameel	GREEN SYNTHESIS OF NICKEL OXIDE/ALGINATE NANOCOMPOSITE FOR THE DEGRADATION OF TETRACYCLINE	198
Muhammad Shahid, Amna Saleem, Muhammad Farrukh Saleem, Muhammad Sarwar, Nabeel Ahmad Ikram, Abdul Shakoor, Khalid Mahmood, Shakeel Ahmad Anjum	FOLIAR POTASSIUM MODULATED REGULATIONS IN QUALITY AND BAKING TRAITS OF TERMINAL HEAT STRESSED BREAD WHEAT	199
Nayan Patel, Nitesh Patel	DESIGN, ANALYSIS AND OPTIMIZATION OF PRESSURE VESSEL: A REVIEW	200
Amina Mumtaz	BIOLOGICAL EVALUATION SCHIFF BASE TRANSITION METAL COMPLEXES	201
Le Thi Hong Nhung	THE ETHICS OF ATTENTION: RESHAPING MARKETING IN THE AGE OF DIGITAL OVERLOAD	202
Özge SEVGİLİ	SOCIOLOGY OF EMOTION IN MAX WEBER	203
Çiğdem SEVİM	OXIDATIVE STRESS IN ACUTE BENOMYL TOXICITY: EVALUATING THE IMPACT OF BORIC ACID AND BORAX	205
Igonoh Achenyo Okolo Reuben Tanimu	TREND ANALYSIS OF STUDENTS' ACADEMIC PERFORMANCE IN RESEARCH METHOD IN EDUCATION AT UNIVERSITY OF JOS, NIGERIA	207
Faisal Zulhumadi	INTEGRATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN MALAYSIAN HIGHER EDUCATION	208

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Saloni Sharma Suhani Sharma	INTERNET OF THINGS (IoT) AND SMART CITIES: THE FUTURE OF URBAN LIVING	209
M. L. Mallikarjuna K.S. Basavarajappa Krishna Kumar T. K. Ashwini M Rao Prasanna Kumar J K Shivakumara Swamy G M.	INVESTIGATION OF IRON DEFICIENCY ANEMIA - A MATHEMATICAL APPROACH	210
Senem BALCI Ümran TEZCAN ÜN	TREATMENT OF WASTEWATER GENERATED IN THE ORE ENRICHMENT PROCESS	212
Ahsen UZUNLU Figen BEYHAN	EXAMINATION OF SUSTAINABILITY OF STEEL STRUCTURES WITHIN THE FRAMEWORK OF BUILDING LIFE CYCLE	214
Zişan İLERİ Duru SEZGİN Şirin DEMİRCAN YILDIZ	INVESTIGATION OF THE EFFECT OF “GREEN WORKSHOP” PRACTICES ON RECYCLING AWARENESS OF BILSEM STUDENTS	217
Uğur Kemal ÖZER Vildan Ateş	THE EFFECTS OF REMOTE WORK AND DIGITAL TRANSFORMATION ON JOB PERFORMANCE: A LITERATURE REVIEW BEYOND THE PANDEMIC CONTEXT	219
Deniz AK	2005 YILI SONRASI TÜRKİYE VE AVRUPA BİRLİĞİ İLİŞKİLERİNİN SİYASİ, SOSYAL VE EKONOMİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	221
Deniz AK	TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN BULGARİSTAN TÜRKLERİ ÜZERİNDEN GÖÇ POLİTİKASININ İNCELENMESİ	223
Neslihan KARAKUŞ Olkan DURSUN	THE EFFECT OF SOCIO-DEMOGRAPHIC DATA ON SPEAKING ANXIETY IN MIDDLE SCHOOL STUDENTS	225
Mustafa Kemal YAĞMUR Cenk HAMAMCIOĞLU	LIVABLE STREET PRINCIPLES AND APPLICATION EXAMPLES IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE URBAN DESIGN	227
Sevgi DEMİR ÇAM Bedriye Cansu KOYUNOĞLU	SYMPTOM MANAGEMENT IN INDIVIDUALS WITH ANKYLOSING SPONDYLITIS	230
Sanem YAMAK	AN ANALYSIS OF B. F. SKINNER'S WALDEN-TWO UTOPIA IN THE CONTEXT OF THE COLD WAR: A SOCIAL ENGINEERING FANTASY AND POLITICAL ALIENATION	232
Abdulkadir ERTÜRK Betül DURMUŞ Emine Evrim UZUN Fatma ÜNVER	THE EFFECT OF TRACTION STRAIGHT LEG LIFT TECHNIQUE AND FOAM ROLLER TECHNIQUE ON HAMSTRING FLEXIBILITY IN YOUNG HEALTHY ADULTS – AN EXPERIMENTAL COMPARATIVE STUDY	234
Mahmut ÜLGER Nurcihan BİLTEKİN Seda TEZCAN ÜLGER Gönül ASLAN	INVESTIGATION OF FIRST-LINE ANTITUBERCULOSIS DRUG RESISTANCE IN <i>MYCOBACTERIUM TUBERCULOSIS</i> COMPLEX CLINICAL ISOLATES USING MOLECULAR METHODS	236
Nurcihan BİLTEKİN Mahmut ÜLGER Gönül ASLAN	DETERMINATION OF FIRST-LINE ANTITUBERCULOSIS DRUG RESISTANCE IN CLINICAL ISOLATES OF <i>MYCOBACTERIUM TUBERCULOSIS</i> COMPLEX BY TWO	238

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

	DIFFERENT METHODS	
AKTAŞ ŞÜKÜROĞLU	TOXICOLOGICAL EVALUATION OF THE EFFECTS OF MICROPLASTICS ON HUMAN HEALTH	240
Mustafa İBİŞ	ASMAİ'S WORKS NAMED KİTÂBÜ'N-NAHL VE'L-KERM	242
S.G.Eszhanova	FORMATION AND DEVELOPMENT OF HOT SKILLS IN MATHEMATICS	244
Simge ÖZTÜRK Rüstem AŞIK	OPTIMIZATION OF PARAMETERS AFFECTING ELECTROLYSIS	245
Simge ÖZTÜRK Rüstem AŞIK	DEVELOPMENT OF A WORKING ALGORITHM FOR REMOVAL OF CHLORINE GAS EMERGING IN ELECTROLYSIS	247
Ece TASKOLGESİ Utku Bulut SIMSEK Suleyman Gokhan COLAK Muslum DEMİR	SYNTESIS AND CHARACTERIZATION OF AMINE-FUNCTIONALIZED NiCo BIMETALLIC MOF STRUCTURES via DIFFERENT SYNTHESIS METHOD	249
İsmet ÇALIK	INVESTIGATION OF DAMAGE FORMS OF HISTORICAL MASONRY STONE MINARATS DAMAGED IN KAHRAMANMARAS CENTER DURING THE 6TH FEBRUARY KAHRAMANMARAS EARTHQUAKES	251
Cerennur KORKUT Ceyda KAHRAMAN Saltık Buğrahan KIZILTAŞ Mehmet MİLLİ	DYNAMIC AND HYBRID ATTACK DETECTION MODEL BASED ON THRESHOLD AND STOCHASTIC METHODS	253
Aykut DALAK	A SHORT AND UNSUCCESSFUL ATTEMPT TO FOUND A STATE IN IRAN: THE 1946 MAHABAD REPUBLIC	255
Aykut DALAK	LIFE OF COKHAN VELIKHANOV AND HIS CONTRIBUTIONS TO CULTURAL WORKS OF STEPPE TURKIC WORLD	257
Iyas AlTalafta Yaprak Yalçın Gülcihan Özdemir	LSTM-BASED LEARNING OF AUTOMATA MODELS FOR PRODUCTION LINE OPERATIONS	258
Ceren UYGUN OĞHAN Damla BULUT	A COMPARATIVE ANALYSIS OF THE 9TH GRADE PIANO LESSON CURRICULA OF FINE ARTS HIGH SCHOOLS FOR THE YEARS 2016 AND 2022	259
Gülbahar TERECE Ümran TEZCAN ÜN	BIOGAS PRODUCTION FROM MICROALGAE	261
Nesrin Candan	TÜRKİYE'DE BÜTÇE TEKNİĞİ VE BÜTÇE ANALİZİ: PERFORMANS ESASLI PROGRAM BÜTÇE (2021-2024)	262
Songül YILMAZ DERİN	DEVELOPMENT OF ARMORED TROOPS IN TURKISH WAR HISTORY AND MIDDLE EAST COURSES	263
Burcu TURAN	ADMINISTRATIVE RESPONSIBILITY OF HOSPITAL QUALITY MANAGEMENT UNIT	265
Veysel KARAZOR Serap AKFIRAT	CHANGING WORLD AND NEW SOCIAL MOVEMENTS: THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA ON COLLECTIVE ACTIONS	267
Yelda Bugay TEKGÜL	FROM THE WASHINGTON/POST-WASHINGTON CONSENSUS TO THE WALLSTREET CONSENSUS	269

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

İrem AĞTAŞ Gülay DEMİR Nilüfer TUĞUT	BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF STUDIES ON HYPEREMESIS GRAVIDARUM	271
Beyzanur DEMİRCAN Yasemen SAY ÖZER	AYDIN KUNT: A MULTIFACETED ARCHITECT WITH HIS IDENTITY AS AN EDUCATOR	273
Mahir DEMİR	MATHEMATICAL MODELING OF WASTE VEGETABLE OIL MANAGEMENT IN TURKEY: ANALYZING CONSUMPTION, IMPROPER DISPOSAL, AND RECYCLING DYNAMICS	275
Kübra CİVELEK KALINCA Menşure Kübra MÜEZZİNOĞLU	ANALYSIS OF URBAN MEMORY SPACES: THE CASE OF ELAZIĞ CITY MUSEUM	276
Edanur TEKCAN DİNLER Hasan Tahsin KEÇELİGİL	THE CONTRACT FOR WORK IN MEDICINE, PATIENT RIGHTS, AND THE LEGAL RIGHTS OF THE PHYSICIAN ARISING FROM THE CONTRACT FOR WORK	278
Edanur TEKCAN DİNLER Hasan Tahsin KEÇELİGİL	PHYSICAL EXAMINATION, COLLECTION OF BODILY SAMPLES, AND MOLECULAR GENETIC ANALYSIS IN THE CONTEXT OF MEDICAL INTERVENTIONS WITHOUT CONSENT UNDER ARTICLES 75-78 OF THE CRIMINAL PROCEDURE CODE	280
Erkan GÜLGÖSTEREN	EXAMINATION OF THE QUALITY OF LIFE OF MOTHERS WITH DISABLED CHILDREN RECEIVING SPORTS TRAINING	282
Cumhur KUMAŞ	THE EFFECT OF DIGITAL MARKETING ON CHANNEL CONFLICT IN JEWELLERY RETAIL	284
Melis ÇELİK GÜNEY	USE OF PROCESS CAPABILITY ANALYSIS IN ANIMAL SCIENCE	286
Tuğçe AYDEMİR Salih ATEŞ	INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN SECONDARY SCHOOL STUDENTS CONCEPTUAL UNDERSTANDING LEVELS AND SPATIAL THINKING SKILLS IN ASTRONOMY SUBJECTS	287
Nazlı BÜYÜKYILDIZ İlker ŞEN Batuhan Çağrı DARICI Melisanur URAL	TREATMENT AND CLINICAL EVALUATION OF A CONGENITAL PREPUTIAL ANOMALY IN A DOG	289
Batuhan Çağrı DARICI İlker ŞEN Nazlı BÜYÜKYILDIZ Melisanur URAL	TREATMENT AND CLINICAL EVALUATION OF A MANDIBLE FRACTURE IN AN AFRICAN GRAY PARROT	291
Ayşe Gül FİDAN	ANCIENT WATER MANAGEMENT SYSTEMS IN IRAN: QANATS AND THEIR SOCIOENVIRONMENTAL LEGACY IN IRAN	293
Gizem ÖZCAN Ferzan KALAYCI EMEK	THE COST OF COMPASSION: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS ON COMPASSION FATIGUE IN NURSING	294
Melike ATAMAN YILMAZ Faruk MANAV	QUIXOTISM IN MIGUEL DE UNAMUNO'S WORK NAMED AUNT TULA	296
Kemal YARAN Hasret YALÇINÖZ BAYSAL	DIGITAL GAME ADDICTION IN ADOLESCENTS: THE ROLE OF NURSES AND EARLY INTERVENTION METHODS	298

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Kemal YARAN Hasret YALÇINÖZ BAYSAL	MINDFULNESS-BASED INTERVENTIONS IN ADDICTION TREATMENT: A REVIEW ON EFFECTIVENESS AND METHODS	300
Naile BAŞKUT Nilüfer TUĞUT	BREASTFEEDING IN THE EARLY POSTPARTUM PERIOD	302
Selma Hülya İMAMOĞLU	PATIENT'S RELATIVE: A LEGAL ASSESSMENT	303
Dilara ACER Onur KETENOĞLU	INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF DIFFERENT COLD PRESSING PROCESS CONDITIONS ON THE QUALITY OF SOME FUNCTIONAL SEED OILS AND COLD PRESS WASTES	305
Abdulkadir TÜRKOĞLU Atıla KUMBASAROĞLU	STRUCTURAL BEHAVIOR OF REINFORCED CONCRETE BEAMS PRODUCED WITH NATURAL PERLITE UNDER PURE TORSION	307
Aliye HETEMOVA	THE IMPORTANCE OF AUTHENTIC MATERIALS AS PART OF DEVELOPING STUDENTS' COMMUNICATION SKILLS	309
Kazımova Elnara	THE INTRICACIES OF LITERARY-MOTIVATED AND NARRATIVE RUGS IN THE AZERBAIJANI CULTURE OF KARABAKH	311
Emre KALENDER	CONTENT OF THE GENERAL ASSEMBLY MEETING MINUTES	312
Berk Can KOYUNCU Mehmet ÇİYDEM	İNSANSIZ HAVA ARAÇLARI İÇİN S-BANT BIÇAK ANTEN TASARIMI	314
Melek Aleyna Çelik	A NEW PERSPECTIVE IN INTERNATIONAL RELATIONS: CONSTRUCTIVISM AND THE ISSUE OF IDENTITY IN THE CASE OF EAST TURKISTAN	315
Mustafa Kaan ÖZGÜN Serkan KURT	REAL TIME CHANNEL DETECTION IN SONOBUOY SYSTEMS USING THE ENERGY DETECTION METHOD	317
Kemal KOYUNCU Suat TORAMAN	ANALYSIS OF PRE-TAKEOFF AIRCRAFT EMISSIONS AT ELAZIĞ AIRPORT	319
Bedriye Doğan	EFFECT OF DIFFERENT CHELATING AGENTS ON THE ADAPTATION OF MTA TO RETROGRADE CAVITY WALL	320
Burak SAZAK Sevim GÜVEN	İSLAM İNANÇ ESASLARI İLE İLGİLİ YAPILMIŞ TEZ VE MAKALELERİN İNCELENMESİ	321
Adeniyi Michael Adeduyigbe Bamidele Emmanuel Tijani	REVOLUTIONIZING SCIENCE CLASSROOM: THE CASE FOR STATION ROTATION, FLIPPED CLASSROOM, AND ENHANCED SPACE LEARNING STRATEGIES	323
Berna KAYHAN OCAK, Raziye ERDEM	A SYSTEMATIC REVIEW OF THESES ON NATURAL TEACHING TECHNIQUES IN TURKEY	324
Alp ÖZEL Elif Aleyna ÖZDEDE Umut Ata Uğraş	THE ROLE OF WEARABLE DEVICES IN CARDIAC REHABILITATION: A SYSTEMATIC REVIEW	328
Elif Aleyna ÖZDEDE Alp ÖZEL Mine BİLGİN	THE HIDDEN DANGER OF INTENSIVE CARE: DELIRIUM AND LIFE-SAVING INTERVENTIONS	330

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Jogendra Kumar	ENHANCED SECURITY AND RELIABILITY IN WIRELESS NETWORK ROUTING THROUGH PATTERN ANOMALY DETECTION USING MACHINE LEARNING	332
Rubia Jalal Gopinathan. R	DYNAMIC RELATIONSHIP BETWEEN ENERGY PRICES AND MACRO-POLICY VARIABLES IN BICS: EVIDENCE FROM MULTIPLE THRESHOLD MODEL	333
Jogendra Kumar	MACHINE LEARNING FOR CYBERSECURITY: DETECTING AND MITIGATING ATTACKS IN DISTRIBUTED NETWORKS	334
Handan TÜRKMEN Abdulkaki BİLGİÇ	FROM ENERGY CONSUMPTION TO A SUSTAINABLE FUTURE: DETERMINING HOUSEHOLD NATURAL GAS EXPENDITURE DYNAMICS WITH THE DOUBLEHURDLE CENSORED MODEL	335
Nursel ÜSTÜNDAĞ ÖCAL	EVALUATION OF ORTHOREXIA NERVOSA TENDENCY AND BODY PERCEPTION IN FEMALE UNIVERSITY STUDENTS	337
Lügen Ceren GÜNEŞ Furkan Fevzi DURMUŞ Deniz KARA	ARTIFICIAL INTELLIGENCE THROUGH CHILDREN'S EYES, DRAWINGS, AND EXPRESSIONS	338
Sinan INAN	CORRUPTION PERCEPTIONS VS. INEQUALITY: A COMPARATIVE STUDY	340
Fatma ÖZER Ahmet ÖZALP	GÖÇ, KADIN VE DİN. ESKİŞEHİR'DE İKAMET EDEN YABANCI UYUKLU KADINLAR ÖRNEĞİ	341
Mine BİLGİN Umut Ata Uğraş Alp ÖZEL	INTRAAORTIC BALLOON PUMP MONITORING AND NURSING CARE IN CARDIOVASCULAR SURGERY INTENSIVE CARE	343
Umut Ata Uğraş Mine BİLGİN Elif Aleyna ÖZDEDE	VENOUS INSUFFICIENCY: DIAGNOSIS AND TREATMENT METHODS	345
Abdirahman MOHAMED MOHAMUD Tekin YEKEN	IDENTIFICATION OF GROUNDWATER POTENTIAL ZONES IN BURTINLE TOWN USING REMOTE SENSING, GIS, AND AHP METHODS	347
Havvanur AYDOĞDU Makbule ANKARA	A RESEARCH: USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION	348
Muhammad Shuaibu Maiwada, Usman Abdulmalik	UTILIZATION OF WASTE PLASTIC AS A COAGULANT/FLOCCULANT IN WASTEWATER TREATMENT	350
Umut ŞENER Ferit BULUT	BAĞLAMA EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN GENEL ÇALGI PERFORMANSI ÖZ YETERLİK İNANCI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	351
Şükran KAYGISIZ Tuba GÜL	LOSS OF CONSCIOUSNESS AND SLEEP DISORDER ASSOCIATED WITH TUBEROUS SCLEROSIS COMPLEX: A CASE REPORT	352
Abdurrahman GÜNDAY Canberk UTAR Aydın BALABEY Muhammed Mert YILMAZ Muhammed DEMİR	COMPARATIVE INVESTIGATION OF RESOLUTION, SAMPLING RATE AND NOISE PERFORMANCES OF ATMEGA328P INTERNAL ANALOG-DIGITAL CONVERTER AND ADS1115 ANALOG-DIGITAL CONVERTER	354
Semih TAN Hatice HANCI Tuba GÜL	THERAPEUTIC POTENTIAL OF <i>USNEA LONGISSIMA</i> : INSIGHTS INTO ITS	356

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Hakan TİMUR	ANTICANCER, ANTIMICROBIAL, WOUND HEALING, AND ANTI-INFLAMMATORY PROPERTIES	
Rubia Jalal Gopinathan. R	DYNAMIC RELATIONSHIP BETWEEN ENERGY PRICES AND MACRO-POLICY VARIABLES IN BICS: EVIDENCE FROM MULTIPLE THRESHOLD MODEL	358
Manikandan Tiruchengode Ramadurai	ADVANCING SPACE SCIENCE EDUCATION THROUGH CUBESAT DEVELOPMENT: UNLOCKING ACADEMIC AND RESEARCH OPPORTUNITIES	359
Anwar Mallongi, Aminuddin Syam, Wahiduddin, Sukri Palutturi, Ernyasih	ASSESSMENT OF HEALTH BURDEN DUE TO THE EMISSIONS OF SO ₂ FROM VEHICLES IN MAKASSAR CITY, INDONESIA	360
Mudassir Hafeez Muhammad Hashaam Kashif Zubair Aamir Sohail Sumaira Younus Dr. Nabiha Dr. Mah-Ru-Nisa Atif	ASSESSING OSTEOPOROSIS AND ITS AGGRAVATING PHARMACEUTICAL ASSOCIATED ADVERSE EFFECTS IN LAHORE PUNJAB, PAKISTAN	361
Iram Liaqat	QUORUM SENSING INHIBITION POTENTIAL OF ALGAL COMPOUNDS AGAINST MARINE BIOFILMS	362
Iram Liaqat	ANTIMICROBIAL POTENTIAL OF HONEY AGAINST MULTISPECIES BACTERIAL BIOFILMS	363
Aybeniz Hasanova	RESEARCH ON TOPONYMS OF TURKIC ORIGIN IN IRAN	364
Hasan KESKİN Murat BAYRAKTAR	FEASIBILITY ANALYSIS OF FUEL CELL SYSTEMS WITHIN THE SCOPE OF DECARBONISATION AND USE OF RENEWABLE ENERGY SOURCES IN THE MARITIME SECTOR	366
Gizem KARACAN TEKİN	PUBLIC HEALTH ISSUES AND THE ROLE OF URBAN DESIGN IN CLIMATE CHANGE ACTION PLANS	368
Sai Shankar P. Suganthi	THE ROLE OF LINEAR ALGEBRA IN MATHEMATICAL APPLICATIONS	370
Shahadot Hossen Khairul Islam Kazi Shafiul Kalam Saidul Islam	EFFECT OF MIXED SYNTHETIC FERTILIZERS ON THE GROWTH AND YIELD OF POTATO (<i>Solanum tuberosum</i>) VARIETIES	371
Nidhi Choudhary., Lalit , Manish Yadav, Vinod Kumar	DEVELOPMENT AND CHARACTERIZATION OF PIROXICAM BILAYER TABLETS FOR DUAL RELEASE PROFITS	372
Al-murisi Abdulaziz Hamed Abdulrahman, Helal Uddin, Ikbal Ahmed and Mohammad, Nur-E-Alam	OPTIMIZATION OF MULTIPLE PARTICLE IMPACT ON COLD SPRAYED INCONEL POWDERS	373
Niedwin R. Mangal, Virginia Sagang, Vanessa Angelica D. Acosta, and Aldwin T. Miranda	MATHEMATICAL CREATIVITY SELF-EFFICACY PERCEPTION OF PRE-SERVICE MATHEMATICS TEACHERS: A COMPARATIVE ANALYSIS	374
Rishell Mae A. Caliosan, Cristy Joan C. Cutay, Royen	MATHEMATICAL CURIOSITY AND MATHEMATICS PERFORMANCE OF PRESERVICE TEACHERS	375

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

A. Lagat, and Aldwin T. Miranda		
Nixon S. Cortez, Eljane A. Duay, Carlito B. Balandra, and Aldwin T. Miranda	COPING STRATEGIES IN LEARNING MATHEMATICS AND MATHEMATICS PERFORMANCE OF COLLEGE STUDENTS	376
Hulda Maxwell Davwet Godfrey Fwanlek Hannah Nathaniel Shamle	ASSESSMENT OF CLIMATE CHANGE AWARENESSS AMONG SENIOR SECONDARY STUDENTS IN BAUCHI LOCAL GOVERNMENT AREA BAUCHI STATE, NIGERIA	377
M. L. Mallikarjuna, K.S. Basavarajappa, K.S, T. K. Krishna Kumar, Ashwini M Rao, Prasanna, Kumar J K, Shivakumara Swamy G.M	STUDY OF IRON DEFICIENCY ANEMIA - A MATHEMATICAL APPROACH	378
Syed Agung Afandi Muslim Afandi Rizki Erdayani Afrinaldy Rustam	LOCAL OPEN GOVERNMENT ISSUES IN SAO PAULO, BRAZIL	379
Mohd Adil Siddique, Patel, Ravi K Jade and Aarif Jamal	IMPACT ASSESSMENT OF ACID MINE DRAINAGE ON GROUND WATER QUALITY OF SINGRAULI COAL FILED AREA, M.P. INDIA	380
Ishrat Bashir Sushil Kumar Mehta	IMPACT OF HEURISTICS BIASES ON INVESTMENT DECISION-MAKING: A STUDY OF INDIVIDUAL INVESTORS OF INDIAN STOCK MARKET	381
Rakibul Islam, Helal Uddin, Tarek Abedin1 and Mohammad Nur-E-Alam	INTELLIGENT MICROCONTROLLER-BASED 3-PHASE FAULT DETECTION AND PROTECTION SYSTEM WITH INTEGRATED TEMPERATURE AND SMOKE MONITORING	382
Snjezana Glumac-Lourenço	THE IMPORTANCE OF REALISTIC PRESENTATION OF BUSINESS RESULTS FROM THE POINT OF VIEW OF OVERALL MANAGEMENT IN THE WORK OF NUMEROUS COMPANIES	383
Vladan Jović	PRESENTATION OF REAL BUSINESS RESULTS IN COMPANIES FOR THE PURPOSE OF MAKING MANAGEMENT DECISIONS BY TOP MANAGEMENT IN CONDITIONS OF FINANCIAL CRISIS	384
Vladan Jović	IMPLEMENTATION OF TRAINING IN FINANCIAL MANAGEMENT AND CONTROL IN CONDITIONS OF FINANCIAL CRISIS IN BUSINESS OPERATIONS	385
Vladan Jović	FINANCIAL MANAGEMENT AND CONTROL WITHIN THE FRAMEWORK OF IMPROVING MANAGEMENT DECISIONS IN THE CONTEXT OF BANKING AND FINANCIAL CRISES	386
ROGUAI Sabrina	SYNTHESIS OF COPPER OXIDE NANOPARTICLES FOR EFFICIENT PHOTOCATALYTIC TREATMENT OF WASTEWATER	387
Eze Ikechukwu Bernard	EFFECTS OF BRAND DIFFERENTIATION STRATEGIES ON CUSTOMER LOYALTY: A STUDY OF BAKERY PRODUCTS IN NORTH CENTRAL NIGERIA	388
Y. Abdou, Dja.Madani, S.Kachef, Dj.Alkam	THE IMPACT OF DESERTIFICATION ON SOCIOECONOMIC FACTORS IN THE REGION OF THE M'CIF, ALGERIA	389

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Nithya Ramachandran Tasnim Al Barwani, Shima Al-Mahmoudi, Salma Al Hajri and Maryam Al- Hashamiya	BRIDGING THE GAP IN FINANCIAL REPORTING: DETERMINANTS OF XBRL ADOPTION IN OMANI ACCOUNTING FIRMS USING THE TOE FRAMEWORK	390
Edisela Mena	THE CHALLENGES OF MARKET ORIENTATION FOR FRUIT FARMERS – THE CASE OF THE DIBRA REGION	391
Olutayo Toyin OMOLE Babatunde Kasim OLADELE Omotayo Kabiru LIGALI	ASSESSMENT OF THE CONTRIBUTIONS OF DIFFERENT TEACHING METHODS TO STUDENTS' MATHEMATICS ACHIEVEMENT	392
Svitlana TRYBUKH	STRATEGIC PUBLISHING: CHOOSING A JOURNAL TO INCREASE RESEARCH VISIBILITY	393
Abdullah Al Numan, Abdullah Al Fayed, Mohammad Ali Hossain, Morshedul Alam Rafi, MD Helal Uddin and Mohammad Nur-E-Alam	SUSTAINABLE BRACKISH WATER REMOVAL TECHNOLOGIES IN COASTAL REGIONS OF BANGLADESH	394
Priscilla Rebecca Rodrigues Geeta Shrivastava	INDUSTRIAL WASTE AND WATER CONTAMINATION: LEGAL REMEDIES AND PUBLIC HEALTH CONSEQUENCES	395
Asfaw Tsegaye Moltot Eshetu Haile Gorifie, Gurju Awgichew, Hunegnaw Dessie	INFLUENCES OF NON-LINEAR THERMAL RADIATION AND CATTANEO-CHRISTOV HEAT AND MASS FLUXES ON ELECTRICAL CONDUCTIVITY OF JEFFREY TERNARY HYBRID NANOFLUID FLOW	396
M A. BECHCHAR, M A. SOULHI, M O. AKOURRI	INDUSTRY 4.0: ANALYZING RETURN ON INVESTMENT AND MANAGING TECHNOLOGICAL OBSOLESCENCE	397
Farzan Ali, Zia Ullah, Muhammad Atta-ul-Mustafa, Hafiz Muhammad Shoaib, Sami Ullah Supervisor: Dr. Nabiha Dr. Mah-Ru-Nisa Atif	EVALUATING PHARMACOLOGICAL STRATEGIES FOR MANAGEMENT OF ORTHOSTATIC HYPOTENSION	398
Sana Amjad Sana Fatima Shehzad Fareed Qudrat Khan Talha Zahid Mah Ru Nisa Atif Nabiha	UPLIFTING QUALITY OF LIFE IN IBS (IRRITABLE BOWEL SYNDROME). A HEALTH ORIENTED PERSPECTIVE	399
Fawwwaz Hizzam SAPUTRA Muhammad Rikzam KAMAL	WHY DRINKING ALCOHOL IS FORBIDDEN IN SCIENCE	400
Muhammad Shuaibu Maiwada, Usman Abdulmalik	UTILIZATION OF WASTE PLASTIC AS A COAGULANT/FLOCCULANT IN WASTEWATER TREATMENT	401
Hannah Nathaniel Shamle, Hulda Maxwell Davwet	EFFECTS OF ACTIVE BASED LEARNINING ON GEOGRAPHY STUDENTS' ATTITUDE AND ACHIEVEMENT IN ENVIRONMRNTAL EDUCATION AMONG TERTIARRY INSTITUTIONS IN PLATEAU STATE, NIGERIA	402

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Kishore P. Suganthi	THE ROLE OF MATHEMATICS IN ARTIFICIAL INTELLIGENCE	403
Bagavath Gokul.K.R, P. Suganthi	TOGETHER AGAINST POVERTY: A CALL TO ACTION	404
Ashnika G P. Suganthi	GAME THEORY AND STRATEGIC DECISION MAKING	405
N.B.Touahri, A. Benadda, J.P.Holgado	Ba-FeNi- HEXAALUMINATE NEW CATALYSTS FOR OXIDATIVE COUPLING OF METHANE	406
G. Leela krishna P. Suganthi	CLIMATE RESILIENCE: A PATHWAY TO SUSTAINABLE COMMUNITIES	407
Venet Shala Demir Lima Halil Bajrami	BUSINESS ETHICS AND ETHICAL MANAGEMENT PROGRAMS	408
Pushpendra Soni, Shom Prakash Kushwaha, Syed Misbahul Hasan	MOLECULAR DOCKING ANALYSIS OF PESTICIDE INTERACTIONS WITH AMPACTIVATED PROTEIN KINASE RECEPTOR: IMPLICATIONS FOR DIABETES AND METABOLIC DYSREGULATION	409
Chilaka Deekshitha P. Suganthi	THE ROLE OF MATHEMATICAL APPLICATIONS IN BUDGETING AND FINANCE	410
Anju Ishwarya R, Kamaraj M	CRISPR-CAS IN PHARMA COGENOMICS: PRECISION GENE EDITING FOR PERSONALIZED DRUG RESPONSE AND THERAPEUTICS	411
Pooja Shukla	THE INTERPLAY OF CORPORATE CULTURE AND FIDUCIARY DUTIES: A DUAL PERSPECTIVE	412
Yusuf Adeniyi Jamiu	MONETARY POLICY AND CREDIT GROWTH DYNAMICS: EVIDENCE FROM PANEL COINTEGRATION AND THRESHOLD REGRESSION	413
Abdelkrim Mebarki	MULTI-COMPONENT EMPIRICAL EVALUATION SCALE FOR IMMERSIVE BEHAVIORAL INTERFACES	414
Shehar Bano, Muhammad Ibrahim, Talha Mashhood and Akbar Ali	SYNTHESIS AND BIOLOGICAL EVALUATION OF AMIDES USING COUMARIN-3- CARBOXYLIC ACID	415
R.Vidhyalakshmi,C.Rejitha	THE IMPACT OF MASS SPECTROMETRY ON DRUG DEVELOPMENT AND ANALYSIS	416
Talha Mashhood, Akbar Ali, Shehar Bano and Muhammad Ibrahim	PREPARATION AND BIOLOGICAL SCREENING OF HYDRAZONES USING ISOLATED CHOLIC ACID	417
Subhayan Maity, Parna Patra	MAY OUR UNIVERSE BE AN OPEN QUANTUM SYSTEM ?	418
Seid Yimam Mohammed Nilam C Panchal Shweta Singh	THE POWER OF TQM IN MANUFACTURING INDUSTRIES PERFORMANCE; A SCIENTO-BIBLIOMETRIC ANALYSIS	419
Unsa Andleeb Ayub, Umm Eman Syed, Neelam Bibi, Anam Khan	RELATIONSHIP BETWEEN FEAR OF MISSING OUT (FOMO) AND CYBERLOAFING AMONG EMPLOYEES: MODERATING ROLE OF DARK TRIAD	420
Mehwash Kashif, Mehwash Kashif, Aman Ashar, Syeda Nimra Qadri, M. Asfahan Shah	EFFECTS OF PROBIOTICS ON ORAL MICROBIOLOGICAL ENVIRONMENT, GINGIVAL HEALTH AND DENTAL PLAQUE; A META-ANALYSIS	421
Le Thu Ha	THE ROLE OF INSTITUTIONAL QUALITY IN THE EFFECTIVENESS OF GOVERNMENT EXPENDITURE ON EDUCATION AND HEALTHCARE FROM 2011 TO 2020: A CASE STUDY OF PROVINCES IN VIETNAM	422

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Ibrahim Yahuza, Abubakar Umar, Yero Shehu, Muslim Yusuf	EXPLORATION OF GREEN CHEMISTRY METHODS FOR SUSTAINABLE ORGANIC SYNTHESIS	423
Amritha LJ, Sreejith J	THE EVOLVING LANDSCAPE OF INTERNATIONAL FINANCIAL REGULATION	424
Mariam Islam, Farhan Saeed, Muhammad Bilal Hussain, Muhammad Afzaal, Bushra Niaz, Marwa Waheed, Amara Rasheed	INNOVATIVE APPLICATIONS OF CEREAL BY-PRODUCTS IN FUNCTIONAL FOOD DEVELOPMENT	425
Irfan Bashir, Yasira Waqar, Afshan Naseem, Ayesha Sami, Aqila Rafique	CHALLENGES OF INTERNATIONALIZATION THROUGH ACADEMICS: VOICES FROM THE BELOW	426
Mohammad Reza Alam Abbas Eghbal Mehran	THE ROLE OF ARMENIANS IN THE ECONOMIC, CULTURAL AND ARTISTIC PROSPERITY OF IRAN DURING THE SAFAVID AND QAJAR PERIODS	427
Igonoh Achenyo Okolo Reuben Tanimu	TREND ANALYSIS OF STUDENTS' ACADEMIC PERFORMANCE IN RESEARCH METHOD IN EDUCATION AT UNIVERSITY OF JOS, NIGERIA	428
Mourad Hanfer, Imen Daas, Zeyneb Chouit	CHEMICAL CONSTITUENTS, <i>IN VITRO</i> ANTIMICROBIAL AND ANTIOXIDANT PROPERTIES OF <i>LINARIA TINGITANA</i> BOISS. & REUT	429
Timilehin Olayinka OMONIYI	VOTER EDUCATION INITIATIVES IN MITIGATING ELECTORAL VIOLENCE IN SUBSAHARAN AFRICA'S DEVELOPING DEMOCRACIES	430
Nimota Jibola Kadir ABDULLAHI	BRAIN-DRAIN MANAGEMENT AND DEVELOPMENT OF UNIVERSITIES IN THE 21ST CENTURY	431
Yassine Eljaouhary, Abdelghani Qadem, Sébastien Lebaut	STUDY OF THE SPATIO-TEMPORAL DYNAMICS OF THE PLANT COVER IN THE WATERSHED OF THE OUED EL ABIDE AMONT (CENTRAL HIGH ATLAS, MOROCCO) USING GEOSPATIAL TECHNIQUES	432
Kamal eddine, Bayan	SUSTAINABLE EMPLOYABILITY SKILLS IN EDUCATION	433
Djellouli Amir, Berredjem Yamina, Mehenni Mokhtar, Guesmia Hadjer	USING LOW-COST BIOCHAR TO ADSORB 4-NITROPHENOL FROM WASTEWATER	434
Asmamaw Abebe Biabeyin, Berhanu Assaye Alaba, Yohannes Gedamu Wondifraw	PYTHAGOREAN FUZZY DEDUCTIVE SYSTEM OF BCL-ALGEBRA	435
Maha Atiq, Muhammad Bilal Hussain, Farhan Saeed, Bushra Niaz, Marwa Waheed, Muhammad Sufyan Ibrahim	EXPLORING THE NUTRITIONAL PROFILING OF PSEUDOCEREALS IN CONTEMPORARY DIETS	436
Abdurrahman Sani Yar'adua Nuraddeen Zakariyya Saratu Abdulfatah	EFFECT OF TEST ANXIETY ON ACADEMIC PERFORMANCE IN GEOMETRY AMONG MALE AND FEMALE SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN KATSINA ZONAL QUALITY ASSURANCE	437
Abdurrahman Sani Yar'adua Nuraddeen Zakariyya Saratu Abdulfatah	COMPARATIVE STUDY ON GENDER DIFFERENCES IN MATHEMATICS PERFORMANCE AMONG SENIOR SECONDARY STUDENTS IN KATSINA STATE,	438

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

NIGERIA		
Hamza BENAALI, Hmad FATIHI, Abdellah TAHIRI, Mohamed NAJI	FIRST-PRINCIPLES DFT STUDY OF NOVEL KXH_3 ($X = Mn, Fe$) HYDRIDES FOR HYDROGEN STORAGE APPLICATIONS	439
Kaouthar Boumane, Mohammed Assouag, Mohammed Alami, Mostapha Karaoui	NATURAL FIBERS IN COMPOSITE MATERIALS: PROPERTIES AND APPLICATIONS	440
Kosar Adibankhah	THE ROLE OF MOTOR MODIFICATION IN IMPROVING THE QUALITY OF LIFE OF PEOPLE WITH MOTOR DISABILITIES	441
Mohammed, C.M., Umar I.S.B, Babagana, M. Adediran S.O Saifullahi, M.	AWARENESS AND UTILISATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE CHATBOTS AMONG UNIVERSITY SCIENCE AND TECHNOLOGY PRE-SERVICE TEACHERS IN NIGER STATE	442
Anuluwapo Elizabeth Adeduyigbe Adeniyi Michael Adeduyigbe	ENHANCING PHYSICS INSTRUCTION FOR STUDENTS WITH HEARING IMPAIRMENT: THE NEED FOR SPECIALIZED SIGN LANGUAGE INTEGRATION	443
Jamila Yousfi, Abdessamad Didi, Hamane Lemziouka, Lamiae Mrharrab, Hamid Amsil, Hamid Bounouira, Otman JAÏ	INFLUENCE OF PGAA SYSTEM CONFIGURATIONS ON RADIATION DISPERSION AND BEAM CONTROL	444
Asmamaw Abebe Biabeyin, Berhanu Assaye Alaba, Yohannes Gedamu Wondifraw	PYTHAGOREAN FUZZY DEDUCTIV SYSTEMS OF LIUB-ALGEBRA	445
Ayten Qajar Gulnar Atakishiyeva Nigar Ahmedova Sevinç Muhtarova Shafiga İbrahimova Nurana Gurbanova Namiq Shikhaliyev	SYNTHESIS OF METHYL (Z)-2-(4-(TERT-BUTYL)PHENYL)-2-(2-(PTOLYL)HYDRAZINE YLIDENE)ACETATE	446
Ayten Qajar Gulnar Atakishiyeva Sevinc Mukhtarova Gulnara Babayeva Irada Shikhaliyeva Abel Maharramov Namiq Shikhaliyev	HIRSHFELD SURFACE ANALYSIS OF (E)-1-(2,2-DICHLORO-1-(P-TOLYL)VINYLYL)-2-(3,4-DIMETHYLPHENYL)DIAZENE	448
Emel SUNAR, Meryem KARAAZIZ	PSYCHOLOGY OF HUMAN BEINGS IN THE FACE OF EMOTIONAL CHALLENGES: THE FACES OF STRESS AND COPING MECHANISMS IN THE FILM “INCIR REÇELP”	450
İSA ELBİSTAN Bora BARUT Ertuğrul KARABULUT	A RARE COMPLICATION AFTER RIGHT LOBE LIVING DONOR HEPATECTOMY: DIAPHRAGMATIC HERNIA	452
Zineb Ait Fares, Miloudi Hlaibi, Noureddine Kamil, Rachid Ouchn	POLYMERIC MEMBRANES FOR DESALINATION USING MEMBRANE DISTILLATION: A REVIEW	456
Deepak Bansal	DESIGN AND DEVELOPMENT OF NOVEL APPORACH FOR FILE SHARING FOR SECURITY USING BLOCKCHAIN TECHNOLOGY	457

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

K.Thamizhmaran	IDENTIFICATION AND OVERCOMING MALICIOUS ATTACK IN WIRELESS MOBILE AD HOC NETWORKS	458
Bahaddin AKGÜL Hüseyin Fatih KÜÇÜKİBİŞ Burhan ÖZKURT	FROM TRADITIONALISM TO INNOVATION IN SPORTS: THE CASE OF ÜLKÜ JOURNALS	459
Olaomi A.A, Daikwo, S., Amuna, O.T., Olusanmi, P.K., Ayodele, F.A., Olusanmi, P.T., Simon, V.O., Adeyemi, T.A., Olubenshe, C.T.	ANTIFUNGAL PROPERTIES OF <i>Vernonia amygdalina</i> (BITTER LEAF) EXTRACTS AGAINST <i>Rhizopus</i> <i>stolonifer</i> ASSOCIATED WITH SWEET POTATO SPOILAGE	461

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DÖVİZ KURU DALGALANMALARININ TÜRKİYE İHRACATINA ETKİSİ: TEORİK VE AMPİRİK BİR DEĞERLENDİRME

THE IMPACT OF EXCHANGE RATE FLUCTUATIONS ON TURKEY'S EXPORTS: A THEORETICAL AND EMPIRICAL EVALUATION

Hale Tuğçe ALTUNAY¹

¹*Öğretim Görevlisi, Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Sütçüler Prof. Dr. Hasan Gürbüz MYO, Lojistik, Isparta, Türkiye.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3557-3522>*

Dilan ALKAÇ²

²*Öğretim Görevlisi, Beykent Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Dış Ticaret, İstanbul, Türkiye.*

²*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5271-6962>*

ÖZET

Bu çalışma, döviz kuru değişim oranlarının Türkiye'nin ihracat hacmi üzerindeki etkilerini analiz etmeyi amaçlamaktadır. Döviz kuru, bir ülkenin para biriminin diğer ülkelerin para birimlerine karşı değerini belirleyen ve özellikle dış ticaretin şekillendirilmesinde önemli bir rol oynayan temel ekonomik göstergelerden biridir. Döviz kuru dalgalanmaları, ihracatçıların rekabet gücünü, ticaret dengesini ve uluslararası pazarlarda fiyat rekabetini doğrudan etkileyebilen bir faktör olarak öne çıkmaktadır. Türkiye'nin dış ticaret stratejileri, küresel pazarlarda rekabet gücünü artırmayı ve ihracat hacmini büyütmeyi hedefleyen bir dizi politikaya dayanmaktadır. Ancak, döviz kuru değişimlerinin bu hedeflerin gerçekleştirilmesindeki rolü oldukça karmaşıktır.

Bu çalışmada, USD/TRY döviz kuru değişim oranı ile Türkiye'nin ihracat hacmi değişim oranı arasındaki ilişki, çeşitli analiz yöntemleriyle incelenmiştir. Yapılan korelasyon analizi, döviz kuru ile ihracat hacmi arasındaki ilişkinin zayıf olduğunu ve bu iki değişkenin birbirinden bağımsız hareket ettiğini göstermektedir. Pearson korelasyon katsayısı, döviz kuru değişimlerinin ihracat hacmi üzerinde belirgin bir etkisinin bulunmadığını ortaya koymuştur. Ayrıca, regresyon analizi ile yapılan incelemede, R² değeri oldukça düşük (0,116) kalmıştır. Bu sonuç, döviz kuru değişim oranlarının Türkiye'nin ihracat hacmini açıklamada sınırlı bir rol oynadığını ve ihracat hacmini etkileyen diğer ekonomik faktörlerin, ticaret politikalarının ve dışsal etmenlerin de önemli bir rol oynadığını ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak, Türkiye'nin ihracat performansı, yalnızca döviz kuru dalgalanmaları ile açıklanamayacak kadar karmaşık bir yapıya sahiptir. İhracat hacmi, döviz kuru dışında dış pazar talebi, üretim verimliliği, lojistik maliyetler, ticaret politikaları, rekabet gücü ve küresel ekonomik koşullar gibi pek çok faktörden etkilenmektedir. Bu bağlamda, döviz kuru değişimlerinin Türkiye'nin ihracat üzerindeki etkisini anlamak, yalnızca döviz kuru dalgalanmaları ile sınırlı kalmayıp, daha geniş bir perspektiften analiz edilmesi gereken bir konudur. Bu çalışma, döviz kuru değişimlerinin ihracat performansı üzerindeki doğrudan ve dolaylı etkilerini inceleyerek, bu alandaki literatüre katkıda bulunmayı ve politika yapıcılara döviz kuru dalgalanmaları ile başa çıkabilmek için stratejik öneriler sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Döviz Kuru Değişimleri, Döviz Kuru Dalgalanmaları, Döviz Kuru ve Ticaret Dengesi.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

This study aims to analyze the impact of exchange rate fluctuations on Turkey's export volume. The exchange rate, a fundamental economic indicator that determines the value of a country's currency relative to other currencies, plays a crucial role in shaping international trade. Exchange rate fluctuations are a key factor that can directly influence exporters' competitiveness, trade balance, and price competitiveness in international markets. Turkey's foreign trade strategies are based on a series of policies aimed at enhancing competitiveness in global markets and increasing export volume. However, the role of exchange rate fluctuations in achieving these objectives is highly complex.

In this study, the relationship between the USD/TRY exchange rate fluctuations and the change in Turkey's export volume has been examined using various analytical methods. The correlation analysis revealed a weak relationship between the exchange rate and export volume, indicating that these two variables move independently of each other. The Pearson correlation coefficient showed that exchange rate fluctuations have no significant impact on export volume. Furthermore, the regression analysis yielded a low R^2 value (0.116), suggesting that exchange rate fluctuations play a limited role in explaining Turkey's export volume and that other economic factors, trade policies, and external influences also play an important role.

In conclusion, Turkey's export performance is too complex to be explained solely by exchange rate fluctuations. Export volume is influenced by various factors, including external market demand, production efficiency, logistics costs, trade policies, competitiveness, and global economic conditions. In this context, understanding the impact of exchange rate fluctuations on Turkey's exports is not limited to exchange rate volatility but requires analysis from a broader perspective. This study aims to contribute to the literature by examining the direct and indirect effects of exchange rate fluctuations on export performance and to provide strategic recommendations to policymakers for managing exchange rate volatility.

Keywords: Exchange Rate Fluctuations, Exchange Rate Changes, Exchange Rate and Trade Balance.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DALİTLER, MODERN KÖLELİK VE AMBEDKARİTE HAREKETİ: MUMBAİ'DEKİ TOPLUMSAL TEZATLIĞIN İNCELENMESİ

Burcu DOĞAN

Yüksek Lisans Öğrencisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, İstanbul, Türkiye

Doç. Dr. Fulya MEMİŞOĞLU ZAIMOĞLU

Doçent, Yıldız Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, İstanbul, Türkiye

<https://orcid.org/0000-0001-8113-813X>

ÖZET

Dalitler, tarihteki en eski medeniyetlerin yerlerinden olan Hindistan'daki toplumsal sınıfın dışında bırakılan ve dokunulmazlar olarak adlandırılan kast dışı sınıfa verilen isimdir. Toplum içerisindeki en pis işlerin yapılmasında, dini ritüel olan ölü yakma merasiminin genelinde emekçi olarak görülen ve kullanılan Dalitler, modern kölelik bağlamında da Hindistan'da en çok sömürülen ve emek bakımından da en çok kullanılan sınıf olmuştur. Her ne kadar Ambedkarite hareketiyle Dalitlerin gerek ekonomik gerek toplumsal gerek sosyal yaşamları ve hak ve özgürlükleri yazılı kurullarla korunmaya çalışılsa da yazısız kurullarda ve toplumsal yaşam biçimlerinin gerekliliklerinde ve getirdiklerinde bu ayrımcılığın tarih sahnesinden hiç silinmediği ve daha da artarak günümüze kadar süregeldiği görülmektedir.

Bu çalışmada, Hindistan'ın ünlü bir kenti olan Bombay (şu anda Mumbai olarak da anılır ve çalışma boyunca Mumbai olarak anılacaktır) şehrindeki sınıfsal farklılıkların ve bu farklılıklardan ortaya çıkan modern kölelik oluşumunun topluma nasıl yansıdığı üzerinde durulacaktır. Bu yansımanın kolaylıkla incelenebilmesi için bölgedeki üç ana konum incelenecek ve gözlemlenecek, bunun sonucunda ise karşılaştırmalı analiz yöntemi kullanılarak 'Mumbai'deki Dalit toplumunun yaşadıkları toplumsal ayrışma, toplumdaki değişim için daha fazla politika ve daha fazla toplumsal bilinçlenme gerektirmektedir. Ambedkarite hareketinin yeniden canlandırılması ve sosyo-ekonomik adaletin sağlanması bu ayrışmanın önüne geçecektir.' Hipotezi tartışılacaktır. Çalışmadaki karşılaştırmalı analiz yönteminde kullanılacak üç bölge; Hint sinemasının yapı taşı olan Bollywood, dünyadaki en büyük gecekondu mahallesi olan Dharavi ve yine dünyadaki en büyük çamaşırhane olan Dhabi Ghat bölgeleridir. Çalışmada ilk olarak Dalitler, modern kölelik ve Ambedkarite hareketi kavramsal olarak incelenecek, ardından gözlem yapılan üç bölge bu kavramlar çerçevesinde karşılaştırmalı analiz yöntemiyle incelenecektir. Güneydoğu Asya üzerinde bu kadar büyük bir medeniyet olan Hindistan için sınıfsal ayrımcılık ve bu ayrımcılığın sonucunda doğan modern kölelik kavramının toplumsal politik hareketinde sınırlandırılarak incelenmesinin olmadığı literatürde, amaç, bu boşluğu doldurmak olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Modern Kölelik, Dalitler, Sınıfsal Ayrımcılık, Hindistan, Ambedkarite Hareketi

ABSTRACT

Dalits are the name given to the non-caste class, which is left outside the social class and called untouchables in India, one of the places of the oldest civilizations in history. Dalits, who are seen and used as laborers in doing the dirtiest work in society, in the religious ritual of cremation, have been the most exploited class in India in the context of modern slavery and the most used class in terms of labor. Although the Ambedkarite movement has tried to protect the economic, social and economic life and

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

rights and freedoms of Dalits through written rules, it is seen in the unwritten rules and the requirements and implications of social life styles that this discrimination has never been erased from the stage of history and has continued to this day.

This study will focus on how class differences in the famous Indian city of Bombay (now also known as Mumbai and referred to as Mumbai throughout the study) and the modern slavery that emerges from these differences are reflected in the society. In order to easily examine this reflection, three main locations in the region will be studied and observed, and as a result, using the comparative analysis method, it will be argued that 'the social segregation experienced by the Dalit community in Mumbai requires more politics and more social awareness for change in the society. Revitalizing the Ambedkarite movement and achieving socio-economic justice will prevent this segregation.' The hypothesis will be discussed. The three regions to be used in the comparative analysis method in the study are Bollywood, the building block of Indian cinema, Dharavi, the largest slum in the world, and Dhabhi Ghat, the largest laundromat in the world. The study will first examine Dalits, modern slavery and the Ambedkarite movement conceptually, and then the three regions observed will be analyzed through comparative analysis within the framework of these concepts. The aim will be to fill this gap in the literature where the concept of class discrimination and modern slavery, which arises as a result of this discrimination, has not been examined by limiting it in the social political movement for India, which is such a large civilization in Southeast Asia.

Key words: Modern Slavery, Dalits, Class Discrimination, India, Ambedkarite Movement

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PİLATES EGZERSİZİ YAPAN VE YAPMAYAN KADINLARDA KOR ENDURANSININ SERVİKAL STABİLİZASYON VE PROPRIOSEPSİYON İLE İLİŞKİSİ THE RELATIONSHIP OF CORE ENDURANCE WITH CERVICAL STABILIZATION AND PROPRIOCEPTION IN WOMEN WITH AND WITHOUT PILATES EXERCISE

Selin KALIN

¹Fizyoterapist, İstanbul Arel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, İstanbul, Türkiye.

ORCID ID: 0000-0003-2214-9028

ÖZET

Bu çalışmanın amacı pilates egzersizi yapan ve yapmayan kadınlarda kor enduransının servikal stabilizasyon ve propriosepsiyon ile ilişkisini incelemektir. Çalışma 20-50 yaş arasındaki 40 gönüllü kadın katılımcı ile gerçekleştirildi. Çalışma grubu, fizyoterapist eşliğinde en az 12 hafta, haftada 2 gün aletli pilates egzersizi yapan kadınlar arasından seçilirken kontrol grubu ise son 1 yıl içinde herhangi bir pilates, yoga veya egzersiz programına katılmayan, Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketine göre sedanter olan kişiler arasından seçildi. Katılımcılara Lateral Köprü Testi, Statik Gövde Ekstansiyon Testi, Gövde Fleksörleri Endurans Testi, Servikal Eklem Pozisyon Hata Testi, Servikal Bölge Derin Fleksör Kas Dayanıklılık Testleri uygulandı ve Stabilizer Pressure Biofeedback Cihazıyla katılımcıların Kranioservikal Fleksiyon verileri değerlendirildi ve sonuçlar kaydedildi. Pilates egzersizi yapan ve yapmayan grup arasında Lateral Köprü Testi ($p<0,05$), Statik Gövde Ekstansiyon Testi ($p<0,05$) ve Gövde Fleksörleri Endurans Testi ($p<0,05$), Derin Boyun Fleksör Kas Endurans Testi ($p<0,05$), Stabilizer Pressure Biofeedback Cihazı ile Kranioservikal Fleksiyon Ölçümü 1. kademe ve 2. kademe ($p<0,05$), Servikal Eklem Pozisyon Testi ($p<0,05$), kor enduransı test sonuçları ile servikal stabilizasyon test sonuçları ($p<0,05$), Stabilizer Pressure Biofeedback Cihazı ile Kranioservikal Fleksiyon Ölçümü kademeleri geçme durumuna göre Lateral Köprü Testi ve Statik Gövde Ekstansiyon Testi 1. kademe sonuçlarında ($p<0,05$) istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu. Bu sonuçlar kor enduransındaki yüksek performansın, servikal stabilizasyondaki gelişmiş performansla bağlantılı olduğunu ifade etmektedir. Bu çalışma sonucunda, pilatesin kadınlarda kor dayanıklılığı, servikal stabilizasyon ve propriosepsiyon üzerinde önemli bir etkisi olduğu sonucuna varıldı.

Anahtar Kelimeler: Kor Endurans, Pilates, Servikal Stabilizasyon, Servikal Propriosepsiyon.

ABSTRACT

The aim of this study was to investigate the relationship between core endurance and cervical stabilisation and proprioception in women with and without Pilates exercise. The study was carried out with 40 volunteer female participants aged 20-50 years. The study group was selected from women who did Pilates exercises 2 days a week for at least 12 weeks under the supervision of a physiotherapist, while the control group was selected from sedentary women who had not participated in any Pilates, yoga or exercise programme in the last 1 year according to the International Physical Activity Questionnaire. Lateral Bridge Test, Static Trunk Extension Test, Trunk Flexor Endurance Test, Cervical Joint Position Error Test, Cervical Region Deep Flexor Muscle Endurance Tests were applied to the participants and Craniocervical Flexion data of the participants were evaluated with Stabiliser Pressure Biofeedback Device and the results were recorded. Lateral Bridge Test ($p<0,05$), Static Trunk Extension Test ($p<0,05$) and Trunk Flexors Endurance Test ($p<0,05$), Deep Neck Flexor Muscle Endurance Test ($p<0,05$), Craniocervical Flexion Measurement with Stabilizer Pressure Biofeedback Device 1st stage

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

and 2nd stage ($p<0,05$) were performed between Pilates and non-Pilates exercising group. stage ($p<0,05$), Cervical Joint Position Test ($p<0,05$), cervical stabilisation test results with core endurance test results ($p<0,05$), Craniocervical Flexion Measurement with Stabilizer Pressure Biofeedback Device, Lateral Bridge Test and Static Trunk Extension Test 1st stage results ($p<0,05$). These results indicate that high performance in core endurance is associated with improved performance in cervical stabilisation. As a result of this study, it was concluded that Pilates has a significant effect on core endurance, cervical stabilisation and proprioception in women.

Keywords: Core Endurance, Pilates, Cervical Stabilization, Cervical Proprioception.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PISA SINAVLARINA İLİŞKİN BİR İNCELEME¹ A REVIEW OF PISA EXAMS

Esra LÜLE¹

¹Prof. Dr, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Öğretmenliği Bölümü, Malatya, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1650-6033>

ÖZET

PISA (Programme for International Student Assessment), OECD'nin Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programıdır ve 15 yaş grubundaki öğrencilerin okuma, matematik ve fen alanındaki bilgi ve becerilerini gerçek hayattaki zorlukların üstesinden gelmek için kullanabilme becerilerini ölçer (PISA, 2022). Temel amacı öğrencilerin okulda öğrendikleri her türlü bilgi ve becerileri günlük hayatta kullanabilme becerisini ölçmek olan PISA; belirtilen yaş grubunda olan öğrencilerin matematik ve fen okuryazarlığı ile okuma becerilerini ölçmekte, bunun yanında bu öğrencilerin motivasyonu, algıları, öğrenme stilleri, okul ortamları ve aileleri ile ilgili olarak da veriler toplamakta ve bunları analiz etmektedir (MEB, 2022). PISA sınavı 2000 yılında yapılmaya başlanmış, üçer yıllık dönemler halinde de uygulanmaya devam etmektedir. Türkiye'nin ilk olarak 2003 yılında katıldığı bu sınava katılacak olan okul ve öğrencilerin seçimi OECD tarafından seçkisiz olarak yapılmakta ve öğrencilere çoktan seçmeli, açık uçlu, kapalı uçlu gibi farklı formatlarda sorular yöneltilmektedir. Uluslararası öğrenci değerlendirmeleri 2000'li yılların başlarından beri eğitimciler ve eğitim alanındaki politika belirleyiciler başta olmak üzere toplumun birçok kesiminin ilgisini çekmektedir. Giderek daha geniş katılımlarla gerçekleştirilen bu değerlendirmeler; ülkelerin eğitim sistemlerinin başarısının, eğitime yapılan yatırımlar ile bu alanda gerçekleştirilen reformların etkililiğinin kıyaslanması başta olmak üzere birçok konuda eşsiz zenginlikte veri sağlamaktadır. OECD (Uluslararası Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü) bünyesinde yürütülen PISA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı), IEA (Uluslararası Eğitim Başarılarını Değerlendirme Kuruluşu) tarafından yürütülen PIRLS (Uluslararası Okuma Becerilerinde Gelişim Projesi) günümüzde uluslararası öğrenci değerlendirmelerinin en yaygın katılımı uygulananları ve geniş çevrelerce sonuçları üzerinde en sık tartışılanlarıdır. PISA uygulamalarında; matematik, fen bilimleri ve temel okuma becerileri alanlarında ülkelerin başarıları, belirlenen yeterlik düzeylerindeki durumları, ülke içinde bölgeler arası başarı düzeyi farklılıkları, cinsiyet ya da okul türü gibi çeşitli değişkenlere göre ülke başarıları tespit edilmektedir. Bununla birlikte öğrencilerin derslere karşı tutumu, ailelerin sosyo-ekonomik yapıları gibi başarıyı etkileyebilecek unsurlar araştırılmakta ve okul yöneticileri ile öğretmenlerin görüşlerine başvurularak geniş bir perspektifte bilgi toplanmaktadır. Bu çalışmada PISA değerlendirmeleri tanıtılarak uygulama biçimleri, temel özellikleri ve değerlendirme kapsamı ortaya konulmuştur. Bu çalışma, Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı olan PISA sınavlarına ilişkin temel ve istatistiksel bilgiler sunmakta ve bu sınavları konu alan bilimsel çalışmaları özetlemektedir. Bu amaçla, PISA uygulamasına dair veriler doküman incelemesi yoluyla elde edilmiş ve okuduğunu anlama becerisi temel alınarak Türkçe eğitimi bağlamında tartışılmıştır. Çalışmada istatistiksel veriler de yer almakta, konunun daha kapsamlı olarak anlaşılması adına örnek sorular da bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: PISA, OECD, Türkiye.

¹ BU ARAŞTIRMA İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ KOORDİNASYON BİRİMİNCE DESTEKLENMİŞTİR. PROJE ID: 3517

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

PISA (Programme for International Student Assessment) is the OECD's Program for International Student Assessment and measures the ability of 15-year-old students to use their knowledge and skills in reading, mathematics and science to overcome real-life challenges (PISA, 2022). PISA, whose main purpose is to measure students' ability to use all kinds of knowledge and skills they learn at school in daily life; It measures the mathematics and science literacy and reading skills of students in the specified age group, and also collects and analyzes data about the motivation, perceptions, learning styles, school environments and families of these students (MEB, 2022). The PISA exam started to be held in 2000 and continues to be administered in three-year periods. The selection of schools and students who will participate in this exam, which Turkey first participated in 2003, is made randomly by the OECD, and students are asked questions in different formats such as multiple choice, open-ended and closed-ended.

International student assessments have attracted the attention of various segments of society, especially educators and policymakers in the field of education, since the early 2000s. These assessments, which are increasingly conducted with broader participation, provide a wealth of unique data on many issues, including comparisons of the effectiveness of investments in education and reforms carried out in this area regarding the success of countries' education systems. The PISA (Programme for International Student Assessment), conducted under the OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development), and PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study), conducted by IEA (International Association for the Evaluation of Educational Achievement), are currently among the most widely participated international student assessments and are frequently discussed regarding their results.

In PISA implementations, countries' achievements in mathematics, science, and basic reading skills are assessed based on established competency levels. The assessment also examines differences in achievement levels between regions within a country according to various variables such as gender or type of school. Additionally, factors that could influence success—such as students' attitudes towards lessons and families' socio-economic structures—are researched. Information is gathered from a wide perspective by consulting school administrators and teachers' opinions.

In this study, PISA assessments are introduced, highlighting their implementation methods, key features, and evaluation scopes. This research provides fundamental and statistical information regarding the Programme for International Student Assessment (PISA) exams and summarizes scientific studies related to these assessments. To achieve this goal, data on the PISA application were obtained through document analysis and discussed in the context of Turkish education based on reading comprehension skills. The study also includes statistical data as well as sample questions to facilitate a more comprehensive understanding of the topic.

Keywords: PISA, OECD, Turkey.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PIRLS SINAVLARINA İLİŞKİN BİR İNCELEME² A REVIEW OF PIRLS EXAMS

Esra LÜLE¹

¹Prof. Dr, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakülte, Türkçe Öğretmenliği Bölüm, Malatya, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1650-6033>

ÖZET

PIRLS araştırması, ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin farklı metin türlerine göre okuduğunu anlama becerilerini ve okuma alışkanlıklarını ortaya koymayı hedeflemektedir. PIRLS araştırmasında, öğrencilerin okuma becerilerini belirlemek için bilişsel testler ile öğrencilerin bu becerilerini etkileyen faktörleri belirleyebilmek amacıyla okul, öğretmen, öğrenci ve veli anketleri uygulanmaktadır. Ülkemiz PIRLS araştırmasına sadece 2001 yılında katılmıştır. 2021 yılında beşinci döngüsü yapılacak olan PIRLS 2021 araştırmasına ülkemiz 20 yıl aradan sonra tekrar katılacaktır. PIRLS araştırması, ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin farklı metin türlerine göre okuduğunu anlama becerilerini ölçmeyi hedeflediği için okuma becerileri alanında yapılmaktadır. Öğrencilerin okuma becerilerini ölçmek için farklı metin türleri kullanılmaktadır. Bu metin türleri; hikâye, masal gibi edebî metinler ya da bilimsel ve çevresel olaylar vb. ilgili öğrencilerin bilgi elde etmesini ve bilgiyi kullanmasını gerektiren görsellerle zenginleştirilmiş metinler olabilir. Öğrencilerden metinleri okuyarak bu metinlerle ilgili çoktan seçmeli ve açık uçlu sorulara cevap vermeleri beklenmektedir. PIRLS araştırmasının hedef kitlesi 4. sınıf düzeyine devam eden örgün eğitim öğrencileridir. PIRLS araştırmasında uygulamaya katılacak öğrencilerin seçimi için iki aşamalı tabakalı örnekleme yöntemi kullanılmaktadır. İlk aşamada uygulamaya katılacak okullar ve ikinci aşamada uygulamaya seçilen okuldaki sınıf şubesi seçkisiz yöntemlerle seçilir. Örneklem belirleme sürecinde uygulamaya katılacak okullar PIRLS Uluslararası Merkez tarafından seçilir. PIRLS 2021 araştırmasına 50'den fazla ülke katılacaktır. Araştırmanın pilot uygulaması 2020 yılında, nihai uygulaması 2021 yılında yapılacaktır. PIRLS 2021 uygulamasının sonuçları IEA tarafından 2022 yılında açıklanacaktır. Sonuçlara <http://timssandpirls@bc.edu> internet adresinden ulaşılabilir. Ülkemize ait ulusal rapora ise aynı tarihlerde açıklanacak olup <http://meb.gov.tr> adresinden bu rapora ulaşılabilir.

PIRLS 2021 uygulaması kâğıt-kalem tabanlı olarak uygulanacaktır. Pilot uygulamada 6 kitapçık, nihai uygulamada ise 18 kitapçık kullanılacaktır. Her bir kitapçıkta iki farklı metin türü kullanılacak ve bu metinlerle ilgili ortalama 30 soru yer alacaktır. Bu soruların yarısı açık uçlu, yarısı ise çoktan seçmeli maddelerden oluşmaktadır. Ayrıca başarı testinden sonra öğrenci anketi uygulanacaktır. Uygulamaya katılan öğrencilerin öğretmenleri öğretmen anketi, öğrenci velisi ev anketi ve okul idarecileri ise okul anketi uygulamasına katılacaklardır. ,

Bu çalışma, PIRLS sınavlarına ilişkin temel ve istatistiksel bilgiler sunmakta ve bu sınavları konu alan bilimsel çalışmaları özetlemektedir. Bu amaçla, PIRLS uygulamasına dair veriler doküman incelemesi yoluyla elde edilmiş ve okuduğunu anlama becerisi temel alınarak Türkçe eğitimi bağlamında tartışılmıştır. Çalışmada istatistiksel veriler de yer almakta, konunun daha kapsamlı olarak anlaşılması adına örnek sorular da bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: PIRLS, IEA, Türkiye.

² BU ARAŞTIRMA İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ KOORDİNASYON BİRİMİNCE DESTEKLENMİŞTİR. PROJE ID: 3517

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

The PIRLS research aims to reveal the reading comprehension skills and reading habits of fourth-grade primary school students according to different text types. In the PIRLS study, cognitive tests are administered to determine students' reading skills, alongside surveys for schools, teachers, students, and parents to identify factors influencing these skills. Our country participated in the PIRLS study only once in 2001. After a 20-year hiatus, it will participate again in the fifth cycle of PIRLS 2021.

As PIRLS aims to measure the reading comprehension abilities of fourth-grade students based on various text types, it is conducted within the domain of reading skills. Different text types are used to assess students' reading abilities. These text types may include literary texts such as stories and fairy tales or informational texts enriched with visuals related to scientific and environmental events that require students to acquire knowledge and use that knowledge effectively.

Students are expected to read these texts and respond to multiple-choice questions as well as open-ended questions related to them. The target group for the PIRLS research consists of regular education students at the fourth-grade level. A two-stage stratified sampling method is utilized for selecting participating students in the PIRLS study. In the first stage, schools participating in the assessment are selected; in the second stage, specific classroom sections within those selected schools are chosen using random methods.

During this sampling process, participating schools are chosen by the International Center for IEA (International Association for Educational Assessment). More than 50 countries will participate in PIRLS 2021 research. The pilot implementation will take place in 2020 while the final implementation will occur in 2021. The results of PIRLS 2021 will be announced by IEA in 2022. Results can be accessed at <http://timssandpirls@bc.edu>; meanwhile, a national report pertaining specifically to our country will also be released around that time and can be found at <http://meb.gov.tr>.

The PIRLS 2021 implementation will be conducted in a paper-and-pencil format. During the pilot application, 6 different booklets will be used, while a total of 18 booklets will be utilized in the final implementation. Each booklet will contain two different types of texts and an average of 30 questions related to these texts. Half of the questions will consist of open-ended items, while the other half will consist of multiple-choice items. Additionally, a student survey will be administered after the achievement test.

A teacher survey will be organized for the teachers of participating students; there will also be a home survey for student parents and a school survey for school administrators.

This study provides basic information and statistical data regarding PIRLS exams and summarizes scientific research related to these assessments. The data obtained through document analysis is discussed within the context of Turkish education, focusing on reading comprehension skills. The study includes statistical data as well as sample questions to facilitate a better understanding of the topic.

The aim of such studies is not only to assess reading skills but also to gather insights about the overall state of the education system and identify areas that need improvement. By analyzing PIRLS results, strategies can be developed for monitoring progress in educational development.

Keywords: PIRLS, IEA, Turkey.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TÜRKİYE’DE MONTESSORİ YAKLAŞIMI: EĞİTİM ORTAMLARI, ÖĞRETMEN EĞİTİMİ VE MATERYAL KULLANIMI THE MONTESSORI APPROACH IN TURKEY: LEARNING ENVIRONMENTS, TEACHER TRAINING and USE OF MATERIALS

Beyhan Özge YERSEL¹

¹Öğr. Gör. Dr., Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO Çocuk Gelişimi Programı, Ankara, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4736-1391>

Selin İKİZ²

² ¹Öğr. Gör. Dr., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sağlık Hizmetleri MYO Çocuk Gelişimi Programı,

Bilecik, Türkiye

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4315-6182>

ÖZET

Montessori eğitimi, çocukların bireysel farklılıklarına, ilgi alanlarına ve keşfetme süreçlerine odaklanan, bağımsızlığı ve öz düzenlemeyi teşvik eden bir yaklaşımdır. Ülkemizde Montessori eğitimi, ağırlıklı olarak okul öncesi kademede uygulanmaktadır. Ancak yaklaşımın temel felsefesinin tam anlamıyla benimsenemediği, öğretmen eğitimi, materyal kullanımı ve eğitim ortamlarının Montessori standartlarına uygunluğu konusunda bazı eksiklikler olduğu görülmektedir. Araştırmalar, Türkiye’de Montessori eğitimi veren birçok kurumun yaklaşıma ilişkin yeterli donanımına sahip olmadığını, öğretmenlerin uluslararası standartlara uygun Montessori eğitimi almadığını ve kullanılan materyallerin Montessori felsefesine tam olarak uygun olmadığını göstermektedir. Ayrıca, Montessori eğitiminin ticarileşmesi, kısa süreli eğitim programlarıyla eğitmen yetiştirmenin yaygınlaşması ve eğitim kalitesinin denetim eksiklikleri nedeniyle standartlaştırılamaması eleştirilen bir başka konudur. Montessori yaklaşımının ülkemizde daha etkin uygulanabilmesi için öğretmen yetiştirme programlarının uluslararası standartlara uygun hale getirilmesi, eğitim ortamlarının yaklaşıma uygun şekilde düzenlenmesi ve okulların Montessori yaklaşımının felsefesine göre denetlenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Montessori yaklaşımı, öğretmen eğitimi, erken çocukluk eğitimi

ABSTRACT

Montessori education is an approach that focuses on children's individual differences, interests, and exploration processes while promoting independence and self-regulation. In Turkey, Montessori education is primarily implemented at the preschool level. However, it is observed that the fundamental philosophy of the approach has not been fully embraced, and there are certain deficiencies in teacher training, material usage, and the suitability of educational environments to Montessori standards. Studies indicate that many institutions offering Montessori education in Turkey lack sufficient expertise in the approach, teachers have not received training in accordance with international standards, and the materials used are not entirely aligned with the Montessori philosophy. Additionally, the commercialization of Montessori education, the prevalence of short-term training programs for educators, and the lack of proper quality control have been criticized as factors preventing standardization. For the Montessori approach to be implemented more effectively in Turkey, teacher training programs should be aligned with international standards, educational environments should be

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

structured according to the principles of the approach, and schools should be monitored based on Montessori philosophy.

Keywords: Montessori approach, teacher training, early childhood education

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BUDGET DEFICIT, BUDGET REFORM INDEX AND MACROECONOMIC PERFORMANCE INDICATORS IN NIGERIA

Najira Agasa Nuhu, Daniel Adamu, Uba Emmanuel Adamu

Department of Economics, Kaduna State College of Education, Gidan waya, Kafanchan, Kaduna State, Nigeria

ABSTRACT

This study examines the relationship between budget deficit, budget reform index and macroeconomic performance in Nigeria between 1981 and 2020. The study employed the Auto regressive distributed lag model (ARDL) method to analyze the time series data. Findings from the ARDL analysis showed that the impacts of budget deficit on output and employment are positive and significant as previously established but the greater magnitude is still on output than employment and higher magnitude in the long run than the short run. Further findings indicated positive impacts of budget deficit on current account balance (balance of payments) in both short run and long run. The short run and long run effects of budget reform index is also consistently positive and statistically significant. While budget deficit raises the balance of payment position by about 0.62% in the short run, it increases it by about 1.1% in the long run. On the other hand, the fiscal reform index raises the balance of payment position by about 3.55% in the short run and increases it by about 6.19% in the long run. The study recommends that budget reform policies should contain quantifiable expectations/benchmarks to facilitate proper monitoring and evaluation of budget performance. Furthermore, the study calls for fiscal policy and budget administration that encourages increased funding to critical sectors like education, health and similar sectors.

Keywords: Budget deficit, Budget reform index; Macroeconomic performance; ARDL; Nigeria.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KEY PROBLEMS IN THE CONTEXT OF COOPERATION BETWEEN SCHOOLS AND PARENTS OF YOUNGER GRADES STUDENTS

Nedeljko M. Milanović¹

¹ *University of Kragujevac*

Faculty of Education in Jagodina, Serbia, Department of Humanities and Social Sciences

¹*ORCID ID: ORCID iD: 0000-0002-4563-3544*

ABSTRACT

The aim of this research relates to key problems in the context of cooperation between schools and parents of younger grades students. We interviewed a total of thirty parents of students in the third and fourth grade of elementary school. We asked the parents questions regarding the key problems that hinder the cooperation process from their experience so far. The results obtained show that parents assess that the key problems are reflected in communication with teachers, and among the responses we note that the main problem is the one-way and rigidity in teachers' communication. Among the above, a certain number of parents state that teachers often send certain notifications late (today for tomorrow), which presents a problem for parents to fit in due to certain family or work obligations. Parents with multiple children in the family cite as key problems the many obligations that prevent them from coming to school and cooperating, and in this context state that they believe that the school should understand them, but based on their responses we can see that support and understanding are not provided to the sufficient and necessary extent.

Keywords: cooperation problems, modern parenting, modern school, partnership relations.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TURKIYE'S VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING APPROACH IN THE AGE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE: POLICIES AND CHALLENGES YAPAY ZEKA AĞINDA TÜRKiYE'NİN MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YAKLAĞIMI: POLİTİKALAR VE ZORLUKLAR

Dr. Öğr. Üyesi Vildan Taşlı Karabulut

Yalova Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü

ORCID NO: 0000-0001-7629-6774

ABSTRACT

This research aims to understand Türkiye's strategic approach to vocational education and training (VET) in the era of artificial intelligence (AI). It focuses on national policies and key initiatives designed to prepare the workforce for AI-driven changes across industries. The research explores how VET policies are structured to adapt to the changing skill demands. It is based on Becker's (1964) human capital theory, which states that investments in education and training enhance workers' productivity and economic outcomes. The research adopts a multidisciplinary approach between education and management by integrating a human resource management (HRM) viewpoint to assess policy solutions for technical and transversal skill development. The study used qualitative research approach to thematically evaluate important official documents on AI and VET. It reviewed four significant, recent documents that shape Türkiye's strategies for AI and VET, providing insight into current policies: Medium Term Program (2024-2026), National Artificial Intelligence Strategy 2024-2025 Action Plan, National Artificial Intelligence Strategy (2021-2025), OECD Education Policy Perspectives (2023).

The findings show that Türkiye's vocational skill strategies emphasize a forward-looking and adaptable workforce model. The country's policies prioritize industry collaboration, curriculum modernization, and the integration of digital competencies into the curriculum to align with labor market demands. However, despite the broad strategic vision, gaps remain in addressing issues regarding implementation and monitoring. The incorporation of innovation and digital technology into VET, the introduction of AI curricula, and the encouragement of algorithmic thinking at the secondary education level are some of the major developments while challenges exist in ensuring consistent implementation, providing effective teacher training, and regularly updating curricula to keep pace with technological advancements. Addressing these gaps through systematic monitoring of strategies' implementation at the practical level and strengthening institutional capacity is essential.

Key words: Vocational Education and Training, Artificial Intelligence, Skill Development, National Policies.

ÖZET

Bu araştırma, yapay zeka (YZ) çağında Türkiye'nin mesleki eğitim ve öğretim sistemine stratejik yaklaşımını anlamayı amaçlamaktadır. Araştırma, ulusal politikalara ve Türkiye'nin işgücünü farklı endüstrilerdeki YZ odaklı değişikliklere hazırlamak için tasarlanan temel girişimlere odaklanmaktadır. Bu kapsamda, araştırma, mesleki eğitim ve öğretim politikalarının değişen beceri taleplerine uyum sağlamak için nasıl yapılandırıldığını incelemiştir. Eğitim ve yönetim alanlarını kapsayan multidisipliner bir yaklaşım benimseyerek, teknik ve çapraz beceri geliştirme için tasarlanan politika ve stratejileri ele almıştır. Çalışma, Becker'in (1964) eğitim ve öğretime yapılan yatırımların çalışanların üretkenliğini ve ekonomik sonuçlarını artırdığını belirten insan sermayesi kuramına

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

dayanmaktadır. Çalışma, YZ ve mesleki eğitimle ilgili resmi belgelerin içeriğini detaylı incelemek için nitel araştırma yöntemini kullanmıştır ve veri analizi için de tematik analiz yönteminden faydalanmıştır. Türkiye'nin YZ ve mesleki eğitim stratejilerini şekillendiren ve mevcut politikalar hakkında fikir veren dört güncel belge incelenmiştir: Orta Vadeli Program (2024-2026), Ulusal Yapay Zeka Stratejisi 2024-2025 Eylem Planı, Ulusal Yapay Zeka Stratejisi (2021-2025), OECD Eğitim Politikası Perspektifleri (2023).

Bulgular, Türkiye'nin mesleki beceri stratejilerinin ileriye dönük ve uyarlanabilir bir işgücü modelini vurguladığını göstermektedir. Ulusal politikalar, işgücü piyasası taleplerine uyum sağlamak için sanayi iş birliğine, müfredatın güncellenmesine ve dijital yetkinliklerin müfredata entegrasyonuna öncelik vermektedir. Ancak, dokümanlarda yer alan genel stratejik vizyon ifadelerine rağmen, uygulama ve izleme konularının ele alınmasında eksiklikler devam etmektedir. İnovasyon ve dijital teknolojinin mesleki eğitim ve öğretime dahil edilmesi, YZ içerikli müfredatın uygulamaya koyulması ve orta öğretim seviyesinde algoritmik düşüncenin teşvik edilmesi önemli gelişmelerden bazılarıdır; ancak tutarlı uygulama, öğretmen eğitiminin etkinliği ve müfredatı düzenli olarak teknolojik gelişmelere uyumlu olacak şekilde güncelleme konusunda içerik yeterli değildir. Stratejilerin uygulanmasının pratik düzeyde sistematik olarak izlenmesi ve kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi yoluyla bu eksikliklerin giderilmesi önemlidir.

Anahtar kelimeler: Mesleki Eğitim ve Öğretim, Yapay Zeka, Beceri Geliştirme, Ulusal Politikalar.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DISPERSED DESTRUCTION OF A SOLID CYLINDRICAL TWISTED SHAFT BY A CONSTANT MOMENT

Mehriban Mammadova

*Ministry of Science and Education Republic of Azerbaijan, Institute of Mathematics and Mechanics
“Mechanics of deformable solids” department, Baku, Azerbaijan*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6762-4059>

ABSTRACT

A problem of initiation and propagation of a scattered destruction zone in a twisted isotropic solid shaft is considered. An incubation period formula is derived. A destruction front motion equation is obtained and solved.

Shafts are one the most common structural elements of machine and mechanisms. The main form of the loads taken by them is torque. This is due precisely to their direct design purpose of transferring torque from one link of the machine to another one. In this connection analysis of life cycle of twisted shafts are still practically important and in demand. Their urgency is due to the need to take into account new factors one of which is material damage. In the presence of this phenomenon, destruction is delayed and consisting of latent destruction period called incubation period and apparent destruction stage accompanied by initiation and extension of the destructed part of the material. Within this conception we consider a problem of delayed destruction of a twisted solid isotropic shaft based on hereditary damage theory.

We consider a problem of scattered destruction of a circular shaft of radius and twisted by a constant moment.

After destruction of the surface layer over time an extending ring – shaped destruction zone adjacent to the external boundary of the cross – section of the cylindrical shaft is formed. Assuming total loss of load – bearing ability of the shaft material behind the destruction front we get the equation of motion of interface of destructed and destructed parts of the shaft called a destruction front from the destruction criterion allowing for tangential stress formula.

The equation of destruction front motion is a nonlinear integral, second kind Volterra equation. For the general case of the kernel of the integral term its solution is a difficult mathematical problem. However, for simple special forms of the kernel of the integral term it becomes possible to obtain analytic solutions. In particular, such a possibility holds for the constant kernel

The equation of motion of scattered destruction front of a solid cylindrical shaft twisted by a constant moment was obtained and integrated. We carry out qualitative analysis of the solution of this equation. The estimations of incubation and apparent destruction periods are given.

Keywords: scattered destruction, damage, destruction front, incubation period.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INVESTIGATION OF CYTOTOXIC ACTIVITY OF D-ALLOZ IN MCF-7 BREAST CANCER CELL LINE

MCF-7 MEME KANSERİ HÜCRE HATTINDA D-ALLOZ'UN SİTOTOKSİK AKTİVİTESİNİN ARAŞTIRILMASI

İrem BAYAR¹

¹Dr. Öğr. Gör, Selçuk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Biyokimya ABD, Konya, TÜRKİYE

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9363-5085>

Senem AKKOC²

² Doç.Dr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Temel Eczacılık Bilimleri Bölümü, Isparta, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0000-0000-0000>

Nuri BASPINAR¹

¹Prof.Dr, Selçuk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Biyokimya ABD, Konya, TÜRKİYE

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5481-1111>

Pınar COSKUN³

³Prof.Dr, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Biyokimya ABD, Hatay, TÜRKİYE

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6991-3727>

Tuba BAYİR⁴

⁴Dr. Öğr. Üyesi, Fırat Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Biyometri ABD, Elazığ, TÜRKİYE

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6381-0324>

ÖZET

Kanser hücrelerinde görülen temel özelliklerden biri yüksek oranda aerobik glikolize yönelmeleri ve artan glukoz alım modeli göstermeleridir. Kanser hücrelerinin enerji ve metabolik gereksinimlerini karşılamak adına özellikle yüksek miktarda kullanmayı tercih ettiği D-Glukoz'un yerine geçebilecek ve bu hücrelerdeki glikolitik metabolizmayı farklı mekanizmalarla inhibe etmesi istenen aday moleküllere ihtiyaç vardır. D-Alloz, doğada az miktarda bulunan nadir şekerlerden biri olup D-glukozun 3. pozisyonundan bir epimer şekeridir. Bu nadir şeker, D-glukoz'a göre daha az toksik ve ultra düşük kalorili olduğu tespit edilen bir monosakkarittir.

Bu çalışmada, D-Alloz'un kanser hücrelerinde D-Glikoz kullanım oranını azaltması amaçlanmış ve D-Alloz'un MCF-7 meme kanseri hücrelerinin canlılığı üzerine etkisinin gösterilmesi planlanmıştır. Bu amaçla, D-Alloz belirli konsantrasyonlarda MCF-7 meme kanseri hücrelerine D-Glikoz içeren ortamlarda 48 ve 72 saat uygulanmış ve tüm gruplarda hücre canlılığı MTT canlılık testi ile belirlenmiş ve IC₅₀ değerleri hesaplanmıştır. D-Alloz maruziyetinin D-Glikozun proliferatif aktivitesini azalttığı ve konsantrasyon artışına bağlı olarak hücrelerin canlılığını azalttığı görülmüştür. Gelecekteki çalışmalarda, D-Alloz molekülünün meme kanserine karşı etkili bir antikanser ajan adayı olarak metabolik etkilerinin kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Alloz, glukoz, glikoliz, kanser.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

One of the main features of cancer cells is that they tend to aerobic glycolysis at high rates and show an increased glucose uptake pattern. In order to meet the energy and metabolic requirements of cancer cells, there is a need for candidate molecules that can replace D-Glucose, which cancer cells prefer to use in high amounts, and inhibit the glycolytic metabolism in these cells by different mechanisms. D-Allose is one of the rare sugars found in small amounts in nature and is an epimer sugar from the 3rd position of D-glucose. This rare sugar is a monosaccharide that has been found to be less toxic and ultra-low calorific than D-glucose.

In this study, D-Allose is aimed to decrease the utilisation rate of D-Glucose in cancer cells and it was planned to show the effect of D-Allose on the viability of MCF-7 breast cancer cells. For this purpose, D-Allose was applied at certain concentrations to MCF-7 breast cancer cells for 48 and 72 hours in media containing D-Glucose and cell viability was determined by MTT viability test in all groups and IC50 values were calculated. It was observed that D-Allose exposure decreased the proliferative activity of D-Glucose and decreased the viability of the cells depending on the concentration increase. In future studies, it is aimed to comprehensively evaluate the metabolic effects of D-Allose molecule as an effective anti-cancer agent candidate against breast cancer.

Keywords: Allose, cancer, glucose, glycolysis.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BORAKS'IN MEME KANSERİNDE SİTOTOKSİK AKTİVİTESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ EVALUATION OF CYTOTOXIC ACTIVITY OF BORAX IN BREAST CANCER

İrem BAYAR¹

¹Dr. Öğr. Gör, Selçuk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Biyokimya ABD, Konya, TÜRKİYE

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9363-5085>

Senem AKKOC²

²Doç.Dr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Temel Eczacılık Bilimleri Bölümü, Isparta, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0000-0000-0000>

Nuri BASPINAR¹

¹Prof.Dr, Selçuk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Biyokimya ABD, Konya, TÜRKİYE

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5481-1111>

ÖZET

Meme kanseri kadınlarda en sık görülen kanser türlerinden biridir. Meme kanseri için uygun tedaviyi bulmak için çeşitli araştırmalar yapılmaktadır. Kanser tedavisinde yaygın olarak kullanılan kemoterapi, hormon tedavisi, radyoterapi gibi tedavi yöntemleri toksisite, ilaç direnci ve metastaz gibi yan etkilere sebebiyet vermektedir. Bu nedenle bu alanda alternatif yeni terapötik ajanlara ihtiyaç duyulmaktadır.

Bor, dünyada yaygın olarak bulunan bir elementtir. Bor, kanser araştırmalarında ilgi gören bir elementtir, özellikle bor bileşikleri üzerindeki çalışmalar antikanser potansiyelini ortaya koymaktadır. Bor içeren bazı bileşiklerin, apoptoz (programlanmış hücre ölümü) indüksiyonu, hücre çoğalmasının inhibisyonu ve sinyal yollarının düzenlenmesi gibi mekanizmalar yoluyla kanser hücreleri üzerinde etkili olduğu gösterilmiştir. Ayrıca, borik asidin bir tuzu olan boraksın tümör hücrelerinin büyümesini inhibe ettiği bilinmektedir. Sodyum tetraborat dekahidrat ($\text{Na}_2\text{B}_4\text{O}_7 \cdot 10\text{H}_2\text{O}$) olarak da bilinen boraks, önemli bir bor bileşiğidir. Boraks, üreme ve gelişimsel toksisite, genotoksisite, nörotoksisite, antioksidan aktivite ve potansiyel terapötik faydalar dahil olmak üzere çeşitli biyolojik etkileriyle yaygın olarak tanınan bir yapıdır. Ticari olarak temin edilebilen Bortezomib, bor içeren bir proteazom inhibitörüdür ve esas olarak multipl miyelom ve bazı lenfoma türlerinin tedavisinde kullanılır. Proteazom inhibisyonu yoluyla, hücre içi protein dengesini bozarak kanser hücrelerinin ölümüne neden olur.

Bu çalışmada boraksın meme kanseri hücrelerinde büyüme inhibisyonu üzerindeki etkisinin araştırılması amaçlanmıştır. Bu amaçla boraksın farklı konsantrasyonları (300, 150, 75 ve 37,5 μM) MCF-7 meme kanseri hücrelerinde test edilmiş ve bileşiğin meme kanseri hücreleri üzerindeki sitotoksik etkisi MTT testi ile 72 saat boyunca in vitro test edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Antikanser, bor, boraks, meme kanseri, sitotoksisite.

ABSTRACT

Breast cancer is one of the most common types of cancer in women. Various researches are being conducted to find the appropriate treatment for breast cancer. Treatment methods such as chemotherapy, hormone therapy, radiotherapy, which are commonly used in cancer treatment, cause side effects such

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

as toxicity, drug resistance and metastasis. Therefore, alternative new therapeutic agents are needed in this field.

Boron is a common element found on earth. Boron is an element of interest in cancer research, especially studies on boron compounds reveal its anticancer potential. Some boron-containing compounds have been shown to be effective on cancer cells through mechanisms such as induction of apoptosis (programmed cell death), inhibition of cell proliferation and regulation of signalling pathways. In addition, borax, a salt of boric acid, is known to inhibit the growth of tumour cells. Borax, also known as sodium tetraborate decahydrate ($\text{Na}_2\text{B}_4\text{O}_7 \cdot 10\text{H}_2\text{O}$), is an important boron compound. Borax is a structure widely recognised for its diverse biological effects, including reproductive and developmental toxicity, genotoxicity, neurotoxicity, antioxidant activity and potential therapeutic benefits. Commercially available Bortezomib is a boron-containing proteasome inhibitor and is mainly used in the treatment of multiple myeloma and some types of lymphoma. Through proteasome inhibition, it causes the death of cancer cells by disrupting intracellular protein balance.

In this study, it was aimed to investigate the effect of borax on growth inhibition in breast cancer cells. For this purpose, different concentrations of borax (300, 150, 75 and 37.5 μM) were tested on MCF-7 breast cancer cells and the cytotoxic effect of the compound on breast cancer cells was tested in vitro for 72 hours by MTT assay.

Keywords: Anticancer, boron, borax, breast cancer, cytotoxicity.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

COMPARATIVE ANALYSIS OF TOURISM COMPETITIVENESS IN AZERBAIJAN AND THE EU: STRATEGIC APPROACHES

Şamidzade Ağa Kerim Ebulfez oğlu

Kyiv State University of Trade and Economics

Prof. Vasil Mironoviç Budzyak

Kyiv State University of Trade and Economics

ABSTRACT

Introduction

Tourism is a critical driver of economic diversification and sustainable development. For Azerbaijan, a post-oil economy, tourism accounted for 5.2% of GDP in 2022 (State Statistical Committee of Azerbaijan, 2023), while the EU, as the world's leading tourist destination, generated €1.3 trillion in revenue (Eurostat, 2023). This study examines the competitiveness of tourism enterprises in Azerbaijan and the EU, focusing on strategic approaches to enhance Azerbaijan's global positioning.

Research Question: How can Azerbaijan adapt the EU's best practices in tourism competitiveness while leveraging its unique resources?

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİLERİNİN BİLİMSEL ARAŞTIRMA YAPMA YETERLİLİKLERİNİN İNCELENMESİ

EXAMINING THE COMPETENCIES OF GRADUATE STUDENTS TO CONDUCT SCIENTIFIC RESEARCH

Ebru ERMİŞ SARAÇOĞLU

Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Bölümü, Antalya, Türkiye

ORCID:009_002_5644_7189

Prof. Dr. Süleyman KARATAŞ

Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Bölümü, Antalya, Türkiye

ORCID:0000-0003-0002-2886

ÖZET

Bilimsel araştırmalar, ülkelerin bilim ve teknoloji konusunda alanda söz sahibi olmalarına olanak sağlar. Bu nedenle yükseköğretim ve lisansüstü eğitim kademelerinde bilimsel araştırma yapma yeterliliğine sahip bireylerin yetiştirilmesi oldukça önemlidir. Bu bağlamda Lisansüstü öğrencilerin bilimsel araştırma yapma yeterlilikleri, akademik başarı ve bilimsel katkı açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu çalışmada, mevcut literatür taranarak lisansüstü öğrencilerin bilimsel araştırma yeterlilikleri, karşılaştıkları zorluklar ve bu yeterliliklerin hangi alanlarda geliştirilmesine yönelik bulgular incelenmiştir. Araştırmalar, öğrencilerin öz yeterlik inançlarının yüksek olduğunu, ancak veri toplama, analiz ve raporlama süreçlerinde çeşitli güçlüklerle karşılaştıklarını göstermektedir. Özellikle araştırma tasarımı, veri toplama yöntemleri ve analiz teknikleri gibi konularda zorluklar yaşandığı belirlenmiştir. Danışman-öğrenci etkileşimi ve teknolojinin etkin kullanımı, bu yeterliliklerin geliştirilmesinde önemli faktörler olarak öne çıkmaktadır. Elde edilen bulgular doğrultusunda, lisansüstü programların müfredatlarının gözden geçirilmesi ve danışmanlık süreçlerinin iyileştirilmesi önerilmektedir. Müfredata araştırma metodolojisi, araştırma danışmanlığı, bilimsel yazma konuları eklenebilir, danışmanların da etkin bir şekilde rehberlik etmelerine yardımcı olabilir.

Anahtar kelimeler: Bilimsel araştırma, bilimsel araştırma yapma yeterliliği, lisansüstü eğitim

ABSTRACT

Scientific research plays a crucial role in a nation's ability to achieve prominence in science and technology. Therefore, fostering individuals with strong scientific research competencies within higher education and graduate programs is of paramount importance. In this context, the scientific research competencies of graduate students are critical for academic success and scholarly contributions. This study examines the scientific research competencies of graduate students, the challenges they encounter, and findings related to areas for competency development, based on a review of current literature. Research indicates that while students generally have high self-efficacy beliefs, they experience various difficulties in the processes of data collection, analysis, and reporting. Specifically, challenges have been identified in areas such as research design, data collection methods, and analytical techniques. Effective advisor-student interaction and the use of technology have emerged as significant factors in the development of these competencies. Based on the findings, it is recommended that graduate program curricula be reviewed and advisory processes improved. Topics such as research methodology, research

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

advising, and scientific writing could be incorporated into the curriculum to better equip students, while also supporting advisors in providing effective guidance.

Key Words: Scientific research, scientific research competency, graduate education

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EĞİTİM YÖNETİCİLERİNİN KARAR ALMA SÜREÇLERİNDE ADALET ANLAYIŞI UNDERSTANDING OF JUSTICE IN THE DECISION-MAKING PROCESS OF EDUCATION ADMINISTRATORS

Ebru ERMİŞ SARAÇOĞLU

*Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi
Bölümü, Antalya, Türkiye*

ORCID:009_002_5644_7189

Prof. Dr. Süleyman KARATAŞ

*Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi
Bölümü, Antalya, Türkiye*

ORCID:0000-0003-0002-2886

ÖZET

Eğitim yöneticilerinin karar alma süreçlerinde adalet anlayışı, örgütsel güven, motivasyon, öğrenci başarısı ve kurum kültürü açısından kritik bir öneme sahiptir. Adil karar alma sürecinde, öğretmenlerin ve diğer paydaşların yönetim süreçlerine katılımını artırmak, okullardaki işleyişi daha demokratik hale getirmektedir. Bu çalışmada, eğitim yöneticilerinin karar alma süreçlerinde adalet anlayışına yönelik mevcut literatür analiz edilerek, adil yönetim anlayışının eğitim kurumlarına etkileri incelenmiştir. Literatürde adalet kavramı; dağıtımsal, işlemsel ve etkileşimsel adalet olarak ele alınmakta ve bu boyutların eğitim yöneticilerinin karar mekanizmalarında nasıl yer aldığı analiz edilmektedir. Karar alma süreçlerinde, eğitim yöneticilerinin kullandıkları farklı modeller tespit edilmiştir. Çalışmalar, okul yöneticilerinin şeffaf iletişim mekanizmaları oluşturmasının ve paydaşların sürece katılımını sağlamanın adalet algısını güçlendirdiğini ortaya koymaktadır. Ancak, kaynak yetersizliği, zaman kısıtlamaları ve iletişim engelleri gibi faktörlerin adil karar alma süreçlerini zorlaştırdığı görülmektedir. Bu bağlamda, eğitim yöneticilerinin adil karar alma süreçlerini güçlendirebilmeleri için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eğitim yönetimi, karar alma süreçleri, örgütsel adalet, eğitim yöneticileri.

ABSTRACT

The concept of justice in the decision-making processes of educational administrators plays a crucial role in fostering organizational trust, motivation, student achievement, and institutional culture. A fair decision-making process enhances stakeholder participation, particularly that of teachers, making school governance more democratic and inclusive. This study examines the existing literature on justice in educational administrators' decision-making processes and explores the impact of fair management on educational institutions. In the literature, justice is categorized into three dimensions: distributive, procedural, and interactional justice. This study analyzes how these dimensions are incorporated into the decision-making mechanisms of educational administrators. Various decision-making models adopted by administrators are identified, highlighting their implications for fairness. Research indicates that establishing transparent communication mechanisms and actively involving stakeholders in

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

decision-making processes reinforce perceptions of justice. However, challenges such as limited resources, time constraints, and communication barriers hinder the implementation of fair decision-making practices. In this context, the study offers recommendations to strengthen educational administrators' ability to uphold justice in their decision-making processes.

Keywords: Educational leadership, education administrators, decision-making processes, organizational justice.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

FİNANSAL KAPSAYICILIĞIN DİJİTAL FİNANSAL KAPSAYICILIK ENDEKSİ İLE ÖLÇÜMÜ: ÜLKELER ARASI KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ MEASURING FINANCIAL INCLUSION THROUGH DIGITAL FINANCIAL INCLUSION INDEX: A COMPARATIVE ANALYSIS ACROSS COUNTRIES

Hasan Ağan KARADUMAN¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, İstanbul, Türkiye.

¹ORCID ID: 0000-0003-3629-3047

Tuğba GÜZ²

²Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, İstanbul, Türkiye.

²ORCID ID: 0000-0003-1644-7803

ÖZET

Dijital teknolojiadaki gelişmeler ile birlikte hızla yaygınlaşan yapay zeka teknolojilerinin cep telefonu, bilgisayar, akıllı telefonlar gibi mobil cihazlara entegrasyonu finans sektörünü derinden etkilemiş ve "Dijital Finansal Kapsayıcılık (DFK)" kavramını ortaya çıkarmıştır. Bu çalışmada, OECD tarafından kullanılan metodoloji takip edilerek, 111 ülkeyi içeren Dijital Finansal Kapsayıcılık Endeksi (DFKE) 2017 ve 2021 yılları için hesaplanmıştır. Endeks kapsamında, ülkelerin DFK düzeyleri ve zaman içindeki gelişimleri karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Ele alınan zaman aralığında, DFKE'de yer alan bazı ülkelerin endeks değerlerinin arttığı, bazılarının endeks değerlerinin düştüğü, bazılarının ise endeks değerlerini ve endeks sıralamasındaki yerlerini koruduğu görülmüştür. Her iki yılda da, yüksek gelir seviyesine sahip ülkeler endeks sıralamasında en üst sırada yer alırken, genellikle orta ve düşük gelir seviyesine sahip gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkeler endeksin alt sıralarında yer almıştır. Hong Kong ve Yeni Zelanda her iki yılda da endeksin üst sırasında yer alırken, Pakistan, Irak gibi ülkeler endeksin en alt sırasında yer almıştır. Çalışmada ayrıca, Dünya Bankası'nın gelir düzeyine göre ülke sınıflandırması dikkate alınarak ülkeler; yüksek gelir, üst-orta gelir, alt-orta gelir ve düşük gelir grupları olmak üzere dört gruba ayrılmıştır. Bu gruplandırmaya göre; 44 ülkenin yüksek gelir, 30 ülkenin üst-orta gelir, 30 ülkenin alt-orta gelir ve 7 ülkenin ise düşük gelir grubunda yer aldığı görülmüştür. Gruplarda yer alan ülkelerin 2017 ve 2021 yıllarına ait DFKE değerlerinin ortalamaları, maksimum ve minimum değer aralıkları, bu değerler arasındaki değişim hesaplanarak, ilgili gelir gruplarındaki ülkelerin ortalama endeks değerlerindeki artış veya azalışlar ortaya konulmuştur. Bu kapsamda, tüm gelir gruplarının üç yıl içinde endeks değerlerini arttırdığı, üst-orta gelir grubunun ise diğer gruplara göre endeks değerini daha fazla arttırdığı görülmüştür. Bu çalışma, ülkelerin dijital finansal kapsayıcılık ile ilgili zaman içindeki gelişimlerini izlemek ve ülkeler arası karşılaştırma yapmak açısından politika yapıcılara ve literatüre katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dijital finansal kapsayıcılık endeksi, dijital finans, finansal kapsayıcılık

ABSTRACT

The integration of artificial intelligence technologies into mobile devices such as mobile phones, computers, and smartphones has become widespread due to developments in digital technologies. These developments have deeply affected the financial sector and given rise to the concept of "Digital Financial Inclusion" (DFI). In this study, the Digital Financial Inclusion Index (DFII), including 111 countries,

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

was calculated for 2017 and 2021, following the methodology used by the OECD. Countries' DFI levels and their developments over time were analyzed comparatively in the index. During the period, some countries in the DFII increased their index values, some decreased, while some maintained the index values and the positions in the index rankings. In both years, high-income countries ranked at the top of the index, while middle and low-income levels ranked at the bottom. Hong Kong and New Zealand ranked at the top of the index in both years, while Pakistan and Iraq ranked at the bottom. In the study, following the World Bank's country classification by income level, countries were also divided into four groups: high-income, upper-middle income, lower-middle income, and low-income groups. According to this grouping, 44 countries were in the high-income, 30 countries in the upper-middle, 30 countries in the lower-middle, and 7 countries in the low-income group. By calculating the averages, maximum and minimum value ranges, and the changes between these values of the DFII values of the countries in the groups for 2017 and 2021, the increases or decreases in the average index values of the countries in the relevant income groups were revealed. Although all income groups increased their index values within three years, the upper-middle income group increased its value more than other groups. This study will contribute to policy-makers and the literature regarding monitoring countries' developments in DFI over time and making cross-country comparisons.

Keywords: Digital financial inclusion index, digital finance, financial inclusion

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DRONE YÜKSEKLİK KONTROLÜNDE FUZZY LOGİC TABANLI YAKLAŞIM FUZZY LOGIC-BASED APPROACH FOR DRONE ALTITUDE CONTROL

Ayhan KÖTEN¹

¹Emniyetli Kritik Yazılım Mühendisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Elektrik-Elektronik Fakültesi, Kontrol ve Otomasyon Mühendisliği, İstanbul, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-8904-1880>

ÖZET

Drone sistemleri, savunma, lojistik, keşif, tarım ve güvenlik gibi birçok alanda kritik bir role sahiptir. Bu sistemlerin temel kontrol mekanizmalarından biri olan yükseklik kontrolü, drone'un istenen bir yükseklikte sabit kalmasını veya hedefe doğru hareket etmesini sağlar. Ancak rüzgar, hava akımları, rotor dengesizlikleri ve taşıdığı yükün ağırlık merkezi değişiklikleri gibi dış ve iç faktörler, yükseklik kontrolünü karmaşık bir problem haline getirmektedir. Bu zorlukların üstesinden gelmek için kullanılan bulanık mantık, belirsizliklere dayanıklılığı ve esnek yapısıyla klasik kontrol yöntemlerine kıyasla daha adaptif bir çözüm sunmaktadır.

Bulanık mantık, "Eğer ... ise ..." şeklindeki insan benzeri karar mekanizmalarına dayalı bir kontrol yapısı sunarak, özellikle değişken dış koşullar altında dinamik sistemlerin daha etkili bir şekilde kontrol edilmesini sağlar. Yükseklik kontrolünde, hata, hata değişim oranı ve dış etkenler gibi parametreler kullanılarak motorlara uygulanacak itki kuvveti hesaplanır. MATLAB ve Python ortamında yapılan simülasyonlar, bulanık mantık tabanlı kontrolün klasik PID yöntemine kıyasla hata oranını daha hızlı azaltarak sistem stabilitesini artırdığını göstermektedir.

Sonuç olarak, bulanık mantık tabanlı yükseklik kontrolü, dış etkilerin yoğun olduğu durumlarda bile drone'un hedef yükseklikte hassas ve kararlı bir şekilde çalışmasını sağlar. Bu özellikleriyle klasik kontrol yöntemlerine güçlü bir alternatif oluşturan bulanık mantık, gelecekte yapay zeka ve makine öğrenimi ile entegre edilerek daha gelişmiş kontrol algoritmalarının temelini oluşturma potansiyeline sahiptir.

Anahtar Kelimeler: 6 – DOF, Bulanık Mantık, PID, MATLAB.

ABSTRACT

Drone Systems: Fuzzy Logic-Based Altitude Control

Drone systems play a critical role in various fields such as defense, logistics, exploration, agriculture, and security. One of the fundamental control mechanisms in these systems is altitude control, which ensures that the drone remains stable at a desired altitude or moves towards a target height. However, external and internal factors such as wind, air currents, rotor imbalances, and changes in the center of gravity due to the carried load make altitude control a complex problem. To address these challenges, fuzzy logic offers a more adaptive solution compared to traditional control methods due to its robustness against uncertainties and its flexible structure.

Fuzzy logic provides a control framework based on human-like decision-making mechanisms in the form of "If ... then ..." rules, enabling more effective control of dynamic systems, especially under varying external conditions. In altitude control, parameters such as error, rate of change of error, and external factors are used to calculate the thrust force to be applied to the motors. Simulations conducted in MATLAB and Python demonstrate that fuzzy logic-based control reduces error rates more quickly and improves system stability compared to classical PID control methods.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

In conclusion, fuzzy logic-based altitude control ensures precise and stable operation of drones at the target altitude, even under conditions with significant external disturbances. With these features, fuzzy logic presents a strong alternative to classical control methods and holds the potential to serve as the foundation for more advanced control algorithms when integrated with artificial intelligence and machine learning in the future.

Keywords: 6 – DOF, Fuzzy Logic, PID, MATLAB.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

GA-1DCNN: DİYABET RİSKİNİN BELİRLENMESİNDE ETKİLİ BİR DERİN ÖĞRENME YAKLAŞIMI

GA-1DCNN: AN EFFECTIVE DEEP LEARNING APPROACH FOR DIABETES RISK DETERMINATION

Tayyip ÖZCAN

Dr. Öğr. Üyesi, Erciyes Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Kayseri, Türkiye.

<https://orcid.org/0000-0002-3111-5260>

Beyza Nur Kamaş

Yüksek Lisans Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, Kayseri, Türkiye.

<https://orcid.org/0009-0005-0606-0631>

ÖZET

Diyabet, dünya genelinde milyonlarca insanı etkileyen, ciddi sağlık sorunlarına yol açabilen bir kronik hastalıktır. Erken teşhis, diyabetin ilerlemesini engellemek ve hastaların yaşam kalitesini artırmak açısından büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, erken dönemde doğru yapılan teşhisler, olası komplikasyonları önleyerek bireylerin daha sağlıklı bir yaşam sürmesine yardımcı olabilmektedir. Bu çalışmada, Kaggle platformunda yer alan “Diabetes Prediction Dataset” veri seti kullanılarak, bireylerde diyabet teşhisi koyabilen bir makine öğrenimi modeli geliştirilmiştir. Veri seti, bireylerin yaş, vücut kitle indeksi (BMI), kan basıncı gibi bir dizi tıbbi özelliği içermektedir. Modelin eğitimi ve test edilmesi için veriler, kapsamlı bir ön işleme sürecinden geçirilmiştir. Kategorik değişkenler sayısal verilere dönüştürülmüş, veriler normalize edilerek eğitim ve test kümelerine ayrılmıştır. Çalışmada, çeşitli makine öğrenimi yöntemleri ve derin öğrenme modelleri denenmiştir. Karar Ağacı ve Rastgele Orman gibi klasik yöntemler, Grid Arama destekli 1D Konvolüsyonel Sinir Ağı (GA-1DCNN) modeli ile karşılaştırma için kullanılmıştır. Sonuçlar, GA-1DCNN modelinin en yüksek doğruluk oranını sağladığını ve en başarılı model olarak öne çıktığını göstermiştir. Konvolüsyonel katmanların, verideki örüntüleri etkili bir şekilde öğrenmesini sağlayarak modelin doğruluk oranını artırdığı gözlemlenmiştir. Bu yöntem, özellikle zaman serisi ve sıralı verilerde güçlü performans sergileyen bir modeldir ve diyabet gibi çok boyutlu sağlık verilerinin analizinde etkin bir çözüm sunmaktadır. Modelin hiperparametre optimizasyonu, Grid Arama yöntemiyle yapılmış ve en uygun konvolüsyonel filtre sayıları, çekirdek boyutları, dropout ve öğrenme oranları belirlenmiştir. Bu optimizasyon süreci, modelin genel performansını artırmış ve aşırı öğrenme (overfitting) riskini en aza indirmiştir. Ayrıca, eğitim sürecinde Adam optimizasyon algoritması kullanılmış ve modelin başarımı ikili çapraz entropi (binary cross-entropy) kayıp fonksiyonu ile değerlendirilmiştir. Model, eğitim sürecinin sonunda test verisi üzerinde %97,19 gibi yüksek bir doğruluk oranına ulaşarak diyabet tahmininde etkili bir çözüm sunduğunu kanıtlamıştır. Bu araştırma, yapay zekâ destekli sağlık tanı sistemlerinin gelecekteki geliştirilmesine katkı sağlayabilir. Erken teşhis ve doğru tedavi, bireylerin yaşam kalitesini artırabilir ve diyabet gibi kronik hastalıkların yönetiminde önemli bir rol oynayabilir.

Anahtar Kelimeler: Diyabet teşhisi, makine öğrenimi, derin öğrenme, 1D Konvolüsyonel Sinir Ağı (1D CNN), veri ön işleme, hiperparametre optimizasyonu, erken teşhis.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Diabetes is a chronic disease that affects millions of people worldwide and can lead to serious health problems. Early diagnosis is crucial to prevent the progression of diabetes and improve the quality of life for patients. Furthermore, accurate early diagnoses can help prevent potential complications, enabling individuals to live healthier lives. In this study, a machine learning model capable of diagnosing diabetes in individuals has been developed using the "Diabetes Prediction Dataset" available on the Kaggle platform. This dataset contains various medical features of individuals, such as age, BMI, and blood pressure. The data underwent a detailed preprocessing process to make it suitable for model training and testing. Categorical variables were converted into numerical values, the data was normalized, and it was split into training and testing sets. In the study, various machine learning methods and deep learning models were tried. Classical methods such as Decision Tree and Random Forest were used for comparison with the Grid Search supported 1D Convolutional Neural Network (GA-1DCNN) model. The results showed that the GA-1DCNN model provided the highest accuracy rate and stood out as the most successful model. The convolutional layers effectively learned patterns in the data, boosting the model's accuracy. This method, particularly strong in handling time-series or sequential data, offers an effective solution for analyzing multi-dimensional health data such as diabetes prediction. The model's hyperparameters were optimized using Grid Search to determine the optimal number of convolutional filters, kernel sizes, dropout rates, and learning rates. This optimization process improved the model's performance and minimized the risk of overfitting. Additionally, the Adam optimization algorithm was used during training, and the model's performance was evaluated using binary cross-entropy loss function. Eventually of the training process, the model achieved a high accuracy of 97.19% on the test data, demonstrating its effectiveness in diabetes prediction. This research could contribute to the future development of AI-supported diagnostic systems in healthcare. Early diagnosis and accurate treatment can improve individuals' quality of life and play a significant role in the management of chronic diseases like diabetes.

Keywords: Diabetes diagnosis, machine learning, deep learning, 1D Convolutional Neural Network (1D CNN), data preprocessing, hyperparameter optimization, early diagnosis.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SELENYUMUN İNSÜLİN DİRENCİ ÜZERİNDEKİ POTANSİYEL ETKİLERİ POTENTIAL EFFECTS OF SELENIUM ON INSULIN RESISTANCE

Büşra Bilgehan CANKAR¹

¹*Uzm.Dyt, Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik, Gaziantep, Türkiye.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2161-1444>*

Suphiye Mine YURTTAGÜL²

²*Prof.Dr., Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik, Gaziantep, Türkiye.*

²*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5170-0523>*

ÖZET

İnsülin direnci; dolaşımda normal konsantrasyondaki insüline karşı azalmış yanıt olarak tanımlanır. İnsülin direnci; tip 2 DM (T2D) ve metabolik sendrom gibi birçok metabolik bozuklukta kendini gösterir ve birçok metabolik bozukluktan sorumludur. İnsülin direncinin molekül mekanizması tam olarak anlaşılmamış olmasıyla birlikte insulin hormon molekülünde, reseptöründe ya da insulin sinyal iletim yollarındaki herhangi bir defektten kaynaklandığı düşünülmektedir. Bunlar; insulin hormon molekülünde polimorfizm ya da insulin antikorlarının sebep olabileceği prereseptör bozukluklar, reseptör mutasyonu ya da reseptöre karşı antikor oluşumu gibi insulin reseptör bozuklukları ya da sinyal ileti sisteminde oluşabilecek defektler gibi postreseptör bozukluklardan kaynaklanır.

Ayrıca insülin direncinin diyetle indüklenen iltihaplanma ile doğrudan veya dolaylı olarak ilişkili olduğu düşünülmektedir. Hücresele inflamasyonun, inflamatuvar sitokin tümör nekrozis faktör alfa (TNF α) ve aynı zamanda c-JUN N-terminal kinaz (JNK) ve IKK kompleksi (IKK α ve IKK β) gibi inflamatuvar protein kinazların IRS'nin fosforilasyonundaki artış ile hücre içindeki sinyalleme mekanizmalarını bozarak insülinin etkisini inhibe edebilme yeteneğine dayanır. JNK yolu, M1 makrofajlarının varlığında stres ile aktive olur. IKK kompleksi ise inflamasyon ile aktive edilirse IKB (NF- κ B inhibitörü) hızlı bir şekilde inflamasyona uğrar. Bozulan IKB NF- κ B'nin nukleusa girişini artık engelleyemez ve NF- κ B çekirdeğe girdiğinde, sitokinler (IL-1, IL-6, TNF α , vs.) ve COX-2 gibi enzimler enflamatuvar mediatörlerin ekspresyonuna neden olur.

Vücutta düzenleyici olarak görev alan mineraller, insülin sentezi ve düzenlenmesi ile bağlantılarından dolayı son dönemlerde ilgi odağı olmuştur . Bu minerallerden Selenyum (Se), insülin regülasyonunda görev alan glutatyon peroksidaz (GPx) ve selenoprotein P (Sepp) gibi selenoproteinlerin aktivitesi için gerekli olan anti-inflamatuvar ve antioksidan bir mikro besindir. Çeşitli çalışmalar, selenyumun bir insülin-mimetik olduğunu ortaya çıkarmış, insülin sinyal zincirindeki enzimlerin düzenlenmesinde, lipojenik enzimlerin ekspresyonunda ve karaciğerdeki karbonhidrat metabolizmasında rol aldığı bildirilmiştir. Bununla birlikte, düzenli olarak alınan yüksek doz selenyumun, antioksidan selenoproteinlerin oluşumunu teşvik ettiği ve insülin sinyallemesi için fizyolojik miktarlarda gerekli olan reaktif oksijen türlerinin konsantrasyonlarının azalmasına yol açtığı gösterilmiştir.

Tüm bunlar göz önüne alındığında bu çalışmada metabolik sendrom ve tip 2 diabetes mellitus gibi kronik hastalıkların gelişmesine neden olabilen insülin direncinin düzenlenmesinde selenyum takviyesinin etkisi incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İnsülin Direnci, Selenyum, İnflamasyon, Anti-inflamasyon.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Insulin resistance is defined as a decreased response to normal concentrations of insulin in the circulation. Insulin resistance manifests itself in many metabolic disorders such as type 2 DM (T2D) and metabolic syndrome and is responsible for many metabolic disorders. Although the molecular mechanism of insulin resistance is not fully understood, it is thought to be caused by any defect in the insulin hormone molecule, receptor or insulin signaling pathways. These are; polymorphism in the insulin hormone molecule or prereceptor disorders that may be caused by insulin antibodies, insulin receptor disorders such as receptor mutation or antibody formation against the receptor, or postreceptor disorders such as defects that may occur in the signaling system.

In addition, insulin resistance is thought to be directly or indirectly related to diet-induced inflammation. It is based on the ability of cellular inflammation to inhibit the effect of insulin by disrupting intracellular signaling mechanisms through increased phosphorylation of the inflammatory cytokine tumor necrosis factor alpha (TNF α) and also inflammatory protein kinases such as c-JUN N-terminal kinase (JNK) and the IKK complex (IKK α ve IKK β). The JNK pathway is activated by stress in the presence of M1 macrophages. If the IKK complex is activated by inflammation, IKB (NF- κ B inhibitor) rapidly undergoes inflammation. The impaired IKB can no longer prevent NF- κ B from entering the nucleus, and when NF- κ B enters the nucleus, cytokines (IL-1, IL-6, TNF α , etc.) and enzymes such as COX-2 cause the expression of inflammatory mediators. Minerals that act as regulators in the body have recently become the focus of attention due to their connection with insulin synthesis and regulation.

Selenium (Se) is an anti-inflammatory and antioxidant micronutrient required for the activity of selenoproteins such as glutathione peroxidase (GPx) and selenoprotein P (Sepp), which are involved in insulin regulation.. Various studies have revealed that selenium is an insulin-mimetic, and it has been reported that it plays a role in the regulation of enzymes in the insulin signaling chain, the expression of lipogenic enzymes, and carbohydrate metabolism in the liver. However, it has been shown that regular high-dose selenium intake promotes the formation of antioxidant selenoproteins and leads to a decrease in the concentrations of reactive oxygen species required in physiological amounts for insulin signaling. Considering all these, this study examined the effect of selenium supplementation in regulating insulin resistance, which can lead to the development of chronic diseases such as metabolic syndrome and type 2 diabetes mellitus.

Keywords: Insulin Resistance, Selenium, Inflammation, Anti-inflammation.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TUZLU TOPRAKLARDAN TUZLARIN GİDERİLMESİNDE BİYOLOJİK YÖNTEMLERİN UYGULANMASI APPLICATION OF BIOLOGICAL METHODS IN THE REMOVAL OF SALTS FROM SALINE SOILS

Gulnara ASADOVA¹

¹Azerbaijan Technological University, Food Engineering, environmental protection, Ganja, Azerbaijan

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-5514-4582>

Yegana ALİYEVA²

²Ganja State University, Geography, Azerbaijan, Ganja

Saida GAHRAMANOVA³

³Azerbaijan Technological University, Food Engineering, environmental protection, Ganja, Azerbaijan

Xudu MAMMEDOV⁴

⁴Azerbaijan Technological University, Food Engineering, environmental protection, Ganja, Azerbaijan

⁴Ganja State University, Geography, Azerbaijan, Ganja

Fikrat AMİRASLANOV⁵

⁵Azerbaijan Technological University, Food Engineering, environmental protection, Ganja, Azerbaijan

ÖZET

Tuzluluğun biyolojik olarak giderilmesi, toprak tuzluluğunun azaltılması amacıyla biyolojik yöntemlerin kullanılması anlamına gelir. Bu amaçla aşağıdaki biyolojik yöntemler kullanılmaktadır.

1. Halofit Bitkilerin Kullanımı, 2. Mahsul Rotasyonu ve Karma Ekimin Uygulanması
3. Mikroorganizmaların Kullanımı, 4. Yeşil Gübre ve Organik Maddelerin Kullanımı

Bu biyolojik yöntemler, toprakların biyolojik olarak arıtılmasında kullanılır ve kimyasal işleme gerek kalmadan sürdürülebilir ve ekolojik toprak restorasyonuna olanak sağlar. Bu topraklar yüksek oranda tuz (özellikle sodyum, potasyum, magnezyum vb.) içerir. Tuzlu topraklar genellikle sulama, kuraklık ve ya deniz suyuyla temas ve sulama sonucu yeraltı su seviyesinin yükselmesiyle tuzların yukarı doğru hareket etmesiyle oluşur. Bu durum toprakta tuzlanmaya neden olur.

Anahtar Kelimeler: biyolojik yöntemler, halofit, yeşil gübre, mahsul rotasyonu.

ABSTRACT

Biological removal of salinity means using biological methods to reduce soil salinity. The following biological methods are used for this purpose.

1. Use of Halophyte Plants, 2. Application of Crop Rotation and Mixed Cropping 3. Use of Microorganisms, 4. Use of Green Manure and Organic Matter

These biological methods are used in the biological treatment of soils and allow sustainable and ecological soil restoration without the need for chemical treatment. These soils contain high levels of salt (especially sodium, potassium, magnesium, etc.). Saline soils are generally formed by irrigation,

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

drought, or contact with seawater and the upward movement of salts as a result of irrigation and the rise in the groundwater level. This causes salinization in the soil.

Keywords: biological methods, halophyte, green manure, crop rotation.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE TEKNOLOJİ KULLANIMININ YERİ VE ÖNEMİ THE PLACE AND IMPORTANCE OF THE USE OF TECHNOLOGY PRESCHOOL EDUCATION

Tuğçe TÜRKAY ALIM

Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,

Eğitim Yönetimi, Teftişi ve Planlaması Bölümü, Antalya, Türkiye

ORCID : 0009-0000-7449-1875

Prof. Dr. Süleyman KARATAŞ

Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,

Eğitim Yönetimi, Teftişi ve Planlaması Bölümü, Antalya, Türkiye

ORCID : 0000-0003-0002-2886

ÖZET

Teknolojideki gelişmelerin hayatın her alanını olduğu gibi, eğitim-öğretim süreçlerini de etkilemesi kaçınılmazdır. Eğitim sistemlerinin değişiminde ve gelişiminde kilit rol oynayan teknoloji, öğrenme süreçlerini yönlendirmede merkezi bir konuma sahiptir. Teknoloji destekli eğitim; bilgi aktarmaktan ziyade öğrencileri gelecekteki zorluklara karşı daha donanımlı hâle getirmekte, öğrencilerin küresel bir perspektifle düşünmelerini sağlamak ve dijital vatandaşlık becerilerini geliştirmektedir. Eğitim süreçlerinde okul öncesinden üniversiteye kadar her kademede teknoloji kullanılmaktadır. Bu durumda, doğru ve etkili bir şekilde teknolojiyi kullanmanın yollarını öğretmek önemli bir hâl almaktadır. Son yıllarda teknolojinin erken çocukluk eğitimine entegrasyonuna yönelik ilgi giderek artmaktadır. Okul öncesi eğitim ortamlarında, teknoloji eğitici amaçlarla ve doğru şekilde kullanıldığında, bu çağdaki çocukların gelişimlerini ve öğrenmelerini destekleyecektir. Ancak teknolojinin doğru kullanılmaması durumunda ortaya çıkabilecek dezavantajları ve riskleri de göz ardı etmemek gerekmektedir. Bu bağlamda teknolojik araç kullanımını okul öncesi eğitim ortamlarına doğru şekilde entegre edilmelidir. Eğitim ortamlarında teknoloji kullanımının olası yararlarının üst düzeyde gerçekleştirilebilmesinde öğretmenlerin bu konuda sahip oldukları nitelikler de önemlidir. Tüm bu bilgiler ışığında bu çalışmada, okul öncesi eğitim ortamlarında teknoloji kullanımının, eğitim-öğretim sürecindeki yeri ve önemi çerçevelenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: teknoloji kullanımı, okul öncesi eğitim, öğretmen nitelikleri

ABSTRACT

It is inevitable that developments in technology will affect every aspect of life, as well as education and training processes. Technology, which plays a key role in the change and development of education systems, has a central position in directing learning processes. Technology-supported education; Rather than transferring information, it makes students more equipped for future challenges, enables students to think with a global perspective and develops digital citizenship skills. Technology is used at every level from preschool to university in education processes. In this case, teaching how to use technology correctly and effectively becomes important. In recent years, interest in the integration of technology into early childhood education has been increasing. In preschool education environments, when technology is used for educational purposes and correctly, it will support the development and learning of children of this age. However, it is necessary not to ignore the disadvantages and risks that may arise if technology is not used correctly. In this context, the use of technological tools should be integrated

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

correctly into preschool education environments. The qualifications of teachers in this regard are also important in realizing the possible benefits of technology use in educational environments at a high level. In light of all this information, this study attempts to frame the place and importance of technology use in preschool education environments in the education-teaching process.

Keywords: technology use, preschool education, teacher qualifications

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE OYUN TEMELLİ ÖĞREME YÖNTEMİNİN ÇOCUK GELİŞİMİNE KATKILARI CONTRIBUTIONS OF GAME BASED LEARNING METHOD TO CHILD DEVELOPMENT IN PRESCHOOL PERIOD

Tuğçe TÜRKAY ALIM

*Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
Eğitim Yönetimi, Teftişi ve Planlaması Bölümü, Antalya, Türkiye*

ORCID : 0009-0000-7449-1875

Prof. Dr. Süleyman KARATAŞ

*Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
Eğitim Yönetimi, Teftişi ve Planlaması Bölümü, Antalya, Türkiye*

ORCID : 0000-0003-0002-2886

ÖZET

Erken çocukluk dönemi çocukları için en uygun öğrenme yöntemi oyundur. Oyun çocuğun yaşama yönelik beklentilerini, amaçlarını ve isteklerini anlatan önemli bir araçtır. Oyun, çocukların sosyalleşmesini ve yeteneklerinin farkına varabilmesini sağlarken, onların içlerinde bulunan liderlik özelliklerini dışa yansıtabilmesine de fırsat tanımaktadır. Bireyin bedensel, ruhsal, zihinsel olarak bütünsel gelişimi, çocukken oynayabildiği oyunlarla da ilişkilidir. Eğlenceli bir etkinlik olan ve çocukların ruhsal doyumunu sağlayan oyun, çocukların beden ve moral gelişimine katkıda bulunarak onlara iyi davranışlar ve alışkanlıklar kazandırır. Çocuklar, oyunla coşku ve sevinç duygusuna sahip olurlar. Oyun, çocuğun hayatı, canlılığı, dünyayı tanınması, varlığı ve her şeyidir. Çocuklar oyun ile birbirinden, çevrelerinden yararlanma fırsatı bulmaktadır. Özellikle okul öncesi eğitim sürecinde oyunla kazandırılan davranışlar ve kazanımlar hayat boyu etkililiğini sürdürmektedir. Oyunun eğitsel yönü esas alındığında eğitimde oyunun ne olduğu, etkisi, öğretmen ve öğrenci açısından faydaları ve uygulanmasında yaşanan güçlükleri ele almak gerekmektedir. Oyun temelli öğrenme oyunun içinde eğitim değil eğitim içinde oyun mantığını benimseyen bir tekniktir. Bu yaklaşımda eğitim bütünü, oyun da parçayı temsil etmektedir. Öğrenme sürecinde bir yöntem olarak kullanılacak oyunun derslere, konulara ve kazanımlara uygun olarak hazırlanması önem arz etmektedir. Bu çalışmada okul öncesi eğitim ortamlarında kullanılan Oyun Temelli Öğrenme yönteminin, çocuk gelişimine etkisi ve önemi çerçevelenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Oyun, Oyun Temelli Öğrenme

ABSTRACT

The most appropriate learning method for early childhood children is play. Play is an important tool that describes the child's expectations, goals and desires for life. Play allows children to socialize and realize their talents, while also providing an opportunity for them to reflect their inner leadership qualities. The holistic development of an individual in terms of body, soul and mind is also related to the games they can play as a child. Play, which is a fun activity and provides spiritual satisfaction to children, contributes to the physical and moral development of children and provides them with good behaviors and habits. Children have a sense of enthusiasm and joy with play. Play is the child's life, vitality, getting to know the world, existence and everything. Children have the opportunity to benefit from each other and their environment with play. Especially in the preschool education process, the behaviors and gains gained through play continue to be effective throughout life. When the educational

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

aspect of play is taken as a basis, it is necessary to address what play is in education, its effect, its benefits for teachers and students and the difficulties experienced in its implementation. Game-based learning is a technique that adopts the logic of play within education, not education within play. In this approach, education represents the whole and the game represents the part. It is important to prepare the game to be used as a method in the learning process in accordance with the lessons, subjects and achievements. In this study, the effect and importance of the Game-Based Learning method used in preschool education environments on child development was tried to be framed.

Keywords: Preschool Education, Game, Game-Based Learning

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ÇOCUKLARLA FELSEFE(P4C) EĞİTİMİNİN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNDEKİ ÖNEMİ THE IMPORTANCE OF PHILOSOPHY WITH CHILDREN (P4C) EDUCATION IN TURKISH EDUCATION SYSTEM

Oğuzhan ŞENTÜRK

*Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi
Ana Bilim Dalı, Antalya, Türkiye*

ORCID: 0009-0007-5243-3114

Prof. Dr. Süleyman KARATAŞ

*Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi
Ana Bilim Dalı, Antalya, Türkiye*

ORCID:0000-0003-0002-2886

ÖZET

Bu çalışmanın amacı çocuklarla felsefe (P4C) metodolojisinin Türk Eğitim sistemindeki yeri ve önemini literatür tarama yöntemiyle incelemek ve bulgular neticesinde eğitime katkılarını ortaya çıkarmayı hedeflemektedir. Çocuklarla felsefe, çocukların bilgiyi doğrudan kabul etmek yerine derinlemesine analiz ederek bilginin geçerliliğini, güvenilirliğini sorgulama sürecidir. Buna paralel olarak sorgulama süreci çocukların akıl yürütme becerilerini geliştirerek olaylara daha nesnel bir şekilde yaklaşmasını sağlar. Bu yöntem genellikle Sokratik sorgulama, diyalog temelli etkinliklerle biçimlendirilmiştir. 1960'lı yıllardan itibaren Amerikalı Felsefe Profesörü Matthew Lipmann tarafından geliştirilen çocuklarla felsefe yöntemi, öğrencileri didaktik ezberci eğitim anlayışından ziyade sorgulayıcı bir eğitim tarzıyla akıl yürütme becerilerini geliştirmeyi amaçlamıştır. Bu çalışmada Çocuklarla felsefeyle alakalı literatür analiz edilmiştir. Bu bağlamda literatürde çocuklarla felsefe; yaratıcı düşünme, problem çözme becerileri ve neden-sonuç ilişkisi kurma becerilerinin aktif kullanma süreci olarak açıklanmıştır. Yapılan çalışmalar çocuklarla felsefe uygulamalarının akademik başarıyı arttırdığı, iletişim becerilerini geliştirdiği, akıl yürütme becerilerini geliştirdiği sonucunu ortaya koymaktadır. Ancak bu uygulama henüz ülkemizde eğitim müfredatının içerisinde yer almadığı için uygulama pratikleri sınırlıdır. Bu bağlamda çocuklarla felsefenin güncel müfredat ile biçimlendirilerek nasıl verimli kullanılacağına dair önerilerde bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çocuklarla Felsefe (P4C), Eleştirel Düşünme, Felsefe Eğitimi.

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the place and importance of philosophy with children (P4C) methodology in the Turkish education system through literature review method and to reveal This study aims to examine the role and significance of the Philosophy for Children (P4C) methodology in the Turkish education system through a literature review and to highlight its contributions to education based on the findings. P4C encourages children to critically analyze and question the validity and reliability of information rather than accepting it directly. This process fosters reasoning skills, enabling children to approach events more objectively. The method is primarily structured around Socratic questioning and dialogue-based activities. Developed by American philosopher Matthew Lipman in the 1960s, P4C seeks to move students away from a didactic, rote-learning approach and towards an inquiry-based educational style that enhances their reasoning abilities. This study reviews the existing literature on P4C, which defines the method as a process that actively engages creative thinking, problem-solving,

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

and causal reasoning skills. Research indicates that P4C practices enhance academic achievement, improve communication skills, and strengthen reasoning abilities. However, since P4C has not yet been integrated into the national curriculum, its practical application remains limited. In this context, the study also provides recommendations on how P4C can be effectively incorporated into the current education system.

Keywords: Philosophy with Children (P4C), Critical Thinking, Philosophy Education.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ÇOKKÜLTÜRLÜ EĞİTİM ORTAMINDA EĞİTİMCİNİN ÖNEMİ THE IMPORTANCE OF THE EDUCATOR IN A MULTICULTURAL EDUCATIONAL ENVIRONMENT

Oğuzhan ŞENTÜRK

*Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi
Ana Bilim Dalı, Antalya, Türkiye*

ORCID: 0009-0007-5243-3114

Prof. Dr. Süleyman KARATAŞ

*Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi
Ana Bilim Dalı, Antalya, Türkiye*

ORCID:0000-0003-0002-2886

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, çokkültürlü eğitim ortamında çalışan öğretmenlerin konuya ilişkin düşünceleri ve tutumlarını literatür tarama yöntemiyle analiz etmektir. Mevcut literatür; çokkültürlü eğitimi farklı kültürden birçok öğrencinin eğitimde fırsat eşitliğini sağlaması, hoşgörü ve empati gibi değerleri benimsetmesi ve demokratik bir eğitim ortamının oluşumuna katkı sağladığını ortaya koymaktadır. Çokkültürlü eğitim ortamı, diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye’de de giderek artış göstermektedir. Özellikle yakın zamanda savaş durumunda bulunan Suriye, Ukrayna, Rusya, Afganistan gibi ülkelerden birçok insan Türkiye’ye göç etmiştir. Bu bağlamda kültürel çeşitlilik çokkültürlü bir eğitim ortamının oluşmasına sebep olmuştur. Yapılan çalışmalar çokkültürlü eğitim ortamının kültürel çeşitliliği arttırdığını, empati, eşitlik gibi becerileri geliştirdiğini ve demokratik bir iklim oluşumunu desteklediğini göstermiştir. Ancak çokkültürlü eğitim ortamında öğretmen yetersizliği; öğrenci arasında iletişim eksikliği, kültürel yapı gibi faktörler eğitim ortamında bazı sorunların ortaya çıkmasına da sebep olmuştur. Bu çerçevede çalışma, çokkültürlü eğitim ortamlarında görev alan öğretmenlerin verimli bir sınıf yönetimi sürdürebilmeleri için önerilerde bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çokkültürlülük, Çokkültürlü Eğitim, Çokkültürlü Öğretmen Yeterlilikleri.

ABSTRACT

This study aims to analyze the perspectives and attitudes of teachers working in multicultural education settings through a literature review. Existing research indicates that multicultural education promotes equal opportunities for students from diverse cultural backgrounds, fosters values such as tolerance and empathy, and contributes to the development of a democratic learning environment. As in other countries, multicultural education settings are becoming increasingly prevalent in Turkey. In particular, the recent influx of migrants from war-affected countries such as Syria, Ukraine, Russia, and Afghanistan has significantly contributed to cultural diversity in classrooms. Studies suggest that multicultural education enhances cultural awareness, nurtures empathy and equity, and supports the establishment of an inclusive and democratic learning atmosphere. However, challenges such as teacher inadequacy, lack of communication among students, and cultural differences have also given rise to various issues in these environments. In light of these findings, this study offers recommendations to help teachers effectively manage classrooms in multicultural educational settings.

Keywords: Multiculturalism, Multicultural Education, Multicultural Teacher Competencies.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PAMUKTA ERKEN YAPRAK KIZARIKLIĞI VE ÇÖZÜM YOLLARI EARLY LEAF REDDENING IN COTTON AND SOLUTIONS

Coşlu Ege SERİN¹

¹*Agriculture Engineer, Graduate School of Natural and Applied Sciences, Aydın Adnan Menderes University, Department of Field Crops, Aydın-Türkiye.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-8147-2186>*

Volkan Mehmet ÇINAR^{2*}

²*Postdoctoral Researcher, Faculty of Agriculture, Aydın Adnan Menderes University, Aydın-Türkiye.*

²*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5822-5649>*

Aydın ÜNAY³

³*Prof. Dr., Faculty of Agriculture, Department of Field Crops, Aydın Adnan Menderes University, Aydın-Türkiye.*

³*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7278-4428>*

ÖZET

Pamukta erken yaprak kızarıklığı birçok faktörün olumsuz etkilediği bir fizyolojik düzensizlik olarak karşımıza çıkmaktadır. Kızarıklık sonrası gözlenen küçük koza oluşumu ile birlikte önemli verim azalışları meydana gelmektedir. Yaprak kenarlarının önce sararması ve daha sonra kızarmanın tüm yapraklara ve saplara yayılması ve ardından kuruma, bükülme ve dökülmeler en önemli belirtilerdir. Etkilenmiş yapraklardaki klorofil parçalanması ve ardından antosiyanin birikimi ve prolin biyokimyasal değişikliklerdir. Bu nedenle bu makalede prolin ve antosiyanin mekanizmasını ayrıntılı olarak inceledik. Yaprak besin elementi içeriğinde özellikle N (azot) içeriğinin %1,5'in altına düşmesi ve bazı amino asitler artarken bazı amino asitlerin ise arttığı görülmektedir. Drenajı kötü topraklar, besin elementi yarıyışlılığı, geç ekim, hassas çeşitlerin tercih edilmesi, koza gelişim döneminde minimum sıcaklıkların düşmesi, aşırı ışık şiddeti ve emici böceklerle etkin mücadele edilmemesi gibi faktörler erken yaprak kızarıklığını artırmaktadır. Özellikle yapraktan K (potasyum) ve Mg (magnezyum) uygulanması en yaygın olarak kullanılan çözüm önerileridir. Pamuk tarımı yapılan alanlarda hayvan gübresi kullanımı ve organik karbonun artırılması ve alternatif olarak uygun ekim nöbetinin uygulanması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ağır metal, jasmonik asit, lif oluşumu, savunma mekanizması, yüksek sıcaklık.

ABSTRACT

Early leaf reddening in cotton is a physiological disorder that is negatively affected by many factors. Significant yield losses occur with the formation of small bolls observed after reddening. The most important symptoms are first yellowing of the leaf margins and then redness spreading to all leaves and stems, followed by drying, curling and shedding. Chlorophyll degradation and subsequent anthocyanin accumulation in affected leaves are biochemical changes. Therefore, in this article we have examined the mechanism of proline and anthocyanin in detail. In leaf nutrient content, especially N (nitrogen) content decreases below 1.5% and some amino acids increase while some amino acids increase. Factors such as poorly drained soils, nutrient availability, late sowing, preference of sensitive varieties, decrease in minimum temperatures during the boll development period, excessive irradiance and ineffective control of sucking insects increase early leaf redness. Foliar application of K (potassium) and Mg

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

(magnesium) are the most widely used recommendations. The use of manure and organic carbon should be increased in cotton cultivated areas and alternatively, appropriate crop rotation should be applied.

Keywords: Anthocyanin, chlorophyll, leaf reddening, nutrient content, proline.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INVESTIGATION OF THERMAL COMFORT IN ARCHITECTURAL DESIGN STUDIOS: THE CASE OF OSMANİYE

MİMARİ TASARIM STÜDYOLARINDA TERMAL KONFOR ANALİZİ: OSMANİYE ÖRNEĞİ

Ezgi BAY-SAHİN¹

¹Associate Lecturer, Lancaster University, LICA, School of Architecture, Lancaster, UK.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9325-8144>

ABSTRACT

Considering the time architecture students spend at design studios, the significance of providing comfortable indoor thermal conditions in these buildings should be highlighted. Thermal comfort studies have gained this importance in recent years since this phenomenon is directly connected with productivity and well-being of people, and energy conservation. Both weather extremes due to the current climate crisis and various design limitations of a learning space directly affect students' health, comfort, and productivity. Especially in warm climates, heavy reliance on air conditioning units for cooling causes environmental and economic consequences. This paper explores the thermal comfort level of students studying in a Mediterranean region in Turkey. It uses mixed methods, including (1) energy analysis; and (2) questionnaires and observations. Osmaniye Korkut Ata University, Department of Interior Architecture and Environmental Design in Türkiye is selected as a case study. To understand the ventilation performance of an architecture studio, necessary analyses are performed using IES VE software. Several models were created to evaluate different natural ventilation scenarios: (1) no natural ventilation; (2) ventilation with openings at full capacity; (3) night ventilation. Thus, comparisons among the scenarios were done by looking at indoor temperatures, relative humidity, and the percentage of dissatisfied users in this computational study. Students were also asked to fill out questionnaires related to their thermal comfort levels and expectations. 114 valid responses were collected among 177 students. Feeding the pool of thermal comfort research in the region with the selected case study, this paper reveals the students' thermal experiences, behavioral patterns, and expectations in their architectural studios. The contribution of this paper will influence future research on the design of new educational facilities and the link between students' thermal comfort and their academic performance. Also, findings will inform architects and researchers to promote healthier and more efficient educational spaces.

Keywords: Design studio; thermal comfort; natural ventilation; computational fluid dynamics; energy analysis.

ÖZET

Mimarlık öğrencilerinin tasarım stüdyolarında geçirdikleri süre göz önüne alındığında, bu binalarda termal konforun sağlanması önemlidir. Termal konfor çalışmaları, bu olgunun insanların verimliliği, refahı ve binalarda enerji tasarrufu ile doğrudan bağlantılı olması nedeniyle son yıllarda bu önemi kazanmıştır. Mevcut iklim krizi nedeniyle yaşanan şiddetli hava koşulları ve eğitim yapılarının çeşitli tasarım sınırlamaları, öğrencilerin sağlığını, konforunu ve verimliliğini doğrudan etkilemektedir. Özellikle sıcak iklimlerde, iç mekanlarda soğutma amacıyla klima kullanımına aşırı bağımlılık çevresel ve ekonomik sonuçlara yol açmaktadır. Bu makale, Türkiye'nin Akdeniz bölgesinde eğitim gören öğrencilerin termal konfor düzeylerini incelemektedir. Nicel ve nitel yöntemler kullanılarak (1) enerji analizi; (2) anket ve gözlemler yapılmıştır. Türkiye'de bulunan Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü, vaka çalışması olarak seçilmiştir. Bir mimarlık stüdyosunun

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

havalandırma performansını anlamak için IES VE yazılımı kullanılarak gerekli analizler yapılmıştır. Farklı doğal havalandırma senaryolarını değerlendirmek için birkaç model oluşturulmuştur: (1) doğal havalandırma olmadan; (2) tam kapasite açılan pencerelerle doğal havalandırma; (3) gece havalandırması. Böylece, bu hesaplamalı çalışmada iç sıcaklıklar, bağıl nem ve memnuniyetsiz kullanıcı yüzdesi göz önünde bulundurularak senaryolar arasında karşılaştırmalar yapılmıştır. Öğrencilerden ayrıca termal konfor düzeyleri ve beklentileri ile ilgili anketler doldurmaları istenmiştir. 177 öğrenci arasından 114 geçerli yanıt toplanmıştır. Seçilen vaka çalışması ile bölgedeki termal konfor araştırmalarına katkıda bulunan bu makale, öğrencilerin termal deneyimlerini, davranış kalıplarını ve mimarlık stüdyolarındaki beklentilerini ortaya koymaktadır. Bu makalenin katkısı, yeni eğitim yapılarının tasarımı ve öğrencilerin termal konforu ile akademik performansları arasındaki bağlantı üzerine gelecekteki araştırmaları etkileyecektir. Ayrıca, bulgular mimarlar ve araştırmacılar için daha sağlıklı ve verimli eğitim mekânlarını teşvik etmeleri adına bilgi sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tasarım stüdyosu; termal konfor; doğal havalandırma; eğitim yapıları; enerji verimliliği.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THROMBOPENIA –ABSENT –RADIUS (T.A.R) SYNDROME IN CHILDREN AND ANESTHESIA

S.Benabdi¹, M.Amani¹, D.Matmour², K.Daho¹, M.Laredj¹, D. Boumendil¹.

(1)Faculty Of Medicine Of Oran, Algeria

(2)Faculty Of Medicine Sidi Belabesse, Algeria

ABSTRACT

INTRODUCTION:

Thrombocytopenia-absent radius (TAR) syndrome in children is a rare syndrome. It presents unique challenges in anesthesia management due to its distinct clinical features. TAR syndrome is characterized by hypomegakaryocytic thrombocytopenia and bilateral radial aplasia, with the presence of thumbs, which differentiates it from other radial disease conditions [1]. Anesthetic considerations for children with TAR syndrome must take into account these specific anatomic and physiological challenges.

AIMS:

1/-To describe our experience with the anesthetic management of TAR syndrome.

2/-To determine the anesthetic requirements of TAR syndrome.

MATERIALS AND METHODS:

Retrospective observational study from January 2022 to January 2024 including children with TAR syndrome admitted to the operating room for scheduled surgery.

Inclusion criteria: age, sex, type of surgery, associated heart disease, polymalformative syndrome, difficult intubation, difficult vascular access, type of anesthesia

Non-inclusion criteria: patients admitted to surgical emergencies.

RESULTS:

02 cases (rare syndrome) a boy aged 02 years and a girl aged 18 months

Heart disease present in 1 patient, association of urological malformation and dermatological lesions for one patient

Type of orthopedic surgery (boot hand) for both patients.

Difficult intubation: 01 patient.

Type of anesthesia for the 02 patients: General anesthesia + axillary block.

Thrombocytopenia corrected for both patients preoperatively

CONCLUSION:

The anesthetic management of TAR syndrome is based on a good knowledge of the anesthetic requirements and the problems related to this field

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE INFLUENCE OF GUT MICROBIOTA ON NEUROGENESIS IN STROKE: IMPACT OF NEUROPOLEN

Major Gheorghe GIURGIU¹, Prof dr med Manole COJOCARU^{2,3}

¹Deniplant-Aide Sante Medical Center, Biomedicine, Bucharest, Romania

<https://orcid.org/0000-0002-5449-2712>

²Academy of Romanian Scientists

³Titu Maiorescu University, Faculty of Medicine, Bucharest, Romania

<https://orcid.org/0000-0002-7192-7490>

ABSTRACT

Background There is persuasive evidence that the gut microbiome plays a role in a variety of physiological processes in the central nervous system. Microbiota influences neurogenic processes, which can result in stroke. Adult neurogenesis (i.e., the life-long generation of new neurons from undifferentiated neuronal precursors in the adult brain) may contribute to brain repair after stroke.

Objectives Yet there is little data on the contribution of small molecule metabolites produced by the microbiome. Based on the existing research, we propose that the administration of Neuropolen could normalize the gut microbiome in stroke.

Materials and methods The gut-derived metabolites are in part responsible for regulating critical signaling pathways in the brain, especially during neural development. The microbiome has been implicated in neural development and function, and consequently, perturbation of the microbiota is implicated in stroke.

Results It is known that metabolites act as communication signals between host and microbiome in the form of neuromodulators or neurotransmitters. The vagus nerve and enteric nervous system are sensitive to gamma amino butyric acid, serotonin, histamine, and acetylcholine, all of which are produced by the gut microbiota. Small molecules such as short-chain fatty acids produced by the gut microbiota can enter the blood stream via the intestinal lumen and cross the blood-brain barrier where they can then interact with the brain and affect neural transmission.

Conclusion We consider this evidence from the perspectives of neuroinflammation, microbial-derived metabolites, neurotrophins, and neurotransmitters. This could therefore also represent a promising treatment strategy in stroke. Neuropolen improves motor recovery after a stroke.

Keywords: gut microbiota, microbial-derived metabolites, neurogenesis, stroke, Neuropolen

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

2008 KÜRESEL MALİ KRİZ SONRASINDA TCMB PARA POLİTİKASI UYGULAMALARININ TÜRK BANKACILIK SİSTEMİNE ETKİLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

A STUDY ON THE EFFECTS OF CBRT MONETARY POLICY ON THE TURKISH BANKING SYSTEM AFTER THE 2008 GLOBAL FINANCIAL CRISIS

Yasemin YILDIZ¹

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Nişantaşı Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Finans ve Bankacılık Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-0328-4691>

ÖZET

Dünya ekonomisinin son 20-25 yılında ciddi bir finansallaşmanın gerçekleştiği ve bu hızlı finansallaşmanın etkisiyle sıklıkla finansal krizlerin yaşandığı görülmektedir. 2008 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde konut piyasalarında finansal yapının bozulması ile başlayan ve Lehman Brothers gibi küresel ölçekte yatırım bankalarının batması ile devam eden süreçte küresel finans krizi meydana gelmiştir. 1929 yılındaki ekonomik buhrandan sonra son yüzyılın en büyük finansal krizi olarak tarihte yerini almıştır. Son yıllarda teknoloji de yaşanan hızlı değişim ve gelişim ülkelerin küresel ekonomi içerisindeki ticaret hacimlerinin artmasına ve bir ülkede yaşanan krizin çok daha hızlı bir şekilde diğer ülke ve bölgeleri etkilemesine yol açmıştır. Yaşanan finansal kriz sonrasında politika yapımcılar krizin olumsuz etkilerini gidermek için ekonomi politikaları geliştirmişlerdir. 2008 finans krizinden önce, fiyat istikrarının politika aracı olarak kullanılması ve fiyat istikrarının sağlanmasıyla finansal istikrarın da dengeye ulaşacağı varsayılmıştır. Krizden sonra merkez bankalarının fiyat istikrarı ve finansal istikrar politikalarına ek politika olarak makro ihtiyati politikalara da yer vermesi gerektiği anlaşılmıştır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), kriz sonrasında küresel ekonomide yaşanan gelişmeler çerçevesinde fiyat istikrarı hedefinin yanı sıra finansal istikrar hedefini de devreye sokmuştur ve faiz koridoru, rezerv opsiyon mekanizması, zorunlu karşılıklar gibi araçlar ile finansal istikrar hedefine ulaşmayı amaçlamıştır.

Bu çalışma, TCMB'nin 2008 küresel kriz sonrasında para politikalarında ne gibi bir değişikliğe gittiğini ve TCMB para politikası uygulamalarının Türk bankacılık sektörüne etkilerini analiz ederek para politikası uygulamalarından etkilenme düzeyi seçilmiş bankacılık göstergeleri aracılığıyla analiz edilerek hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, küresel kriz kavramı ele alınarak krizinin nedenleri ve sonuçları incelenmiş, ardından küresel kriz sonrası uygulanan para politikası araçlarının Türk bankacılık sektörüne etkileri analiz edilerek Türk bankacılık sistemini nasıl şekillendirdiğine dair önemli bilgiler sunulmuştur. Bu çalışma hem günün şartlarını açıkladığından hem de geleceğe yönelik yol gösterici olduğundan gelecekteki olası krizlere karşı alınacak tedbirler için önemli veriler sunarak TCMB'nin para politikalarını daha etkili hale getirecek stratejiler geliştirmesine yardımcı olacaktır. Ayrıca TCMB para politikalarının bankacılık sistemi üzerindeki etkilerini anlamak, TCMB politikalarının bankaların finansal stabilitesine nasıl yansıdığına dair modeller geliştirilmesine olanak tanıyacak ve böylece ekonomik istikrara katkısı üzerine yeni bir perspektif geliştirerek akademik literatüre önemli katkılar sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: 2008 Küresel Mali Kriz, Para Politikası, Türk Bankacılık Sektörü, Makro İhtiyati Para Politikaları

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

It is observed that in the last 20-25 years of the world economy, there has been a serious financial crisis and financial crises have been experienced frequently due to this rapid financialization. 2008 With the destruction of financial structures in the United States, global investment banks such as Lehman Brothers have settled down and the ongoing global financial crisis has come. After the economic crisis in 1929 it was biggest financial crisis of the last century. Due to the development of technology, countries' trade volumes have increased in the world, and the crisis in a country has become much more rapid than in the past and has become an issue that can affect the whole world. Policy makers who are living financial firms have developed economic policies to get the negative effects of the crisis. Before the 2008 financial crisis, it was assumed that the financial stability could reach to the balance, using price stability as a political means and assuring price stability. It was understood after the crisis that central banks are required to follow macroprudential policies in addition to the policies for price stability and financial stability. The Central Bank of the Republic of Turkey (CBRT) has put into effect the financial stability target as well as the price stability target within the framework of the developments in the global economy after the crisis and aimed to achieve the financial stability target with tools such as the interest rate corridor, reserve option mechanism and required reserves.

This study was prepared by analyzing the changes made by the CBRT in its monetary policies after the 2008 global crisis and the effects of the CBRT monetary policy practices on the Turkish banking sector, and the level of impact from monetary policy practices was analyzed through selected banking indicators. For this purpose, the concept of global crisis was taken into consideration and the causes and consequences of the crisis were examined, then the effects of the monetary policy tools implemented after the global crisis on the Turkish banking sector were analyzed and important information was presented on how they shaped the Turkish banking system. Since this study both explains the current conditions and provides guidance for the future, it will provide important data for measures to be taken against possible future crises and will help the CBRT develop strategies that will make its monetary policies more effective. In addition, understanding the effects of the CBRT's monetary policies on the banking system will enable the development of models on how the CBRT's policies reflect the financial stability of banks, thus making significant contributions to the academic literature by developing a new perspective on their contribution to economic stability.

Keywords: 2008 Global Financial Crisis, Monetary Policy, Turkish Banking Sector, Macro Prudential Policy

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SERVİKAL DİSK HERNİASYONUNUN SPONTAN REGRESYONU: BİR OLGU SUNUMU SPONTANEOUS REGRESSION OF CERVICAL DISC HERNIATION: A CASE REPORT

Ömer Şahin¹

¹*Uzm.Dr., Bestepe Devlet Hastanesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi, Ankara,Türkiye*

¹*Orcid No:0000-0001-9689-0068*

ÖZET

Lomber ve servikal disk hernileri günlük pratiğimizde karşılaştığımız oldukça yaygın hastalıklardır, ancak disk hernilerinin kendiliğinden gerilemesi nadirdir.

Servikal disk hernisi radikülopati veya miyelopatiye neden olan bir hastalıktır. Radikülopati ile birlikte olan akut servikal disk herniasyonlarının çoğu ameliyatsız iyileşebilir. Lomber disk hernilerinin spontan regresyonu sıklıkla bildirilmekle birlikte, servikal disk hernilerinin regresyonu nadiren bildirilmiştir. Çoğu durumda akut servikal radikülopatilerde konservatif tedavi yeterlidir.

Burada 34 yaşında akut radikülopatisi ve Manyetik Rezonans Görüntülemesinde servikal 5-6 disk hernisi görülen kadın hasta sunuldu. Bir yıllık konservatif tedavi sonrasında hastanın semptomları ve disk herniasyonunun regrese olduğu görüldü.

Anahtar Kelimeler: servikal disk herniasyonu, spontan regresyon, radikülopati

ABSTRACT

Lumbar and cervical disc herniations are highly prevalent diseases that we face In our daily practice but disc herniations spontaneous regression are rare.

Cervical herniated nucleus pulposus is a disease that induces radiculopathy or myelopathy. Most of acute cervical disc herniation with radiculopathy can improve without surgery. Beside spontaneous regression of lumbar disc herniations were often , cervical disc herniation regression were rarely reported .The conservative treatment and patience are enough in occasionally acute cervical radiculopathies.

Here, we reported 34-years-old woman with cervical 5-6 acute radiculopathy and Magnetic resonance imaging (MRI) scans. After 1 year conservative treatment, her symptoms and MRI disc signs were disappeared.

Keywords: cervical disc herniation,spontaneous regression, radiculopathy

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ALTKOİNLERİN VOLATİLİTESİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ ANALYZING THE FACTORS AFFECTING THE VOLATILITY OF SUBCOINS

Recep Ragıp ERCANKAL¹

¹ Öğretim Görevlisi, Çukurova Üniversitesi, Kozan Meslek Yüksekokulu,
Finans, Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, Kozan, ADANA.

<https://orcid.org/0000-0001-9621-6970>

ÖZET

Kripto para piyasası, son yıllarda önemli bir gelişim göstermiştir ve bu süreçte altkoinlerin volatilitelerini etkileyen faktörler de dikkate değer bir şekilde araştırılmıştır. Tartışılan çalışmalarda, hisse senedi getirileri ile makroekonomik değişkenler arasındaki uzun dönemli ilişkiler incelenmiş ve döviz kurları gibi makroekonomik faktörlerin volatiliteler üzerindeki etkileri ortaya konmuştur. Bu çalışma ise, altkoinlerin volatiliteler dinamiklerini anlamak için makroekonomik değişkenlerin önemini vurgulamaktadır. Çalışmanın amacı, altcoin hisselerinin volatilitelerini etkileyen faktörleri belirlemek ve bu faktörlerin kripto para piyasasındaki önemini ortaya koymaktır. Çalışmanın kapsam olarak altcoin hisseleri, kripto para birimleri ve volatiliteler kavramı üzerine odaklanarak, bu faktörler arasındaki ilişkiyi detaylı bir şekilde incelemeyi hedeflemektedir. Bu bağlamda ilk olarak altcoin hisselerinin tanımı ve genel özellikleri ele alınmıştır. Ardından hisselerin volatiliteler kavramı incelenmekte ve altcoin hisselerinin volatilitelerini etkileyen faktörler bölümünde makroekonomik, teknik analiz, haber ve olaylar, regülasyonlar ve manipülasyon gibi faktörler detaylı bir şekilde ele alınmaktadır. Daha sonra altcoin hisselerinin diğer varlık sınıflarına göre volatiliteleri karşılaştırmalı olarak incelenmekte ve son olarak alınabilecek stratejiler üzerinde durulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kripto Para, Altkoinler, Volatiliteler, Makroekonomik Değişkenler.

ABSTRACT

The cryptocurrency market has undergone significant development in recent years, and the factors affecting the volatility of altcoins have been extensively researched. The studies discussed have examined the long-run relationships between stock returns and macroeconomic variables and have revealed the effects of macroeconomic factors such as exchange rates on volatility. This study, on the other hand, emphasizes the importance of macroeconomic variables for understanding the volatility dynamics of altcoins. The aim of the study is to identify the factors affecting the volatility of altcoin stocks and to reveal the importance of these factors in the cryptocurrency market. The scope of the study focuses on altcoin stocks, cryptocurrencies and the concept of volatility and aims to examine the relationship between these factors in detail. In this context, firstly, the definition and general characteristics of altcoin stocks are discussed. Then, the concept of volatility of stocks is examined and the factors affecting the volatility of altcoin stocks are discussed in detail, including macroeconomic, technical analysis, news and events, regulations and manipulation. Then, the volatility of altcoin stocks compared to other asset classes is analyzed comparatively and finally, strategies that can be taken are emphasized.

Keywords: Cryptocurrency, Subcoins, Volatility, Macroeconomic Variables.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ NÖROLOJİ YOĞUN BAKIM CREUTZFELDT-JAKOB HASTALIĞI DENEYİMİ GAZİANTEP UNIVERSITY FACULTY OF MEDICINE NEUROLOGY INTENSIVE CARE CREUTZFELDT-JAKOB DISEASE EXPERIENCE

Halil AY¹

¹*Doç.Dr.Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nöçroloji, Gaziantep, Türkiye.*

¹0000-0001-7233-7698

Burak Güney²

²*Dr.Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nöçroloji, Gaziantep, Türkiye.*

²ORCID ID: 0009-0006-7105-8084

İbrahim Gürbüz³

Dr.Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nöçroloji, Gaziantep, Türkiye.

³ORCID ID: 0009-0008-6966-7555

ÖZET

İnsanlarda, prion hastalıklarının es sık görüleni Creutzfeldt–Jakob hastalığıdır (CJH). Bu bildiri de son dört yılda kliniğimizde izlenen CJH olgularının demografik, klinik, laboratuvar ve sağkalım sonuçları tanımlanmaktadır. Çalışmaya dahil edilen hastaların hepsi Centers for Disease Control and Prevention (CDC) 2018 CJH tanı kriterlerine göre olası CJH olarak kabul edildi. Vakaların üçü erkek ve biri kadındı. Ortalama tanı yaşı 59 ± 1.12 ‘idi. Prodrom başlangıcı ile tanı arasındaki ortalama süre $1,9\pm 0,8$ aydı. Üç hastanın yoğun bakım yatış süresi ortalama 2,1 aydı. Bir hastanın ise hala yoğun bakımda tedavisi devam etmekteydi.3 hasta septik tablo ve pnömoni sebebiyle yoğun bakımda vefat etti. Üç hastanın ortalama hayatta kalma süresi semptom başlangıcından sonra $3.2\pm 1,8$ aydı. Elde edilen veriler davranışsal semptomların, hızlı ilerleyici kognitif bozulmanın, halüsinasyonların, görme bozukluklarının, miyoklonusların en sık başlangıç semptomu olduğunu göstermektedir. Özellikle renkli görme bozukluğu ile beraber kognitif etkilenme ile gelen hastalarda prion hastalığı ilk planda düşünülmelidir . Prion hastalığının spesifik bir tedavisi olmadığından dolayı yoğun bakım destek tedavileri ölümcül prognozu değiştirmez.

Anahtar Kelimeler: Prion, miyoklonus,kognisyon

ABSTRACT

In humans, the most common prion disease is Creutzfeldt–Jakob disease (CJD). This report describes the demographic, clinical, laboratory, and survival outcomes of CJD cases followed up in our clinic in the last four years. All patients included in the study were considered to have probable CJD according to the Centers for Disease Control and Prevention (CDC) 2018 CJD diagnostic criteria. Three of the cases were male and one was female. The mean age at diagnosis was 59 ± 1.12 years. The mean time between prodrome onset and diagnosis was 1.9 ± 0.8 months. The mean duration of intensive care unit stay for three patients was 2.1 months. One patient was still receiving intensive care unit treatment. Three patients died in the intensive care unit due to septic conditions and pneumonia. The mean survival time of three patients was 3.2 ± 1.8 months after symptom onset. The data obtained show that behavioral symptoms, rapidly progressive cognitive impairment, hallucinations, visual disturbances, and myoclonus are the most common initial symptoms. Prion disease should be considered as the first

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

choice, especially in patients presenting with cognitive impairment and color vision impairment. Since there is no specific treatment for prion disease, intensive care supportive treatments do not change the fatal prognosis.

Keywords: Prion, myoclonus, cognition.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

COMPARATIVE STUDY BETWEEN CAUDAL ANESTHESIA AND THE COMBINATION OF PUDENDAL/ILIO-INGUINAL BLOCK FOR PERIOPERATIVE PAIN MANAGEMENT IN TESTICULAR ECTOPY SURGERY

*Meriem Amani, Saliha Benabdi, Lotfi Bouchaar, Sidi Mohamed Laarej, Khadidja Meddeber
University of Oran 1, Faculty of Medicine of Oran, Canastel Pediatric Hospital*

ABSTRACT

Introduction:

Testicular ectopy, or undescended testis, is defined as the absence of one or both testis in the scrotum due to a migration failure. It is the most common male genital anomaly. The prevalence among newborn males ranges from 1.6% to 9% at birth and about 1% at the age of one year due to possible spontaneous descent.

The combination of ilio-inguinal and pudendal blocks is recommended for this type of surgery as it provides effective analgesia covering both the inguinal and scrotal approach. Caudal anesthesia is also a good alternative, especially in cases of bilateral surgery.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MUĞAM SƏNƏTİ AZƏRBAYCANIN MİLLİ İRSİ KİMİ VƏ SİNTEZİ ETNOMƏDƏNİ MƏNŞƏYİ

THE ART OF MUGAM AS A NATIONAL TREASURE OF AZERBAIJAN AND THE SYNTHESIS OF ETNOCULTURAL ORIGINS

Bagirova Tamilla Ali kızı

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Azerbaijan State Pedagogical University, Faculty of Arts and Physical Education

Department "Music and technology of its teaching"

ORCID ID: 0000-0003-3322-9947

XÜLASƏ

Muğam xalq yaradıcılığının bir növüdür ki, onu kanonik mədəniyyətə aid etmək lazımdır. Qədim dövrlərdən heç bir musiqi materialımız olmasa da, çoxsaylı risalələr və şəhadətlərdən muğamın forma və xarakterini, onun ətraf cəmiyyətə təsirini dəyərləndirə bilərik. Muğam ənənələri öz mahiyyətində sıx bağlıdır və bir-birini tamamlayır, ona görə də bu janrın xarakterini müəyyən edən əsas cərəyanları asanlıqla müəyyən etmək olar. Bir tərəfdən muğam mütləq Yaxın və Orta Şərq mədəniyyətinin tərkib hissəsidir, digər tərəfdən də Azərbaycan xalqının bədii yaradıcılığının xüsusiyyətlərini önə çəkmək lazımdır. Ərəb dili ilə bağlı ərəb-müsəlman mədəniyyətinin məhsulu olan muğam, eyni zamanda, türk köklərinə malikdir.

Bir-biri ilə əlaqəli iki məqamı aydın şəkildə ifadə etmək lazımdır: bir tərəfdən, müxtəlif Şərq xalqları arasında bu janrın unikallığını və təkrarolunmazlığını təsdiqləmək, digər tərəfdən, bu janrın zamanla və bütün mövcudluq məkanında sabitliyini və epikliyi təsdiqləmək. Muğam nəinki kanonik şəkildə təşkil olunmuş bütöv ənənələr sistemini təmsil edir, həm də sıxılmış formada mədəniyyətin bir neçə qatını ehtiva edir. Konkret xalqın folklorunun mahiyyəti muğam növlərinə özünəməxsusluq və unikallığı verir, eyni zamanda, burada formalaşmış ənənələrlə ümumi şərq təmayülü muğamda peşəkarlığı şərtləndirir. Bütün bunlar xalq musiqisindən tamamilə fərqli bir sistemi əvvəlcədən müəyyənləşdirir, baxmayaraq ki, hər ikisi eyni materiala - modal əsasa, ümumi ritmik quruluşa və s. məhsusdur.

Açar sözləri: yaradıcılıq, məğam, özünəməxsus, sabitlik, köklər.

ABSTRACT

Mugham is a type of folk art that should be attributed to canonical culture. Although we do not have any musical material from ancient times, we can evaluate the form and character of mugham, its influence on the surrounding society from numerous treatises and testimonies. Mugham traditions are closely connected in their essence and complement each other, therefore, it is easy to identify the main trends that determine the character of this genre. On the one hand, mugham is definitely an integral part of the culture of the Near and Middle East, and on the other hand, it is necessary to highlight the features of the artistic creativity of the Azerbaijani people. Mugham, which is a product of Arab-Muslim culture related to the Arabic language, also has Turkic roots.

It is necessary to clearly state two interrelated points: on the one hand, to confirm the uniqueness and inimitability of this genre among various Eastern peoples, and on the other hand, to confirm the stability and epicness of this genre over time and throughout the entire space of existence. Mugham not only

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

represents a whole system of traditions organized in a canonical way, but also contains several layers of culture in a compressed form. The essence of the folklore of a particular people gives mugham types their uniqueness and uniqueness, at the same time, the traditions formed here and the general oriental trend condition professionalism in mugham. All this predetermines a completely different system from folk music, although both are inherent in the same material - modal basis, general rhythmic structure, etc.

Keywords: creativity, mugham, uniqueness, stability, roots

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PERFORMANS KISKACINDA ÜNİVERSİTELER: TÜRKİYE'DE PERFORMANSA DAYALI FİNANSMAN MODELLERİNİN AKADEMİK ÖZGÜRLÜK ÜZERİNDEKİ GİZLİ ETKİLERİ

UNIVERSITIES IN THE PERFORMANCE GRIP: THE HIDDEN EFFECTS OF PERFORMANCE-BASED FUNDING MODELS ON ACADEMIC FREEDOM IN TURKEY

Ayhan AKSAKALLI¹

¹ Bayburt Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü, Bayburt, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6281-5828>

ÖZET

Bu makale, Türkiye'deki üniversitelerde performansa dayalı fonlama (PBF) modellerinin akademik özgürlük ve kurumsal özerklik üzerindeki etkilerini eleştirel bir perspektifle incelemektedir. Hesap verebilirlik ve verimlilik hedefleri doğrultusunda tasarlanan PBF sistemleri, yükseköğretim entelektüel özgürlük ve bağımsız araştırma gibi temel değerleriyle sık sık çatışmaktadır. Makale, PBF'nin kısa vadeli, ölçülebilir çıktılara öncelik vererek araştırma çeşitliliğini daralttığını, disiplinler arası, teorik ve eleştirel alanları marjinalleştirdiğini vurgulamaktadır. Üniversiteler daha fazla şirketvari yönetim modelleri benimserken, akademik özerklik piyasa odaklı performans ölçütleriyle sınırlanmaktadır. Bu durum, yalnızca üniversitelerin entelektüel bütünlüğünü tehlikeye atmakla kalmamakta, aynı zamanda eleştirel düşünme ve toplumsal ilerleme rollerini de zayıflatmaktadır. Makale, bu çatışmayı ele alarak, akademik özgürlüğü korurken kurumsal hesap verebilirliği sağlayacak daha dengeli finansman modelleri önermektedir. Niceliksel ölçütlerin yanında niteliksel değerlendirmeleri entegre eden bu modeller, akademik kurumların piyasa etkisinin arttığı bir dönemde, verimlilik ile entelektüel çeşitlilik ve özgürlüğü uzlaştıracak bir yol sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Akademik özgürlük, Etkinlik, Performansa dayalı finansman, Üniversite yönetimi, Özerklik

ABSTRACT

This article critically examines the impact of performance-based funding (PBF) models on academic freedom and institutional autonomy in Turkish universities. While designed to enhance accountability and efficiency, PBF systems often conflict with core values of higher education, such as intellectual freedom and independent research. The article highlights that PBF prioritizes short-term, measurable outcomes, leading to a narrowing of research diversity and the marginalization of critical, interdisciplinary, and theoretical fields. As universities adopt more corporate governance models, academic autonomy becomes increasingly constrained by performance metrics that serve market-driven goals. This shift threatens not only the intellectual integrity of universities but also weakens their role in fostering critical inquiry and societal progress. The article proposes more balanced funding models that integrate qualitative assessments alongside quantitative metrics, safeguarding academic freedom while maintaining institutional accountability. By rethinking the role of performance in higher education, the article offers a forward-looking approach that reconciles efficiency with the preservation of intellectual diversity and freedom in an era of increasing market influence on academic institutions.

Keywords: Academic freedom, Autonomy, Efficiency, Performance-based funding, University governance.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SPORCULARIN KÜRESELLEŞMEYE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ EXAMINATION OF ATHLETES' ATTITUDES TOWARDS GLOBALIZATION

Pınar YILMAZ¹

¹Lisansüstü Öğrenci, Ordu Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği, Ordu, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-8687-5038>

Hacı Ali ÇAKICI²

²Doç. Dr, Ordu Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği, Ordu, Türkiye. ²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9439-1118>

Burkay CEVAHİRCİOĞLU³

³Doç. Dr, Ordu Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği, Ordu, Türkiye. ³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6281-9079>

Yılmaz AKSOY⁴

⁴Dr. Öğretim Üyesi, Ordu Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği, Ordu, Türkiye.

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9036-1835>

ÖZET

Bu çalışmanın amacı sporcuların küreselleşmeye yönelik tutumlarının incelenmesidir. Araştırmada betimsel tarama modeli uygulanmıştır. Araştırmanın evreni, Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerden oluşmaktadır. Örneklem ise Ordu Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler arasından tesadüfi örneklem yöntemi ile seçilen 59 erkek, 37 kadın olmak üzere toplam 96 katılımcıdan oluşmaktadır. Çalışmada "Kişisel Bilgi Formu" ile "Küreselleşmenin Spor Bilimlerinde Etkilerine Yönelik Görüşler Ölçeği" kullanılmıştır. Akdağcık ve Temel (2022) tarafından geliştirilen Küreselleşmenin Spor Bilimlerinde Etkilerine Yönelik Görüşler Ölçeği; 1-7 aralığı Öğrenme Öğretme Süreçleri Alt Boyutu, 8-12 aralığı Yönetim Alt Boyutu, 13-17 aralığı ise Teknoloji Alt Boyutu olmak üzere toplamda 17 maddeden oluşmaktadır. Araştırmanın analizinde normallik varsayımları sonuçlarına göre; ikili karşılaştırmalardan Student t-testi, çoklu kıyaslamalarda ise ANOVA testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre cinsiyet, spor yaşı, sınıf ve bölüm değişkenlerinde herhangi bir anlamlı farklılık görülmezken, yaş ve spor türü değişkenlerinde anlamlı farklılık bulunmuştur. Elde edilen bulgularda, yaş değişkenine göre öğrenme öğretme süreçleri alt boyutunda 18-20 yaş aralığındaki öğrencilerin puan ortalaması daha yüksek olduğu saptanmıştır. Spor türü değişkenine göre ise öğrenme öğretme süreçleri, yönetim alt boyutlarında ve toplam puanda takım sporunun puan ortalamalarının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Sonuç olarak, sporcuların küreselleşmeye yönelik tutumları ile ilgili seminerler veya etkinliklerin yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Spor, küreselleşme, tutum

ABSTRACT

The aim of this study is to examine athletes' attitudes towards globalization. A descriptive survey model was applied in the research. The population of the study consists of students studying at the Faculty of Sports Sciences. The sample consists of a total of 96 participants, including 59 male and 37 female students, randomly selected from students studying at Ordu University Faculty of Sports Sciences. The "Personal Information Form" and the "Opinions on the Effects of Globalization in Sports Sciences Scale" were used in the study. The "Opinions on the Effects of Globalization in Sports Sciences Scale,"

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

developed by Akdağcık and Temel (2022), consists of a total of 17 items, divided into three sub-dimensions: Learning and Teaching Processes (items 1-7), Management (items 8-12), and Technology (items 13-17). According to the results of the normality assumptions in the analysis of the research, the Student t-test was applied for pairwise comparisons, and the ANOVA test was used for multiple comparisons. The results of the analysis revealed no significant differences in the variables of gender, years of sports experience, class level, and department. However, significant differences were found in the variables of age and type of sport. According to the findings, in the Learning and Teaching Processes sub-dimension, students aged 18-20 had higher mean scores. In terms of the type of sport, athletes engaged in team sports had higher mean scores in the Learning and Teaching Processes and Management sub-dimensions, as well as in the total score. As a result, it is recommended that seminars or events be organized to enhance athletes' attitudes toward globalization.

Keywords: Sports, globalization, attitude

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SPORCULARIN YAPAY ZEKA ALGILARININ İNCELENMESİ INVESTIGATION OF ATHLETES' PERCEPTIONS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Hacer USLU¹

¹Lisansüstü Öğrenci, Ordu Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği, Ordu, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-5218-0910>

Hacı Ali ÇAKICI²

²Doç. Dr, Ordu Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği, Ordu, Türkiye. ²ORCID ID:

<https://orcid.org/0000-0001-9439-1118>

Yılmaz AKSOY³

⁴Dr. Öğretim Üyesi, Ordu Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği, Ordu, Türkiye.

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9036-1835>

ÖZET

Çalışmanın amacı sporcuların yapay zekâ algılarının incelenmesidir. Araştırmada betimsel tarama modeli uygulanmıştır. Araştırmanın evreni, Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerden oluşmaktadır. Örneklem ise Ordu Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören sporcular arasından tesadüfi örneklem yöntemi ile seçilen 77 erkek, 48 kadın olmak üzere toplam 125 katılımcıdan oluşmaktadır. Çalışmada "Kişisel Bilgi Formu" ile "Yapay Zekâ Ölçeği" kullanılmıştır. Süleymanoğulları ve Özdemir (2024) tarafından geliştirilen Yapay Zekâ Ölçeği; 1-8 aralığı Etkileşim Alt Boyutu, 9-18 aralığı Yaygın Etki Alt Boyutu, 19-25 aralığı ise Kaygı Alt Boyutu olmak üzere toplamda 25 maddeden oluşmaktadır. Araştırmanın analizinde normallik varsayımları sonuçlarına göre; ikili karşılaştırmalardan Student t-testi, çoklu kıyaslamalarda ise ANOVA testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre yaş, spor yaşı, spor türü ve bölüm değişkenlerinde herhangi bir anlamlı farklılık görülmezken, sınıf ve cinsiyet değişkenlerinde anlamlı farklılık bulunmuştur. Elde edilen bulgularda cinsiyet değişkenine göre etkileşim, yaygın etki alt boyutlarında ve toplam puanda erkeklerin puan ortalamaları kadınlardan daha fazla olduğu saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre ise yaygın etki alt boyutunda ve toplam puanda 2. sınıfın puan ortalamaları daha yüksek olduğu bulunmuştur. Sonuç olarak, sporcuların yapay zeka algılarına yönelik seminerler veya etkinliklerin yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Spor, yapay zekâ, algı

ABSTRACT

The aim of this study is to examine athletes' perceptions of artificial intelligence. A descriptive survey model was applied in the research. The population of the study consists of students studying at the Faculty of Sports Sciences. The sample consists of a total of 125 participants, including 77 male and 48 female athletes, randomly selected from students studying at Ordu University Faculty of Sports Sciences. The "Personal Information Form" and the "Artificial Intelligence Scale" were used in the study. The Artificial Intelligence Scale, developed by Süleymanoğulları and Özdemir (2024), consists of a total of 25 items, divided into three sub-dimensions: Interaction (items 1-8), Pervasive Impact (items 9-18), and Anxiety (items 19-25). According to the results of the normality assumptions in the analysis of the research, the Student t-test was applied for pairwise comparisons, and the ANOVA test was used for multiple comparisons. The results of the analysis revealed no significant differences in the variables of age, years of sports experience, type of sport, and department. However, significant differences were found in the variables of class level and gender. According to the findings, male participants scored

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

higher than female participants in the Interaction and Pervasive Impact sub-dimensions, as well as in the total score. In terms of class level, second-year students had higher mean scores in the Pervasive Impact sub-dimension and total score. As a result, it is recommended that seminars or events be organized to enhance athletes' perceptions of artificial intelligence.

Keywords: Sports, artificial intelligence, perception

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DEPICTING THE IMPACT OF MACHINE LEARNING (ML) IN INSTITUTIONS OF LEARNING: A SURVEY ON DEVELOPMENTAL TRENDS IN EDUCATION

Moses Adeolu AGOI

Lagos State University of Education, Lagos Nigeria

ORCID ID: 0000-0002-8910-2876

Oluwakemi Racheal OSHINOWO

Lagos State University of Education, Lagos Nigeria.

ORCID iD: 0000-0003-0568-6446

Aminat Oloruntoyin ABDULRASAK

Lagos State University of Education, Lagos Nigeria.

Oluwanifemi Opeyemi AGOI

Obafemi Awolowo University, Osun Nigeria.

ABSTRACT

Machine learning technology is growingly becoming innovative frontier in learning systems. Machine learning concerns training machines to learn about things without explicit programming. The application of Machine learning has paved its way into educational industries and its playing a significant role in broadening teaching and learning process, advancing curricula rudiments, and making pedagogy more resourceful and effective. The research study of Padró & Stanilovsky (2015) has proven that machine learning algorithms have made educational operations easier, faster and more efficient compared to when they are done manually. More institutions of learning have begun to realize about how the application of machine learning can make work more efficient and easier and have started to adopt the technology at a tremendous rate. This paper is a descriptive review of the the impact of machine learning on effective teaching and learning in learning institutions. The paper discusses the applications, benefits and challenges confronting the use of machine learning in tictor. In order to collect relevant data for this paper, carefully constructed questions were administered to respondents using online Google form. The responses gathered were subjected to reliability analysis. The paper concludes that machine learning has significant impact on students' academic performance. Finally, recommendations were.

Keyword: Machine Learning, Developmental Trends, Education.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

YAPAY ZEKAYI OKUL ÖNCESİ DÖNEME ENTEGRE ETMEYE HAZIR MIYIZ?

-3-6 YAŞ ARASI ÇOCUKLAR İÇİN YABANCI DİL EĞİTİMİNDE YAPAY ZEKA UYGULAMALARI-

ARE WE READY TO INTEGRATE ARTIFICIAL INTELLIGENCE INTO PRESCHOOL EDUCATION?

- EXPLORING AI APPLICATIONS IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING FOR CHILDREN AGED 3-6 -

Hatice Kübra KOÇ

Dr. Öğr. Üyesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, Erzincan, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2483-2330>

ÖZET

Her geçen gün önemi ve değeri artan erken çocukluk döneminde eğitim; araştırmacıların, eğitimcilerin ve öğretmenlerin gündeminde önemli yer tutan güncel bir alandır. Bu alanda yapılan tüm çalışmalar, dil eğitimi başta olmak üzere çocuklara erken yaşlarda sunulan imkanların uzun vadede akademik başarıyı arttırdığını ve bu dönemde verilen eğitimin daha kalıcı olduğunu göstermektedir. Öte yandan, eğitimin her kademesinde güncel ve modern çalışmalar yürütülerek çağın gereksinimlerine ayak uyduran yabancı dil eğitim modelleri, materyalleri ve etkinlikleri geliştirmektedir. Bu bağlamda, gelişen ve değişen dünyada, dijitalleşme kavramı ile hayatımıza giren “Yapay Zeka” pek çok disiplinde olduğu gibi eğitim konusunda da karşımıza çıkmaktadır. Yapay zekanın eğitim alanında kullanılması her geçen gün popülerleşen ve önemi artan bir konudur. Bu açıdan, yapay zekayı yabancı dil eğitiminin verildiği tüm yaş gruplarında, uygun fiziki ve pedagojik şartlarda sınıf ortamına entegre etmek, günümüz öğretmenleri ve eğitimcileri için büyük önem arz etmektedir. Geliştirilen bir takım yapay zeka uygulamaları, okul öncesi dönemdeki çocukların bilişsel ve duyuşsal seviyeleri göz önünde bulundurularak eğitim ortamlarına adapte edilmektedir. Ancak, ilgili alan yazın tarandığında, yapay zekanın eğitim alanında kullanılması ile ilgili bir takım güncel çalışmalara rastlanmakla birlikte, erken çocukluk dönemi için akademik anlamda henüz yeteri kadar araştırma ve geliştirme çalışmasının yürütülmediği görülmüştür. Bu nedenle, bu çalışmada erken çocukluk döneminde bu güncel kavram ile ilgili olarak yürütülen araştırmalar ve mevcut veriler değerlendirilmeye alınarak, okul öncesi dönemde yabancı dil eğitiminin yapay zeka ile nasıl destekleneceği ve geliştirileceği noktasında detaylı bir incelemeye yer verilmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmada, yapay zekanın eğitimde kullanımı başlığı altında, okul öncesi dönemdeki çocukların dil gelişimleri açısından faydalı olabilecek yapay zeka uygulamaları ve bu alanda yapılan mevcut çalışmalar incelenmiş olup; yapay zekanın okul öncesi dönemde dil gelişimi açısından faydaları ve etkileri incelenmiştir. Mevcut bu çalışmanın sonucunda, yapay zeka ile sınıf ortamına entegre edilebilecek etkinliklere ve öğretmenlere dil becerilerinin öğretimi hususunda yarar sağlayabilecek önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Okul Öncesi Eğitim, Yabancı Dil Eğitimi.

ABSTRACT

Education in early childhood, whose importance and value are increasing day by day, is a contemporary field that holds a significant place on the agenda of researchers, educators, and teachers. All studies conducted in this field indicate that opportunities provided to children at an early age—particularly in

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

language education—enhance long-term academic success and result in more lasting learning outcomes. Moreover, at all levels of education, contemporary and modern studies are being conducted to develop foreign language education models and activities that align with the demands of the era. In this context, "Artificial Intelligence, (AI)" as become an integral part of our lives via digitalization, is emerging as a crucial element in education. The use of artificial intelligence in education is a rapidly growing and increasingly significant topic. From this perspective, integrating AI into classroom environments under appropriate physical and pedagogical conditions for all age groups receiving foreign-language education is of great importance for today's educators. Several AI applications have been adapted to educational settings, taking into account the cognitive and affective levels of preschool children. However, the related literature reveals that although some recent studies exist on AI in education, there is still insufficient academic research and development focusing on language teaching in early childhood education. For this reason, this study aims to conduct a comprehensive analysis of research and existing data on this emerging concept in early childhood education. It seeks to explore how artificial intelligence can support and enhance foreign language in preschools. Under the theme of AI in education, the current study examines AI applications that may contribute to the language development of preschoolers. Based on the findings of this study, some suggestions are provided regarding classroom activities that can be integrated with AI, as well as recommendations for teachers to enhance their language teaching.

Keywords: Artificial Intelligence, Preschool Education, Foreign Language Education.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TIBBİ BİLİRKİŞİLİK: TIBBİ, ADLİ VE HUKUKİ YÖNLERİYLE BİLİRKİŞİLİK VE YARGI KARARLARI ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE'DEKİ BİLİRKİŞİLİK UYGULAMALARI

MEDICAL EXPERT WITNESS: MEDICAL, FORENSIC AND LEGAL ASPECTS OF EXPERT WITNESS AND EXPERT WITNESS PRACTICES IN TURKEY WITHIN THE FRAMEWORK OF JUDICIAL DECISIONS

Doğa ESMER¹

(sorumlu yazar)

¹Öğrenci, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sağlık Hukuku Tezli Yüksek Lisans Programı, Samsun, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-6623-4906>

Hasan Tahsin KEÇELİGİL²

²Prof. Dr. med. Dr. jur., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ali Fuad Başgil Hukuk Fakültesi Dekanı, Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi, Sağlık Hukuku AD Başkanı, Tıp Tarihi ve Etik AD Başkanı, Tıp Profesörü, Kamu Hukuku Doktoru, Atakum, Samsun, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8256-8059>

ÖZET

Hâkimlerin hukuku uygulayabilmesi için hukuki uyuşmazlıklara sebep olan durumları anlaması ve gerçeğe ulaşması gerekmektedir. Hukuki uyuşmazlıklara neden olan durumlar oldukça çeşitli olabilmektedir ve anlaşmazlıkların tümünün tek bir kişi tarafından değerlendirilmesi mümkün değildir. Bu nedenle hâkimler, genel ve hukuki bilgilerle çözülemeyecek, teknik bilgi gerektiren durumlarda ilgili alanlarda uzman kişilerin görüşlerine başvurabilmektedir. Yargı sistemi için oldukça önemli olan bilirkişiler, ispata dair karşılaşılan sorunların çözümü için uzmanlık bilgisiyle mahkemeye yardımcı olmaktadır. Çalışmada incelenen tıbbi bilirkişiler; ceza davalarında, hukuk davalarında ve tıp alanındaki uyuşmazlıklarda hâkimlere görüş bildirmektedir. Ülkemizde tıbbi bilirkişilik büyük ölçüde Adli Tıp Kurumu bünyesinde, Sağlık Bakanlığı kuruluşlarında ve üniversiteler gibi çeşitli kurumlar tarafından gerçekleştirilmektedir. Her ne kadar tıbbi bilirkişilik için Adli Tıp Kurumu'na başvurmak zorunlu olmasa da mahkemeler Adli Tıp Kurumu'ndan rapor almayı gelenek haline getirmiştir. Bu çalışmada tıbbi bilirkişiliğin hukuki, adli ve tıbbi yönleri ele alınarak, uygulamadaki sorunlar ve yargı sürecindeki rolü incelenmektedir. Bilirkişilerin görevlerini yerine getirirken bilgi birikimlerinin, mesleki yeterliliklerinin ve tarafsızlıklarının önemine dikkat çekilmektedir. Tıbbi bilirkişiliğin daha etkin ve nitelikli bir şekilde yürütülmesi için, teknik uzmanlığı ve güncelliği nedenleriyle adli tıp ana bilim dallarının bu alandaki görevlerinin artırılması gerektiği ifade edilmektedir. Tıbbi bilirkişilik kurumları arasında hiyerarşinin olmadığı vurgulanmaktadır. Adli tıp ana bilim dallarının tıbbi bilirkişi olarak görevlerinin artırılmasının, hukuka ve kurumlara güven açısından faydalı olabileceği vurgulanmaktadır. Ayrıca, akademik çalışmalar için de katkı sağlayabileceği savunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bilirkişilik, Tıbbi Bilirkişi, Adli Tıp Kurumu, Yargıtay Kararları, Hekim.

ABSTRACT

In order to apply the law, judges need to understand the situations that cause legal disputes and reach the truth. The situations that cause legal disputes can be quite diverse and it is not possible for a single person to assess all of the disputes. For this reason, judges may seek the opinions of experts in the

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

relevant fields in cases that cannot be solved by general and legal knowledge and require technical knowledge. Experts, who are crucial for the judicial system, assist the court with their specialized knowledge in solving problems related to evidence. The medical experts analysed in this study give opinions to judges in criminal cases, civil cases and disputes in the field of medicine. In our country, medical expertise is largely carried out by various institutions such as the Forensic Medicine Institute, Ministry of Health organisations and universities. Although it is not compulsory to apply to the Forensic Medicine Institute for medical expertise, it has become a tradition for the courts to receive reports from this institution. This study addresses the legal, judicial, and medical aspects of medical expertise, examining the issues in practice and its role in the judicial process. The importance of the knowledge, professional competence and impartiality of expert witnesses in fulfilling their duties is emphasised. In order to carry out medical expertise in a more effective and qualified manner, it is stated that the duties of forensic medicine departments in this field should be increased due to their technical expertise and currency. It is emphasised that there is no hierarchy among medical expertise institutions. It is emphasised that increasing the responsibilities of The Department of Forensic Medicine as medical experts could be beneficial in terms of trust in law and institutions. It is also argued that it could contribute to academic studies.

Keywords: Expert Witness, Medical Expert, Forensic Medicine Institute, Court of Cassation Decisions, Physician.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

RİJİT DUVARLARDAN YAŞAYAN DUVARLARA: KİNETİK CEPHELER ÜZERİNE BİR İNCELEME FROM RIGID WALLS TO LIVING WALLS: A STUDY ON KINETIC FACADES

Gökçe DAĞTEKE¹

¹Araştırma Görevlisi, Fırat Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Elazığ, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-4742-7856>

Nilay COŞGUN²

²Profesör Dr., Gebze Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Kocaeli, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5874-3331>

ÖZET

Mimarlık, yapılarda sadece barınma işlevini yerine getirmeyi amaçlamaktan sıyrılıp çevresel etmenlere duyarlı ve kullanıcı odaklı dinamik sistemlerden oluşan bir disipline dönüşmüştür. Geleneksel mimaride cepheler yapının statik ve rijit bir elemanı olarak işlevini yerine getirirken, gelişen teknoloji ve malzeme bilimi sayesinde çevresel faktörlere karşı duyarlı, enerji kazanımı sağlayan, estetik değeri yüksek esnek, dinamik ve kinetik sistemlere dönüşmektedir. Bu dönüşümün önemli basamaklarından biri de kinetik cephelerdir. Kinetik cepheler gün ışığı, hava akışı ve ısı kontrolüne ek olarak görsel çekicilik işlevleriyle günümüz mimarlığının önemli bir unsuru haline gelmiştir. Statik ve rijit geleneksel bir cephenin sahip olduğu sınırlı özellikler, yapının farklı çevresel koşullara yetersiz ve sınırlı cevaplar vermesine sebep olmaktadır. Yapının, değişken iç ve dış ortam koşullarına karşı beklenen performansı gösterememesi ise kullanıcı konforunu olumsuz yönde etkilemektedir. Bu durum, yapı cephesinin sadece koruyucu bir eleman olmanın ötesine geçerek çevresel değişkenlere uyum sağlayabilen bir sistem olarak ele alınmasını gerektirmektedir. Kinetik cepheler ise mekanik ve otonom sistemler, akıllı malzeme teknolojileri ve dijital tasarım araçlarıyla geniş bir yelpazede esnek çözümler sunarak bu soruna alternatif yaklaşımlar geliştirmektedir. Küresel ısınma, enerji korunumu ve sürdürülebilirlik kavramlarının önem kazanmasıyla yapılarda kinetik cephe uygulamalarına yönelik ilgi artmaktadır. Bu çalışma, Türkiye’de kinetik cephe uygulamalarının mevcut durum değerlendirmesini amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında statik ve rijit bina cephelerinin kinetik cephelere dönüşümü tarihsel süreç içerisinde incelenmiş, dünyada ve Türkiye’de inşa edilmiş kinetik cepheye sahip yapılar üzerinden durum değerlendirilmesi yapılmıştır. Çalışma sürecinde, rijit ve statik duvar yapılarından hareketli cephelere geçişin tarihçesine kısaca değinilmiş, dünyadan ve Türkiye’den kinetik cephe sistemine sahip yapılar; yapı künyesi, cephe sistemi, cephe sisteminin çalışma mekanizması, cephe malzemeleri, kinetik cephe uygulamasının yapılma amacı yönünden incelenmiştir. Yapılan çalışma, Türkiye’de kinetik cephe uygulamalarının henüz erken aşamada olduğunu, yaygınlaşmasının önünde ekonomik, teknik ve bilgi düzeyiyle ilgili çeşitli engellerin bulunduğunu göstermektedir. Kinetik cephelerin, Türkiye’de mimarlık pratiğine ve inşaat sektörüne entegrasyonunu artırmak amacıyla teknolojik teşviklerin desteklenmesi, AR-GE ve bilimsel çalışmaların yaygınlaştırılması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Duvar, Kinetik Cephe, Cephe Sistemleri

ABSTRACT

Architecture has been transformed into a discipline consisting of dynamic systems that are sensitive to environmental factors and user-oriented. In traditional architecture, while the facades performed their function as a static and rigid element of the building, thanks to the developing technology and material

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

science, they are transformed into flexible, dynamic and kinetic systems that are sensitive to environmental factors, provide energy recovery, and have high aesthetic value. One of the important steps of this transformation is kinetic facades. Kinetic facades have become an important element of today's architecture with their visual appeal functions in addition to daylight, air flow and temperature control. The limited features of a static and rigid traditional façade cause the building to give inadequate and limited responses to different environmental conditions. The inability of the building to show the expected performance against changing indoor and outdoor conditions negatively affects user comfort. This situation requires that the building facade should be considered as a system that can adapt to environmental variables by going beyond being just a protective element. Kinetic facades develop alternative approaches to this problem by offering a wide range of flexible solutions with mechanical and autonomous systems, smart material technologies and digital design tools. As the concepts of global warming, energy conservation and sustainability gain importance, interest in kinetic façade applications in buildings is increasing. This study aims to evaluate the current status of kinetic façade applications in Turkey. Within the scope of the study, the transformation of static and rigid building facades into kinetic facades has been examined in the historical process, and the situation has been evaluated through buildings with kinetic facades built in the world and in Turkey. In the process of the study, the history of the transition from rigid and static wall structures to moving facades was briefly mentioned, and the buildings with kinetic facade system from the world and Turkey were examined in terms of building identification, facade system, working mechanism of the facade system, facade materials, and the purpose of kinetic facade application. The study shows that kinetic façade applications in Turkey are still at an early stage, and there are various obstacles related to economic, technical and knowledge level in front of its widespread application. In order to increase the integration of kinetic facades into architectural practice and the construction sector in Turkey, it is thought that technological incentives should be supported and R&D and scientific studies should be expanded.

Keywords: Wall, Kinetic Facade, Facade Systems

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

2013-2024 YILLARI ARASINDA TÜRKİYE'DE YAZILMIŞ YAŞAM BECERİLERİNE İLİŞKİN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ AN INVESTIGATION OF POSTGRADUATE THESES ON LIFE SKILLS WRITTEN IN TURKEY BETWEEN 2013-2024

Abdullah TANTA¹

¹Araştırma Görevlisi, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Burdur, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8613-8761>

ÖZET

Bu çalışmada, 2013-2024 yılları arasında Türkiye'de yaşam becerilerine ilişkin yazılmış lisansüstü tezler incelenmiştir. YÖK Ulusal Tez Merkezi'nden elde edilen toplam 66 tez, doküman analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Tezler, yazıldıkları yıl, üniversite, yöntem, tez seviyesi ve disiplinler gibi başlıklar altında sınıflandırılmıştır. Bulgulara göre, 2024 yılı en fazla tez yazılan yıl olarak öne çıkmış ve bu alandaki akademik ilginin son yıllarda önemli bir artış gösterdiği belirlenmiştir. Konuya ilişkin en fazla tez yazılan üniversite Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi olurken Kafkas, Afyon Kocatepe, Atatürk, Hacettepe, Marmara, Necmettin Erbakan ve Trabzon Üniversiteleri de konuya ilişkin diğer üniversitelere göre daha fazla tez çalışması yürüterek bu alana katkı sağlamışlardır. Yöntem analizinde, nicel yöntemlerin çoğunlukta kullanıldığı belirlenmiştir. Tezlerin büyük çoğunluğu yüksek lisans düzeyinde yazılmıştır. Disiplinler açısından ise en fazla tez Fen Eğitimi alanında yapılmış, ardından Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Eğitimi ve Beden Eğitimi alanları gelmektedir. Sonuç olarak, yaşam becerilerine yönelik araştırmaların giderek artan bir öneme sahip olduğu ve bu alanın farklı disiplinler ve yöntemlerle ele alındığı görülmüştür. Gelecekte daha fazla doktora düzeyinde çalışma yapılması ve disiplinler arası iş birliğinin teşvik edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Becerileri, Eğitim Araştırmaları, Tez Analizi

ABSTRACT

In this study, postgraduate theses on life skills written in Turkey between 2013 and 2024 were analysed. A total of 66 theses obtained from the YÖK National Thesis Centre were analysed using the document analysis method. The theses were categorised under the following headings: year of writing, university, method, thesis level and disciplines. According to the results, 2024 stood out as the year in which the most theses were written and it was found that the academic interest in this field has increased significantly in recent years. While Burdur Mehmet Akif Ersoy University was the university with the highest number of dissertations on the topic, Kafkas, Afyon Kocatepe, Atatürk, Hacettepe, Marmara, Necmettin Erbakan and Trabzon Universities also contributed to the field by producing more dissertations on the topic than other universities. In the methodological analysis, it was found that quantitative methods were mostly used. The majority of theses were written at Master's level. In terms of subject areas, most dissertations were written in the field of science education, followed by counselling and guidance education and physical education. The results show that research on life skills is becoming increasingly important and is being approached from a variety of disciplines and methodologies. It is recommended that more doctoral level research should be carried out in the future and that interdisciplinary cooperation should be encouraged.

Keywords: Life skills, Educational Research, Thesis Analysis

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TIBBİ MALPRAKTİS TIBBİ MALPRAKTİS- KOMPLİKASYON AYRIMI MEDICAL MALPRACTISE DISTINCTION BETWEEN MEDICAL MALPRACTISE AND COMPLICATION

Asuman Zehra DURMUŞOĞLU¹

¹*Öğrenci, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Sağlık Hukuku Tezli Yüksek Lisans Programı, Samsun, Türkiye.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-5205-2764>*

Hasan Tahsin KEÇELİGİL²

²*Prof. Dr. med. Dr. jur., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ali Fuad Başgil Hukuk Fakültesi Dekanı, Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi, Sağlık Hukuku AD Başkanı, Tıp Tarihi ve Etik AD Başkanı, Tıp Profesörü, Kamu Hukuku Doktoru, Atakum, Samsun, Türkiye.*

²*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8256-8059>*

ÖZET

Tıbbi müdahaleler, doğaları gereği bünyelerinde belirli riskleri barındıran işlemlerdir. Bu riskler arasında komplikasyonlar, tıbbi hatalar (tıbbi malpraktis) ve izin verilen risk kavramları önemli bir yer tutar. Bu nedenle Tıp Hukuku'nda malpraktis, komplikasyon ve izin verilen risk kavramları arasındaki ayırım, alanın temel konularından birini oluşturmaktadır. Sağlık çalışanları, tıbbi malpraktis durumunda sorumlu tutulurken, komplikasyonlardan kaynaklanan sonuçlar genellikle sorumluluk kapsamı dışında değerlendirilmektedir. Bu noktada, tıbbi müdahale sonucu ortaya çıkan istenmeyen sonucun malpraktis mi yoksa komplikasyon mu olduğunun ayırımı önem arz etmektedir. Hangi durumların komplikasyon olarak kabul edileceği ve bu ayırımın hangi kriterlere göre yapılacağı ciddi bir tartışma konusudur. Malpraktis ve komplikasyon kavramları arasındaki ayırımın netleştirilmesi, adaletin sağlanması ve sağlık çalışanlarının sorumluluğunun belirlenmesi bakımından da önem arz eder.

Tıbbi malpraktis, komplikasyon ve izin verilen risk kavramları, tıbbi müdahaleler sırasında ortaya çıkan uyuşmazlıklarda günümüzde giderek daha fazla önem kazanmıştır. Bu kavramlar, uygulamada birbirleriyle karıştırılmakta ve hatalı şekilde kullanılabilir. Bu çalışmada malpraktis kavramının doğru bir tanımı yapılarak “hekim hatası” terimi ile karşılık bulan “tıbbi malpraktis” kavramı incelenmektedir. Aynı zamanda, “komplikasyon” ve “izin verilen risk” kavramları ayrı ayrı ele alınarak bu kavramlar arasındaki farklılıklar, yargı kararları ve literatür ışığında değerlendirilmektedir.

Anahtar kelimeler: Tıbbi müdahale, Malpraktis, Komplikasyon, İzin verilen risk, Tıp Hukuku

ABSTRACT

Medical interventions inherently carry certain risks. Among these risks, complications, medical errors (medical malpractice), and the concept of permissible risk holds significant importance. Therefore, the distinction between malpractice, complications, and permissible risk in medical law constitutes a fundamental issue in the field. While healthcare professionals are held accountable for medical malpractice, the consequences arising from complications are generally excluded from the scope of liability. At this point, it is crucial to distinguish whether an undesirable outcome resulting from a medical intervention is due to malpractice or a complication. Determining which situations are classified as complications and the criteria for such classification remains a subject of significant debate.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Clarifying the distinction between malpractice and complications is essential for ensuring justice and clearly defining the scope of responsibility for healthcare professionals.

The concepts of malpractice, complications, and permissible risk have become increasingly important in legal disputes arising from medical interventions. These concepts are often confused with each other in practice and are sometimes misused. This study aims to provide an accurate definition of the concept of malpractice and examines the notion of “medical malpractice,” which is commonly referred to as “physician error.” Additionally, the concepts of “complication” and “permitted risk” are analyzed separately, and the differences between these terms are evaluated in light of case law and literature.

Keywords: Medical intervention, Malpractice, Complication, Permissible risk, Medical Law

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SHAPING A GENDER-EQUAL EUROPE POST-COVID: OVERCOMING CHALLENGES AND EMBRACING NEW OPPORTUNITIES

COVID SONRASI TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNE DAYALI BİR AVRUPA'NIN ŞEKİLLENDİRİLMESİ: ZORLUKLARIN AŞILMASI VE YENİ FIRSATLARIN KUCAKLANMASI

Meltem Ince Yenilmez¹

*¹Izmir Democracy University, Faculty of Business and Economics,
Department of Economics, Izmir, Türkiye.*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4689-3196>

Burcu Türkcan²

*²Ege University, Faculty of Business and Economics,
Department of Economics, Izmir, Türkiye.*

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7494-5897>

ABSTRACT

European economies have been so affected in their already socially disorganized structures caused by the COVID-19 pandemic, which intensified existing inequalities along gender lines and brought changes in how labour markets undertake unpaid care responsibilities or how policy reactions were shaped. The crisis did not spare women, with many scholars coining the term she-cession- the term denotes greater deprivation of job losses in jobs compared to males. The overrepresentation of women in retail, hospitality, and personal desk services made them have unstable employment, reduced working hours, and increased precarity despite most employment being cut. The economic downturn induced by the pandemic reversed significant progress made towards reducing gender differences in employment, wages, and leadership roles.

Most importantly, COVID-19 increased the unpaid care burden, particularly among working mothers. The home-schooling and childcare responsibilities became disproportionately concentrated on women and naturalized household obligations with school and daycare closures instead of women who limited their participation in paid work as harsh consequences. They also worsened care obligations at the cost of work-life balance, mental health, and general well-being with long-term repercussions on female labour participation in the market

On the home front, however, while promising flexibility, remote work didn't necessarily reduce such strain, for many women still had to juggle work and home responsibilities within the same space. Having narrowly been defined by the challenges posed by the pandemic, there was still, however, enough impetus for critical debates to stir on gender equality and the structural barriers to women's economic participation. The crisis further focused attention on the essential roles played by the women-prevalent frontline and care workers. This proved effective enough for policymakers to rethink the payment structure given to these professions. Some emergency policies were introduced to gender-specific and sometimes unevenly replicated in all European countries, which included wage subsidies for female-dominated industries, extensions in parental leave, and focused financial support for women-owned businesses. The effectiveness of those measures ranged, and without long-term commitment, policy fatigue might emerge, leading to renewed inequalities of pre-pandemic times.

The post-pandemic recovery presents challenges and opportunities for a more gender-inclusive labor market. Lessons from the crisis argue against the need for resilient social policies, such as better

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

infrastructure for childcare, flexible work arrangements, and stronger labor protections for women in precarious employment, among others. Gender-balanced remote work policies, equitable promotion pathways, and mental health support rendered by companies are important in the very end towards an inclusive recovery.

Using the methods of critical analysis, labor market trends and unpaid care working conditions before and after the pandemic were evaluated to assess the gendered implications of the COVID-19 crisis across Europe. The data from recent Eurostat, OECD, and national labour surveys were employed in evidence-based discussion regarding the current widening-slash-correction of structural gender bias as a result of the pandemic. These results affirm that gender perspective is salient in economic recovery efforts to ensure women's setbacks in this crisis do not translate into long-standing disadvantages.

The COVID-19 pandemic thus maddens the patrons of gender equality in Europe into bewailing and motivating women's equality with men. Whether this crisis regresses or transforms itself into a more inclusive labour markets will depend on the policy choices in force in the post-pandemic period. This paper contributes to debates around gender equity by proposing policy recommendations on how to align economic recovery with gender justice principles so that women's economic security is prioritized in the rebuilding process.

Keywords: Gender Inequality, She-cession, Unpaid Care Work, Inclusive Recovery

ÖZET

Avrupa ekonomileri, COVID-19 salgını nedeniyle zaten sosyal olarak dağınık olan yapılarında bu denli etkilenmiş, toplumsal cinsiyet çizgileri boyunca mevcut eşitsizlikleri yoğunlaştırmış ve işgücü piyasalarının ücretsiz bakım sorumluluklarını nasıl üstlendiği veya politika tepkilerinin nasıl şekillendiği konusunda değişiklikler getirmiştir. Kriz kadınları da etkiledi ve pek çok akademisyen, erkeklere kıyasla daha fazla iş kaybına uğrayan kadınları ifade etmek için “she-cession” terimini kullandı. Kadınların perakende, konaklama ve kişisel masa başı hizmetlerinde aşırı temsil edilmesi, çoğu istihdamın kesilmesine rağmen istikrarsız istihdama, azalan çalışma saatlerine ve artan güvencesizliğe sahip olmalarına neden olmuştur. Pandeminin neden olduğu ekonomik gerileme, istihdam, ücretler ve liderlik rollerinde cinsiyet farklılıklarının azaltılması yönünde kaydedilen önemli ilerlemeyi tersine çevirmiştir.

En önemlisi, COVID-19 özellikle çalışan anneler arasında ücretsiz bakım yükünü artırmıştır. Evde eğitim ve çocuk bakımı sorumlulukları orantısız bir şekilde kadınların üzerinde yoğunlaştı ve bunun sert sonuçları olarak ücretli işlere katılımlarını sınırlayan kadınlar yerine okul ve kreşlerin kapanmasıyla hane yükümlülüklerini doğallaştırdı. Ayrıca, iş-yaşam dengesi, ruh sağlığı ve genel refah pahasına bakım yükümlülüklerini daha da kötüleştirdiler ve bunun kadınların piyasaya işgücü katılımı üzerinde uzun vadeli yansımaları

oldu. Ev cephesinde ise, esneklik vaat etse de uzaktan çalışma bu tür baskıları mutlaka azaltmadı, çünkü birçok kadın hala aynı alanda iş ve ev sorumlulukları arasında hokkabazlık yapmak zorunda kaldı. Pandeminin yarattığı zorluklarla dar bir şekilde tanımlanmış olsa da syine de toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadınların ekonomik katılımının önündeki yapısal engeller konusunda eleştirel tartışmalar için yeterli ivme vardı. Kriz, dikkatleri kadınlardan oluşan ön cephe ve bakım çalışanlarının oynadığı temel rollere daha fazla odakladı. Bu durum, politika yapıcılarının bu mesleklere verilen ödeme yapısını yeniden gözden geçirmeleri için yeterince etkili olmuştur. Cinsiyete özel ve bazen tüm Avrupa ülkelerinde eşit olmayan bir şekilde tekrarlanan bazı acil durum politikaları uygulamaya konuldu; bunlar arasında kadınların egemen olduğu sektörler için ücret sübvansiyonları, ebeveyn izninin uzatılması ve kadınlara ait işletmelere odaklanmış mali destek yer alıyordu. Bu tedbirlerin etkinliği değişkenlik göstermiş olup,

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

uzun vadeli taahhütler olmaksızın politika yorgunluğu ortaya çıkabilir ve bu da pandemi öncesi dönemdeki eşitsizliklerin yeniden yaşanmasına yol açabilir.

Salgın sonrası toparlanma, toplumsal cinsiyeti daha kapsayıcı bir işgücü piyasası için zorluklar ve fırsatlar sunmaktadır. Krizden alınan dersler, çocuk bakımı için daha iyi altyapı, esnek çalışma düzenlemeleri ve güvencesiz istihdamdaki kadınlar için daha güçlü iş gücü korumaları gibi esnek sosyal politikalara duyulan ihtiyacı ortaya koymaktadır. Cinsiyet dengeli uzaktan çalışma politikaları, eşitlikçi terfi yolları ve şirketler tarafından sağlanan ruh sağlığı desteği, kapsayıcı bir toparlanma için son derece önemlidir.

Eleştirel analiz yöntemleri kullanılarak, COVID-19 krizinin Avrupa'daki toplumsal cinsiyete dayalı etkilerini değerlendirmek için pandemi öncesi ve sonrası işgücü piyasası eğilimleri ve ücretsiz bakım çalışma koşulları değerlendirilmiştir. Son Eurostat, OECD ve ulusal işgücü anketlerinin verileri, pandeminin bir sonucu olarak yapısal toplumsal cinsiyet önyargısının mevcut genişleme-yarıлма-düzeltilmesine ilişkin kanıta dayalı tartışmada kullanılmıştır. Bu sonuçlar, kadınların bu krizde yaşadıkları aksaklıkların uzun süreli dezavantajlara dönüşmemesini sağlamak için ekonomik toparlanma çabalarında toplumsal cinsiyet perspektifinin önemli olduğunu teyit etmektedir.

Avrupa'daki toplumsal cinsiyet eşitliği savunucuları, COVID-19 salgını nedeniyle kadınların erkeklerle eşitliği için ağıt yakmaya ve motivasyon sağlamaya başladı. Bu krizin gerileyip gerilemeyeceği ya da daha kapsayıcı işgücü piyasalarına dönüşüp dönüşmeyeceği, pandemi sonrası dönemde yürürlükte olan politika tercihlerine bağlı olacaktır. Bu makale, yeniden inşa sürecinde kadınların ekonomik güvenliğine öncelik verilmesi için ekonomik toparlanmanın toplumsal cinsiyet adaleti ilkeleriyle nasıl uyumlu hale getirileceğine dair politika önerileri sunarak toplumsal cinsiyet eşitliği tartışmalarına katkıda bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği, Kadın Süreci, Ücretsiz Bakım İşleri, Kapsayıcı İyileşme

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KÖRFEZ İŞ BİRLİĞİ KONSEYİ ÜLKELERİYLE TÜRKİYE’NİN DIŞ TİCARET İLİŞKİLERİ: SON 10 YILIN DEĞERLENDİRİLMESİ TURKEY'S FOREIGN TRADE RELATIONS WITH THE GULF COOPERATION COUNCIL COUNTRIES: EVALUATION OF THE LAST 10 YEARS

Mesut ŞENGÜLER

*Dr. İstanbul Ticaret Üniversitesi,
Sanayi Politikaları ve Teknoloji Yönetimi, İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0001-8700-4706*

ÖZET

Teknolojik gelişmeler ülkelerin üretim kapasitesi ve verimliliğini yükseltmiş, rekabeti ise daha yıkıcı bir hale getirmiştir. Zorlaşan rekabet koşullarında ayakta kalabilmek için ülkelerin birbirleriyle ekonomik entegrasyona girmeleri daha da önemli bir hal almıştır. Ortadoğu coğrafyasındaki öne çıkan ekonomik entegrasyonların başında Körfez Arap Ülkeleri İş birliği Konseyi (KİK) gelmektedir. Türkiye doğrudan üye olmasa da stratejik diyalog ortağı olarak KİK’in bir parçasıdır. Bu bağlamda Türkiye ve KİK ülkeleri arasındaki dış ticaretin artışı hem üye ülkeler hem de Türkiye’nin lehinedir. Bu çalışmada zengin doğal kaynaklara ve stratejik jeopolitik konuma sahip olan altı KİK ülkesi; Bahreyn, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Suudi Arabistan, Umman, Katar, Kuveyt ile Türkiye arasındaki son 10 yıllık döneme dair dış ticaret ilişkileri değerlendirilmektedir.

2014 – 2023 döneminde Türkiye ile KİK ülkeleri arasında ticaret hacmi ortalama 15 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Türkiye’nin KİK ülkelere 2014 yılında 9.559.021 bin dolar olan ihracatı, 2023 yılında yüzde 37 artışla 13.150.435 bin dolar seviyesine ulaşmıştır. Aynı dönemde Türkiye’nin KİK ülkelere ithalatı ise 2014 yılında 6.979.719 bin dolardan 2023 yılında yüzde 138 artışla 16.628.601 bin dolar seviyelerine ulaşmıştır. Türkiye’nin KİK üyesi altı ülke ile dış ticaret dengesi belirtilen 10 yıllık dönemde genel olarak Türkiye lehine bir seyir izlemiş ve 2017 yılında 5.083.926 bin dolar ile Türkiye lehine en yüksek seviyeyi görmüştür. Ancak son yıllarda ticaret dengesi KİK ülkeleri lehine değişmiş ve Türkiye KİK ülkelere karşı 2020’de 529.360 bin dolar, 2022’de 2.526.682 bin dolar ve 2023’te 3.478.166 bin dolar dış ticaret açığı vermiştir. Bu değişimin en önemli nedeni KİK ülkeleri olan S.Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri’nden GTİP 39 faslındaki petrokimya bazlı plastik hammadde ve GTİP 71 kıymetli metal ithalatının son yıllarda artmış olmasıdır.

Türkiye’nin KİK üyesi 6 ülkenin ithalatında payı 2015 yılında yüzde 1,6 iken, bu oran 2023 yılında değişmeyerek 1,6 seviyelerinde gerçekleşmiştir. KİK ülkelerinin ihracatında Türkiye’nin payı 2015 yılında yüzde 0,7 olarak gerçekleşirken bu oran 2023 yılına gelindiğinde yüzde 1,4 seviyelerine çıkmıştır. KİK ülkelerinin Türkiye ile dış ticaretinin dünya ile yaptıkları dış ticaret içerisindeki büyüklüğü ise 2015 yılında yüzde 1,14 seviyelerinden 2023 yılında taraflar arasındaki ticaretin artışından kaynaklı yüzde 1,52 seviyelerine yükselmiştir.

Anahtar Kelimeler: Körfez İş Birliği Konseyi (KİK), Türkiye, Dış Ticaret, İthalat, İhracat

ABSTRACT

Technological developments have increased the production capacity and efficiency of countries and made competition more destructive. In order to survive in increasingly difficult competitive conditions, it has become even more important for countries to enter into economic integration with each other. One of the most prominent economic integrations in the Middle East geography is the Gulf Arab States Cooperation Council (GCC). Although Türkiye is not a direct member, it is part of the GCC as a strategic

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

dialogue partner. In this context, the increase in foreign trade between Türkiye and the GCC countries is in favor of both the member countries and Turkey. In this study, foreign trade relations for the last 10 years between Türkiye and six rich natural resources and strategic geopolitical location GCC countries; Bahrain, United Arab Emirates (UAE), Saudi Arabia, Oman, Qatar, Kuwait are evaluated.

In the period 2014 - 2023, the trade volume between Türkiye and the GCC countries reached an average of 15 billion dollars. Turkey's exports to GCC countries, which were 9.559.021 thousand dollars in 2014, reached 13.150.435 thousand dollars with an increase of 37 percent in 2023. In the same period, Turkey's imports to the GCC countries increased by 138 percent from 6.979.719 thousand dollars in 2014 to 16.628.601 thousand dollars in 2023. Turkey's foreign trade balance with the six GCC member countries generally followed a trend in favor of Türkiye in the specified period and reached the highest level in favor of Turkey with 5.083.926 thousand dollars in 2017. However, in recent years, the trade balance has changed in favor of the GCC countries and Türkiye had a foreign trade deficit of 529.360 thousand dollars in 2020, 2.526.682 thousand dollars in 2022 and 3.478.166 thousand dollars in 2023 against the GCC countries. The most important reason for this change is that the import of petrochemical-based plastic raw materials in the GTIP 39 chapter and GTIP 71 precious metals from the GCC countries such as Saudi Arabia and the United Arab Emirates, has increased in recent years.

Turkey's share in the imports of the 6 GCC member countries was 1.6 percent in 2015, this rate remained unchanged at 1.6 in 2023. While Turkey's share in the exports of GCC countries was 0.7 percent in 2015, this rate increased to 1.4 percent by 2023. The size of GCC countries' foreign trade with Türkiye within their foreign trade with the world increased from 1.14 percent in 2015 to 1.52 percent in 2023 due to the increase in trade between the parties.

Key Words: Gulf Cooperation Council (GCC), Türkiye, Foreign Trade, Import, Export

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KUR'ÂN-I KERÎM VE İLETİŞİMDE SAYGI THE QUR'AN AND RESPECT IN COMMUNICATION

İdris Sami SÜMER

*Dr. Öğr. Üyesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Kur'ân-ı Kerîm Okuma ve Kıraat
Ana bilim Dalı, Kırşehir, Türkiye.*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9409-564X>

ÖZET

Varlık aleminde görüldüğünden beri insanın ne olduğu çokça tartışılmış ve onun hakkında farklı disiplinler tarafından birçok tanım yapılmıştır. Kadim tanımlarda insan için yapılan tariflerden birisi de onun “hayvan-ı nâtik” yani konuşan canlı olmasıdır. “Konuşan canlı” tanımındaki konuşmak eylemi elbette ses çıkarmakla sınırlı olmayıp anlam yüklü kelime ve cümlelerle öteki ile iletişim kurma, anlama, anlaşılma ve anlaşma gibi temel iletişim becerilerini ihtiva etmektedir. Kur'ân-ı Kerîm'de kısaca edilen insanın yaratılışı pasajlarında da dikkat çeken ilk husus, insana yaratılışından sonra öğrenme ve iletişim kurma (isimleri bilme ve istenince geri gönderim yapma) becerisinin verilmesidir. İletişimin sınırları ve imkanları günümüzde tarihe göre çok daha ileri düzeye ulaşmış durumdadır. Teknolojinin sunduğu imkanlar, iletişimin sınırlarını neredeyse belirsiz hale getirmiş ve uzak mesafeler artık yakın olmuştur. Ancak iletişim dilinde tek sınır maddi mesafeler değildir. İnsan var olduğundan beri konuşmanın niteliksel sınırlarını da belirlemeye çalışmış ve ötekini incitmeyecek, üzmeyecek bir takım konuşma ve iletişim ilkeleri belirlemeye çalışmıştır. Zira iletişim dilinin muhtevası, uzun zamanlı barış atmosferlerine imkân araladığı gibi sonu hüsrarla biten savaş ve katliamlara da neden olabilmektedir. Bu sebeple iletişim dilini güzelleştirmek ve muhataba saygı duymak kutsal kitapların da üzerinde durduğu konuların başında gelmektedir. Doğru iletişim kurma ve güzel söz söyleme Kur'ân-ı Kerîm'in de üzerinde durduğu önemli bir konudur. Hatta Kur'an'a göre “güzel söz söylemek”, insandan alınan temel ahit anlaşmalarından biridir. Kur'ân-ı Kerîm, insanların birbirlerine saygı ve nezaket içinde konuşmalarını, birbirlerine kötü konuşmalarını, yakışsız lakaplarla seslenmelerini ve çirkin jest/mimiklerle iletişim dilini kirletmemelerini emretmiştir. Zira iletişimde kötü davranışlar hem bireylerin hem de toplumsal yapının huzurunu ve hayat kalitesini bozmaktadır. Kur'ân-ı Kerîm'in iletişim dilinde belirlediği bu temel ilkeler, günümüzde daha önemli hale gelmiştir. Zira sosyal medyanın sunduğu anonim iletişim araçları ve imkanları, çoğu zaman insanları kayıtsızlık ayartmasıyla tahrik etmekte ve bazı insanlar, ötekine karşı uygunsuz bir dil kullanabilmektedir. Bu çalışmada Kur'ân-ı Kerîm'in sosyal iletişimde belirlediği temel ilkeleri baz alınarak iletişimde nezaket ve nezahet dilinin inşasındaki önemi ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İletişim, Kur'ân-ı Kerîm, Nezaket, Saygı.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KUR'ÂN-I KERÎM'E GÖRE İMAR VE MİMARİNİN DEĞERİ THE VALUE OF CONSTRUCTION AND ARCHITECTURE ACCORDING TO THE QUR'AN

İdris Sami SÜMER

*Dr. Öğr. Üyesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Kur'ân-ı Kerîm Okuma ve Kıraat
Ana bilim Dalı, Kırşehir, Türkiye.*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9409-564X>.

ÖZET

Kur'ân-ı Kerîm, yeryüzünün insan için yaşama alanı kılındığını bildirmektedir. İnsan, kendisine verilen yaşam sürecinde hayatını sürdürebilmek için birçok temel gereksinime ihtiyaç duymaktadır. İnsan için en temel ihtiyaçların başında hiç şüphesiz barınma ihtiyacı gelmektedir. Gerek iklim koşulları gerekse diğer çevresel etkenler, var oluşundan beri insanı daima barınma ihtiyacını gidermeye sevk etmiştir. İnsanların barınma ihtiyacı, özel meskenleri, köyleri ve şehirleri meydana getirmiştir. İmar ve iskân faaliyetlerini etkileyen tek faktör elbette salt barınma ihtiyacı değildir. Coğrafyanın şartları, doğal afetler, ihtiyaçların çerçevesi ve estetik gibi dinamikler, iskân ve imarın paradigmasını oluşturan temel etmenlerin başında gelmektedir. Kur'ân-ı Kerîm, herhangi bir disiplinin müstakil kitabı olmadığı gibi mimari hakkında da enine boyuna bilgiler veren bir kitap değildir. Bununla birlikte bazı konuların temsili anlatımında ve geçmiş kavimlerden yapılan tarihsel nakillerde zaman zaman mimariyle ilgili verileri de görmek mümkündür. Mesela sosyal sorumlulukları yerine getirmek yerine toplumda fesat, fitne ve terör çıkarmak için inşa edilen mescidin, uçurum kenarına ve gevşek bir zemine yapılmış binaya benzetilmesi, bir taraftan sosyal yapının bünyesinin sağlam tutulmasına işaret ederken diğer taraftan imar ve iskân faaliyetlerinin alt yapısına da gönderme yapmaktadır. Aynı şekilde Allah'ın sanatına ve O'nun sanatının sağlamlığına dikkat çeken âyetler, insan için üretilen maddi ve manevi değerlerin sağlam olmasına dair işaretler barındırmaktadır. Bu veriler, direkt konuyla alakalı olmasa da bunlardan bu yönde çıkarımlar elde etmeye de hiçbir engel yoktur. Bu sebeple çalışmada imar ve iskân faaliyetleriyle ilgili Kur'an'ın bir değer belirleyip belirlemediği ortaya konulmaya çalışılacak ve günümüz açısından bu değerlerin ne anlam ifade ettiğine dikkat çekilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kur'ân-ı Kerîm, İmar, İskân, Mimari.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE INTEGRATION OF SUFI MORAL VALUES INTO PSYCHOLOGY: THE PSYCHOLOGICAL BENEFITS OF SERVING OTHERS (*KHIDMAT*) TASAVVUF AHLAK DEĞERLERİNİN PSİKOLOJİYE ENTEGRASYONU: HİZMETİN PSİKOLOJİK FAYDALARI

*Cemile SAĞIR*¹

¹Dr, Üsküdar Üniversitesi, İTBF, Tarih, İstanbul, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9637-6368>

ABSTRACT

Service (*khidmat*) is one of the fundamental Sufi moral values related to human relationships, offering therapeutic benefits and spiritual growth. It emphasizes selflessness, generosity, and compassion. While psychology often refers to this concept as “altruism,” Robert Frager, a psychologist and Sufi teacher, integrates *khidmat* into psychology, highlighting its role in well-being, emotional balance, and personal growth. He defines *khidmat* as a heart-centered exercise in Sufi-based psychology and demonstrates how *khidmat* fosters self-transformation and strengthens social relationships. This study employs a qualitative literature review to examine the psychological benefits of *khidmat* and its integration into modern therapeutic approaches from Frager’s perspective. Research in social neuroscience, transpersonal psychology, and positive psychology supports the link between acts of service and increased well-being, resilience, and mental health. By integrating *khidmat* into counseling and therapy, psychologists may enhance self-awareness, emotional stability, and a sense of purpose in their clients. This paper highlights the transformative impact of *khidmat* in psychological and social contexts. Drawing on Frager’s contributions to Sufi-based psychology, it argues that integrating Sufi moral values into psychology enriches theoretical discourse and offers practical tools for mental health care. Future research should explore empirical applications of *khidmat* to validate its benefits in fostering psychological resilience and social cohesion. Given the interdisciplinary nature of the Congress, the study extends its discussion of *khidmat* to its implications for psychology, education, and human development. *Khidmat* has historically played a role in Sufi education as a means of moral and spiritual development, and similar values can inform modern educational approaches. The study encourages further exploration of how integrating Sufi teachings into various disciplines can enhance research in psychology and education in social sciences.

Keywords: Sufism, Sufi-Based Psychology, Sufi Moral Values, Service (*Khidmat*), Altruism, Well-Being.

ÖZET

Hizmet, insan ilişkileriyle doğrudan bağlantılı hem terapötik faydalar hem de ruhsal gelişim sunan temel tasavvuf ahlak değerlerinden biridir. Bu kavram özveri, cömertlik ve merhamet gibi erdemleri vurgular. Psikoloji literatüründe genellikle “diğerkamlık” olarak adlandırılan bu değer, Sufi öğretisiyle ilgilenen psikolog Robert Frager tarafından psikolojiye entegre edilmiştir. Frager, hizmetin bireysel iyi oluş hali, duygusal denge ve kişisel gelişimdeki rolünü vurgular. Onun tanımına göre başkalarına hizmet, tasavvuf temelli psikolojide kalp merkezli bir uygulamadır. Kişinin kendini dönüştürmesini sağlarken sosyal ilişkilerini de güçlendirir. Bu çalışmada, hizmet etmenin psikolojik faydalarını ve modern terapötik yaklaşımlara entegrasyonunu incelemek için nitel bir literatür taraması yöntemi kullanılmaktadır. Sosyal nörobilim, benötesi psikoloji ve pozitif psikoloji alanlarındaki araştırmalar, başkalarına hizmet etmenin artan iyi oluş hali, psikolojik dayanıklılık ve ruh sağlığı ile bağlantılı olduğunu desteklemektedir. Hizmet

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

değerinin danışmanlık ve terapi süreçlerine dahil edilmesi, psikologların danışanlarının öz farkındalığını, duygusal istikrarını ve yaşam amaçlarını güçlendirmelerinde katkı sağlayabilir. Bu makale, Robert Frager'ın bakış açısından hizmetin hem psikolojik hem de toplumsal bağlamdaki dönüştürücü etkisini ele almaktadır. Frager'ın tasavvuf temelli psikolojiye katkılarından yola çıkılarak, tasavvuf ahlak değerlerinin psikolojiye entegrasyonunun teorik tartışmaları zenginleştirdiği ve ruh sağlığı alanına pratik çözümler sunduğu savunulmaktadır. Çalışmada kongrenin muti-disipliner yapısı göz önünde bulundurularak, hizmet etmenin psikolojinin yanı sıra sosyal bilimlerde, eğitim ve insan gelişimi üzerindeki etkileri de tartışılmaktadır. Hizmet tarihsel minvalde tasavvuf eğitiminde ahlaki ve ruhsal gelişim aracı olarak önemli bir rol oynamıştır ve benzer tasavvuf değerler günümüz eğitim yaklaşımlarına da rehberlik edebilir. Çalışma, tasavvuf öğretilerinin çeşitli akademik disiplinlere nasıl entegre edilebileceğini inceleyerek sosyal bilimlerde psikoloji ve eğitim araştırmalarını geliştirmeye yönelik yeni bakış açıları sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tasavvuf, Tasavvuf Temelli Psikoloji, Tasavvuf Ahlak Değerleri, Hizmet, Diğerkamlik, İyi Oluş.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

FACTORS AND TOOLS USED IN MOTIVATION STRATEGY IN HEALTH ORGANISATIONS

SAĞLIK KURULUŞLARINDA MOTİVASYON STRATEJİSİNDE KULLANILAN FAKTÖRLER VE ARAÇLAR

Nilgun ULUTASDEMİR¹

¹ Prof. Dr., Ordu University, Faculty of Medicine, Department of Public Health, Ordu, Turkey.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2231-5236>

ABSTRACT

If you want to increase efficiency and effectiveness in the workplace, motivating factors are used. Therefore, increasing the productivity of employees is one of the most important issues. In order to increase the effectiveness of employees individually or as a team, motivational tools should be utilised. Since every person, every society, every business has its own needs and characteristics, it is quite difficult to develop an incentive model suitable for every individual, every society and every business. However, incentive motivators, which are recognised and supported by many studies, are essentially divided into three factors, although their order of importance varies. These are financial instruments, psychological instruments, managerial and organisational instruments. Most of the factors that increase the motivation level of the individual are the factors that support the individual financially. The most common financial instrument from past to present is wage increases. In healthcare organisations, the relationship between wage increase and performance increase is one of the main factors that motivate employees to work and work. It is also very important to ensure fairness in the distribution of rewards among employees. Today, employees are motivated not only by economic tools but also by psychological tools. The need of employees to work independently and show initiative, which is one of the psychological factors, is an important issue in terms of increasing their personal development or satisfying their self-confidence. Among the tools used by management and organisations in healthcare organisations to increase employee motivation are: common goal setting, balance of responsibilities, training and career development opportunities, employee participation in decision-making, influence, communication, broad scope of work, improvement of the working environment, autonomous work groups and improvement of the working environment. In addition to the balance of power and responsibility, the management principles of contemporary healthcare organisations are becoming increasingly important as they move away from central authority. In this context, today's healthcare organisations empower their employees to make decisions and share responsibilities in certain work situations. This approach adopts a more participatory management approach than the hierarchical structure and unilateral decision-making process in the old centralised management model. In this way, employee motivation will increase and employee performance will be positively affected. Implementation of a team-based organisational structure in health institutions can help to increase organisational efficiency and achieve the desired performance levels in terms of motivation.

Keywords: Health Institutions, Motivation Strategy, Financial Instruments, Psychological Instruments, Managerial and Organisational Instruments.

ÖZET

İşyerinde verimliliği ve etkinliği artırmak istiyorsanız motive edici faktörlerden yararlanılmaktadır. Bu nedenle çalışanların verimliliğini artırmak en önemli konulardan biridir. Çalışanların bireysel veya ekip olarak etkinliğini arttırmak için motivasyon araçlarından faydalanmaları gerekmektedir. Her insanın,

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

her toplumun, her işletmenin kendine özgü ihtiyaçları ve özellikleri olduğundan, her bireye, her topluma ve her işletmeye uygun bir teşvik modeli geliştirmek oldukça zordur. Ancak birçok çalışma tarafından tanınan ve desteklenen özendirici motivasyon araçları, önem sıraları farklılık gösterse de esasen üç faktöre ayrılmaktadır. Bunlar; finansal araçlar, psikolojik araçlar, yönetsel ve örgütsel araçlar'dır. Bireyin motivasyon düzeyini artıran faktörlerin büyük bir kısmı, bireyi maddi açıdan destekleyen faktörlerdir. Finansal araçlar arasında geçmişten günümüze en yaygın olanı ücret artışlarıdır. Sağlık kuruluşlarında ücret artışı ile performans artışı arasındaki ilişki, çalışanları çalışmaya ve çalışmaya motive eden temel faktörlerden biridir. Ödüllerin çalışanlar arasında dağıtılmasında da ödül dağıtımında adaletin sağlanması çok önemlidir. Günümüzde çalışanlar sadece ekonomik araçlarla değil aynı zamanda psikolojik araçlarla da motive edilmektedir. Psikolojik faktörlerden biri olan çalışanların bağımsız çalışma ve inisiyatif gösterme ihtiyacı, kişisel gelişimlerinin artması veya özgüvenlerinin tatmin edilmesi açısından önemli bir konudur. Sağlık kuruluşlarında yönetim ve kuruluşlar tarafından çalışan motivasyonunu artırmak için kullanılan araçlar arasında şunlar yer almaktadır: ortak hedef belirleme, sorumluluklar dengesi, eğitim ve kariyer geliştirme fırsatları, çalışanların karar alma sürecine katılımı, etki, iletişim, geniş iş kapsamı, çalışma ortamının iyileştirilmesi, özerk çalışma grupları ve çalışma ortamının iyileştirilmesi. Güç ve sorumluluk dengesinin yanı sıra, merkezi otoriteden uzaklaştıkça çağdaş sağlık kuruluşlarının yönetim ilkeleri de giderek önem kazanmaktadır. Bu bağlamda günümüz sağlık kuruluşları, çalışanlarına belirli iş durumlarında karar verme ve sorumlulukları paylaşma yetkisi vermektedir. Bu yaklaşım, eski merkezi yönetim modelindeki hiyerarşik yapıya ve tek taraflı karar alma sürecine göre daha katılımcı bir yönetim anlayışını benimsemektedir. Bu sayede çalışan motivasyonu artacak ve çalışan performansı olumlu yönde etkilenecektir. Sağlık kuruluşlarında takıma dayalı bir organizasyon yapısının uygulanması, örgütsel verimliliğin artırılmasına ve motivasyon açısından istenilen performans düzeylerinin elde edilmesine yardımcı olabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Kuruluşları, Motivasyon Stratejisi, Finansal Araçlar, Psikolojik Araçlar, Yönetsel ve Örgütsel Araçlar.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

WORK MOTIVATION IN HEALTH WORKERS SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA İŞ MOTİVASYONU

Nilgun ULUTASDEMİR¹

¹ Prof. Dr., Ordu University, Faculty of Medicine, Department of Public Health, Ordu, Turkey.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2231-5236>

ABSTRACT

The importance of the role of motivational factors in the productivity and efficiency of healthcare staff is directly reflected in the quality of patient care. The extent to which health institutions provide incentives can be one of the most important factors affecting organisational success. For this reason, the level of work motivation of employees in health services is of great importance. The fact that health services are about human beings and require very careful and continuous work for this, and that the members of the profession need to provide the best service they can provide, shows that motivation is more important for those working in the field of health. There are five factors affecting the work motivation of health care workers; they are represented by workplace characteristics, working conditions, personal characteristics, personal priorities and internal psychological state. Organisational factors affecting work motivation include empowerment, job participation, compensation and financial benefits, supervision, promotion, contingent rewards, colleagues, communication and the nature of work. In the studies conducted in the literature, it has been determined that work motivation of healthcare workers is affected by a number of individual and organisational factors. At the same time, it has been determined that the age, years of experience, autonomy, education and administrative position of healthcare workers are personal characteristics that affect the level of work motivation of healthcare workers. Highly motivated healthcare professionals will provide quality healthcare services. For this reason, ensuring the motivation of healthcare workers is important both for quality healthcare services and for the success of the healthcare institution. The workload of doctors and nurses working in the health sector in Turkey is above European standards. This situation can be put forward as a proof that the performance in the health sector in Turkey is low and the employees work with low motivation. The high workload of doctors and nurses causes them to be less interested in patients and reduces the importance given to patient health. Since doctors and nurses have to deal with more patients in a shorter time, the quality of service they provide to patients also decreases. In addition, the excessive workload of doctors and nurses will negatively affect their work motivation by causing them not to spare time for themselves and their families. All this situation may adversely affect individual and public health. The main organisational and managerial factors affecting the motivation of health workers are communication, unity of purpose, authority and responsibilities, and physical working conditions. Healthcare workers consist of different occupational groups. Only if they work together in harmony, success can be achieved. For this, managers of health institutions have great obligations. Increasing the work motivation of health workers is the responsibility of health managers and they have great obligations. The objectives of the organisation should be clearly stated and adopted by health institutions. It should be ensured that employees gather around a single purpose. Health managers, who are aware that motivation is a psychological and emotional event, should be aware of the factors that may reduce the motivation of subordinates in the working environment and provide employees with the tools to motivate themselves. In addition, health managers should regularly evaluate the personal motivation of employees and determine ways to improve them.

Keywords: Health Workers, Work Motivation, Quality Health Service, Health Manager

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ÖZET

Motivasyon faktörlerinin sağlık personelinin üretkenliği ve verimliliğinde oynadığı rolün önemi, hasta bakımının kalitesine doğrudan yansımaktadır. Sağlık kuruluşlarının teşvikleri ne ölçüde sağladığı, örgütsel başarıyı etkileyen en önemli faktörlerden biri olabilmektedir. Bu nedenle sağlık hizmetlerinde çalışanlarının iş motivasyonu düzeyi büyük önem taşımaktadır. Sağlık hizmetlerinin insanı konu alması, bunun için çok dikkatli ve sürekli çalışmayı gerektirmesi, meslek mensuplarının verebildikleri en iyi hizmeti vermeyi gerektirdiğinden sağlık alanında çalışanlarda motivasyonun daha önemli olduğu göstermektedir. Sağlık çalışanlarının iş motivasyonunu etkileyen beş faktör vardır; işyeri özellikleri, çalışma koşulları, kişisel özellikler, kişisel öncelikler ve içsel psikolojik durum ile temsil edilmektedir. İş motivasyonunu etkileyen organizasyonel faktörler arasında; güçlendirme, işe katılım, tazminat ve mali faydalar, denetim, terfi, koşullu ödüller, iş arkadaşları, iletişim ve işin doğası yer almaktadır. Literatürde yapılan çalışmalarda sağlık çalışanlarının iş motivasyonunun bir takım bireysel ve örgütsel faktörlerden etkilendiği saptanmıştır. Aynı zamanda sağlık çalışanlarının yaşı, deneyim yılı, özerkliği, eğitimi ve idari pozisyonunun sağlık çalışanlarının iş motivasyonu düzeyini etkileyen kişisel özellikler olduğu tespit edilmiştir. Yüksek motivasyona sahip sağlık çalışanları kaliteli sağlık hizmetleri verecektir. Bunun için sağlık çalışanlarının motivasyonunun sağlanması hem kaliteli sağlık hizmeti için hem de sağlık kurumunun başarısı için önemlidir. Türkiye’de sağlık sektöründe çalışan doktor ve hemşirelerin iş yükü Avrupa standartlarının üzerindedir. Bu durum Türkiye’de sağlık sektöründe performansın düşük olduğunu ve çalışanların düşük motivasyonla iş yaptığının bir kanıtı olarak öne sürülebilir. Doktor ve hemşirelerin iş yükünün fazla olması, hastalarla daha az ilgilenmelerine neden olarak hasta sağlığına verilen önemi düşürmektedir. Doktor ve hemşireler daha kısa zamanda daha fazla hastayla ilgilenmek zorunda olduklarından, hastalara yönelik vermiş oldukları hizmet kalitesi de düşmektedir. Ayrıca doktor ve hemşirelerin aşırı iş yükü, kendilerine ve ailelerine zaman ayıramamalarına neden olarak onların iş motivasyonunu da olumsuz yönde etkileyecektir. Tüm bu durum birey ve toplum sağlığını olumsuz yönde etkileyebilecektir. Sağlık çalışanlarının motivasyonuna etki eden örgütsel ve yönetsel faktörlerin başında; iletişim, amaç birliği, yetki ve sorumluluklar, fiziksel çalışma koşulları gelmektedir. Sağlık çalışanları farklı meslek gruplarından oluşmaktadırlar. Ancak birlikte uyum içinde çalışırlarsa başarı elde edilebilir. Bunun için sağlık kurumlarının yöneticilerine büyük yükümlülükler düşmektedir. Sağlık çalışanlarının iş motivasyonunu artırmak sağlık yöneticilerinin sorumluluğundadır ve büyük yükümlülükler düşmektedir. Sağlık kurumları tarafından çalışanlarına kurumun amaçları açık bir şekilde belirtilmeli ve benimsetilmelidir. Çalışanların tek bir amaç çevresinde toplanmaları sağlanmalıdır. Motivasyonun psikolojik ve duygusal bir olay olduğunun bilincinde olan sağlık yöneticileri, çalışma ortamında astların motivasyonunu azaltabilecek faktörlerin farkında olmalı ve çalışanlara kendilerini motive edecek araçları sağlamalıdır. Ayrıca sağlık yöneticileri, çalışanların kişisel motivasyonlarını düzenli olarak değerlendirmeli ve bunları iyileştirmenin yollarını belirlemelidir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Çalışanları, İş Motivasyonu, Kaliteli Sağlık Hizmeti, Sağlık Yöneticisi

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE USE OF LANDSCAPE AS AN ARTISTIC TOOL IN THE WORRKS OF SOCIAL CONSEPT

SOSYAL İÇERİKLİ ÇALIŞMALARDA SANATSAL BİR MEKANİZMA OLARAK MANZARA KULLANIMI

Valiyeva Jeyran Elshan

Lecturer in Mingachevir State University,

PhD student of the Chair of Azerbaijan and World Literature

Ganja State University

ORCID: 0000-002-0581-7226

ABSTRACT

Public-themed literary works are often characterized by heavy plots, narratives, and descriptions. The main goal of such works is to critique the social shortcomings of a specific era, portray a particular historical environment, and add an artistic touch to it. Poets and writers use various descriptive tools to enhance the emotionality and imagery of public-themed works. Among these tools, landscapes (nature imagery) stand out as one of the primary means. Writers turn to nature for assistance in moments where the pen struggles to convey deeper emotions. Landscapes are frequently employed in public-themed works as a literary device that brings interest to the overall narrative. The author analyzes fascinating examples of how landscapes are used in various public-themed works.

Keywords: public themes, nature motif, lyrical landscape, historical events, critique

ÖZET

Edebi eserlere dayanan kamusal konular, çoğunlukla yoğun olay örgüsü, anlatı ve tasvirlerle karakterize edilir. Bu tür eserlerin temel amacı, belirli bir dönemin toplumsal eksikliklerini eleştirmek, belirli bir tarihsel ortamı resmetmek ve ona sanatsal bir dokunuş katmaktır. Şairler ve yazarlar, kamusal temalı eserlerin duygusallığını ve imgeselliğini artırmak için çeşitli betimleyici araçlar kullanırlar. Bu araçlar arasında manzaralar (doğa imgeleri) birincil araçlardan biri olarak öne çıkmaktadır. Yazarlar, kalemin derin duyguları aktarmakta zorlandığı anlarda yardım için doğaya yönelirler. Manzaralar, genel anlatıya ilgi katan edebi bir araç olarak kamusal temalı eserlerde sıklıkla kullanılır. Yazar, manzaraların çeşitli kamusal temalı eserlerde nasıl kullanıldığına dair ilgi çekici örnekleri analiz ediyor.

Anahtar kelimeler: kamusal mevzular, konular, doğa motifleri, lirik manzara, tarihi olaylar, eleştiri

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DISCOURSE STRATEGIES IN PRESIDENT TINUBU'S BUDGET PRESENTATION SPEECHES OF THE 2024 AND 2025 FISCAL YEARS

Adenike Mercy Ajayi & ODUNLAMI, Oluwatoyin Kemi

Department of Department of General Studies, Federal Polytechnic, Ilaro, Ogun State, Nigeria & Department of English/General Studies, School of Education, Federal College of Education (Technical) Akoka-Yaba, Lagos State, Nigeria

ABSTRACT

This study interrogates the discourse features of President Bola Ahmed Tinubu's budget presentation speeches for the fiscal years of 2024 and 2025 by analysing how linguistic choices have been effective in influencing audience engagement and the communication of policy priorities. Budget speeches take a unique position in political discourse, requiring a balance of technical precision and rhetorical appeal by the leader. This study employs Leech and Short's model of style to investigate elements such as diction, sentence structure, tone, and rhetorical devices in the official transcripts of these speeches. Using qualitative stylistic analysis, it focuses on how President Tinubu's linguistic choices present his administration's goals and also respond to the socio-political context of each fiscal year. Rhetorical devices such as parallelism and inclusive language are used to foster unity and emphasise policy commitments. By contrast, the 2025 speech, demonstrates a shift toward a more data-driven and pragmatic style, reflecting a focus on fiscal responsibility and measurable outcomes. Analysis reveals a consistent use of formal structures and a strategic deployment of rhetorical devices, while adapting tone and emphasis to address evolving challenges and stakeholder concerns. The findings suggest that stylistic consistency contributes to credibility, while stylistic flexibility enhances responsiveness to public expectations. This work advocates for a deliberate and audience-centered approach to stylistic choices in budget presentation speeches, highlighting the role of linguistic style in shaping perceptions of governance and policy effectiveness. Future studies could investigate the interplay between style and audience reception in Nigerian political discourse.

Keywords: Budget, Speech, Discourse Strategy, Rhetorical theory, Linguistic Choices

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INNOVATIVE SOLUTIONS FOR QUALITY ASSURANCE IN THE DIGITAL ERA: QUALITY 4.0

Victoria POSTOLACHE, PhD., associate professor

Alecu Russo Balti State University, Faculty for Exact, Economic and Natural Science,

Department of economic sciences, Balti, Republic of Moldova

ORCID: 0000-0003-4023-9705

ABSTRACT

Quality management, as an efficient enterprise administration system, is in a continuous process of development. Under the influence of digital technologies, the implementation of ISO 9001 standards and the use of physical documentation in the quality management system (QMS) are becoming insufficient to ensure its continuous improvement. In this context, a significant transition is taking place from the traditional approach to quality management to a new concept—"Quality 4.0."

The new quality management model enables real-time tracking and evaluation of production process improvements by reducing errors and reassessing operational efficiency. Adjusting workflow to the modern conditions of Industry 4.0 not only enhances document flow optimization but also contributes to increased transparency and informed decision-making based on accurate and up-to-date data.

The implementation of the "Quality 4.0" concept initially ensures compliance with international standards, reducing costs associated with non-conformities and repairs under optimal production conditions.

In the current context, the adoption of emerging technologies supports innovation and the continuous development of companies, ensuring enhanced competitiveness in the global market.

Thus, quality management is evolving beyond traditional methods, becoming a dynamic, technology-driven process adapted to the demands of the digital era.

Keywords: the quality management system, the Quality 4.0, digital transformation.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KANSER HASTALARINDA GÖRÜLEN DEPRESYONUN YÖNETİMİNDE AROMATERAPİNİN ÖNEMİ: BİBLİYOMETRİK ANALİZ THE IMPORTANCE OF AROMATHERAPY IN THE MANAGEMENT OF DEPRESSION IN CANCER PATIENTS: BIBLIOMETRIC ANALYSIS

Gizem ÖZCAN¹

¹Doktora Öğrencisi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı İç Hastalıkları Hemşireliği Bilim Dalı Eskişehir/Türkiye

¹0000-0003-1269-8656

Ayşe ÖZKARAMAN²

² Prof. Dr. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Anabilim Dalı İç Hastalıkları Hemşireliği Eskişehir/Türkiye

²0000-0002-0507-4100

ÖZET

Kanser, hızla artan ve uzun süreli tedavi gerektiren ciddi bir sağlık sorunudur. Bu süreçte yaşanan bilinmezlikler hastaların çeşitli psikolojik sorunlar yaşamalarına sebep olmaktadır. Kanser hastası bireylerde depresyon ve anksiyetenin, hastalığa sahip olmayan bireylere göre daha çok olduğu, tedavi sürecini ve yaşam kalitesini olumsuz etkilediği bilinmektedir. Kansere bağlı semptomların yönetiminde farmakolojik ve farmakolojik olmayan yöntemler kullanılmakta, son yıllarda Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp (TAT) yöntemlerine ilgi artmaktadır. Çeşitli bitkilerden elde edilen uçucu yağların terapötik amaçlı kullanılması olan aromaterapi de depresyon ve stresle ilişkili semptomların yönetiminde kullanılan bir TAT yöntemi olarak bilinmektedir. Yakın zamanda kullanılmaya başlanan aromaterapi yönteminin etkililiği tam olarak kanıtlanamamıştır. Bu çalışma ile, kanser hastalarında depresyon yönetiminde kullanılan aromaterapi yöntemine yönelik yapılan araştırmaları incelemek, mevcut durumu ortaya koymak ve gelecekteki çalışmalara rehber olmak amaçlanmaktadır.

Araştırma verileri 29 Aralık 2024 tarihinde Web of Science (WoS) veri tabanından elde edilmiştir. Belirlenen tarama stratejisi ile yapılan tarama ile 452 yayına ulaşılmıştır. Ulaşılan tüm yayınlar çalışmaya dahil edilerek R Studio paket programı ile analiz gerçekleştirilmiştir.

Bu araştırmada incelenen 452 çalışma, kanser hastalarında depresyon yönetiminde aromaterapinin 1987-2025 yılları arasında ele alındığını göstermektedir. Çalışmaların %69,91'i araştırma makalesi olup, özellikle son 5 yılda yoğunluk artmıştır. Toplam 3674 yazarın katkıda bulunduğu belgelerin %93,58'i çok yazarlıdır ve ortalama ortak yazar sayısı 8,79'dur. En fazla yayın yapan ülkeler ABD (69), Çin (65) ve Hindistan (55) olmuştur. En çok yayın yapan yazarlar "A. A.", "Li Y." ve "Liu Y." iken, en çok atıf alan yazarlar "Wilkinson S.M.", "Burgess C.C." ve "Cargill A." olmuştur. En çok kullanılan dergi Complementary Therapies in Medicine, en çok atıf alan ise Evidence-Based Complementary and Alternative Medicine'dir. En sık kullanılan anahtar kelimeler ise "anxiety, aromatherapy, therapy ve depression" olmuştur.

Yapılan bu çalışma ile, kanser hastalarında depresyon yönetiminde kullanılan aromaterapi ile ilgili araştırmalar incelenerek mevcut durum ortaya konulmaya çalışılmıştır. Elde edilen bulgular, belirli bir tarih aralığındaki yayınlar ve kullanılan veri tabanı ile sınırlıdır.

Anahtar Kelimeler: Kanser; Depresyon; Aromaterapi; Bibliyometrik Analiz

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Cancer is a serious health problem that is rapidly increasing and requires long-term treatment. The uncertainties experienced during this process cause patients to experience various psychological problems. It is known that depression and anxiety are more common in individuals with cancer than in individuals without the disease, and that they negatively affect the treatment process and quality of life. Pharmacological and non-pharmacological methods are used in the management of cancer-related symptoms, and in recent years, interest in Complementary and Alternative Medicine (CAM) methods has increased. Aromatherapy, which is the therapeutic use of essential oils obtained from various plants, is also known as a CAM method used in the management of depression and stress-related symptoms. The effectiveness of the aromatherapy method, which has recently been used, has not been fully proven. This study aims to examine the research conducted on the aromatherapy method used in the management of depression in cancer patients, to reveal the current situation, and to guide future studies.

The research data were obtained from the Web of Science (WoS) database on December 29, 2024. 452 publications were reached with the scan performed with the determined scanning strategy. All publications reached were included in the study and analysis was performed with the R Studio package program.

The 452 studies examined in this study show that aromatherapy was discussed in the management of depression in cancer patients between 1987-2025. 69.91% of the studies were research articles, and the density increased especially in the last 5 years. 93.58% of the documents contributed by 3674 authors were multi-authored, and the average number of co-authors was 8.79. The countries with the most publications were the USA (69), China (65), and India (55). The authors with the most publications were "A A.", "Li Y.", and "Liu Y.", while the most cited authors were "Wilkinson S.M.", "Burgess C.C.", and "Cargill A.". The most used journal was Complementary Therapies in Medicine, and the most cited was Evidence-Based Complementary and Alternative Medicine. The most frequently used keywords were "anxiety, aromatherapy, therapy, and depression".

In this study, studies on aromatherapy used in depression management in cancer patients were examined and the current situation was tried to be revealed. The findings obtained are limited to publications within a certain date range and the database used.

Keywords: Cancer; Depression; Aromatherapy; Bibliometric Analysis

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DESAFIOS Y RETOS DEL AUDITOR

Camilo León Pérez

UJAT, <https://orcid.org/0009-0003-6353-1335>

Aransazú Ávalos Díaz

UJAT, <https://orcid.org/0000-0002-9397-6074>

Dra. Fabiola Itzel Ortiz Martínez

UJAT, <https://orcid.org/0000-0002-7997-9770>

Dr. Abraham Gerardo Pérez Sandoval

UJAT, <https://orcid.org/0000-0003-0657-3021>

RESUMEN

El presente trabajo de investigación tiene como objetivo indagar sobre los desafíos y retos a los que se enfrenta el profesional que se dedica a la auditoría, sea interna o externa. Es de suma importancia que el auditor se encuentre a la vanguardia para afrontar las nuevas y futuras tendencias que exige este mundo globalizado para las organizaciones públicas y privadas. En este sentido es necesario que el auditor este bien capacitado, por lo que el Colegio de Contadores Públicos de México, A.C., publica en su artículo que es de suma importancia la actualización continua del auditor y que conozca de nuevas normas que le certifiquen como un profesional, con el objetivo de agregar valor a su trabajo y sea motor de cambio al interior de las organizaciones, apoyando siempre al logro de los objetivos y desarrollo de la empresa. Este trabajo de investigación se basó en el método cualitativo, con una revisión sistemática de literatura, en el que se encontró que el auditor debe de mantener una capacitación constante en cuanto a las normas, leyes, reglamentos entre otras normativas aplicables que le permita a los entes auditados una buena rendición de cuentas y asegure el logro de sus objetivos.

Palabras Claves: Auditor; Auditoría, Capacitación

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ANÁLISIS DE LOS POSIBLES EFECTOS DE LA APLICACIÓN DE ARANCELES A LOS PRODUCTORES DE TABASCO

Cristell Micaela Gutiérrez Pérez

UJAT, <https://orcid.org/0009-0006-7963-2191>

Dr. German Martínez Prats

UJAT, <https://orcid.org/0000-0001-6371-448X>

Dra. Candelaria Guzmán Fernández

UJAT, <https://orcid.org/0000-0002-6144-7397>

Dr. Tomás Francisco Morales Cárdenas

UJAT, <http://orcid.org/0000-0002-5934-2748>

RESUMEN

En Tabasco la agricultura es un sector importante que contribuye a la economía, según información de la Secretaría para el Desarrollo Económico y la Competitividad en el año 2024 se generó más de 2 mil 300 millones de pesos derivado de las exportaciones a Estados Unidos de productos como el azúcar, limón, banano, piña, cacao, pimienta y coco. Debido a la situación prevista por el gobierno de Estados Unidos, en aplicar el 25% de aranceles a todos los productos provenientes de México, esto ha generado una nueva preocupación para el sector agrícola de la entidad, aunque esta situación es muy incierta, se espera que se llegue a un acuerdo positivo para el país. El objetivo principal es un análisis general de los efectos que pueden llegar a ocasionar la aplicación de aranceles a los productores del estado, esto mediante la recopilación de información en fuentes primarias. Los aranceles pueden llegar a tener efectos negativos en la competitividad y rentabilidad debido a que pueden incrementar los costos de producción y disminuir la demanda de los productos. En este sentido es fundamental que las políticas arancelarias sean aplicadas de manera estratégica para que así puedan brindar seguridad al sector alimentario y fomentar el empleo.

Palabras claves: Aranceles, Productores, Economía.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DÓLARES DIGITALES DE LA RESERVA FEDERAL

Liliana Medina Medina.

Estudiante de Maestría en Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID 0009-0005-4478-346X

Dra. Candelaria Vázquez Ramos.

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco.

ORCID 0000-0002-0856-5044

Dra. Elizabeth García Moreno

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco.

ORCID 0000-0003-1666-5157

Dra. Aransazú Avalos Díaz

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco.

ORCID 0000-0002-9397-6074

RESUMEN

En la era de la transformación digital, el concepto de monedas digitales está ganando relevancia a nivel global. En este contexto, los dólares digitales de la Reserva Federal, conocidos comúnmente como “dólar digital” o “CBDC” (Moneda Digital de Banco Central, por sus siglas en inglés), se han convertido en un tema de debate crucial. Este artículo examina qué son los dólares digitales, sus posibles beneficios, desafíos y el impacto que podrían tener en la economía estadounidense.

Un dólar digital sería una forma digital de la moneda fiduciaria, cada vez más común en transacciones diarias. A diferencia de las criptomonedas, que operan en redes descentralizadas, el dólar digital estaría respaldado y regulado por la Reserva Federal, asegurando su estabilidad y aceptación. Esta iniciativa se origina como respuesta a las crecientes demandas por un sistema de pagos más eficiente y seguro, así como la necesidad de competir con las criptomonedas y otros métodos de pago digitales que han proliferado en los últimos años.

Uno de los principales beneficios de implementar un dólar digital sería la mejora en la eficiencia del sistema de pagos. Las transacciones se realizarían casi instantáneamente, lo que podría reducir costos asociados con los sistemas de pago tradicionales. Además, facilitaría la inclusión financiera de sectores de la población que actualmente carecen de acceso a servicios bancarios. Con un dólar digital, las personas podrían realizar transacciones directamente a través de sus teléfonos móviles, eliminando la necesidad de bancos tradicionales y promoviendo un sistema financiero más accesible.

Otro aspecto positivo es el potencial para mejorar la política monetaria. Con un control más directo sobre el dinero en circulación, la Reserva Federal podría implementar medidas más efectivas en tiempos de crisis económica. Por ejemplo, en caso de una recesión, podría estimular la economía al inyectar dinero digital directamente a los ciudadanos, lo que estimularía el consumo de forma más inmediata que a través de métodos tradicionales.

Sin embargo, la introducción de un dólar digital también plantea desafíos significativos. Uno de los más preocupantes es la cuestión de la privacidad. La monitorización constante de las transacciones podría permitir al gobierno un acceso sin precedentes a información personal, lo que podría generar temores sobre la vigilancia y el uso indebido de los datos. Los defensores de la privacidad advierten que este tipo de sistema podría llevar a un mayor control del estado sobre la vida financiera de los ciudadanos.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Además, la implementación de esta nueva forma de dinero digital podría desestabilizar el sistema bancario tradicional. Si bien el dólar digital podría beneficiar a los consumidores, podría causar una fuga de depósitos de los bancos comerciales hacia la Reserva Federal, lo que alteraría el equilibrio entre estas entidades. Esto podría resultar en una menor capacidad de los bancos para prestar dinero, afectando así la economía en general.

En conclusión, la introducción de dólares digitales por parte de la Reserva Federal representa sí se implementa con cuidado, la transformación radical de la manera en que los estadounidenses realizan transacciones y interactúan con el sistema financiero. No obstante, es fundamental que se aborden las preocupaciones sobre la privacidad y la estabilidad del sistema bancario. En el contexto de un mundo cada vez más digital, el futuro del dólar digital es un tema que merece una atención continua y un análisis profundo.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

CAPACITACIÓN DEL DOCENTE EN HERRAMIENTAS DE LA IA

Lucerito arias de los santos

Orcid: <https://orcid.org/0009-0003-1658-1786>

Dr. Tomas francisco Morales Guzmán

<https://orcid.org/0000-0002-5934-2748>

Dr. German Martínez Prats

<https://orcid.org/0000-0001-6371-448X>

Dra. Candelaria Guzmán Fernández

<https://orcid.org/0000-0002-6144-7397>

RESUMEN

La educación no se encuentra exenta de la acelerada evolución de la inteligencia artificial (IA) en diversos sectores. De acuerdo con los datos de la encuesta del 2023 acerca del uso gubernamental de la IA en la educación, Unesco (2023) menciona que solo siete países han desarrollado o están desarrollando marcos o programas de formación en IA para profesores. Esto evidencia claramente que los maestros de la mayoría de las naciones carecen de acceso a una formación adecuadamente organizada en el uso de la IA en la educación, dado que puede ser un instrumento eficiente para respaldar soluciones pedagógicas.

Pues al incorporar la capacitación referente a la IA se ofrece una oportunidad sin precedentes para revolucionar la enseñanza y el aprendizaje. Para lograrlo se tiene que personalizar la educación, mejorar la eficiencia, fomentar habilidades que sean claves para el futuro y abordar los desafíos educativos actuales y utilizar las capacidades de la IA para dar soluciones de éxito. Lo fundamental de incluir la IA en la capacitación docente, es la búsqueda de preparar a las futuras generaciones para un mundo cada vez más tecnológico y complejo. Sal Khan Unesco (2023), afirma que la IA es herramienta, que puede ayudar a los alumnos a consolidar lo aprendido y a mejorar la confianza en sí mismos. Como resultado de esta investigación queda evidencia que el docente necesita la constante actualización en temas relacionados con la IA, de acuerdo a su perfil académico. Es decir, podemos crear sistemas educativos más justos, eficientes y personalizados donde se aproveche el potencial de la IA, y donde cada estudiante tenga la oportunidad de alcanzar su máximo potencial.

Palabras claves: educación; capacitación docente; inteligencia artificial

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BONOS DE CARBONO COMO INSTRUMENTO DE FINANZAS VERDES: MECANISMOS, IMPACTO Y DESAFÍOS EN EL CONTEXTO DE LAS FINANZAS INTERNACIONALES

Ricardo Arturo Soberano Gutiérrez

Estudiante de Maestría en Universidad Juárez Autónoma de Tabasco.

ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-6002-9541>

Dra. Aransazú Avalos Díaz

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9397-6074>

Dr. Andrés Guzmán Sala

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

<https://orcid.org/0000-0002-8095-5514>

Dra. Candelaria Vázquez Ramos

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID.org/0000-0002-0856-5044

RESUMEN

Este artículo analiza los bonos de carbono como instrumento clave en las finanzas verdes, explorando su funcionamiento, impacto en la reducción de emisiones y desafíos en el contexto internacional. Aunque son una herramienta prometedora, requieren mayor transparencia y regulación para maximizar su efectividad debido a la Crisis climática y necesidad de reducir emisiones de gases de efecto invernadero (GEI). El Papel de las finanzas internacionales en la transición hacia una economía baja en carbono. Analizar los bonos de carbono como instrumento financiero verde explorar su impacto en las finanzas internacionales y los desafíos asociados los bonos de carbono son una herramienta clave para cumplir con los objetivos del Acuerdo de París y los ODS de la ONU. Se analizará la Economía ambiental y las Finanzas sostenibles. Un bono de carbono representa el derecho a emitir una tonelada de CO₂ o su equivalente donde las empresas que reducen sus emisiones pueden vender sus bonos a otras que no cumplen con los límites y son usados para **Proyectos elegibles de**; Energías renovables, Eficiencia energética, Reforestación y conservación de bosques. **Conclusiones** Los bonos de carbono son una herramienta poderosa para reducir emisiones y financiar proyectos sostenibles, sin embargo, enfrentan desafíos significativos, como la falta de transparencia y la volatilidad de precios. **Recomendaciones:** Mayor regulación y estandarización global. Fomento de la innovación financiera para mejorar la liquidez y accesibilidad de los mercados de carbono. **Futuras líneas de investigación:** Impacto de los bonos de carbono en la equidad global y el desarrollo sostenible.

Palabras claves: Bonos de carbono, Finanzas verdes, Cambio climático, Finanzas internacionales.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PROCESO PARA LLEVAR ACABO UN TRABAJO DE AUDITORIA INTERNA

Camilo León Pérez

UJAT, <https://orcid.org/0009-0003-6353-1335>

Aransazú Ávalos Díaz

UJAT, <https://orcid.org/0000-0002-9397-6074>

Dra. Fabiola Itzel Ortiz Martínez

UJAT, <https://orcid.org/0000-0002-7997-9770>

Dr. Abraham Gerardo Pérez Sandoval

UJAT, <https://orcid.org/0000-0003-0657-3021>

RESUMEN

El objetivo de este trabajo de investigación es recopilar información para dar a conocer el proceso para llevar a cabo un trabajo de auditoría interna a una empresa determinada, aplicando las herramientas de auditoría, para los diferentes rubros que se pretendan auditar. Para tal caso es necesario que se tengan presente una serie de elementos que son herramientas que el auditor utiliza para desempeñar este trabajo, tales como: la organización de la auditoría, los aspectos técnicos, el personal que se asignará a los trabajos de auditoría, el presupuesto económico, el tiempo que durará la auditoría, la información que se requerirá al ente auditado, los costos profesionales, la planificación de la auditoría, actividades preliminares, uso de cuestionarios, análisis de los rubros auditados y el alcance de la auditoría, uso de cédulas sumarias y analíticas, evaluación del control interno, cédulas de análisis, dictámenes de auditorías, emitir recomendaciones. Este trabajo de investigación se basó en el método cualitativo, con una revisión sistemática de literatura, material encontrado en artículos académicos, revistas, blog y páginas de internet, donde autores expertos en temas de auditoría interna y externa emiten sus opiniones, en este mismo sentido se deja ver que muchos de estos coinciden en la aplicación de normas de auditoría, y evaluación de control interno.

Palabras Claves: Auditor; normas de Auditoría, Control Interno, Dictámenes.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EL COMERCIO INFORMAL Y SU IMPACTO EN LA ECONOMÍA MEXICANA

Cristell Micaela Gutiérrez Pérez

UJAT, <https://orcid.org/0009-0006-7963-2191>

Dr. German Martínez Prats

UJAT, <https://orcid.org/0000-0001-6371-448X>

Dra. Candelaria Guzmán Fernández

UJAT, <https://orcid.org/0000-0002-6144-7397>

Dr. Tomás Francisco Morales Cárdenas

UJAT, <http://orcid.org/0000-0002-5934-2748>

RESUMEN

En México la informalidad es uno de los rasgos más distintivos que influye en la economía, según datos del Instituto Nacional de Estadísticas y Geografía estima que más de la mitad de la población realiza alguna actividad económica fuera de un marco legal por lo que genera una gran desventaja para el país. Este tipo de actividades se manifiesta en su mayoría de diferentes formas como son: vendedores ambulantes, mercados, emprendimientos familiares, entre otras, por lo que no se asumen costos relacionados con los cumplimientos regulatorios lo que genera un desequilibrio competitivo. La preferencia por la informalidad es una problemática que está presente desde hace varias décadas, el acceso a empleos bien remunerados y con prestaciones ante la ley es limitado, en especial cuando no se cuenta con un nivel de estudios básico o experiencia laboral, por lo que este tipo de actividades es la alternativa más rápida para generar ingresos. Una de las consecuencias que impacta de manera directa a la economía es la evasión fiscal, por lo que es necesario que las autoridades competentes y la sociedad trabajen de manera conjunta, facilitando los trámites para que puedan obtener sus registros y cumplir con sus obligaciones, ofreciendo financiamientos y promover la educación y capacitación para que puedan adquirir habilidades necesarias para garantizar una buena gestión.

Palabras claves: Informalidad, economía, evasión fiscal.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

NEARSHORING Y EL SECTOR INMOBILIARIO INDUSTRIAL EN MÉXICO

Liliana Medina Medina

Estudiante de Maestría en Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID 0009-0005-4478-346X

Dra. Candelaria Vázquez Ramos

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco.

ORCID 0000-0002-0856-5044

Dra. Elizabeth García Moreno

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco.

ORCID 0000-0003-1666-5157

Dra. Aransazú Avalos Díaz

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco.

ORCID 0000-0002-9397-6074

RESUMEN

Nearshoring es una práctica comercial estratégica que implica reubicar operaciones a un país cercano a menudo para reducir costos y al mismo tiempo mantener la eficiencia. Ha ganado popularidad, especialmente entre empresas de América del Norte y Europa, que buscan optimizar sus cadenas de suministro y mitigar los riesgos asociados con la subcontratación extraterritorial. Al trasladar sus operaciones a países que están geográficamente más cerca, las empresas pueden beneficiarse de tiempos de envío más cortos, costos de transporte reducidos y una mejor comunicación debido a zonas horarias y afinidades culturales similares.

Este enfoque, que implica trasladar procesos productivos más cerca del mercado de consumo, ha visto un crecimiento notable en México debido a su proximidad a Estados Unidos y a su infraestructura en constante evolución. El sector inmobiliario industrial se ha beneficiado enormemente de esta tendencia, transformándose en un motor importante para la economía del país.

La relación entre el Nearshoring y el desarrollo del sector inmobiliario industrial en México es evidente. Las empresas buscan establecer fábricas y centros de distribución que les permitan reducir costos de transporte y mejorar la eficiencia logística. Este fenómeno ha resultado en un incremento en la demanda de espacios industriales, lo que ha llevado a un auge en la construcción de parques industriales, naves y centros de manufactura modernos. Ciudades como Tijuana, Monterrey y Querétaro han visto un crecimiento significativo en este tipo de desarrollos.

Además, el Nearshoring ha impulsado la creación de empleos y la atracción de inversión extranjera directa. Las compañías que se trasladan a México no solo buscan mano de obra calificada, sino también un entorno industrial capaz de soportar sus operaciones. Esto ha llevado al desarrollo en la infraestructura, transporte y servicios que benefician tanto a las empresas como a las comunidades locales.

El Nearshoring representa una oportunidad significativa para el sector inmobiliario industrial en México, impulsando el crecimiento económico y la modernización. A medida que más empresas opten por este

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

enfoque, el país puede consolidarse como un líder en la manufactura y distribución en América del Norte.

Palabras Clave: Eficiencia logística, centro de manufactura y distribución, crecimiento económico, modernización.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

IMPORTANCIA DE LA AUDITORÍA INTERNA

Lucerito arias de los santos

Orcid: <https://orcid.org/0009-0003-1658-1786>

Dr. Tomas francisco Morales Guzmán

<https://orcid.org/0000-0002-5934-2748>

Dr. German Martínez Prats

<https://orcid.org/0000-0001-6371-448X>

Dra. Candelaria Guzmán Fernández

<https://orcid.org/0000-0002-6144-7397>

RESUMEN

La auditoría interna evalúa la eficacia de los controles internos, asegurando que los procesos operativos y financieros funcionen de manera eficiente. Esto ayuda a prevenir errores, fraudes y desviaciones de las políticas establecidas; también Identifica y evalúa los riesgos potenciales que pueden afectar el logro de los objetivos; al proporcionar información sobre los riesgos, la auditoría interna permite a la dirección tomar decisiones informadas y proactivas para minimizar estos riesgos.

Por lo que asegura que la entidad cumpla con las leyes, regulaciones y políticas internas. Esto es especialmente importante en entornos altamente regulados, donde el incumplimiento puede resultar en sanciones severas y daños a la reputación.

La auditoría interna no solo se centra en la conformidad y el control, sino que también busca oportunidades para mejorar la eficiencia operativa. Al identificar áreas de mejora, contribuye a optimizar procesos y reducir costos; a su vez promueve una cultura de transparencia dentro de la organización. Esto genera confianza entre los empleados, la dirección y los accionistas, lo que es fundamental para el éxito a largo plazo.

Al realizarla adecuadamente proporciona información objetiva y análisis que respaldan la toma de decisiones estratégicas, pues los hallazgos de las auditorías se pueden utilizar para ajustar estrategias y mejorar el rendimiento organizacional; es por ello que la auditoría interna es un componente vital para el éxito sostenible de cualquier organización.

Palabras claves: auditoria interna, control interno, leyes, riesgos.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

LA INVERSIÓN EXTRANJERA DIRECTA E INDIRECTA EN PROYECTOS DE INVERSIÓN Y FINANCIAMIENTO INTERNACIONAL: MECANISMOS, IMPACTOS Y CONSIDERACIONES

Ricardo Arturo Soberano Gutiérrez

Estudiante de Maestría en Universidad Juárez Autónoma de Tabasco.

ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-6002-9541>

Dra. Aransazú Avalos Díaz

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9397-6074>

Dr. Andrés Guzmán Sala

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

<https://orcid.org/0000-0002-8095-5514>

Dra. Candelaria Vázquez Ramos

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID.org/0000-0002-0856-5044

RESUMEN

La globalización ha intensificado la interconexión de las economías, promoviendo la movilidad de capitales a nivel internacional. La inversión extranjera, en sus formas directa e indirecta, se ha convertido en un motor esencial para el financiamiento de proyectos de infraestructura, desarrollo tecnológico y expansión empresarial. Este artículo busca profundizar en cómo funcionan estos mecanismos y su relevancia en el contexto internacional. La IED y la IEI son complementarias en el financiamiento internacional. Mientras la IED contribuye al desarrollo de capacidades productivas y la creación de empleo, la IEI proporciona liquidez y diversificación a los mercados financieros. Ambos tipos de inversión son esenciales para proyectos de infraestructura, innovación tecnológica y desarrollo sostenible. La inversión extranjera, tanto directa como indirecta, es un pilar fundamental para el crecimiento económico global. La IED ofrece beneficios a largo plazo, como la transferencia de tecnología y la creación de empleo, mientras que la IEI proporciona liquidez y diversificación financiera. Para maximizar su impacto, es crucial que los países receptores implementen políticas claras y estables que fomenten la confianza de los inversores. En un mundo cada vez más interconectado, la colaboración internacional y la gestión efectiva de estos flujos de capital serán clave para alcanzar un desarrollo económico sostenible e inclusivo.

Palabras claves: Inversión extranjera, Financiamiento Internacional, Políticas Económicas, Políticas Fiscales.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

FORTALECIMIENTO DE LA INDUSTRIA AUTOMOTRIZ Y DE MICROCHIPS EN MÉXICO: HACIA MARCAS NACIONALES COMPETITIVAS

Alfredo Guatemala Mariano¹

¹*Universidad Olmeca de Tabasco, Villahermosa, México*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9513-5148>*

Arturo Martínez de Escobar Fernández²

²*Universidad Juárez Autónoma de Tabasco, División Académica de Ciencias Económico Administrativas, Villahermosa, México.*

²*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5249-5824>*

Maximiliano Martínez Ortíz³

³*Universidad Olmeca de Tabasco, Villahermosa, México.*

³*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2950-2309>*

Verónica Vázquez Vidal⁴

⁴*Universidad Interamericana de Desarrollo, Tabasco, México.*

⁴*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0672-6158>*

RESUMEN

Este estudio examina las oportunidades y desafíos que enfrenta México para fortalecer su industria automotriz y de microchips, con el propósito de crear o consolidar marcas nacionales competitivas en el mercado global. A través de un análisis comparativo e investigación documental, se revisan las experiencias de países que han desarrollado exitosamente sus propios conglomerados tecnológicos y fabricantes de vehículos, destacando factores clave como la inversión en investigación y desarrollo, la formación de capital humano especializado y la implementación de políticas públicas de fomento industrial. El marco metodológico incluye la revisión de estadísticas sectoriales y una búsqueda de literatura en bases de datos científicas. Los hallazgos señalan que México cuenta con ventajas competitivas significativas, como su proximidad geográfica a Estados Unidos, tratados comerciales favorables y una base de manufactura sólida. Sin embargo, subsisten retos importantes, entre ellos la necesidad de incrementar la inversión en I+D, además de incentivos fiscales, asegurar la disponibilidad de ingenieros altamente calificados y promover la articulación entre el sector privado, las universidades y el gobierno para impulsar la innovación local. Asimismo, se observa que el *nearshoring* y la reconfiguración de las cadenas de valor globales ofrecen una ventana de oportunidad para posicionar a México como un polo de desarrollo de alto valor agregado. En conclusión, la construcción de marcas automotrices y de microchips con identidad mexicana requiere un enfoque integral y a largo plazo, anclado en la cooperación público-privada, la mejora constante de la competitividad y la promoción de un entorno favorable para la innovación.

Palabras clave: industria automotriz, microchips, innovación

ABSTRACT

This study examines the opportunities and challenges that Mexico faces in strengthening its automotive and microchip industries, with the goal of creating or consolidating competitive national brands in the global market. Through a comparative analysis and documentary research, the study reviews the experiences of countries that have successfully developed their own technological conglomerates and

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

vehicle manufacturers, highlighting key factors such as investment in research and development (R&D), the formation of specialized human capital, and the implementation of public policies to foster industrial growth. The methodological framework includes a review of sectoral statistics and a literature search in scientific databases. The findings indicate that Mexico has significant competitive advantages, such as its geographical proximity to the United States, favorable trade agreements, and a strong manufacturing base. However, important challenges remain, including the need to increase investment in R&D, provide tax incentives, ensure the availability of highly qualified engineers, and promote collaboration between the private sector, universities, and the government to drive local innovation. Additionally, nearshoring and the reconfiguration of global value chains present a window of opportunity to position Mexico as a high-value-added development hub. In conclusion, the construction of automotive and microchip brands with a Mexican identity requires a comprehensive and long-term approach, anchored in public-private cooperation, continuous competitiveness improvement, and the promotion of an environment conducive to innovation.

Keywords: automotive industry, microchips, innovation

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ARANCELES DEL 25% EN ACERO Y ALUMINIO: IMPACTO GLOBAL Y NUEVA ERA DE PROTECCIONISMO

*Alfredo Guatemala Mariano*¹

¹Universidad Olmeca de Tabasco, Villahermosa, México.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9513-5148>

*Arturo Martínez de Escobar Fernández*²

²Universidad Juárez Autónoma de Tabasco, División Académica de Ciencias Económico Administrativas, Villahermosa, México.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5249-5824>

*Maximiliano Martínez Ortíz*³

³Universidad Olmeca de Tabasco, Villahermosa, México.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2950-2309>

*Verónica Vázquez Vidal*⁴

⁴Universidad Interamericana de Desarrollo, Tabasco, México.

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0672-6158>

RESUMEN

Ante el panorama adverso que enfrenta México y el mundo ante la política arancelaria de Estados Unidos, este estudio analiza el impacto de los aranceles del 25% impuestos al acero y aluminio en la economía global, enmarcándolo dentro de un contexto de creciente proteccionismo y fortalecimiento de la industria nacional. A partir de un enfoque teórico-práctico, se revisan los antecedentes históricos de las políticas comerciales proteccionistas aplicadas por Estados Unidos y se compara su aplicación en distintos países y periodos. Se emplea un método cuantitativo que combina el análisis de indicadores macroeconómicos, como el Producto Interno Bruto (PIB) y la balanza comercial. Los resultados sugieren que la imposición de estos aranceles podría generar beneficios a corto plazo para los productores nacionales en Estados Unidos de acero y aluminio, al incentivar la producción local y reducir la competencia de importaciones. Sin embargo, se identifica un riesgo de contramedidas arancelarias por parte de socios comerciales, lo que afectaría la estabilidad de las cadenas globales de valor. Asimismo, el encarecimiento de los insumos podría repercutir negativamente en industrias que dependen del acero y el aluminio para sus procesos productivos, derivando en incrementos de costos y posibles afectaciones al consumidor final. Las conclusiones subrayan la necesidad de equilibrar la protección de la industria nacional con la apertura comercial, a fin de minimizar los efectos adversos del proteccionismo excesivo. Finalmente, se formulan recomendaciones de política económica, encaminadas a fomentar la competitividad y la innovación, estableciendo mecanismos de negociación y cooperación multilateral para mantener un equilibrio sostenible en el comercio internacional.

Palabras Clave: proteccionismo, aranceles, competitividad

ABSTRACT

In light of the adverse landscape faced by Mexico and the world due to the United States' tariff policy, this study analyzes the impact of the 25% tariffs imposed on steel and aluminum in the global economy, framing it within a context of increasing protectionism and the strengthening of national industries. Using a theoretical-practical approach, the study reviews the historical background of protectionist trade

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

policies implemented by the United States and compares their application across different countries and time periods. A quantitative method is employed, combining the analysis of macroeconomic indicators such as Gross Domestic Product (GDP) and the trade balance. The results suggest that the imposition of these tariffs could generate short-term benefits for U.S. steel and aluminum producers by encouraging local production and reducing import competition. However, there is a risk of retaliatory tariffs from trade partners, which could destabilize global value chains. Additionally, the rising cost of inputs may negatively affect industries that rely on steel and aluminum for their production processes, leading to increased costs and potential consequences for end consumers. The conclusions highlight the need to balance national industry protection with trade openness to minimize the adverse effects of excessive protectionism. Finally, economic policy recommendations are proposed to promote competitiveness and innovation, establishing negotiation mechanisms and multilateral cooperation to maintain a sustainable balance in international trade.

Keywords: protectionism, tariffs, competitiveness

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EL USO DE LA MARCA “HECHO EN MÉXICO” Y LA POLÍTICA DE SUSTITUCIÓN DE IMPORTACIONES

Alfredo Guatemala Mariano¹

¹*Universidad Olmeca de Tabasco, Villahermosa, México.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9513-5148>*

Arturo Martínez de Escobar Fernández²

²*Universidad Juárez Autónoma de Tabasco, División Académica de Ciencias Económico Administrativas, Villahermosa, México.*

²*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5249-5824>*

Maximiliano Martínez Ortíz³

³*Universidad Olmeca de Tabasco, Villahermosa, México.*

³*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2950-2309>*

Verónica Vázquez Vidal⁴

⁴*Universidad Interamericana de Desarrollo, Tabasco, México.*

⁴*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0672-6158>*

RESUMEN

Esta investigación explora el uso y relanzamiento de la marca “Hecho en México” como una estrategia para fortalecer la industria nacional y promover una política de sustitución de importaciones. Partiendo de antecedentes históricos sobre la industrialización en el país y la adopción de sellos de calidad y procedencia, se analiza la percepción del consumidor mexicano respecto a los productos locales, así como el rol de esta marca en la competitividad nacional e internacional. En un primer momento, el estudio se apoya en un diseño cualitativo mediante un análisis documental, además de un análisis comparativo con otros sellos país exitosos. Los hallazgos evidencian que, si bien existe un arraigo cultural y un sentido de orgullo asociado al consumo de productos mexicanos, factores como el precio, la calidad y la presencia de marcas extranjeras dominantes pueden limitar la efectividad de la marca país. Además, se identifican sectores estratégicos —como el agroindustrial, textil y tecnológico— donde la adopción de una política de sustitución de importaciones impulsada por la marca “Hecho en México” podría traducirse en mayores beneficios económicos y sociales. No obstante, se reconoce la necesidad de que estas iniciativas vengán acompañadas de políticas públicas y una mejora en la infraestructura y capacidad productiva, con el fin de competir eficazmente en calidad y precio. En conclusión, la implementación exitosa de la marca “Hecho en México” requiere un enfoque integral que combine el apoyo gubernamental, la innovación industrial y la colaboración con el sector privado para fomentar un desarrollo sostenible y competitivo.

Palabras clave: marca país, sustitución de importaciones, competitividad

ABSTRACT

This research explores the use and relaunch of the "Hecho en México" brand as a strategy to strengthen the national industry and promote an import substitution policy. Based on historical background on the country's industrialization and the adoption of quality and origin seals, the study analyzes Mexican consumer perceptions of local products, as well as the role of this brand in national and international competitiveness. Initially, the study employs a qualitative design through a documentary analysis, along

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

with a comparative analysis of other successful country brands. The findings show that, while there is a cultural attachment and a sense of pride associated with consuming Mexican products, factors such as price, quality, and the presence of dominant foreign brands may limit the effectiveness of the country brand. Additionally, strategic sectors—such as agro-industry, textiles, and technology—are identified where the adoption of an import substitution policy driven by the "Hecho en México" brand could result in greater economic and social benefits. However, it is recognized that these initiatives must be accompanied by public policies and improvements in infrastructure and productive capacity to compete effectively in quality and price. In conclusion, the successful implementation of the "Hecho en México" brand requires a comprehensive approach that combines government support, industrial innovation, and collaboration with the private sector to foster sustainable and competitive development.

Keywords: country brand, import substitution, competitiveness

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EL ROL DEL EMPRENDIMIENTO EN EL CRECIMIENTO ECONÓMICO

Ana Marina López Hernández

UJAT

Francisca Silva Hernandez

UJAT

Gladys Hernandez Romero

UJAT

Germán Martínez Prats

UJAT

RESUMEN

El crecimiento económico y el emprendimiento están estrechamente ligados debido a que ambos se retroalimentan en un ciclo de desarrollo económico y social. El crecimiento económico se refiere al aumento sostenido del producto interno bruto (PIB) de un país, lo que permite mejorar los niveles de producción y de bienestar social. Uno de los motores fundamentales de este crecimiento es el emprendimiento, que impulsa la innovación y genera nuevos empleos (Audretsch, 2007). Los emprendedores introducen productos y servicios novedosos en el mercado, fomentando una mayor competencia y promoviendo la eficiencia en el uso de los recursos (Baumol, 2002).

El crecimiento económico no solo se traduce en un aumento en el PIB, sino también en mejoras en indicadores clave como la creación de empleo, la distribución de ingresos y el bienestar social. De acuerdo con estudios de la Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económico (OCDE), un crecimiento económico sostenido tiene un impacto positivo en la reducción de la pobreza y la promoción de un mejor estándar de vida (OECD, 2019). En el contexto mexicano, el emprendimiento ha sido una herramienta clave para mitigar el desempleo y mejorar la calidad de vida, al tiempo que contribuye a la redistribución de ingresos en diversas regiones del país (INEGI, 2020).

Palabras clave: crecimiento económico, empleos competencia, innovación.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EXPOSICIÓN AL RIESGO DE CAMBIO EN EL MERCADO FINANCIERO Y SU IMPACTO EN LAS OPERACIONES

Ana Marina López Hernández,

UJAT

Francisca Silva Hernandez

UJAT.

Gladys Hernandez Romero

UJAT.

Germán Martínez Prats

UJAT.

RESUMEN

Para Morales Castro (2013) el mercado de divisas es el mercado financiero más grande del mundo, y es también es conocido como mercado Foreign Exchange o Forex. En el mercado de divisas o cambiario se intercambian las divisas de los distintos países entre sus instituciones financieras; en él se compran y venden diferentes monedas nacionales o también se efectúan compraventas sobre títulos en moneda extranjera

La exposición a divisas hace referencia a la posibilidad de riesgo al que se exponen los operadores e inversores al manejarlas. Es el nivel al que el portafolio de un operador se encuentra expuesto a las variaciones de las tasas de cambio. Es fundamental entender la exposición a las divisas para funcionar exitosamente en el mercado global de divisas.

La gestión de la exposición a divisas es un aspecto esencial de la gestión del riesgo en el mercado de divisas. Los operadores e inversores necesitan emplear estrategias para mitigar las pérdidas potenciales o maximizar las ganancias resultantes de la exposición a los tipos de cambio de divisas. En todos los mercados financieros nacionales e internacionales existen diferentes tipos de riesgo a que se está expuesto, en el mercado cambiario, fundamentalmente, se distinguen cuatro tipos de riesgos: riesgo de crédito, riesgo financiero, riesgo operacional, otros riesgos (legal, riesgo país, entre otros).

Palabras clave: riesgo financiero, mercado cambiario, divisas.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

LAS DIVISAS MÁS IMPACTANTES DEL MUNDO

Darwin Vázquez Balboa

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco. Estudiante en Maestría en Contaduría.

ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-8429-2678>

Dr. Carlos Mauricio Tosca Vidal

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1546-8832>

Dra. Mariela Adriana Rodríguez Ocaña

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3110-7439>

Dra. Aransazú Avalos Díaz

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9397-6074>

RESUMEN

Las divisas son cualquier moneda diferente a las del país del que se trate. Estas monedas son expedidas y reguladas por los gobiernos. Las divisas tienen un desempeño importante en la economía global, las cuales traen un beneficio en las transacciones internacionales del comercio, las diferentes inversiones y lo importante que es para tener una estabilidad financiera mundial como de cada país. Esta investigación se enfocará en estudiar las monedas más impactantes en la economía internacional, su incidencia en los mercados y el rol en los movimientos y transacciones globales. Y conocer cómo se fueron fortaleciendo en el mundo del comercio las mencionadas monedas. Dada la naturaleza de la investigación, se decidió tomar una indagación teórica y analítica sobre las 5 principales monedas con más circulación en el mundo y el impacto que esta traen en las economías de otros países. De acuerdo a la indagación de nuestro estudio, se encontró que las 5 principales monedas con más circulación en el mundo se encuentran: el dólar estadounidense (USD), euro (€), yen japonés (¥), libra esterlina (£), franco suizo (F) y el yuan chino (¥). Aunque en los últimos años la mayoría de estas monedas ha venido ganando terreno en el volumen de negociación, estabilidad y uso de sus reservas internacionales, la moneda que sigue siendo la favorita a nivel mundial es el dólar estadounidense. Para nuestros resultados, podemos mencionar que las principales características del fortalecimiento y confianza de estas monedas a nivel mundial, es debido a la fortaleza de las instituciones de cada país, el imperio de sus leyes y la independencia de sus reservas federales.

Palabras Clave: Divisas, Economía Internacional, Reservas Federales, Instituciones y Leyes.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

IMPORTANCIA DE LA INTELIGENCIA ARTIFICIAL EN EL COMERCIO EN MÉXICO

Darwin Vázquez Balboa

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco. Estudiante en Maestría en

ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-8429-2678>

Dr. Carlos Mauricio Tosca Vidal

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1546-8832>

Dra. Mariela Adriana Rodríguez Ocaña

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3110-7439>

Dra. Aransazú Avalos Diaz

Universidad Juárez Autónoma de Tabasco

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9397-6074>

RESUMEN

Aunque la definición de Inteligencia Artificial es muy compleja de determinar, se dice que la IA, es la habilidad de los ordenadores para hacer actividades que normalmente requieren inteligencia humana. La IA se ha convertido en una herramienta importante en el comercio y transforma no solo cómo funcionan las empresas, sino también cómo interactúan con los consumidores. El fin de esta investigación fue la de conocer el beneficio que genera la utilización de la Inteligencia Artificial en pro del beneficio del comercio en México. La documentación de esta investigación fue fundada por la búsqueda teórica de la información concreta de las operaciones comerciales que tiene México con otros países y el beneficio que estas tienen al utilizar IA. Como consecuencia de dicha indagación se observó que, en México, donde el comercio minorista representa aproximadamente el 11.5% del PIB y utiliza el 17% de la población activa, la aceptación de IA se ha vuelto esencial para mejorar la eficiencia operativa y la experiencia del cliente y de todos los involucrados en operaciones comerciales. Por lo que se concluye que la utilización actualizada de la Inteligencia Artificial del comercio en México, se lograra impactos importantes en todas sus operaciones, de esta manera eficientando todos sus resultados.

Palabras Clave: Comercio, Inteligencia Artificial, Ordenadores, Población Activa, Operaciones.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EL PAPEL DEL FONDO MONETARIO INTERNACIONAL (FMI) EN LA ECONOMÍA GLOBAL

Itzel Dallan Vázquez García

UJAT, estudiante de Maestría en Contaduría
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-3345-7400>

Dra. Candelaria Guzmán Fernández

UJAT, <https://orcid.org/0000-0002-6144-7397>

Dr. Tomás Francisco Morales Cárdenas

UJAT, <http://orcid.org/0000-0002-5934-2748>

Dr. Germán Martínez Prats

UJAT, <https://orcid.org/0000-0001-6371-448X>

RESUMEN

El Fondo Monetario Internacional (FMI) es una institución clave en la economía global, responsable de supervisar la estabilidad financiera, otorgar asistencia económica y asesorar en políticas públicas. Este artículo analiza el papel del FMI en la economía internacional, sus efectos en países en desarrollo y las críticas que han surgido respecto a sus políticas de ajuste estructural. El propósito de esta investigación es evaluar la efectividad del FMI en la prevención y resolución de crisis económicas que han afectado a muchas economías. La metodología empleada incluye el análisis de informes del FMI, estudios de casos sobre países que han recibido apoyo financiero por parte de esta institución y cuáles han sido sus efectos y también se realiza una revisión de literatura académica sobre sus impactos en el corto y largo plazo. Los resultados indican que, aunque el FMI ha ayudado a estabilizar economías en crisis, sus programas han sido criticados por generar desigualdades y afectar el crecimiento económico en algunos países. Ejemplos como Corea del Sur reflejan casos de éxito, mientras que naciones como Argentina y Grecia han experimentado efectos adversos debido a las condiciones de los préstamos. En conclusión, el FMI sigue siendo una herramienta fundamental en la economía global, pero es necesario reformar sus políticas para adaptarse mejor a las necesidades de los países en desarrollo. Este análisis contribuye al debate sobre la eficacia del FMI y su papel en la estabilidad económica mundial.

Palabras clave: Fondo Monetario Internacional, Economía Global, Políticas de ajuste, Crisis económica.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DINÁMICA DE LA BALANZA DE PAGOS EN ECONOMÍAS EMERGENTES

Itzel Dallan Vázquez García

UJAT, estudiante de Maestría en Contaduría, (Autor responsable) ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-3345-7400>

Dra. Candelaria Guzmán Fernández

UJAT, candyguzmanfd@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-6144-7397>

Dr. Tomás Francisco Morales Cárdenas

UJAT, tomcard@hotmail.com, <http://orcid.org/0000-0002-5934-2748>

Dr. Germán Martínez Prats

UJAT, <https://orcid.org/0000-0001-6371-448X>

RESUMEN

La balanza de pagos es un indicador clave en las economías emergentes, ya que refleja su interacción con el mercado global y su estabilidad macroeconómica. Este artículo analiza la dinámica de la balanza de pagos en estos países, identificando factores como la dependencia de las exportaciones de materias primas, la inversión extranjera directa, las remesas y la volatilidad del tipo de cambio. El propósito de esta investigación es examinar cómo los déficits en la cuenta corriente afectan la estabilidad económica y qué estrategias pueden adoptarse para mitigar estos riesgos. Se empleó un enfoque cuantitativo basado en el análisis de datos de organismos internacionales como el Fondo Monetario Internacional (FMI) y el Banco Mundial, comparando tendencias en países emergentes durante la última década. Los resultados muestran que la vulnerabilidad de la balanza de pagos en estas economías está relacionada con factores externos, como el aumento de tasas de interés en economías avanzadas y la fluctuación en los precios de los commodities. Además, se observa que los países con políticas de diversificación productiva y estrategias de inversión sostenible logran mayor estabilidad en sus cuentas externas. En conclusión, para garantizar la solidez de la balanza de pagos en economías emergentes, es crucial implementar políticas que reduzcan la dependencia del financiamiento externo, promuevan la industrialización y regulen los flujos de capitales especulativos. Este análisis contribuye al debate sobre la estabilidad financiera en mercados emergentes y su integración en la economía global.

Palabras clave: Balanza de pagos, Economía Emergente, Dinámica, Cuenta corriente, fluctuación.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

HATAY İLİNDE TURUNÇGİL ÜRETİMİNİN MEVCUT DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF THE CURRENT SITUATION OF CITRUS PRODUCTION IN HATAY PROVINCE

Oktay SÖYLER¹

¹Dr.Öğr.Üyesi, İskenderun Teknik Üniversitesi, İskenderun Meslek Yüksekokulu,

Makine ve Metal Teknolojileri Bölümü, İskenderun, HATAY, TÜRKİYE

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4342-3209>

ÖZET

Turunçgil ürünleri (mandalina, portakal, limon ve greyfurt) dünyada en çok yetiştirilen ve tüketilen meyve grubudur. Yüksek C vitamini içeriği nedeniyle sadece taze tüketilmeyip meyve suyu, reçel, kozmetik ve tıbbi ilaç yapımında da kullanılmaktadırlar. FAO verilerine göre dünya üzerinde 2022 yılında yaklaşık 9 milyon hektar alanda turunçgil üretimi yapılmıştır. Dünyada turunçgil üretim alanlarının %44'ünü portakal, %37'sini mandalina, %15'ini limon ve %4'ünü greyfurt oluşturmuştur. Aynı yılda Türkiye 178 bin ha alanda turunçgil üretimi gerçekleştirmiştir. Türkiye turunçgil üretimi ve ihracatında dünyada üst sıralarda yer almaktadır. TÜİK Bitkisel Üretim İstatistikleri'ne göre ülkemizde 2023 yılında 2 milyon 953 bin ton mandalina, 2 milyon 326 bin ton limon, 2 milyon 311 bin ton portakal, 285 bin ton greyfurt, 3 bin 581 ton turunç üretimi gerçekleşmiştir. Üretimin %37'si mandalina, %30'u limon, %29'u portakal ve %4'ü greyfurtta ait olmuştur. Hatay, Türkiye'de 2023 yılında mandalina üretiminde %33 ile 2. sırada, portakal üretiminde %21 ile 3. sırada, limon üretiminde %6 ile 3. sırada ve greyfurt üretiminde %3 ile 3. sırada yer almıştır. Hatay ili, 2023 yılında yaklaşık 1.620.952 ton turunçgil üretim miktarı ile Türkiye toplam üretiminin %21'ini gerçekleştirmiştir. Hatay' da turunçgil üretiminde kimyasal gübre enerjisi toplam enerji girdileri içinde en büyük paya sahip girdidir. Özellikle azotlu gübreler yüksek enerji maliyetiyle toplam enerji girdisini oldukça fazla etkilemektedir. Bunu dizel enerjisi, ilaçlama enerjisi, elektrik enerjisi, sulama enerjisi, makine kullanım enerjisi ile insan işgücü enerjisi ve çiftlik gübresi enerjisi takip etmektedir. Bölgede mandalina ve portakal üretimi için enerji kullanım verimliliği limon ve greyfurtta göre daha yüksektir. Bu nedenle üreticiler bu ürünlere yönelmekte, mandalina ve portakal yetiştirilen alan ve ağaç miktarı her yıl giderek artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hatay, Turunçgil Üretimi, Enerji Girdileri

ABSTRACT

Citrus products (tangerine, orange, lemon, and grapefruit) are the most grown and consumed fruit group in the world. Due to its high vitamin C content, it is not only consumed fresh but also used in making fruit juice, jam, cosmetics and medical drugs. According to FAO data, citrus fruits were produced in approximately 9 million hectares of land in the world in 2022. 44% of the world's citrus production area is orange, 37% is tangerine, 15% is lemon and 4% is grapefruit. In the same year, Türkiye produced citrus fruits on an area of 178 thousand hectares. Turkey ranks at the top in the world in citrus production and export. According to TÜİK Crop Production Statistics, 2 million 953 thousand tons of tangerine, 2 million 326 thousand tons of lemon, 2 million 311 thousand tons of orange, 285 thousand tons of grapefruit and 3 thousand 581 tons of bitter orange were produced in our country in 2023. 37% of the production was tangerine, 30% lemon, 29% orange and 4% grapefruit. In Turkey, Hatay ranked 2nd in tangerine production with 33% in 2023, 3rd in orange production with 21%, 3rd in lemon production

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

with 6% and 3rd in grapefruit production with 3%. Hatay province realized 21% of Türkiye's total production with a citrus production amount of approximately 1,620,952 tons in 2023. Chemical fertilizer energy has the largest share in total energy inputs in citrus production in Hatay. Especially nitrogenous fertilizers affect the total energy input considerably with their high energy costs. This is followed by diesel energy, pesticide energy, electrical energy, irrigation energy, machine use energy, human labor energy and farm fertilizer energy. Energy use efficiency for tangerine and orange production in the region is higher than lemon and grapefruit. For this reason, producers are turning to these products, and the amount of area and trees where tangerine and orange are grown is increasing every year.

Keywords: Hatay, Citrus Production, Energy Inputs

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TÜRKİYE'DE TARIMSAL ÜRETİMDE ENERJİ KAYNAKLARININ VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ KULLANIMINDAKİ KAYIPLARIN AZALTILMA YÖNTEMLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

A RESEARCH ON THE EFFICIENCY OF ENERGY RESOURCES IN AGRICULTURAL PRODUCTION IN TÜRKİYE AND METHODS OF REDUCING LOSSES IN ENERGY USE

Oktay SÖYLER¹

¹Dr.Öğr.Üyesi, İskenderun Teknik Üniversitesi, İskenderun Meslek Yüksekokulu, Makine ve Metal Teknolojileri Bölümü, İskenderun, Hatay, TÜRKİYE

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4342-3209>

ÖZET

TÜİK'in 1990-2022 sera gazı emisyon istatistiklerine göre Türkiye'nin 2022'deki toplam sera gazı emisyonu 558.3 Mt CO₂ eşdeğeri olmuştur. Burada en büyük payı %71.8 ile enerji kaynaklı emisyonlar alırken bunu %12.8 ile tarım sektörü takip etmektedir. Tarım sektörü emisyonları 2022 yılında, 1990 yılına göre %37.9 artarak 71.5 Mt CO₂ eşdeğerine ulaşmıştır. Teknolojinin gelişimine paralel olarak tüm sektörlerde olduğu gibi tarım sektöründe de enerji yoğun uygulamalara geçilmiştir. Sürdürülebilir verimli bir tarımsal üretim için; fosil enerji kaynaklarının kullanımı azaltılırken, yenilenebilir enerji kaynaklarına daha fazla yer verilmesi ve enerji tasarrufu ile verimliliğinin artırılması esastır. Tarımsal üretimde işletme giderleri içerisinde en büyük paya sahip olan girdiler; traktör yakıtı, gübre, ilaç ve tohumluk masraflarıdır. Kurutma, temizleme, paketleme, depolama işlemleri enerji tüketiminin önemli kısmını oluşturan bileşenlerdendir. Tarımsal faaliyetlerde enerji girdilerinin artmasıyla birlikte hem çevresel etkileri ve kayıpları azaltmak ve karlılığı arttırmak için bazı yeni yöntem ve uygulamalara geçiş zorunlu hale gelmiştir. Tarımsal üretimin çevresel etkilerinin azaltılması için üretim süreçlerinde yenilenebilir enerji kaynaklarının (güneş, rüzgar jeotermal, biyokütle enerjisi) kullanım oranı artırılmalıdır. Mevcut traktör ve biçerdöver filosunun daha verimlileri ile değişiminin özendirilmesi, enerji verimli seraların ve tarım makinelerinin kullanılması ve bu makinelerin kullanım süresince düzenli olarak bakım ve onarımının yapılması, sulama için harcanan enerjinin azaltılabilmesi için daha verimli ve su israfını önleyen damlama sulama yöntemi gibi sistemlerinin kullanılması önerilebilir. Zararlılarla mücadelede kimyasal ilaçlar yerine biyolojik mücadele yöntemlerinin, kimyasal gübreler yerine organik gübrelerin, depolama ve soğutma yapılırken enerji verimli soğutma sistemlerinin kullanılması, ürün işleme yöntemlerinin iyileştirilmesi ve atık ısıdan yararlanılması da enerji verimliliğine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Tarımsal Üretim, Enerji Kaynaklarının Verimliliği, Enerji Tasarrufu

ABSTRACT

According to TURKSTAT's 1990-2022 greenhouse gas emission statistics, Turkey's total greenhouse gas emissions in 2022 were 558.3 Mt CO₂ equivalent. Here, the largest share was received by energy-related emissions with 71.8%, followed by the agricultural sector with 12.8%. Agricultural sector emissions were calculated as 71.5 Mt CO₂ equivalent in 2022, increasing by 37.9% compared to 1990. In parallel with the development of technology, energy-intensive applications have been implemented in the agricultural sector, as in all sectors. For a sustainable and efficient agricultural production; While reducing the use of fossil energy resources, it is essential to include more renewable energy resources and increase energy saving and efficiency. The inputs that have the largest share in operating expenses in agricultural production are; tractor fuel, fertilizer, pesticide and seed expenses. Drying, cleaning,

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

packaging and storage processes are among the components that constitute a significant part of energy consumption. With the increase in energy inputs in agricultural activities, it has become necessary to switch to some new methods and practices in order to reduce environmental impacts and losses and increase profitability. In order to reduce the environmental impacts of agricultural production, the use of renewable energy sources (solar, wind, geothermal, biomass energy) in production processes should be increased. It may be recommended to encourage the replacement of the existing tractor and combine harvester fleet with more efficient ones, to use energy-efficient greenhouses and agricultural machines and to regularly maintain and repair these machines during their use, and to use systems such as drip irrigation method, which is more efficient and prevents water waste, in order to reduce the energy spent for irrigation. In the fight against pests, using biological control methods instead of chemical pesticides, organic fertilizers instead of chemical fertilizers, energy efficient cooling systems during storage and cooling, improving product processing methods and utilizing waste heat will also contribute to energy efficiency.

Keywords: Türkiye, Agricultural Production, Efficiency of Energy Resources, Energy Saving

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EDİTÖR/YAZAR İLİŞKİSİ: EMERGING SOURCES CITATION INDEX (ESCI) TURİZM DERGİLERİ ÖRNEĞİ

EDITOR/AUTHOR RELATIONSHIP: THE CASE OF EMERGING SOURCES CITATION INDEX (ESCI) TOURISM JOURNALS

Serhat AYDIN¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölüm, Bilecik, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6646-7656>

Selin ÖGEL AYDIN²

²Doç. Dr., Bağımsız Araştırmacı, Eskişehir, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5152-8428>

ÖZET

Bu araştırmanın amacı akademik yayın yapan dergilerin editörleri ve yazarları arasındaki ilişkiyi tespit etmektir. Bu doğrultuda Emerging Sources Citation Index (ESCI) kapsamında yayın yapan turizm dergileri analiz edilmiştir. Turizm alanında ilgili yazına bakıldığında belirli bir derginin yayınlarının bibliyometrik profili, belirli alandaki yayınların atıf analizi, dergi yayın politikaları ve editör profili gibi incelemeler mevcuttur. Bu araştırma spesifik olarak dergi editörleri ile makale yazarları arasındaki ilişkiyi tespit etmektedir. Bununla birlikte araştırma, belirlenen dergilere yönelik tanımlayıcı bilgileri yansıtmaktadır. Derginin kaç yıldır yayın yaptığı, yılda kaç sayı, ortalama makale sayısı, hangi ülke merkezli olduğu, baş editörün milliyeti sorgulanmıştır. Editör ve yazarların bağlı oldukları kurum ve yayın yapan yazarlar arasındaki ilişki sorgulanmamıştır. Dergilerin baş editörlerine bakıldığında genellikle tek bir ülkeden olsa da iki ülkeye ait editörlük mevcuttur. Editörlerin periyodik olarak güncellenme ihtimalinden dolayı son iki yıl yayınları analiz edilmiştir. ABD ve İngiltere merkezli dergiler araştırmaya dahil edilmemiştir. Bunun dışında kalan dergilerde Hırvatistan, Türkiye, Portekiz, İspanya, Brezilya ve Çekya merkezli ikiyeşer dergi endekste yer almaktadır. Söz konusu dergiler yılda ortalama iki ile dört arası yayın yapmakta olup, 10-15 yıl üzeri faaliyet göstermiştir. Son iki yılda en fazla yayını yapan dergiler sırasıyla Hırvatistan, Türkiye, Hollanda ve Bulgaristan merkezlidir. Yine en uzun süre faaliyet gösteren dergiler İspanya, Hırvatistan ve Portekiz merkezlidir. Baş editör ve yazar milliyetlerinin benzerlik oranı en fazla İspanya (%94), Brezilya (%88) ve Almanya (%78) merkezli dergilerde gözlemlenmiştir. Bu benzerliğin en az olduğu dergiler ise Bulgaristan (%13) ve Türkiye (%17) merkezlidir. Bu konuda araştırmacılara tüm yılların değerlendirildiği, belirli bir ülkenin dergilerinde kurum benzerliğinin sorgulandığı, farklı endeks ve bilim dallarına yönelik sorgulamaların yapılacağı çalışmalar önerilebilir. Araştırma kapsamında incelenen dergiler çoğunlukla İngilizce yayın yapsa da bazıları ulusal dillerinde de yayın yapmaktadır. Baş editör ve yazar milliyetleri benzerliğinde yüksek oranda olan dergiler herhangi bir standart olmasa da yayın etiği kapsamında tartışmaya açık konumda oldukları ifade edilebilir. Bu araştırmanın sonunda ortaya çıkan bu benzerlik oranlarının ne kadar etik/doğru/kabul edilebilir olduğunun veya olmadığına sorgulanması ilgili paydaşların görüşlerine sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası İndeks, Emerging Sources Citation Index, Turizm Dergileri, Editör/Yazar, Milliyet

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

This study aims to determine the relationship between editors and authors of academic journals. In this regard, tourism journals published in the Emerging Sources Citation Index (ESCI) were analyzed. The literature in the field of tourism includes studies such as bibliometric profile of the publications of a specific journal, citation analysis of publications in a specific field, journal publication policies and editor profile. This study specifically identified the relationship between journal editors and article authors. At the same time, the study reflects descriptive information about the identified journals. The year of publication, number of issues per year, average number of articles, country of origin, and nationality of the editor-in-chief were questioned. The affiliation of the editors and authors with their institutions and the relationship between the authors who publish were not questioned. When the editors-in-chief of the journals are analyzed, there are usually editors from a single country, but there are also editors from two countries. The last two years of publications were analyzed due to the possibility of periodic updating of the editors. US and UK-based journals were not included in the study. Among the remaining journals, two journals each from Croatia, Turkey, Portugal, Spain, Brazil and the Czechia are included in the index. These journals publish on average between two and four issues per year and have been active for more than 10-15 years. The journals with the highest number of publications in the last two years are based in Croatia, Türkiye, the Netherlands and Bulgaria, respectively. The journals that have been active for the longest time are based in Spain, Croatia and Portugal. The similarity of the nationalities of the editor-in-chief and authors was highest in journals based in Spain (94%), Brazil (88%) and Germany (78%). The journals with the least similarity were Bulgaria (13%) and Türkiye (17%). In this regard, researchers can recommend studies in which all years are evaluated, institutional similarity in the journals of a certain country is questioned, and inquiries will be made for different indexes and disciplines. Although the journals examined within the scope of the study mostly publish in English, some of them also publish in their national languages. It can be stated that journals with a high rate of similarity in the nationality of the chief editor and authors are open to discussion within the scope of publication ethics, although there is no standard. At the end of this research, it was submitted to the opinions of the relevant stakeholders to question how ethical / correct / acceptable or not these similarity rates are.

Keywords: International Index, Emerging Sources Citation Index, Tourism Journals, Editor/Author, Nationality.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

RESTORANLARIN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK KRİTERLERİ: TRIPADVISOR KULLANICI YORUMLARI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME SUSTAINABILITY CRITERIA OF RESTAURANTS: AN EVALUATION ON TRIPADVISOR USER REVIEWS

Selin ÖGEL AYDIN¹

¹Doç. Dr., Bağımsız Araştırmacı, Eskişehir, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5152-8428>

ÖZET

Yeryüzünde var olan sınırlı kaynakların tükendiğini bilmek ve hissetmek, insanoğlunu sürdürülebilirliği aramaya teşvik etmiştir. Bu çalışma, sürdürülebilirliğin gıda hazırlama, üretim ve tüketiminin her aşamasında aranmasının önemini vurgulamayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda, restoran sürdürülebilirliğini incelemek için çeşitli kriterlerin var olduğu görülmektedir (Maynard vd., 2021; Csapody vd., 2022). Bu çalışmanın örneklemini Avrupa’da yer alan restoranlardan oluştuğu için, restoranların sürdürülebilirliği, Avrupa merkezli kriterlerle değerlendirilmiştir (Huang vd., 2023). Bu kriterler; gıda tedariki (örn. yerel gıda, organik gıda), gıda hazırlama (örn. enerji kullanımı, gıda atığı, tek kullanımlık malzemeler) ve gıda sunumu (örn. sürdürülebilir menüler, topluma erişim, sürdürülebilirlik başarısı) olarak ele alınmıştır. Bu araştırma, Tripadvisor kullanıcı yorumlarıyla Travellers’ Choice Ödüllerinin verildiği Avrupa’da yer alan sürdürülebilir restoranları kapsamaktadır. Bu listede yer alan restoranların ülke, şehir ve yorum sayıları; Hollanda, Maastricht (1334 yorum), İngiltere, Polperro (2908 yorum), Slovenya, Bled (1212 yorum), Portekiz, Lousa (331 yorum), Slovenya, Vipava (624 yorum), İspanya, Barselona (5817 yorum), Fransa, Eaucourt-sur-Somme (291 yorum), Portekiz, Guimaraes (626 yorum), İspanya, Gijon (140 yorum), İzlanda, Reykjavik (76 yorum) olarak verilmiştir. Araştırmada kullanıcı yorumlarının yapay zekâ tarafından özetlenmiş versiyonları değerlendirilmiştir. Bu kapsamda listede yer alan restoranlara yapılan kullanıcı yorumları, sürdürülebilirlik kapsamında ele alınarak, kavramsal olarak sürdürülebilirlik kriterleri bakımından incelenmişlerdir. Bu restoranların çoğunun sürdürülebilirlik kriterlerinden gıda tedarikini (yerel, taze, yöresel, ev yapımı olma) sağladığı görülmektedir. Gıdanın hazırlanması (mağara kullanımı ile enerji tasarrufunun sağlandığı) sürdürülebilirlik kriterini sağlayan sadece bir restoran bulgulanmıştır. Gıda sunumları ile ilgili olarak ise tarihi mekanların seçilmesinin yanında, öne çıkan şefle etkileşimler ve yaratıcı sunumların yapıldığı göze çarpmaktadır. Bu listede yer alan restoranlara yapılan yorumlar değerlendirildiğinde, sürdürülebilirlik kriterlerinin hepsinin var olduğu restorana rastlanmamıştır. Bu restoranların sürdürülebilirlik kriterlerini sağlayıp sağlamadığı bilinmemekle birlikte, kullanıcı yorumlarına bakıldığında eksiklikler göze çarpmaktadır. Bu eksikliklere rağmen sürdürülebilir restoran olarak yorumlanarak öne çıkmalarının, kullanıcıların bilgi eksikliğinden kaynaklandığı öngörülmektedir. Bu noktada restoran müşterilerinin ve diğer tüm paydaşların bilgilenmesinin, doğru standartların uygulanmasına ve sürdürülebilirliğin sağlanmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Restoranlar, Tripadvisor, Kullanıcı yorumları.

ABSTRACT

Knowing and feeling that the limited resources available on earth are depleted has encouraged mankind to seek sustainability. This study aims to emphasise the importance of seeking sustainability at every stage of food preparation, production and consumption. In this context, it is seen that various criteria exist to examine restaurant sustainability (Maynard et al., 2021; Csapody et al., 2022). Since the sample

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

of this study consists of restaurants located in Europe, the sustainability of restaurants is evaluated with European-centred criteria (Huang et al., 2023). These criteria are food sourcing (e.g. local food, organic food), food preparation (e.g. energy use, food waste, disposable materials) and food presentation (e.g. sustainable menus, community outreach, sustainability success). This research covers sustainable restaurants in Europe where Travellers' Choice Awards are given based on Tripadvisor user reviews. Country, city and number of reviews of the restaurants in this list; Netherlands, Maastricht (1334 reviews), England, Polperro (2908 reviews), Slovenia, Bled (1212 reviews), Portugal, Lousa (331 reviews), Slovenia, Vipava (624 reviews), Spain, Barcelona (5817 reviews), France, Eaucourt-sur-Somme (291 reviews), Portugal, Guimaraes (626 reviews), Spain, Gijon (140 reviews), Iceland, Reykjavik (76 reviews). In the research, the versions of user comments summarised by artificial intelligence were evaluated. In this context, the user comments made to the restaurants in the list were analysed conceptually in terms of sustainability criteria by considering them within the scope of sustainability. It is seen that most of these restaurants provide food sourcing (local, fresh, regional, homemade) among the sustainability criteria. Only one restaurant was found to fulfil the sustainability criterion of food preparation (energy saving by using caves). In terms of food presentation, besides the selection of historical places, interactions with the prominent chef and creative presentations stand out. When the comments made to the restaurants in this list are analysed, it is seen that there is no restaurant that meets all of the sustainability criteria. Although it is not known whether these restaurants fulfil the sustainability criteria, deficiencies stand out when looking at user comments. Despite these deficiencies, it is predicted that the fact that they stand out by being interpreted as sustainable restaurants is due to the lack of information of the users. At this point, it is thought that informing restaurant customers and all other stakeholders will contribute to the implementation of the correct standards and ensuring sustainability.

Keywords: Sustainability, Restaurants, Tripadvisor, User reviews.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

YENİ NESİL İLETİŞİM FORMATLARINDA SESLİ REKLAMCILIĞIN YERİ THE PLACE OF AUDIO ADVERTISING IN NEW GENERATION COMMUNICATION

Dr. Yeliz YAPICIOĞLU AYAZ

ÖZET

Teknolojinin gelişmesi ve internetin günlük yaşamda kullanım yoğunluğu ile gelen yenilikler dijital dünyada yaratılan bir yaşam formatının kapılarının aralanmasına olanak sağlamıştır. Bu olanaklar, insan yaşantısına etki eden her bir alanın dönüşüm içerisine girmesinde etkin olmuş ve olmaya devam etmektedir. Bu çerçevede, iletişimin tüketici ve markalar arasında bağ kurulmasında büyük rol oynayan reklamcılık alanı da dijital süreçlerin etkisi altında kalmış; reklamcılığın geleneksel çerçeveden sıyrılarak dijital platformlar üzerinde biçimlenmesine katkı sağlamıştır. Dolayısıyla, reklamcılığın dijital platformlar üzerinde var olması tüketicilerle kurulan organik bağı fiziksel olmayan ortamlara taşımıştır. Buna ek olarak, reklamın yapısında, içeriğinde, formatında meydana gelen yeni gelişmeler ile iletilmesi gereken mesajlar farklı hedef kitlelere sunulmaktadır. Reklamın dijital dünya içerisindeki yeni formatlarından bir tanesi ise ‘Sesli reklamcılık’ olarak karşımıza çıkmaktadır. Sesli reklamcılık; ses temelli oluşturulan yapının bireysel yapılan yayınlar kapsamında oluşturularak; kurgulanan reklam stratejisi çerçevesinde dijital platformlar üzerinden hedef kitleye ulaşmasını amaçlamaktadır. Kullanılan yöntemler, reklam yerleşimleri, yayınlama stratejileri ve platformları bünyesinde reklam içeriği ses temelli olarak karakterize edilmektedir. Sesli reklamcılığın geliştirildiği platformlar içerisinde ‘Spotify’, ‘Apple Podcast’, ‘Anchor’ ve ‘Youtube’ platformları bulunmaktadır. Çalışmada, sesli reklamcılık türünü kullanarak hedef kitlelerine ulaşmaya çalışan bankacılık ve telefon markalarının ‘Spotify’ kanalı üzerinden oluşturduğu içeriklere yer verilmiştir. Sesli reklamcılığın ses temelli yapı içerisinde hangi stratejilerle kurgulandığı ve markaya nasıl katkı sağladığı konusunda bilgi verilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Dijitalleşme, Sesli reklamcılık, Spotify

ABSTRACT

The innovations that come with the development of technology and the intensive use of the Internet open the doors to a lifestyle created in the digital world. These innovations which effect every aspect of human life and its effectiveness continue to be. Within this framework, advertising, which has a great role to play in connecting and communicating between consumers and brands, has been under effect of digitalisation processes so this provides to formulate advertising with digital platforms without traditional framework. Therefore, the existence of advertising on digital platforms has moved the organic bond established with consumers to non physical environments, In addition to this, new developments in the structure, content and format of the advertisement have enabled the messages to be conveyed to different target audiences. One of the new advertising formats in a digital world is called ‘Audio Advertising’. Audio advertising is individually created by a sound based structure. The aim is to reach target audiences across digital platforms as part of advertising strategies. Sound based advertising content is characterized in terms of delivery methods, advertising placements, publishing strategies and platforms. Spotify, Apple Podcast, Anchor and Youtube are platforms where audio advertising is being developed. The study examines the use of audio advertising content by banking and telecommunications brands to reach target consumers via Spotify. It aims to provide information on how the sound-based structure was fictionalised, with what strategies, and how it contributed to the brand.

Key words: Digitalization, Audio advertising, Spotify

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EKLEMELİ İMALAT TEKNOLOJİLERİ: BİYOMALZEME VE DOKU MÜHENDİSLİĞİ UYGULAMALARI ADDITIVE MANUFACTURING TECHNOLOGIES: BIOMATERIAL AND TISSUE ENGINEERING APPLICATIONS

Mustafa ARAS^{2*}

²Dr. Öğr. Üyesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Çorlu Mühendislik Fakültesi,
Biyomedikal Mühendisliği Bölümü, Tekirdağ, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8214-4045>

Mehmet ŞAHİN¹

¹Arş. Gör., Kırklareli Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi,
Makine Mühendisliği Bölümü, Kırklareli, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1344-4255>

Mümin ŞAHİN³

³Prof. Dr., Trakya Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi,
Makine Mühendisliği Bölümü, Edirne, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3541-0934>

ÖZET

Eklemeli imalat (Eİ) teknolojisi son yıllarda pek çok alanda kullanılmaya başlanan güncel bir üretim teknolojisidir. Eklemeli imalat teknolojileri ISO/ASTM 52900:2021'e göre bağlayıcı püskürtme, direk enerji biriktirme, malzeme ekstrüzyonu, malzeme püskürtme, toz yatak füzyonu, levha laminasyonu, tank fotopolimerizasyonu olmak üzere yedi kategoride sınıflandırılmaktadır. Eİ yöntemlerinin detayına inildiğinde, kullanılan malzemeler ve çalışma prensiplerinin farklı olmasıyla birbirlerinden ayrılmaktadır. Geçtiğimiz 10 yılda, eklemeli imalat teknolojilerindeki gelişmeler önemli bir ivme kazanmıştır. Prototip hazırlama amacı ile imalat sektörüne giriş yapan eklemeli imalat teknolojisi, havacılık, otomotiv, savunma sanayi, uzay araştırmaları gibi birçok endüstride kullanılmakta olup son yıllarda sağlık uygulamaları için de tercih edilmektedir. Malzeme çıkarılmasına dayalı geleneksel üretim yöntemlerinin aksine, nihai ürün üst üste katmanlı biriktirme işlemi ile gerçekleştirilmektedir. Eklemeli imalat teknolojisi temel malzeme grupları olan metal, seramik, polimer ve kompozit malzemelerde geniş bir yelpazede uygulanabilmektedir. Birçok sektör için kritik bir özellik olarak ön plana çıkan tasarım esnekliği yöntemin önemli avantajları arasındadır. Eİ, tıbbi görüntüleme, kişiye özel tıbbi ekipman üretimi, ortopedik, dental ve yapay deri uygulamaları başta olmak üzere çeşitli biyomedikal uygulamalarda tercih edilmektedir. Özellikle kişinin anatomisi ve fizyolojisi dikkate alınarak, kişiye özgü tıbbi ürünlerin üretiminde kullanımı, sağlık endüstrisi için büyük öneme sahiptir. Kişinin anatomisi ve fizyolojisi dikkate alınarak kişiye özgü imal edilen implantlar, seri olarak imal edilen implantlar ile karşılaştırıldığında vücuda daha iyi uyum sağlayarak tedavi sürecinde başarısızlık olasılığını azaltmaktadır. Bunun yanı sıra ameliyathanelerde ve diş hekimliği muayenelerinde kullanılan cerrahi ekipmanların üretimi için de oldukça kullanışlıdır. Bu çalışmada son 10 yılda dikkat çeken biyomalzeme ve doku mühendisliği alanındaki eklemeli imalat ile ilgili çalışma örnekleri aktarılacaktır. Dikkat çekici bu imalat teknolojisinin farklı sektörlerdeki yansımaları ve gelecek vizyonu ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eklemeli İmalat, Üretim Yöntemleri, Biyomalzeme, Doku Mühendisliği.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Additive manufacturing (AM) technology is a current production technology that has been used in many areas in recent years. According to ISO/ASTM 52900:2021, additive manufacturing technologies are classified into seven categories: binder jetting, direct energy deposition, material extrusion, material jetting, powder bed fusion, sheet lamination, vat photopolymerization. When the details of AM methods are examined, they differ from each other due to the different materials used and working principles. In the past 10 years, developments in additive manufacturing technologies have gained significant momentum. Additive manufacturing technology, which entered the manufacturing sector with the aim of prototype preparation, is used in many industries such as aviation, automotive, defence industry, space research and has been preferred for health applications in recent years. Unlike traditional production methods based on material extraction, the final product is realised by layered deposition process. Additive manufacturing technology can be applied in a wide range of basic material groups which are metal, ceramic, polymer and composite materials. Design flexibility, which stands out as a critical feature for many sectors, is among the important advantages of the method. AM is preferred in various biomedical applications, primarily in medical imaging, personalised medical equipment production, orthopaedic, dental and artificial skin applications. The use in the production of personalised medical products, especially taking into account the anatomy and physiology of the person, is of great importance for the health industry. Implants manufactured individually by taking into account the anatomy and physiology of the person reduce the possibility of failure in the treatment process by providing better adaptation to the body compared to mass-produced implants. In addition, it is also very useful for the production of surgical equipment used in operating rooms and dental offices. In this study, examples of studies on additive manufacturing in the field of biomaterials and tissue engineering, which have attracted attention in the last 10 years, will be presented. Reflections and future vision of this remarkable manufacturing technology in different sectors will be discussed.

Keywords: Additive Manufacturing, Manufacturing Methods, Biomaterials, Tissue Engineering.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ANKARADA BİR ALIŞVERİŞ MERKEZİNİN ISITMA SİSTEMLERİNİN ENERJİ VE EKSERJİ ANALİZİ ENERGY AND EXERGY ANALYSIS OF THE HEATING SYSTEM OF A SHOPPING CENTER IN ANKARA

Zehra Sever¹

¹Öğr. Gör, Ostim Teknik Üniversitesi, MYO, Silah Sanayi Teknikerliği, Ankara, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2928-1323>

Mevlüt Arslan²

² Prof. Dr, Yozgat Bozok Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Makine Mühendisliği, Yozgat, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4415-6202>

Kadir Murat Yeşilyurt²

² Doç. Dr, Yozgat Bozok Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Makine Mühendisliği, Yozgat, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0870-7564>

ÖZET

Bu çalışma, Ankara'daki 70.000 m² kapalı alana sahip bir alışveriş merkezinde uygulanan ısıtma sistemlerinin performansını, enerji ve ekserji analizleri aracılığıyla değerlendirmektedir. Araştırmada, doğalgazla çalışan kazanlar, fan-coil cihazları ve klima santralleri incelenmiş, bu bileşenlerin termodinamik verimlilikleri ve genel performansları ortaya konulmuştur. Enerji analizi, sistemin enerji giriş ve çıkışları arasındaki dengeye odaklanarak, termodinamiğin birinci yasası kapsamında gerçekleştirilmiştir. Bu yaklaşım, ısı üretimi sırasında oluşan enerji kayıplarını ve sistemin sağladığı verimliliği ortaya koymaktadır. Buna karşılık, ekserji analizi termodinamiğin ikinci yasası doğrultusunda, enerji dönüşüm süreçlerinde meydana gelen tersinmezlikleri ve kullanılabilir enerjinin ne kadarının verimli kullanıldığını belirlemiştir. Araştırma sonuçları, doğalgazlı kazanların enerji verimliliğinin %91 civarında olduğunu, ancak ekserji verimliliğinin yalnızca %24.8 düzeyinde kaldığını göstermiştir. Benzer şekilde, fan-coil cihazları ve klima santralleri yüksek enerji performansı sergilemesine rağmen, ekserji verimlilikleri açısından daha düşük değerlere ulaşmıştır. Bu durum, ısı dönüşüm süreçlerinde önemli kayıpların yaşandığını ve sistemde verimlilik artışına yönelik geliştirmelere ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Enerji analizi, Ekserji analizi, Isıtma sistemleri, Doğalgazlı kazanlar, Fan-coil cihazları

ABSTRACT

This study evaluates the performance of the heating systems implemented in a shopping center in Ankara, which boasts an enclosed area of 70,000 m², by means of energy and exergy analyses. The investigation examined gas-fired boilers, fan-coil devices, and air handling units, revealing the thermodynamic efficiencies and overall performance of these components. The energy analysis was conducted within the framework of the first law of thermodynamics by focusing on the balance between the system's energy inputs and outputs. This approach uncovers the energy losses incurred during heat production as well as the efficiency provided by the system. In contrast, the exergy analysis was

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

performed in accordance with the second law of thermodynamics, identifying the irreversibilities occurring in the energy conversion processes and determining the extent to which the available energy is used efficiently. The research findings indicate that while the gas-fired boilers achieve an energy efficiency of approximately 91%, their exergy efficiency remains only around 24.8%. Similarly, although the fan-coil devices and air handling units exhibit high energy performance, their exergy efficiencies are comparatively lower. This situation highlights significant losses in the heat conversion processes and underscores the need for improvements to enhance the overall system efficiency.

Keywords: Energy analysis, Exergy analysis, Heating systems, Gas-fired boilers, Fan-coil devices

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ANKARADA BİR ALIŞVERİŞ MERKEZİNİN SOĞUTMA SİSTEMLERİNİN ENERJİ VE EKSERJİ ANALİZİ ENERGY AND EXERGY ANALYSIS OF THE COOLING SYSTEM OF A SHOPPING CENTER IN ANKARA

Zehra Sever¹

¹Öğr. Gör, Ostim Teknik Üniversitesi, MYO, Silah Sanayi Teknikerliği, Ankara, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2928-1323>

Mevlüt Arslan²

² Prof. Dr, Yozgat Bozok Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Makine Mühendisliği, Yozgat, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4415-6202>

Kadir Murat Yeşilyurt²

² Doç. Dr, Yozgat Bozok Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Makine Mühendisliği, Yozgat, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0870-7564>

ÖZET

Soğutma sistemlerinin performansını konu alan bu çalışma, Ankara’da bulunan ve 70.000 m² kapalı alanı barındıran bir alışveriş merkezinde gerçekleştirilen enerji ve ekserji analizlerine odaklanmaktadır. Araştırmada, soğutma işlemlerinin temel bileşenleri olan chiller üniteleri, fan-coil sistemleri ve klima santralleri değerlendirilmiştir. Bu bileşenlerin çalışma prensipleri ve termodinamik verimlilikleri, enerji akışları ile ilgili detaylı incelemelere tabi tutulmuştur. Enerji analizi, termodinamiğin birinci yasası çerçevesinde sistemde gerçekleşen enerji giriş ve çıkışlarının dengesi üzerinden yapılmıştır. Bu yöntem, soğutma sürecinde üretilen soğutma kapasitesi ile sistemde meydana gelen enerji kayıplarını ortaya koyarak, bileşenlerin genel enerji performansını gözler önüne sermektedir. Buna paralel olarak, ekserji analizi termodinamiğin ikinci yasası temel alınarak gerçekleştirilmiş ve soğutma işlemlerinde karşılaşılan tersinmezlikler ile kullanılabilir enerjinin kayba uğrama oranları belirlenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, chiller ünitelerinin enerji verimliliği yaklaşık %88 olarak saptanırken, ekserji verimliliği %26 oranlarına yakın seyretmiştir. Benzer şekilde, fan-coil sistemleri ve klima santralleri de yüksek enerji performansı göstermelerine rağmen, ekserji bazında daha sınırlı verimlilik değerleri ortaya koymuştur. Bu durum, soğutma sürecinde meydana gelen termodinamik verimsizliklerin altını çizmekte ve sistem tasarımındaki iyileştirmelere olan ihtiyacı vurgulamaktadır. Analiz sonuçları, soğutma sistemlerindeki enerji kayıplarının minimize edilmesi ve verimliliğin artırılması için uygulanabilir stratejiler geliştirilmesine olanak sağlamaktadır. Önerilen stratejiler arasında, sistem bileşenlerinin düzenli bakımı, teknolojik yeniliklerin entegrasyonu ve tasarım optimizasyonu yer almaktadır. Bu yaklaşımlar, işletme maliyetlerini düşürmenin yanı sıra, çevresel sürdürülebilirliğin desteklenmesine de katkı sağlayacaktır. Sonuç olarak, bu kapsamlı çalışma, alışveriş merkezinde uygulanan soğutma sistemlerinin enerji ve ekserji performansını ayrıntılı olarak ele almakta, tespit edilen verimsizliklere yönelik pratik çözümler sunmaktadır. Gelecekte benzer projelerde daha detaylı veri toplama ve gelişmiş analiz yöntemlerinin kullanılması, soğutma sistemlerinin performansının daha etkin hale getirilmesine katkıda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Enerji analizi, Ekserji analizi, Soğutma sistemleri, Chiller, Fan-coil cihazları

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

This study, which focuses on the performance of cooling systems, examines the energy and exergy analyses conducted at a shopping center located in Ankara with an enclosed area of 70,000 m². The research evaluates the primary components involved in the cooling process, including chiller units, fan-coil systems, and air handling units. The operating principles and thermodynamic efficiencies of these components have been thoroughly investigated in relation to energy flows. The energy analysis was carried out within the framework of the first law of thermodynamics, based on the balance between the system's energy inputs and outputs. This approach reveals the cooling capacity generated during the process as well as the energy losses occurring within the system, thereby showcasing the overall energy performance of the components. In parallel, the exergy analysis was performed using the second law of thermodynamics, identifying the irreversibilities encountered during the cooling process and quantifying the loss of available energy. According to the findings, the energy efficiency of the chiller units was determined to be approximately 88%, while their exergy efficiency was around 26%. Similarly, although the fan-coil systems and air handling units demonstrated high energy performance, their exergy efficiencies were relatively lower. This highlights the thermodynamic inefficiencies present during the cooling process and underscores the need for improvements in system design. The results of the analysis provide a foundation for developing effective strategies to minimize energy losses and enhance efficiency in cooling systems. The proposed strategies include regular maintenance of system components, integration of technological innovations, and design optimization. These measures are expected not only to reduce operating costs but also to support environmental sustainability. In conclusion, this comprehensive study provides a detailed examination of the energy and exergy performance of the cooling systems implemented in the shopping center, offering practical solutions to address the identified inefficiencies. Future projects are anticipated to benefit from more detailed data collection and advanced analysis methods, further optimizing the performance of cooling systems.

Keywords: Energy analysis, Exergy analysis, Heating systems, Chiller, Fan-coil devices

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

15 DAKİKALIK ŞEHİRLER PERSPEKTİFİ: MAHALLE RUHUNU YENİDEN KAVRAMAK 15 MINUTE CITY PERSPECTIVE: RECONCEPTUALIZING NEIGHBORHOOD SPIRIT

Fatma Zehra AKSAKALLI¹

¹ *Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Trafik Planlaması ve Uygulaması Ana Bilim Dalı, Ankara, Türkiye*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-6811-6704>

Seda HATİPOĞLU²

² *Dr. Öğretim Üyesi, Gazi Üniversitesi, Kent İçi Ulaşım Teknolojileri Erişilebilirlik Uygulama ve Araştırma Merkezi, Ankara, Türkiye*

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4511-1914>

ÖZET

15 dakikalık şehirler, şehir sakinlerinin günlük ihtiyaçlarını 15 dakikalık yürüyüş veya bisiklet mesafesinde karşılayabilmelerini amaçlayan, insan merkezli ve sürdürülebilir bir kentsel yaklaşımı ifade etmektedir. Bu kavram, 2016 yılında Carlos Moreno tarafından geliştirilmiş ve Paris Belediye Başkanı Anne Hidalgo tarafından uygulamaya geçirilmiştir. Pandemi süreci, bu modeli yeniden gözden geçirme ihtiyacını artırmış ve insanlar, yerel topluluklarıyla daha fazla etkileşime girmeye teşvik edilmiştir. Türkiye’de bu kavram, yerel mahalle kültürüyle paralellik göstermektedir; yürünebilirlik, erişilebilirlik ve komşuluk gibi unsurlar modern şehircilik anlayışı ile birleştirilmiştir. Mahalle birimi, Türkiye’de geleneksel sosyal yapının merkezinde yer alırken, 15 dakikalık şehirler fikri, bu değerlerin yeniden canlandırılmasına yardımcı olmaktadır. Bu bağlamda, Türkiye’de mahalle kültürünün yeniden canlandırılması ve 15 dakikalık şehirler fikrinin benimsenmesi, aslında unutulmaya yüz tutmuş bir geleneğin modern dünyada tekrar keşfedilmesi ve değerlendirilmesi olarak görülebilir. Makale, 15 dakikalık şehirler kavramı ile yerel kültürümüz arasındaki ilişkiyi anlamayı ve bu kavramın ülkemizde nasıl bir karşılık bulduğunu ortaya koymayı amaçlamıştır. Bu çalışmada, Avrupa’da popüler hale gelen "15 dakikalık şehirler" kavramı ile Türkiye’deki mahalle olgusunun benzerlikleri ele alınmaktadır. Ayrıca, Türkiye’deki mevzuat ve uygulamaların 15 dakikalık şehir kavramıyla uyumlu olup olmadığı incelenmiş, bu konuda mekânsal planlama ve sosyal donatıların dengeli dağılımının önemi tartışmaya açılmıştır. Sonuç olarak, Türkiye’deki mevcut yasal düzenlemelerin, 15 dakikalık şehir modelinin entegrasyonunu desteklediği ve bu yaklaşımın kent yaşamını daha yaşanabilir hale getirme potansiyelini barındırdığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: 15 Dakikalık Şehirler, Erişilebilirlik, Yürünebilirlik, Yakınlık, Mahalle Birimi

ABSTRACT

15-minute cities refer to a people-centered and sustainable urban approach that aims to enable city dwellers to meet their daily needs within a 15-minute walk or bike ride. This concept was developed in 2016 by Carlos Moreno and implemented by the Mayor of Paris, Anne Hidalgo. The pandemic has increased the need to revisit this model and people have been encouraged to interact more with their local communities. In Türkiye, the concept parallels the local neighborhood culture, combining elements such as walkability, accessibility and neighbourliness with modern urbanism. In this context, the revival of neighborhood culture in Türkiye and the adoption of the idea of 15-minute cities can be seen as the rediscovery and evaluation of a forgotten tradition in the modern world. This article aims to understand the relationship between the concept of 15-minute cities and our local culture and to reveal how this

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

concept has been received in Türkiye. In this study, the similarities between the concept of “15-minute cities”, which has become popular in Europe, and the neighborhood phenomenon in Türkiye are discussed. In addition, whether the legislation and practices in Türkiye are compatible with the 15-minute city concept is examined, and the importance of spatial planning and the balanced distribution of social facilities is discussed. In conclusion, it is seen that the existing legal regulations in Türkiye support the integration of the 15-minute city model and that this approach has the potential to make urban life more livable.

Keywords: 15-Minute Cities, Accessibility, Walkability, Proximity, Neighborhood Unit

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KUR'AN-I KERİM'İN KAZAK TÜRKÇESİ TERCÜMESİNDE SOYUT VARLIKLAR ABSTRACT BEINGS IN THE KAZAKH TURKISH TRANSLATION OF THE QURAN

Erol TOPAL

*¹Doç. Dr. Kastamonu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü,
Kastamonu, Türkiye*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9773-0389>

ÖZET

Türkçe yazılı kaynaklarının ilk ortaya çıktığı andan günümüze kadar pek çok alanda eser vermiştir. Bu eserlerden biri de dinî metinlerdir. Dinî metinler, dillerin kelime hazinelerine yenilerini katmaları ve bu yolla kelime hazinelerini zenginleştirmeleri bakımından çok önemlidir. Çünkü bu tür metinler bir dil için yeni kavramlar demektir. Dini metinler içinde en değerli olanı kuşkusuz Kur'an-ı Kerim'dir. Kur'an-ı Kerim, 11. yy.dan itibaren Türkçeye tercüme edilmektedir. Bu tercüme sayesinde Türkçe, yüzlerce dinî terim kazanmıştır. Kur'an'ın ilk tercümelerinde dinî terimler daha çok Türkçe kelimelerle karşılık bulurken son dönem tercümelerinde ise terimlerin ya Arapçasının ya da Farsça karşılığının tercih edildiği görülmektedir. Bu çalışmadaki amaç, Kur'an-ı Kerim'de geçen soyut kavramlarını Kazakça tercümede ne kadarının Kazakça ne kadarının Arapça veya Farsça olduğunu belirlemektir. Çalışmada esas alınan Kazakça tercüme, 2024 yılında Arapçadan Kazakçaya çevirisi Erşat Onğar, edebî dile aktarılması ise Nurjan Muratâli tarafından yapılmış olan Kur'an-ı Kerim tercümesidir. Kur'an-ı Kerim'de gerek soyut gerekse somut olarak pek çok konu işlenmiştir. Bu çalışmada, Kazak Türkçesi Kur'an-ı Kerim tercümesinde geçen cin, şeytan, melek kavramlarının sadece isim olanları incelenmiştir. Çalışma yapılırken ilk önce cin, şeytan, melek kavramları ve bunların diğer isimlerinin Kur'an-ı Kerim'de geçtiği yerler fihristlerden ayet ayet tespit edilmiştir. Daha sonra bu kavramların Kazak Türkçesi Kur'an-ı Kerim tercümesindeki karşılıkları sure ve ayet numaralarıyla yazılmıştır. Ayrıca kavramın geçtiği ilk ayet de örnek olarak gösterilmiştir. Çalışmanın sonunda elde edilen verilen değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kur'an-ı Kerim, Dini Terim, Soyut Kavram, Kazakça Karşılık.

ABSTRACT

From the first appearance of Turkish written sources to the present day, it has produced works in many fields. One of these works is religious texts. Religious texts are very important in terms of adding new ones to the vocabulary of languages and enriching their vocabulary in this way. Because such texts mean new concepts for a language. The most valuable religious text is undoubtedly the Holy Qur'an. The Holy Quran has been translated into Turkish since the 11th century. Thanks to these translations, Turkish has gained hundreds of religious terms. In the first translations of the Qur'an, religious terms are mostly found in Turkish words, while in recent translations, it seems that either Arabic or Persian equivalents of the terms are preferred. The aim of this study is to determine how much of the abstract concepts in the Qur'an are Kazakh and how much of them are Arabic or Persian in the Kazakh translation. The Kazakh translation taken as the basis of the study is the translation of the Holy Qur'an, which was translated from Arabic into Kazakh in 2024 by Erşat Onğar and translated into literary language by Nurjan Muratâli. In the Holy Qur'an, many abstract and concrete subjects are covered. In this study, only the names of the concepts of jinn, devil, angel in the Kazakh Turkish translation of the Holy Quran are analysed. While conducting the study, firstly, the places where the concepts of jinn, devil, angel, and their other names are mentioned in the Holy Qur'an were determined verse by verse from the indexes.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Then the equivalents of these concepts in the Kazakh Turkish translation of the Holy Qur'an were written with sura and verse numbers. In addition, the first verse in which the concept is mentioned is also shown as an example. At the end of the study, the data obtained were evaluated.

Keywords: Holy Qur'an, Religious Term, Abstract Concept, Kazakh Correspondence

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

RACK KABİN ÜRETİMİNDE YENİLİKÇİ TASARIM VE OPTİMİZASYON: SİSTEMATİK BİR YAKLAŞIM INNOVATIVE DESIGN AND OPTIMIZATION IN RACK CABINET PRODUCTION: A SYSTEMATIC APPROACH

*Saip ROVSHANOV*¹

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Endüstri Mühendisliği Programı, Kocaeli, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-7236-6847>

*Nilgün FIĞLALI*²

²Prof., Kocaeli Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Endüstri Mühendisliği, Kocaeli, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7211-4363>

*Mehlika KOCABAŞ AKAY*³

³Dr. Öğr. Üyesi, Kocaeli Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Endüstri Mühendisliği, Kocaeli, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0564-4625>

ÖZET

Bu çalışma, veri merkezleri ve ağ altyapıları için rack kabinlerin tasarım ve üretim süreçlerinde yenilikçi yaklaşımları incelemektedir. Dijital dönüşümün hızlanmasıyla, rack kabinlere yönelik talep artmakta; bu da verimli, sürdürülebilir ve özelleştirilebilir çözümler gerektirmektedir. Araştırma, pazar analizi, ürün tasarım şartnamelerinin oluşturulması, kavramsal ve detay tasarım süreçleri ile risk yönetimini kapsayan sistematik bir metodoloji sunmaktadır.

Pazar analizi, endüstri trendlerini ve müşteri beklentilerini (örneğin, güvenlik, termal performans) değerlendirerek tasarım hedeflerini şekillendirmiştir. Ürün tasarım şartnameleri, uluslararası standartlara (IEC, RoHS, ISO) uyumu ve optimum malzeme seçimini temel almıştır. Kavramsal aşamada, alternatif çözümler karar destek araçlarıyla analiz edilmiş; detay tasarımda ise üretim süreçleri (örneğin, lazer kesim, montaj) teknik doğrulamalarla optimize edilmiştir. Hata Türü ve Etki Analizi (FMEA), potansiyel riskleri belirleyip iyileştirme stratejileri geliştirerek ürün güvenilirliğini artırmıştır. Ek olarak, simülasyonlar ve prototip testleri, tasarımın pratik uygulanabilirliğini desteklemektedir.

Çalışma, modülerlik, enerji verimliliği ve maliyet etkinliği gibi yenilikçi unsurları entegre ederek rack kabin üretiminde sürdürülebilir bir yaklaşım önermektedir. Bulgular, rakip karşılaştırmaları ve süreç optimizasyon analizleriyle görselleştirilmiştir. Bu bildiri, rack kabin tasarımı ve üretiminde genel bir çerçeve sunarken, endüstriyel uygulamalara yönelik pratik ve teorik içgörüler sağlamayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Rack Kabin, Ürün Tasarımı, Pazar Analizi, FMEA, Sürdürülebilirlik, Optimizasyon, Veri Merkezi.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

This study investigates innovative approaches in the design and production processes of rack cabinets for data centers and network infrastructures. With the acceleration of digital transformation, the demand for rack cabinets is increasing, necessitating efficient, sustainable, and customizable solutions. The research presents a systematic methodology encompassing market analysis, the development of product design specifications, conceptual and detailed design processes, and risk management.

Market analysis has evaluated industry trends and customer expectations (e.g., security, thermal performance) to shape design objectives. Product design specifications are based on compliance with international standards (IEC, RoHS, ISO) and optimal material selection. In the conceptual phase, alternative solutions were analyzed using decision-support tools, while in the detailed design phase, production processes (e.g., laser cutting, assembly) were optimized through technical validations. Failure Mode and Effects Analysis (FMEA) identified potential risks and developed improvement strategies to enhance product reliability. Additionally, simulations and prototype tests support the practical applicability of the design.

The study proposes a sustainable approach to rack cabinet production by integrating innovative elements such as modularity, energy efficiency, and cost-effectiveness. Findings are visualized through competitor comparisons and process optimization analyses. This paper aims to provide a general framework for rack cabinet design and production while offering practical and theoretical insights for industrial applications.

Keywords: Rack Cabinet, Product Design, Market Analysis, FMEA, Sustainability, Optimization, Data Center

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

YARGI ORGANININ YASAMA YETKİSİNE BİR MÜDAHALESİ; KATILMA ALACAĞI DAVALARINDA ZAMAN AŞIMININ YENİDEN DÜZENLENMESİ JUDICIAL BODY'S INTERVENTION IN LEGISLATIVE POWER; RE-REGULATION OF THE STATUTE OF LIMITATION IN PARTICIPATION CLAIM CASES

Ahmet Şakir DEMİRTAŞ¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, KTO Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Hukuk, Konya, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3011-6541>

ÖZET

Yasama organı kanunların genel, objektif, soyut, sürekli ve kişilik dışı olma özelliğini gözeterek uzunca bir dönem yürürlükte kalması için kanunları koyar. Yasama organı evrensel hukuk normlarına uygun, anayasaya aykırı olmayan, kamu düzeninin oluşumuna hizmet edecek kanunların çıkartılması konusunda özen gösterir. Kanunların toplumsal düzeni sağlamak amacıyla yönelik olarak hukuki ihtilafların giderilmesinde etkin olabileme özelliği, dikkate alınarak çıkartılması bir zorunluluktur.

Yargılama faaliyetinin adil çözüm ve hakkaniyetle karar verilebilmesi için, kanunların değiştiği tüm sorunları çözmeye yönelik eksiksiz içerikte olması gerekir. Bu hususta bir tereddüt oluşuyorsa, yasama organına düşen görev kanunların güncellenmesi ve yeni yasal düzenlemelerin yapılması olmalıdır. Zira yasama yetkisi yasama organına ait asli bir yetki olup anayasamızın 7'nci maddesine göre de devredilmesi söz konusu değildir. Başka bir organın da kanun yapma tekelini kendi görev alanı içerisine alma ve bu amaca yönelik olarak düzenleyici işlem yapma yetkisini kendisinde görmesi de söz konusu olamaz. Bu yetki Anayasa ile verilmiş bir yetkidir. Aksi hal bir fonksiyon gaspıdır. Yapılan iş ise yok hükmündedir. Bu itibarla kanunların değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi sadece yasama organının yetkisi içerisindedir.

Yargı organının önüne gelen davalarda hâkim ancak Medeni Kanun'un 1. maddesi uyarınca kanunda bir hüküm bulunmaması halinde kendisinin bir kanun koyucu olsaydı nasıl bir kural koyacak idiyse ancak o zaman ona göre karar vereceğini düzenlemiştir. Kanunları uygulama yetkisi ve boşluk halinde nasıl hareket edebileceğine ilişkin kural, mevcut kanun üzerinde değişiklik yapma hususunda bir yetki vermez. 4721 sayılı TMK'nun yürürlüğe girmesiyle katılma alacağı davalarında yargı organlarınca 178'inci maddenin açık hükmünün uygulanması yerine, Yargıtay'ın içtihat oluşturarak zamanaşımı konusunda yeni düzenlemeye gitmesi Anayasaya açıkça aykırıdır. Bu tebliğimizle bu husustaki görüşlerimizi ifade etmeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Anayasa, Yasama Organı, Yargı Organı.

ABSTRACT

The legislative body enacts laws that will remain in force for a long period of time, considering the general, objective, abstract, permanent and impersonal nature of laws. The legislative body takes care to enact laws that are in line with universal legal norms, for the benefit of society and serve social peace. It is a necessity that laws should be enacted taking into consideration their ability to be effective in resolving legal disputes in order to ensure social order.

In order for the judicial activity to be decided with a fair solution and fairness, it must be in a complete content aimed at solving all the problems addressed by the laws. If there is any hesitation on this issue, the duty of the legislative body should be to update the laws and make new legal regulations. Because the legislative authority is an primary authority belonging to the legislative body, and according to

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Article 7 of our constitution, it is not possible to transfer it. It is also not possible for another body to consider itself authorized to take the law-making monopoly within its scope of duty and to see itself as having the authority to carry out regulatory procedures for this purpose. This authority is an authority granted by the Constitution. Otherwise, it is a function usurpation. The work done is null and void. In this respect, the amendment and reorganization of laws is only within the authority of the legislative body.

In cases brought to the judicial body, the judge has regulated that in the absence of a provision in the law, the judge will only make a decision according to the rule he would have made if he were a legislator, as per Article 1 of the Civil Code. The authority to apply the laws and the rule on how it can act in case of a gap do not give it the authority to make changes to the existing law. Instead of applying the explicit provision of Article 178 by the judicial organs in cases where they will receive participation with the entry into force of the TMK No. 4721, it is clearly contrary to the Constitution for the Supreme Court to create a case law and make a new regulation on the statute of limitations. We will try to express our views on this issue with this notification.

Keywords: Constitution, Legislative Body, Judicial Body.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KÜRESELLEŞMENİN DEVLETLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ THE EFFECTS OF GLOBALIZATION ON STATES

Ahmet Şakir DEMİRTAŞ¹

¹*Dr. Öğr. Üyesi, KTO Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Hukuk, Konya, Türkiye.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3011-6541>*

ÖZET

İkinci Dünya Savaşının sonrasında devletlerin konumunun yeniden belirlenmesi, her devlet için önemli bir kavşak noktasında bulunma süreci yaşatmıştır. Kavşakta bulunma sürecinde özgür olmayan şartlarda kararlar oluşmuş ve buna göre de dünya yeniden irade dışı şekillenmiştir. Bu şekillenme farklı ve değişik etkilere bağlı olarak gerçekleşmiştir. Öncelikle SSCB coğrafi konumundan kaynaklı olarak, Avrupa'daki devletlerin savaşın sonundaki düşkün durumlarından kendisi için sonuçlar çıkarmıştır. Devletlerinin yeniden güçlenmesi için gereken askeri ve ekonomik yardımların kendilerinin tarafından karşılanacağı güvencesi verilmiştir. Eşitlikçi bir anlayışla toplumsal düzenin yeniden oluşturacağı ve bireysel gelişimlere imkân sağlanacağı vaatleri, insanlara çaresizliklerinin içinde bir fırsat kapısının açılması olarak etki yapmıştır. Keza ABD'nin yaygın propaganda ile başarıyı, kazancı refahı öne çıkaran yaşam tarzı ile teşebbüs hürriyetinin getirdiği avantajları iyi anlatması, insanlar için cazip gelmiş ve ülkelerinin siyasi karar alıcıları tercihlerini bu yönde kullanmışlardır.

Savaş sonrası tekrar bir savaşın yaşanmamasına dair yapılan tüm sözleşmeler anlamsız kalmış, dünya iki süper gücün kontrolünde soğuk savaş sürecini yaşamıştır. Bu süreçte kapitalizm ve sosyalizm sistemleri yayılma ve birbirine eşit iki kutuplu bir dünya oluşturma amaçlarını zamanla dünyada tek ve en büyük olma sürecine dönüştürmüşlerdir.

Ancak ne kapitalizm ne de sosyalizm uygulamalarında, başlangıçta verilen vaatler gerçekleşmemiş, insanlar hayal kırıklıkları yaşamışlardır. İki kutuplu dünya düzeninden uzaklaşmış, yeni arayışlar içerisine tüm dünyaya girilmiştir.

Yeni dünya düzenini belirleyen unsurlar değişmiş, klasik süper devlet yayılmacılığındaki enstrümanlar yerine; bilgi, teknoloji, uluslararası ticaret, bankacılık, uluslararası örgütler, çokuluslu şirketler, konsorsiyumlar ve etki durumları zamana göre değişen pek çok faktör değişimin merkezinde yer almıştır. Bu değişim ve dönüşüm Küreselleşme olarak tanımlanmıştır.

Bu değişim kaçınılmaz olarak insanların yaşantılarını derinden etkilemiş, devlet düzeni içerisinde de çok etkili olmuştur.

Bu çalışmamızda küreselleşmenin, Devlet üzerindeki etkilerine, daha çok da Hukuk Devleti özellikleri üzerindeki etkilere değinilecektir.

Anahtar kelimeler: Küreselleşme, Yeni Dünya Düzeni, Kapitalizm, Sosyalizm

ABSTRACT

The re-determination of the state's position after World War II caused each state to experience a significant crossroads. In this process of being at a crossroads, decisions were made under conditions of lack of freedom, leading to a reshaping of the world that was outside of the will of the states involved. This transformation occurred due to various and differing influences. First of all, due to its geographical location, the USSR drew conclusions for itself from the poor conditions of the states in Europe at the end of the war. It was guaranteed that the military and economic aid required for the re-strengthening of its states would be provided by them. The promises that the social order would be re-established with

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

an egalitarian understanding and that individual development would be provided had the effect of opening a door of opportunity for people in their desperation. Likewise, the widespread propaganda of the USA, which emphasized success, profit and prosperity and explained the advantages brought by freedom of enterprise, appealed to people and the political decision-makers of their countries used their preferences in this direction.

All agreements made after the war to prevent another war have become meaningless, and the world has experienced a cold war under the control of two superpowers. During this process, capitalism and socialism, initially aimed at expansion and creating an equal two-polar world, gradually transformed into a pursuit of becoming the sole and largest system in the world.

However, neither in the implementations of capitalism nor socialism, the promises made at the beginning were realized, and people experienced disappointment. As a result, the world has moved away from a bipolar world order and has entered into new search processes collectively.

The elements that define the new world order have changed; instead of the instruments of traditional superpower expansion, factors such as information, technology, international trade, banking, international organizations, multinational corporations, consortiums, and the dynamics of influence have taken center stage, influenced by many factors that change over time. This change and transformation has been defined as Globalization.

This change has inevitably deeply affected people's lives and has been very effective within the state order.

In this study, we will address the effects of globalization on the state, particularly its impacts on the characteristics of the State of Law.

Keywords: Globalization, New World Order, Capitalism, Socialism

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KESİCİ TAKIM VE KESME PARAMETRELERİNİN TESTERE İLE KESME İŞLEMLERİNDEKİ ENERJİ TÜKETİMİNE ETKİSİNİN DENEYSSEL İNCELENMESİ EXPERIMENTAL INVESTIGATION OF THE EFFECT OF CUTTING TOOL AND CUTTING PARAMETERS ON ENERGY CONSUMPTION IN SAWING PROCESS

*Yunus Emre KINACI*¹

¹*Bekamak Makine San. ve Tic. A.Ş. Ar-Ge Merkezi, Bursa, Türkiye.*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-6078-1045>

*Mahmut Berkan ALİSİNOĞLU*²

²*Bekamak Makine San. ve Tic. A.Ş. Ar-Ge Merkezi, Bursa, Türkiye.*

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4322-1789>

*Şekip Esat HAYBER*³

³*Doç. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, Bursa, Türkiye.*

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0062-3817>

ÖZET

Son yıllarda sürdürülebilir üretim, imalat sanayisi için oldukça önemli bir araştırma konusu haline gelmiştir. Çevre dostu üretim yöntemlerinin benimsenmesi, enerji kaynaklarının daha verimli ve etkin bir şekilde kullanılması, sürdürülebilir üretimin temel parametrelerinden biridir. Bu hedeflere ulaşmak için, endüstriyel üretim süreçlerinin her aşamasında enerji verimliliği ve çevresel etkilerin minimize edilmesi ön planda tutulmaktadır. Talaşlı imalat yöntemiyle işlenecek olan iş parçalarının üretim süreci, kesme işlemi ile başlar. Endüstride kesme işlemlerinde yaygın olarak kullanılan tezgâhlardan biri, seri üretime uygun olarak tasarlanmış olan testere tezgâhlarıdır. Bu tezgâhlar, yüksek verimlilikle çalışarak büyük miktarda üretim gerçekleştirmeye olanak tanır. Ancak testere tezgâhlarının enerji tüketimi, sürdürülebilirlik açısından kritik bir öneme sahiptir. Çalışma süreleri ve enerji tüketimleri, genel üretim maliyetlerini ve çevresel etkileri doğrudan etkiler. Bu nedenle, testere tezgâhlarında enerji tüketiminin doğru bir şekilde tespiti, yalnızca enerji verimliliğinin artırılmasına yardımcı olmakla kalmaz, aynı zamanda sürdürülebilir üretim anlayışının uygulanabilirliğine dair önemli veriler sağlar. Bu çalışmada testere ile kesme işleminde kesici takımın ve kesme parametrelerinin kesme işlemi boyunca testere tezgâhının tükettiği enerjiye etkisi deneysel olarak incelenmiştir. Çalışma kapsamında Ck45 çelik malzemesi iki farklı kesici takım (TCT, Sermet) ve iki farklı kesme parametresi (kesme hızı, ilerleme oranı) ile daire testere tezgâhında kesilmiştir. Kesici takım ve kesme parametrelerinin enerji tüketimine etkisini belirlemek adına kesme işlemi boyunca tezgâh kontrolcüsünden alınan ana motor akım verisi ve tezgâh panosuna bağlanan enerji analizörü ile tüketilen enerji miktarı incelenmiştir. Sonuçlar, TCT kesici takım ile gerçekleştirilen kesimlerde artan kesme hızı ve ilerleme oranı ile birlikte enerji tüketiminin doğrusal bir şekilde azaldığını, akım değerinde belirli bir noktadan sonra kesme hızı ve ilerleme oranı ile birlikte artış olduğunu, sermet kesici takım ile gerçekleştirilen kesimlerde TCT kesici takımında olduğu gibi artan kesme hızı ve ilerleme oranı ile birlikte enerji tüketiminin doğrusal bir şekilde azaldığını, kesme hızının akım değerine anlamlı bir etkisi olmasa da ilerleme oranı ile birlikte akım değerinin doğrusal bir şekilde arttığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Enerji Tüketimi, Testere, Sürdürülebilirlik, Kesme Parametreleri.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

In recent years, sustainable manufacturing has become a significant research topic for the manufacturing industry. The adoption of environmentally friendly production methods and the more efficient and effective use of energy resources are key parameters of sustainable manufacturing. To achieve these objectives, energy efficiency and minimizing environmental impacts at every stage of industrial production processes are prioritized. The production process of workpieces using the machining method begins with the cutting operation. One of the widely used machines in cutting processes in the industry is the saw machine designed for mass production. These machines enable large-scale production by operating with high efficiency. However, the energy consumption of saw machines is critically important in terms of sustainability. Operating times and energy consumption directly impact overall production costs and the environment. Therefore, the accurate determination of energy consumption in saw machines helps increase energy efficiency and provides essential data regarding the feasibility of implementing sustainable production practices. In this study, the impact of the cutting tool and cutting parameters on the energy consumed by the saw machine during the cutting process was experimentally investigated. During the study, Ck45 steel material was cut on a circular saw machine using two cutting tools (TCT, Sintered Carbide) and cutting parameters (cutting speed, feed rate). The main motor current data obtained from the machine controller during the cutting operation and the energy consumption measured by the energy analyzer connected to the machine panel were examined to determine the effects of the cutting tool and cutting parameters on energy consumption. The results indicate that with the TCT cutting tool, energy consumption decreased linearly with increasing cutting speed and feed rate. In contrast, after a certain point, the current value increased along with the cutting speed and feed rate. In the cuts made with the Sintered Carbide cutting tool, similar to the TCT cutting tool, energy consumption decreased linearly with increasing cutting speed and feed rate. While the cutting speed had no significant effect on the current value, the feed rate caused a linear increase in the current value.

Keywords: Energy Consumption, Sawing, Sustainable, Cutting Parameters.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KADINLARIN MEME KANSERİ SAĞLIK İNANÇLARI VE SAĞLIK KONTROL ODAĞI: SAĞLIKLI YAŞAM DAVRANIŞLARI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ WOMEN'S BREAST CANCER HEALTH BELIEFS AND HEALTH LOCUS OF CONTROL: THEIR EFFECTS ON HEALTHY LIFESTYLE BEHAVIORS

Gözde ÖNAL¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6656-965X>

ÖZET

Meme kanseri, kadınlar arasında en sık görülen kanser türü olup, erken teşhis ve önleyici sağlık davranışlarının önemi büyüktür. Sağlık İnanç Modeli (SİM), bireylerin risk, fayda ve engel algılarının sağlık davranışlarını nasıl etkilediğini açıklar. Sağlık Kontrol Odağı (HLOC) Teorisi, içsel sağlık kontrol odağına sahip bireylerin (sağlıklarının kendi kontrollerinde olduğuna inananların) daha fazla sağlıklı yaşam davranışı sergilediğini, dışsal sağlık kontrol odağına sahip bireylerin (sağlığın şansa veya doktorlara bağlı olduğuna inananların) ise daha az sağlıklı alışkanlığa sahip olduğunu öne sürmektedir. Bu çalışmanın amacı, meme kanseri sağlık inançları, sağlık kontrol odağı ve sağlıklı yaşam davranışları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu kesitsel çalışma, 20-60 yaş aralığında, meme kanseri tanısı almamış 100 kadın ile yürütülmüştür. Katılımcılar sosyal medya aracılığıyla gönüllü olarak çalışmaya dahil edilmiştir. Veriler Meme Kanseri Sağlık İnanç Modeli Ölçeği (BCHBM), Çok Boyutlu Sağlık Kontrol Odağı Ölçeği (MHLC) ve Sağlık Davranışları Ölçeği (HPLP-II) kullanılarak toplanmıştır. Pearson korelasyon analizi değişkenler arasındaki ilişkileri belirlemek için, çoklu doğrusal regresyon analizi ise sağlıklı yaşam davranışlarını yordayan faktörleri incelemek için kullanılmıştır. Meme kanseri sağlık inançları ile sağlıklı yaşam davranışları arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki bulunmuştur ($r=0.7$, $p<0.001$). İçsel sağlık kontrol odağı, sağlıklı yaşam davranışlarıyla pozitif yönde ilişkilirken ($r=0.6$, $p<0.001$), dışsal sağlık kontrol odağı negatif bir etki göstermiştir ($r=-0.5$, $p<0.001$). Regresyon analizi, BCHBM ve içsel sağlık kontrol odağının sağlıklı yaşam davranışlarını güçlü şekilde yordadığını ($R^2=0.770$, $p<0.001$), dışsal sağlık kontrol odağının ise negatif bir etkisi olduğunu göstermiştir. Bu çalışma, meme kanseri sağlık inançları ve sağlık kontrol odağının sağlıklı yaşam davranışları üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Meme kanseri farkındalığını artırmak ve bireylerin içsel sağlık kontrol algısını güçlendirmek, önleyici sağlık davranışlarını teşvik edebilir. Müdahale programları, bireylerin sağlıklarını kontrol etme algılarını artırmaya yönelik eğitim stratejilerine odaklanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Meme Kanseri, Sağlık İnanç Modeli, Sağlık Kontrol Odağı, Sağlıklı Yaşam Davranışları.

ABSTRACT

Breast cancer is the most common type of cancer among women, highlighting the importance of early diagnosis and preventive health behaviors. The Health Belief Model (HBM) explains how individuals' perceptions of risk, benefits, and barriers influence health behaviors. The Health Locus of Control (HLOC) Theory suggests that individuals with an internal locus of control (believing their health is within their control) engage more in health-promoting behaviors, whereas those with an external locus of control (believing health is determined by external factors such as fate or doctors) tend to adopt fewer healthy habits. This study examines the relationship between breast cancer health beliefs, health locus

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

of control, and healthy lifestyle behaviors. This cross-sectional study was conducted with 100 women aged 20-60 years without a history of breast cancer. Participants were voluntarily recruited through social media. Data were collected using the Breast Cancer Health Belief Model Scale (BCHBM), the Multidimensional Health Locus of Control Scale (MHLC), and the Health-Promoting Lifestyle Profile II (HPLP-II). Pearson correlation analysis was used to assess relationships between variables, and multiple linear regression analysis was conducted to determine predictors of healthy lifestyle behaviors. A positive correlation was found between breast cancer health beliefs and healthy lifestyle behaviors ($r=0.7$, $p<0.001$). Internal HLOC was positively associated with healthy behaviors ($r=0.6$, $p<0.001$), while external HLOC had a negative effect ($r=-0.5$, $p<0.001$). Regression analysis showed that BCHBM and internal HLOC significantly predicted healthy lifestyle behaviors ($R^2=0.770$, $p<0.001$), whereas external HLOC had a negative impact. These findings suggest that breast cancer health beliefs and health locus of control are key factors in promoting healthy lifestyle behaviors. Increasing breast cancer awareness and strengthening internal health control perceptions may encourage individuals to adopt preventive health behaviors. Intervention programs should focus on educational strategies that enhance individuals' sense of control over their health.

Keywords: Breast Cancer, Health Belief Model, Health Locus of Control, Healthy Lifestyle.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PİYADE SINIFI TEŞKİLAT, TEÇHİZAT VE DOKTRİNİNDE ABD KAYNAKLI MODERNİZASYONUN PİYADE DERGİLERİNE YANSIMASI (1948-1953)

THE REFLECTION OF THE U.S. SOURCED MODERNIZATION IN INFANTRY BRANCH ORGANIZATION, EQUIPMENT AND DOCTRINE ON INFANTRY JOURNALS (1948-1953)

Oral ATEŞ

Dr., Milli Savunma Üniversitesi Kara Astsubay Meslek Yüksekokulu, Balıkesir, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6197-0890>

ÖZET

2'nci Dünya Savaşı'nın sona ermesiyle Soğuk Savaş Dönemi başlamış ve dünya iki kutuplu bir hâl almıştır. ABD, SSCB tehditlerine karşılık 1947 yılında adı "Truman Doktrini" olarak anılacak bir planla Türkiye ve Yunanistan'a askerî ve ekonomik yardım yapmayı tüm dünyaya açıklamıştır. Truman Doktrini ile Türkiye'ye askerî yardım olarak sağlanan 100 milyon dolardan 48,5 milyon doları, Kara Kuvvetleri Komutanlığı modernizasyonu için ayrılmıştır. ABD, Türk Silahlı Kuvvetlerinin modernizasyonunu yapmak ve Türkiye'nin savunma kabiliyetini arttırmak amacıyla "Türkiye'ye Yardım İçin Amerikan Misyonu"nu kurmuştur. Bu kapsamda modern silah, araç ve teçhizat ikmal yapılmış, birliklerin teşkilatları yeniden düzenlenmiştir. Amerikan talimnameleri de Türkçeye çevrilerek birliklerde uygulanmaya başlamıştır. Modern silah, araç ve teçhizatları kullanma ve teknik eğitimleri Amerikalı subaylar tarafından sınıf okullarında verilmesi üzerine piyade sınıfının eğitimlerine de Çankırı Piyade Okulunda başlanmıştır. Bu kapsamda piyade sınıfı subaylar, piyade sınıfının teşkilat, teçhizat ve doktrin modernizasyonunu Piyade Dergilerinde yazdıkları makalelerle tüm sınıf personeline tanıtmayı amaçlamıştır. Bu çalışmanın amacı, 1948-1953 yılları arasında yayınlanan Piyade Dergilerinde, piyade sınıfının teşkilat, teçhizat, doktrin yeniliklerini konu alan makalelerin analiz edilmesi, subayların o dönemdeki Amerikan doktrinine ve modernizasyona bakış açılarını, iki ülkenin piyade sınıf doktrinini nasıl kıyasladıklarının ortaya çıkarılmasıdır. Çalışma da tespit edilen bulgular dikkat çekicidir. Bazı makale yazarı subaylar, Amerikan talimnamelerinin 1'inci Dünya Savaşı tecrübelerini yansıtmadığını, sadece 2'nci Dünya Savaşı'nın Pasifik bölümündeki harekâtları incelediğini, bu doktrinin Türkiye'nin arazi şartlarında olduğu gibi uygulanamayacağı sonucuna vararak Amerikan piyade doktrinine eleştirel bir bakış açısı sunmuştur. Talimnamelerdeki terim karışıklıkları, üslup ve anlatım tarzı da eleştirilen diğer hususlardan olmuştur. Birçok konudaki eğitimlerin örnekleriyle anlatılması, silahların pratik ve kolay atış teknikleri olumlu olarak görülmüştür. Ayrıca envantere yeni giren araçlar ile Energa tanksavar tüfek bombası, bazoka, havanlar, telsizler gibi modern silah ve teçhizatların piyadenin muharebe gücünü artırdığından övgüyle bahsedilmiştir.

Anahtar Kelimeler: piyade, piyade sınıfı, piyade dergisi, doktrin, teçhizat, Türkiye'ye Yardım İçin Amerikan Misyonu.

ABSTRACT

With the end of World War II, the Cold War era began and the world became bipolar. In response to the threats posed by the USSR in 1947, the United States announced to the world that it would provide military and economic aid to Türkiye and Greece through a plan to be known as the "Truman Doctrine". Out of the 100 million dollars provided to Türkiye as a military aid under the Truman Doctrine, 48.5 million dollars were allocated for the modernization of the Land Forces Command. The U.S. established the "American Mission for Aid to Türkiye" to modernize the Turkish Armed Forces and to strengthen the country's defense capability. In this context, modern weapons, vehicles and equipment were

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

supplied and the reorganization of the troops was carried out. The U.S. military manuals were also translated into Turkish and started to be used in the army. Since the use of modern weapons, vehicles and equipment and technical training was provided by American officers in the branch schools, the training of the infantry class was also started at Çankırı Infantry School. Turkish army infantry officers wrote articles on this issue for the Infantry Journals and aimed to introduce the modernization of the infantry branch's organization, equipment and doctrine to the personnel. The aim of this study is to analyze the articles on the organization, equipment and doctrinal innovations of the infantry branch in the Infantry Journals published between 1948 and 1953, and to reveal the officers' perspectives on the American doctrine and modernization at that time, and how they compared the infantry branch doctrine of the two countries. The findings of the study are remarkable. Some officers of those articles presented a critical perspective on the American infantry doctrine by concluding that the American training manuals did not reflect the experiences of World War I, that they only examined the operations in the Pacific part of World War II, and that this doctrine could not be applied as it was in the terrain conditions of Türkiye. Other issues criticized were the confusion of terms, style and narrative style in the training manuals. On the positive sides, various subjects were explained with examples in the training manuals. Practical and easy firing techniques of the weapons were seen as a good side. Moreover, the vehicles newly introduced into the inventory, modern weapons and equipment such as the Energa anti-tank rifle grenade, bazooka, mortars, and radios were praised because those increased the combat power of the infantry.

Keywords: infantry, infantry branch, infantry journals, doctrine, equipment, American Mission for Aid to Türkiye.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SALIX BABYLONICA YAPRAKLARINDAN AKTİF KARBON SENTEZİ VE SULU ÇÖZELTİLERDEN METİLEN MAVİSİ GİDERİMİNDE KULLANIMININ İNCELENMESİ **SYNTHESIS OF ACTIVATED CARBON FROM SALIX BABYLONICA LEAVES AND INVESTIGATION OF ITS USE IN METHYLENE BLUE REMOVAL FROM AQUEOUS SOLUTIONS**

Sena EREN¹

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Kimya Mühendisliği, Çanakkale, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4845-0401>

Feride N. TÜRK²

² Çankırı Karatekin Üniversitesi, Merkezi Araştırma Laboratuvarı Uygulama ve Araştırma Merkezi, Çankırı, Türkiye

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3780-7804>

Hasan ARSLANOĞLU³

³ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Kimya Mühendisliği, Çanakkale, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3132-4468>

ÖZET

Atıkların değerlendirilmesi ile ekonomiye kazandırılması ve katma değerli ürünlere dönüştürülmesini hedefleyen bu çalışma, *Salix babylonica* atıklarından yüksek adsorpsiyon kapasiteleri ile dikkat çeken bir malzeme olan aktif karbon sentezi üzerine odaklanmıştır. *Salix babylonica* atıkları olağan süreçlerde yakılarak bertaraf edilen, ancak karbon açısından oldukça zengin olması sebebiyle endüstriyel süreçlere kazandırılacak lignoselülozik biyokütle kaynaklarıdır. Bu kapsamda yürütülen çalışmada, aktif karbon üretimi amacıyla, toz haline getirilmiş söğüt yaprağı atıkları ve aktifleştirici ajan olan ZnCl₂ eş miktarlarda karıştırılmış ve hazırlanan örnekler azot ortamında yavaş piroliz işlemine tabi tutulmuştur. Yapılan literatür araştırmaları ve uygulanan deneysel işlemler sonucunda 800 °C’ de yavaş piroliz işleminde aktif karbon eldesinin farklı şartlarda yapılan çalışmalara kıyasla daha verimli bir şekilde gerçekleştiği sonucuna ulaşılmıştır. Karbon kaynağı olarak kullanılan *Salix babylonica* atıklarının ve sentezlenen aktif karbonun karakterizasyonu için Fourier Transform Infrared Spektroskopisi (FTIR), Taramalı Elektron Mikroskobu (SEM) ve Enerji Dağılımlı X-ışını (EDX) ve Brunauer-Emmett-Teller (BET) kullanılmıştır. Sentezlenen aktif karbonun BET analizi sonucunda ise 984,433 m/g yüzey alanına ulaşıldığı görülmüştür. Piroliz işlemi sonrasında sentezlenen aktif karbonun adsorpsiyon kapasitesi sulu çözeltilerden metilen mavisi giderimi ile ölçülmüştür. Bu kapsamda deney tasarımı ve verilerin düzenlenmesi amacıyla Minitab 22.2.0 istatistiksel yazılımı kullanılarak Taguchi metodu ile adsorpsiyonu etkileyen parametreler olan farklı konsantrasyon (20-100 mg/L), pH (2-11), dozaj (1-20 g/L), sıcaklık (30-70 °C) ve süreler (15-180 dk) belirlenerek 25 deneyden oluşan bir deney seti oluşturulmuştur. Farklı koşullar altında gerçekleştirilen 25 deney sonucunda sulu çözeltilerden metilen mavisi giderim yüzdeleri hesaplanmış ve sentezlenen aktif karbonun adsorpsiyon kapasitesi değerlendirilmiştir. Gerçekleştirilen tüm deneylerde yaklaşık %100 oranında metilen mavisi giderim verimine ulaşılmıştır. Bu çalışma Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Koordinasyon Birimi tarafından FBA-2024-4879 numaralı proje ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Salix Babylonica*, Aktif Karbon, Metilen Mavisi, Taguchi Metot

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

This study, which aims to utilize the wastes and transform them into value-added products, focuses on synthesizing activated carbon, a material that attracts attention with its high adsorption capacity, from *Salix babylonica* wastes. *Salix babylonica* wastes are lignocellulosic biomass resources that are disposed of by incineration in ordinary processes but can be utilized in industrial processes since they are very rich in carbon. In this study, powdered willow leaf wastes and activating agent $ZnCl_2$ were mixed in equal amounts for the production of activated carbon, and the prepared samples were subjected to slow pyrolysis in a nitrogen environment. As a result of the literature research and experimental procedures, it was concluded that the production of activated carbon in the slow pyrolysis process at 800 °C was more efficient than the studies carried out under different conditions. Fourier transform infrared spectroscopy (FTIR), scanning electron microscopy (SEM), Energy dispersive X-ray (EDX), and Brunauer-Emmett-Teller (BET) were used for the characterization of *Salix babylonica* wastes used as carbon sources and synthesized activated carbon. BET analysis of the synthesized activated carbon showed a surface area of 984.433 m²/g. The adsorption capacity of the activated carbon synthesized after pyrolysis was measured by methylene blue removal from aqueous solutions. In this context, an experimental set consisting of 25 experiments was created by determining different concentrations (20-100 mg/L), pH (2-11), dosage (1-20 g/L), temperature (30-70 °C), and times (15-180 min), which are the parameters affecting adsorption by Taguchi method using Minitab 22.2.0 statistical software for experimental design and data organization. As a result of 25 experiments performed under different conditions, methylene blue removal percentages from aqueous solutions were calculated and the adsorption capacity of the synthesized activated carbon was evaluated. Methylene blue removal efficiency of approximately 100% was achieved in all experiments. This study was supported by Çanakkale Onsekiz Mart University Scientific Research Coordination Unit with the project number FBA-2024-4879.

Keywords: *Salix Babylonica*, Activated Carbon, Methylene Blue, Taguchi Method.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

YAŞLI BİREYLERDE AĞIZ KIRILGANLIĞI ORAL FRAILTY IN ELDERLY INDIVIDUALS

Sevgi DEMİR ÇAM¹

¹*Dr.Öğr. Üyesi, Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Artvin, Türkiye.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9728-4294>,*

Bedriye Cansu KOYUNOĞLU²

²*Dr.Öğr. Üyesi, Erzurum Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Erzurum, Türkiye.*

²*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0297-2634>*

ÖZET

Ağız kırılğanlığı, son yıllarda önemi giderek artan ve yaşa bağlı ağız fonksiyonunun azalması, ağız sağlığını bozan bir dizi işlev bozukluğu tarafından yönlendirilen yeni bir kavram olarak tanımlanmaktadır. Yaşa bağlı ağız fonksiyonunun azalması diş kaybı, çiğneme veya yutma zorluğu, ağız hijyeninin kötü olmasına zemin hazırlamaktadır. Ağız kırılğanlığının hem fiziksel hem de psikolojik sorunlarla ilişkili olduğu ifade edilmektedir. Yeme bozuklukları, yetersiz beslenme, sarkopeni, sakatlık ve hatta ölüm gibi bir dizi fiziksel sorunun ağız kırılğanlığıyla ilişkili olduğu belirtilmiştir. Kötü ağız sağlığı nedeniyle bozulan gıda alımının yaşlı insanlarda morbidite ve mortalite üzerinde önemli bir etkisi vardır. Yaşlanmaya bağlı olarak diş sayısı, ağız fonksiyonu ve hijyen gibi oral sağlık parametrelerinde ilerleyici bir düşüş olarak tanımlanan ağız kırılğanlığa, ağız sağlığı korumaya yönelik ilginin azalması, fizyolojik ve psikolojik rezervlerin azalması ve yeme işlevlerinde buna bağlı bozulmalar eşlik etmektedir. Bu genel düşüş hem fiziksel hem de ruhsal sağlık kapasitelerinde daha fazla bozulmaya yol açmaktadır. Ağız sağlığı, genel sağlığın temel bir bileşeni olarak giderek daha fazla kabul görmektedir. Bireyler yaşlandıkça, ağız boşluğu yapıları ve işlevleri kaçınılmaz olarak farklı derecelerde bozulur ve bu fiziksel gerileme önceden var olan tıbbi durumlarla birleşerek ağız kırılğanlığına yatkınlığı artırmaktadır. Ağız sağlığının genel sağlık hizmetlerine entegre edilmesi, yaşlı yetişkinlerde iyi beslenme ve ağız sağlığı durumunun sağlanması için son derece önemlidir. Multidisipliner bir ekip kapsamlı bir geriatrik değerlendirme yapmalı ve tüm yaşlı yetişkinlerin yaşamlarının sonuna kadar ağız ve genel sağlıklarını koruyabilmeleri için koordineli, entegre ve hasta bazlı bir tedavi planı oluşturulmalıdır.

İyi korunmuş bir ağız fonksiyonu, yaşlı bireylerde temel günlük yaşam aktivitelerini yerine getirmek için anahtar rol oynamaktadır. Bu çalışma ağız kırılğanlığı kavramının öneminden ve yaşlı bireyler üzerindeki etkilerinden bahsetmek amacıyla yazılmıştır.

Anahtar kelimeler: Ağız kırılğanlığı, ağız sağlığı, yaşlı birey.

ABSTRACT

Oral fragility is defined as a new concept that has become increasingly important in recent years and is driven by age-related decrease in oral function and a series of dysfunctions that impair oral health. Age-related decrease in oral function paves the way for tooth loss, difficulty chewing or swallowing, and poor oral hygiene. Oral fragility is said to be associated with both physical and psychological problems. It has been stated that a series of physical problems such as eating disorders, malnutrition, sarcopenia, disability, and even death are associated with oral fragility. Impaired food intake due to poor oral health

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

has a significant impact on morbidity and mortality in elderly people. Oral fragility, defined as a progressive decrease in oral health parameters such as the number of teeth, oral function, and hygiene due to aging, is accompanied by a decrease in interest in protecting oral health, a decrease in physiological and psychological reserves, and related deteriorations in eating functions. This general decline leads to further deterioration in both physical and mental health capacities. Oral health is increasingly accepted as a fundamental component of general health. As individuals age, oral cavity structures and functions inevitably deteriorate to varying degrees, and this physical decline, combined with preexisting medical conditions, increases the susceptibility to oral fragility. Integrating oral health into general health care is extremely important to ensure good nutrition and oral health status in older adults. A multidisciplinary team should perform a comprehensive geriatric assessment and create a coordinated, integrated, and patient-based treatment plan so that all older adults can maintain their oral and general health throughout their lives.

A well-preserved oral function plays a key role in performing basic daily living activities in older individuals. This study was written to discuss the importance of the concept of oral fragility and its effects on older individuals.

Key words: Oral fragility, oral health, elderly individual.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PHILOSOPHY OF LITERATURE: BRIDGING LITERARY THEORY AND ANALYTIC PHILOSOPHY

Ananda Majumdar

(0000-0003-3045-0056) – ORCID | *Connecting Research and Researchers University of Alberta*

ABSTRACT

"Philosophy of Literature" aims to bridge the gap between literary theory and analytic philosophy, making complex philosophical ideas accessible to students in both fields. The primary focus is to explore foundational issues in the philosophy of literature, including the definition of literature, the distinction between oral and written forms, and the criteria for identifying literary works. This term examines the nature of fiction, emphasizing our emotional connections with fictional characters, and delves into the concept of imagination as it relates to understanding literary texts. It investigates theories of metaphor and addresses contemporary debates, such as postmodernism's views on authorial intent in literary interpretation. The term critically analyzes the relevance of truth and morality in literary appreciation, providing a comprehensive framework for understanding the interplay between literature and ethical considerations. The analytic methodology employs clear arguments and examples to dissect philosophical issues while avoiding academic jargon. Organized methodically, it facilitates the reader's engagement with traditional philosophical problems and new questions from modern literary practices. "Philosophy of Literature" offers fresh perspectives on existing theories through lucid explanations and structured discussions. It fosters a deeper understanding of literature's role in artistic and philosophical contexts. By making these topics accessible, the text encourages dialogue among scholars from both disciplines, aiming to enrich their appreciation of literature and its complexities while equipping them with a comprehensive framework for literary analysis.

Keywords: Literature Philosophy, Literary Criticism, Analytic Philosophy.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

FTALOSİYANİN İLE HASSASLAŞTIRILMIŞ NİO NANOFİBER FOTOKATOT İLE FOTOELEKTROKİMYASAL CO₂ İNDİRGEMESİ PHOTOELECTROCHEMICAL CO₂ REDUCTION BY PHTHALOCYANINE SENSITIZED NIO NANOFIBER PHOTOCATHODE

ESRA SALKIM¹

¹ Öğrenci, Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Biyokimya, Konya, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-7147-1218>

EMRE ASLAN²

² Doç. Dr., Selçuk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyokimya, Konya, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7672-2873>

FARUK ÖZEL³

³Prof. Dr., Recep Tayyip Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Makine Mühendisliği, Rize, Türkiye

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3689-0469>

MİNE İNCE⁴

⁴Prof. Dr., Tarsus Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Mühendislik Temel Bilimleri, Mersin, Türkiye

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9164-0446>

İMREN HATAY PATIR⁵

⁵Prof. Dr., Selçuk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoteknoloji, Konya, Türkiye

⁵ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2937-6557>

ÖZET

Atmosferde doğal olarak bulunan karbondioksit (CO₂), insan faaliyetleri sonucu artan konsantrasyonu nedeniyle küresel ısınmaya önemli ölçüde katkıda bulunmaktadır. CO₂'nin kimyasal yakıtlara dönüştürülmesi, sürdürülebilir enerji üretimi için alternatif bir strateji olarak ortaya çıkmaktadır. Doğal fotosentez sürecini taklit eden fotoelektrokimyasal (PEC) sistemler, CO₂'nin güneş ışığı kullanılarak indirgenmesini sağlar. Ancak, bu süreçte kullanılan platin (Pt), altın (Au) ve paladyum (Pd) gibi değerli metallerin yüksek maliyeti, alternatif yarı iletken katalizörlerin geliştirilmesini gerekli kılmaktadır. Bu çalışmada, p-tipi bir yarı iletken olan nikel oksit (NiO) elektrotlarının ışık toplama kapasitesini artırmak için yeni ftalosiyanın türevleri sentezlenmiş ve karakterize edilmiştir. Geniş band aralığı (3,6-4 eV) nedeniyle sadece UV bölgesinde aktif olan NiO, Fe veya Co metal merkezleri ve tetra-oktilsülfonil grupları ile modifiye edilmiş ftalosiyanınlar ile hassaslaştırıldı. Böylece ışık absorpsiyonu, yük ayrımı ve katalitik aktivitenin artırılması hedeflendi. Tabaka farkı ve kristal fiber yapı farkı optimize edilmiş NiO kaplı elektrotlar, NiO/S227 ve NiO/S221 yapılarını oluşturmak üzere ftalosiyanın türevleri ile modifiye edildi. Hazırlanan elektrotların fotoelektrokimyasal hidrojen üretimi ve CO₂ indirgenmesi süreçlerindeki aktiviteleri incelenmiş ve S227 ile hassaslaştırılan NiO nanofiberin daha fazla fotoelektrokimyasal performans sergilediği belirlenmiştir. Ayrıca, ışık aydınlatması altında tüm elektrotların katalitik aktivitesinde artış gözlenmiştir. Bir sonraki aşamada, GC-MS kullanılarak CO₂ indirgeme ürünleri analiz edilerek çalışmalar tamamlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: PEC, CO₂ indirgenmesi, HER, NiO, nanofiber, Ftalosiyanın

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Carbon dioxide (CO₂), which is naturally present in the atmosphere, contributes significantly to global warming due to its increasing concentration because of human activities. The conversion of CO₂ into chemical fuels is emerging as an alternative strategy for sustainable energy production. Photoelectrochemical (PEC) systems, which mimic the natural process of photosynthesis, enable the reduction of CO₂ using sunlight. However, the high cost of precious metals such as platinum, gold and palladium used in this process necessitates the development of alternative semiconductor catalysts. In this study, novel phthalocyanine derivatives were synthesized and characterized to improve the light harvesting capacity of nickel oxide (NiO) electrodes, a p-type semiconductor. NiO, which is active only in the UV region due to its wide band gap (3.6-4 eV), was sensitized with phthalocyanines modified with Fe or Co metal centers and tetra-octylsulfonyl groups. Thus, it was aimed to increase light absorption, charge separation and catalytic activity. NiO coated electrodes with optimized layer difference and crystal fiber structure difference were modified by phthalocyanine derivatives to form NiO/S227 and NiO/S221 structures. The activities of the prepared electrodes in photoelectrochemical hydrogen production and CO₂ reduction processes were investigated and determined that the NiO nanofiber sensitized by S227 exhibited the more photoelectrochemical performance. Moreover, an increase in the catalytic activity of all electrodes was observed under light illumination. In the next stage, the studies will be completed by analyzing CO₂ reduction products by using GC-MS.

Keywords: PEC, CO₂ reduction, HER, NiO, nanofiber, Phthalocyanine

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

NiO NANOKRİSTAL VE NANOFİBER KULLANILARAK ŞEKLE BAĞLI FOTOELEKTROKİMYASAL CO₂ İNDİRGEMESİ SHAPE-DEPENDENT PHOTOELECTROCHEMICAL CO₂ REDUCTION BY USING NiO NANOCRYSTAL AND NANOFIBER

Zeynep Nur GÖGER¹

¹Öğrenci, Selçuk Üniversitesi, Fen Fakülte, Biyokimya Bölümü, Konya, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-6198-4267>

Emre ASLAN²

² Doçent, Selçuk Üniversitesi, Fen Fakülte, Biyokimya Bölümü, Konya, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7672-2873>

Prof. Dr. Faruk ÖZEL³

³Prof. Dr. , Recep Tayyip Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Makine Mühendisliği, Rize, Türkiye.

³ORDIC ID: <https://orcid.org/0000-0002-3689-0469>

Prof. Dr. Mine ÖZEL⁴

⁴ Prof. Dr. , Tarsus Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Mühendislik Temel Bilimleri Bölümü, Mersin, Türkiye.

⁴ ORDIC ID: <https://orcid.org/0000-0002-9164-0446>

Prof. Dr. İmren HATAY PATIR⁵

⁵Prof. Dr. , Selçuk Üniversitesi, Fen Fakülte, Biyoteknoloji Bölümü, Konya, Türkiye.

⁵ ORDIC ID: <https://orcid.org/0000-0003-2937-6557>

ÖZET

Artan atmosferik CO₂ konsantrasyonları ve sürdürülebilir enerji kaynaklarına duyulan acil ihtiyaç, küresel çevre ve enerji güvenliği açısından büyük zorluklar oluşturmaktadır. Doğal fotosentez yoluyla CO₂ indirgenmesi, yenilikçi çözümler için önemli bir yol göstermektedir. Bu yaklaşımlar arasında yer alan fotoelektrokimyasal (PEC) yöntem, CO₂'yi güneş ışığı altında ve standart koşullarda seçici olarak gaz ve sıvı ürünlere (örneğin, etanol) dönüştürmek için oldukça ideal bir seçenektir.

Şimdiye kadar yapılan birçok PEC CO₂ indirgeme çalışmasında, yüksek maliyetlere sahip olan değerli metaller (Pt, Pd gibi) yaygın olarak kullanılmıştır. Bu tür pahalı katalizörlere alternatif olarak, bol miktarda bulunan ve uygun maliyetli yarı iletken katalizörlerin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, nikel oksit (NiO) katalizörler sahip oldukları benzersiz özellikler sayesinde bu tür uygulamalar için kullanılmasını uygun kılmaktadır. Ancak, geniş bant aralığına sahip olmaları, ışığa dayalı katalitik süreçlerde sınırlayıcı bir faktör oluşturmaktadır.

Bu sorunu aşmak için, doğal fotosentez sistemlerinde klorofilin biyomimetik analogları olarak tasarlanan yeni ftalosiyanın türevlerinin sentezi ve karakterizasyonu üzerine çalışmalar odaklanılmaktadır. Demir veya kobalt içeren simetrik tetra karboksilik asit süstitüentlerine sahip ftalosiyanimler, NiO elektrotlarını ışığa duyarlı hale getirmek için kullanılabilir. Bu yaklaşım, CO₂ indirgenmesi ve su ayrışma süreçlerinde ışık absorpsiyonunu, yük ayrımını ve katalitik aktiviteyi artırarak mevcut kısıtlamaları ortadan kaldırabilir.

Yapılan çalışmalar, NiO nanofiber ve nanokristal yapıların katalitik aktivitelerinin karşılaştırıldığı ve elektrokimyasal ölçümlerin, NiO nanofiberlerin NiO nanokristallere kıyasla daha yüksek katalitik

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

aktivite sergilediğini ortaya koymuştur. Ayrıca, farklı katalizör kaplama oranlarını değerlendiren deneylerde, üç katmanlı kaplamanın diğer oranlara göre daha yüksek katalitik aktivite sağladığı gözlemlenmiştir. Bu bulgular, kaplama kalınlığı ve morfolojinin katalitik performans üzerindeki kritik rolünü vurgulamaktadır.

Gelecekte, ftalosiyanın türevlerinin elektronik ve optik özelliklerini geliştirmeye yönelik çalışmalar, NiO bazlı fotoelektrotların performansını iyileştirmede kritik bir rol oynayacaktır. Bununla birlikte, geliştirilen sistemlerin uzun vadeli kararlılığı, katalitik dayanıklılığı ve ölçeklenebilirliği üzerine yapılacak araştırmalar, sürdürülebilir ve verimli PEC CO₂ indirgeme teknolojilerinin gelişimine önemli katkılar sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Nikel oksit, Ftalosiyanın, Karbondioksit İndirgenmesi, Hidrojen Üretimi, PEC

ABSTRACT

Rising atmospheric CO₂ concentrations and the urgent need for sustainable energy sources pose significant challenges to global environmental and energy security. CO₂ reduction via natural photosynthesis serves as an important model for innovative solutions. Among these approaches, the photoelectrochemical (PEC) method is an ideal option for selectively converting CO₂ into gaseous and liquid products (e.g., ethanol) under solar irradiation and standard conditions. In most PEC CO₂ reduction studies conducted thus far, precious metals such as Pt and Pd, which have high costs, have been widely utilized. As alternatives to these expensive catalysts, the development of abundant and cost-effective semiconductor catalysts is essential. In this context, nickel oxide (NiO) catalysts stand out due to their unique properties, making them suitable for such applications. However, their wide bandgap is a limiting factor in light-driven catalytic processes. To overcome this limitation, it has focused on the utilizing phthalocyanine derivatives. Phthalocyanines containing symmetric tetra-carboxylic acid substituents and central metal atoms such as iron or cobalt can be used to sensitize NiO electrodes to light. This approach can enhance light absorption, charge separation, and catalytic activity in CO₂ reduction and water-splitting processes, thereby overcoming existing constraints.

This study was compared the catalytic activities of NiO nanofiber and nanocrystal structures, revealing that electrochemical measurements indicate superior catalytic activity for NiO nanofibers compared to NiO nanocrystals. Additionally, experiments evaluating different catalyst coating ratios have demonstrated that a three-layer coating exhibits higher catalytic activity than other ratios. These findings highlight the critical role of coating thickness and morphology in catalytic performance. In the future studies, research aimed at improving catalytic activity of NiO-based photoelectrodes using phthalocyanine derivatives. Moreover, investigations into the long-term stability, catalytic durability, and scalability of the developed systems will contribute significantly to the advancement of sustainable and efficient PEC CO₂ reduction technologies.

Keywords: Nickel oxide, Phthalocyanine, Carbon dioxide Reduction, Hydrogen Production, PEC

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BİTKİLER VE ARI VİRUSLARI PLANTS AND BEE VİRUSES

Dilara ATAN¹

¹*Ondokuz Mayıs Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Viroloji Anabilim Dalı, Samsun, Türkiye.*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-5378-0819>

Prof. Dr. Semra GÜMÜŞOVA²

²*Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Viroloji Anabilim Dalı, Samsun, Türkiye.*

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8574-521X>

ÖZET

Tozlaşma, ekosistemlerin doğal dengesinin korunmasında hayati rol oynayan ve tarım ile yaşam döngüsü arasında bağlantıyı sağlayan üretiminin temel taşıdır. Tozlaşmayı sağlayan böcek polinatörler de tarım ve gıda güvenliği için önemlidir. Son yıllarda patojenler, arıcılık endüstrisi için önemli bir tehdit haline gelmiş ve *A. mellifera* popülasyonlarında önemli düşüşlere sebep olmuştur. Arılar polen ve nektar toplayarak, çiçekler aracılığıyla horizontal olarak bulaşan çok sayıda etkene maruz kalırlar. Yapılan çalışmalar arıların, ziyaret ettikleri çiçeklere arı viruslarını taşıdıklarını ortaya koymuştur. Bulaşma oranlarının çiçek türlerine ve çiçek özelliklerine göre değiştiğine dair son bulgular, yiyecek arayan enfekte olmuş arıların, daha sonra aynı çiçekleri ziyaret eden duyarlı arılara hastalık bulaştırabileceğini göstermektedir. Ayrıca hastalıklar yiyecek arama davranışını bozabilir ve potansiyel olarak tozlaşma hizmetlerini etkileyebilir. Tek sağlık paradigması içinde, tozlayıcı sağlığı insan sağlığının doğrudan ve dolaylı itici gücü olarak kabul edilmektedir. Dolayısıyla bu döngüde virus bulaşma kaynağı olarak gösterilen bitkilerin virus taşıma potansiyeli araştırılması gereken önemli bir konudur. Bu çalışmada arı patojenlerinin bulaşmasında çiçeklerin rolü değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Arı virusları, polinasyon, çiçekler, bulaşma.

ABSTRACT

Pollination plays a vital role in maintaining the natural balance of ecosystems and it is the cornerstone of production that provides the connection between agriculture and the life cycle. Insect pollinators that provide pollination are also important for agriculture and food security. In recent years, pathogens have become a significant threat to the beekeeping industry and have caused significant declines in *A. mellifera* populations. Bees are exposed to many pathogens by horizontally via collecting pollen and nectar in plants. Studies in recent years have shown that bees carry bee viruses by visit flowers. Recent findings suggested that transmission rates vary depending on flower species and characteristics and infected foraging bees can transmit disease to susceptible bees that subsequently visit the same flowers. Additionally, diseases can disrupt foraging behavior and potentially affect pollination services. Within the one health paradigm, pollinator health is recognized as a direct and indirect driver of human health. Therefore, The virus carrying potential of plants shown as sources of virus infection is an important issue that needs to be investigated in this cycle, In this study, the role of flowers in the transmission of bee pathogens was evaluated.

Key words: Bee viruses, pollination, flowers, transmission

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DURULTMA AJANI OLARAK KİTOSAN KULLANIMININ VIŞNE SUYUNUN RENGİ ÜZERİNE ETKİLERİ EFFECTS OF THE USE OF CHITOSAN AS A CLARIFYING AGENT ON THE COLOR OF CHERRY JUICE

Ahmet Buğra YILDIZ¹

¹Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Gıda Mühendisliği Anabilim Dalı, Tokat, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3464-1717>

Kader TOKATLI²

²Dr. Öğr. Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Tokat, Türkiye

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3837-0248>

ÖZET

Vişne suyu çekici rengi ve kuvvetli aroması ile yaygın olarak tüketilen bir meyve suyudur. Tüketici beğenisi açısından vişne suyunun renk kalitesi oldukça önemlidir. Bu çalışmada, vişne suyu üretiminde durultma ajanı olarak kitosan kullanımının 25°C'de 4 aylık depolanma sürecinde vişne suyunun rengi üzerindeki etkileri incelenmiştir. Bu amaçla öncelikle geleneksel durultma yardımcı maddeleri ve kitosan ile vişne suyu üretimleri gerçekleştirilmiş, sonrasında üretilen vişne sularının 25°C'de 4 ay depolanması süresince L*, a* ve b* değerleri ölçülerek toplam renk farkı değerleri belirlenmiş ve kıyaslanmıştır. Vişne suları parlaklığı ifade eden L* değeri açısından değerlendirildiğinde, depolamanın başlangıcı ve sonunda ticari ajanlarla üretilmiş olan vişne sularının kitosan ile üretilmiş olanlardan daha yüksek parlaklık değeri gösterdiği belirlenmiştir. Vişne sularında önemli bir kalite kriteri olan a* değerleri depolama süresince değişkenlik göstermiş ve kitosan ile üretilmiş olan vişne suyunda daha yüksek bulunmuştur. Kitosan kullanılarak üretilen vişne suyunun toplam renk farkı değerlerinin ticari ajanlarla üretilenlerden daha az olduğu saptanmıştır. Çalışma sonuçları durultma yardımcı maddesi olarak kitosan kullanımının vişne suyunun rengi üzerinde olumlu etkilerinin olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Vişne suyu, kitosan, durultma ajanı, renk

ABSTRACT

Sour cherry juice is a widely consumed fruit juice with its attractive color and strong aroma. The color quality of sour cherry juice is very important in terms of consumer appreciation. In this study, the effects of using chitosan as a clarifying agent in sour cherry juice production on the color of sour cherry juice during 4-month storage period at 25°C were investigated. For this purpose, sour cherry juice production was first carried out with traditional clarifying agents and chitosan, then the total color difference values were determined and compared by measuring the L*, a* and b* values of the produced sour cherry juices during 4-month storage period at 25°C. When sour cherry juices were evaluated in terms of L* value, which indicates brightness, it was determined that sour cherry juices produced with commercial agents showed higher brightness values than those produced with chitosan at the beginning and end of storage. The a* values, which are an important quality criterion in sour cherry juices, varied during the storage period and were found to be higher in sour cherry juice produced with chitosan. It was determined that the total color difference values of sour cherry juice produced using chitosan were less than those

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

produced with commercial agents. The study results showed that the use of chitosan as a clarifying agent had positive effects on the color of sour cherry juice.

Keywords: Sour cherry juice, chitosan, clarifying agent, color

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KÖK HÜCRE, TROMBOSİTTEN ZENGİN PLASMA VE TRİKALSİYUM FOSFATIN EKLEM DEFEKTİ REJENERASYONU ÜZERİNE ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF STEM CELL, PLATELET-RICH PLASMA AND TRICALCIUM PHOSPHATE ON JOINT DEFECT REGENERATION

Ayhan KOÇYİĞİT¹

¹Doktora Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi, Veteriner, Cerrahi Anabilim Dalı, Kayseri, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-7319-8318>

Hanifi EROL²

² Doç.Dr., Erciyes Üniversitesi, Veteriner, Cerrahi Anabilim Dalı, Kayseri, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8140-3108>

Esra BALCIOĞLU³

³ Doç.Dr., Erciyes Üniversitesi, Tıp, Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı, Kayseri, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1474-0432>

Ece Gülce YILDIZ⁴

⁴ Vet.Hek., Erciyes Üniversitesi, Tıp, Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı, Kayseri, Türkiye.

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9429-7954>

ÖZET

Giriş ve Amaç: Eklem kıkırdağı defektleri en sık görülen problemlerdendir Eklem defektleri klinik olarak ağrı, fonksiyon kaybı ve kıkırdak dejenerasyonu ile sonuçlanmaktadır. İyileşme uzun bir süreci kapsamakta ve kıkırdak yapısının damar ihtiva etmemesinden dolayı çoğu zaman istenilen başarı ile sonlanmamaktadır. Bu amaçla eklem kıkırdağının rejenerasyon kapasitesini artırmaya yönelik, tedavide MSC, TZP, β -TCF uygulamalarının düzenli yapıda kıkırdak kollajen yapısı oluşturacağı varsayıldı. Bu nedenle, tedavide MSC, TZP, β -TCF'nin defekt alanına uygulamasının kıkırdak yapısı rejenerasyonu ve doku uyumunun değerlendirilmesi amaçlandı. **Gereç ve Yöntem:** Genuda femur sulcusunda defekt oluşturulan 35 yetişkin erkek Wistar-Albino rat 4 gruba ayrıldı. Grup1(n=5): genu eklemi açıldı, defekt oluşturuldu ve kapatıldı. Grup2 (n=10): genu eklemi açıldı, defekt oluşturuldu MSC yerleştirildi ve kapatıldı. Grup3(n=10): genu eklemi açıldı, defekt oluşturuldu TZP yerleştirildi ve kapatıldı. Grup4(n=10): genu eklemi açıldı, defekt oluşturuldu β -TCF yerleştirildi ve kapatıldı. Radyografik incelemede defekt hattının iyileşmesi ve defekt hattının dolması incelendi. Radyografik incelemede Lane ve Sandhu skalası kullanıldı(kaynama yok =0 puan, %25 dolma =1 puan, %50 dolma =2 puan, %75 dolma=3 puan, %100 dolma=4 puan). Histopatolojik incelemelerde; tüm gruplarda preparatlarda hyalin kıkırdağa ait kondrositlere ve kollajen lif yapısı yönünden değerlendirildi. Tüm grupları içeren karşılaştırmada günlük skorlarının karşılaştırılmasında Mann-Whitney U testi, grupların kendi içerisinde günlük karşılaştırılmasında da Wilcoxon Signet Ranks testi kullanıldı. **Bulgular:** Tüm gruplar karşılaştırıldığında MSC grubunda iyileşme ve doku uyumluluğu istatistiksel olarak en yüksek bulunmuştur(kollajen tipII yoğunluğu 145.21 ± 7.35)Elde edilen veriler istatistiksel olarak karşılaştırıldığında da tüm gruplar arasında anlamlılık seviyesinde fark olduğu tespit edildi ($p < 0.001$). **Tartışma ve Sonuç:** Bu çalışmada eklem kıkırdağı defektlerinde MSC, TZP, β -TCF uygulamaları radyolojik ve histopatolojik olarak kollajen tip II yapısında düzenli kıkırdak yapısının elde edilebileceği görüldü. Sonuç olarak, ratlarda uygulanan MSC, TZP, β -TCF'nin eklem defektlerinde kullanılmasının tedaviye verilen cevabı hızlandırdığı, yeni oluşan kıkırdak hücrelerinin ve kollajen liflerin dokuya uyumunu arttırdığı ve enfeksiyona sebebiyet vermediği sonucuna varıldı.

Anahtar Kelimeler: Genu eklemi, Kıkırdak, MSC, TZP, β -TCF

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Introduction and Purpose: Articular cartilage defects are among the most common problems. Clinically, joint defects result in pain, loss of function, and cartilage degeneration. Healing is a prolonged process, and due to the avascular nature of cartilage, it often does not result in the desired success. In this regard, it was hypothesized that the application of MSC, PRP, and β -TCP would create a regularly structured collagen matrix in cartilage, enhancing the regeneration capacity of the articular cartilage. Therefore, the aim was to evaluate the effects of MSC, PRP, and β -TCP applications on cartilage regeneration and tissue compatibility in defect areas. **Materials and Methods:** Thirty-five adult male Wistar-Albino rats were divided into four groups, with a defect created in the femoral sulcus of the genu. Group 1 (n=5): The genu joint was opened, a defect was created, and it was closed. Group 2 (n=10): The genu joint was opened, a defect was created, MSC were implanted, and the joint was closed. Group 3 (n=10): The genu joint was opened, a defect was created, PRP was implanted, and the joint was closed. Group 4 (n=10): The genu joint was opened, a defect was created, and β -TCP was implanted before closing the joint. Radiographic examination assessed the healing and filling of the defect line. Radiographic evaluations were performed using the Lane and Sandhu scale (no healing = 0 points, 25% filling = 1 point, 50% filling = 2 points, 75% filling = 3 points, 100% filling = 4 points). Histopathological evaluations of the preparations in all groups were performed based on the presence of chondrocytes and collagen fiber structure characteristic of hyaline cartilage. For comparisons involving all groups, the Mann-Whitney U test was used for daily score comparisons, while the Wilcoxon Signed Ranks test was used for daily comparisons within groups. **Results:** When all groups were compared, the MSC group exhibited the highest statistical healing and tissue compatibility (collagen type II density 145.21 ± 7.35). Statistical comparison of the obtained data revealed a significant difference among all groups ($p < 0.001$). **Discussion and Conclusion:** In this study, the application of MSC, PRP, and β -TCP in articular cartilage defects resulted in a regularly structured cartilage matrix with collagen type II, both radiologically and histopathologically. As a result, it was concluded that the use of MSC, PRP, and β -TCP in joint defects in rats accelerated the response to treatment, enhanced the tissue compatibility of newly formed cartilage cells and collagen fibers, and did not lead to infection.

Keywords: Genu joint, Cartilage, MSC, PRP, β -TCP

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

YEŞİL CEPHE SİSTEMLERİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA A STUDY ON THE HISTORICAL DEVELOPMENT OF GREEN FACADE SYSTEMS

Hasan TARTAR

¹*Mimar, Gebze Teknik Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Kocaeli, Türkiye.*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-8360-4828>

Nilay COŞGUN²

²*Profesör Dr., Gebze Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Kocaeli, Türkiye.*

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5874-3331>

ÖZET

İlkel dönemlerden bu yana insanlar, güvenli ve sürdürülebilir yaşam alanları inşa etmek için çevresiyle etkileşim halinde olmuştur. Başlangıçta doğayla uyumlu ve ona bağlı olarak yaşayan topluluklar, tarım devrimi ve şehirleşmenin etkisiyle daha kapalı, yoğun yapılaşmış alanlara geçiş yapmıştır. Ancak, Sanayi Devrimi'nin getirdiği hızlı kentleşme süreci, yapılaşmış çevrede doğal alanların azalmasına yol açmıştır. Şehirlerdeki betonlaşma, insanların doğayla olan bağını zayıflatmış ve bu da çeşitli çevresel olumsuz etkilere yol açmıştır. Bu durum, sürdürülebilirlik kavramını gündeme getirmiştir. Sürdürülebilirlik, doğanın dengesini koruma, kaynakların tükenmesini önleme ve gelecek nesillerin yaşam standartlarını güvence altına alma amacıyla ortaya çıkan bir yaklaşımdır (Brundtland raporu, 1992). Mimaride sürdürülebilirlik arayışları, yeşil yapı sistemlerinin geliştirilmesi ve doğanın yapı elemanlarıyla bütünleştiği yeni tasarımların önünü açmıştır. Bu bağlamda yeşil cephe sistemleri hem çevresel hem de estetik çözümler sunarak binaların doğayla daha uyumlu olmasını sağlamıştır. Ancak, yeşil cephelerin kökenleri yalnızca modern sürdürülebilirlik anlayışına dayanmamaktadır. Bitkilerin mimaride kullanımı, tarih boyunca farklı dönemlerde çeşitli şekillerde ortaya çıkmıştır.

Bu çalışmanın amacı, yeşil cephe sistemlerinin tarihsel gelişimini inceleyerek, mimarideki gelişim sürecine ışık tutmaktır. Çalışmada, yeşil cephelerin antik dönemlerden günümüze kadar geçirdiği süreçler ele alınmış, özellikle sürdürülebilirlik anlayışıyla nasıl şekillendiği üzerinde durulmuştur. Çalışmanın kapsamı, tarihsel perspektifin yanı sıra farklı coğrafi bölgelerdeki yeşil cephe uygulamalarına ve bu sistemlerin teknolojik gelişmelerle nasıl değiştiğine odaklanılmıştır. Ayrıca, yeşil cephelerin estetik ve çevresel katkıları değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: yeşil cepheler, sürdürülebilir mimari, biyo-mimari, doğal yapı elemanları, dikey bahçeler, ekolojik tasarım, mimaride yeşil teknolojiler.

ABSTRACT

Since ancient times, humans have interacted with their surroundings to build safe and sustainable living spaces. Initially, communities lived in harmony with nature, but with the Agricultural Revolution and urbanization, they transitioned to more enclosed and densely built environments. However, the rapid urbanization brought by the Industrial Revolution led to a decline in natural spaces within the built environment. The concrete-heavy nature of cities weakened people's connection to nature, causing various environmental issues. This situation brought the concept of sustainability to the forefront. Sustainability is an approach aimed at preserving nature's balance, preventing resource depletion, and securing the living standards of future generations (Brundtland Report, 1992). In architecture, the search for sustainability has paved the way for the development of green building systems and new designs

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

where nature is integrated with building elements. In this context, green facade systems offer both environmental and aesthetic solutions, allowing buildings to become more in tune with nature. However, the origins of green facades are not solely rooted in modern sustainability concepts. The use of plants in architecture has appeared in various forms throughout history.

The aim of this study is to examine the historical development of green facade systems and shed light on the evolution of this architectural element. The study explores the processes green facades have undergone from ancient times to the present, with a particular focus on how they have been shaped by the concept of sustainability. The scope of the study not only includes a historical perspective but also examines green facade applications in different geographic regions and how these systems have evolved with technological advancements. Furthermore, the aesthetic and environmental contributions of green facades are evaluated.

Keywords: Green facades, sustainable architecture, Bio-architecture, natural building elements, vertical gardens, ecological design, green technologies in architecture.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KENTLEŞMENİN KUŞ YUVALAMA DAVRANIŞI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: ZORLUKLAR VE ADAPTASYONLAR EFFECTS OF URBANIS(Z)ATION ON BIRD NESTING BEHAVIOR: CHALLENGES AND ADAPTATIONS

Emrah ÇELİK¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Iğdır Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Ormancılık Bölümü, Avcılık ve Yaban Hayatı Programı, Iğdır, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1274-4122>

ÖZET

Kentleşme, doğal alanların yerleşim yerlerine, yollara ve endüstriyel bölgelere dönüşmesi sürecidir. Bu süreç, habitat kaybı, kirlilik ve kaynakların azalması gibi çeşitli çevresel etkilerle yaban hayatını olumsuz yönde etkilemektedir. Özellikle son yıllarda, kentleşmenin doğal alanlara doğru hızla yayılması, ekosistemler üzerinde önemli baskılar oluşturmuş ve birçok türün yaşam alanlarını değiştirmeye zorlamıştır. Bu durum, özellikle kuşların yuvalama davranışları üzerinde belirgin etkiler yaratmış, bazı türlerin uyum sağlamasına neden olurken, bazılarını ise ciddi şekilde tehdit altına sokmuştur. Bu çalışmada, kentleşmenin kuşların yuvalama davranışları üzerindeki etkilerini incelemek amacıyla SCOPUS veri tabanında "(("bird" OR "aves") AND ("urbanis(z)ation") AND ("nesting behavior" OR "nest-building strategies" OR "nest site selection" OR "nest material selection"))" anahtar kelimeleri kullanılarak bir tarama gerçekleştirilmiştir. Tarama sonucunda toplam 170 doküman elde edilmiş olup, 2025 yılına ait yayınlar çalışma kapsamına dahil edilmemiştir. Dokümanların içerik analizi VOSviewer 1.6.17 ve R Studio Bibliometrix 4.2.2 programları kullanılarak yapılmıştır. Konuya ilişkin ilk doküman 1989 yılında (n=1) yayınlanmış olup, ülke analizine göre en fazla yayın yapan ülke ABD (n=50) olmuştur. Bu ülkeyi sırasıyla Çin (n=18), İspanya (n=14), Avustralya (n=13) ve Brezilya (n=9) takip etmektedir. Anahtar kelime analizi sonucunda en sık kullanılan terimler "urbanization" (kentleşme), "nest-site selection" (yuva yeri seçimi), "breeding" (üreme) ve "urban ecology" (kentsel ekoloji) olmuştur. Dokümanların terim analizine göre üç grup kategorize edilmiş ve bunlar "fiziksel çevre ve habitat", "insan faaliyetleri ve etkileri" ve "biyolojik ve ekolojik süreçler" konu başlıkları altında toplanmıştır. En fazla incelenen kuş grupları Passeriformes takımına ait olup, özellikle saksığan (*Pica pica*), büyük baştankara (*Parus major*) ve ev serçesi (*Passer domesticus*) üzerine odaklanılmıştır. Çalışma kapsamında incelenen dokümanlar, tarım ve biyoloji bilimleri, çevre bilimleri, sosyal bilimler, genetik ve moleküler biyoloji ile eczacılık gibi farklı disiplinlerde ele alınmıştır. Bu çalışma, kentleşmenin kuşların yuva yapma stratejileri üzerindeki etkilerini kapsamlı bir şekilde inceleyerek, bu alandaki mevcut durumu, fırsatları ve karşılaşılan zorlukları tartışmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yuvalama davranışı, habitat kaybı, kentsel ekoloji, Passeriformes, boyutsal indirgeme

ABSTRACT

Urbanis(z)ation is the process of transforming natural areas into settlements, roads, and industrial zones. This process negatively impacts wildlife through various environmental effects such as habitat loss, pollution, and resource depletion. In recent years, the rapid expansion of urbanization into natural areas has exerted significant pressure on ecosystems, forcing many species to adapt their habitats. This has particularly influenced bird nesting behaviors, enabling some species to adapt while threatening others. This study investigates the effects of urbanization on bird nesting behaviors by conducting a search in

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

the SCOPUS database using the keywords: "(("bird" OR "aves") AND ("urbanis(z)ation") AND ("nesting behavior" OR "nest-building strategies" OR "nest site selection" OR "nest material selection"))". A total of 170 documents were retrieved, with publications from 2025 excluded from the analysis. Content analysis of the documents was performed using VOSviewer 1.6.17 and R Studio Bibliometrix 4.2.2 software. The first document on this topic was published in 1989 (n=1), and country analysis revealed that the United States (n=50) produced the highest number of publications, followed by China (n=18), Spain (n=14), Australia (n=13), and Brazil (n=9). Keyword analysis identified the most frequently used terms as "urbanization," "nest-site selection," "breeding," and "urban ecology." Based on term analysis, the documents were categorized into three groups: "physical environment and habitat," "human activities and impacts," and "biological and ecological processes." The most studied bird groups belong to the Passeriformes order, with a particular focus on species such as the magpie (*Pica pica*), great tit (*Parus major*), and house sparrow (*Passer domesticus*). The reviewed documents span various disciplines, including agricultural and biological sciences, environmental sciences, social sciences, genetics and molecular biology, and pharmacology. This study comprehensively examines the effects of urbanization on bird nesting strategies, aiming to discuss the current state, opportunities, and challenges in this field.

Keywords: Nesting behavior, habitat loss, urban ecology, Passeriformes, dimensional reduction

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

HASTA HAKLARI: HASTA HAKLARININ FELSEFİ TEMELLERİ YENİ TEŞEKKÜL ETMEKTE OLAN HASTA HAKLARI PATIENT RIGHTS: PHILOSOPHICAL FOUNDATIONS OF PATIENT RIGHTS EMERGING PATIENT RIGHTS

Sıla KILIÇ¹

¹Öğrenci, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Sağlık Hukuku Tezli Yüksek Lisans Programı, Samsun, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-4115-1435>

Hasan Tahsin KEÇELİGİL²

²Prof. Dr. med. Dr. jur., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ali Fuad Başgil Hukuk Fakültesi Dekanı, Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi, Sağlık Hukuku AD Başkanı, Tıp Tarihi ve Etik AD Başkanı, Tıp Profesörü, Kamu Hukuku Doktoru, Atakum, Samsun, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8256-8059>

ÖZET

Sağlık hakkı, bireylerin temel hak ve özgürlüklerinden biri olup hasta hakları da bu kapsamda önemli bir yere sahiptir. Bu hakların bilinmesi ve korunması, sadece bireysel anlamda bir güvence değil, toplumsal sağlık sisteminin daha verimli ve insana saygılı çalışmasını sağlayacak bir mekanizma olarak da işlev görür. Sağlık hizmeti sunan tüm taraflar, hastaların haklarını güvence altına alacak şekilde hareket etme sorumluluğu altındadırlar.

Ulusal düzeyde hasta hakları konusundaki düzenlemeler, ülkenin sağlık sisteminin yapısına, hukuki altyapısına ve toplumsal anlayışına bağlı olarak çeşitlenmiştir. Genel olarak ise sağlık hizmetleri sunumunda adaletin sağlanması, sağlık hizmetlerinin erişilebilirliği ve hastaların özgür iradeye dayalı kararlar alabilme hakları gibi ortak ilkeler etrafında şekillenmiştir. Antik dönemlerden günümüze kadar tıbbi etik anlayışı, insan onuru, özgürlük ve eşitlik gibi temel felsefi ilkeler, hasta haklarının dayandığı ana prensipler olarak hakların evriminde belirleyici olmuştur. 20. yüzyıl itibariyle hasta haklarının temel unsurları ise aydınlatılmış onam, mahremiyet, hasta gizliliği gibi konulardır.

Günümüzde; dijital sağlık ve veri gizliliği hakkı, genetik veri üzerinde haklar, yaşam sonu ve palyatif bakım hakkı gibi gelişmeler, hasta haklarını yeniden şekillendirmektedir. Bu bağlamda, sağlık politikalarının hasta merkezli bir anlayışla geliştirilmesi gerekmektedir. Sokrates, kişinin “nasıl yaşaması gerektiği” sorusu üzerine düşünmemesini değersiz ve mutsuz bir yaşam sürmekle eşdeğer gören bir erdem etiği anlayışına sahiptir. Bu bakış açısıyla hasta hakları değerlendirildiğinde, tıpta zarar vermeme ilkesi, hastanın saygı görmesi, mahremiyetinin korunması, haklarının gözetilmesi, Sokrates’in etiği temel alınarak, kural koyucuların kendi hesap verilebilirlikleri çerçevesinde ele alınmalı ve bu şekilde hasta merkezli bir anlayış oluşturulmalıdır.

Hasta hakları doğrultusunda etik tedavi anlayışına sahip olmak, yalnızca tıbbi başarıya odaklanmak değil, hastanın onuru ve haklarıyla uyumlu bir yaklaşım benimsemek anlamına gelir. Uygulayıcı ve sisteme bağlı etik sorunlar ancak insan haklarının toplum tarafından gözetilmesi halinde ve işlerlik kazanmasını sağlayacak toplumsal siyasal bir süreç içinde yanıtlarını bulabileceklerdir. İlgili çalışmamızda bu hususlar irdelenerek, genel hasta hakları, hasta haklarının felsefik temelleriyle tarihçesi, yeni teşekkül etmekte olan günümüz hasta hakları açıklanacaktır.

Anahtar kelimeler: Sağlık Hakkı, Hasta Hakları, Tıbbi Etik, Tıp Hukuku

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

The right to health is one of the fundamental human rights, and patient rights hold a significant place within this scope. Awareness and protection of these rights not only serve as an individual safeguard but also function as a mechanism that ensures a more efficient and human-centered healthcare system. All parties involved in healthcare service delivery bear the responsibility of ensuring the protection of patient rights.

At the national level, regulations regarding patient rights vary depending on the structure of a country's healthcare system, its legal framework, and societal understanding. However, in general, these regulations revolve around fundamental principles such as ensuring justice in healthcare services, accessibility to healthcare, and patients' right to make decisions based on free will. From ancient times to the present, medical ethics, human dignity, freedom, and equality have been the primary philosophical principles shaping the evolution of patient rights. Since the 20th century, fundamental aspects of patient rights have included informed consent, privacy, and patient confidentiality.

Today, developments such as digital health and data privacy rights, rights over genetic data, end-of-life care, and palliative care rights are reshaping patient rights. In this context, healthcare policies should be developed with a patient-centered approach. Socrates has a virtue ethics perspective in which failing to reflect on the question of "how one should live" is equivalent to leading a worthless and unhappy life. From this viewpoint, when evaluating patient rights, the principle of non-maleficence in medicine, respect for patients, the protection of their privacy, and the safeguarding of their rights should be addressed based on Socratic ethics, within the accountability framework of policymakers, to establish a truly patient-centered approach.

Embracing an ethical approach to treatment within the framework of patient rights means not only focusing on medical success but also ensuring that healthcare practices align with the dignity and rights of patients. Ethical challenges arising from healthcare systems and practices can only be effectively addressed through a societal and political process that upholds human rights. This study will examine these issues by analyzing general patient rights, their philosophical foundations and historical development, and the emerging patient rights of today.

Keywords: Right to Health, Patient Rights, Medical Ethics, Medical Law

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SUÇ VERİLERİ ANALİZİNDE İKİLİ KÜME YÖNTEMİ BICLUSTERING METHOD IN CRIME DATA ANALYSIS

Demet ALBASAR

Gazi Üniversitesi, Fen Fakültesi, İstatistik Bölümü, Ankara, Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4830-8325>

Hacı Hasan ÖRKÜ

Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Fen Fakültesi, İstatistik Bölümü, Ankara, Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2888-9580>

ÖZET

Suç analizi, suçların öngörülebilirliği ve önleyici tedbirlerin alınması açısından güvenlik birimleri için kritik bir öneme sahiptir. Suç oranlarındaki artışla birlikte suç verileri, büyük ve karmaşık veri setleri haline gelmiş, bu verilerin verimli bir şekilde analiz edilmesi için veri madenciliği teknikleri ön plana çıkmıştır. Veri madenciliği, büyük veri kümelerinden gizli kalmış anlamlı desenleri ve ilişkileri keşfetmeye yardımcı olan bir yöntem olup suç verileri üzerinde de etkili bir şekilde kullanılmaktadır. Suç ve suçu meydana getiren faktörler bir arada incelenip, aralarındaki ilişkiyi tespit etmek ve çıkarımda bulunmak için pek çok amaçla suç analizi ile ilgili çalışma yapılmıştır. Bu analizler sayesinde, suç türleri doğru şekilde sınıflandırılabilir, suç eğilimleri belirlenebilir ve güvenlik önlemleri daha etkili bir şekilde planlanabilir. Özellikle suç bölgelerinin belirlenmesi gibi problemler için veri madenciliği algoritmaları suç türleri ve bu suçların işlendiği bölgeler arasındaki ilişkileri anlamada büyük bir rol oynamaktadır. Klasik kümeleme yöntemleri yalnızca satır veya sütun bazında veri gruplandırırken, ikili kümeleme (biclustering) yöntemi, hem satırları hem de sütunları eşzamanlı olarak gruplandırarak daha kapsamlı analizler yapılmasını sağlamaktadır. Bu yöntem özellikle yüksek boyutlu veri kümelerinde etkili sonuçlar sunmaktadır. Bugüne değin bu alanda suç ve suçu meydana getiren faktörleri bir arada incelenip, aralarındaki ilişkiyi tespit etmek ve çıkarımda bulunmak için pek çok amaçla suç analizi ile ilgili çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmada, suç verilerinin analizinde ikili kümeleme yöntemleriyle suç bölgelerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nden temin edilen veri seti üzerinde; R Project yazılımı kullanılarak CC algoritması ile analiz gerçekleştirilmiştir. Algoritmanın performansı, VAR, MSR, MSA, RI, ACV yöntemleriyle değerlendirilmiş ve karşılaştırılmıştır. Çok kriterli karar verme süreci kapsamında TOPSIS değerleri ile parametreler hesaplanmıştır. Algoritmaların ürettiği sonuçlar görsel ve sayıdan açıdan karşılaştırılmıştır. Elde edilen sonuçlar, suç verilerinin analizinde ikili kümeleme yöntemlerinin etkin kullanımını ve suç türleri ile suçların işlendiği bölgelerin eşzamanlı analizinin önemini vurgulamaktadır. Bu bulgular, suç önleme stratejilerinin geliştirilmesi ve güvenlik önlemlerinin etkin şekilde planlanmasına önemli katkılar sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Suç Analizi, İkili Küme Yöntemi, CC Algoritması

ABSTRACT

Crime analysis is critically important for security agencies in terms of crime predictability and taking preventive measures. With the increase in crime rates, crime data has become large and complex datasets, making data mining techniques prominent for efficient analysis. Data mining is a method that helps discover hidden meaningful patterns and relationships from large datasets and is effectively used in crime data analysis. Many studies have been conducted on crime analysis to examine crime and the

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

factors that cause crime together, identify their relationships, and make inferences. Through these analyses, crime types can be accurately classified, crime trends can be identified, and security measures can be planned more effectively. In particular, data mining algorithms play a significant role in understanding the relationships between crime types and the regions where these crimes are committed, especially for problems such as determining crime zones. Traditional clustering methods group data only based on rows or columns, whereas biclustering methods simultaneously group both rows and columns, allowing for more comprehensive analyses. This method is particularly effective for high-dimensional datasets. So far, many studies have been conducted in this field to examine crime and the factors that cause crime together, identify their relationships, and make inferences. In this study, the aim is to determine crime zones using biclustering methods in crime data analysis. The analysis was conducted using the CC algorithm on a dataset obtained from the Ministry of Justice's General Directorate of Criminal Records and Statistics, utilizing the R Project software. The algorithm's performance was evaluated and compared using VAR, MSR, MSA, RI, and ACV methods. Within the scope of the multi-criteria decision-making process, TOPSIS values were used to calculate the parameters. The results produced by the algorithms were compared both visually and numerically. The obtained results highlight the effective use of biclustering methods in crime data analysis and emphasize the importance of simultaneous analysis of crime types and the regions where crimes are committed. These findings will significantly contribute to the development of crime prevention strategies and the effective planning of security measures.

Keywords: Crime Analysis, Biclustering, CC Algorithm

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DETERMINATION OF PHENOLIC CONTENT AND ANTIOXIDANT POTENTIAL OF FIRETHORN (*PYRACANTHA COCCINEA*) FRUIT EXTRACTS

Basak Ebru OZCAN¹

¹Dr, Kirklareli University, Faculty of Engineering, Department of Food Engineering, Kirklareli, Turkey.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6059-7388>

ABSTRACT

Pyracantha, also known as firethorn, is classified as a genus of thorny shrubs in the Rosaceae family. It is native to regions that stretch from Southeast Asia to Southeast Europe. This plant with edible properties and abundant reserves produces small, bright red fruits. Fruits possess a bitter taste, and seeds contain hydrogen cyanide. Although these fruits are often not consumed raw, they can be cooked to make jelly, jam, sauce and marmalade. Also, the fruits are widely used in traditional medicine due to their biological activities such as diuretic, lowering blood fat, enhancing immunity and promoting digestion. Moreover, *Pyracantha* fruits, which have high antioxidant properties due to the various phenolic acids and flavonoids they contain, serve as a natural antioxidant in the food, cosmetics and pharmaceutical sectors. This study focused on the determination of the phenolic content and antioxidant potential of fruits of firethorn. Fruits, dried for 24 h at 45 °C by convective hot air, were mixed with three different solvents (water, 50% of aqueous methanol, and 80% of aqueous methanol, 1:10, w:v) and extracted for 45 min at 45 °C by an ultrasonic water bath. The obtained the extracts were characterized by the total phenolic (TPC) and flavonoid contents (TFC), and the antioxidant capacity (ABTS and DPPH). According to the obtained results, the highest TPC (17.74±0.05 mg GAE/g dw) and TFC (11.35±0.03 mg GAE/g dw) values were obtained in the extract containing 80% methanol. Similarly, ABTS (38.85±0.20 mg TE/g dw) and DPPH (19.44±0.01 mg TE/g dw) results were observed at the highest level in the extract containing 80% methanol, while the lowest levels were obtained in the extract obtained with 100% water (14.25±0.10 mg TE/g dw and 11.09±0.9 mg TE/g dw, respectively). The results of this study revealed that the extracts of firethorn fruit have high content of phenolic compounds and antioxidant capacity.

Keywords: Firethorn fruit, *Pyracantha*, bioactive compounds, antioxidant capacity, DPPH.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

REDEFINING CORPORATE CULTURE: ROLE OF CSR IN SHAPING GENDER INCLUSIVITY IN INDIA

Tavneet Kaur

Punjab University Chandigarh

ORCID ID: 0009-0005-4131-9573

Gurleen Kaur

IILM Law University Gurgaon India

ABSTRACT

The integration of CSR into corporate strategies has significantly influenced gender diversity in India's business landscape. The enactment of Section 135 of the Companies Act, 2013, has mandated businesses to integrate socially responsible initiatives, positioning CSR as a catalyst for fostering inclusivity and addressing systemic gender disparities in the corporate sector. By bridging the gap between policy and practice, CSR-driven programs have facilitated leadership development, workplace inclusivity, skill enhancement, and educational opportunities for women, thereby redefining corporate structures to be more equitable and diverse. A comprehensive examination of the legal and regulatory landscape, including SEBI's board diversity mandates and global frameworks such as the United Nations Sustainable Development Goals (SDGs), highlights the growing emphasis on gender parity. Case studies of major Indian corporations, including Tata Group, Infosys, and Wipro, provide empirical evidence of the transformative impact of CSR initiatives, showcasing best practices that have contributed to increasing female workforce participation, bridging pay gaps, and promoting leadership representation. Despite the progress, challenges such as deep-seated cultural biases, inadequate policy enforcement, and structural impediments continue to hinder meaningful advancements in gender inclusivity. Quantitative analysis of corporate workforce data underscores both achievements and persisting disparities, emphasizing the need for stronger enforcement mechanisms, transparent evaluation metrics, and synergistic collaboration between corporations, regulatory bodies, and civil society. Strengthening CSR frameworks with targeted interventions will not only accelerate gender inclusivity but also enhance corporate sustainability, innovation, and long-term economic growth in India's evolving business landscape.

Keywords: Corporate Governance, Gender Equity, Boardroom Inclusion, CSR and Diversity, Social Equity

---

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DISCOURSE STRATEGIES IN PRESIDENT TINUBU'S BUDGET PRESENTATION SPEECHES OF THE 2024 AND 2025 FISCAL YEARS

Ajayi, Mercy Adenike & Odunlami, Oluwatoyin Kemi

Department of Department of General Studies, Federal Polytechnic, Ilaro, Ogun State, Nigeria & Department of English/General Studies, School of Education, Federal College of Education (Technical) Akoka-Yaba, Lagos State, Nigeria

ABSTRACT

This study interrogates the discourse features of President Bola Ahmed Tinubu's budget presentation speeches for the fiscal years of 2024 and 2025 by analysing how linguistic choices have been effective in influencing audience engagement and the communication of policy priorities. Budget speeches take a unique position in political discourse, requiring a balance of technical precision and rhetorical appeal by the leader. This study employs Leech and Short's model of style to investigate elements such as diction, sentence structure, tone, and rhetorical devices in the official transcripts of these speeches. Using qualitative stylistic analysis, it focuses on how President Tinubu's linguistic choices present his administration's goals and also respond to the socio-political context of each fiscal year. Rhetorical devices such as parallelism and inclusive language are used to foster unity and emphasise policy commitments. By contrast, the 2025 speech, demonstrates a shift toward a more data-driven and pragmatic style, reflecting a focus on fiscal responsibility and measurable outcomes. Analysis reveals a consistent use of formal structures and a strategic deployment of rhetorical devices, while adapting tone and emphasis to address evolving challenges and stakeholder concerns. The findings suggest that stylistics consistency contributes to credibility, while stylistic flexibility enhances responsiveness to public expectations. This work advocates for a deliberate and audience-centered approach to stylistic choices in budget presentation speeches, highlighting the role of linguistic style in shaping perceptions of governance and policy effectiveness. Future studies could investigate the interplay between style and audience reception in Nigerian political discourse.

Keywords: Budget, Speech, Discourse Strategy, Rhetorical theory, Linguistic Choices

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE ROLE OF RECOGNITION AND LEADERSHIP DEVELOPMENT PROGRAMS IN ENHANCING TALENT MANAGEMENT

Dr. Vidya Sunil Kadam
Shivaji University Kolhapur

ABSTRACT

Recognition is part of the HR department for many reasons. It creates a positive work environment, boosts morale and motivation. Recognized employees are more engaged, productive and loyal which means lower turnover. This research explores the role of recognition and leadership development programs in talent management of IT industries. As the IT industry is experiencing competition and growth for skilled talent. Many organizations are relying on recognition and leadership development to attract, retain and develop their workforce. Recognition programs are studied for its impact on employee motivation, engagement and retention. Leadership development programs are studied for its role in developing leadership capabilities and career progression to their employees. The study adopts mixed methodology research, combining qualitative interviews with HR managers and quantitative survey from employees of several IT companies in Pune. The findings show that recognition and leadership development programs are key to employee satisfaction, loyalty and long term organizational success. The study also highlights how these programs contribute to better talent management by aligning employee development to organizational goals. This research also provides insights on how these programs impact talent management and overall workforce performance.

Keywords: Recognition Programs, Leadership Development, Talent Management, IT Industry, Pune, Employee Retention

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DIGITALIZATION OF TOURISM PERFORMANCE

assoc. prof. Daniela MATUŠÍKOVÁ, PhD.¹

¹*University of Prešov in Prešov, Faculty of Management and Business,
Department of Tourism and Hotel Management, Prešov, Slovakia.*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6141-7454>

Mgr. Tünde DZUROV VARGOVÁ, PhD.²

²*University of Prešov in Prešov, Faculty of Management and Business,
Department of Tourism and Hotel Management, Prešov, Slovakia.*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6167-2359>

ABSTRACT

Under the influence of the development of the technological environment, new ways and tools of work are emerging in the tourism sector. These are reflected in the ways of providing services that are the backbone of the sector, but also in the accumulation of data. These can be extremely important for creating future strategies, which should also specifically reflect the need to apply the principles of sustainability.

The importance of recording digital data in tourism is increasingly evident, as the sector develops in response to technological progress and the growing demand for personalized experiences. Digital data recording involves the collection, storage and analysis of various types of data, including customer preferences, booking styles and operational metrics. This process is essential for improving decision-making and improving service delivery within the tourism sector. Data analysis allows for the effective optimization of service availability and resource allocation. In addition, the integration of digital data with information systems enables spatial analysis. Its comprehensiveness allows tourism stakeholders to assess the impacts of tourism on local ecosystems and infrastructure. This capability is vital for sustainable development as it helps formulate policies and practices that mitigate negative environmental impacts. This proactive approach can increase competitiveness and resilience in a rapidly changing environment.

Digital data recording increases operational efficiency. By leveraging data management systems, businesses can streamline their internal processes, such as inventory management and workforce planning. This not only reduces operational costs, but also improves the overall customer experience by ensuring that resources are allocated where they are needed most. Digital data also facilitates a deeper understanding of consumer behavior. By leveraging analytics tools, tourism businesses can gain insights into traveler preferences and trends, enabling tailored marketing strategies and product offerings.

The paper uses the method of scientific abstraction to identify methods and tools for cumulating digital information in tourism. It specifically focuses on identifying countries or regions where such systems operate. It mainly monitors their methodology and other specifics.

Keywords: Tourism. Digitalization. Digital evidence.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Acknowledgement:

The paper is a part of the project *VEGA 1/0426/25 Metodologické modelovanie systému digitálnej pasportizácie cestovného ruchu na Slovensku* (Methodological modeling of the digital passportization system for tourism in Slovakia), held at Faculty Management and Business, University of Prešov in Prešov.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ENVIRONMENTAL INITIATIVES OF TOURISM BUSINESSES

assoc. prof. Daniela MATUŠÍKOVÁ, PhD.¹

¹*University of Prešov in Prešov, Faculty of Management and Business,
Department of Tourism and Hotel Management, Prešov, Slovakia.*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6141-7454>

Mgr. Tünde DZUROV VARGOVÁ, PhD.²

²*University of Prešov in Prešov, Faculty of Management and Business,
Department of Tourism and Hotel Management, Prešov, Slovakia.*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6167-2359>

ABSTRACT

The environment is under enormous pressure from the production of many industries, which is subsequently reflected in the climate changes that humanity has to face. For this reason, it is essential to find solutions that would reduce the environmental burden, where tourism is no exception. The solutions so far have appeared in the form of environmental innovations that take into account natural principles and behave in a way that is environmentally friendly.

Environmental innovations point to a fundamental shift in tourism and prove that businesses can prosper while protecting the environment, thus ensuring that future generations can enjoy the natural wonders of the world. Environmental innovations in tourism, by their nature, are transforming the industry to prioritize sustainability and conservation. Integrating strategies for, for example, renewable energy sources and sustainable building materials, minimizes their ecological footprint while offering guests an immersive experience of nature. In practice, new ways and proposals are being sought and developed to respect the natural environment while meeting economic objectives through tourism activities and the provision of its diverse services. As the industry evolves, a focus on sustainability will be key to its long-term success and resilience.

This abstract examines environmental initiatives by tourism businesses to promote sustainable practices and mitigate environmental impacts. It identifies the ways in which tourism businesses are implementing them, based on a questionnaire survey. The research findings show that As the tourism sector contributes significantly to global carbon emissions and resource depletion, an increasing number of companies are adopting innovative strategies to promote sustainability. This paper highlights key initiatives, including the shift to green accommodation, such as the use of solar energy.

By examining these initiatives, the research underlines the importance of collaboration between tourism businesses, local communities and environmental organisations to create a resilient and responsible tourism industry. Ultimately, this abstract advocates for a paradigm shift where sustainability becomes an integral part of the tourism experience, supporting not only economic growth but also the stewardship of our planet's natural resources for future generations.

Keywords: Tourism. Environmental Innovation. Sustainability in Tourism.

Acknowledgement:

The paper is a part of the project *GAPU_VF/11 Pro-environmentálne smerovanie podnikov cestovného ruchu k udržateľnej budúcnosti* (Pro-environmental orientation of tourism enterprises towards a

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

sustainable future). Grant Agency for Doctoral Students and Young Academic Staff of the University of Prešov in Prešov. Early Stage Grants 2024.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

CREATING AN EFFECTIVE FRAMEWORK TO HELP FOOD AND BEVERAGE PRODUCERS ACCURATELY ASSESS THE VALUE OF FOOD WASTE

Nasrin Karami^{1*}

¹*Kermanshah University of Medical Sciences, Faculty of Nutrition Sciences and Food Technology,
Department of Food Science and Technology, Kermanshah, Iran*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2817-0787>*

*Vahideh Zareipoor*²

²*Kermanshah University of Medical Sciences, Faculty of Nutrition Sciences and Food Technology,
Department of Food Science and Technology, Kermanshah, Iran*

²*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6488-2725>*

ABSTRACT

Food waste has become a notable environmental and economic problem in the food and beverage sector. The improper utilization of these materials leads to the depletion of valuable resources and has harmful consequences for the environment. To tackle this problem, it is necessary to create a pragmatic framework that assists food and beverage manufacturers in maximizing the value of food waste. The essential elements of this framework comprise the identification of sources of food waste, the evaluation of the quantity and nature of the waste, the determination of the most effective approaches for collection and disposal, and the formulation of strategies for reducing waste. Producers can enhance their processes and reap the advantages of waste reduction strategies by recognizing patterns in waste generation and consumption. The implementation of this framework results in enhanced performance within the food and beverage industry, decreased resource inefficiency, cost reductions, and environmental conservation. It can help producers gain a deeper understanding of their production and consumption patterns and implement more efficient solutions to reduce food waste. Developing a practical framework for optimal valuation of food waste can enhance the sustainability of the food and beverage industry and promote environmental conservation.

Keywords: Environment, Food safety, Food waste

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PSYCHOANALYSIS BETWEEN TREATING CATHARSIS AND HEALING TRAUMATIC WOUNDS ENERGY MEDICINE AS A CASE STUDY

Khalida Madoui

Ecole Normale Supérieure Assia Djebar. Constantine. Algeria

ABSTRACT

With energetic medicine healing and meditation exercises, along with the mental disciplined way and a belief in ‘unlimited powers of the mind’, science focus revived much of Freud’s and Freudian disciples’ scrutiny on early age traumas. The seven chakras, energy houses on our body, had shown how one may heal his inner child wounds. The first Chakra, the basic one, contains codes that guide our flow and behavior. If under any dysfunction, the inner child that is a sub-personality in our unconscious mind will be traumatizing the individual even grown up. Imprinted in our first chakra, the insecurities known at an early age keep destabilizing our flow; we are not free with our own choices but we think unconsciously the way of the ancestral programming. The genius of Freud had just proved so when he cured Anna, Breuer’s patient earlier treated via catharsis from hysteria said to be caused by early traumatic experiences. As Freud deepened his research, he came to conclude that hidden sexual desires impacts hysteric neurosis which is something related to some of the first chakra traumas. Freud introduced the ‘*id*, the *ego*, the *superego*’; three ‘structural metaphysical’ notion that explain the ‘flow’. Still though his inability to locate the consciousness in his meta-psychological theory led Lacan introduce many new concepts as ‘Subjectivity’ and the ‘Other’ to reply to queries on the system of consciousness functioning. The inner child realm, emerging between unconsciousness wounds and consciousness eagerness for healing, gives a new narrative about the flow.

Key Words: Psychoanalysis- Inner Child- Chakras- Consciousness- Unconsciousness.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE MEDIATOR ROLE OF GUILT PRONENESS IN SOCIAL INTERACTIONS: A QUANTITATIVE STUDY

Edmond RAPTI, Angela SULA

University of Tirana, Faculty of Social Sciences, Department of Pedagogy and Psychology, Albania

ABSTRACT

Guilt is a self-conscious emotion that serves as a moral regulator, influencing social interactions and interpersonal relationships. It is often categorized as an adaptive emotion that encourages reparative behaviors, strengthens social bonds, and promotes cooperative behaviors. However, excessive guilt may contribute to psychological distress, including increased vulnerability to anxiety and depression. This study aim to examine the role of guilt in prosocial behavior and its relationship with life functioning, operationalized as general functioning, social functioning, and close relationships. Using the TOSCA-3 and CORE-OM, data were collected from 112 Albanian university students. The findings suggest that guilt is positively associated with prosocial tendencies and the maintenance of close and social relationships, reinforcing its role in fostering social cohesion. However, higher guilt proneness was linked to diminished general functioning, suggesting that while guilt can enhance interpersonal engagement, excessive guilt may compromise overall well-being. These findings highlight the dual role of guilt as both a facilitator of moral and social responsibility and a potential risk factor for emotional distress.

Keywords: guilt, emotion, social relationships, university students.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

"BIOACTIVE COMPOUNDS IN OILSEED WASTE: ANTIOXIDANT PROPERTIES AND LC-ESI-QTOF-MS/MS-BASED PROFILING"

Ali Imran^{1,2}, Hafiz Suleria²

¹Department of Food Science, Faculty of Life Science, Government College University, Faisalabad, Pakistan

²School of Agriculture, Food and Ecosystem Sciences, Faculty of Science, The University of Melbourne, Parkville, Victoria, Australia

ABSTRACT

Oilseed waste, a significant byproduct of agro-industrial processing, represents a promising yet underutilized source of bioactive compounds. This study investigates the antioxidant properties and phenolic content of various oilseed waste types, complemented by detailed compound profiling using LC-ESI-QTOF-MS/MS. Antioxidant activities were assessed through established spectrophotometric methods, while the Folin-Ciocalteu assay was employed to quantify total phenolic content. Advanced LC-ESI-QTOF-MS/MS analysis enabled precise identification of key bioactive compounds, including flavonoids, phenolic acids, and other phytochemicals. The results revealed considerable variability in antioxidant capacity and phenolic composition among different oilseed waste samples, reflecting their diverse chemical profiles. This research highlights the potential of oilseed waste as a valuable resource for bioactive compounds, opening new avenues for applications in functional foods, nutraceuticals, and pharmaceuticals within a sustainable circular economy framework.

Keywords: waste valorization, Bioactive characterization, Antioxidants Potential

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ARMCHAIR PHOSPHORENE NANOTUBE: DFT STUDY

Zakariya Arbaoui¹ and Ah. Rahmani¹

¹Advanced Material and Applications Laboratory (LEM2A), Moulay Ismail University FSM-ESTM-ENS, BP 11201, Zitoune, Meknes, 50000, Morocco.

ABSTRACT

Armchair phosphorene nanotubes (APNTs) have emerged as promising candidates for nanoscale electronic and optoelectronic applications due to their unique structural and electronic properties. In this work, we perform a comprehensive first-principles study based on **Density Functional Theory (DFT)** to investigate the electronic and structural characteristics of APNTs. Our calculations reveal that APNTs maintain a direct bandgap, similar to monolayer phosphorene, but with variations depending on tube diameter and curvature effects. The analysis of the band structure and density of states (DOS) highlights the impact of quantum confinement on the electronic properties. Additionally, we discuss the stability and mechanical behavior of APNTs, shedding light on their potential integration into next-generation nanodevices. These findings provide valuable insights into the fundamental properties of APNTs, paving the way for their application in flexible electronics, thermoelectrics, and nano-optoelectronics.

Keywords: DFT, Phosphorene nanotubes

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ANALYSIS OF FLYWHEEL FOR DIFFERENT GEOMETRIES USING SOLIDWORKS SIMULATION

Seif Eddine Bendaoudi

*Laboratory of Industrial Engineering and Sustainable Development, Mechanical Department,
University of Relizane, Relizane, Algeria*

ABSTRACT

Energy storage is crucial for both smart grids and renewable energy sources such as wind or solar, which are intermittent in nature. Flywheel energy storage systems (FESS) play an essential role in providing continuous and high-quality power in energy grids. In this study, the effect of flywheel geometry is considered in terms of stresses and maximum speed. Engineering designs can be analyzed for determining various parameters like mass, inertia, Von Mises stress and deformation using finite element analysis. Using SolidWorks modelling and simulation capabilities, the models were designed and investigated. A total of 07 design models have been tested at high speed and maximum von-misses stresses and specific energy are determined and compared for both. This research shows that a good geometric design of the flywheel can improve its energy storage capacity.

Keywords: Flywheel geometry; Kinetic Energy; Finite Element Analysis; Optimization.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BRIDGING THE GAP: TOWARDS ACCESSIBLE HUMAN COMPUTER INTERACTION (HCI) DESIGN FOR AN INCLUSIVE FUTURE OF WORK IN NIGERIA

Ibrahim Ismail RAFINDADI CLN

*World Meteorological Organization Regional Training Centre, Nigerian Meteorological Agency,
Oshodi, Lagos*

ORCID No.: 0009-0002-9336-0381

ABSTRACT

This article explores the challenges of inaccessible Human-Computer Interaction (HCI) design for employees with disabilities in Nigerian workplaces. The objectives are to assess the level of awareness and understanding of HCI accessibility principles among designers, developers, and other stakeholders in Nigerian organizations, evaluate the effectiveness of existing accessibility features and assistive technologies in supporting the needs of employees with disabilities in the Nigerian workplace and to recommend best practices and strategies for promoting accessible HCI design and fostering a culture of inclusion in Nigerian workplaces. It highlights the gap between the ideal of fully accessible digital workplaces and the current reality, where limitations in design, training, and awareness create barriers. These barriers hinder equal access to information resources, impacting employee productivity, satisfaction, and well-being. The article proposes a multi-pronged approach to address accessibility issues. Firstly, it emphasizes building awareness and knowledge of HCI accessibility principles among stakeholders. Secondly, it highlights the importance of evaluating existing accessibility features and investing in solutions that cater to diverse needs. Finally, it underscores the need for fostering a culture of accessibility through open communication, accessibility champions, and on-going commitment. By prioritizing accessibility, Nigerian organizations can unlock the full potential of a diverse workforce, leading to a more equitable, innovative, and inclusive work environment. The study recommends establishing accessibility champions, implement practical solutions and promote collaboration across ecosystem.

Keywords: human computer interaction (HCI), accessibility, design, disabilities, organization, Nigeria

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE RELATIONSHIP BETWEEN VITAMIN D STATUS AND C-REACTIVE PROTEIN CRP WITH CORONAVIRUS DISEASE (COVID-19) IN IRAQI OLDER PATIENTS

Prof. Dr. Essam Fadel Al-Jumaili*¹ and Muntaha Ali Hussein¹

*¹Biotechnology Dept. Genetic Engineering and Biotechnology Institute for Postgraduate studies,
University of Baghdad*

ORCID ID: 0000-0002-5161-3128

ABSTRACT

Introduction: Vitamin D stimulates macrophages and epithelial and immune cell development of antimicrobial peptides, which may be significant in Bacterial or viral infection eradication. **Materials and Methods :** Case control study was carried out from 1/August 2020 till 15 /September 2020. A total of (100) subjects from (50±2) years old age and older were attending the Health centers of Baghdad City . The study includes 100 samples divided into 2 groups (or categories) : Fifty patients with coronavirus diseases (COVID-19) and Fifty apparently healthy subjects (as control). **Results:** The mean(M) ±standard error of mean (SE) of vitamin D in (ng/ml) for corona virus patients was (14.57± 1.17), while for control group was (39.70 ± 2.23), a very highly significant difference (P<0.001) was found between patients and control groups. The finding of this study shown reduced in the mean level of vitamin D less than (30 ng/ml), the mean(M) ±standard error of mean (SE) of C-reactive protein (CRP) in (ng/ml) for corona virus patients was (1.98 ± 0.15), while for control group was (0.67 ± 0.04), a very highly significant difference (P<0.001) was found between patients and control groups. All (50) patient with corona virus shown elevated in level of serum C-reactive protein (CRP) level. Weak negative correlation (-0.189) with insignificant differences (P=0.224) were observed between vitamin D and C-reactive protein (CRP).

Key words: Vitamin D; COVID-19; immune cell; antimicrobial peptides; Serum C-reactive protein

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SUMMATIVE EVALUATION OF THE IMPLEMENTATION OF NOMADIC EDUCATION PROGRAMME IN PANKSHIN, PLATEAU STATE, NIGERIA

Clementina Hashimu Bulus, Rotdang Bakmi Jurkuk

Department of Educational Foundations, Faculty of Education, University of Jos, Nigeria

ABSTRACT

The study was a summative evaluation of the Nomadic education programme in Pankshin Local Government Area of Plateau State. It assessed the availability of infrastructures, instructional materials, manpower and problems impeding the implementation of nomadic education programme. The population comprised 12 Nomadic primary schools and 72 Nomadic teachers in Pankshin Local Government of Plateau State; there was no sampling because the population was small. Checklists, questionnaires, and school records were the instruments used for data collection. The instruments were validated by two experts in Research, Measurement and evaluation units, and the reliability of the instruments was established using the Cronbach alpha method and a coefficient of 0.87 was obtained. Simple percentages, means, and standard deviations were used to compute the data. The study found that infrastructure such as classrooms, staff rooms, playgrounds, chairs, desks, teaching boards, nomadic education curriculum, mats and syllabus were available in the schools, but instructional materials and manpower were poorly available. Generally, it was found that the overall implementation of the Nomadic education program in Pankshin LGA of Plateau State was fairly good. Based on these findings, it was recommended, among others, that the government should provide enough instructional materials for the effective implementation of nomadic education.

Keywords: Summative Evaluation, Nomadic Education Programme, Instructional Materials

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

OPTIMIZING VEHICLE PERFORMANCE: THE IMPACT OF SENSORS ON ENGINE MANAGEMENT AND FUEL EFFICIENCY

Michael Okon Bassey¹, Udeme Ekanem¹, Aniekan Essienubong Ikpe²

- 1. Department of Mechatronics Engineering, Akwa Ibom State Polytechnic, Nigeria*
- 2. Department of Mechanical Engineering, Akwa Ibom State Polytechnic, Nigeria*

ABSTRACT

Engine performance optimisation has been a major priority due to the growing demand for automobiles that are both environmentally friendly and fuel-efficient. In engine management, sensors are essential because they allow the engine control unit (ECU) to maximise engine performance, lower emissions, and increase fuel economy. With an emphasis on sensor types, uses, and the advantages of sensor-enabled engine optimisation, this paper investigates how sensors affect engine management and fuel economy. Engine characteristics may be monitored in real time with the use of sensors like oxygen, temperature, and pressure sensors. This allows the ECU to make exact modifications to maximise engine performance. The research findings demonstrate that sensor-enabled engine optimisation may result in large fuel efficiency gains, with up to 10% fuel consumption reductions. Furthermore, using sensors can lower emissions; CO₂ emissions can drop by as much as 15%. The research study also emphasises how crucial sensor calibration and maintenance are since inaccurate sensor readings can result in lower engine performance and higher emissions. Ultimately, the research results show the critical role of sensors in maximising vehicle performance and how sensor-enabled engine optimisation may help create a more ecologically friendly and sustainable transportation industry. Additionally, sensors can assist in the reduction of fuel consumption, pollutants, and overall vehicle efficiency by optimising engine performance.

Keywords: Vehicle performance, Fuel efficiency, Sensors, Engine control unit (ECU), Emissions reduction

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PERCEPTION OF FACULTY MEMBERS ON THE ADOPTION OF OPEN SCIENCE IN A UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Prisca Oluchi Chuks-Ibe

Sadiat Adetoro Salau

Oluwatosin Daniel Akobe

Kabiru Omeiza Muhammed

ABSTRACT

Open science has become a significant topic of discussion within the academic community. Despite the global advocacy for Open Science, its adoption varies across institutions and faculties. The adoption of its practices is aimed at enhancing accessibility, collaboration and transparency in scholarly communication and research. However, the concept of open access and its importance is still misunderstood among academics in Africa. Researchers have found that the major drivers of the learning and understanding of Open Science practices largely includes the usefulness of publicly available research outcomes. Thus, this study sought to explore the perception of faculty members on the adoption of open science in Federal University of Technology, Minna, Nigeria. Using a quantitative methodology, data would be collected on the perception, attitude and readiness to integrate open practices in their research and publishing workflow. Hypothesis would also be tested to find out the significant difference between disciplines. Frequency counts and Kruskal-Wallis Analysis of Variance would be used to descriptively and inferentially analyse the data collected. This study identified that one of the major bottle necks preventing the spread of the crusade of open science has to do with the lack of skills on the part of the faculty members and to some extent lack of adequate funding by their parent institutions either for the acquisition or subscription of relevant software or training and re-training of the faculty members. It is expected that the findings and recommendations from the study to be presented at the conference will increase the global push towards Open science to foster transparency, reproducibility and accessibility. Ensure relevance of Open Science in fostering collaboration and enhancing academic integrity. Provide pertinent information for the university leadership and policymakers in driving Open Science adoption and improve research culture in the university, which can be adapted by other universities.

Keywords: Open Science, Academic institutions, Faculty members

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

A GLOBAL TRENDS IN ITRACONAZOLE UTILIZATION RATES AND *CANDIDA ALBICANS* SUSCEPTIBILITY PATTERNS: A SYSTEMATIC REVIEW AND META-ANALYSIS

Fasika Melese^{1,2*}, Destaw Damtie¹, Sissay Menkir¹, and Mulugeta Kibret¹

1. *Department of Biology, College of Sciences, Bahir Dar University, Bahir Dar, Ethiopia*
2. *Department of Biology, College of Sciences, Debark University, Debark, Ethiopia*

ABSTRACT

Background: The main objective of this investigation was to review and synthesize the available evidence on temporal and geographical changes in the rate of itraconazole utilization and *C. albicans* susceptibility patterns among hospitalized patients.

Methods: Data were extracted from hospitalized patients from published articles, thoroughly evaluated, and quantified using the Comprehensive Meta-analysis version 3, IBM version 27, and MS Excel 2010 program. Using appropriate phrases and keywords, 101 relevant articles published from 2014-2023 were gathered from PubMed/Medline, Google Scholar, the Cochran Reference Library, and the European PMC. The calculation was done using meta-regression, Egger's test of the intercept, and Begg and Mazumdar rank-order correlation employing the random-effects model. The susceptibility pattern was performed using clinical and laboratory breakpoint criteria and the European Committee on Antimicrobial Susceptibility Testing.

Results: The pooled estimate of the itraconazole utilization rate of *C. albicans* was 0.44%. Subgroup analysis between continents shows the lowest rate in Europe (0.34%), followed by Africa (0.35%), while the highest rate is in South America (0.66%) followed by Asia (0.48%). Country-wise, the highest rate in Korea (0.99%), and the lowest in Japan's rate (0.00%), were identified globally with variations in the utilization rate over time. Minimum inhibitory concentrations reveal a high susceptibility pattern of *C. albicans* to itraconazole.

Conclusion: The pooled rate of itraconazole utilization of *C. albicans* is low, while itraconazole susceptibility patterns are high throughout the country, with periodic geographical variations. Overall, there is a great need for revised clinical and laboratory categorical breakpoints and for studying this issue globally.

Keywords: antifungal sensitivity, *C. albicans*, systematic review, susceptibility pattern, utilization rate, and itraconazole.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

USE OF EXPERIMENTAL DESIGNS TO OPTIMISE CORROSION INHIBITION OF ORDINARY STEEL IN HYDROCHLORIC ACID BY AN ORGANIC COMPOUND

Issam Forsal

Laboratory of Engineering and Applied Technologies, Department of Process Engineering, Higher School of Technology, Sultan Moulay Slimane University, Beni Mellal, Morocco

ABSTRACT

The experimental design methodology was used to define the optimum conditions for using a corrosion inhibitor on ordinary steel in an HCl environment. The answer that will be used for the exploitation of the plan will be the determination of the inhibitory efficiency. This parameter is evaluated by electrochemical impedance spectroscopy To optimise our process, we decided to use a design of experiments based on a factorial matrix to model and optimise the inhibition reaction.

These results enable us to write the model giving the inhibitory efficacy as a function of the levels of the three factors:

$$Y = 67 + 16.50X_2 - 3.00X_3 + 2.50X_1X_3$$

We studied the effects of the following factors on the inhibition behaviour of the inhibitor studied

- U_1 : inhibitor concentration
- U_2 : temperature
- U_3 : immersion time

This mathematical model can be used to predict the corrosion rate at any point in the experimental area.

References:

- Lahmady, S., **Forsal, I.** The Influence of Olive Leaves Extract as An Eco-Friendly Inhibitor, Temperature, and Immersion Time on Tin Corrosion Behavior in 3wt% Acetic Acid using Response Surface Methodology, (2022) Analytical and Bioanalytical Electrochemistry, 14 (11), pp. 1044-1059.
- Elkhofsi, Y., Boubekraoui, H., Zoubir, J., **Forsal, I.**, Rakib, E. Optimization Of The Inhibition Effect Of Sodium Phosphate On The Corrosion Of Ordinary Steel In Sea Water By Experimental Design, (2020) Journal of Chemical Technology and Metallurgy, 56 (1), pp. 174-179.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

REVOLUTIONIZING AUTONOMOUS VEHICLES: THE CRITICAL ROLE OF SENSORS IN SELF-DRIVING CARS

Michael Okon Basse¹, Francis Etang², and Agnes Oboh³

¹*Department of Mechatronics Engineering, Akwa Ibom State Polytechnic, Nigeria*

²*Department of Computer Science, San Francisco Bay University, California, USA.*

³*Department of Mechanical Engineering, University of Uyo, Nigeria*

ABSTRACT

The development of autonomous vehicles (AVs) is altering the transportation scene, with the potential to change the way we travel. Sensors are at the core of this transformation because they allow self-driving cars to sense their surroundings, identify problems, and make critical decision instantly. This research study offers a thorough analysis of the state of sensor technology in autonomous vehicles (AVs) today, emphasising the many kinds of sensors, their uses, and the difficulties associated with data processing and sensor integration. The study also explores the benefits and drawbacks of the main sensor modalities, such as lidar, radar, cameras, and ultrasonic sensors. Additionally, the study also examine how crucial sensor fusion and machine learning algorithms (MLAs) are to AVs' ability to comprehend and react to challenging situations. The importance of sensors in guaranteeing the security, effectiveness, and dependability of AVs is shown by our study, which also reveals important areas for further research and advancement. The advancement of sophisticated sensor technology will be essential to the AV industry's continued growth in order to facilitate the broad use of self-driving cars and fulfil their promise to revolutionise the transportation industry.

Keywords: Autonomous Vehicles, Self-Driving Cars, Sensors, Lidar, Ultrasonic Sensors, Machine Learning

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INVESTIGATION OF THE REVERSIBILITY OF CADMIUM-INDUCED TESTICULAR DAMAGE AFTER RECOVERY, WITH OR WITHOUT ZINC SUPPLEMENTATION

Jihane Ait benbella^{1*}, Samy Housbane², Youness Kadil³, Fatima Ezzahra Kabbali³, Ikram Ghicha³, Hasnaa Bazhar³, Fatiha Bousselham³, Afaf Banid³, Othmane Hammani⁴, Nouredine Louanjli⁵, Mehdi Karkouri⁶, Abderrahmane Mellouki⁶, Houda Filali³, Rachid Aboutaieb^{1,7}

¹*Laboratory of Sexual and Reproductive Health. Faculty of Medicine and Pharmacy, Hassan II University Casablanca 20360, Morocco*

²*Department of Medical Informatics, Faculty of Medicine and Pharmacy, Hassan II University Casablanca 20360, Morocco*

³*Laboratory of Clinical Pharmacology and Toxicology. Faculty of Medicine and Pharmacy, Hassan II University Casablanca 20360, Morocco*

⁴*National Center for Scientific and Technical Research (CNRST), Rabat 10102, Morocco*

⁵*Labomac IVF Center and Clinical Laboratory Medicine, Casablanca 20120, Morocco.*

⁶*Department of Pathology, CHU Ibn Rochd, Casablanca 20100, Morocco*

⁷*Department of Urology, CHU Ibn Rochd, Casablanca 20100, Morocco*

ABSTRACT

Introduction: Cadmium (Cd) is a highly toxic heavy metal with no known useful function in the body. Its long-lasting presence can disrupt key processes like sperm production and hormone regulation. This study looked at how stopping Cd exposure (recovery) on its own, or combined with Zinc (Zn) supplementation, could help reduce the testicular damage caused by Cd. **Methods:** The study involved 42 male Wistar rats going through puberty, divided into seven groups, each with six rats. The control group (Group 1) was given a saline solution (NaCl). Groups 2, 3, and 4 received Cd injections at a dose of 10 µg/kg/d for 1, 2, and 3 months, respectively. Group 5 was treated with Cd for 3 months, and then given 1 month of recovery without any treatment. Group 6 got Cd for 3 months followed by 1 month of recovery with Zinc (0.5 mg/kg/d). Group 7 was given Zinc alone, without any Cd exposure. **Results:** The results showed that rats treated with Cd had reduced body weight, smaller testicular and epididymal weights, smaller testes, and poor sperm quality. There was also Cd buildup in the testes. Additionally, Cd exposure led to testicular damage and lower testosterone levels in the blood. These effects were most severe in the group treated for 3 months, emphasizing how Cd accumulates over time. Interestingly, the recovery period alone did not significantly reverse the damage, but Zinc supplementation helped reduce many of the negative effects caused by Cd. **Conclusion:** The study concludes that combining recovery with Zinc supplementation is a more effective strategy to counteract Cd-induced testicular damage than recovery alone.

Keywords: Cadmium, testicular toxicity, recovery, Zinc

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DETERMINATION OF SOIL LOSS DUE TO HARVESTING OF TWO YAM CULTIVARS IN THREE SELECTED SOIL SERIES

Ewetola E. A., Owolabi O., Ayanleke A.

Ladoke Akintola University of Technology, P.M.B. 4000, Ogbomosho, Nigeria

ABSTRACT

Variation of soils in time and space can have marked effect root crop performance and consequently on soil loss due to crop harvesting. Therefore, a pot experiment was conducted to evaluate soil loss due to yam harvesting as influenced by three soil series (Gambari, Itagunmodi and Majeroku) and two yam cultivars (Asiedu and Kpmayo). Treatments were arranged as a split plot in a completely randomized design with four replications. Data were recorded on number of leaves, length of vine at 1 month interval to 6 months and soil loss was estimated per pot after 6 months of planting. Data were subjected to analysis of variance and means were separated using least significant difference at 5% probability level. Soil series significantly influenced the growth of yam cultivars. Itagunmodi series produced the longest vines, at 4 months after planting (MAP) (220 cm) whereas the shortest vines were recorded from plants grown in Gambari series (36 cm). Cultivar Kpmayo produced the highest yam yield parameters. The highest quantity of soil loss (236 g) was recorded in Itagunmodi series while the lowest soil loss occurred in Majeroku series (38 g). Cultivar Kpmayo resulted in the highest quantity of soil loss (236 g) while cultivar Asiedu resulted in the lowest quantity of soil loss. In conclusion, yam growth and soil loss varied with soil series.

Keywords: Soil series, Yam cultivar, Growth, Soil loss, Nutrient loss

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BIOLOGICAL ACTIVITY OF ALGERIAN ESSENTIAL OILS: *ROSMARINUS OFFICINALIS* AND *ORIGANUM VULGARE*

AMROUCHE Zoheir^{1,2*}, Khattabi latifa³, Hamamouche Kahina⁴, Laribi Habchi Hassiba²

1. Biological Department, Faculty of Science of the nature and the life, University of Khemis Miliana- Algeria.
2. Functional analysis of chemical process laboratory. University of Blida 1-Algeria.
3. Biotechnology Research Center, Constantine (CRBt), Algeria.
4. Environmental Monitoring Network Laboratory, Faculty of Natural Sciences, Oran1 University of Algeria. Department of Biology, Ahmed Ben Bella University Oran1, Algeria

*Corresponding author: Zoheir Amrouche

ORCID: 0000-0002-9702-1814

ABSTRACT

The antibiogram method revealed notable antibacterial efficacy against *Aspergillus niger* and *Candida albicans*, particularly in the Amra region. Notable inhibition zones included 67 ± 0.3 mm and 65 ± 0.38 mm against *C. albicans* for oregano and rosemary oils from Amra, respectively. The oils also showed activity against Gram-positive bacteria such as *Bacillus cereus* 30 ± 0.4 mm and *Staphylococcus aureus* 62 ± 0.35 mm, and varied efficacy against Gram-negative bacteria, with inhibition zones up to 65 ± 0.38 mm against *Pseudomonas aeruginosa* and 43 ± 0.40 mm against *Salmonella typhi*. The result of bio-insecticide activity, *Origanum vulgare* oil from Ain Bouyahia and *Rosmarinus officinalis* oil from Amra were selected. All doses of essential oils showed efficacy against the insect *T. Castaneum* especially rosemary. The essential oils from both regions demonstrated significant biological activities, with variations in efficacy depending on the region and the type of oil. These findings highlight the potential of rosemary and oregano essential oils as natural antioxidants, anti-inflammatory agents, antibacterials, and bio-insecticides.

Keywords: *Origanum vulgare*, *Rosmarinus officinalis*, Biological activities, Antibacterial activity, bio-insecticides.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EVALUATING THE EFFECTIVENESS OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS IN URBAN TRANSPORTATION SYSTEMS: A BUSINESS MODEL PERSPECTIVE

Yusuf Kolapo Ibrahim & Samuel Seun Salako

Business Administration and Management Department, Federal Polytechnic, Ilaro, Ogun State

Urban and Regional Planning Department, Federal Polytechnic, Ilaro, Ogun State

ABSTRACT

Public-Private Partnerships (PPPs) have emerged as a significant mechanism for addressing the growing challenges in urban transportation systems. These partnerships combine public oversight with private sector innovation to deliver efficient, sustainable, and cost-effective solutions. This paper evaluates the effectiveness of PPPs from a business model perspective, focusing on their role in improving service delivery, financial sustainability, and user satisfaction. The study draws on case studies from various urban contexts, examining factors such as risk allocation, revenue models, and stakeholder collaboration. Findings highlight the critical role of well-structured agreements and innovative financing strategies in ensuring project success. However, the research also identifies common challenges, including regulatory barriers, misaligned incentives, and issues with transparency and accountability. The paper concludes by proposing strategies for enhancing the efficacy of PPPs, emphasising the need for adaptive business models that align with public interests and emerging technological trends. These insights aim to guide policymakers and practitioners in creating robust frameworks for urban transportation development.

Keywords: Public-Private Partnerships, urban transportation, business models, risk allocation, sustainability.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INTEGRATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN MALAYSIAN HIGHER EDUCATION

Faisal Zulhumadi¹

¹*Universiti Utara Malaysia, College of Business, School of Technology Management and Logistics, Kedah, Malaysia.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2545-7002>*

ABSTRACT

The integration of Artificial Intelligence (AI) in higher education has the potential to transform teaching methodologies, learning experiences, and administrative processes. Some examples include adaptive and customised learning platforms, intelligent tutoring systems, and AI-assisted administrative support. However, the adoption of AI in higher education institutions faces various challenges, such as faculty readiness, student engagement, and institutional infrastructure. This study aims to investigate the utilisation of AI in higher learning institutions, with a particular focus on Universiti Utara Malaysia (UUM) in Northern Malaysia. The study begins by examining the growing importance of AI-driven educational tools, such as adaptive learning platforms like Knewton and Carnegie Learning's Cognitive Tutor that can provide personalized instruction and support to students based on their individual needs, learning styles, and progress; intelligent tutoring systems like AutoTutor that can engage students in natural language dialogues to provide feedback and guidance; and AI-assisted administrative support tools that can streamline processes like grading, scheduling, and student data management. The problem statement for this study addresses concerns about AI integration. While AI has demonstrated significant potential in enhancing academic outcomes, challenges related to technological accessibility, ethical considerations, and pedagogical effectiveness remain. This research has established that a quantitative approach shall be employed, using a structured framework that was developed from previous research in order to explore the aspect of effective AI integration in higher education as the dependent variable, with system complexity, data quality, organisational readiness, and user engagement as the independent variables. Data will be collected from students (population of approximately 25,000 students), and faculty members (population of approximately 3000) at UUM through a survey developed from the above identified framework to assess their perceptions, experiences, and challenges related to AI integration. The collected data will be analysed using statistical techniques to result in an outcome that can be used as guidelines to integrate AI in higher education more effectively. It is hoped that findings from this study can provide empirical evidence on the effectiveness of AI in enhancing higher education outcomes and offer insights into the factors influencing successful integration.

Keywords: Artificial intelligence integration, higher education, system complexity, data quality, organisational readiness, and user engagement.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TREND ANALYSIS OF STUDENTS' ACADEMIC PERFORMANCE IN RESEARCH METHOD IN EDUCATION AT UNIVERSITY OF JOS, NIGERIA

Igonoh Achenyo Okolo (Ph.D)

Department of Educational Foundations, Faculty of Education, University of Jos

Reuben Tanimu

Department of Educational Foundations, Faculty of Education, University of Jos

ABSTRACT

This study analyzed the trend of students' performance in research method in education in University of Jos from 2019 -2024, Nigeria. The main objective of the study is to determine the trend of students' performance in research method examination in University of Jos. Two research questions were raised and one hypothesis was formulated for the study. An ex-post facto research design was used for the study. The population of the study comprises of 8,009 research method undergraduate students who graduated from university of Jos, from 2019 to 2024. Document was used to collect data. The data collected were analyzed using mean, standard deviation and trend line chart series, while t-test was employed to test the hypothesis formulated at 0.05 level of significance. Findings shows that there was a consistent increase in the number of students that scored credit in the research method examination at the University of Jos, and the highest was recorded in 2024. As for those that scored at the pass level, it fluctuated over the years under review. Also, the results of those that failed research method examinations were not stable for the period of years under study. The result from the test of the hypothesis shows that there is no significant difference in the student's performance. It was recommended that there should be proper orientation for students admitted to study at universities, and lecturers should be equipped to attend seminars, symposiums.

Key words: Trend Analysis, Research method in Education, Students' Academic performance

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TRANSFORMING FOOD SAFETY AND SUSTAINABILITY: THE ROLE OF MODERN FOOD PROCESSING TECHNOLOGIES

Marwa Waheed¹, Muhammad Bilal Hussain², Fatima Waheed³ & Nida Kanwal¹

¹*Department of Food Science and Technology, Riphah International University, Faisalabad, Pakistan*

²*Department of Food Sciences, Government College University Faisalabad, Pakistan*

³*National Institute of Food Science and Technology, University of Agriculture Faisalabad, Pakistan*

ABSTRACT

Food processing technologies play a significant role in guaranteeing the quality, sustainability and safety of global food supply chain. This research explores the recent innovations in these food processing technologies and their effect on product quality and safety. Several preservation techniques including pulsed electric field (PEF), high-pressure processing (HPP) and hurdle technology had been shown to boost microbial safety which further preserve the sensory parameters and nutrition. Advanced thermal techniques including ohmic heating, radio frequency heating and microwave heating decrease energy consumption, processing time and maintain the quality of product. Non-thermal techniques for example cold plasma, ultraviolet radiation and ultrasound prolong the shelf life deprived of compromising the sensory profile and nutritional value. Innovative packaging methods contribute freshness, reduce food waste and prolong the shelf life. This current research highlights the sustainable practices including optimized water usage, energy-efficient equipment, eco-friendly packaging materials and waste reduction. Implementation of the above mentioned advanced techniques can reduce waste, improve consumer confidence and create a worthwhile food supply chain. This research serves as an appreciated resource for researchers and industry professionals looking for implementing advanced food processing techniques.

Keywords: Innovative technologies, High pressure processing, Hurdle technology, Ohmic heating, Cold plasma technology, Ultrasound

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

GREEN SYNTHESIS OF NICKEL OXIDE/ALGINATE NANOCOMPOSITE FOR THE DEGRADATION OF TETRACYCLINE

Atta ul Haq¹, Saira Jameel¹

¹Department of Chemistry, Government College University Faisalabad, Pakistan

ABSTRACT

The present study was focused on the fabrication of NiO/SA nanocomposite for the demolishing of tetracycline in water. Firstly, the NiO was synthesized through green synthesis by using *Moringa oleifera* which indicate successful formation of nanoparticle. The sodium alginate was extracted from brown algae. The NiO/SA nanocomposite was prepared by using impregnation method. The characterization of prepared NiO/SA-NC was performed using FTIR, XRD and SEM. The prepared nanocomposite was utilized for the degradation of tetracycline under the influence of various operational parameters such as contact time, dose of nanocomposite, initial concentration of tetracycline, pH of the solution and temperature. The results showed that degradation of tetracycline depends upon the solution pH and maximal degradation (70%) was achieved at pH 8. The degradation study revealed that degradation (%) of tetracycline was increased with progress of nanocomposite dose as well as temperature. However, the degradation (%) of tetracycline was decreased with increase of initial concentration of tetracycline. Kinetics of degradation reaction was studied and it was observed from results that the kinetic of this reaction was first and second order. The degradation studies were fitted into Arrhenius equation to calculate the activation energy and it was found to be 4.15 KJmol⁻¹.

Keywords: NiO NPs, NiO/SA, degradation, tetracycline, kinetic study

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

FOLIAR POTASSIUM MODULATED REGULATIONS IN QUALITY AND BAKING TRAITS OF TERMINAL HEAT STRESSED BREAD WHEAT

Muhammad Shahid^{1,2*}, Amna Saleem³, Muhammad Farrukh Saleem¹, Muhammad Sarwar¹, Nabeel Ahmad Ikram⁴, Abdul Shakoor⁵, Khalid Mahmood², Shakeel Ahmad Anjum¹

¹Department of Agronomy, University of Agriculture Faisalabad, Pakistan 38040

²Regional Agricultural Research Institute Bahawalpur Pakistan 63100

³Pesticide Quality Control Laboratory Bahawalpur, Pakistan 63100

⁴Department of Agronomy, MNS-University of Agriculture Multan, Pakistan

⁵Crop Science Institute, National Agricultural Research Center Islamabad, Pakistan

ABSTRACT

Background: Deterioration of grain quality of wheat due to high temperature at reproductive stages has become a global issue.

Purposes: The current study deals with i) comparative sensitivity of terminal stages of wheat towards heat and its impacts on quality of grain ii) quantifying the foliar potassium to alleviate adverse implications of heat on qualitative traits of wheat grain iii) determining the type and strength of correlation among qualitative traits and yield of heat stressed wheat.

Methodology: The experiment was carried out over 2 years. The trial was laid out in a randomized complete block design with split structure of treatments. Treatments were consisted of heat imposition in main plot viz. H₀= no heat imposition (control); H₁= Heat from spike to grain filling; H₂= Heat from flowering to grain filling and exogenous potassium in sub plots viz. 0, 15, 30, 45, 60 g L⁻¹.

Results: 'Heat from spike to grain filling' proved more detrimental than 'no heat stress' and 'heat from flowering to grain filling' for quality, rheological and yield traits. Foliar potassium at 60 g L⁻¹ improved grain yield, gluten contents, dough departure and arrival times, dough stability, pasting temperature, setback and final viscosities and decreased damaged starch and dough peak compared to other doses. Strong associations of qualitative traits with grain yield were quantified. **Conclusion:** Conclusively, 'heat form spike to grain filling' proved more damaging while 60 g L⁻¹ foliar potassium effectively reduced head-triggered damages to grain quality.

Keywords: *Triticum aestivum* L., thermotolerance, wheat flour, dough quality, reproductive stages; gluten; carbohydrates; correlation

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DESIGN, ANALYSIS AND OPTIMIZATION OF PRESSURE VESSEL: A REVIEW

Nayan Patel¹, Prof. Nitesh Patel²

Parul Institute of Engineering and Technology

ABSTRACT

This review paper comprehensively examines the design and analysis methodologies of pressure vessels, essential components in various industrial applications such as oil and gas, chemical processing, and energy production. The primary focus is on the critical role of adherence to the American Society of Mechanical Engineers (ASME) standards, which provide guidelines for safe design practices. The paper highlights the significance of material selection, structural integrity, and failure analysis in enhancing the performance and safety of pressure vessels.

The study emphasizes recent advancements in computational techniques, particularly Finite Element Analysis (FEA), which have transformed the approach to pressure vessel design. By utilizing FEA, engineers can simulate the behaviour of pressure vessels under various loading conditions, enabling a more accurate assessment of stress distribution and potential failure points. The review discusses the findings from recent studies, showcasing how FEA aids in identifying critical stress areas and informs design modifications necessary to mitigate risks.

In addition to FEA, the paper explores the application of software tools such as PV-ELITE, which streamline the design process and ensure compliance with safety standards. The optimization of design parameters, such as wall thickness and material types, is discussed in relation to cost reduction and enhanced operational efficiency.

Furthermore, the review addresses common failure modes in pressure vessels, including fatigue, corrosion, and overpressure failures, underscoring the importance of rigorous testing and validation methods. This paper aims to contribute to the existing body of knowledge on pressure vessel design and analysis by providing insights into current practices, challenges, and future directions in the field. The findings underscore the necessity for ongoing research to improve safety measures and innovate pressure vessel technologies for enhanced reliability and performance.

Keywords: pressure vessels, Finite Element Analysis, cost reduction, PV-ELITE

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BIOLOGICAL EVALUATION SCHIFF BASE TRANSITION METAL COMPLEXES

Amina Mumtaz

PCSIR Laboratories Complex, Ferozpur Road, Lahore-Pakistan

ABSTRACT

A novel Schiff base ligand was prepared by using drug. This ligand was further used for preparation of copper (II), cobalt (II), zinc (II), nickel (II), manganese (II), iron (II) complexes. The Schiff base metal complexes were then characterized by using different instrumental techniques. The synthesized ligand and transition metal complexes were then tested against selected bacteria and fungi. Results demonstrated the enhanced activity of metal complexes against reported microbes when compared with free Schiff base ligand. The *in vitro* anti-inflammatory activity showed that Cu (II) complex as potential anti-inflammatory agent.

Keywords: Schiff base, metal complex, drug, Antibacterial, Anti-inflammatory

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE ETHICS OF ATTENTION: RESHAPING MARKETING IN THE AGE OF DIGITAL OVERLOAD

Le Thi Hong Nhung
Nha Trang University, Vietnam

ABSTRACT

In an era where human attention has become a highly commoditized luxury, marketers have prioritized engagement and retention at all cost, with marketing strategies having evolved to aggressively attract, retain, and monetize consumer focus. This phenomenon, known as the attention economy, has led to significant changes in the way brands interact with their audiences. While this shift has created new advertising methods and fueled the creative side of marketing, it has also raised serious ethical concerns. This article examines the ethical implications of marketing in the attention economy, focusing on issues such as consumer manipulation, data privacy violations, mental health consequences, and the erosion of genuine user autonomy. Through discussing real-life case studies — including social media algorithms designed to maximize screen time, deceptive promotions, and unauthorized tracking strategies — this article critically examines the negative impacts of current marketing practices.

In addition to exposing these ethical dilemmas, this paper proposes possible solutions that could guide future marketing in a more responsible, consumer-centric direction. By emphasizing transparency, digital well-being, consent-based data practices, and ethical engagement, marketers can strike a balance between business success and consumer well-being. Ultimately, this paper argues that in an age dominated by digital noise and fragmented attention, ethical marketing is not only a moral imperative but also a strategic necessity for building trust and long-term brand sustainability.

Keywords: Attention economy, ethical marketing, ethical consumer approach, attention seeking marketing

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MAX WEBER'DE DUYGU SOSYOLOJİSİ SOCIOLOGY OF EMOTION IN MAX WEBER

Özge SEVGİLİ

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Artuklu Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Mardin, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-1974-1700>

ÖZET

Max Weber, Alman sosyolog, ekonomist ve siyaset bilimcidir. Modern sosyolojinin kurucularından birisi olarak kabul edilir. Din sosyolojisi, kapitalizm, otorite ve bürokrasi hakkında yaptığı çalışmalarla tanınmıştır. Duygu sosyolojisi bireylerin duygularının toplumsal kültür, normlar ve güç ilişkileri tarafından nasıl şekillendiğini inceleyen sosyoloji alanıdır. Duygu sosyolojisi, duyguların sadece bireysel ve biyolojik olmadığını bunun yanı sıra toplumsal olarak inşa edildiğini ve farklılaştığını savunur. Duyguların politik, ekonomik ve kültürel yapılarla nasıl etkileşime girdiğini inceler. Bireysel hislerin toplumsal sistem ve güç mekanizmaları ile ne şekilde bağlantılı olduğunu anlamaya çalışır.

Bu çalışma, Max Weber'in duygu sosyolojisine yönelik teorik katkılarını ve bu katkılara dair eleştirileri incelemektedir. Weber'in sosyal eylem teorisi, bireylerin duygusal tepkilerini ve bu tepkilerin sosyal etkileşimler üzerindeki rolünü merkeze alarak, modern sosyolojinin temel taşlarını oluşturmuştur. Bu çerçevede, Weber'in idealtip metodolojisi, duyguların sosyolojik analizinde kritik bir araç olarak kullanılmaktadır. Sosyal hareketlerde duygusal motivasyonlar, toplumsal değişim süreçlerini anlamada önemli bir faktör olarak ele alınmaktadır. Max Weber'in duygu sosyolojisinin modern sosyolojik teorilerdeki yerini ve önemini vurgulamakta, aynı zamanda bu alandaki teorik ve metodolojik eksiklikleri ve eleştirileri de detaylı bir şekilde incelemektedir. Duygu sosyolojisinin daha kapsamlı ve kültürel çeşitlilikleri kapsayan bir yaklaşımla geliştirilmesi gerektiği sonucuna varılmaktadır. Bu bağlamda, duyguların sosyal yapı üzerindeki etkileri, toplumsal hareketler, hizmet sektörü ve dijital çağ gibi farklı alanlarda daha derinlemesine araştırmalar yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Max Weber, Sosyoloji, Duygu Sosyolojisi

ABSTRACT

Max Weber is a German sociologist, economist and political scientist. He is considered one of the founders of the modern conditions. The state of religion is a growth through his studies on capitalism, authority and bureaucracy. Sociology of emotions is the field of sociology that examines how individuals' emotions are shaped by social culture, norms and power relations. The sociology of emotion argues that emotions are not only individual and biological, but also socially constructed and differentiated. Examines how emotions interact with political, economic and cultural structures. It attempts to understand how individual feelings are linked to the social system and power mechanisms.

This study examines Max Weber's theoretical contributions to the sociology of emotions and criticisms of these contributions. Weber's theory of social action formed the cornerstones of modern sociology by centering on the emotional reactions of individuals and the role of these reactions on social interactions. In this context, Weber's idealtyp methodology is used as a critical tool in the sociological analysis of emotions. Emotional motivations in social movements are considered as an important factor in understanding social change processes. It emphasizes the place and importance of Max Weber's sociology of emotion in modern sociological theories, and also examines in detail the theoretical and

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

methodological deficiencies and criticisms in this field. It is concluded that the sociology of emotion should be developed with a more comprehensive approach that includes cultural diversity. In this context, it is recommended to conduct more in-depth research in different areas such as the effects of emotions on social structure, social movements, service sector and digital age.

Keywords: Max Weber, Sociology, Sociology of Emotion

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

AKUT BENOMYL TOKSİSİTESİNDE OKSİDATİF STRES: BORİK ASİT VE BORAX'IN ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ OXIDATIVE STRESS IN ACUTE BENOMYL TOXICITY: EVALUATING THE IMPACT OF BORIC ACID AND BORAX

Çiğdem SEVİM¹

¹Dr.Öğr.Üyesi, Kastamonu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Kastamonu, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0575-3090>

ÖZET

Fungisitler, tarımsal üretimde yaygın olarak kullanılan kimyasallar olup, çevre ve canlı organizmalar üzerinde potansiyel toksik etkilere sahiptir. Benomyl, bir benzimidazol türevi fungusit olup, mikro tübül oluşumunu inhibe ederek sinir, üreme ve endokrin sistemlerde toksisiteye neden olmaktadır. Bunun yanı sıra, teratojenik etkileri de bilinmektedir. Ancak, Benomyl'in toksisite mekanizmaları tam olarak aydınlatılamamıştır. Bu çalışmada, Benomyl'in akut toksisitesine bağlı oksidatif stres seviyeleri değerlendirilmiş ve farklı dozlarda Borik Asit ile Borax'ın bu strese karşı olası koruyucu veya pro-oksidan etkileri incelenmiştir.

Deneyde Sprague-Dawley türü sıçanlar rastgele gruplara ayrılmış ve kontrol, Benomyl, Benomyl + Borik Asit (düşük ve yüksek doz) ve Benomyl + Borax (düşük ve yüksek doz) olmak üzere farklı deney grupları oluşturulmuştur. Benomyl uygulamasından sonra belirlenen dozlarda Borik Asit ve Borax intraperitoneal olarak enjekte edilmiştir. 24 saat sonra hayvanlardan kan örnekleri alınarak serumları ayrılmış, ayrıca karaciğer ve böbrek dokuları çıkarılarak oksidatif stres belirteçleri açısından analiz edilmiştir.

Total antioksidan ve oksidan kapasiteyi değerlendirmek için serum ve doku örneklerinde spektrofotometrik yöntemler kullanılarak analizler yapılmıştır. Benomyl uygulaması, hem serum hem de karaciğer ve böbrek dokularında oksidatif stress parametrelerinde anlamlı bir yükselme tespit edilmiştir. Buna karşılık, yüksek dozda Borik Asit uygulaması antioksidan seviyelerini artırarak oksidatif stresin azalmasına katkı sağlamıştır. Benomyl + Borik Asit 2 grubu en yüksek antioksidan kapasiteye sahipken, Borax içeren gruplar (özellikle Borax 1) en yüksek oksidatif stres seviyelerine ulaşmıştır.

Bu bulgular, Benomyl'in oksidatif stres mekanizmaları yoluyla toksisiteye neden olduğunu ve karaciğer ile böbrek dokularında oksidatif dengeyi bozduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, Borik Asit'in belirli dozlarda uygulanması, antioksidan kapasiteyi artırarak oksidatif stresi baskılayabileceğini göstermektedir. Öte yandan, Borax'ın oksidatif stres seviyelerini artırıcı etkisi göz önünde bulundurularak dikkatle değerlendirilmelidir. Oksidatif stresin düzenlenmesinde bor bileşiklerinin potansiyel fayda ve risklerinin daha detaylı olarak incelenmesi gerekmektedir. Bu çalışma, Benomyl toksisitesinin mekanizmalarını ve bor bileşiklerinin bu toksisiteye karşı olası etkilerini anlamak için önemli veriler sunmaktadır. Gelecekte, uzun süreli çalışmalar ve moleküler düzeyde araştırmalar ile bu bileşiklerin biyolojik etkilerinin daha iyi anlaşılması sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: antioksidan kapasite, benomil, boraks, borik asit, oksidatif stres

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Fungicides are widely used chemicals in agricultural production; however, they pose potential toxic effects on the environment and living organisms. Benomyl, a benzimidazole-derived fungicide, inhibits microtubule formation, leading to toxicity in the nervous, reproductive, and endocrine systems. Additionally, it is known for its teratogenic effects. However, the exact mechanisms underlying Benomyl toxicity remain unclear. This study aimed to evaluate the oxidative stress levels induced by the acute toxicity of Benomyl and to investigate the potential protective or pro-oxidant effects of Boric Acid and Borax at different doses.

In the experiment, Sprague-Dawley rats were randomly divided into different experimental groups, including Control, Benomyl, Benomyl + Boric Acid (low and high dose), and Benomyl + Borax (low and high dose). Following Benomyl administration, Boric Acid and Borax were intraperitoneally injected at the specified doses. After 24 hours, blood samples were collected for serum separation, and liver and kidney tissues were harvested for oxidative stress marker analysis.

Spectrophotometric methods were used to assess total antioxidant and oxidant status in serum and tissue samples. The results revealed that Benomyl administration significantly increased oxidative stress parameters in both serum and liver and kidney tissues. In contrast, high-dose Boric Acid administration increased antioxidant levels and contributed to reducing oxidative stress. The Benomyl + Boric Acid 2 group exhibited the highest antioxidant capacity, whereas the Borax-treated groups (especially Borax 1) displayed the highest oxidative stress levels.

These findings indicate that Benomyl induces toxicity through oxidative stress mechanisms, disrupting oxidative balance in liver and kidney tissues. Moreover, Boric Acid, when administered at specific doses, appears to enhance antioxidant capacity and mitigate oxidative stress. On the other hand, the pro-oxidant effects of Borax should be carefully considered. Further studies are needed to better understand the potential benefits and risks of boron compounds in oxidative stress regulation. This study provides valuable insights into the mechanisms of Benomyl toxicity and the possible protective effects of boron compounds. Future long-term studies and molecular-level investigations will help further elucidate the biological effects of these compounds.

Keywords: antioxidant capacity, benomyl, borax, boric acid, oxidative stress

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TREND ANALYSIS OF STUDENTS' ACADEMIC PERFORMANCE IN RESEARCH METHOD IN EDUCATION AT UNIVERSITY OF JOS, NIGERIA

Igonoh Achenyo Okolo (Ph.D)

Department of Educational Foundations, Faculty of Education, University of Jos

Reuben Tanimu

Department of Educational Foundations, Faculty of Education, University of Jos

ABSTRACT

This study analyzed the trend of students' performance in research method in education in University of Jos from 2019 -2024, Nigeria. The main objective of the study is to determine the trend of students' performance in research method examination in University of Jos. Two research questions were raised and one hypothesis was formulated for the study. An ex-post facto research design was used for the study. The population of the study comprises of 8,009 research method undergraduate students who graduated from university of Jos, from 2019 to 2024. Document was used to collect data. The data collected were analyzed using mean, standard deviation and trend line chart series, while t-test was employed to test the hypothesis formulated at 0.05 level of significance. Findings shows that there was a consistent increase in the number of students that scored credit in the research method examination at the University of Jos, and the highest was recorded in 2024. As for those that scored at the pass level, it fluctuated over the years under review. Also, the results of those that failed research method examinations were not stable for the period of years under study. The result from the test of the hypothesis shows that there is no significant difference in the student's performance. It was recommended that there should be proper orientation for students admitted to study at universities, and lecturers should be equipped to attend seminars, symposiums.

Key words: Trend Analysis, Research method in Education, Students' Academic performance

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INTEGRATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN MALAYSIAN HIGHER EDUCATION

Faisal Zulhumadi¹

¹*Universiti Utara Malaysia, College of Business, School of Technology Management and Logistics, Kedah, Malaysia.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2545-7002>*

ABSTRACT

The integration of Artificial Intelligence (AI) in higher education has the potential to transform teaching methodologies, learning experiences, and administrative processes. Some examples include adaptive and customised learning platforms, intelligent tutoring systems, and AI-assisted administrative support. However, the adoption of AI in higher education institutions faces various challenges, such as faculty readiness, student engagement, and institutional infrastructure. This study aims to investigate the utilisation of AI in higher learning institutions, with a particular focus on Universiti Utara Malaysia (UUM) in Northern Malaysia. The study begins by examining the growing importance of AI-driven educational tools, such as adaptive learning platforms like Knewton and Carnegie Learning's Cognitive Tutor that can provide personalized instruction and support to students based on their individual needs, learning styles, and progress; intelligent tutoring systems like AutoTutor that can engage students in natural language dialogues to provide feedback and guidance; and AI-assisted administrative support tools that can streamline processes like grading, scheduling, and student data management. The problem statement for this study addresses concerns about AI integration. While AI has demonstrated significant potential in enhancing academic outcomes, challenges related to technological accessibility, ethical considerations, and pedagogical effectiveness remain. This research has established that a quantitative approach shall be employed, using a structured framework that was developed from previous research in order to explore the aspect of effective AI integration in higher education as the dependent variable, with system complexity, data quality, organisational readiness, and user engagement as the independent variables. Data will be collected from students (population of approximately 25,000 students), and faculty members (population of approximately 3000) at UUM through a survey developed from the above identified framework to assess their perceptions, experiences, and challenges related to AI integration. The collected data will be analysed using statistical techniques to result in an outcome that can be used as guidelines to integrate AI in higher education more effectively. It is hoped that findings from this study can provide empirical evidence on the effectiveness of AI in enhancing higher education outcomes and offer insights into the factors influencing successful integration.

Keywords: Artificial intelligence integration, higher education, system complexity, data quality, organisational readiness, and user engagement.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INTERNET OF THINGS (IoT) AND SMART CITIES: THE FUTURE OF URBAN LIVING

Saloni Sharma 1 , Suhani Sharma 2

1 Research Scholar, Dept. of Nutrition and Dietetics, Manav Rachna International Institute of Research Studies, (Deemed to be University), Faridabad, India

2 MSc. Clinical Research Student, Jamia Hamdard University (Deemed to be University), New Delhi, India

ABSTRACT

The rapid advancement of the Internet of Things (IoT) is transforming urban landscapes into smart cities, optimizing resources, improving infrastructure, and enhancing the quality of life for citizens. IoT-powered smart cities integrate real-time data collection, cloud computing, and artificial intelligence (AI) to streamline urban services, including transportation, energy management, waste disposal, water distribution, and public safety. By leveraging connected devices and intelligent sensors, cities can monitor air quality, reduce traffic congestion, and promote sustainable energy use. The implementation of IoT-driven smart grids has led to more efficient energy consumption, while smart water management systems are helping to address water scarcity. In transportation, connected vehicle networks and intelligent traffic management systems are reducing travel time and emissions. Additionally, AI-powered surveillance and predictive analytics are enhancing public safety and emergency response mechanisms. Despite its transformative potential, IoT in smart cities faces challenges related to cybersecurity, data privacy, interoperability, and infrastructure investment. Addressing these concerns is crucial for ensuring secure, efficient, and citizen-centric smart cities. This paper will explore the latest innovations in IoT for urban development, case studies of successful smart city projects, and the future roadmap for integrating IoT into sustainable urban living.

Keywords: Internet of Things (IoT), smart cities, urban development, connected devices, smart grids, intelligent transportation, public safety, AI-driven analytics, sustainability, real-time data, cybersecurity, digital transformation, urban infrastructure, green cities, smart governance.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INVESTIGATION OF IRON DEFICIENCY ANEMIA - A MATHEMATICAL APPROACH

M. L. Mallikarjuna¹

Adichunchanagiri Institute of Technology, Professor, Dept. of Physics, Chickmagalore, Karnataka, India

<https://orcid.org/0000-0002-9236-4017>,

K.S. Basavarajappa²

Bapuji Institute of Engineering and Technology, Professor, Dept. of Mathematics, Davangere, Karnataka, India

<https://orcid.org/0000-0001-8742-9173>

Krishna Kumar T. K.³

Bapuji Institute of Engineering and Technology, Assistant Professor, Dept. of Physics, Davangere, Karnataka, India

<https://orcid.org/0000-0002-9465-3445>

Ashwini M Rao⁴

Bapuji Institute of Engineering and Technology, Associate Professor, Dept. of Mathematics, Davangere, Karnataka, India

<https://orcid.org/0000-0002-0319-9575>

Prasanna Kumar J K⁵

Bapuji Institute of Engineering and Technology, Assistant Professor, Dept. of Chemistry, Davangere, Karnataka, India

<https://orcid.org/0000-0002-9249-5359>

Shivakumara Swamy G M⁶

Bapuji Institute of Engineering and Technology, Associate Professor, Dept. of Electrical and Electronics, Davangere, Karnataka, India

<https://orcid.org/0000-0003-0185-2857>

ABSTRACT

Mathematical modelling has been studied in the case of Iron Deficiency Anemia (IDA) to assess the impacting conditions for the variations of viscosity of the blood in terms of 'Total Protein Minus Albumin'(TPMA) and hematocrit. The blood is considered to be a uniform substance and magnetic in nature. It is necessary to understand the complex composition and diverse function of blood. The study aims at two forms namely magnetic and non-magnetic. As the iron stores become depleted, hemoglobin synthesis is impaired, the decline in the hematocrit results the change in the composition of the blood (45% to 36% of Hematocrit) which results as Iron Deficiency Anemia (IDA), due to which the size of the RBC becomes smaller ($< 6 - 8\mu\text{m}$) than the normal ($6 - 8\mu\text{m}$). The normal metabolism will become impaired. The study of viscosity of blood (μ_B) for such factors is still unclear. The severity of the state of viscosity for iron deficiency anemia has close resemblance to viscosity of plasma ($\mu_p \leq 0.012\text{p}$). For normal viscosity of blood $\mu_B = 0.035\text{p}$, for normal viscosity of plasma $\mu_p = 0.012\text{p}$, for viscosity of Iron Deficiency Anemia, μ_{IDA} lies between $0.012\text{p} < \mu_{IDA} < 0.035\text{p}$ has direct effect on the flow rate and flux of the blood. Mathematical formulations are established to analyze the conditions of these flow disturbances. Walburn - Schneck constitutive equation for blood [5] is employed in the analysis. The

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

quantification of physiological parameters such as velocity and flux are computed using numerical method for various levels of hematocrits. The results are compared with others findings.

Key words: Blood, Hematocrit, Viscosity, Magnetic field

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

CEVHER ZENGİNLEŞTİRME PROSESİNDE OLUŞAN ATIK SUYUN ARITILMASI

TREATMENT OF WASTEWATER GENERATED IN THE ORE ENRICHMENT PROCESS

*Senem BALCI*¹

Eskişehir Teknik Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çevre Mühendisliği, Eskişehir, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-4237-9748>

*Ümran TEZCAN ÜN*²

Prof.Dr., Eskişehir Teknik Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çevre Mühendisliği, Eskişehir, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3882-9175>

ÖZET

Sanayinin birçok alanında cevher zenginleştirme yöntemleri kullanılmaktadır. Cevher zenginleştirme yöntemleri fiziksel, kimyasal, fizikokimyasal olmak üzere ayrılmaktadır. Hammadde ve ürün kalitesini artırma konusunda faydalanılan bu yöntemlerden ,uygulanmak istenilen alana göre uygun yöntem seçilmektedir. Cevher zenginleştirme yöntemleri madencilik, atık yönetimi, enerji ve kimya sektörlerinde kullanılmaktadır. Cevher zenginleştirme prosesleri sonucunda atık su, atık çamur, toz ve gürültü kirliliği oluşmaktadır. Her geçen gün artan bu kirliliği önlemek adına sanayi de birçok çalışma yapılmaktadır.

Bu çalışmada, bir cevher zenginleştirme prosesinde, üründe safsızlık olarak değerlendirilen Fe₂O₃ bileşiğinin, sülfürik asit kullanarak, kimyasal zenginleştirme yöntemi olan asit liçiyile giderimi sonucu açığa çıkan atık suyun arıtılması incelenmiştir. Atık suyu arıtmak için çöktürme havuzu, nötralizasyon havuzu ve press filter içeren fiziksel arıtma yöntemi kullanılarak, atık suyun arıtılması incelenmiş ve arıtılmış atık suyun ve atık çamurun analizleri değerlendirilmiştir. Oluşan atık su pH aralığı 2-4 aralığında değişen ve içerisinde katı madde bulunan bir sudur. Arıtılmış atık suda yapılan analizlerde, pH değerini 8,23, askıda katı madde değeri 30 mg/l olarak belirlenmiştir. Atık çamur analizleri sonucunda ise %58,45 Fe₂O₃ içerdiği , ağır metal kompozisyonu risk içermediği ve toksik olmadığı belirlenmiştir.

Bu durumda, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi Balıkesir Su ve Kanalizasyon İdaresi Atıksuların Kanalizasyon şebekesine deşarj yönetmeliğine göre atık su kanalizasyon şebekesine deşarj edilebilirken, atık çamurunda Atık Yönetimi Yönetmeliğine göre tehlikesiz atık olarak değerlendirildiğinden, ikame alternatif hammadde olarak kullanımı önerilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Cevher zenginleştirme, Asit liçi, Fiziksel arıtma, Atık su, Atık çamur.

ABSTRACT

In many areas of the industry, ore enrichment methods are used. Ore enrichment methods are divided into physical, chemical and physicochemical. From these methods, which are used to increase the quality of raw materials and products, the appropriate method is selected according to the area to be applied. Ore enrichment methods are used in mining, waste management, energy and chemical sectors. As a result of ore enrichment processes, waste water, waste sludge, dust and noise pollution occur. Many studies are carried out in the industry in order to prevent this pollution, which increases day by day.

In this study, the treatment of waste water released as a result of the removal of Fe₂O₃ compound, which is considered as an impurity in the product, by using sulfuric acid, with acid leaching, which is a chemical enrichment method, was examined in an ore enrichment process. The treatment of waste water was examined by using a physical treatment method including a sedimentation pool, neutralization pool

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

and press filter to treat waste water and the analyzes of the treated waste water and waste sludge were evaluated. The resulting wastewater is a water with a pH range of 2-4 and containing solid matter. In the analyses performed on the treated wastewater, the pH value was determined as 8.23 and the suspended solid matter value as 30 mg/l. As a result of the waste sludge analyses, it was determined that it contained 58.45% Fe₂O₃, that it did not contain a heavy metal composition risk and that it was not toxic.

In this case, according to the Balıkesir Metropolitan Municipality Balıkesir Water and Sewerage Administration Wastewater Discharge Regulation, wastewater can be discharged into the sewerage network, while since waste sludge is considered as non-hazardous waste according to the Waste Management Regulation, its use as a substitute alternative raw material has been suggested.

Keywords: Ore enrichment, Acid leaching, Physical treatment, Waste water, Waste sludge.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ÇELİK YAPILARIN YAPI YAŞAM DÖNGÜSÜ ÇERÇEVESİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNİN İNCELENMESİ EXAMINATION OF SUSTAINABILITY OF STEEL STRUCTURES WITHIN THE FRAMEWORK OF BUILDING LIFE CYCLE

Ahsen UZUNLU¹

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Mimar, Gazi Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Ankara, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-7001-1759>

Prof. Dr. Figen BEYHAN²

²Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Ankara, Türkiye

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4287-1037>

ÖZET

Bir deprem ülkesi olan Türkiye’de belirli periyotlarla büyük depremler yaşanmakta ve ne yazık ki sonuçları itibariyle ciddi afetlere dönüşmektedir. Depreme karşı dirençsiz yapıları çevrelerde çok sayıda can kaybı başta olmak üzere neredeyse tamamen yıkılan ya da ağır hasar alan binalar nedeniyle önemsenerek düzeyde yıkıntı ortaya çıkmakta ve bu durum yarattığı olumsuz çevresel etkilerin yanı sıra büyük maddi kayıplara da sebebiyet vermektedir. Uzun dönemdir tüm dünya ülkelerinin ortak ajandası haline gelen sürdürülebilir kalkınma ilkeleriyle de çelişen bu sorun özellikle atık oluşumu ve yeniden üretilmesi gereken yapıları çevre için kaynak tüketimi oranını da artırmaktadır. Bu bağlamda deprem riskinin yüksek olduğu ülkelerde süreklilik arz eden yıkım ve yeniden inşa süreçlerinin yol açtığı olumsuz etkileri azaltmak hususu yapısal güvenliğin sağlanması, yıkım ve hasar oranlarının minimize edilmesi, hasar gören yapısal elemanların ve malzemelerin ise yeniden kullanımına olanak tanıyacak şekilde planlanarak kaynak korunumunun hedeflenmesiyle yakından ilgilidir. Yapı tasarım ve inşa süreçlerinin bu kapsamda yeniden düşünülmesini gerektiren deprem risk bölgelerindeki yapılarda güvenli yapı tasarımı ile kaynak korunumunu destekleyen ve atık yönetimini etkin kılan alternatif bir yapı sistemi olarak çelik yapılar öne çıkmaktadır.

Bu çalışmanın konusu olarak ele alınan kaynak korunumu ve atık yönetimi bağlamında çelik yapı sistemleri malzeme verimliliği, yeniden kullanımı, geri dönüşüm potansiyeli, uzun ömürlü olması, yapı üretim sürecinde su tasarrufu sağlaması ve modüler yapısı ile çevresel açıdan önemli avantajlara sahiptir. Üretimi için yüksek sıcaklıklara duyulan ihtiyaç nedeniyle enerji yoğun bir üretim sürecine sahip olması dezavantaj olarak değerlendiriliyorsa da, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayanan sürdürülebilir üretim yöntemleri ile çevresel etkileri azaltılan çelik yapı malzemeleri ve elemanları %100 geri kazanım potansiyeline sahiptir ve geri dönüşüm süreçlerindeki enerji ihtiyacı %60-70 daha azdır. Hammadde olarak kullanılan doğal kaynaklar üzerindeki baskıyı azaltması ve özelliklerini kaybetmeden hammadde veya küçük müdahaleler ile yeniden kullanıma izin vermesi ise çeliği çevre dostu olarak kıymetlendirmektedir.

Öte yandan enerji tüketimi ve karbon salımı bağlamında çevresel etkileri tamamen sıfırlanamayan geri dönüşüm süreçlerine alternatif olarak çelik yapı elemanlarının eritme veya yeniden üretim süreçlerine sokulmadan doğrudan başka bir yapıda ikincil kullanımı da daha düşük maliyetli ve çevre dostu bir seçenektir. Sürdürülebilir yapı tasarımı kapsamında ikinci el çelik yapı elemanlarının kullanımı giderek yaygınlaşan bir yöntemdir. Uluslararası standart eksikliğine, uygulamadaki belirsizliklere ve pazar altyapısının yetersizliğine rağmen dünya pazarında, özellikle Avrupa ve Kuzey Amerika’da, binaların

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

söküm süreçlerinin de tasarlandığı ve ikinci el bileşenlerin malzeme bileşimine, mekanik özelliklerine, geometrik ölçülerine, hasar durumuna ve üretici bilgilerine dair verilerle kimliklendirilerek sürdürülebilirlik hedefleri doğrultusunda teşvik edildiği yaklaşımlar öne çıkmaktadır. Sanayi temelli doğrusal ekonominin al-yap-at modelinden dögüsel ekonomiye geçişi temsil eden bu yaklaşımların iki önemli örneği Londra’ da inşa edilen The Circular Building ve Amsterdam’da inşa edilen ICEhouse projeleridir. Her ikisi de tüm çelik elemanların ikinci el pazarından temin edildiği, sıfır atığın hedeflendiği ve çelik elemanların gelecekte sökülerek başka projelerde kullanılmasına dair planlamaların yapıldığı sürdürülebilir yapı tasarımına katkı koymuş projeler olarak dikkat çekmektedir. Bu kapsamda çalışmada çelik yapı malzemelerinin ikinci el kullanım potansiyeli incelenmiş ve ikinci el çelik pazarında yer alma kriterleri araştırılarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: sürdürülebilirlik, kaynak korunumu, yapısal atık, çelik, ikinci el çelik pazarı

ABSTRACT

Turkey experiences major earthquakes periodically as an earthquake country. Earthquakes turn into serious disasters due to their results. In the earthquake-resistant built environments, significant amounts of destruction occur due to buildings that are almost completely destroyed or severely damaged, especially the loss of life, and this situation causes major financial losses as well as the negative environmental effects it creates. This problem, which also contradicts the sustainable development principles that have become the common agenda of all countries in the world for a long time, also increases the rate of waste generation and resource consumption for the built environment that needs to be regenerated. In this context, the issue of reducing the negative effects caused by the continuous demolition and reconstruction processes in countries with high earthquake risk is closely related to ensuring structural safety, minimizing the rates of demolition and damage, and targeting resource conservation by planning in a way that allows the reuse of damaged structural elements and materials. In earthquake risk zones where the design and construction processes of the structure need to be rethought in this context, steel structures stand out as an alternative structure system that supports safe structure design, resource conservation and makes waste management effective.

In the context of resource conservation and waste management, which is the subject of this study, steel structure systems have significant advantages in terms of environmental aspects with their material efficiency, reuse, recycling potential, long life, water saving in the structure production process and modular structure. Although it is considered a disadvantage to have an energy-intensive production process due to the need for high temperatures for production, steel structure materials and elements, whose environmental impacts are reduced with sustainable production methods based on renewable energy sources, have a 100% recovery potential and the energy requirement in recycling processes is 60-70% less. Reducing the pressure on natural resources used as raw materials and allowing reuse with raw materials or minor interventions without losing their properties, evaluates steel as environmentally friendly.

On the other hand, as an alternative to recycling processes, which cannot be completely eliminated in terms of energy consumption and carbon emissions, the secondary use of steel structural elements in another structure without melting or remanufacturing processes is also a lower-cost and environmentally friendly option. The use of second-hand steel structural elements within the scope of sustainable building design is an increasingly widespread method. Despite the lack of international standards, uncertainties in implementation and inadequate market infrastructure, approaches that also design the dismantling processes of buildings and encourage the identification of second-hand components with data on their material composition, mechanical properties, geometric dimensions, damage status and manufacturer information in line with sustainability goals are prominent in the world market, especially in Europe and

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

North America. Two important examples of these approaches, which represent the transition from the take-make-dispose model of the industry-based linear economy to the circular economy, are The Circular Building built in London and the ICEhouse built in Amsterdam. Both of them stand out as projects that have contributed to sustainable building design, where all steel elements are procured from the secondary market, zero waste is targeted and plans are made for the dismantling of steel elements in the future and use in other projects. In this context, the second-hand use potential of steel construction materials was examined and the criteria for taking part in the secondary steel market were investigated and evaluated.

Keywords: sustainability, resource conservation, structural waste, steel, secondary steel market

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

“YEŞİL ATÖLYE” UYGULAMALARININ BİLSEM ÖĞRENCİLERİNİN GERİ DÖNÜŞÜM FARKINDALIKLARINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ INVESTIGATION OF THE EFFECT OF “GREEN WORKSHOP” PRACTICES ON RECYCLING AWARENESS OF BİLSEM STUDENTS

Zişan İLERİ¹

¹*Etimesgut Bilim ve Sanat Merkezi, Öğrenci, Ankara, Türkiye.*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-2382-9115>

Duru SEZGİN²

²*Etimesgut Bilim ve Sanat Merkezi, Öğrenci, Ankara, Türkiye.*

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-0971-4129>

Şirin DEMİRCAN YILDIZ³

³*Etimesgut Bilim ve Sanat Merkezi, Öğretmen, Ankara, Türkiye.*

³ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-4518-5975>

ÖZET

Yaşadığımız dünyayı korumak geleceğimiz için çok önemlidir. Ancak insanlar çevreyi umursamazca kirletmekte ve çevreye verdikleri zararın farkında olmayarak hayatlarına devam ettikleri görülmektedir. Artan kimyasal, katı atıklar doğaya ve canlıların yaşam alanlarına oldukça zarar vererek ekolojik dengenin bozulmasına sebep olmaktadır. Bu durum öğrencilerin geri dönüşüm yöntemlerini öğrenmelerinin ve bu konuda bilinçli davranmalarının gelecek için önemli olduğu gerçeğini ortaya çıkarmaktadır. Bu araştırmada, ortaokul öğrencilerinin geri dönüşüm faaliyetlerini günlük yaşamlarında uygulamaya geçirmeleri ile birlikte geri dönüşüm farkındalıklarının artırılması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda Etimesgut BİLSEM’de eğitim görmekte olan 7. sınıf öğrencilerine anket (ön test) çalışması uygulanmıştır. Bir deney grubu ve bir kontrol grubu olmak üzere iki grup oluşturulmuştur. Deney grubuna atölye çalışmaları ve animasyonlu sunum ile bilgi aktarımı yapılmış olup, kontrol grubuna sadece konu anlatım sunumu yapılmıştır. Sonrasında anket (son test) çalışması tekrar uygulanarak deney ve kontrol grubu için yüzde, frekans değerleri belirlenerek her grup için anketlerden elde edilen veriler SPSS programı kullanılarak bağımlı grup t testi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre deney grubu ve kontrol grubunun uygulama öncesi ve sonrası arasında öğrencilerin farkındalıklarında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlenmiştir. Deney grubu, kontrol grubu son testleri verileri de SPSS programı kullanılarak bağımsız t testi ile karşılaştırılarak analiz edilmiştir. Deney-kontrol grubu son test SPSS bağımsız t testi analizi sonuçları incelendiğinde deney ve kontrol grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Bunun sebebi olarak da öğrencilere verilen eğitimlerin farklı nitelikte olmasının, BİLSEM öğrencilerinin farkındalık düzeylerinin yüksek olmasından dolayı bir fark yaratmadığı düşünülmektedir. Deney grubu öğrencilerine her atölye uygulaması öncesinde ve sonrasında atölye ile ilgili görüşleri alınmak üzere atölye günlükleri soruları sorulmuştur. Öğrencilerin verdiği cevaplar açık kodlama yoluyla kodlanarak raporlanmıştır. Atölye günlüklerine göre yapılan analiz sonucunda öğrencilerin geri dönüşüm ile ilgili farkındalıklarının arttığı görülmüştür. Geleceğimizin bireyleri olan çocuk/ergenler için bu tür eğitimlerin çeşitlenerek yaygınlaştırılması gerektiği karşımıza çıkmaktadır. Bu amaçla yapılan bu araştırmanın alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Geri Dönüşüm, Farkındalık, Atölye.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Protecting the world we live in is very important for our future. However, it is seen that people pollute the environment recklessly and continue their lives without realizing the damage they cause to the environment. Increasing chemical and solid wastes cause damage to nature and the living spaces of living things and cause the ecological balance to deteriorate. This situation reveals the fact that it is important for the future that students learn recycling methods and act consciously in this regard. In this study, it was aimed to increase the recycling awareness of middle school students by making them apply recycling activities in their daily lives. In this direction, a questionnaire (pre-test) study was applied to 7th grade students studying at Etimesgut BİLSEM. Two groups were formed as an experimental group and a control group. The experimental group received information transfer through workshops and animated presentations, while the control group received only a lecture presentation. Afterwards, the questionnaire (post-test) study was reapplied and percentage and frequency values were determined for the experimental and control groups and the data obtained from the questionnaires for each group were subjected to dependent group t-test using the SPSS program. According to the results of the analysis, it was determined that there was a statistically significant difference in the awareness of the students between the experimental group and the control group before and after the application. The post-test data of the experimental group and the control group were also analyzed by comparing them with the independent t test using the SPSS program. When the results of the SPSS independent t-test analysis of the post-test of the experimental-control group are analyzed, it is seen that there is no statistically significant difference between the experimental and control groups. The reason for this is that the different nature of the trainings given to the students is thought not to make a difference due to the high level of awareness of BİLSEM students. Experimental group students were asked workshop diary questions before and after each workshop to get their opinions about the workshop. The answers given by the students were coded through open coding and reported. As a result of the analysis made according to the workshop diaries, it was seen that students' awareness about recycling increased. It appears that such trainings should be diversified and expanded for children/adolescents who are the individuals of our future. It is thought that this research conducted for this purpose will contribute to the field.

Keywords: Recycling, Awareness, Workshop.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

UZAKTAN ÇALIŞMANIN DİJİTAL DÖNÜŞÜM İLE BİRLİKTE İŞ PERFORMANSI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: PANDEMİ BAĞLAMINDA BİR LİTERATÜR TARAMASI THE EFFECTS OF REMOTE WORK AND DİJİTAL TRANSFORMATION ON JOB PERFORMANCE: A LİTERATURE REVIEW BEYOND THE PANDEMIC CONTEXT

Uğur Kemal ÖZER¹

¹ Tezli Yüksek Lisans, Öğrenci, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-8207-0494>

Vildan Ateş²

² Doç. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Ankara, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8855-8556>

ÖZET

Uzaktan çalışma yöntemleri dijital dönüşümünde etkileriyle kısıtlı bir sürece sığdıramayacak kadar gelişime açık ve uzun soluklu bir olgudur. Bu çalışmanın amacı, literatürde yer alan uzaktan çalışmanın iş performansına ve dijital gelişime etkileri üzerine yapılan çalışmaları, geçici bir sürece yön veren Covid-19 pandemisiyle ilişkilendirilmeden literatür taraması yöntemi ile inceleyerek, uzaktan çalışmanın köklü etkilerini ve geleceğini araştırmaktır. Bu bağlamda dahil edilecek ve hariç tutulacak kelimelerin türevleri tespit edilmiş, Web of Science (WOS) veri tabanı üzerinden anahtar kelime analiziyle yapılan tarama neticesinde 2017-2024 yılları arasında yapılan 686 çalışmaya ulaşılmıştır. Makalelerin çalışmanın amacına uygunluğu için ayıklama işlemi uygulanmış ve uygulama alanları Sosyal Bilimler olan 100 çalışmanın bu araştırmanın amacına uygun olduğu görülmüştür. Bu çalışmalar yayın yılı, yazarı, çalışmanın amacı, yöntemi, çalışmanın bulgularıyla sonucu bağlamında sistematik olarak taranarak, çalışmanın bulgular bölümünde paylaşılmıştır. Çalışmanın sonuçları, uzaktan çalışmaya olan ilginin ve yapılan araştırmaların Covid-19 pandemiden önce başladığını, pandemi sonrasında da artarak devam ettiğini göstermektedir. Özellikle 2023 yılı 33 çalışma ile en fazla yayın yapılan yıl olmuş, Taras V. isimli yazar 6 çalışma ile Küresel Sanal Çalışma ekiplerinin dijitalleşmenin ve kültürel çeşitliliğin uzaktan sanal takım performanslarına etkisine yönelik yapmış olduğu çalışmalar literatürde fazlasıyla kabul görmüştür. Genel itibarıyla pandemi kavramı dışlanarak ilgili kıstaslar neticesinde ulaşılarak sentezlenen çalışmalar, uzaktan çalışmanın pandemi ile sınırlı kalmayıp uzun vadeli ve köklü etkiler yarattığını göstermektedir. Çalışmanın sonucu, uzaktan çalışmanın gelecekte de gelişim gösterebileceğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tele-Çalışma, Uzaktan Çalışma, Tele-İş, İş-Yaşam Dengesi, Performans, Dijital Dönüşüm, Sistematik Literatür Taraması.

ABSTRACT

Remote work, combined with digital transformation, is an evolving and long-term phenomenon that cannot be confined to a limited period. This study aims to investigate the foundational and future impacts of remote work by conducting a literature review on its effects on job performance and digital development, excluding the temporary influence of the Covid-19 pandemic. By identifying the derivatives of included and excluded keywords, a keyword analysis was conducted through the Web of Science (WOS) database, resulting in 686 studies published between 2017 and 2024. After screening for relevance to the study's purpose, 100 studies in the field of Social Sciences were deemed appropriate.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

These studies were systematically reviewed based on publication year, author, research purpose, methodology, findings, and conclusions, and shared in the findings section of the study. The results indicate that interest in remote work and the conducted research began before the Covid-19 pandemic and continued to increase afterward. Notably, 2023 had the highest number of publications with 33 studies, and researcher Taras V. was recognized for his extensive work on the effects of digitalization and cultural diversity on virtual global team performance, with six studies gaining significant acceptance in the literature. Overall, the synthesized studies, excluding the pandemic concept, demonstrate that remote work has long-lasting and foundational effects beyond the pandemic period. The study concludes that remote work is poised for further development in the future.

Keywords: Telework, Remote Work, Telecommuting, Work-Life Balance, Performance, Digital Transformation, Systematic Literature Review.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

2005 YILI SONRASI TÜRKİYE VE AVRUPA BİRLİĞİ İLİŞKİLERİNİN SİYASİ, SOSYAL VE EKONOMİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Deniz AK¹

¹*Araştırmacı Yazar, İktisadi ve İdari Bilimler, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, Yalova, Türkiye.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-9271-934X>*

ÖZET

15 Temmuz 1959 tarihinde Yunanistan'ın Avrupa Ekonomik Topluluğu'na (AET) üyelik başvurusunda bulunmasının ardından, Türkiye de bu süreçte gecikmeyerek 31 Temmuz 1959'da AET'ye üyelik başvurusunu gerçekleştirmiştir. Türkiye'nin başvurusu, 11 Eylül 1959 tarihinde AET tarafından kabul edilmiş olmakla birlikte, ülkenin siyasi ve ekonomik açıdan yetersiz bulunması nedeniyle tam üyelik hemen gerçekleştirilmemiş, bu süreç için bir ortaklık anlaşması imzalanmıştır. Bu gelişme, Türkiye için uzun ve zorlu bir katılım sürecinin başlangıcı olmuştur. Bu süreçte Türkiye, 14 Nisan 1987 tarihinde tam üyelik için resmi başvuruda bulunmuş; ancak AET, 18 Aralık 1989 tarihinde başvuruyu reddetmiştir. Reddin ardından, üyelik süreci açısından önem arz eden Gümrük Birliği'nin tamamlanması hedeflenmiştir. 16 Temmuz 1997 tarihinde Avrupa Birliği'nin (AB) Gündem Konseyi tarafından hazırlanan "Gündem 2000" raporunda, Türkiye'nin siyasi, sosyal ve ekonomik nedenlerle birliğe katılımının mümkün olmadığı ifade edilmiştir. Türkiye ise başvurusunu geri çekmeyeceğini ve tam üyelik hedefi doğrultusunda gerekli adımları atacağını açıklamıştır. Bu kararlılık karşısında AB, 1998, 2001 ve 2003 yıllarında Türkiye'nin yerine getirmesi gereken ilke, öncelik, ara hedefler ve koşullara ilişkin kararlar yayımlamıştır. Buna karşılık Türkiye, 2001 ve 2003 yıllarında hazırladığı iki ulusal programı Resmi Gazete'de yayımlayarak bu yöndeki uyum sürecine dair somut adımlar atmıştır. Türkiye'nin gerçekleştirdiği reformlar ve gösterdiği ilerleme neticesinde AB, üyelik müzakerelerinin başlatılmasına karar vermiş ve müzakereler resmen 3 Ekim 2005 tarihinde başlamıştır. Bu adımlarla Türkiye, Avrupa Birliği üyeliğine oldukça yaklaşmıştır. Ancak sonrasında üyelik sürecinin yavaşlaması ve olumlu gelişmelerin devam etmemesi dikkat çekmiştir. Bu çalışmada, 2005 sonrası dönemde Türkiye'nin siyasi, sosyal ve ekonomik durumunu analiz edilmiş ve bu gecikmenin nedenleri ortaya koyulmuştur. Ayrıca Türkiye'nin üyeliğe kabul edilebilmesi için gerçekleştirmesi gereken reformlara odaklanılmış ve AB'nin bu süreçte nasıl bir tutum takınabileceği değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Avrupa Birliği, tam üyelik.

ABSTRACT

After Greece submitted its application to the European Economic Community (EEC) on July 15, 1959, Türkiye quickly followed suit, applying for membership on July 31, 1959. Although Türkiye's application was accepted by the EEC on September 11, 1959, the country did not achieve full membership immediately due to its political and economic shortcomings. Instead, a partnership agreement was signed to initiate the membership process. This marked the beginning of a prolonged and complex journey toward EU integration for Türkiye. As part of this effort, Türkiye officially applied for full membership on April 14, 1987. However, the EEC rejected this application on December 18, 1989. Following the rejection, Türkiye aimed to strengthen its ties with the Community by working towards completion of the Customs Union, a vital step in the membership process. In the "Agenda 2000" report prepared by the European Union (EU) on July 16, 1997, it was stated that Türkiye's accession was not feasible due to political, social, and economic challenges. Nevertheless, Türkiye declared its commitment to pursuing EU membership and undertook efforts in line with this ambition. In response

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

to Türkiye's resolve, the EU outlined principles, priorities, intermediate goals, and conditions for Türkiye in 1998, 2001, and 2003. On its end, Türkiye published two national programs in 2001 and 2003 through its Official Gazette and initiated concrete reforms to adapt to EU standards. These reforms and progress ultimately led to the EU's decision to begin membership negotiations with Türkiye. The negotiations formally commenced on October 3, 2005. This marked a significant step forward in Türkiye's EU accession journey. Despite these advancements, progress toward full membership began to stall after 2005, with positive developments failing to continue. The present study examines Türkiye's political, social, and economic position in the post-2005 period and explores the factors contributing to this slowdown. Additionally, it focuses on the reforms Türkiye needs to complete for membership eligibility and evaluates the EU's stance throughout this process.

Keywords: Türkiye, European Union, full membership.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN BULGARİSTAN TÜRKLERİ ÜZERİNDEN GÖÇ POLİTİKASININ İNCELENMESİ

Deniz AK¹

¹*Araştırmacı Yazar, İktisadi ve İdari Bilimler, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, Yalova, Türkiye.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-9271-934X>*

ÖZET

İnsanların tarih boyunca çeşitli nedenlerle yer değiştirdiği gerçeği, sosyal ve ekonomik dinamiklerin bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Ekonomik sorunların ortaya çıkışı, bireylerin hayatlarını sürdürebilme mücadelesi, eğitim ve öğretime erişimde karşılaşılan sınırlılıklar, hoşgörüsüzlükle yüzleşme, toplumdan dışlanma ve dinî-inanç özgürlüklerinin kısıtlanması gibi faktörler bu hareketliliğin temel itici güçleri arasında yer alır. Göç olgusunu yönetmek amacıyla ülkeler çeşitli dış göç politikaları geliştirmektedir. Bu politikalar, sığınmacıların ve göçmenlerin sınırdan girişinden itibaren, onların ülkede ikamet düzenlemelerinden ayrılmalarına kadar uzanan geniş bir süreçte uygulanan tedbirler ve eylemleri kapsamaktadır. Bir ülkenin göç politikaları, yalnızca göçle doğrudan ilişkili unsurlara değil, aynı zamanda toplumsal yapısı, güvenlik kaygıları ve ekonomik koşulları gibi dolaylı etkilere de bağlı olarak şekillenir. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana, özellikle sınırlarının ötesinde bulunan Türk, Müslüman ve Türk kültürüne sahip toplulukların ülkeye getirilmesi ve yerleştirilmesi sağlanmıştır. Aynı dönemde, savaşların yol açtığı nüfus azalması ise uygulanan göç ve iskan politikaları yoluyla giderilmeye çalışılmıştır. Türkiye'nin komşu ülkelerinde yaşanan çatışma ve krizler de göç hareketlerini tetiklemiş; bu bağlamda yüz binlerce birey kendi topraklarını terk etmek zorunda kalmış ve Türkiye hem hedef hem de geçiş ülkesi konumuna gelmiştir. Bu göç hareketliliği karşısında Avrupa Birliği üyesi ülkeler ise göçmen karşıtı bir yaklaşım benimseyerek sınır kontrollerini sıkılaştırmış, vize uygulamalarını daha katı hale getirmiştir. Avrupa'nın bu politikalarının bir sonucu olarak, sığınmacılar Avrupa'ya gidememiş ve geçiş bölgesinde yer alan Türkiye'ye yönelmiştir. Özellikle Bulgaristan Türkleri örneğinde olduğu gibi, Bulgaristan'da yaşayan Türklerin baskılara maruz kalmaları nedeniyle Türkiye'ye göç edebilmeleri adına iki ülke arasında çeşitli göç anlaşmaları yapılmıştır. Bu çalışma ile Türkiye Cumhuriyeti'nin Bulgaristan Türkleri bağlamında yürüttüğü göç politikaları incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Bulgaristan Türkleri, göç politikası.

ABSTRACT

Throughout history, the relocation of populations has often been the result of complex social and economic dynamics. Key factors driving this mobility include economic instability, the struggle for survival, limited access to education and training, exposure to intolerance, social exclusion, and restrictions on religious freedoms. To address the multifaceted nature of migration, countries develop foreign migration policies aimed at managing these movements. Such policies encompass a wide range of processes, from regulating the entry of asylum seekers and migrants at borders to their integration and eventual departure. A country's migration policies are influenced not only by the specifics of migration itself but also by broader considerations such as its social fabric, security priorities, and economic conditions. Since the establishment of the Republic of Turkey, there has been a concerted effort to integrate communities with Turkish, Muslim, and Turkic cultural ties, particularly those displaced from regions outside its borders. During the same period, migration and settlement policies were implemented to address the population declines caused by successive wars. Additionally, conflicts

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

and crises in neighboring regions have significantly contributed to migration flows, with large numbers of displaced individuals seeking refuge. For many of these migrants, Turkey has served both as a destination and a critical transit hub. Amid this backdrop, European Union member states have generally adopted a more restrictive stance toward immigration. Policies have tightened with stricter border controls and more cumbersome visa requirements. Consequently, asylum seekers who would have otherwise sought refuge in Europe increasingly turned to Turkey due to its geographic position in the transit corridor. For instance, agreements between Turkey and Bulgaria, especially regarding Bulgarian Turks who faced systemic pressures, have facilitated focused migration efforts. One notable case involves migration policies devised to enable Bulgarian Turks to relocate to Turkey under various bilateral arrangements. This study examines and evaluates the migration policies of the Republic of Turkey, specifically in the context of Bulgarian Turks, shedding light on historical and policy-driven frameworks that have shaped these movements.

Keywords: Türkiye, Bulgarian Turks, migration policy.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SOSYO-DEMOGRAFİK VERİLERİNİN KONUŞMA KAYGISINA ETKİSİ

THE EFFECT OF SOCIO-DEMOGRAPHIC DATA ON SPEAKING ANXIETY IN MIDDLE SCHOOL STUDENTS

Neslihan KARAKUŞ¹

¹ Doçent Doktor, Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi, İstanbul, Türkiye

¹ ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7808-1099>

Olkan DURSUN²

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi, İstanbul, Türkiye.

² ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-0296-5546>

ÖZET

Bu araştırmanın çalışma grubunu 2024-2025 eğitim-öğretim yılında İstanbul ili Eyüpsultan ilçesinde bulunan bir ortaokulun 8. sınıfında öğrenim gören toplam 30 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada, öğrencilerin konuşma becerisine yönelik ön yargı, özgüven, konuşmaktan zevk alma, değerlendirilme kaygısı ve sınıf içi konuşmaya istekli olma gibi faktörlere yönelik çeşitli demografik ve çevresel değişkenlerin etkileri incelenmiştir. Veriler, kardeş sayısı, cinsiyet, ebeveyn öğrenim durumu, ailedeki birey sayısı, evde kendine ait oda ve kitaplık varlığı, okul öncesi eğitim durumu, düzenli kitap okuma alışkanlığı, sosyal medya kullanımı ve bilgisayar/tablet ile oyun oynama gibi faktörlerle ilişkilendirilmiştir. İlişkilendirilen bu faktörlerin kaygı düzeylerini nasıl şekillendirdiği araştırılmıştır. Elde edilen bulguların, eğitimcilerin öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak kaygıyı azaltmaya yönelik stratejiler geliştirmelerine katkı sağlaması amaçlanmaktadır.

Sonuçlar, genellikle çevresel ve demografik faktörlerin öğrencilerin konuşma becerisine yönelik ön yargı ve özgüvenleri üzerinde anlamlı bir etkisi olmadığını göstermektedir. Kardeş sayısı, cinsiyet, ebeveyn öğrenim durumu ve ailedeki birey sayısının konuşma kaygısı ile zayıf ilişkiler gösterdiği, çoğu faktörün istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulunmuştur. Özellikle evdeki oda ve kitaplık varlığı, okul öncesi eğitim, sosyal medya kullanımı ve düzenli kitap okuma alışkanlığının öğrencilerin konuşma kaygıları üzerinde belirgin bir etkisi görülmemiştir. Ancak anne öğrenim durumu ile "Konuşmaktan zevk alma" faktörü arasında anlamlı bir ilişki bulunmuş, bu durum daha yüksek öğrenim düzeyine sahip annelerin öğrenciler üzerinde daha olumlu bir etki yarattığını göstermektedir.

Bu araştırmanın bulguları, çevresel ve demografik faktörlerin öğrencilerin konuşma kaygısını doğrudan belirleyen unsurlar olmadığını, ancak belirli eğilimlerin gözlemlenebileceğini ortaya koymaktadır. Öğrencilerin yaş, cinsiyet, sosyoekonomik durum ve aile yapısı gibi değişkenlerinin konuşma kaygısı üzerinde belirgin bir etkisi olmadığı görülse de bazı durumlarda bu faktörlerin kaygıyı hafifletici veya artırıcı yönde etkilerinin olabileceği gözlemlenmiştir. Bu durum, eğitim politikaları ve öğretim stratejilerinin şekillendirilmesinde daha ayrıntılı araştırmalara ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir. Özellikle ailelerin çocuklarına sağlayacakları duygusal ve akademik desteğin, öğrencilerin kendilerini ifade etme sürecinde daha özgüvenli olmalarına yardımcı olabileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda, ebeveynlerin bilinçlendirilmesi ve eğitim ortamında kaygıyı azaltıcı yöntemlerin geliştirilmesi, öğrencilerin konuşma kaygılarıyla daha etkili başa çıkmalarına katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Konuşma kaygısı, Özgüven, Anne eğitim durumu, Evde kitaplık varlığı

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

The study group of this research consists of a total of 30 students enrolled in the 8th grade of a middle school in the Eyüpsultan district of Istanbul during the 2024-2025 academic year. The study examines the effects of various demographic and environmental variables on factors such as prejudice against speaking skills, self-confidence, enjoyment of speaking, anxiety about being evaluated, and willingness to speak in class. The data were analyzed in relation to factors such as the number of siblings, gender, parental education level, number of family members, availability of a private room and a bookshelf at home, preschool education status, regular reading habits, social media usage, and playing games on a computer or tablet. The study investigates how these factors shape anxiety levels. The findings aim to contribute to educators' efforts to develop strategies that reduce anxiety by considering students' individual differences.

The results generally indicate that environmental and demographic factors do not have a significant impact on students' prejudices against speaking skills or their self-confidence. It was found that variables such as the number of siblings, gender, parental education level, and the number of family members had weak correlations with speaking anxiety, and most factors were not statistically significant. Specifically, the presence of a private room and a bookshelf at home, preschool education, social media usage, and regular reading habits did not show a significant effect on students' speaking anxiety. However, a meaningful relationship was found between the "enjoyment of speaking" factor and the mother's level of education, suggesting that mothers with higher education levels have a more positive influence on students.

The findings of this research suggest that environmental and demographic factors are not direct determinants of students' speaking anxiety; however, certain tendencies can be observed. While variables such as students' age, gender, socioeconomic status, and family structure do not have a clear impact on speaking anxiety, in some cases, these factors may either alleviate or intensify anxiety. This highlights the need for more detailed research in shaping educational policies and teaching strategies. In particular, the emotional and academic support provided by families is believed to help students become more confident in expressing themselves. In this context, raising parental awareness and developing anxiety-reducing strategies in educational settings may contribute to students' ability to cope more effectively with speaking anxiety.

Key Words: Speaking Anxiety, Self-confidence, Mother's Education Level, Presence of a Bookshelf at Home

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SÜRDÜRÜLEBİLİR KENTSEL TASARIM BAĞLAMINDA YAŞANABİLİR SOKAK İLKELERİ VE UYGULAMA ÖRNEKLERİ LIVABLE STREET PRINCIPLES AND APPLICATION EXAMPLES IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE URBAN DESIGN

Mustafa Kemal YAĞMUR¹

¹Şehir Plancısı, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Mekân Organizasyonu ve Tasarım Programı, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-3680-1019>

Cenk HAMAMCIOĞLU²

² Doç.Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Mekân Organizasyonu ve Tasarım Programı, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3872-4608>

ÖZET

Günümüz kentleri, hızla artan nüfus ve plansız kentleşme süreçleri nedeniyle çevresel, mekânsal ve sosyo-ekonomik sorunlarla karşı karşıyadır. Bu bağlamda, kamusal mekânların temel bileşenlerinden biri olan sokaklar, yalnızca ulaşım işleviyle değil, sosyal etkileşim, ekonomik canlılık ve çevresel sürdürülebilirlik açısından da kritik bir role sahiptir. Ancak, otomobil merkezli planlama anlayışı ve mekânsal ayrışma süreçleri, sokakların yaya odaklı ve sosyal bütünleşmeyi destekleyen kamusal alanlar olma niteliğini zayıflatmıştır.

Sürdürülebilir kentsel tasarım yaklaşımı, ekolojik denge, enerji verimliliği ve sosyal bütünleşme gibi unsurları bütüncül bir perspektifle ele alarak, kent mekânlarının insan odaklı dönüşümünü hedeflemektedir. ‘Sokak’ kavramı odaklı sürdürülebilir kentsel tasarım yaklaşımları araştırıldığında, son yıllarda ‘yaşanabilir sokak’ tasarımı yaklaşımının öne çıktığı görülmektedir. İlgili literatür incelendiğinde, yaşanabilir sokak tasarımının; erişilebilirlik, güvenlik, ekolojik sürdürülebilirlik ve sosyal bütünleşme gibi temel ilkeler üzerine inşa edilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Bu doğrultuda, Donald Appleyard (1982) ve Allan Jacobs (1982)’un çalışmalarında da yaşanabilir sokakların; bireylerin sosyal etkileşim kurabileceği, güvenli ve erişilebilir alanlar olması gerektiğini ortaya koydukları görülmektedir. Öte yandan Platon’un adil ve sürdürülebilir kent modeli ile Aristoteles’in sosyal dengeye dayalı kamusal alan anlayışı, günümüz yaşanabilir sokak tasarım ilkeleriyle örtüşmektedir. Bu çerçevede, sokakların yalnızca fiziksel geçiş alanları olarak değil, bireylerin psikolojik ve sosyal gereksinimlerini karşılayan dirençli kamusal mekânlar olarak tasarlanması gerekliliği öne çıkmaktadır.

Bu bilgiler ışığında çalışma, sürdürülebilir kentsel tasarım bağlamında literatürde ele alınan yaşanabilir sokak ilkelerini incelemeyi ve bu ilkeleri temel alarak farklı uluslararası sokak tasarımı örneklerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, örnek olarak ele alınan sokaklardan biri olan Strøget, Kopenhag’ın ana yaya caddelerinden biri olup, yayalar ve bisikletliler için öncelikli olarak tasarlanmış sürdürülebilir ve erişilebilir bir kamusal alan modeli sunmaktadır (Gehl, 2010); (City of Copenhagen, Technical and Environmental Administration, 2018). Bir diğer örnek ise Kolombiya’nın Bogotá kentinde uygulanan Ciclovía programıdır. Bu program kapsamında, hafta sonları şehir merkezindeki belirli sokaklar araç trafiğine kapatılarak yayalara ve bisikletlilere tahsis edilmekte, böylece sosyal etkileşim ve fiziksel aktivite teşvik edilmektedir (Sarmiento, Jacoby, Torres, & Schmid, 2010).

Bu çalışma, sokakların kent yaşamındaki önemini vurgulamayı ve günümüz kentsel tasarım anlayışını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmeyi hedeflemektedir. Ayrıca, yere özgü sokak tasarım

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

yaklaşımlarının geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla yaşanabilir sokak ilkelerinin, sürdürülebilir kentsel tasarım prensipleri çerçevesinde nasıl uygulanabileceğini tartışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir kentsel tasarım, sokak, yaşanabilir sokak, insan odaklı tasarım.

ABSTRACT

Contemporary cities face environmental, spatial, and socio-economic challenges due to rapid population growth and unplanned urbanization processes. In this context, streets, as one of the fundamental components of public spaces, play a crucial role not only in transportation but also in fostering social interaction, economic vitality, and environmental sustainability. However, the dominance of car-oriented planning approaches and spatial segregation processes has diminished the role of streets as pedestrian-friendly and socially integrative public spaces.

The sustainable urban design approach aims to transform urban spaces into human-centered environments by integrating ecological balance, energy efficiency, and social cohesion from a holistic perspective. When sustainable urban design approaches focusing on the concept of "streets" are examined, the "livable street" design approach has emerged as a prominent paradigm in recent years. A review of the relevant literature emphasizes that livable street design should be built upon fundamental principles such as accessibility, safety, ecological sustainability, and social integration. In this regard, the studies of Donald Appleyard (1982) and Allan Jacobs (1982) highlight that livable streets should provide safe and accessible environments where individuals can engage in social interactions. Furthermore, Plato's concept of a just and sustainable city and Aristotle's notion of public spaces based on social balance align with contemporary principles of livable street design. Within this framework, streets should not merely function as physical transit spaces but should also be designed as resilient public places that meet individuals' psychological and social needs.

In light of this information, this study aims to examine the principles of livable streets as discussed in the literature within the framework of sustainable urban design and to evaluate various international street design examples based on these principles. Accordingly, one of the selected case studies is Strøget, one of Copenhagen's main pedestrian streets, which serves as a sustainable and accessible public space designed primarily for pedestrians and cyclists. Another example is the Ciclovía program implemented in Bogotá, Colombia, where, on weekends, certain streets in the city center are closed to vehicular traffic and allocated for pedestrians and cyclists, thereby promoting social interaction and physical activity.

This study seeks to emphasize the significance of streets in urban life and critically assess contemporary urban design perspectives. Additionally, it aims to contribute to the development of context-specific street design approaches by discussing how livable street principles can be applied within the framework of sustainable urban design.

Keywords: Sustainable urban design, street, livable street, human-centered design.

KAYNAKÇA

Appleyard, D., & Jacobs, A. (1982). *Toward An Urban Design Manifesto*. Institute Of Urban and Regional Development University Of California, Livability, Berkeley.

https://escholarship.org/content/qt35v0b85k/qt35v0b85k_noSplash_c12fc0d2f5c3a0ed4b05685e41a1aedf.pdf?t=n5xb53 adresinden alındı

City of Copenhagen, Technical and Environmental Administration. (2018). Copenhagen City of Cyclists. T. a. Administration içinde, *Copenhagen City of Cyclists*.

https://kk.sites.itera.dk/apps/kk_pub2/pdf/1962_fe6a68275526.pdf adresinden alındı

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Gehl, J. (2010). *Cities For People*. J. Gehl içinde, *Cities For People*. Island Press.

<https://www.wribrasil.org.br/sites/default/files/Cities-Safer-By-Design.pdf> adresinden alındı

Sarmiento, O., Jacoby, E. R., Torres, A., & Schmid, T. L. (2010, Temmuz). The Ciclovía-Recreativa: A Mass-Recreational Program With Public Health Potential. *Journal of Physical Activity and Health*, s. 163-80. https://www.researchgate.net/publication/45629811_The_Ciclovía-Recreativa_A_Mass-Recreational_Program_With_Public_Health_Potential adresinden alındı

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ANKİLOZAN SPONDİLİTLİ BİREYLERDE SEMPTOM YÖNETİMİ SYMPTOM MANAGEMENT IN INDIVIDUALS WITH ANKYLOSING SPONDYLITIS

Sevgi DEMİR ÇAM¹

¹Dr.Öğr. Üyesi, Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Artvin, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9728-4294>,

Bedriye Cansu KOYUNOĞLU²

²Dr.Öğr. Üyesi, Erzurum Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Erzurum, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0297-2634>

ÖZET

Ankilozan spondilit (AS), iş kaybına, fiziksel deformitelere neden olabilen ve uzun süreli tedavi gerektiren kronik, ilerleyici, inflamatuvar bir hastalıktır. AS hastaları sadece omuzlarda, dizlerde, ellerde ve ayaklarda eklem belirti değil, aynı zamanda kardiyovasküler, sinir ve sindirim sistemlerinde eklem olmayan belirtiler de yaşamaktadırlar. Bu semptomlara genellikle ağrı, sertlik ve yorgunluk eşlik etmektedir. Ek olarak, omurga tutulumu ve torasik çapın azalması nedeniyle akciğer fonksiyonu azalmaktadır. Ayrıca, hastaların hastalığın kötüleşmesi ve buna bağlı depresyon ve yorgunlukla ilgili korku ve kaygılarını da artırarak uyku bozukluklarına yol açabilmektedir. AS hastaların günlük yaşam aktivitelerine katılımlarını ve yaşam kalitelerini azaltmaktadır. Semptomların araştırılması AS hastalarında özellikle önemlidir. İlk olarak, sırt ağrısı, üveit, cilt döküntüsü gibi semptomlar, hastayı daha fazla test ve tanı için romatizmal bir kliniğe yönlendirebilmektedir. Tanının gecikmesi fiziksel engelliliğe yol açabilmektedir ve bu nedenle erken tanı AS yönetiminde çok önemlidir. İkinci olarak, semptom değerlendirmesi büyük ölçüde AS hastalarının hastalık durumunun değerlendirilmesinde uygulanır. Bath Ankilozan Spondilit hastalık aktivite indeksi dahil olmak üzere hasta tarafından bildirilen sonuçlar, semptomları izlemek ve hastalık aktivitesini, yaşam kalitesini ve tedavi etkinliğini değerlendirmek için giderek daha fazla kullanılmaktadır. Üçüncüsü, AS hastası anksiyete, depresyon ve uyku bozukluğundan şikayet etmektedir ve bunlar potansiyel olarak tedavi etkinliğini etkileyebilir. Bu nedenle, semptom özelliklerini araştırmak ve AS hastalarının semptom yönetimini güçlendirmek klinik çalışmanın odak noktalarından biri olmalıdır.

Hemşireler, AS gibi kronik inflamatuvar artrit durumlarının yönetiminde interdisipliner ekip içerisinde önemli bir rol oynamaktadırlar. Hemşirelerin; deformitelerin engellenmesinde, eklem hareketliliğinin sağlanmasında ve korunmasında, ağrı ve tutukluğun giderilmesinde, hastanın; hastalığın gelişimini, evrelerini ve tedavisinin ne olduğu konularında bilinçlendirilmesinde ve tedaviye aktif katılımı konusunda desteklenmesinde, yaşam kalitesinin artırılmasında bakım sürecinde önemli bir konumdadır. AS hastalarında semptomların en kısa zamanda belirlenip bireyin hangi aşamada olduğu belirlenip tedavi sürecinin hızlı bir şekilde başlatılması oldukça önemlidir.

Bu araştırma AS hastalarının semptom yönetiminin öneminin vurgulanması amacıyla yapılmıştır.

Anahtar kelimeler: Ankilozan spondilit, semptom, hemşirelik.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Ankylosing spondylitis (AS) is a chronic, progressive, inflammatory disease that can cause loss of work, physical deformities, and requires long-term treatment. AS patients experience not only articular symptoms in the shoulders, knees, hands, and feet, but also non-articular symptoms in the cardiovascular, nervous, and digestive systems. These symptoms are usually accompanied by pain, stiffness, and fatigue. In addition, lung function decreases due to spinal involvement and decreased thoracic diameter. In addition, it can increase patients' fear and anxiety about worsening of the disease and the resulting depression and fatigue, which can lead to sleep disorders. AS reduces patients' participation in daily life activities and their quality of life. Investigating symptoms is especially important in AS patients. First, symptoms such as back pain, uveitis, and skin rash may direct the patient to a rheumatology clinic for further testing and diagnosis. Delay in diagnosis can lead to physical disability, and therefore early diagnosis is very important in the management of AS. Second, symptom assessment is largely applied in the evaluation of the disease status of AS patients. Patient-reported outcomes, including the Bath Ankylosing Spondylitis disease activity index, are increasingly used to monitor symptoms and assess disease activity, quality of life, and treatment efficacy. Third, AS patients complain of anxiety, depression, and sleep disturbance, which can potentially affect treatment efficacy. Therefore, investigating symptom characteristics and enhancing symptom management in AS patients should be one of the focuses of clinical studies.

Nurses play an important role in the interdisciplinary team in the management of chronic inflammatory arthritis conditions such as AS. Nurses play an important role in the care process in preventing deformities, providing and maintaining joint mobility, relieving pain and stiffness, making patients aware of the development, stages, and treatment of the disease, and supporting them in actively participating in treatment, and improving quality of life. It is very important to identify symptoms in AS patients as soon as possible, determine the stage the individual is in, and quickly initiate the treatment process.

This study was conducted to emphasize the importance of symptom management in AS patients.

Keywords: Ankylosing spondylitis, symptom, nursing.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

B. F. SKINNER'İN *WALDEN-İKİ* ÜTOPYASININ SOĞUK SAVAŞ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ: BİR TOPLUM MÜHENDİSLİĞİ FANTEZİSİ VE SİYASAL YABANCILAŞMA

AN ANALYSIS OF B. F. SKINNER'S *WALDEN-TWO* UTOPIA IN THE CONTEXT OF THE COLD WAR: A SOCIAL ENGINEERING FANTASY AND POLITICAL ALIENATION

Sanem YAMAK

Dr. Öğr. Üyesi, Karabük Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler, Karabük, Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9282-5485>

ÖZET

Bir alternatif ve ideal toplum vizyonu olarak ortaya konan ve var olanın eleştirisini yapmanın yanı sıra, siyasal eyleme bir yön verme ve onu harekete geçirme gibi önemli siyasal işlevleri olan ütopyalar, diğer yandan var olanı aşmaktan ziyade, onu farklı bir biçimde yeniden üretebilmektedir. Bir diğer anlatımla, ütopyaların yazıldığı toplumsal düzenin ve dönemin özellikleri, ütopyalarda kendini sadece eleştirilen olarak değil, tekrarlanan olarak da gösterebilmektedir. Çatışmanın, eşitsizliğin, açık şiddete dayalı bir zorlamanın olmadığı B. F. Skinner'ın 1948 tarihli *Walden-İki* ütopyası, davranış biliminin rehberliğinde tasarlanmış bir toplum vizyonudur. Bu ütopyada Skinner bizi, sosyal uyumun hakim olduğu, davranışsal şartlandırma ile yetiştirilmiş insanların rekabet ve tüketimcilik yerine, kısa süreli çalışmayı zevkle yaptığı ve boş zamanın tadını çıkardığı alternatif bir toplulukta gezintiye çıkarır. Dışarıdan gelenlere ütopyayı tanıtan Frazier karakteri aracılığıyla *Walden-İki*'yi tanıırken, liberal demokrasilere ve Sovyetler Birliği'ne ilişkin doğrudan eleştirilerin de muhatabı oluruz. Bu çalışma, Skinner'ın, eleştirilerinin hedefi olan liberal demokrasilere ve Sovyetler Birliği'ne bir alternatif olarak sunduğu *Walden-İki* ütopyasını, yazıldığı tarihsel bağlam içine yerleştirerek, bu bağlamın Skinner'ın toplum vizyonunu nasıl etkilediğini ve *Walden-İki*'nin Soğuk Savaş döneminin yönetim anlayışını aşmak yerine, nasıl yeniden ürettiğini incelemeyi hedeflemektedir. Skinner'ın öncüsü olduğu ve ütopyik vizyonunda uyumlu bir toplumun anahtarı olarak gördüğü davranışçılık, yani bilimsel müdahale yoluyla bireysel davranışın ve toplumun mükemmelleştirilebileceği fikri, Soğuk Savaş döneminin bilimsel rasyonalite ve toplum mühendisliğine dayalı kontrol, uyum ve ideolojik saflık hedefleriyle yakından ilişkilidir. Bu incelemede *Walden-İki*'nin eleştirdiği sistemlere bir alternatif olmaktan öte, Soğuk Savaş'ın toplumsal mühendislik ve teknokratik yönetim eğilimlerini nasıl içerdiği; yönetsel kontrol ve bilimsel davranışçılığa olan güveni, toplumu yukarıdan aşağıya biçimlendirme çabası ve toplumun bürokratik/teknokratik kontrolü yoluyla, yabancılaşmayı, özellikle de siyasal yabancılaşmayı ortadan kaldırmak yerine, nasıl yeniden ürettiği ortaya konulmaktadır. Sonuç olarak, bu ütopya, döneminin hakim eğilimlerini içermekte, sosyal uyum, düzenin istikrarı ve devami hedefi doğrultusunda, bir elit yönetimini tesis etmekte ve üyelerinin siyasal özneler, tarihi yapan failer olmalarını engellemeye çalışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: B.F. Skinner, *Walden-İki*, Soğuk Savaş, Siyasal Yabancılaşma

ABSTRACT

Utopias, which are presented as an alternative and ideal society vision and thus criticize the existing order, also have important political functions such as giving a direction to political action and motivating it. On the other hand, rather than overcoming the existing order, they can reproduce it in a different way. In other words, the characteristics of the social order and period in which the utopia was written can manifest themselves not only as criticized but also as repeated in the utopia. B. F. Skinner's 1948

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Walden-Two utopia, in which there is no conflict, no inequality, and no overt violent coercion, is a vision of society designed under the guidance of behavioral science. In this utopia, Skinner takes us on a tour of an alternative society where social harmony prevails, where people raised with behavioral conditioning enjoy short-term work and leisure instead of competition and consumerism. While we get to know *Walden-Two* through the character Frazier, who introduces the utopia to outsiders, we also encounter direct criticisms of liberal democracies and the Soviet Union. This study aims to place Skinner's *Walden-Two* utopia, which he presents as an alternative to liberal democracies and the Soviet Union that are the targets of his criticism, within the historical context in which it was written, and to examine how this context affects Skinner's vision of society and how *Walden-Two* reproduces, rather than transcending, the Cold War era's understanding of governance. Behaviorism, the idea that individual behavior and society can be perfected through scientific intervention, which Skinner pioneered and saw as the key to a harmonious society in his utopian vision, is closely related to the Cold War goals of social control, harmony, and ideological purity based on scientific rationality and social engineering. This study demonstrates how *Walden-Two* embodies Cold War tendencies of social engineering and technocratic management, its reliance on managerial control and scientific behaviorism, its efforts to shape society from the top down, and its bureaucratic/technocratic control of society reproduce rather than eliminate alienation, especially political alienation. As a result, this utopia embodies the dominant tendencies of its time, establishes an elite rule in line with the goal of social harmony, stability and continuity of order, and tries to prevent its members from becoming political subjects, agents who make history.

Keywords: B.F. Skinner, *Walden-Two*, Cold War, Political Alienation

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

GENÇ SAĞLIKLI ERİŞKİNLERDE TRAKSİYON DÜZ BACAK KALDIRMA TEKNİĞİ VE KÖPÜK RULO TEKNİĞİNİN HAMSTRİNG ESNEKLİĞİ ÜZERİNE ETKİSİ – DENEYSEL KARŞILAŞTIRMALI BİR ÇALIŞMA

THE EFFECT OF TRACTION STRAIGHT LEG LIFT TECHNIQUE AND FOAM ROLLER TECHNIQUE ON HAMSTRING FLEXIBILITY IN YOUNG HEALTHY ADULTS – AN EXPERIMENTAL COMPARATIVE STUDY

Abdulkadir ERTÜRK¹

¹Arş. Gör, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Kahramanmaraş, TÜRKİYE.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9546-6887>

Betül DURMUŞ²

²Fzt, Pamukkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, Denizli, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-5729-2530>

Emine Evrim UZUN³

³Fzt, Pamukkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, Denizli, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-8018-729X>

Fatma ÜNVER⁴

⁴Prof. Dr, Pamukkale Üniversitesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Denizli, TÜRKİYE.

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3100-0818>

ÖZET

Giriş: Esneklik, birçok aktivite ve hareketin ortaya çıkarılabilmesi için gereken temel faktörlerden biridir. Bir kas esnekliğini artırmak için ise birçok yöntem kullanılmaktadır. Bu yöntemlere statik germe, dinamik germe, proprioseptif nöromusküler fasilitasyon (PNF) germe egzersizleri örnek verilebilir. Bu çalışmanın amacı genç sağlıklı bireylerde traksiyon düz bacak kaldırma tekniği ile köpük rulo tekniğinin hamstring esnekliği üzerinde akut etkisini incelemek ve karşılaştırmaktır. **Yöntem:** Çalışmaya 19-35 yaş arasında 20 kadın, 16 erkek olmak üzere 36 kişi katılmıştır. Katılımcılar randomizasyon yöntemi ile iki gruba ayrılmıştır. Mulligan grubuna (MG) dinlenme süresi hariç 5 dk boyunca traksiyon düz bacak kaldırma tekniği uygulanırken köpük rulo grubuna (KRG) dinlenme süresi hariç 5 dk boyunca köpük rulo tekniği uygulanmıştır. Esnekliği değerlendirmek için diz fleksiyon-ekstansiyon eklem hareket açıklığı, aktif diz ekstansiyon hareket açıklığı, otur uzan test ve Y denge testleri uygulama öncesi ve sonrasında değerlendirilmiştir. Aynı zamanda katılımcıların uygulama öncesi ve sonrası hamstring ve quadriceps kas kuvvet ölçümü değerlendirilmiştir. **Bulgular:** Bu çalışmada iki grup yaş, cinsiyet ve vücut kitle indeksi (VKİ) açısından birbirine eşti. MG’de otur-uzan test, sol fleksiyon açısı ve Y denge testinde ve sağ aktif diz ekstansiyon açısında ilk test-son test arasında anlamlı farklılık görülmüştür ($p < 0,005$). Kas kuvvetinde ise ilk test-son test arasında anlamlı farklılık görülmemiştir ($p \geq 0,005$). KRG’de ise otur-uzan test, aktif diz ekstansiyon açısı, Y denge testi ve sol hamstring kas kuvvetinde ilk test-son test arasında anlamlı farklılık görülmüştür ($p < 0,005$). Sol quadriceps, sağ hamstring ve quadriceps kas kuvveti, sağ ve sol fleksiyon-ekstansiyon açıları ilk test-son test arasında anlamlı farklılık görülmemiştir ($p \geq 0,005$). İki grup arasında ise hamstring esnekliği ve kas kuvveti açısından

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

anamlı bir farklılık görülmemiştir. **Sonuç:** Traksiyon düz bacak kaldırma tekniği ve köpük rulo tekniği akut hamstring esnekliğini artırmak için etkili yöntemler olarak kullanılabilir. Fakat bu iki tekniğin akut hamstring esnekliğini artırmada birbirileri üzerinde herhangi bir üstünlükleri görülmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Hamstring esnekliği, Köpük rulo teknik, Mulligan teknik

ABSTRACT

Introduction: Flexibility is one of the basic factors required to perform many activities and movements. Many methods are used to increase the flexibility of a muscle. Examples of these methods include static stretching, dynamic stretching, and proprioceptive neuromuscular facilitation (PNF) stretching exercises. The purpose of this study is to examine and compare the acute effect of the traction straight leg raise technique and the foam roller technique on hamstring flexibility in young healthy individuals.

Method: 36 people, 20 women and 16 men, between the ages of 19-35, participated in the study. Participants were divided into two groups by randomization method. While the traction straight leg lifting technique was applied to the Mulligan group (MG) for 5 minutes, excluding the rest period, the foam roller group (KRG) was applied the foam roller technique for 5 minutes, excluding the rest period.

To evaluate flexibility, knee flexion-extension joint range of motion, active knee extension range of motion, sit-reach test and Y balance tests were evaluated before and after the exercise. At the same time, participants' hamstring and quadriceps muscle strength measurements were evaluated before and after the application. **Results:** In this study, the two groups were matched in terms of age, gender and body mass index (BMI). In MG, there was a significant difference between the first test and the last test in the sit-reach test, left flexion angle and Y balance test, and right active knee extension angle ($p < 0.005$). There was no significant difference in muscle strength between the first test and the last test ($p \geq 0.005$).

In KRG, there was a significant difference between the first test and the last test in the sit-reach test, active knee extension angle, Y balance test and left hamstring muscle strength ($p < 0.005$). There was no significant difference between the first test and the last test in left quadriceps, right hamstring and quadriceps muscle strength values, right and left flexion-extension angles ($p \geq 0.005$). There was no significant difference between the two groups in terms of hamstring flexibility and muscle strength.

Conclusion: Traction straight leg raise technique and foam roller technique appear to be effective methods to increase acute hamstring flexibility. However, these two techniques have not been shown to be superior to each other in increasing acute hamstring flexibility.

Keywords: Foam roller technique, Hamstring flexibility, Mulligan technique

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MYCOBACTERIUM TUBERCULOSIS KOMPLEKS KLİNİK İZOLATLARINDA BİRİNCİ SEÇENEK ANTİTÜBERKÜLOZ İLAÇ DİRENCİNİN MOLEKÜLER YÖNTEMLER İLE ARAŞTIRILMASI

INVESTIGATION OF FIRST-LINE ANTITUBERCULOSIS DRUG RESISTANCE IN MYCOBACTERIUM TUBERCULOSIS COMPLEX CLINICAL ISOLATES USING MOLECULAR METHODS

Doç. Dr. Mahmut ÜLGER¹

¹Mersin Üniversite, Eczacılık Fakültesi, Farmasötik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Mersin, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6649-4195>

Nurcihan BİLTEKİN²

²Mersin Üniversite, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Farmasötik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Mersin, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7165-9385>

Prof. Dr. Seda TEZCAN ÜLGER³

³Mersin Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Mersin, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0823-3680>

Prof. Dr. Gönül ASLAN⁴

⁴Mersin Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Mersin, Türkiye.

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1221-7907>

ÖZET

Mycobacterium tuberculosis (*M. tuberculosis*)'in neden olduğu tüberküloz (TB), tek bir patojene bağlı bakteriyel bir hastalıktır. TB'nin tedavi rejiminde, birinci seçenek anti-TB ilaçların uzun süre ve kombine olarak kullanılması ilaca dirençli suşlarının ortaya çıkmasına ve yayılmasına neden olmaktadır. Streptomisin (SM) direncine *rpsL* ve *rrs* gen bölgeleri, izoniazid (INH) direncine *katG* ve *inhA* gen bölgeleri, rifampisin (RIF) direncine *rpoB* gen bölgesi, etambutol (EMB) direncine ise *emBA*, *emBB* ve *emBC* gen bölgelerinde meydana gelen mutasyonlar sorumlu tutulmaktadır. Bu çalışmada, *M. tuberculosis* Kompleks (MTK) klinik izolatlarında birinci seçenek anti-TB ilaç direncinden sorumlu gen bölgelerinde meydana gelen mutasyonların moleküler yöntemlerle araştırılması amaçlanmıştır. Mersin Üniversitesi Hastanesi Mikobakteriyoloji Laboratuvarı'na 2016-2024 yılları arasında TB şüphesi ile gönderilen, klinik örneklerin kültüründe MTK üremesi tespit edilen ve BACTEC MGIT 960 yöntemi ile en az bir ilaca dirençli olduğu tespit edilen 87 MTK izolatı çalışmaya dahil edildi. Moleküler direnç tespitinde, her bir gen bölgesi için polimeraz zincir reaksiyonu (PCR) uygulandı. PCR sonrası elde edilen amplikonlara agaroz jel elektroforezi yapıldı. PCR sonuçlarına göre SM'ye 55 (%63,2), INH'a 23 (%26,5), RIF'e 7 (%8) ve EMB'ye 2 (%2,3) izolat dirençli bulundu. 5 örnek ise çok ilaç dirençli (ÇİD)-TB olarak belirlendi. Sonuç olarak moleküler yöntemler, kısa sürede spesifik direnç gen bölgelerini hedefleyen araştırmaların yapılmasında, ilaç direncinin erken ve hızlı tanısında, direnç yayılımını azaltmada ve etkin tedavi oluşturulmasında oldukça önemlidir.

Anahtar kelimeler: *M. tuberculosis*, Direnç, PCR, Gen bölgeleri

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Tuberculosis (TB), caused by *Mycobacterium tuberculosis* (*M. tuberculosis*), is a bacterial disease caused by a single pathogen. In the treatment regimen of TB, the prolonged and combined use of first-line anti-TB drugs leads to the emergence and spread of drug-resistant strains. Mutations occurring in the *rpsL* and *rrs* gene regions are responsible for streptomycin (SM) resistance, the *katG* and *inhA* gene regions for isoniazid (INH), the *rpoB* gene region for rifampicin (RIF), and the *embA*, *embB* and *embC* gene regions for ethambutol (EMB) resistance. In this study, investigation of the presence of the mutations occurring in gene regions responsible for the first-line anti-TB drug resistance in clinical isolates of the *M. tuberculosis* complex (MTBC) with molecular method was aimed. A total of 87 MTK isolates that were sent to Mersin University Hospital Mycobacteriology Laboratory with suspicion of TB between 2016 and 2024, in which MTK growth was detected in the culture of clinical samples, and which were found to be resistant to at least one drug by the BACTEC MGIT 960 method were included in the study. In molecular resistance detection, polymerase chain reaction (PCR) was applied for each gene region. Agarose gel electrophoresis was performed on the amplicons obtained after PCR. According to the PCR results, 55 (63.2%) isolates were resistant to SM, 23 (26.5%) to INH, 7 (8%) to RIF and 2 (2.3%) to EMB. Five samples were identified as multidrug-resistant (MDR)-TB. In conclusion, molecular methods are very important in conducting research targeting specific resistance gene regions in a short time, in early and rapid diagnosis of drug resistance, in reducing the spread of resistance and in creating effective treatment.

Key words: *M. tuberculosis*, Resistance, PCR, Gene regions

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MYCOBACTERIUM TUBERCULOSIS KOMPLEKS KLİNİK İZOLATLARINDA BİRİNCİ SEÇENEK ANTİTÜBERKÜLOZ İLAÇ DİRENCİNİN İKİ FARKLI YÖNTEM İLE BELİRLENMESİ

DETERMINATION OF FIRST-LINE ANTITUBERCULOSIS DRUG RESISTANCE IN CLINICAL ISOLATES OF MYCOBACTERIUM TUBERCULOSIS COMPLEX BY TWO DIFFERENT METHODS

Nurcihan BİLTEKİN¹

¹Mersin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Farmasötik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Mersin, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7165-9385>

Doç. Dr. Mahmut ÜLGER²

²Mersin Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmasötik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Mersin, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6649-4195>

Prof. Dr. Gönül ASLAN³

³Mersin Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Mersin, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1221-7907>

ÖZET

Mycobacterium tuberculosis (*M. tuberculosis*)'in neden olduğu tüberküloz (TB), dünya genelinde en yüksek mortalite ve morbidite oranlarına sahip önemli bir patojendir. *M. tuberculosis* kompleks (MTK) izolatlarının anti-TB ilaçlara duyarlılığını belirlemek, tedavi etkinliği ve sürveyans verileri için son derece önemlidir. İlaç direnci tespiti için güvenilir, hızlı ve ucuz yöntemlere ihtiyaç vardır. Bu çalışmada, MTK izolatlarında birinci seçenek anti-TB ilaçlara karşı direnç varlığı BACTEC MGIT 960 ve REMA yöntemleri ile belirlenerek ülkemiz için epidemiyolojik veri elde edilmesine amaçlanmıştır. MTK üremesi tespit edilen 51 klinik izolatın birinci seçenek anti-TB ilaç duyarlılık paternleri BACTEC MGIT 960 ve REMA yöntemleri belirlendi. BACTEC MGIT 960 sonuçlarına göre streptomisine 28 (%55), izoniazide 19 (%37,2), rifampisine 2 (%3,9) ve etambutole 2 (%3,9) izolat dirençli olarak tespit edildi. İsoniazid ve rifampisine (çok ilaca dirençli (ÇİD)-TB) ise 2 izolat dirençli olarak bulundu. REMA sonuçlarına göre 51 izolatın 37 (%72,6)'sinde en az bir ilaca direnç tespit edildi (SM 8 [%15,7], INH 27 [%52,9], RIF 1 [%2] ve EMB 1 [%2]). 2 izolat ise ÇİD-TB olarak bulundu. Çalışma sonucunda; BACTEC MGIT 960 yönteminde SM'ye, REMA yönteminde ise INH'a karşı direncin daha fazla olduğu tespit edildi. Birinci seçenek anti-TB ilaçların MİK değerlerinin belirlenmesi ile bu izolatların direnç profilleri ayrıntılı olarak tespit edilmiş olacak ve hastalara yanlış tedavi rejimi uygulanması sonucu gereksiz antibiyotik kullanımının önüne geçileceği düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: *M.tuberculosis*, BACTEC MGIT 960, REMA, Direnç

ABSTRACT

Tuberculosis (TB), caused by the *Mycobacterium tuberculosis* (*M. tuberculosis*), is an important pathogen with the highest mortality and morbidity rates worldwide. Determining the susceptibility of *Mycobacterium tuberculosis* complex (MTC) isolates to anti-TB drugs is extremely important for treatment efficacy and surveillance data. Reliable, rapid and inexpensive methods are needed for the detection of drug resistance. In this study, it was aimed to obtain epidemiological data for our country

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

by determining the presence of resistance to first-line anti-TB drugs in MTC isolates using BACTEC MGIT 960 and REMA methods. The first-line anti-TB drug susceptibility patterns of 51 clinical isolates in which MTC growth was detected were determined by BACTEC MGIT 960 and REMA methods. According to the BACTEC MGIT 960 results, 28 (55%) isolates were resistant to streptomycin, 19 (37.2%) to isoniazid, 2 (3.9%) to rifampicin, and 2 (3.9%) to ethambutol. Two isolates were found to be resistant to isoniazid and rifampin (multidrug-resistant (MDR)-TB). According to the REMA results, resistance to at least one drug was detected in 37 (72.6%) of the 51 isolates (SM 8 [15,7%], INH 27 [52,9%], RIF 1 [2%] ve EMB 1 [2%]). Two isolates were found to be MDR-TB. As a result of the study, it was determined that resistance to SM was higher in the BACTEC MGIT 960 method and to INH in the REMA method. It is thought that by determining the MIC values of first-line anti-TB drugs, the resistance profiles of these isolates will be determined in detail and unnecessary antibiotic use will be prevented as a result of applying the wrong treatment regimen to patients.

Key words: *M.tuberculosis*, BACTEC MGIT 960, REMA, Resistance

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MİKROPLASTİKLERİN İNSAN SAĞLIĞI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN TOKSİKOLOJİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ TOXICOLOGICAL EVALUATION OF THE EFFECTS OF MICROPLASTICS ON HUMAN HEALTH

Ayça AKTAŞ ŞÜKÜROĞLU¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Mersin Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmasötik Toksikoloji ABD, Mersin, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3069-7905>

ÖZET

Mikroplastikler (MP), çapı <5 mm olan plastik partiküller, filmler ve lifler olarak adlandırılmaktadır. Günümüzde insanlar MP'lere musluk suyu, şişelenmiş su, deniz ürünleri, içecekler, süt, balık, tuzlar, meyveler ve sebzeler gibi çeşitli yollarla maruz kalmaktadır. Antropojenik kaynak türlerinden biri olan plastik ürünlerin tüketiminin artması ve bu ürünlerin kullanılmasına bağlı oluşan MP'ler birçok ekosistemde ve çevrede tespit edilmektedir. MP'lerin gıda zincirlerine ulaşması, bu plastik partiküllerin insan sağlığında oluşturduğu risklerin önemli olduğunu vurgulamaktadır. Ayrıca MP'lerin hidrofobik yüzeyleri, su üzerinde yüzmelerine ve polisiklik aromatik hidrokarbonlar (PAH'lar), poliklorlu bifeniller (PCB'ler) gibi kirleticileri de taşıma potansiyeline sahip olmalarına olanak tanımaktadır. İnsan sağlığı üzerindeki riskleri, taşıma potansiyeli oluşturdukları kimyasal kirleticilerden ve MP'lerin biyomagnifikasyonlarından da kaynaklanabilmektedir. MP'lerin çevre üzerindeki etkilerini bildiren daha önce yapılmış birçok çalışma olmasına rağmen, bunların insan vücudunda hücresele veya moleküler seviyelerdeki etkilerine ilişkin çok az araştırma bulunmaktadır. MP'lerin dışkı, kan, plasenta, alt solunum yolu ve akciğerler gibi insan vücudunda ortaya çıktığının bildirilmesi olası sağlık risklerine dikkat çekmektedir. Toksik Maddeler ve Hastalık Kayıt Ajansı (ATSDR) raporlarına göre yaygın MP'lerden olan Polistiren (PS) ve polivinil klorür (PVC), insanlarda sindirim, solunum ve dermal maruziyet yoluyla karsinogenezise neden olabileceği bildirilmektedir. MP'lere maruziyet sonucunda insanlarda; genotoksisite, hücre bölünmesi ve canlılığı, sitotoksisite, oksidatif stres indüksiyonu, metabolizma bozulması, DNA hasarı, inflamasyon ve immünolojik hasarlara neden olduğu görülmüştür. MP'ler ile ilgili toksikolojik araştırmalara verilen önemi giderek arttırmıştır. MP'lerin insan sağlığı açısından risk değerlendirmesinin yapılması karmaşık ve belirsiz bir konudur. MP'lerin ileriye dönük risk değerlendirmesinin yapılması, ekosistemler ve insanlar için risklerin ne zaman ve nerede beklenebileceğini belirlemek açısından önemli olacaktır. Bu çalışma ile MP maruziyeti ve insan sağlığı arasındaki etkileşimi kapsamlı bir şekilde aydınlatmak için, MP'lerin güncellenmiş toksikolojik verileri sistematik olarak gözden geçirilmiş ve etki biçimleri, olumsuz etkileri, toksik mekanizmaları ve yasal düzenlemelerde MP'lerin yeri incelenerek özetlenmiştir. Sonuç olarak bu çalışma ile MP'lerin toksikoloji açısından incelenerek, bu partiküllere maruziyet sonrasında sebep olabileceği sağlık risklerinin anlaşılması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mikroplastik, insan sağlığı, toksikoloji, risk

ABSTRACT

Microplastics (MPs) are plastic particles, films and fibres <5 mm in diameter. Today, people are exposed to MPs in various ways such as tap water, bottled water, seafood, beverages, milk, fish, salts, fruits and vegetables. MPs are detected in many ecosystems and environments due to the increased consumption of plastic products, one of the anthropogenic source types, and the use of these products. The fact that

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MPs reach food chains emphasises the importance of the risks posed by these plastic particles in human health. In addition, the hydrophobic surfaces of MPs allow them to float on water and have the potential to carry pollutants such as polycyclic aromatic hydrocarbons (PAHs), polychlorinated biphenyls (PCBs). Risks to human health may also arise from the chemical pollutants they have the potential to carry and the biomagnification of MPs. Although there are many previous studies reporting the effects of MPs in the environment, there is little research on their effects in the human body at the cellular or molecular levels. The reported occurrence of MPs in the human body, such as faeces, blood, placenta, lower respiratory tract and lungs, draws attention to possible health risks. The Agency for Toxic Substances and Disease Registry (ATSDR) reports that the common MPs polystyrene (PS) and polyvinyl chloride (PVC) may cause carcinogenesis in humans through ingestion, inhalation and dermal exposure. As a result of exposure to MPs in humans; genotoxicity, cell division and viability, cytotoxicity, oxidative stress induction, metabolism disruption, DNA damage, inflammation and immunological damage have increased the importance of toxicological research on MPs. Risk assessment of MPs for human health is a complex and uncertain issue. Prospective risk assessment of MPs will be important to determine when and where risks to ecosystems and humans can be expected. In this study, in order to comprehensively elucidate the interaction between MP exposure and human health, updated toxicological data of MPs were systematically reviewed and summarised by examining the modes of action, adverse effects, toxic mechanisms and the place of MPs in legal regulations. In conclusion, this study aims to understand the health risks that may be caused by exposure to these particles by examining MPs in terms of toxicology.

Keywords: Microplastics, human health, toxicology, risk

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ASMAÎ'NİN KİTÂBÜ'N-NAHL VE'L-KERM ADLI ESERLERİ ASMAÎ'S WORKS NAMED KİTÂBÜ'N-NAHL VE'L-KERM

Mustafa İBİŞ¹

¹*Dr. Öğr. Üyesi, Adıyaman Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Arap Dili ve Belagati, Adıyaman, Türkiye*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5457-3697>*

ÖZET

Ebû Saîd Abdülmelik b. Kureyb el-Asmaî, hicri 122 yılında Basra'da dünyaya gelmiştir ve Halife Me'mûn döneminde yine Basra'da 216 yılında vefat etmiştir. Abbasiler döneminde Arapların şiir ve hikâyelerini en iyi nakleden dil ve şiir konusunda en büyük âlimler arasında yer almıştır. Asmaî, halifelerin onunla sohbet etmeyi sevmesi sayesinde geniş bir tanınırlığa ulaşmış ve Halife Harûn Reşîd'in ilmi toplantıları, onun sesinin edebi ortamlarda yankılanmasını sağlamıştır. O, geçmiş dönemdeki haber ve şiirler titizlikle bir araya getirmesiyle büyük bir üne kavuşmuştur. Sonraki birçok yazarın onun dilsel ve edebi zenginliğinden yararlanması, bu popüleritenin bir kanıtı olarak gösterilmiştir. Asmaî'nin dil ve edebiyata olan merakı onu badiyelerde seyahat etmeye ve onların diline, kültürüne haberlerini tanımaya sevk etmiştir. Onun çeşitli milletlerin kültürlerini tanıma arzusu, ilme isteği, derin kültürü, zengin bilgisi ve geniş görüş açısıyla kendini göstermiş ve bu durum eserlerinin çokluğuna yansımıştır. Nitekim onun eserlerinin birçoğu kendi türünün ilk örneklerini teşkil etmiştir. Çalışmanın konusunu oluşturan Asmaî'nin "Kitâbü'n-Nahl ve'l-Kerm" adlı bu iki eseri, konu bazlı dil ve edebiyat alanında yazılmış türünün ilk örnekleri arasında yer almıştır. Eser Hurma ve üzüm olmak üzere iki kısa risaleden ibarettir. Bu iki risalenin Asmaî'ye aidiyeti ihtilafli ve teyide muhtaç olsa da ondan alıntılanmış, rivayet edilmiş veya onun görüşlerinin aktarılmış olmasının olabileceği konusu yapılan araştırmalar ışığında tespit edilmiştir. August Haffner'in katkılarıyla ilim dünyasına kazandırılan bu iki risaleden ilki dokuz diğeri ise 22 sayfadan oluşmuştur. Hurma ile ilgili ilk eser; Hurmanın türleri, yaprak ve gövdesi, meyve tutması, çiçeklenmesi ve olgunlaşması, meyvenin değişimi ve bozulması, ölçüleri, kapasitesi, kusurları, salkım özellikleri, hasadı, bitki özellikleri, grupları ve yetiştirildiği yerler olmak üzere neredeyse tüm detaylarını ve bunların isimlendirilmesini ele almaktadır. Üzüm ile ilgili diğer eseri; üzümün dikim şekillerinden ve bunların isimlerinden, meyvesinden, türlerinden, toprağından, zamanla aldığı şekillerinden, olgunlaşmasından, bağından, kalitesinden ve kullanıldığı yerlerden bahsetmiş ve zaman zaman bunlara şiirlerden örnekler getirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Arap Dili ve Belagati, Asmaî, Nebât, Nahl, Kerm.

ABSTRACT

Abu Said Abd al-Malik ibn Kureyb al-Asmaî was born in Basra in the year 122 AH and passed away in Basra in 216 AH during the reign of Caliph al-Ma'mun. He is regarded as one of the greatest scholars in the field of language and poetry, known for his exceptional ability to convey the poetry and stories of the Arabs during the Abbasid period. Asmaî gained widespread recognition thanks to the caliphs' fondness for conversing with him, and his presence in the scholarly gatherings of Caliph Harun al-Rashid ensured that his voice resonated in literary circles. He achieved great fame by meticulously compiling news and poetry from earlier periods. The fact that many later writers drew upon his linguistic and literary richness serves as evidence of his popularity. Asmaî's curiosity about language and literature led him to travel to the deserts, where he sought to understand their language and culture. His desire to learn about the cultures of various nations, his thirst for knowledge, profound culture, rich knowledge, and broad perspective are reflected in the multitude of his works. Indeed, many of his writings represent

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

some of the earliest examples in their respective genres. The two works of Asmaî titled "Kitâbü'n-Nahl ve'l-Kerm," which form the subject of this study, are among the first examples of their kind written in the field of topic-based language and literature. The work consists of two short treatises on dates and grapes. Although the attribution of these two treatises to Asmaî is disputed and requires confirmation, research has indicated that they may have been quoted, narrated, or conveyed his views. The first of these two treatises, brought to the academic world with the contributions of August Haffner, consists of nine pages, while the second contains 22 pages. The first treatise on dates addresses nearly all details regarding the types of dates, their leaves and trunks, fruit setting, flowering and ripening, changes and spoilage of the fruit, measurements, capacity, defects, bunch characteristics, harvesting, plant features, groups, and the places where they are cultivated. The other treatise on grapes discusses the planting methods and their names, the fruit, types, soil, the shapes they take over time, ripening, vineyards, quality, and the places where they are used, occasionally providing examples from poetry.

Keywords: Arabic Language and Rhetoric, Asmaî, Nebât, Nahl, Kerm.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

FORMATION AND DEVELOPMENT OF HOT SKILLS IN MATHEMATICS

S.G.Eszhanova

Zhetysu University named after Ilyas Zhansugurov, Taldykorgan, Kazakhstan

ABSTRACT

This article explores the problem of forming and developing Higher-Order Thinking Skills (HOT Skills) in mathematics education. It examines their significance in the modern educational process, their impact on students' cognitive abilities, and their application in various fields of science and technology. The key components of HOT Skills, including critical, analytical, and creative thinking, are described, along with their role in enhancing mathematical literacy. Special attention is given to methods and tools that contribute to the development of these skills, such as solving non-standard problems, inquiry-based learning, digital technologies, and the Socratic method. An analysis of leading scholars' works in this field is presented, demonstrating the effectiveness of the proposed approaches.

Keywords: HOT Skills, mathematics education, critical thinking, inquiry-based learning, digital technologies.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ELEKTROLİZİ ETKİLEYEN PARAMETRELERİNİN OPTİMİZASYONU OPTIMIZATION OF PARAMETERS AFFECTING ELECTROLYSIS

Simge ÖZTÜRK¹

¹*Dr., Vestel Beyaz Eşya A.Ş., Teknoloji Geliştirme Departmanı, Manisa, Türkiye*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5979-1711>*

Rüstem AŞIK²

²*Vestel Beyaz Eşya A.Ş., Teknoloji Geliştirme Departmanı, Manisa, Türkiye*

ÖZET

Deterjanlar, çevreye zararlı olabilecek kimyasallar içermektedirler ve kullanıcıların sürekli olarak yeni deterjan satın almasını gerektirmektedirler ve bu durum kullanıcılar için ayrıca bir maliyet oluşturmaktadır. Kullanıcılar maliyetin yanı sıra kimyasal deterjanların yıkama sonrasında kalabileceğinden, bu kalıntılar ayrıca sağlık sorunlarına da yol açabilmektedir.

Elektroliz, suyu ve tuzu kullanarak kimyasal bileşenleri ayrıştırma yöntemidir. Bu süreçte, tuzlu su (NaCl) elektrolize edildiğinde, klor gazı (Cl₂) ve sodyum hidroksit (NaOH) oluşmaktadır. Bu bileşenler suyla birleşerek ağartıcı özellikteki hipokloröz asit (HOCl) üretilmektedir. Elektroliz teknolojisi, dezenfeksiyon ve temizlik amaçlı kimyasal üretiminde yaygın olarak kullanılmaktadır. Elektroliz ile çalışan makineler, kullanıcıların ekstra deterjan eklemesine gerek kalmadan otomatik olarak ağartıcı üretmektedirler. Bu, kullanıcılar için pratik bir çözüm sunar ve temizlik performansını artırılmasını sağlamaktadır. Geleneksel yıkayıcı makineler, deterjan kullanarak çalışırken, elektroliz ile ağartıcı üreten makineler, kimyasal deterjanların kullanımını azaltarak daha çevre dostu bir alternatif sunmaktadırlar. Bu makineler, suyun elektroliz edilmesiyle üretilen ağartıcıların etkisini kullanarak, hijyenik bir temizlik sağlanmaktadır.

Mevcut çalışmada, kimyasal deterjan kullanımının azaltılması veya ortadan kaldırmasını sağlamak amacıyla elektroliz yöntemi kullanarak ağartıcı (hipokloröz asit, HOCl) üretim yönteminin optimizasyonu hedeflenmiştir. Bu amaçla, elektrolizi etkileyen parametrelerin (su sıcaklık farkı, su miktarı, pH, su iletkenlik değeri, suyun yükseltgenme indirgenme potansiyeli değeri) optimizasyonu gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Elektroliz, hipokloröz asit, ağartıcı,

ABSTRACT

Detergents contain chemicals that can be harmful to the environment and require users to constantly purchase new detergents, which creates an additional cost for users. In addition to the cost, users may also experience health problems as chemical detergents may remain after washing, as these residues.

Electrolysis is a method of separating chemical components using water and salt. In this process, when salt water (NaCl) is electrolyzed, chlorine gas (Cl₂) and sodium hydroxide (NaOH) are formed. These components combine with water to produce hypochlorous acid (HOCl), which has bleaching properties. Electrolysis technology is widely used in the production of chemicals for disinfection and cleaning purposes. Electrolysis-powered machines automatically produce bleach without the need for users to add extra detergent. This offers a practical solution for users and increases cleaning performance. While traditional washing machines operate using detergent, electrolysis-powered machines offer a more environmentally friendly alternative by reducing the use of chemical detergents. These machines provide hygienic cleaning by using the effect of bleaches produced by electrolyzing water.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

The aim of the current study was to optimize the bleach (hypochlorous acid, HOCl) production method using electrolysis in order to reduce or eliminate the use of chemical detergents. For this purpose, the optimization of the parameters affecting electrolysis (water temperature difference, water amount, pH, water conductivity value, oxidation-reduction potential value of water) was carried out.

Keywords: Electrolysis, hypochlorous acid, bleach,

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ELEKTROLİZDE ORTAYA ÇIKAN KLOR GAZININ UZAKLAŞTIRILMASI İÇİN ÇALIŞMA ALGORİTMASI GELİŞTİRİLMESİ DEVELOPMENT OF A WORKING ALGORITHM FOR REMOVAL OF CHLORINE GAS EMERGING IN ELECTROLYSIS

Simge ÖZTÜRK¹

¹*Dr., Vestel Beyaz Eşya A.Ş., Teknoloji Geliştirme Departmanı, Manisa, Türkiye*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5979-1711>*

Rüstem AŞIK²

²*Vestel Beyaz Eşya A.Ş., Teknoloji Geliştirme Departmanı, Manisa, Türkiye*

ÖZET

Deterjanlar, çevreye zararlı olabilecek kimyasallar içermektedirler ve kullanıcıların sürekli olarak yeni deterjan satın almasını gerektirmektedirler ve bu durum kullanıcılar için ayrıca bir maliyet oluşturmaktadır. Kullanıcılar maliyetin yanı sıra kimyasal deterjanların yıkama sonrasında bulaşıkların üzerinde kalıntı olarak kalabileceğinden, bu kalıntılar ayrıca sağlık sorunlarına da yol açabilmektedir.

Elektroliz, suyu ve tuzu kullanarak kimyasal bileşenleri ayrıştırma yöntemidir. Bu süreçte, tuzlu su (NaCl) elektrolize edildiğinde, klor gazı (Cl₂) ve sodyum hidroksit (NaOH) oluşmaktadır. Klor gazı (Cl₂), ağartıcı üretimi sırasında ortaya çıkabilecek potansiyel tehlikeli bir yan üründür. Klor gazının solunması durumunda ciddi sağlık sorunlarına yol açabilmektedir. Yüksek konsantrasyonlardaki klor gazı, solunum yollarını tahriş eder, akciğerlere zarar verebilir ve ciddi zehirlenmelere neden olabilir.

Ortamda biriken klor gazının güvenli bir şekilde uzaklaştırılması, kullanıcıların sağlığının korunmasını sağlamaktadır. Ayrıca, klor gazı son derece korozyf bir gazdır. Metal bileşenlerin, elektronik parçaların ve diğer hassas yüzeylerin korozyona uğramasına neden olabilir. Bu da makinenin ömrünün kısalmasına ve performansının düşmesine yol açmaktadır. Klor gazının atmosfere kontrolsüz bir şekilde salınması da çevre için zarar vericidir. Bu nedenle, klor gazının doğru bir şekilde ayrıştırılması ve/veya uzaklaştırılması çevresel sürdürülebilirlik açısından da kritiktir. Bu nedenle, sağlık ve güvenlik, korozyon oluşumu ve çevre üzerine olumsuz etkisi nedeniyle klor gazının ayrıştırılması ve/veya uzaklaştırılması işlemi önemlidir.

Mevcut çalışmada, elektroliz ile ağartıcı (hipokloröz asit, HOCl) üretiminde oluşan klor gazının güvenli bir şekilde ayrıştırılması veya uzaklaştırılması konusundaki klor gazı ayrıştırma ünitesinin çalışma algoritmasının geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Elektroliz, klor gazı, hipokloröz asit, ağartıcı, beyaz eşya

ABSTRACT

Detergents contain chemicals that can be harmful to the environment and require users to constantly purchase new detergents, which is an additional cost for users. In addition to the cost, users can also cause health problems as chemical detergents can remain as residue on dishes after washing.

Electrolysis is a method of separating chemical components using water and salt. In this process, when salt water (NaCl) is electrolyzed, chlorine gas (Cl₂) and sodium hydroxide (NaOH) are formed. Chlorine gas (Cl₂) is a potentially dangerous byproduct that can occur during bleach production. Inhalation of chlorine gas can cause serious health problems. High concentrations of chlorine gas irritate the respiratory tract, can damage the lungs and can cause serious poisoning.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Safe removal of chlorine gas accumulated in the environment ensures the protection of users' health. In addition, chlorine gas is an extremely corrosive gas. It can cause corrosion of metal components, electronic parts and other sensitive surfaces. This leads to a shortening of the life of the machine and a decrease in its performance. The uncontrolled release of chlorine gas into the atmosphere is also harmful to the environment. Therefore, the correct separation and/or removal of chlorine gas is also critical for environmental sustainability. Therefore, the separation and/or removal of chlorine gas is important due to its negative impact on health and safety, corrosion formation and the environment. In the current study, it was aimed to develop the operating algorithm of the chlorine gas separation unit for the safe separation or removal of chlorine gas formed in the production of bleach (hypochlorous acid, HOCl) by electrolysis.

Keywords: Electrolysis, chlorine gas, hypochlorous acid, bleach, white goods

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SYNTHESIS AND CHARACTERIZATION OF AMINE-FUNCTIONALIZED NiCo BIMETALLIC MOF STRUCTURES via DIFFERENT SYNTHESIS METHOD FARKLI SENTEZ YÖNTEMLERİ İLE AMİN FONKSİYONLU NİCO BİMETALİK MOF YAPILARIN SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU

Ece TASKOLGESİ¹

¹BSc Student, Middle East Technical University, Department of Metallurgical and Material Engineering, Ankara, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-5960-7210>

Utku Bulut SIMSEK²

²Asst. Prof. Dr., Istanbul Aydın University Anadolu Bil Vocational School Department of Machine, Istanbul, Türkiye (Corresponding Author)

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9629-299X>

Suleyman Gokhan COLAK³

³Asst Prof Dr., Iskenderun Technical University, Faculty of Engineering and Nautal Sciences, Department of Biomedical Engineering, Hatay -Türkiye

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4978-1499>

Muslum DEMİR⁴

⁴Assoc. Prof. Dr., Bogazici University Department of Chemical Engineering, Istanbul, Türkiye

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6842-8124>

ÖZET

Metal-Organik Kafes (MOF) yapılar bir metal iyonu ve organik bir ligandın birleşimi ile oluşan yüksek yüzey alanı ve kimyasal kararlılığa sahip sıfır (0D) bir (1D), iki (2D) ve üç (3D) boyutlu yapılardır. Bu yapılar farklı metal ve farklı ligandlar kullanılarak çeşitlendirileceği gibi farklı boyutlarda da sentezlenebilmektedir. MOF yapıların metal iyonlarının iki metalden oluşması durumunda ise bu yapılar bimetalik MOF (BMOF) yapılar denilmektedir. BMOF yapılar MOF yapılar ile benzer özellik göstermesine karşın iki metalin sinerjik etkisinden dolayı uygulama alanlarında MOF yapılar göre daha üstün özelliklere sahip yapılardır. MOF ve BMOF yapılar çeşitli sentez yöntemleri ile farklı morfoloji ve boyutlarda yüksek saflıkta sentezlenebilmektedir. Bu çalışmada geleneksel solvotermal ve süperkritik karbondioksit destekli sentez yöntemleri kullanılarak amin fonksiyonlu Nikel ve Kobalt (NiCo) BMOF yapıları sentezlenmiştir. Sentezlenen yapıların karakterizasyon işlemleri morfolojik yapılarını belirlemek için taramalı elektron mikroskobu (SEM), kristal yapılarını belirlemek için X Işını Difraksiyonu (XRD) ve yüzey alanı ve gözenekliliklerini belirlemek için BET Yüzey alanı ve gözeneklilik analizi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen karakterizasyon sonuçlarında, süperkritik karbondioksit destekli sentez yöntemi ile sentezlenen NiCo BMOF yapıların daha homojen bir morfolojiye ve daha yüksek bir kristal yapısına sahip olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen yüzey alanı ve gözeneklilik analizlerinde ise süperkritik sentez koşullarında sentezlenen numunenin BET yüzey alanının 885,37 m²/g ve gözenek hacminin ise 2,02 cm³/g olduğu, geleneksel solvotermal yöntem ile sentezlenen numunenin BET yüzey alanının 397,62 m²/g ve gözenek hacminin 1,14 cm³/g olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen bu sonuçlara göre süperkritik sentez yönteminin BMOF yapıların yüzey alanı ve gözenek hacmine büyük etkisinin olduğu ve geleneksel solvotermal yöntemle kıyasla hem yüzey alanı hem de gözenek hacmini yaklaşık 2 kat artırdığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Metal-Organik Kafes (MOF), Bimetalik MOF, Süperkritik CO₂, BET Yüzey Alanı.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Metal-Organic Frameworks (MOFs) are a class of crystalline porous materials composed of metal ions coordinated with organic ligands, exhibiting high surface area, tunable porosity, and structural diversity. These materials can be synthesized in various dimensions, including zero-dimensional (0D), one-dimensional (1D), two-dimensional (2D), and three-dimensional (3D), and their structural properties can be tailored by selecting different metal centers and organic linkers. When MOF structures incorporate two distinct metal ions within their framework, they are referred to as bimetallic MOFs (BMOFs). Compared to their monometallic counterparts, BMOFs often demonstrate enhanced physicochemical properties due to the synergistic interaction between the two metal species, making them particularly advantageous for applications. The synthesis of MOF and BMOF structures can be achieved through various techniques, yielding materials with distinct morphologies, crystallinities, and porosities. In this study, amine-functionalized NiCo BMOFs were synthesized using both the conventional solvothermal method and a supercritical carbon dioxide-assisted synthesis approach. The resulting materials were thoroughly characterized to evaluate their structural and morphological properties. Scanning electron microscopy (SEM) was employed to investigate surface morphology, while X-ray diffraction (XRD) was used to determine the crystalline phase of the materials. Additionally, BET surface area and porosity measurements were conducted to analyze the textural properties of the synthesized BMOFs. Characterization results demonstrated that the supercritical carbon dioxide-assisted synthesis method yielded NiCo BMOFs with a more uniform morphology and higher crystallinity compared to the conventional solvothermal approach. Surface area and porosity analyses further revealed that the BET surface area and pore volume of the supercritical carbon dioxide-synthesized BMOF reached 885.37 m²/g and 2.02 cm³/g, respectively, whereas the solvothermally synthesized sample exhibited a BET surface area of 397.62 m²/g and a pore volume of 1.14 cm³/g. These findings highlight the significant impact of the synthesis method on the structural and textural properties of BMOFs, with the supercritical carbon dioxide-assisted approach demonstrating a nearly twofold enhancement in surface area and porosity compared to the conventional solvothermal method.

Keywords: Metal-Organic Framework (MOF), Bimetallic MOF, Supercritical CO₂, BET Surface Area.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

6 ŞUBAT KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİNDE KAHRAMANMARAŞ MERKEZİNDE HASAR GÖREN TARİHİ YIĞMA TAŞ MİNARELERİN HASAR BİÇİMLERİNİN İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF DAMAGE FORMS OF HISTORICAL MASONRY STONE MINARATS DAMAGED IN KAHRAMANMARAŞ CENTER DURING THE 6TH FEBRUARY KAHRAMANMARAŞ EARTHQUAKES

İsmet ÇALIK

Dr., Vakıflar Genel Müdürlüğü, Sanat Eserleri ve Yapı İşleri Daire Başkanlığı, Ankara, Turkey

ORCID: 0000-0002-1096-428X

ÖZET

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli Mw 7.7 ve 7.6 büyüklüğünde çok şiddetli iki deprem, bölgede önemli can ve mal kayıplarına yol açmıştır. Deprem etkisiyle, kültürel mirasımızın önemli öğelerinden tarihi yığma minarelerde ciddi hasarlar ve göçmeler yaşanmıştır. Bu çalışmada, 6 Şubat 2023 depremlerinden etkilenen taşınmaz kültürel mirasların en narin örneklerinden olan tarihi minarelerin Kahramanmaraş İl merkezindeki örnekleri incelenmiş, hasar boyutları ve yerleri araştırılmıştır. Çalışma kapsamında, depremin hemen sonrasında Kahramanmaraş İli Merkez İlçeleri olan Dulkadiroğlu ve Onikişubat ilçelerinde bulunan farklı geometrik özelliklere sahip hasar almış toplam yirmi iki tarihi minarede depremden dolayı oluşan hasarlar gözlemsel olarak tespit edilmiştir. Minarelerde oluşan hasarların, oluştuğu yerler ve minarenin ayırık-bitişik-çatı üstü konumlanması ile hasar ilişkileri incelenmiştir. İncelenen yirmi iki minarenin yedi tanesinin çatlaklar ile ayakta kaldığı, üç minarede toptan göçmenin, on iki minarede ise çeşitli kademelerden göçmenin oluştuğu belirlenmiştir. Göçme kotlarının, kaide üstü seviyesinde yoğunlaştığı görülmüştür. Ülkemiz açısından oldukça önemli olan bu taşınmaz kültürel mirasın geleceğe güvenle devredilmesi adına gerçekleştirilen bu çalışmada, yığma minarelerdeki depreme bağlı hasarların çeşitleri ve oluşma biçimleri incelenerek restorasyon çalışmalarına ışık tutması açısından alınabilecek tedbirlere ilişkin öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Hasar inceleme, Kahramanmaraş Minareleri, Yığma minareler.

ABSTRACT

On February 6, 2023, two very severe earthquakes of MW 7.7 and 7.6, based in Kahramanmaraş, led to significant losses in the region. With the effect of the earthquake, serious damage and collapses was experienced in historical masonry minarets, one of the elements of our cultural heritage. In this study, the examples of the historical minarets, which are one of the most delicate prefixes of the immovable cultural heritage affected by the earthquakes of February 6, 2023, were examined and the damage dimensions and locations were investigated. Within the scope of the study, damage caused by the earthquake was observed in a total of twenty-two historical minarets with different geometric features in Dulkadiroğlu and Qnikişubat districts, which are the central districts of Kahramanmaraş province immediately after the earthquake. Damage relations were examined by the location of the damage, places where the minarets occur and the minaret is located on the detached-adjacent-rooftop positioning. It was determined that seven of the twenty-two minarets examined remained standing with cracks, three minarets collapsed altogether, and twelve minarets collapsed at various levels. It was observed that the collapse elevations were concentrated at the above-base level. In this study, which was carried out for the safe and transfer to the future of cultural heritage, the types of earthquake-related damages and the

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

forms of their formation in the masonry minarets were examined and suggestions were made regarding the measures that can be taken to shed light on the restoration works.

Keywords: Earthquake, Damage investigation, Kahramanmaraş minarets, Masonry minarets

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EŞİK VE STOKASTİK YÖNTEMLERE DAYALI DİNAMİK VE HİBRİT SALDIRI ALGILAMA MODELİ DYNAMIC AND HYBRID ATTACK DETECTION MODEL BASED ON THRESHOLD AND STOCHASTIC METHODS

Cerennur KORKUT

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Mühendislik Fak., Bilgisayar Mühendisliği Böl., Bolu, Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-9879-0379>

Ceyda KAHRAMAN

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Mühendislik Fak., Bilgisayar Mühendisliği Böl., Bolu, Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-6821-5414>

Saltık Buğrahan KIZILTAŞ

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Mühendislik Fak., Bilgisayar Mühendisliği Böl., Bolu, Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/00009-0000-4697-436X>

Mehmet MİLLİ

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Mühendislik Fak., Bilgisayar Mühendisliği Böl., Bolu, Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0759-4433>

ÖZET

Siber güvenlik tehditleri, internet kullanımının yaygınlaşmasıyla daha karmaşık ve sık hale gelmiştir. Bu durum şirketler, kuruluşlar ve bireysel kullanıcılar için önemli riskler oluşturmaktadır. Geleneksel Saldırı Algılama Sistemleri (IDS), literatürde önceden tanımlanmış saldırı imzalarına dayanarak çalışır. Bu, Geleneksel Saldırı Algılama Sistemlerinin bilinen tehditlere karşı başarılı olmasını sağlar. Ancak, ortaya çıkan veya daha önce görülmemiş saldırı modellerini tespit etmek için yetersiz kalırlar. Bu sınırlama, ağ trafiğindeki anormallikleri tespit edebilen daha uyarlanabilir ve akıllı tespit mekanizmalarının geliştirilmesini gerekli kılmaktadır. Literatürde ağ trafiğindeki anomalileri tespit etmek için genelde eşik değer ve stokastik yöntemler mevcuttur. Eşik değer yaklaşımları dinamik olmayan yapısı nedeniyle ağ trafiğindeki değişimlere karşı hassasiyet göstermez. Ayrıca, sıfıncı gün saldırıları gibi yeni tehditleri tespit edemez. Buna karşın stokastik yöntemler ise hesaplama açısından karmaşık ve yoğun kaynak gerektirir. Ayrıca yanlış pozitif oranları, yöntemin etkinliğini sınırlayabilir. Bu sebeple bu farklı bakış açılarının dezavantajlarını hafifletebilmek için hibrit modeller önerilmektedir. Son zamanlarda karmaşıklaşan güvenlik tehditlerine karşı birçok hibrit model önerilmiştir. Bu çalışmada, anormal ağ davranışının tespitini iyileştirmek için eşik tabanlı ve stokastik yöntemleri birleştiren dinamik bir saldırı tespit modeli önerilmiştir. Eşik tabanlı yaklaşım, normal trafikten sapmaları tespit etmek için genel bir temel sağlarken, stokastik modeller karmaşık ve gelişen tehditleri tespit etmek için olasılıksal teknikler kullanır. Bu hibrit metodoloji, sistemin hem bilinen hem de bilinmeyen saldırıları daha yüksek doğruluk ve uyarlanabilirlikle tespit etmesini sağlar. Önerilen modelin etkinliğini değerlendirmek için çeşitli gerçek dünya siber saldırılarını içeren CICIDS2017 veri kümesi kullanılarak deneyler yürütülmüştür. Doğruluk, kesinlik, geri çağırma ve yanlış pozitif oranı gibi performans ölçütleri, modelin meşru ve kötü amaçlı faaliyetler arasında ayırım yapma yeteneğini değerlendirmek için analiz edildi. Bu çalışmanın sonuçları, geliştirilen hibrit modelin, yanlış pozitifleri azaltırken tespit oranlarını iyileştirirken stokastik ve eşik tabanlı yöntemlerden önemli ölçüde daha iyi performans sağladığını göstermektedir. Bu bulgular, birlikte kullanıldığında stokastik ve eşik

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

yaklaşımlarının modern IDS çözümlerini ilerletmedeki potansiyelini vurgulayarak daha sağlam ve uyarlanabilir bir siber güvenlik çerçevesi sağlamaktadır.

Anahtar kelimeler: ağ trafik analizi, anomali tespiti, CICIDS2017 veri kümesi, ağ güvenliği, siber tehditler.

ABSTRACT

Cybersecurity threats have become more sophisticated and frequent with the increasing prevalence of internet usage. This poses significant risks for companies, organizations, and individual users. Traditional Intrusion Detection Systems (IDS) operate based on predefined attack signatures in the literature. This enables IDSs to be successful against known threats. However, it is insufficient to detect emerging or previously unseen attack patterns. This limitation necessitates the development of more adaptable and intelligent detection mechanisms that can detect anomalies in network traffic. In the literature, there are generally threshold and stochastic methods to detect anomalies in network traffic. Threshold approaches are not sensitive to changes in network traffic due to their non-dynamic structure. In addition, they cannot detect new threats such as zero-day attacks. On the other hand, stochastic methods are computationally complex and resource-intensive. In addition, false-positive rates may limit the effectiveness of the method. For this reason, hybrid models are proposed to alleviate the disadvantages of these different perspectives. Recently, many hybrid models have been proposed against increasingly complex security threats. In this study, a dynamic intrusion detection model that combines threshold-based and stochastic methods is proposed to improve the detection of anomalous network behavior. While the threshold-based approach provides a general basis for detecting deviations from normal traffic, stochastic models utilize probabilistic techniques to detect complex and evolving threats. This hybrid methodology enables the system to detect both known and unknown attacks with higher accuracy and adaptability. To evaluate the effectiveness of the proposed model, experiments are conducted using the CICIDS2017 dataset, which includes various real-world cyber attacks. Performance metrics such as accuracy, precision, recall, and false positive rate were analyzed to evaluate the model's ability to distinguish between legitimate and malicious activities. The results of this study show that the developed hybrid model provides significantly better performance than stochastic and threshold-based methods while improving detection rates while reducing false positives. These findings highlight the potential of stochastic and threshold approaches in advancing modern IDS solutions when used together, providing a more robust and adaptable cybersecurity framework.

Keywords: network traffic analysis, anomaly detection, CICIDS2017 dataset, network security, cyber threats.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

İRAN'DA KISA ve BAŞARISIZ DEVLET KURMA GİRİŞİMİ: 1946 MAHABAD CUMHURİYETİ

A SHORT AND UNSUCCESSFUL ATTEMPT TO FOUND A STATE IN IRAN: THE 1946 MAHABAD REPUBLIC

Aykut DALAK¹

¹*Dr. Öğretim Görevlisi, Karabük Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, Karabük, Türkiye.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9342-3584>*

ÖZET

Bu çalışma Kuzeybatı İran'da İkinci Dünya Savaşı sonrasında başarısız bir devlet kurma girişimi olan Mahabad Cumhuriyeti'ne odaklanmaktadır. Bir yıldan az süren bu girişim bir dizi sosyal, siyasi ve jeopolitik faktörle şekillenmiştir. Bu çalışma sözü geçen deneyimin tarihsel arka planını, başlangıcını, iç çekişmelerini ve nihai sonunu doküman analizi yöntemini kullanarak ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu konuda yazılmış eserlerin odağa alınmasıyla incelenecek olan Mahabad Cumhuriyeti girişiminin başlangıcı ve bitişi ile ilgili siyasi dinamiklerin neler olduğu açıklanmaya çalışılmıştır. Bu çalışma Soğuk Savaş'ın başlangıcına denk gelen bu girişimin çöküşünün jeopolitik istikrarsızlık, birleştirici bir liderliğin eksikliği, diğer devletlerden gelen maddi ve manevi desteğin olmayışı ve İran'ın görece yüksek askeri gücü gibi iç ve dış sebeplerin birleşimi ile geldiğini öne sürmektedir. Bölgedeki diğer devletler içinde azınlık halde bulunan Kürtler açısından bir bağımsızlık sembolü olarak görülen Mahabad Cumhuriyeti girişimi otonomi yahut bağımsızlık arayışında diğer hareketlerinin geleceği açısından büyük önemi haizdir. Kürtlerin uluslaşma süreçlerine de değinen bu çalışma dünya savaşları sonrasında böylesi hareketlerin büyük devletlerce nasıl ele alındığını da ortaya koymuştur. Özellikle İkinci Dünya Savaşı sonrasında yaygınlaşan bağımsızlık hareketlerinden güç alan Mahabad Cumhuriyeti girişiminin kendine has gelişim safhası ve başarısızlıkla sonuçlanmasının sebepleri ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mahabad Cumhuriyeti, Milliyetçilik, Uluslaşma, İran.

ABSTRACT

This study focuses on the unsuccessful attempt to found a state of the 1946 Mahabad Republic after the World War II. Lasting less than a year, this attempt was determined by a series of social, political and geopolitical reasons. This study aims to put forward the historical background, beginning, internal disputes and eventual demise of the attempt by employing the method of document analysis. In this study, the 1946 Mahabad Republic, which is to be investigated by focusing on the academic studies, has been explained in terms of dynamics related to its onset and closure. This study argues that the attempt of 1946 Mahabad Republic, the demise of which falls on the eve of the Cold War, was a complex of internal and external factors such as geopolitical instability in the region, lack of unifying leadership, lack of moral and material support from international community and relatively stronger military power of Iran. The attempt of the 1946 Mahabad Republic is of great importance in terms of the future of movements of Kurds living as minorities in other states in the region and is deemed as the symbol of independence by them. This study touching upon the nation building process of Kurds reveals how this sort of movements and attempts was approached by great powers subsequent to the world wars. In this study, distinctive development phase and reasons for failure of the 1946 Mahabad Republic attempt,

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

which was highly affected by the autonomy and independence movements following the World War II, have been put forth.

Keywords: Mahabad Republic, Nationalism, Nation Building, Iran.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ÇOKAN VELİHANOV'UN HAYATI VE BOZKIR TÜRK TOPLUMLARININ KÜLTÜREL ÇALIŞMALARINA KATKILARI LIFE OF COKHAN VELIKHANOV AND HIS CONTRIBUTIONS TO CULTURAL WORKS OF STEPPE TURKIC WORLD

Aykut DALAK²

¹*Dr. Öğretim Görevlisi, Karabük Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, Karabük, Türkiye.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9342-3584>*

ÖZET

Bu çalışma Orta Asya Bozkır Türk toplumlarının modernleşmesine büyük katkıları olan Çokan Velihanov'un hayatını ve çalışmalarını odağa almaktadır. Velihanov'un hayatı ve çalışmalarını konu alan kaynakların incelenmesine dayanan bu çalışmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışma doküman incelemesi yöntemine başvurarak özellikle 19. yüzyılın modernleşen toplumlarında yeni ile geleneksel arasındaki dengeyi sağlamaya çalışan entelektüellerin ve reformcuların rollerini vurgulamayı amaçlamaktadır. Hem Türk modernleşmesine hizmet eden hem de hem Türk dünyasında birlik ideallerini ifade eden İsmail Gaspıralı gibi muasır fikir adamları ile benzer fikirleri ifade eden Velihanov bozkır toplumlarının geleneksel mirasının modern dünyaya nasıl entegre edileceğini öne sürmektedir. Velihanov'un hayatının belirli kesitlerinin öne çıkarılması ve Türk dünyasının en önemli tarihsel ve kültürel eserlerine yaptığı katkılarının ortaya konması 19. yüzyıl modernleşme hareketlerinin yapısını anlama açısından büyük önem arz etmektedir. Velihanov'un hayatına ve çalışmalarına odaklanan bu çalışma yalnızca Velihanov'un biyografisinin bir özeti mahiyeti taşımamaktadır. Aynı zamanda modernleşme konusunda gecikmiş bir toplumun içinde bulunan bir entelektüelin fikir önerilerine ve uygulama çabalarına da dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Velihanov, Modernleşme, Türk dünyası.

ABSTRACT

This study focuses on life and works of Cokhan Velikhanov whose contributions are significant to the modernisation process and attempts in the Turkic communities of Central Asia. Document analysis method has been chosen in this study based on investigation of sources following life and works of Velikhanov. Applying document analysis, this study aims to emphasise the roles of the intellectuals struggling to seek to balance tradition (old) with modernisation (new) in the communities getting modernised in the 19th century. Velikhanov, expressing similar ideas to the figures such as Ismail Gasprisinki, who served for the modernisation of Turkic world and stated ideals for the unity of Turkic world, put forward how traditional Turkic elements and steppe legacy could be integrated into the modern world. Featuring specific parts of Velikhanov's life and his contributions to discovery of historical and cultural pieces of Turkic world are of great importance in order to comprehend of formation of modernisation in the 19th century. This study focusing on life and works of Velikhanov is not only a brief biography of his but also an indication of how an intellectual struggled to suggest and offer theoretical and practical solutions in a community late for modernisation.

Keywords: Velikhanov, Modernisation, Turkic World.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

LSTM-BASED LEARNING OF AUTOMATA MODELS FOR PRODUCTION LINE OPERATIONS

*Iyas Altalafha*¹

¹ *Istanbul Technical University, Control and Automation Engineering, Istanbul, Turkey.*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-7006-661X>

*Yaprak Yalçın*²

² *Istanbul Technical University, Control and Automation Engineering, Istanbul, Turkey.*

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9261-9032>

*Gülcihan Özdemir*³

³ *Istanbul Technical University, Informatics Institute, Istanbul, Turkey.*

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2073-9366>

ABSTRACT

Production Lines and Conveying Systems are the staple of modern manufacturing processes. Manufacturing efficiency is directly related to the efficiency of the means of production and conveying. Modelling of manufacturing processes open the door for better structuring and planning the manufacturing processes. A system model allows for the visualisation of the production process and therefore aid in improving production output. Modelling in the industrial context has always been a challenge due to the complexity that comes along with modern manufacturing standards. Conveying systems, representing a major component of production lines, are chosen as the target to model to present an approach applicable in large scale production lines in a simpler format. An automaton is a model representing a system, as would a state-flow diagram, where it can be defined by the inputs, outputs, transitions, states and a mapping function. A turn-key approach that considers the sequential nature of production and conveying processes is considered. Long Short-Term Memory is a pattern recognition Recurrent Neural Network, that is utilised on a simple pneumatic conveying system which transports a wooden block around the system. Recurrent Neural Networks (RNNs) capture temporal dependencies through feedback loops, while Long Short-Term Memory (LSTM) networks enhance this capability by using gated mechanisms to effectively learn long-term dependencies. Data from sensor readings are used to train the LSTM in order to output an Automaton that visualises the operation of the pneumatic conveying system, which is controlled by a Programmable Logic Controller. The PLC was utilised to record the sensor readings from the pneumatic conveying system, where each observation was recorded at a predefined sampling frequency. The data used to train the proposed LSTM approach was divided into two groups for training and testing. The automaton obtained from the proposed LSTM approach is compared with the automaton obtained from OTALA, which is an automaton visualisation algorithm. The outputs of both methodologies resulted in an automaton. However, the resultant LSTM automaton proves to be a more accurate representation of the conveying system, unlike the one obtained from OTALA.

Keywords: LSTM, Automaton, Production Line, PLC.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

2016 VE 2022 YILLARINA AİT GÜZEL SANATLAR LİSELERİ 9. SINIF PIYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ A COMPARATIVE ANALYSIS OF THE 9TH GRADE PIANO LESSON CURRICULA OF FINE ARTS HIGH SCHOOLS FOR THE YEARS 2016 AND 2022

Ceren UYGUN OĞHAN¹

¹Öğr. Gör., Hitit Üniversitesi, Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Müzik Bölümü, Çorum, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-3629-6129>

Damla BULUT²

² Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Samsun, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8346-8159>

ÖZET

Bu araştırmada amaç, ülkemizde Güzel Sanatlar Liseleri (GSL) piyano eğitimi kapsamında uygulanan 2016 ve 2022 yıllarına ait öğretim programlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesidir. İlgili amaç gözetilerek söz konusu programların 9. Sınıf ünite, konu ve kazanımlarının sayısal olarak ve içerikler bakımından benzerlik ve farklılıkları karşılaştırmalı olarak ele alınmış ve öğretim programının içeriklerine ilişkin mevcut durum tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmanın evrenini geçmişten günümüze GSL’de uygulanan piyano dersi öğretim programları, örneklemini ise 2016 ve 2022 yıllarına ait GSL 9. sınıf piyano dersi öğretim programları oluşturmaktadır. Araştırma betimsel niteliktedir ve nitel araştırma yöntemlerinden içerik analiz modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada ilgili verilere belgesel tarama tekniği kullanılarak ulaşılmıştır. Araştırmada genel olarak 2016 ve 2022 yıllarına ait GSL 9. sınıf piyano dersi öğretim programlarının piyanoda oturuş ve duruş, nota ve sus değerleri, parmak numaraları, el konumları/pozisyonları, ölçü ve basit ölçü biçimleri, uzatma bağı, legato, cümle bağı, siyah ve beyaz tuşlar/değiştirici işaretler, sekizlik nota değeri, parmak geçişleri, do majör dizi ve ters yönde uygulanışı, temel nüans/gürlük terimleri ve konularla ilgili etüt çalışmaları kazanımları içerik bakımından benzerlikler gösterirken; 2016 ile 2022 yılı öğretim programlarının ünite, konu ve kazanım sayıları, ünite ve konu başlıklarının içerikleri, 2016 yılı öğretim programındaki eksik ölçü, her iki elin uyumlu kullanılması, do majör dizisine ek olarak sol majör dizisinin hem ters hem paralel yönde uygulanması, akor ve arpej çalışmaları, çargah, buselik ve rast makamlarına ait dizilerin uygulanması ile ilgili kazanımlara, 2022 yılı öğretim programında yer verilmeyip, yerine piyanonun tarihsel gelişimi, Türk müziğine girişi ve akustik–dijital piyano arasındaki farklar, akustik piyanonun çalışma şekli, piyano tuşlarının sıralanışı, dizeğin tanımı, piyano eğitiminde iki farklı anahtar kullanımı, ölçü çizgisi ve bitiş çizgisi, uzatma noktası, sekizlik sus değeri, la minör dizinin ters yönde uygulanışı, staccato tekniği, staccato ve legato tekniklerinin beraber uygulanışı, temel hız terimleri ile ilgili kazanımlara yer verilmesi bakımından ise farklılıklar gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Piyano Eğitimi, Güzel Sanatlar Lisesi, Öğretim Programı

ABSTRACT

The aim of this research is to comparatively examine the 2016 and 2022 curricula implemented within the scope of piano education in Fine Arts High Schools (GSL) in our country. Considering the relevant purpose, the similarities and differences in numerical and content of the 9th grade units, topics and

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

achievements of the programs in question were comparatively addressed and the current status of the content of the curriculum was tried to be determined. The universe of the research consists of the piano lesson curriculums implemented in GSL from the past to the present, and the sample consists of the 2016 and 2022 GSL 9th grade piano lesson curriculums. The research is descriptive and was conducted using the content analysis model, one of the qualitative research methods. The relevant data in the research was accessed using the documentary scanning technique. The research compares the 2016 and 2022 curricula for 9th grade piano lessons. The key findings reveal that both curricula are similar in terms of topics covered, such as sitting posture, note values, finger numbers, hand positions, measure forms, and basic techniques. However, there are noticeable differences between the two curricula. The 2022 curriculum has fewer units and excludes certain topics present in the 2016 curriculum, such as using both hands in harmony, studying different scales, chords, and arpeggios, and exploring specific musical maqams. Instead, the 2022 curriculum focuses on areas like the historical development of the piano, introduction to Turkish music, acoustic and digital piano differences, piano mechanics, types of piano keys, and various techniques like staccato and legato. The study suggests that these differences in content have implications for students' understanding and application of piano knowledge and skills.

Keywords: Piano Education, Fine Arts High School, Curriculum

MİKROALGLERDEN BİYOGAZ ÜRETİMİ BIOGAS PRODUCTION FROM MICROALGAE

Gülbahar TERECE¹

1Y. Çevre Müh. Eskişehir Teknik Üniversitesi, Lisansütu Eğitim Enstitüsü, Eskişehir, Türkiye.

Ümran TEZCAN ÜN²

² Prof. Dr, Eskişehir Teknik Üniversitesi, Lisansütu Eğitim Enstitüsü, Eskişehir, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3882-9175>

ÖZET

Sera gazı emisyonlarının son yıllardaki artışına bağlı olarak, küresel ısınmanın yol açtığı sorunlar ve iklim değişikliğinin çevre üzerinde olumsuz etkiler bıraktığı gözlemlenmektedir. Sera gazı emisyonlarının artışında endüstriyel faaliyetler önemli bir yere sahiptir. Dünya genelinde nüfus artışıyla birlikte enerji talebinin hızla artması, sürdürülebilir, temiz ve çevre dostu enerji kaynaklarının gerekliliğini ortaya koymaktadır. Yenilenebilir enerji kaynakları arasında ve sürdürülebilir olması bakımından enerji elde etmede büyük bir öneme sahip olan biyogaz enerjisi, gelecek yıllarda sürdürülebilir olması açısından günümüzde tercih edilmeye başlanmıştır. Yeni nesil biyokütle kaynağı olan mikroalgler biyogaz üretiminde önemli rol oynamaktadır. Bu bağlamda, mikroalgler çevre dostu özellikleri ve yenilikçi enerji teknolojilerindeki potansiyelleri ile sürdürülebilir enerji üretimi için alternatif bir kaynak olarak ön plana çıkmaktadır. Günümüzde mikroalglerden biyogaz üretimi üzerine yapılan çalışmalar, bu alandaki araştırma ve uygulamaların yoğunlaştığını göstermektedir. Bu çalışmada; mikroalglerin biyogaz enerjisi üretimindeki etkisi detaylı bir şekilde ele alınmış olup, doğada var olan mikroalglerin biyogaz enerjisi eldesindeki yeri ve önemi vurgulanmıştır. Sonuç olarak, mikroalglerin biyogaz üretiminde olumlu sonuçlar doğurduğu ve bu sebeple günümüzde yapılan çalışmaların arttığı ve yaygınlaştığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Fosil Yakıtlar, Yenilenebilir Enerji, Sürdürülebilirlik, Biyogaz, Mikroalg.

ABSTRACT

Due to the increase in greenhouse gas emissions in recent years, it is observed that the problems caused by global warming and climate change have negative effects on the environment. Industrial activities have an important place in the increase in greenhouse gas emissions. The rapid increase in energy demand and population growth worldwide reveals the necessity of sustainable, clean, and environmentally friendly energy sources.

Biogas energy, which is among the renewable energy sources and is of great importance in obtaining energy in terms of sustainability, has started to be preferred today in terms of sustainability in the coming years. Microalgae, a new generation biomass source, plays an important role in biogas production. In this context, microalgae stand out as an alternative source for sustainable energy production with their environmentally pleasant properties and potential in innovative energy technologies. Today, studies on biogas production from microalgae show that research and applications in this field are intensifying. In this study, the effect of microalgae on biogas energy production is discussed in detail and the place and importance of microalgae existing in nature in biogas energy production is emphasized. As a result, it has been seen that microalgae produce positive results in biogas production and therefore the studies carried out today are increasing and becoming widespread.

Keywords: Fossil Fuels, Renewable Energy, Sustainability, Biogas, Microalgae.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TÜRKİYE'DE BÜTÇE TEKNİĞİ VE BÜTÇE ANALİZİ: PERFORMANS ESASLI PROGRAM BÜTÇE (2021-2024)

Öğr.Gör.Dr. Nesrin Candan

Trakya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü

Merkez/Edirne

ORCID NO. 0000-0001-9234-0042

ÖZET

Türkiye'de bütçe tekniği esası, bütçenin hazırlanması, görüşülmesi ve onaylanması, uygulama ve denetimi aşamaları çerçevesinde yasal mevzuat ile düzenlenmektedir. Bütçe tekniği bu aşamaları içermekte olup; bütçe analizi, yıl ve yıllara göre yapılmaktadır. Bu açıdan, 2021 yılında Performans Esaslı Program Bütçeye geçişle birlikte, 2021 yılı ve sonrası, Merkezi Yönetim Bütçesi (P) olarak uygulanmaktadır. Merkezi Yönetim Bütçesi, Harcamalar, Gelirler, Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Denge ile Program Tanımlı Harcamalar, Program Tanımlı Gelirler ve Program Tanımlı Denge oluşmaktadır. Bu açıdan, Merkezi Yönetim Bütçe büyüklükleri ve bu büyüklüklerin GSYH içindeki yeri oransal olarak önemlidir. Çalışma, Merkezi Yönetim Bütçesinde, Bütçe Dengesi, Faiz Dışı Denge ve Program Tanımlı Denge farkları açısından karşılaştırmalı olarak analiz edilmektedir. Analiz kısmında, Merkezi Yönetim Bütçesinde (P) Bütçe Dengesi, Faiz Dışı Denge ile Program Tanımlı Denge farklarına göre, 2021-2024 yılları açısından karşılaştırılmaktadır. Birincisinde bulunan sonuçlar negatif ve pozitif eksenli ancak ikincisinde bulunan sonuçlar pozitif ve negatif eksenlidir. Bu durumda, Merkezi Yönetim Bütçesinde, Bütçe Dengesi, Faiz Dışı Denge ile Program Tanımlı Denge farklı açılardan görülmektedir. Buna göre, birinci ve ikinci durumda fark değerleri aynı iken değer eksenleri farklı olmaktadır. Merkezi Yönetim Bütçesinde, Bütçe Dengesi, Faiz Dışı Denge ve Program Tanımlı Denge farklılık nedensel olmakta, sonuçlar bu açıdan analiz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bütçe Tekniği, Performans Esaslı Program Bütçe, Merkezi Yönetim Bütçesi (P), Analiz

Jel Kodları: H60, H61, H62, H69

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TÜRK HARP TARİHİNDE ZIRHLI BİRLİKLERİN İNKİŞAFI VE ORTADOĞU KURLARI DEVELOPMENT OF ARMORED TROOPS IN TURKISH WAR HISTORY AND MIDDLE EAST COURSES

Dr. Songül YILMAZ DERİN

*Öğretim Görevlisi Dr., Milli Savunma Üniversitesi, Kara Astsubay Meslek Yüksek Okulu, Balıkesir,
Türkiye*

ORCID ID: 0000-0002-2721-1989

ÖZET

İnsanlık tarihi boyunca bütün harplerin amacı, düşmanı yenmek ve düşmanın saldırmasını önlemek olmuştur. Bu amaç için kullanılan silahlar, üstünlük göstergesi olarak kabul edilmiştir; tanklar da bunlardan biridir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir parçası olan Kara Kuvvetleri gücünü tarih boyunca ispat eden zırhlı birlikleri yakından takip etmiştir. Türk piyadeleri, ilk kez tanklarla 1917 yılında Gazze Muharebeleri'nde karşılaşmışlardır. Günümüz tank sınıfının ana iskeletini oluşturan dönem ise 1932-1945 yılları arası dönem olmuştur. Türk Silahlı Kuvvetleri bu dönemde tank eğitimi için çeşitli kurumlar açmış ve müfredatlar düzenlenmiştir.

I. Dünya Savaşı sonrası dönemde, yeterli teknik bilgi olmamasına rağmen tankın askerî, siyasi ve diplomatik önemi kavranarak Kara Kuvvetlerine kazandırılması için büyük çaba sarf edilmiştir. Zırhlı Birlikler kurularak, ordu donatım, levazım gibi geri hizmet, bakım ve ikmal birlikleri oluşturulmuştur. İlk Muharip Tank Birliği 1934 yılında sipariş edilmiş ve 1935'te teslim alınmıştır. Bu birliğe 64 adet T-26 B tankı ve 43 zırhlı otomobil eklenerek bir tank taburu kurulmuştur.³ 1937 yılında tabur yapısından tugay yapısına geçilmiştir.

Resmi olarak tank eğitimleri 1938 yılı itibari ile başlamıştır. Ders programlarında, süvari ve piyade sınıfının yanı sıra hava ve topçu sınıfının eğitimleri de yer almaktadır. "Sınıf Taktiği" adlı ders müfredata eklenerek tank ve motorlu birliklerin eğitimine yer verilmiştir. 1945'te, subay öğrencilerin ikinci sınıfında motorlu ve zırhlı tümen, üçüncü sınıfta ise motorlu tümenler taktiği üzerine ders alması kararlaştırılmıştır.⁴

4551 numaralı tezkire gereğince, subay, er ve erbaşlardan oluşan askeri personelin 1942-1943 döneminde Orta Doğu'da (Mısır) kursa gitmeleri sağlanmıştır.⁵ Türk askerî personel İngiliz hükümeti ile yapılan anlaşma gereğince tank teknisyen eğitimi için Cenife ve Abbasiye Atölyeleri'ndeki kurslarda eğitim almıştır.⁶ Bu eğitimler, Zırhlı Birliklerin temelini teşkil etmiştir. 1 Eylül 1944'te Tank Talimhahı Tank Okulu dönüştürülmüş ve ilk mezunlarını 1943-1944 devresinde vermiştir.⁷

Tank eğitimi, disiplin, kriz yönetimi, karar ve inisiyatif alma becerilerinin kazandırılması üzerine temellendirilmiş olup birliğin kuruluşundan bugüne kadar zırhlı ve motorlu birliklerin personel yetiştirme anlayışını oluşturmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tank Eğitimi, Zırhlı Birlikler, Ortadoğu Kursları.

³ Turhal Tunçalp Enver, "Türk Ordusunda Tankın Tarihi ve Bugünkü Zırhlı Birlikler", *Zırhlı Birlikler Dergisi* Sayı: (9) 32, sf.43-46, Ankara 1955.

⁴ *Harp Akademileri Tarihi*, İstanbul, 1991, s. 48.

⁵ BCA, 30.10.0.0.48.310.2; Hüsnü Özlü, "İkinci Dünya Savaşı'nda Türkiye'ye Gelen İngiliz Heyetleri ile Yapılan Görüşmeler ve İngiltere'den Alınan Askerî Yardımların Sonuçları", *Atatürk Dergisi* 2/II (2013), s. 72.

⁶ BCA. 30.10.0.0.46.297.31.

⁷ "Tank Okulunun İlk Mezunlarına Törenle Diplomaları Dağıtıldı", *Ulus*, 18 Şubat 1944.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Throughout human history, the aim of all wars has been to defeat the enemy and prevent the enemy from attacking. The weapons used for this purpose have been accepted as a sign of superiority; tanks are one of them. The Land Forces, which are a part of the Turkish Armed Forces, have closely followed the armored units that have proven their power throughout history. Turkish infantry first encountered tanks in the Gaza Battles in 1917. The period that formed the main skeleton of today's tank class was between 1932 and 1945. During this period, the Turkish Armed Forces opened various institutions for tank training and curricula were organized. In the period after World War I, despite the lack of sufficient technical knowledge, great efforts were made to understand the military, political and diplomatic importance of the tank and to introduce it to the Land Forces. Armored Units were established, and rear service, maintenance and supply units such as army equipment and supplies were formed. The first Combat Tank Unit was ordered in 1934 and received in 1935. A tank battalion was established by adding 64 T-26 B tanks and 43 armored vehicles to this unit. In 1937, the battalion structure was changed to a brigade structure. Tank training officially began in 1938. In addition to the cavalry and infantry classes, the course programs also included air and artillery class training. The course called "Class Tactics" was added to the curriculum and included the training of tank and motorized units.

In 1945, it was decided that officer students would take courses on motorized and armored division tactics in their second year and motorized division tactics in their third year.

According to the memorandum numbered 4551, military personnel consisting of officers, privates and non-commissioned officers were allowed to attend courses in the Middle East (Egypt) in the 1942-1943 period. Turkish military personnel received training in courses at the Cenife and Abbasiye Workshops for tank technician training in accordance with the agreement made with the British government. These trainings formed the basis of the Armored Units. On September 1, 1944, the Tank Training Tank School was transformed and produced its first graduates in the 1943-1944 period.

Tank training is based on the acquisition of discipline, crisis management, decision-making and initiative skills and has formed the personnel training approach of armored and motorized units since the establishment of the unit.

Keywords: Tank Training, Armored Units, Middle East Courses.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

HASTANE KALİTE YÖNETİM BİRİMİNİN İDARİ SORUMLULUĞU ADMINISTRATIVE RESPONSIBILITY OF HOSPITAL QUALITY MANAGEMENT UNIT

Burcu TURAN

Araştırma Görevlisi, Karatay Üniversitesi Kamu Hukuku Anabilim Dalı

ÖZET

Sağlıkta Kalite Standartları, uluslararası sağlık antlaşmaları ve ülke sağlık sisteminin ihtiyaçları doğrultusunda ürün ve hizmet kalitesindeki standart uygulamaları hasta ve çalışan güvenliği için zorunlu kılan kurallardır. Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün yetki ve görevi, 1 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 355. maddesinin h bendinde yer alan "Sağlık Hizmetlerinde kalite ve akreditasyon kurallarını belirlemek ve akreditasyonu sağlamak" maddesine ve Sağlıkta Kalitenin Geliştirilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmeliğe dayanmaktadır. Standart kuralların uygulanması için Kalite Yönetim Sistemi, özel ve kamu olarak tüm sağlık kurum ve kuruluşlarına getirilmiş bir sistemdir. Kalite Sisteminin kurumsal yapısı ise Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından İl Sağlık Müdürlüğü ve Başhekimliğin hiyerarşisi altında gösterilmiştir. Sağlıkta kalite standartları, kalite göstergeleri, değerlendirme ve sonuçları, Kalite Direktörlüğü bünyesinde ortaya çıkarılan, hastanenin çalışma düzenine ilişkin bilgiler içeren, kurum veya kuruluşun iç işleyişini ilgilendirir. Fakat idari davaya konu olan bir uyuşmazlıkta hakimin görüşünü etkileyecek sağlık sistemi ile ilgili bilgiler, bu direktörlükten istenebilecektir. Hasta ve çalışan güvenliğini ilgilendiren analizler bu birimde yapılmaktadır. Zararın tazmini konusunda açılmış olan bir davada Başhekimlik, Kalite Direktörlüğü'nün tutmuş olduğu bir kayıttan dolayı hataya düşerse kanaatimizce Kalite Direktörlüğünün görev kusuru doğacaktır. Hiyerarşik amir olan Başhekimlik, hatalı kayıt ve bilgilendirmeden dolayı direktörlüğe karşı hiyerarşi yetkilerini kullanabilir. Bu nedenle Kalite Direktörlüğü bünyesinde işleyen sağlıkta kalite standartları, yalnızca Avrupa Sağlık Sistemine uyumu sağlamak için getirilmiş bir sistem değil aynı zamanda etkin ve icrai yönü bulunan görevli bir teşkilat birimidir. Sağlık kurum veya kuruluşunda yapılacak denetim ise İl Sağlık Müdürlüğü tarafından yerine getirilir. Bu denetimde İl Sağlık Müdürlüğü ilgili yönetmelik gereğince kalite standartlarını da değerlendirebilir. Bu halde ortaya çıkan yanlış bilgiden, iyi denetimde bulunmamış olan İl Sağlık Müdürlüğü'nün de sorumluluğu bulunmalıdır. İdari uyuşmazlıkta davalı Sağlık Bakanlığı veya başhekimlik gösterilecektir. Hiyerarşik amirler ödedikleri tazminatı kusurları oranında sorumlu kamu görevlisine rücu edebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kalite Standartları, Görev Kusuru, Rücu, İl Sağlık Müdürlüğü.

ABSTRACT

Health quality standards are rules that make standard applications in product and service quality mandatory for patient and employee safety in line with international health agreements and the needs of the country's health system.. The authority and duty of the General Directorate of Health Services is based on the article "Determining the quality and accreditation rules in Health Services and ensuring accreditation" in subparagraph h of Article 355 of the Presidential Decree No. 1 and the Regulation on the Development and Evaluation of Health Quality. The implementation of standard rules is facilitated by the Quality Management System, which applies to all health institutions, both public and private. The institutional structure of the Quality System is shown by the General Directorate of Health Services under the hierarchy of the Provincial Health Directorate and the Chief Physician. Health quality standards, quality indicators, evaluation and results are related to the internal functioning of the institution or organization, including information on the working order of the hospital revealed within

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

the Quality Directorate. However, in a dispute that is the subject of an administrative lawsuit, information about the health system that will affect the judge's opinion can be requested from this directorate. Analyses concerning patient and employee safety are carried out in this unit. In a lawsuit filed regarding compensation for damages, if the Chief Physician makes a mistake due to a record kept by the Quality Directorate, we believe this will constitute a failure of duty on the part of the Quality Directorate. The Chief Physician, who is the hierarchical superior, can use its hierarchical powers against the directorate due to incorrect records and information. Therefore, health quality standards operating within the Quality Directorate are not only a system established to ensure compliance with the European Health System but also an effective and executive organizational unit. Inspections within health institutions are carried out by the Provincial Health Directorate. In this inspections, the Provincial Health Directorate can also evaluate the quality standards in accordance with the relevant regulation and should also be held responsible for any misinformation resulting from poor supervision. In the administrative dispute, the defendant will be the Ministry of Health or the Chief Physician. Hierarchical superiors may recourse to the responsible public official for the compensation they have paid, in proportion to their fault.

Keywords: Quality Standarts, failure of duty, recourse, Ministry of Health.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DEĞİŞEN DÜNYA VE YENİ SOSYAL HAREKETLER: SOSYAL MEDYANIN KOLEKTİF EYLEMLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ CHANGING WORLD AND NEW SOCIAL MOVEMENTS: THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA ON COLLECTIVE ACTIONS

Veysel KARAZOR¹

¹*Uzman Psikolog, Dokuz Eylül Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, İzmir, Türkiye*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3778-4972>*

Serap AKFIRAT²

²*Prof. Dr, Dokuz Eylül Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, İzmir, Türkiye*

²*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4989-2399>*

ÖZET

Dijitalleşme ve internetin yaygınlaşması, bireylerin kolektif eylemlere katılım biçimlerini dönüştürmüş, sosyal medya ise kolektif hareketlerin mobilizasyonunda kritik bir araç haline gelmiştir (Bennett ve Segerberg, 2013). Geleneksel medya ile kıyaslandığında coğrafi ve zamansal kısıtları aşan sosyal medya, bireylerin bilgiye ulaşmasını, kolektif hareketler etrafında örgütlenmesini kolaylaştırmaktadır (Castells, 2015). Bu bildiride, Sosyal Kimlik Kuramı çerçevesinde sosyal medya ve kolektif eylem ilişkisi; SIMCA (Kolektif Eylem Sosyal Kimlik Modeli) ve EMSICA (Kolektif Eylemde Şekillenen Sosyal Kimlik Modeli) üzerinden kolektif hareketlerin nasıl şekillendiği incelenecektir (van Zomeren vd., 2008; Thomas vd., 2016).

SIMCA modeli, bireylerin mevcut sosyal kimlikleri üzerinden kolektif eyleme yöneldiğini, EMSICA ise eylem sürecinde yeni kolektif kimliklerin şekillendiğini öne sürülmektedir. Sosyal medya, bireyin kimlik özdeşleşmesini güçlendirerek, kolektif eylemlere çevrimiçi ve fiziksel katılımı teşvik etmektedir (Kende vd., 2016). Özellikle sosyal medya aracılığıyla paylaşılan içerikler, kimlik özdeşimini pekiştiren önemli unsurlar olarak karşımıza çıkmaktadır (McGarty vd., 2014).

Arap Baharı ve Gezi Parkı örneklerinde, kolektif eylemlerin sosyal medya üzerinden şekillendiği görülmektedir. Arap Baharında sosyal medya, statükoya karşı kitleleri harekete geçirerek geleneksel medya sansürünü aşmıştır (Howard ve Hussain, 2013). Gezi Parkı eylemlerinde kitleler geleneksel medyanın yerine Twitter ve Facebook gibi platformlar başlıca haber kaynağı haline gelmiş, eylemcilerin %69'u protestolardan sosyal medya aracılığıyla haberdar olmuştur (Konda, 2013).

Öte yandan, 15 Temmuz Demokrasi Nöbetleri gibi statükoyu savunan eylemler de sosyal medya aracılığıyla kitlesel katılımın sağlanabileceğini göstermektedir. 15 Temmuz gecesi, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın FaceTime aracılığıyla halkı sokağa çağırması, sosyal medyanın kolektif eylemler üzerindeki etkisini gözler önüne sermiştir (Demir, 2016). Twitter üzerinden yapılan milyonlarca paylaşım, halkın örgütlenmesini ve meydanlara çıkmasını hızlandırmıştır (İhlas Haber Ajansı, 2016).

Sonuç olarak, sosyal medya kolektif eylemlerin örgütlenmesini sağlamakla kalmayıp, yeni kolektif kimliklerin inşa edilmesine de katkıda bulunmaktadır. Bu bağlamda, sosyal medyanın kolektif eylemler üzerindeki uzun vadeli etkilerini anlamak için boylamsal ve deneysel çalışmalar gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Sosyal kimlik, sosyal medya, kolektif eylem, SIMCA, EMSICA

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

The widespread use of digitalization and the internet has transformed the way individuals participate in collective actions, making social media a crucial tool for the mobilization of social movements (Bennett & Segerberg, 2013). Compared to traditional media, social media transcends geographical and temporal limitations, facilitating individuals' access to information and their organization around collective movements (Castells, 2015). This study examines the relationship between social media and collective action within the framework of Social Identity Theory, focusing on how collective movements are shaped through the SIMCA (Social Identity Model of Collective Action) and EMSICA (Encapsulated Model of Social Identity in Collective Action) approaches (van Zomeren et al., 2008; Thomas et al., 2016).

The SIMCA model suggests that individuals engage in collective action based on their existing social identities, whereas EMSICA argues that new collective identities emerge during the action process. Social media strengthens identity identification and encourages both online and offline participation in collective action (Kende et al., 2016). Particularly, content shared via social media plays a significant role in reinforcing identity identification (McGarty et al., 2014).

The cases of the Arab Spring and Gezi Park illustrate how social media shapes collective actions. In the Arab Spring, social media mobilized masses against the status quo, overcoming traditional media censorship (Howard & Hussain, 2013). Similarly, during the Gezi Park protests, Twitter and Facebook became the primary sources of information, with 69% of protesters learning about the events through social media instead of traditional media (Konda, 2013).

On the other hand, status quo-supporting movements, such as the **July 15 Democracy Watches**, also demonstrate how social media can facilitate mass participation. On the night of July 15, President Erdoğan's call for people to take to the streets via FaceTime highlighted the influence of social media on collective action (Demir, 2016). Millions of Twitter posts accelerated public mobilization and engagement in street protests (İhlas News Agency, 2016).

In conclusion, social media not only facilitates the organization of collective actions but also contributes to the construction of new collective identities. Understanding the long-term impact of social media on collective action requires further longitudinal and experimental research.

Keywords: Social identity, social media, collective action, SIMCA, EMSICA

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

WASHINGTON/POST-WASHINGTON UZLAŞISINDAN: WALL STREET UZLAŞISINA FROM THE WASHINGTON/POST-WASHINGTON CONSENSUS TO THE WALLSTREET CONSENSUS

Yelda Bugay TEKGÜL⁸

ÖZET

1980'ler ve 1990'lar boyunca, Dünya Bankası (WB) ve Uluslararası Para Fonu (IMF) ve ABD Hazine Bakanlığı olmak üzere üç önemli kurum üçüncü dünya ülkelerinin borç krizine karşı küresel ekonominin geniş kesimlerini yeniden yapılandıracak bir girişimde bulunmuştur. Daha sonra bu uzlaşya Dünya Ticaret Örgütü ve Avrupa Merkez Bankası da katılmıştır (Marangos, 2009: 350). Bu program çerçevesinde 1980'lerde altmış dört ülkede 196 yapısal uyum programı (SAP -structural adjustment programs), 1990'larda ise doksan sekiz ülkede 346 yapısal uyum programı bu iki kurum tarafından yönetilmiştir. Washington merkezli kurumların 1989'dan itibaren Latin Amerika ülkelerine yönelik politika tavsiyelerinin ortak paydasını ifade etmek için "Washington Mutabakatı" terimini ortaya atan. John Williamson (1990) orijinal makalesinde, Washington'daki resmi çevrelerin Latin Amerika ülkeleri için faydalı olacağını düşündüğü politika reformlarını ortaya koymuştur. Bu politika seti aslında özetle makroekonomik istikrar, piyasanın liberalleştirilmesi ve özelleştirmenin teşvik edilmesi olmak üzere üç temel ilkeye dayanmaktaydı.

Ancak, 1997 Doğu Asya krizi ve Washington Uzlaşısı reçetelerini sıkı şekilde uygulayan ülkelerin düşük performansı (Fischer, 2019; Rodrik, 2006) bu paradigmanın sorgulanmasına yol açmıştır. 2008'de Lehman Brothers'ın çöküşüyle bu sorgulama yeniden gündeme gelmiş ancak bankalar üzerinde yeterli denetim sağlayacak sağlam bir düzenleyici sisteminin kurulmasından sonra serbestleşmeye geçilmesi görüşü Post-Washington uzlaşısı çerçevesinde dile getirilmeye başlanmıştır. Bu süreçte küresel finansal krizin, 'yabancı finansman yaklaşımına' son vereceği tahmin edilirken (Birdsall ve Fukuyama, 2011) bugün gelinen noktada finansal küreselleşme halen etkisini sürdürmekte ve 21. yüzyılda uluslararası kalkınma politikalarının ana çerçevesini oluşturmaktadır.

Bu gün kalkınma politikaları Wall Street Uzlaşısı (WSC) adı verilen yeni bir paradigma etrafında şekillenmektedir. Wall Street Uzlaşısı, kalkınma müdahalelerini küresel finans ile ortaklıklar etrafında yeniden düzenlemeye yönelik bir çabadır. Bu yeni yaklaşım, sürdürülebilir kalkınma hedeflerini gerçekleştirmek için küresel yatırımcıları, mümkün olan en az riskle kalkınma projelerine yönlendirmektedir. WSC geleneksel özelleştirme politikalarının ötesinde, devletin rolünü özel yatırımcıları korumaya yönelik bir garantör olarak yeniden şekillendirmektedir. Çalışmada Wall Street Uzlaşısı çerçevesinde kalkınmanın finansallaştırılması ve bu süreçte devletin rolü incelenmeye çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kalkınmanın Finansallaştırılması, Küresel Finans, Wall Street Uzlaşısı

ABSTRACT

During the 1980s and 1990s, three major institutions—the World Bank (WB), the International Monetary Fund (IMF), and the U.S. Department of the Treasury—undertook an initiative to restructure large segments of the global economy in response to the debt crisis of the developing world.

⁸ Doç.Dr., Çukurova Üniversitesi, İ.İ.B.F., İktisat Bölümü, Adana, Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-3800-5427>
ttekgul@cu.edu.tr ; Tel: +90 532 3865300

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Subsequently, the World Trade Organization and the European Central Bank also joined this consensus (Marangos,2009: 350). Within the framework of this program, these two institutions implemented 196 structural adjustment programs (SAPs) across sixty-four countries in the 1980s and 346 SAPs across ninety-eight countries in the 1990s.

John Williamson (1990) introduced the term "Washington Consensus" to encapsulate the shared policy recommendations that Washington-based institutions had formulated for Latin American countries since 1989. In his original paper, Williamson outlined policy reforms that official circles in Washington considered beneficial for Latin America. This policy framework was fundamentally based on three core principles: macroeconomic stability, market liberalization, and the promotion of privatization.

However, the 1997 East Asian financial crisis and the poor performance of countries that strictly adhered to Washington Consensus prescriptions (Fischer, 2019; Rodrik, 2006) led to a critical reassessment of this paradigm. This scrutiny resurfaced following the collapse of Lehman Brothers in 2008. In the post-Washington Consensus era, an alternative perspective emerged, advocating for the establishment of a robust regulatory framework to ensure adequate oversight of banks before proceeding with financial liberalization. While the global financial crisis was initially expected to put an end to the "foreign finance approach" (Birdsall & Fukuyama, 2011), financial globalization remains influential and continues to shape the overarching framework of international development policies in the 21st century.

Today, development policies are being shaped around a new paradigm known as the Wall Street Consensus (WSC). This new approach aims to channel global investors into development projects with minimal risk to achieve sustainable development goals. Beyond traditional privatization policies, the WSC redefines the role of the state as a guarantor, primarily tasked with protecting private investors. This study seeks to examine the financialization of development within the framework of the Wall Street Consensus and to analyze the role of the state in this process.

Keywords: Financialization of Development, Global Finance, Wall Street Consensus

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

HİPEREMEZİS GRAVİDARUM İLE İLGİLİ ÇALIŞMALARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF STUDIES ON HYPEREMESIS GRAVIDARUM

İrem AĞTAŞ¹

¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Sivas, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-2348-2122>

Doç. Dr., Gülay DEMİR²

²Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler, Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik, Sivas, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3916-7639>

Prof. Dr., Nilüfer TUĞUT³

³Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Sivas, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6460-9374>

ÖZET

Çalışmanın amacı hiperemesis gravidaruma ilişkin yayınların bibliyometrik analizinin yapılarak bu konuda lider olan ülke, kuruluş, dergi ve araştırmacı ile en çok ele alınmış konu ve anahtar kelimelerin incelenmesidir. Çalışmada Scopus veri tabanında 2020-2024 yılları arasında yayınlanmış dergilerde yer alan eserlerin R programı aracı ile Bibliometrix paketinden Biblioshiny ve VOSviewer programı ile bibliyometrik verisi baz alınmıştır. “hyperemesis gravidarum” ile ilgili 458 eserin en fazla 2022 yılı olmak üzere 2023 ve 2024 yıllarında olduğu; en fazla eserin ise sırasıyla Painter RC, Grooten IJ, Roseboom TJ ve Koot MH tarafından yazıldığı bulunmuştur. Bu alanda öncü kurumların Amsterdam Üniversitesi, Cambridge Üniversitesi ve Güney Kaliforniya Üniversitesi olduğu, çalışmaların en çok Amerika, Türkiye ve Hollanda’da yapıldığı tespit edilmiştir. Saygın Avşar ve arkadaşlarının eseri Health outcomes of smoking during pregnancy and the postpartum period: an umbrella review ve Sarkar ve arkadaşlarının eseri Reproductive health and liver disease: practice guidance by the american association for the study of liver diseases 75 atıf ile en çok atıf alan yayın olmuştur. Yayınlarda en sık kullanılan anahtar sözcüklerde “Hyperemesis gravidarum”, “female”, “pregnancy”, “adult” kelimesi yer almaktadır. 2020-2024 yılları arasında en fazla yayının 2022 yılında olduğu ve azalma eğiliminde olduğu görülmüştür. Hiperemesis gravidarum konusunda popüler konuların female, hyperemesis gravidarum, pregnancy, hospitalization’u kapsadığı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: hiperemesis gravidarum, bibliyometrik analiz, biblioshiny, vosviewer.

ABSTRACT

This study aims to conduct a bibliometric analysis of publications related to hyperemesis gravidarum, identifying leading countries, institutions, journals, and researchers, as well as examining the most frequently addressed topics and keywords. The study utilized bibliometric data from the Scopus database for works published in journals between 2020 and 2024. The data were analyzed using the Bibliometrix package with the R program, Biblioshiny, and VOSviewer. A total of 458 publications on "hyperemesis gravidarum" were identified, with the highest number of publications in 2022, followed by 2023 and 2024. The leading researchers in this field were found to be Painter RC, Grooten IJ,

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Roseboom TJ, and Koot MH. The prominent institutions were identified as the University of Amsterdam, the University of Cambridge, and the University of Southern California. Saygın Avşar et al.'s work " Health outcomes of smoking during pregnancy and the postpartum period: an umbrella review " and Sarkar et al.'s work " Reproductive health and liver disease: practice guidance by the american association for the study of liver diseases" were the most cited publications with 75 citations. The majority of studies originated from the United States, Turkey, and the Netherlands. The most commonly used keywords in these publications were "hyperemesis gravidarum," "female," "pregnancy," and "adult."Between 2020 and 2024, the peak publication year was 2022, with a declining trend thereafter. Popular topics in the field of hyperemesis gravidarum were identified as female, hyperemesis gravidarum, pregnancy, and hospitalization.

Keywords: hyperemesis gravidarum, bibliometric analysis, biblioshiny, vosviewer.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EĞİTİMCİ KİMLİĞİYLE ÇOK YÖNLÜ BİR MİMAR: AYDIN KUNT AYDIN KUNT: A MULTIFACETED ARCHITECT WITH HIS IDENTITY AS AN EDUCATOR

Beyzanur DEMİRCAN¹

¹*Yüksek Lisans Öğrencisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Mimari Tasarım Programı, İstanbul, Türkiye.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-5075-679X>*

Yasemen SAY ÖZER²

²*Doç. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, İstanbul, Türkiye.*

²*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9497-9368>*

ÖZET

1911 yılında kurulan Yıldız Teknik Üniversitesi'nde, 1942-1943 öğretim yılında Mimarlık Fakültesi kurularak mimarlık eğitimi vermeye başlanmıştır. Yıldız Teknik Üniversitesi, 1950'li yıllara kadar Türkiye'de mimarlık eğitimi veren İstanbul Teknik Üniversitesi ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi (o dönemde İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi) ile birlikte yer alan kurumlardan biridir. Mimari tasarım eğitimi, kuramsal derslerden farklı olarak haftada 8 saat boyunca öğretim üyesi ile birebir etkileşime dayalı olarak, usta-çırak ilişkisi çerçevesinde yürütülmektedir. Bu bağlamda, öğretim üyesinin eğitimci kimliği, mimari tasarım eğitiminin niteliğini ve etkinliğini belirleyen unsurlar arasında önemli bir rol oynamaktadır.

Bu bildiri, Yıldız Teknik Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen SBA-2022-5088 numaralı "Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nde Mimari Tasarım Eğitimine Yön Verenler" başlıklı araştırma projesi kapsamında elde edilen veriler doğrultusunda üretilmiştir. Çalışma kapsamında Yıldız Teknik Üniversitesi'nde 1942-2021 yılları arasında mimari tasarım eğitimi veren 53 öğretim üyesi hakkında arşiv taramaları yapılmış, öğretim üyelerinin yakın çevreleriyle irtibata geçip kişisel arşivlerine ulaşılmıştır. Bu öğretim üyelerinden Aydın Kunt'un kişisel arşivine kızı Ebru Kunt Akın sayesinde ulaşılmıştır. Mesleki üretimleri, sanat, edebiyat, müzik ve tiyatro gibi farklı alanlarda çalışmaları olan Aydın Kunt hakkında literatürde sınırlı sayıda kaynak bulunmaktadır. Kunt'un kişisel arşivinden ulaşılan akademik yazıları, ders notları, eskizleri ve mimari projelerine ait belgeler sistematik olarak incelenerek literatüre kazandırılması planlanmaktadır. Çalışmanın temel amacı, çok yönlü akademisyen ve mimar olan Aydın Kunt'un meslek hayatını ve mimarlık eğitimine katkılarını inceleyerek akademik miras bağlamında kurumsal belleğe olan etkisini gözlemlemektir.

Aydın Kunt'un mimarlık pratiği ve eğitim anlayışını kapsamlı bir şekilde analiz edebilmek için doküman analizi, sözlü tarih yöntemi, vaka çalışması ve tarihsel araştırma yöntemi gibi nitel araştırma tekniklerinin bir arada olduğu çoklu araştırma yöntemi kullanılacaktır. Monografik bir inceleme niteliği taşıyan bu çalışma, Türkiye'deki mimari tasarım eğitimi bağlamında akademik mirasa katkı sağlayacak olup, bu alanda yapılacak gelecekteki araştırmalara zemin hazırlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Aydın Kunt, Yıldız Teknik Üniversitesi, mimari tasarım eğitimi, kurumsal bellek, akademik miras.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Founded in 1911, Yıldız Technical University started to offer architectural education in the 1942-1943 academic year with the establishment of the Faculty of Architecture. Until the 1950s, Yıldız Technical University was one of the institutions providing architectural education in Turkey, along with Istanbul Technical University and Mimar Sinan Fine Arts University (then Istanbul State Academy of Fine Arts). Unlike theoretical courses, architectural design education is carried out within the framework of a master-apprentice relationship based on one-to-one interaction with the faculty member for 8 hours a week. In this context, the faculty member's identity as an educator plays an important role in determining the quality and effectiveness of architectural design education.

This paper has been produced in line with the data obtained within the scope of the research project titled "Those Who Shape Architectural Design Education at Yıldız Technical University Department of Architecture" with the number SBA-2022-5088 supported by Yıldız Technical University Scientific Research Projects Coordination Unit. Within the scope of the study, archive searches were made about 53 faculty members who taught architectural design at Yıldız Technical University between 1942-2021, and their personal archives were accessed by contacting their close circles. Among these faculty members, Aydın Kunt's personal archive was accessed thanks to his daughter Ebru Kunt Akın. There are a limited number of sources in the literature about Aydın Kunt, who has professional productions and works in different fields such as art, literature, music and theater. It is planned to systematically analyze Kunt's academic writings, lecture notes, sketches and documents of his architectural projects from his personal archive and add them to the literature. The main purpose of the study is to examine the professional life of Aydın Kunt, a versatile academic and architect, and his contributions to architectural education, and to observe his impact on institutional memory in the context of academic heritage.

In order to comprehensively analyze Aydın Kunt's understanding of architectural practice and education, a multiple research method that combines qualitative research techniques such as document analysis, oral history method, case study and historical research method will be used. This study, which is a monographic analysis, will contribute to the academic heritage in the context of architectural design education in Turkey and will prepare the ground for future research in this field.

Keywords: Aydın Kunt, Yıldız Technical University, architectural design education, institutional memory, academic heritage.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TÜRKİYE'DE ATIK BİTKİSEL YAĞ YÖNETİMİNİN MATEMATİKSEL MODELLEMESİ: TÜKETİM, UYGUNSUZ BERTARAF VE GERİ DÖNÜŞÜM DİNAMİKLERİNİN ANALİZİ MATHEMATICAL MODELING OF WASTE VEGETABLE OIL MANAGEMENT IN TURKEY: ANALYZING CONSUMPTION, IMPROPER DISPOSAL, AND RECYCLING DYNAMICS

Mahir DEMİR¹

¹ *Department of Mathematics, Faculty of Arts and Science, Giresun University, Giresun, Turkey
28200*

¹ *ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9670-5210>*

ÖZET

Atık bitkisel yağların uygunsuz bertarafı çevresel kirliliğe yol açmaktadır. Bu çalışmada, Türkiye'de atık bitkisel yağ oluşumu, bertarafı ve geri dönüşüm süreçlerini incelemek için diferansiyel denklemlerle matematiksel bir model geliştirilmiştir. Model, tüketim oranları, bertaraf modelleri ve geri dönüşüm verimlilikleri gibi parametreleri içermektedir. Simülasyonlar, geri dönüşüm oranlarının artırılmasının çevresel etkileri azaltmada önemli olduğunu göstermektedir. Çalışma, atık yağ yönetimi politikalarının etkinliğini değerlendirmek için niceliksel bir çerçeve sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Atık Bitkisel Yağ, Matematiksel Modelleme, Çevresel Kirlilik, Geri Dönüşüm, Türkiye

ABSTRACT

Improper disposal of waste vegetable oil causes environmental pollution. This study develops a mathematical model using differential equations to analyze waste vegetable oil generation, disposal, and recycling processes in Turkey. The model incorporates parameters such as consumption rates, disposal patterns, and recycling efficiencies. Simulations indicate that increasing recycling rates significantly reduces environmental impacts. The study provides a quantitative framework for evaluating the effectiveness of waste oil management policies.

Keywords: Waste Vegetable Oil, Mathematical Modeling, Environmental Pollution, Recycling, Turkey

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KENTSEL BELLEK MEKANLARININ İNCELENMESİ: ELAZIĞ KENT MÜZESİ ÖRNEĞİ ANALYSIS OF URBAN MEMORY SPACES: THE CASE OF ELAZIĞ CITY MUSEUM

Kübra CİVELEK KALINCA¹

¹ *Yüksek Lisans Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık, Elâzığ, Türkiye.*

¹ *ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-8308-7634>*

Menşure Kübra MÜEZZİNOĞLU²

² *Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, İç Mimarlık, Elâzığ, Türkiye.*

² *ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5808-6618>*

ÖZET

Müzeler, insanlık tarihinin farklı dönemlerine ait sanatsal, sosyal, kültürel ve tarihî verilerin korunması, sergilenmesi ve araştırılması amacıyla oluşturulan, her türlü ziyaretçiye açık kamusal mekânlardır. Çeşitli alanlarda geniş bir bilgi yelpazesine sahip olan müzeler, eğitim, araştırma ve kültürel etkileşimi teşvik eden önemli kurumlardır. Müze çeşitleri arasında yer alan kent müzeleri, kent belleğinin korunması ve gelecek nesillere aktarılması açısından büyük bir öneme sahiptir. Kent müzeleri, bir şehrin tarihî, kültürel ve sosyal unsurlarını içeren ve bu unsurları kamusal alanda sunarak kent kimliğinin inşasına katkı sağlayan bellek mekânlarıdır.

Kent müzeleri, kente ait bilgilerin ziyaretçilere sunulmasını, kültürel değerlerin sergilenmesini ve kent kimliğini oluşturan tarihî unsurların gelecek kuşaklara en kapsamlı şekilde aktarılmasını amaçlar. Bu müzeler, kent belleğini yansıtan çeşitli birimleri ve unsurları bünyesinde barındırarak kolektif hafızanın korunmasına aracılık eder. Ancak, kent müzelerinin planlanması, veri oluşturma süreçleri ve sergi kurgularında bazı eksiklikler gözlemlenmektedir. Sergileme pratiklerinin kent belleğini yeterince yansıtmaması, mekânsal kurgunun ziyaretçi deneyimini desteklememesi ve interaktif-dijital teknolojilerin yeterince kullanılmaması, bu müzelerin etkisini sınırlayan temel unsurlar arasındadır. Sergi düzeni, ziyaretçi akışını yönlendiren mekânsal planlama, sergi aydınlatması ve sergileme elemanlarının seçimi gibi faktörler, kent belleğinin algılanabilirliğini ve müze deneyiminin kalıcılığını doğrudan etkilemektedir.

Bu çalışmada Elâzığ Kent Müzesi ele alınmış ve kent belleği bağlamında incelenmiştir. Müze olarak kullanılan yapının tarihî geçmişi, giriş aksları, sergi alanlarında kullanılan doğal ve yapay aydınlatma elemanları, sergi sirkülasyonu ve yönlendirme araçları, sergi kurgusu, içerik kapsamı ve kullanılan sergileme teknikleri analiz edilmiştir. Elazığ'ın tarihî ve kültürel dokusunu yansıtan eserlerin kent belleğine katkıları değerlendirilmiş ve müzenin eksik kaldığı alanlar eleştirel bir perspektifle ortaya konulmuştur. Çalışmada, kent müzesinin mekânsal ve içerik açısından hangi yönlerinin geliştirilmesi gerektiğine dair öneriler getirilmiş ve kent belleğini daha kapsamlı şekilde destekleyebilecek stratejiler tartışılmıştır.

Araştırma sürecinde literatür taraması yapılmış ve güncel kaynaklardan yararlanılmıştır. Ayrıca “alan çalışması yöntemi” kullanılarak müze yerinde incelenmiş, fotoğraflanmış ve değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda Elâzığ Kent Müzesi'nin kentsel belleğe katkıları analiz edilmiş, eksiklikler belirlenmiş ve geliştirilmesi gereken yönler üzerine öneriler sunulmuştur. Kent müzelerinin yalnızca sergileme alanı olarak değil, kent belleğinin canlı bir parçası olarak tasarlanması gerektiği vurgulanmış ve ziyaretçi etkileşiminin artırılarak daha kalıcı bir deneyim oluşturulmasının önemi tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kent Müzesi, Elâzığ Kent Müzesi, Kentsel Bellek, Kent Kimliği, Sergileme Tasarımı, Kültürel Miras

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Museums are public spaces established to preserve, exhibit, and research artistic, social, cultural, and historical data from different periods of human history. With their extensive knowledge base in various fields, museums play a crucial role in education, research, and cultural interaction. Among different types of museums, city museums hold significant importance in preserving urban memory and transmitting it to future generations. These museums serve as memory spaces that encapsulate a city's historical, cultural, and social elements, contributing to the construction of urban identity by presenting them in a public domain.

City museums aim to present information about the city, exhibit cultural values, and comprehensively convey historical factors that shape urban identity to future generations. They act as platforms that preserve collective memory by integrating diverse elements representing urban heritage. However, certain deficiencies are observed in the planning, data generation, and exhibition curation processes of city museums. The inadequate reflection of urban memory in exhibition practices, the lack of spatial organization to enhance visitor experience, and the insufficient use of interactive and digital technologies are among the primary factors limiting the impact of these museums. Elements such as exhibition layout, visitor flow management, museum lighting, and the selection of display materials directly influence how urban memory is perceived and how memorable the museum experience is for visitors.

This study examines Elazığ City Museum within the context of urban memory. The historical background of the building used as a museum, entrance axes, natural and artificial lighting elements in exhibition spaces, circulation and wayfinding tools, exhibition setup, content scope, and display techniques are analyzed. The contribution of exhibited artifacts reflecting the historical and cultural fabric of Elazığ to urban memory has been evaluated, and areas where the museum falls short have been critically examined. The study also proposes recommendations on how the spatial and content-related aspects of the city museum can be improved, discussing strategies that can further support urban memory.

The research includes a literature review and field study method, where the museum was examined on-site, photographed, and evaluated. As a result of the study, the contributions of Elazığ City Museum to urban memory were assessed, deficiencies were identified, and recommendations were made for improvement. It has been emphasized that city museums should not be designed merely as exhibition spaces but as active components of urban memory. Enhancing visitor interaction and creating a more engaging and immersive experience should be key objectives in city museum design.

Keywords: City Museum, Elazığ City Museum, Urban Memory, Urban Identity, Exhibition Design, Cultural Heritage

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TIPTA ESER SÖZLEŞMESİ VE HASTANIN HAKLARI İLE HEKİMİN ESER SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN KANUNİ HAKLARI THE CONTRACT FOR WORK IN MEDICINE, PATIENT RIGHTS, AND THE LEGAL RIGHTS OF THE PHYSICIAN ARISING FROM THE CONTRACT FOR WORK

Edanur TEKCAN DİNLER¹
(birinci yazar)

¹Öğrenci, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sağlık Hukuku Tezli Yüksek Lisans Programı, Samsun, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-2040-7114>

Hasan Tahsin KEÇELİGİL²

²Prof. Dr. med. Dr. jur., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ali Fuad Başgil Hukuk Fakültesi Dekanı, Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi, Sağlık Hukuku AD Başkanı, Tıp Tarihi ve Etik AD Başkanı, Tıp Profesörü, Kamu Hukuku Doktoru, Atakum, Samsun, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8256-8059>

ÖZET

Sağlık hizmetleri, bireylerin yaşam kalitesini artırma ve temel haklarından biri olan sağlıklı bir yaşam sürme hakkını güvence altına alma konusunda hayati bir role sahiptir. Hekimler ve tıbbi müdahale uygulamaya yetkili kişiler tarafından gerçekleştirilen tıbbi müdahaleler, bireylerin sağlıklarını koruma, hastalıkları teşhis ve tedavi etme, yaşam kalitesini artırma ve hatta hayat kurtarma gibi önemli amaçlara hizmet eder. Ancak bu müdahaleler, hastaların beden ve ruh bütünlüğüne doğrudan etkide bulundur ve hem hukuki hem de etik bir çerçevede içinde gerçekleştirilmelidir. Bu nedenle, tıbbi müdahalelerin hukuka uygunluğu ve hatalı tıbbi müdahale durumunda başvurulabilecek yasal yollar, sağlık hukukunun en kritik konuları arasında yer almaktadır. Modern tıpta, hekimlerin uyguladıkları tedavi yöntemleri ve hastalarla kurdukları hukuki ilişkiler, karmaşık hukuki sorunları beraberinde getirmektedir. Bu makale, eser sözleşmesi, estetik müdahaleler ve hekimlerin sorumlulukları üzerine yoğunlaşarak, eser sözleşmesinde temel kavramların anlaşılması ve uygulanması konusunda rehberlik etmeyi amaçlamaktadır. Özellikle estetik cerrahi ve eser sözleşmesi gibi alanlarda hekimin taahhütlerinin ve hukuki sorumluluklarının tanımlanması hem hastaların haklarının korunması hem de hekimlerin hukuki yükümlülüklerinin şeffaf bir şekilde belirlenmesi için büyük önem arz etmektedir. Estetik müdahaleler, salt tedavi amacı gütmeyen ve genellikle hastanın bireysel tercihlerine dayalı olarak gerçekleştirilen tıbbi uygulamalar olarak, hukuki olarak da çeşitli soruları beraberinde getirir. Bu müdahalelerle ilgili olarak hekim hasta ilişkisinin eser sözleşmesi kapsamında değerlendirilmesi, hekimin sonuç üzerindeki sorumluluğunu öne çıkarmaktadır. Hekimin, hastayla yapmış olduğu sözleşmeye uygun şekilde estetik sonuçları gerçekleştirme borcu, estetik müdahalelerle ilgili hukuki tartışmaların önemli bir parçasını oluşturur. Bu bağlamda, eser sözleşmesi kavramı, estetik müdahalelerin hukuki niteliği ve hekimin sorumlulukları, Türk Borçlar Kanunundaki düzenlemeler değerlendirilmiş; sağlık çalışanlarının hukuki sorumluluklarına ilişkin örnek yargı kararları incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eser Sözleşmesi, Tıbbi Müdahale, Tıbbi Müdahalenin Hukuka Uygunluk Koşulları, Hekim, Yargıtay Kararları.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Healthcare services play a vital role in improving individuals' quality of life and ensuring their fundamental right to a healthy life. Medical interventions performed by physicians and individuals authorized to carry out medical procedures serve essential purposes such as protecting individuals' health, diagnosing and treating diseases, improving quality of life, and even saving lives. However, these interventions directly affect patients' physical and mental integrity and must be conducted within both legal and ethical frameworks. Therefore, the legality of medical interventions and the legal remedies available in cases of malpractice are among the most critical issues in health law.

In modern medicine, the treatment methods applied by physicians and their legal relationships with patients bring about complex legal issues. This article focuses on the contract for work, aesthetic interventions, and physicians' responsibilities, aiming to provide guidance on understanding and applying fundamental concepts in the contract for work. Defining physicians' commitments and legal responsibilities, especially in areas such as aesthetic surgery and the contract for work, is of great importance for both protecting patients' rights and ensuring transparency in physicians' legal obligations. Aesthetic interventions, which are medical procedures not solely aimed at treatment and are often based on patients' personal preferences, also raise various legal questions. Evaluating the physician-patient relationship within the scope of a contract for work in such interventions highlights the physician's responsibility for the outcome. The physician's obligation to achieve the promised aesthetic results under the agreement with the patient constitutes a significant part of the legal discussions surrounding aesthetic interventions. In this context, the concept of the contract for work, the legal nature of aesthetic interventions, and physicians' responsibilities have been examined within the framework of the Turkish Code of Obligations, and relevant judicial decisions regarding the legal responsibilities of healthcare professionals have been analyzed.

Keywords: Contract for Work, Medical Intervention, Legal Compliance Conditions of Medical Intervention, Physician, Supreme Court Decisions.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

CEZA MUHALEMESİ KANUNU MADDE 75-78 KAPSAMINDA, TIBBİ MÜDAHALEDE RIZANIN ARANMADIĞI HALLER BAĞLAMINDA BEDEN MUAYENESİ, VÜCUTTAN ÖRNEK ALINMASI VE MOLEKÜLER GENETİK İNCELEME

PHYSICAL EXAMINATION, COLLECTION OF BODILY SAMPLES, AND MOLECULAR GENETIC ANALYSIS IN THE CONTEXT OF MEDICAL INTERVENTIONS WITHOUT CONSENT UNDER ARTICLES 75-78 OF THE CRIMINAL PROCEDURE CODE

Edanur TEKCAN DİNLER¹

(birinci yazar)

¹Öğrenci, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sağlık Hukuku Tezli Yüksek Lisans Programı, Samsun, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-2040-7114>

Hasan Tahsin KEÇELİĞİL²

²Prof. Dr. med. Dr. jur., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ali Fuad Başgil Hukuk Fakültesi Dekanı, Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi, Sağlık Hukuku AD Başkanı, Tıp Tarihi ve Etik AD Başkanı, Tıp Profesörü, Kamu Hukuku Doktoru, Atakum, Samsun, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8256-8059>

ÖZET

Ceza muhakemesi, bireylerin temel hak ve özgürlüklerini yakından ilgilendiren, toplum düzenini korumayı ve adaletin tesisi ile suçluların cezalandırılmasını sağlamayı hedefleyen bir hukuk dalıdır. Bu kapsamda, ceza muhakemesi işlemleri sırasında bireylerin beden bütünlüğüne yönelik müdahaleler de önemli bir yere sahiptir. Özellikle Ceza Muhakemesi Kanunu'nun (CMK) 75, 76, 77 ve 78. maddelerinde düzenlenen beden muayenesi, vücuttan örnek alınması ve moleküler genetik inceleme gibi işlemler, kişilerin rızası aranmaksızın gerçekleştirilebilmekte, bu durum ise hem bireysel haklar hem de kamu yararı arasında bir denge kurulmasını gerektirmektedir. CMK'nın 75. ve 76. maddeleri, özellikle şüpheli veya sanık durumunda bulunan kişilerden, delil elde etme amacıyla beden muayenesi yapılması ve vücuttan örnek alınmasını düzenlerken; 77. ve 78. maddeler, mağdurlar ve diğer kişiler üzerinde aynı tür işlemlerin uygulanabilmesine ilişkin esasları belirlemektedir. Bu işlemlerin temel amacı, suçun işlenişine ilişkin somut delillerin elde edilmesi ve bu delillerin adil yargılanma sürecine katkı sağlamasıdır. Ancak söz konusu müdahaleler, bireylerin vücut bütünlüğü, özel hayatın gizliliği ve kişisel verilerin korunması gibi anayasal haklarını doğrudan ilgilendirdiğinden, hukuka uygunluk sınırlarının dikkatle belirlenmesi gerekmektedir. Tıbbi müdahalelerde rızanın aranmadığı hallerde, müdahalenin dayanağı ve sınırları önem arz eder. Türk hukukunda bu düzenlemelerin dayandığı normatif çerçeve, hem Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) içtihatları hem de uluslararası insan hakları standartları ışığında ele alınmalıdır. Özellikle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 8. maddesi ile güvence altına alınan özel hayata saygı hakkı ve kişinin rızasına aykırı yapılan tıbbi müdahaleler, bu konuda bir denge kurulması gerektiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca, moleküler genetik incelemeler gibi giderek önem kazanan teknikler, biyolojik delillerin kullanımı açısından ceza muhakemesinde yeni tartışma alanları yaratmaktadır. Bu çalışmada, tıbbi müdahale, beden muayenesi, vücuttan örnek alınması ve moleküler genetik inceleme gibi işlemler hem Türk hukukunda hem de karşılaştırmalı hukuk çerçevesinde incelenecektir. Özellikle CMK m.75, m.76, m.77 ve m.78 bağlamında; bireylerin rızasının aranmadığı haller, söz konusu müdahalelerin sınırları ve hukuka uygunluğu tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Beden Muayenesi, Beden Muayenesinde Rızanın Aranmadığı Haller, Ceza Muhakemesi Kanunu Madde 75 ve devamı, Yargıtay Kararları.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Criminal procedure law is a branch of law that closely concerns individuals' fundamental rights and freedoms, aiming to maintain social order, ensure justice, and punish offenders. Within this scope, interventions affecting individuals' bodily integrity during criminal proceedings hold significant importance. Specifically, procedures such as physical examinations, the collection of bodily samples, and molecular genetic analysis, as regulated under Articles 75, 76, 77, and 78 of the Criminal Procedure Code (CMK), can be carried out without the individual's consent. This necessitates striking a balance between individual rights and the public interest. Articles 75 and 76 of the CMK regulate the conduct of physical examinations and the collection of bodily samples from suspects or defendants for evidence-gathering purposes, whereas Articles 77 and 78 establish the principles for applying similar procedures to victims and other individuals. The primary aim of these procedures is to obtain concrete evidence related to the commission of a crime and to contribute to the fair trial process. However, as these interventions directly affect individuals' constitutional rights, such as bodily integrity, privacy, and the protection of personal data, the boundaries of legality must be carefully delineated. In cases where consent is not required for medical interventions, the legal basis and limitations of these interventions become crucial. The normative framework of these regulations in Turkish law should be examined in light of both the case law of the European Court of Human Rights (ECHR) and international human rights standards. In particular, the right to respect for private life, safeguarded under Article 8 of the European Convention on Human Rights (ECHR), and medical interventions carried out against an individual's will highlight the need for a balance in this regard. Furthermore, increasingly significant techniques such as molecular genetic analysis introduce new areas of debate regarding the use of biological evidence in criminal procedure. This study examines medical interventions, physical examinations, the collection of bodily samples, and molecular genetic analysis within both Turkish and comparative law. In particular, within the framework of Articles 75, 76, 77, and 78 of the CMK, the study will discuss situations where individual consent is not sought, the boundaries of such interventions, and their legal compliance.

Keywords: Physical Examination, Cases Where Consent Is Not Required in Physical Examination, Criminal Procedure Code Article 75 and Subsequent Articles, Court of Cassation Decisions.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SPOR EĞİTİMİ ALAN ENGELLİ ÇOCUĞA SAHİP ANNELERİN YAŞAM KALİTELERİNİN İNCELENMESİ EXAMINATION OF THE QUALITY OF LIFE OF MOTHERS WITH DISABLED CHILDREN RECEIVING SPORTS TRAINING

Erkan GÜLGÖSTEREN¹

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Mersin Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü, Mersin/TÜRKİYE

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4642-4880>

ÖZET

Bu araştırmanın amacı engelli çocuğa sahip annelerin yaşam kalitelerinin incelenmesidir. Araştırmaya Mersin ilinde özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinden hizmet alan ve spor eğitimine katılan 34 engelli çocuk ve anneleri dahil edilmiştir. Araştırma için etik kurul onayı alınmıştır. Demografik bilgileri elde etmek amacıyla annelerin “Bilgi Formu” doldurmaları sağlanmıştır. Ayrıca annelerin yaşam kalitesini belirlemek için “Dünya Sağlık Örgütü Yaşam Kalitesi Ölçeği Kısa Formu (WHOQOL-Bref)” kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistiğin yanı sıra, ölçeğin ortalama değerleri hesaplanarak, Independent-Samples t testi ve One-Way Anova analizlerine yer verilmiş, farklılığın tespitinde Tukey analizi kullanılmıştır. Engelli çocuğu spor eğitimi alan annelerin branş değişkeni Anova analizi sonuçlarına göre yaşam kalitesi ölçeği Sosyal ilişkiler alt boyutunda anlamlı değişimler tespit edilmiştir. Anlamlı değişimlerin basketbol ve yüzme ile masa tenisi ve yüzme grupları arasında olduğu anlaşılmıştır. Sonuçlara göre yüzme branşındaki engelli çocuk annelerinin sosyal ilişki puan ortalamaları hem basketbol hem de masa tenisi branşındaki engelli çocuk annelerine göre anlamlı bir şekilde daha yüksektir. Ayrıca spor yılı fazla olan engelli çocukların, annelerinin tüm boyutlarda ortalama puanlarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle ebeveynlerin yaşam kalitesinin yükseltilebilmesi adına, engelli çocukların spora yönlendirilmeleri tavsiye edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Engelli Çocuk, Anneler, Yaşam Kalitesi, Spor

ABSTRACT

This study aimed to measure the quality of life among mothers of children with disabilities, examining the impact of their children's sports participation. The study sample comprised 34 children and mothers participating in sports, receiving services from special education and rehabilitation centers in Mersin, Turkey. Ethics committee approval was obtained for the research. Maternal demographic data were collected via a Demographic Information Form. The World Health Organization Quality of Life Scale Abbreviated Version (WHOQOL-Bref) was utilized to assess maternal quality of life. In addition to descriptive statistics, mean scores were calculated, and Independent-Samples t-tests and One-Way ANOVA were employed. One-way ANOVA revealed a statistically significant effect of sports discipline on the social relationships subdimension of the WHOQOL-Bref. Significant differences emerged in pairwise comparisons, specifically between the basketball and swimming groups, and the table tennis and swimming groups. Results indicated that mothers of children participating in swimming reported significantly higher mean scores in social relations domain compared to those participating in basketball and table tennis. In addition, it was determined that the average scores of the mothers of

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

disabled children with more years of sports were higher in all dimensions. For this reason, in order to improve the quality of life of parents, it may be recommended that children with disabilities be directed to sports.

Keywords: Disabled Child, Mothers, Quality of Life, Sports

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MÜCEVHER PEREKENDESİNDE DİJİTAL PAZARLAMANNIN KANAL ÇATIŞMASINA ETKİSİ THE EFFECT OF DIGITAL MARKETING ON CHANNEL CONFLICT IN JEWELLERY RETAIL

Cumhur KUMAŞ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Altınbaş Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Stratejik Pazarlama ve Marka Yönetimi, İstanbul, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-1266-6100>

ÖZET

İnternetin yaygınlaşması web sitelerinin sayısını ve kullanımını artarken, son zamanlarda mobil cihazlara yapılan yatırımlar ve bu alandaki gelişmeler kullanıcıların internet kullanımını çok yüksek seviyelere çıkarmaktadır. Mobil cihazların kişisel, ölçülebilir ve takip edilebilir olması, hedef kitlelerine ulaşmak isteyen pazarlamacıların bu alanda faaliyetlerini artırmasına ve dijital pazarlama faaliyetlerini geliştirmesini sağlamaktadır. Online alışverişin artmasıyla perakende ticarete yeni bir kanal oluşturmaktadır. Perakende satışlarda, aynı hedef kitleye ulaşmaya çalışan farklı satış kanallarının rekabeti, kanal çatışmasına sebebiyet vermektedir. Kanal çatışmaları firmaların karlılığını, müşteri memnuniyetini, marka imajını ve firmanın operasyon kapasitesini etkileyebilmekte. Özellikle yüksek fiyatlı ürünlerin satıldığı, müşteri güveninin ve marka imajının daha önemli olduğu mücevherat sektöründe kanal çatışmasının etkisi daha belirgin hale gelebilmekte. Bu çalışmada mücevherat sektöründe ulusal ölçekte perakende satış faaliyetleri yürüten bir firmanın online ve fiziki mağazaları arasındaki kanal çatışmalarını incelemek, çatışmaların nedenlerini ortaya çıkarmak ve çözüm önerilerinde bulunmaktadır. Bunun için farklı kanallardaki sektör profesyonellerinin süreç içinde yaşadıkları deneyimleri ortaya çıkarmak yaşadıkları farklı olumsuzlukların sebeplerini ve olası çözüm önerilerini ortaya çıkarmak amacıyla odak grup çalışmaları yapılacaktır. Bu çalışma özellikle perakende mücevherat sektörüne ve literatüre kanal çatışmasının yönetimi konusunda değerli bilgiler sunmayı hedeflemektedir. Çalışmanın sonuçları literatürdeki boşluğu doldurmanın yanı sıra çok kanallı pazarlama stratejisini belirleyen firmaların müşteri memnuniyeti ve sürdürülebilir stratejilerin geliştirmelerine yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kanal çatışması, çok kanallı pazarlama, dijital pazarlama

ABSTRACT

While the widespread use of the internet has increased the number and use of websites, recent investments in mobile devices and developments in this area have increased the internet usage of users to very high levels. The fact that mobile devices are personal, measurable and trackable allows marketers who want to reach their target audience to increase their activities in this area and develop their digital marketing activities. The increase in online shopping creates a new channel in retail trade. In retail sales, the competition between different sales channels trying to reach the same target audience causes channel conflict. Channel conflicts can affect the profitability of companies, customer satisfaction, brand image and the operational capacity of the company. Especially in the jewelry sector, where high-priced products are sold and customer trust and brand image are more important, the effect of channel conflict can become more apparent. In this study, the channel conflicts between the online and physical stores of a company that carries out retail sales activities on a national scale in the jewelry sector are examined, the reasons for the conflicts are revealed and solution suggestions are made. For this purpose, focus

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

group studies will be conducted in order to reveal the experiences of sector professionals in different channels during the process, the reasons for the different negativities they experience and possible solution suggestions. This study aims to provide valuable information to the retail jewelry sector and literature on the management of channel conflict. The results of the study will fill the gap in the literature and will help companies that determine their multi-channel marketing strategy to develop customer satisfaction and sustainable strategies.

Keywords: Channel conflict, multi-channel marketing, digital marketing.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SÜREÇ YETERLİLİK ANALİZİNİN ZOOTEKNİYE UYGULANIŞI USE OF PROCESS CAPABILITY ANALYSIS IN ANIMAL SCIENCE

Dr. Melis ÇELİK GÜNEY

Çukurova Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Zootekni Bölümü, Adana, Türkiye

ORCID NO: 0000-0002-6825-6884

ÖZET

Kontrol grafikleri, sürecin kontrol altında olup olmadığını belirlemek için kullanılmaktadır. Ancak bu grafikler ile müşteri gereksinimlerinin karşılanıp karşılanmadığı belirlenmemektedir. Bu çalışmada, müşteri gereksinimlerini inceleyen süreç yeterlilik analizinde kullanılan süreç yetenek indeksleri ile sürecin yeterli olup olmadığı belirlenmiştir. Çukurova Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Araştırma ve Uygulama Çiftliği Tavukçuluk Ünitesi'nde yetiştirilen Nick Brown cinsi tavuklardan alınan yumurtalar materyal olarak kullanılmıştır. Yumurta kalite özelliklerinden yumurta ağırlığını ölçmek için 20 hafta boyunca haftada 4 gün rastgele yumurta örnekleri toplanmıştır. Bu çalışmanın sonucunda, kontrol grafikleri ile sürecin kontrol altında olduğu ancak müşteri gereksinimlerini gösteren süreç yetenek indeksleri ile sürecin yetersiz olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Kontrol grafikleri, yumurta ağırlığı, süreç yetenek indeksleri, istatistiksel süreç kontrol.

ABSTRACT

Control charts are used to determine whether the process is under control. However, these charts cannot determine whether the customer requirements are met. In this study, process capability indices are used in process capability analysis, which examines customer requirements, are used to determine whether the process is capable that. Eggs were used as material from Nick Brown laying hens raised at the Research and Application Farm Poultry Unit, Faculty of Agriculture, Cukurova University, Turkey. Random samples of eggs were collected every 4-day a week for 20 weeks to measure egg weight from egg quality characteristics. At the end of this study, the process was determined to be in control with control charts but incapable with process capability indices.

Keywords: Control charts, egg weight, process capability indices, statistical process control.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ASTRONOMİ KONULARINDAKİ KAVRAMSAL ANLAMA DÜZEYLERİ VE UZAMSAL DÜŞÜNME BECERİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN SECONDARY SCHOOL STUDENTS CONCEPTUAL UNDERSTANDING LEVELS AND SPATIAL THINKING SKILLS IN ASTRONOMY SUBJECTS

Tuğçe AYDEMİR

Öğretmen, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi, Ankara, Türkiye.

0009000873746790

Salih ATEŞ

Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi, Ankara, Türkiye.

0000-0003-0425-0982

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, yedinci sınıf öğrencilerinin astronomi konularındaki kavramsal anlama düzeyleri ve uzamsal düşünme becerileri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmada nicel araştırma yöntemi ve tarama deseni kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında Erzurum ilinin Hınıs ilçesinde öğrenim gören 351 yedinci sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Veri toplama sürecinde, Astronomi Kavram Testi (AKT) ve Uzamsal Yetenek Testi (UYT) kullanılmıştır. AKT Güneş, Dünya ve Ay Ünitesindeki astronomi konularındaki temel kavramları ölçen 26 maddeden oluşan çoktan seçmeli bir testtir. UYT öğrencilerin uzamsal düşünme becerilerini ölçmek için geliştirilmiş bir testtir, 45 sorudan ve üç alt boyuttan (uzamsal ilişkiler, uzamsal görselleştirme ve uzamsal yönelim) meydana gelmektedir. Araştırmanın verilerin analizinde betimsel istatistikler, korelasyon analizi ve ANOVA test teknikleri kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda, öğrencilerin astronomi konularındaki kavramsal anlama düzeyleri ile uzamsal düşünme becerileri arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğunu görülmüştür. Bu ilişkinin uzamsal düşünmenin hangi alt boyutundan kaynaklanmış olabileceğine bakmak için uzamsal düşünme testinin alt boyutlarıyla kavramsal anlama düzeyleri arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Uzamsal İlişkiler ve Uzamsal Yönelim alt boyutlarıyla kavramsal anlama arasında yüksek düzeyde ilişki görülürken, Uzamsal Görselleştirme boyutuyla kavramsal anlama arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki görülmemiştir. Cinsiyet değişkeni açısından yapılan analizler sonucunda, kız öğrencilerin kavramsal anlama ve uzamsal düşünme becerilerinin erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu görülmüştür. Sonuç olarak, uzamsal düşünme becerilerinin geliştirilmesine yönelik eğitim stratejilerinin öğrencilerin astronomi konularındaki kavramsal anlama düzeylerini artırmada etkili olabileceği düşünülmektedir. Araştırmanın bulguları alan yazındaki çalışmalarının sonuçlarıyla karşılaştırılarak değerlendirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Kavramsal anlama, uzamsal düşünme becerileri, astronomi eğitimi, fen bilimleri öğretimi.

ABSTRACT

This study aims to investigate the relationship between seventh-grade students' levels of conceptual understanding in astronomy and their spatial thinking skills. The survey method was used in the study.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

The study's sample consisted of 351 seventh grade students studying in Hınıs district of Erzurum province in the 2024-2025 academic year. Astronomy Concept Test (ACT) and Spatial Ability Test (SAT) were used for the data collection. The ACT is a 26-item multiple-choice test that measures the basic concepts in the Sun, Earth, and Moon unit. The SAT consists of 45 questions and three subscales (spatial relationships, spatial visualization, and spatial orientation) that measure students' spatial thinking skills. Descriptive statistics, correlation analysis and ANOVA test techniques were used to analyze the data. As a result of the data analysis, it was seen that there was a positive and significant relationship between students' conceptual understanding levels in astronomy and their spatial thinking skills. To identify the potential sub-dimension of spatial thinking from which this relationship may have originated, an examination was conducted of the relationship between the sub-dimensions of the spatial thinking test and the levels of conceptual understanding. While there was a high level of relationship between the Spatial Relationships and Spatial Orientation sub-dimensions and conceptual understanding, there was no statistically significant relationship between the Spatial Visualization dimension and conceptual understanding. Analyses in terms of gender variable showed that female students had higher conceptual understanding and spatial thinking skills than male students. Consequently, educational strategies aimed at fostering spatial thinking skills are considered effective in improving students' conceptual understanding of astronomy subjects. The study's findings were evaluated by comparing them with the results of the studies in the literature.

Keywords: Conceptual understanding, misconceptions, spatial thinking skills, astronomy education, science teaching.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BİR KÖPEKTE KONJENİTAL PREPİSYUM ANOMOLİSİNİN SAĞALTIMI VE KLİNİK SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ TREATMENT AND CLINICAL EVALUATION OF A CONGENITAL PREPUTIAL ANOMALY IN A DOG

Nazlı BÜYÜKYILDIZ^{1*}

¹*Yüksek Lisans Öğrencisi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Veterinerlik Cerrahisi, Sivas, TÜRKİYE*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-0792-2381>

İlker ŞEN²

²*Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Klinik Bilimler Bölümü, Veterinerlik Cerrahisi Ana Bilim Dalı, Sivas, TÜRKİYE*

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8288-4871>

Batuhan Çağrı DARICI³

³*Yüksek Lisans Öğrencisi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Veterinerlik Cerrahisi, Sivas, TÜRKİYE*

³ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-9399-3350>

Melisanur URAL⁴

⁴*Yüksek Lisans Öğrencisi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Veterinerlik Cerrahisi, Sivas, TÜRKİYE*

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-3975-2123>

ÖZET

Erkek köpeklerin dış genital organlarının normal şekilde gelişmesi ve gelişimini sürdürmesi hem üreme hem de boşaltım için oldukça önemlidir. Bu organların anormallikleri ile sık karşılaşılsa da erkek köpeklerde dış genital organ anomalileri ile ilgili çok fazla kaynak mevcut değildir. Çalışmalara konu olan anomaliler genellikle idrar disfonksiyonu ve infertilite problemleri ile kendilerini belli ederler. Köpeklerde meydana gelen anomaliler sadece doğuştan olmayıp, sonradan da meydana gelebilir. Bu anomalilerin medikal ve cerrahi yöntemlerle tedavisi mümkündür. Özellikle idrar disfonksiyonu ile ilgili anomalilerin medikal sağaltımı efektif sonuçlar vermediğinden böyle olgularda cerrahi sağaltım önerilmektedir. Köpeklerde konjenital olarak oluşan abnormalitelerin sağaltımındaki amaç, üreme performansının restorasyonundan ziyade üriner disfonksiyonun düzeltilmesi veya bu disfonksiyonun önlenmesidir. Böyle olgularda bulunan birçok kusur kalıtsal olduğu için organ anomalisi olan köpeklerin çiftleşmesinin önüne geçilmelidir. Erkek köpeklerde anomalilerin cerrahi olarak sağaltımı için ürogenital sistem anatomisinin iyi bilinmesi gereklidir. Bu çalışmada prepisyum anomalisi olan melez 1 aylık erkek köpeğin rekonstrüksiyon cerrahisinin sağaltım sonuçlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anomali, cerrahi sağaltım, konjenital, köpek, prepisyum.

ABSTRACT

The normal development and maintenance of the external genital organs in male dogs are crucial for both reproduction and excretion. Although abnormalities of these organs are frequently encountered, there is a limited number of sources specifically addressing external genital organ anomalies in male

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

dogs. The anomalies studied in research are generally associated with urinary dysfunction and infertility problems. These abnormalities in dogs may be congenital or acquired later in life. Both medical and surgical treatment options are available for managing these conditions. However, since medical treatment is often ineffective for anomalies related to urinary dysfunction, surgical intervention is recommended in such cases. The primary goal of treating congenital abnormalities in dogs is not necessarily the restoration of reproductive performance but rather the correction or prevention of urinary dysfunction. Given that many defects observed in such cases are hereditary, dogs with organ anomalies should not be used for breeding. A thorough understanding of the anatomy of the urogenital system is essential for the surgical treatment of anomalies in male dogs. This study aims to evaluate the therapeutic outcomes of reconstructive surgery performed on a one-month-old mixed-breed male dog with a preputial anomaly.

Keywords: Anomaly, congenital, dog, surgical treatment, preputium.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BİR AFRIKA GRİ PAPAĞININDA MEYDANA GELEN MANDİBULA KIRIĞININ SAĞALTIMI VE KLİNİK SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ TREATMENT AND CLINICAL EVALUATION OF A MANDIBLE FRACTURE IN AN AFRICAN GRAY PARROT

Batuhan Çağrı DARICI^{1*}

¹*Yüksek Lisans Öğrencisi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Veterinerlik Cerrahisi, Sivas, TÜRKİYE*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-9399-3350>

İlker ŞEN²

²*Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Klinik Bilimler Bölümü, Veterinerlik Cerrahisi Ana Bilim Dalı, Sivas, TÜRKİYE*

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8288-4871>

Nazlı BÜYÜKYILDIZ³

³*Yüksek Lisans Öğrencisi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Veterinerlik Cerrahisi, Sivas, TÜRKİYE*

³ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-0792-2381>

Melisanur URAL⁴

⁴*Yüksek Lisans Öğrencisi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Veterinerlik Cerrahisi, Sivas, TÜRKİYE*

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-3975-2123>

ÖZET

Kanatlı kafes hayvanlarında travma; aynı kafesi paylaşan kuşlardan veya diğer hayvanlardan kaynaklanan ısırık yaraları, tel veya metal nesnelere özellikle kafese sıkışma ve büyük çoğunlukla uçuş sırasında sert cisimlere çarpma sonucu meydana gelir. Literatür bilgilerinde, kanatlı kafes hayvanlarında gaga yaralanmalarından kaynaklanan yer değiştirmemiş kırıkların iyi bir prognoza sahip olduğu bildirilmiştir. Kırık fragmentleri arasında deplasman bulunduran olgular da tedavi edilebilir ancak tam anatomik redüksiyonun sağlanamadığı durumlarda veya post operatif süreçte oluşabilecek oklüzyon bozuklukları neticesinde hayvanda beslenme güçlüklerine ve günlük aktivitede güçlükler neden olabilir. Çoğu ortopedik yaralanmada olduğu gibi, gaga onarımının birincil hedefi, anatomik hizalama ve uygun stabilizasyon yöntemleri kullanılarak fonksiyonel iyileşmenin sağlanmasıdır. Çalışma materyalini mandibula kırığı meydana gelen erişkin bir afrika papağanı oluşturmuştur. Sağaltım amacıyla mandibula fragmentlerini birbirine yaklaştırmak için serklaj telleri kullanılmış olup stabilizasyonun sağlanması için bu teller plak ve polimetilmetakrilat ile birleştirilerek sabitlenmiştir. Bu çalışmada, erişkin Afrika Gri Papağanında meydana gelen mandibula kırığının, serklaj telleri, plak ve akrilik (polimetilmetakrilat) kombinasyonu kullanılarak yapılan sağaltımının klinik değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Afrika Gri Papağanı, akrilik, gaga, mandibula kırığı, polimetilmetakrilat, sağaltım.

ABSTRACT

Trauma in caged avian species commonly results from bite wounds inflicted by cage mates or other animals, entrapment in wire or metal objects, and, most frequently, collisions with hard surfaces during

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

flight. According to the literature, non-displaced fractures resulting from beak injuries in caged birds generally have a favorable prognosis. Cases involving displacement between fracture fragments can also be treated; however, if complete anatomical reduction is not achieved or occlusion disorders develop postoperatively, the affected animal may experience feeding difficulties and impairments in daily activities. As in most orthopedic injuries, the primary goal of beak repair is to achieve functional recovery through anatomical alignment and appropriate stabilization techniques. The subject of this study is an adult African Grey Parrot that sustained a mandibular fracture. For therapeutic purposes, cerclage wires were used to approximate the mandibular fragments, and to ensure stabilization, these wires were secured using plates and polymethyl methacrylate. This study aims to clinically evaluate the treatment of a mandibular fracture in an adult African Grey Parrot using a combination of cerclage wires, plates, and acrylic (polymethyl methacrylate).

Keywords: Acrylic, African Grey Parrot, beak, mandible fracture, polymethylmethacrylate, treatment.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

İRAN'DA ANTİK SU YÖNETİM SİSTEMLERİ: KANATLAR VE SOSYO-ÇEVRESEL MİRASI

ANCIENT WATER MANAGEMENT SYSTEMS IN IRAN: QANATS AND THEIR SOCIO-ENVIRONMENTAL LEGACY IN IRAN

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Gül FİDAN

Milli Savunma Üniversitesi, Kara Harp Okulu, Yabancı Diller Bölümü, Ankara, Türkiye

<https://orcid.org/0000-0003-0720-3321>

ÖZET

İran'ın üç bin yıl önce geliştirilen yeraltı su kanalları olan kanat sistemleri, insanlığın en kalıcı hidrolik mühendislik başarılarından birini temsil etmektedir. Çalışmamız, kanat sisteminin tarihsel gelişimini, sosyal organizasyonunu ve çevresel etkilerini incelerken, su haklarının dönüşümünü ve karşılaştırmalı sürdürülebilirliğini ele almaktadır. Arkeolojik ve tarihsel kanıtların sentezi aracılığıyla, kanatların yerleşim modellerini nasıl yapılandırdığını, tarım ekonomilerini nasıl mümkün kıldığını ve merkezi olmayan yönetimi nasıl teşvik ettiğini ortaya koymayı hedeflemektedir. Kanat sistemi çerçevesindeki su tahsisi, mülkiyeti ve yönetimi İran tarihi boyunca değişim göstermiş ve iyileşme ve bozulmalar yaşanmıştır. Kanat sistemine dayalı su yönetiminin siyasi ve toplumsal gelişmeler ve iklim değişikliğine karşı dayanıklılığı vurgulanarak önceliklerdeki değişimlerin su tahsisini, mülkiyetini ve yönetimini nasıl yeniden şekillendirdiği ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: İran Yeraltı Su Kanalları, Kanat Sistemleri, Su Mülkiyeti.

ABSTRACT

Iran's qanat systems, underground water channels developed three millennia ago, represent one of humanity's most enduring hydraulic engineering achievements. Our study examines the historical development, social organization and environmental impacts of the qanat system, while addressing the transformation and comparative sustainability of water rights. Through a synthesis of archaeological and historical evidence, it aims to reveal how qanats structured settlement patterns, enabled agrarian economies, and promoted decentralized governance. Water allocation, ownership and management within the qanat system has changed, improved and deteriorated throughout Iranian history. Emphasizing the resilience of qanat-based water management to political and social developments and climate variability, the paper will discuss how shifts in priorities have reshaped water allocation, ownership and management.

Keywords: Iran Underground Water Channels, Qanat Systems, Water Ownership.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ŞEFKATİN BEDELİ: HEMŞİRELİKTE MERHAMET YORGUNLUĞU ÜZERİNE BİBLİYOMETRİK BİR ANALİZ THE COST OF COMPASSION: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS ON COMPASSION FATIGUE IN NURSING

Gizem ÖZCAN¹

¹Doktora Öğrencisi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı İç Hastalıkları Hemşireliği Bilim Dalı Eskişehir/Türkiye

¹0000-0003-1269-8656

Ferzan KALAYCI EMEK²

²Araş. Gör., Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Kütahya/Türkiye

²0000-0002-6006-1353

ÖZET

Giriş ve amaç: Merhamet yorgunluğu, hasta bireylerle doğrudan veya dolaylı olarak ilgilenen bakım sağlayıcılarında çaresizlik, yetersizlik ve öfke gibi olumsuz duygulara neden olan bir fenomendir. Hemşireler, hastaların acı çekme süreçlerine uzun süre tanıklık etmeleri, mesleki stres ve kurumsal çatışmalar gibi faktörler nedeniyle merhamet yorgunluğu riski altında olup fiziksel, psikolojik ve sosyal tükenmişlik yaşayabilmektedir. Bu durum hem hemşirelerin mesleki iyi oluşunu hem de sağlık hizmetlerinin kalitesini olumsuz etkilemektedir. Bu çalışma, Web of Science veri tabanındaki hemşirelik alanında yapılan merhamet yorgunluğu araştırmalarını bibliyometrik olarak analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Bu çalışmanın verileri, 28.02.2025 tarihinde Web of Science veri tabanı üzerinden “compassion fatigue” anahtar kelimesi ile tüm alanlar kategorisi çerçevesinde tarama yapılarak toplanmıştır. Belli kısıtlamalarla verilere erişim sağlanmıştır. Araştırmanın analizinde Web of Science veri tabanı analiz özelliklerinden faydalanılmıştır.

Bulgular: Araştırmadan elde edilen sonuçlar, hemşirelikte merhamet yorgunluğu konusundaki araştırmaların 2016-2024 yılları arasında var olduğu en fazla çalışmanın 2020 yılında üretildiği görülmüştür. Verilerin tamamı araştırma makalesi, %37,9’u açık erişimli, %98,9’ünün dili İngilizce ve %78,9’u SSCI indeksinde taranmaktadır. Bu alandaki en üretken yazar 15 araştırma makalesi ile Vidette Todaro-franceschi ve kurum West China Center Of Medical Sciences ve yayınevi Wiley'dir. Merhamet yorgunluğu konusundaki en fazla yayın, BMC Nursing dergisinde yer almaktadır. Araştırmaların en çok Amerika Birleşik Devletleri'nde üretildiği, Türkiye'nin ise sıralamada 6.sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Yayınların sürdürülebilir kalkınma hedefleri ile ilişkisi incelendiğinde %90,6’sının “Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam” başlığı çerçevesinde üretildiği tespit edilmiştir.

Sonuç ve Öneriler: Araştırma bulguları, hemşirelikte merhamet yorgunluğu konusundaki çalışmaların özellikle 2020 yılında yoğunlaştığını, yayınların büyük çoğunluğunun İngilizce ve SSCI indeksinde tarandığını göstermektedir. Çalışmaların büyük bir kısmının sürdürülebilir kalkınma hedefleri kapsamında "Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam" başlığı ile ilişkilendirilmesi, konunun küresel sağlık politikaları açısından önemini ortaya koymaktadır. Hemşirelerin merhamet yorgunluğunu azaltmak için çalışma koşulları iyileştirilmeli, mesleki dayanıklılığı artırmaya yönelik eğitim ve destek programları yaygınlaştırılmalı, ayrıca bu alandaki araştırmaların sayısı artırılarak küresel iş birlikleri teşvik edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, merhamet yorgunluğu, bibliyometrik analiz

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Introduction and aim: Compassion fatigue is a phenomenon that causes negative emotions such as helplessness, inadequacy, and anger in caregivers who deal directly or indirectly with patients. Nurses are at risk of compassion fatigue due to factors such as witnessing patients' suffering processes for a long time, professional stress, and institutional conflicts, and may experience physical, psychological, and social burnout. This situation negatively affects both the professional well-being of nurses and the quality of healthcare services. This study aims to analyze compassion fatigue research conducted in the field of nursing in the Web of Science database bibliometrically.

Method: The data of this study were collected by scanning the Web of Science database on 28.02.2025 with the keyword "compassion fatigue" within the framework of the all fields category. Access to the data was provided with certain restrictions. Web of Science database analysis features were used in the analysis of the research.

Result: The results obtained from the research showed that the research on compassion fatigue in nursing existed between 2016-2024, and the most studies were produced in 2020. All of the data are research articles, 37.9% are open access, 98.9% are in English, and 78.9% are scanned in the SSCI index. The most productive author in this field is Vidette Todaro-franceschi with 15 research articles, and the institution is West China Center Of Medical Sciences and the publishing house is Wiley. The most publications on compassion fatigue are in the BMC Nursing journal. It was determined that the most research was produced in the United States, while Türkiye ranked 6th in the ranking. When the relationship of the publications with sustainable development goals was examined, it was determined that 90.6% were produced within the scope of the title "Healthy and Quality Life".

Conclusion and Recommendations: The research findings show that studies on compassion fatigue in nursing were especially concentrated in 2020, and the vast majority of the publications were scanned in English and in the SSCI index. The fact that a large part of the studies are associated with the title "Healthy and Quality Life" within the scope of the sustainable development goals reveals the importance of the subject in terms of global health policies. To reduce compassion fatigue among nurses, working conditions should be improved, education and support programs aimed at increasing professional resilience should be expanded, and global collaborations should be encouraged by increasing the number of studies in this field.

Keywords: Nursing, compassion fatigue, bibliometric analysis

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MIGUEL DE UNAMUNO'NUN *TULA TEYZE* ADLI ESERİNDE KİŞOTİZM QUIXOTISM IN MIGUEL DE UNAMUNO'S WORK NAMED AUNT TULA

*Melike ATAMAN YILMAZ*¹

¹ *Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı, Felsefe Grubu Eğitimi Bilim Dalı, Ankara, Türkiye*

¹ORCID ID: 0009-0006-3404-0694

*Faruk MANAV*²

² *Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Felsefe Grubu Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara, Türkiye.*

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4588-7886>

ÖZET

Miguel de Unamuno İspanya'da varoluşçuluğun önde gelen yazar ve düşünürlerinden biridir. Varoluşçu düşünürlerin kendilerini ifade etme yollarından biri olan edebi eserler Unamuno'nun çalışmalarında önemli bir yer tutar. Bu çalışmanın amacı, Unamuno'nun *Tula Teyze* (*La tía Tula*) adlı eserini düşünürün kişotizm görüşü açısından değerlendirmektir. Unamuno eserlerinde kendi çağının insan varlığını ele alış biçimini eleştirip, insanın salt rasyonel tarafını yücelten görüşlere karşı çıkararak, insan varlığının bütünlüklü bir yapı içerisinde ele alınması gerekliliğini vurgular. Onun varoluş felsefesinin merkezinde somut, etten ve kemikten olan, yaşayan, hissedilen, acı çeken insan varlığı bulunur. Unamuno'nun *Hayatın Trajik Duygusu* adlı eseri onun olgunluk çağının bir ürünü olarak değerlendirildiğinde, bu eserde yaşamın anlaşılacak değil hissederek yaşanması gerekliliğini ifade etmesi önemlidir. Unamuno kendi yaşamından yola çıkarak eserlerinde yaratmış olduğu karakterlerle hayatın trajik duygusu olarak adlandırdığı duygunun hissedilmesini ister. Bu duygu yaşayan ama ölümlü olan somut insanın ölmeme arzudur, insanın kendi bilincini ölüm sonrasında da devam ettirme isteğidir. Ölüm sonrası yaşamı belirleyen, insanın bu dünyadaki yaşamı olduğu için insan bu dünyada kendi varoluşunun farkında olarak olabildiğince tutkulu bir şekilde yaşamalıdır. Tutkuyla yaşamak demek kişinin kendi iç benliğinin açığa çıkması, kendi otantikliğini yaşaması demektir. Unamuno okurlarına, yaşamı cesaretle yaşamak, kendimizle ve kişiyi sınırlamaya çalışan şeylerle mücadele etmek için takip etmemiz gereken iki rehber olduğunu söyler, bunlardan biri İsa Mesih iken diğeri Don Kişot'tur. Unamuno Don Kişot karakterini Cervantes'in yazmış olduğu *Don Kişot* adlı eseri okuduktan sonra kendi yorumuyla tekrardan yazmış ve okurlarına cesaretin, inancın şövalyesi olarak Don Kişot'un takip edilmesi gerektiğini söylemiştir. Unamuno için kişotizm, kişinin kendi ideallerini nesnel gerçekliğe rağmen var etme mücadelesidir, kendi inancının gerekliliğini yerine getirme tutkusudur, fedakârlıktır, adanmışlıktır, tüm alaylara karşı kahkahalarla karşılık verebilmektir. Unamuno Don Kişot karakterinden yola çıkarak oluşturduğu kişotizm görüşünü eserlerinde yaratmış olduğu karakterler vasıtasıyla somutlaştırır. Bu karakterler ise herkesin günlük hayatta karşılaşılabileceği sıradan insanlardır. Bu sıradan insanlardan biri olan Tula Teyze, Unamuno'nun kişotizminin somutlaştığı kişotik bir karakterdir. Tula kendi ideallerini gerçekleştirmek için kendi iradesini etrafındaki insanlara adeta dayatarak hem kendi yaşamını dönüştüren, kendini var eden hem de içinde bulunduğu toplumun geleneksel yaşamına boyun eğmeyen güçlü bir karakterdir. Biyolojik olarak dünyaya getirmediği ama dünyaya gelmelerinde rol oynadığı tüm yeğenlerine annelik yapan bu kadın yeğenlerine baktığında benim eserim diyebilmektedir. Kendi varlığının, iradesinin bir sonucu olan bu çocuklar Tula'nın varoluşunun kanıtıdır.

Anahtar Kelimeler: Miguel de Unamuno, Varoluşçuluk, Kişotizm, *Tula Teyze* (*La tía Tula*)

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Miguel de Unamuno is one of Spain's leading writers and thinkers of existentialism. Literary works serve as an expression for existentialist thinkers and hold a significant place in Unamuno's works. This study aims to analyze Unamuno's work Aunt Tula (La tía Tula) in the context of his concept of Quixotism. In his works, Unamuno criticizes how human being was approached in his era, opposing perspectives that exalt pure rationality. Instead, he emphasizes the necessity of considering human being as an integrated whole. At the core of his existential philosophy lies the concrete, flesh and blood human being who lives, feels, and suffers. When *The Tragic Sense of Life* is regarded as a product of Unamuno's mature period, it becomes evident that he emphasizes the necessity of experiencing life not through understanding but through feeling. Drawing from his own life, Unamuno seeks to evoke in his readers the sentiment he calls "the tragic sense of life" through the characters he creates. This sentiment reflects the mortal yet living human being's desire not to perish the yearning to sustain one's consciousness beyond death. Since one's life in this world determines one's afterlife, a person must live as passionately as possible, fully aware of their existence. To live passionately means to reveal one's inner self and to embrace one's authenticity. Unamuno tells his readers that there are two guides to follow to live life with courage and to struggle against oneself and the forces that seek to impose limitations: Jesus Christ and Don Quixote. Having reinterpreted Cervantes' Don Quixote, Unamuno presents Don Quixote as a knight of faith and courage, advocating that he should be followed as an ideal. For Unamuno, Quixotism is the struggle to uphold one's ideals despite objective reality, the passion for fulfilling one's beliefs, the embodiment of sacrifice and devotion, and the ability to respond to ridicule with laughter. By drawing upon the character of Don Quixote, Unamuno concretizes his concept of Quixotism through the characters he creates in his works. These characters, however, are ordinary individuals one might encounter daily. One such ordinary individual is Aunt Tula, who embodies Unamuno's Quixotism as a Quixotic character. In her pursuit of realizing her ideals, Tula asserts her will upon those around her, not only transforming her own life and affirming her existence but also refusing to submit to the traditional lifestyle of her society. Although she does not give birth to children biologically, she brings them into the world and assumes a maternal role for all her nieces and nephews. Looking at them, she can declare, "These are my works." These children, as products of her will and existence, are evidence of Tula's being.

Keywords: Miguel de Unamuno, Existentialism, Quixotism, *Aunt Tula (La tía Tula)*

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ADÖLESANLARDA DİJİTAL OYUN BAĞIMLILIĞI: HEMŞİRELERİN ROLÜ VE ERKEN MÜDAHALE YÖNTEMLERİ DIGITAL GAME ADDICTION IN ADOLESCENTS: THE ROLE OF NURSES AND EARLY INTERVENTION METHODS

Kemal YARAN^{1,2}

¹Öğr. Gör., Muş Alparslan Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler, Muş, Türkiye.

²Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, Erzurum, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2316-3446>

Hasret YALÇINÖZ BAYSAL²

²Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, Erzurum, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2177-3486>

ÖZET

Teknolojik gelişmeler nedeniyle dış çevrenin çeşitli tehlikelere daha fazla maruz kalması, çocukları ve gençleri kapalı alanlardaki oyun aktivitelerine yönlendirmektedir. Aynı zamanda geleneksel oyunlar, teknolojinin ilerlemesiyle birlikte farklı bir boyuta evrilmekte ve yerini dijital oyunlara bırakmaktadır. Telefon, tablet ve bilgisayarların erişilebilirliği ve kullanım kolaylığı, farklı ortamlarda (ev, iş, sokak vb.) uygulanabilirliği, teknolojik cihazlara olan ilgiyi daha da artırmaktadır. Dijital oyunlara ayrılan zamanın artması ve bireylerin oyun oynama isteklerini kontrol edememeleri sonucunda dijital oyun bağımlılığı ortaya çıkmaktadır. Ortaya çıkan dijital oyun bağımlılığı da adölesanlarda fiziksel, psikolojik, sosyal ve akademik birçok soruna neden olmaktadır.

Dijital oyun bağımlılığının erken müdahalesi ve tedavisi hem bireyleri hem de ailelerini içeren kapsamlı bir yaklaşım gerektirmektedir. Hem önleme hem de tedavide işbirliğine dayalı çabaların önemine vurgu yapılmakta ve hemşirelerin multidisipliner ekip içinde önemli bir rol oynadığı kabul edilmektedir. Hemşirelerin katkıları, araştırmacı, işbirlikçi, eğitimci ve liderlik olarak çeşitli rolleri aracılığıyla bireylere tutarlı, kararlı ve bilgili yaklaşımlarından kaynaklanmaktadır. Özellikle, halk sağlığı hemşirelerinin birincil, ikincil ve üçüncül korunmadaki işlevleri bağımlılık risklerinin azaltılmasında etkili olmaktadır.

Dijital oyunların yaygınlığı küresel olarak ve ülkemizde giderek artıyor. Buna bağlı olarak dijital oyun sektörü de büyüyen ve gelişen bir sektöre dönüşüyor. Özellikle çocuk ve gençleri etkisi altına alan dijital oyunlar, üzerinde ciddiyle durulması gereken bir konu haline gelmiştir. Dijital oyun bağımlılığı, sadece bireyleri ilgilendiren bir konu olmanın ötesine geçerek bir halk sağlığı sorununa dönüşmüştür. Bu noktada, önleyici ve tedavi edici yaklaşımlara daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır ve bu konu çok sektörlü ve disiplinler arası önleme ve müdahale stratejileri ile ele alınmalıdır.

Buradan hareketle, bu çalışma literatür taramasına dayalı olarak dijital oyun bağımlılığının etkileri, önleme ve müdahale yöntemleri ve hemşirelerin rolleri de dahil olmak üzere çeşitli boyutlarını ele almakta ve dijital oyun bağımlılığına ilişkin farkındalık yaratma, önleme ve iyileştirme çabalarına katkıda bulunmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Oyun, Dijital Oyun Bağımlılığı, Hemşirelik, Adölesan.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Due to technological developments, children and young people are more exposed to various dangers in the external environment, which directs them to indoor play activities. At the same time, traditional games evolve into a different dimension with the advancement of technology and are replaced by digital games. The accessibility and ease of use of phones, tablets and computers, and their applicability in different environments (home, work, street, etc.) further increase the interest in technological devices. As a result of the increase in the time allocated to digital games and the inability of individuals to control their desire to play games, digital game addiction emerges. Digital game addiction causes many physical, psychological, social and academic problems in adolescents.

Early intervention and treatment of digital gaming addiction requires a comprehensive approach involving both individuals and their families. The importance of collaborative efforts in both prevention and treatment is emphasized and it is recognized that nurses play an important role within the multidisciplinary team. Nurses' contributions stem from their consistent, committed and knowledgeable approach to individuals through their various roles as researchers, collaborators, educators and leaders. In particular, the functions of public health nurses in primary, secondary and tertiary prevention are effective in reducing the risks of addiction.

The prevalence of digital games is increasing globally and in our country. Accordingly, the digital gaming industry is also growing and developing. Digital games, which especially affect children and young people, have become an issue that needs to be taken seriously. Digital game addiction has gone beyond being an issue that concerns only individuals and has turned into a public health problem. At this point, there is a greater need for preventive and therapeutic approaches and this issue should be addressed with multi-sectoral and interdisciplinary prevention and intervention strategies.

Thus, based on the literature review, this study addresses various dimensions of digital game addiction, including its effects, prevention and intervention methods, and the roles of nurses, and aims to contribute to awareness-raising, prevention and treatment efforts regarding digital game addiction.

Keywords: Digital Gaming, Digital Gaming Addiction, Nursing, Adolescent.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BAĞIMLILIK TEDAVİSİNDE BİLİNÇLİ FARKINDALIK TEMELLİ MÜDAHALELER: ETKİNLİK VE YÖNTEMLER ÜZERİNE BİR DERLEME MINDFULNESS-BASED INTERVENTIONS IN ADDICTION TREATMENT: A REVIEW ON EFFECTIVENESS AND METHODS

Kemal YARAN^{1,2}

¹Öğr. Gör., Muş Alparslan Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler, Muş, Türkiye.

²Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, Erzurum, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2316-3446>

Hasret YALÇINÖZ BAYSAL²

²Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, Erzurum, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2177-3486>

ÖZET

Kökünü binlerce yıl öncesine, Budist öğretilere kadar uzanan bilinçli farkındalık, içinde bulunulan anı kabul etme ve hoş ya da nahoş tüm deneyimleri yargılamadan kabul etme pratiğini ifade eder. İnsan doğasında var olan ve eğitim ve programlarla daha da geliştirilebilen bu beceri hem formal hem de informal birtakım uygulamaları içerir. Bu uygulamalarda meditasyon, nefes egzersizleri ve beden farkındalığı gibi bilinçli farkındalık tekniklerinden yararlanır. Bilinçli farkındalık uygulamaları sayesinde, zorlu yaşam deneyimlerinden kaçınmak yerine onlarla yüzleşmek ve böylece kişinin bakış açısını ve etkileşim biçimini değiştirmek mümkün hale gelir. Bu yaklaşım, zorluklarla daha etkili bir şekilde başa çıkmayı kolaylaştırır. Bilinçli farkındalıkta, bilinci kontrol etmeye çalışmak yerine bilincin ortaya çıkışına daha fazla vurgu yapılır.

Bilinçli farkındalık, zaman içinde çeşitli bağlamlarda ve popülasyonlarda kullanılmıştır. Araştırmalar, farkındalık meditasyonu yoluyla istek ve bağımlılığın hedeflenebileceğini göstermiştir. Ancak birçok birey, nüksetme açısından yüksek riskli durumları yönetmek için ek bilişsel ve davranışsal becerilere ihtiyaç duyabilir. Aynı zamanda, bağımlılık nörobilimindeki çağdaş gelişmeler, yüzyıllardır kullanılan bir uygulama olan bağımlılık davranışları için potansiyel bir tedavi olarak farkındalık meditasyonuna olan ilginin artmasına paralel olmuştur. Bu ilgi, farkındalık temelli müdahalelerin (MBI), Farkındalık Temelli Stres Azaltma (MBSR) ve Farkındalık Temelli Bilişsel Terapi (MBCT) dahil olmak üzere evrenselleştirilmiş davranışsal müdahale programlarına başarılı bir şekilde entegre edilmesiyle katalize edilmiştir.

Bağımlılık davranışlarına özgü farkındalık temelli müdahaleler arasında Farkındalık Temelli Nüksetme Önleme (MBRP), Ergenler için Farkındalık Temelli Madde Bağımlılığı Tedavisi (MBSAT), Sigara İçenler için Farkındalık Eğitimi (MTS), Farkındalık Temelli Bağımlılık Tedavisi (MBAT) ve Farkındalık Odaklı İyileşme Geliştirme (MORE) yer almaktadır. Bağımlılık yapıcı davranışlara yönelik farkındalık temelli müdahaleler, öncelikle istek ve diğer olumsuz bilişsel, duygusal veya fiziksel durumların yanı sıra bu durumlara verilen tepkilerin farkındalığını hedeflemektedir. Ampirik çalışmalar hem madde hem de davranışsal bağımlılıklarda farkındalık temelli müdahalelerin etkinliğini desteklemektedir.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Bu çalışma, bağımlılığın klinik sonuçlarına ve biyo-davranışsal mekanizmalarla ilgili bulgulara odaklanarak, bağımlılık tedavisi olarak farkındalık temelli müdahalelerin etkinliğini değerlendiren güncel araştırmaları derlemeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bilinçli Farkındalık Temelli Müdahaleler, Mindfulness, Bağımlılık.

ABSTRACT

Mindfulness, which dates back thousands of years to Buddhist teachings, refers to the practice of accepting the present moment and accepting all pleasant or unpleasant experiences without judgment. This skill, which is inherent in human nature and can be further developed through training and programs, includes both formal and informal practices. These practices utilize mindfulness techniques such as meditation, breathing exercises and body awareness. Through mindfulness practices, it becomes possible to confront difficult life experiences rather than avoid them, thereby changing one's perspective and the way one interacts. This approach makes it easier to deal with challenges more effectively. In mindfulness, more emphasis is placed on the emergence of consciousness rather than trying to control it.

Mindfulness has been used in a variety of contexts and populations over time. Research has shown that cravings and addiction can be targeted through mindfulness meditation. However, many individuals may need additional cognitive and behavioral skills to manage high-risk situations for relapse. At the same time, contemporary advances in the neuroscience of addiction have paralleled growing interest in mindfulness meditation as a potential treatment for addictive behaviors, a practice that has been used for centuries. This interest has been catalyzed by the successful integration of mindfulness-based interventions (MBI) into universalized behavioral intervention programs, including Mindfulness-Based Stress Reduction (MBSR) and Mindfulness-Based Cognitive Therapy (MBCT).

Mindfulness-based interventions specific to addictive behaviors include Mindfulness-Based Relapse Prevention (MBRP), Mindfulness-Based Substance Abuse Treatment for Adolescents (MBSAT), Mindfulness Training for Smokers (MTS), Mindfulness-Based Addiction Treatment (MBAT), and Mindfulness-Based Recovery Enhancement (MORE). Mindfulness-based interventions for addictive behaviors primarily target awareness of cravings and other negative cognitive, emotional or physical states, as well as responses to these states. Empirical studies support the effectiveness of mindfulness-based interventions in both substance and behavioral addictions.

This study aims to review current research evaluating the effectiveness of mindfulness-based interventions as addiction treatment, focusing on the clinical outcomes of addiction and findings related to biobehavioral mechanisms.

Keywords: Mindfulness-Based Interventions, Mindfulness, Addiction.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ERKEN POSPARTUM DÖNEMDE EMZİRME BREASTFEEDING IN THE EARLY POSPARTUM PERIOD

¹*Naile BAŞKUT*

¹*Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Doğum ve Kadın Sağlığı Hastalıkları Hemşireliği AD, Yüksek Lisans Öğrencisi, Sivas.*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-5611-7322>

²*Nilüfer TUĞUT*

²*Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Doğum ve Kadın Sağlığı Hastalıkları Hemşireliği AD, Sivas.*

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6460-9374>

ÖZET

Pospartum dönem plasentanın doğumu ile başlayan ve doğum sonrası 6-12 haftayı kapsayan dönemdir. Erken pospartum dönem ise doğumdan sonraki ilk 6-12 saati kapsayan dönemdir. Bu dönem anne ve bebekte herhangi bir sağlık sorunu yoksa emzirme için en uygun zamandır. Çünkü bu dönemde yenidoğanı enfeksiyonlara karşı koruyan, yenidoğan sarılığını önleyen, bağışıklığı güçlendiren ve sindirimi kolay olan kolostrum salgılanmakta. Kolostrum olgun süte göre daha fazla protein, sodyum, potasyum, magnezyum, çinko, vitaminler ve klor içerirken daha az yağ ve karbonhidrat içermektedir. Ayrıca erken emzirmenin anne sağlığı içinde birçok yararı bulunmaktadır. Annede doğum sonrası depresyon, stres oranını ve doğum sonrası kanamaları azaltır. Uterusun doğum öncesi büyüklüğüne dönmesini kolaylaştırır. Kolostrumun ne kadar önemli olduğu bilinmesine rağmen dünyada kadınların sadece %40'ı bebeklerine kolostrum vermektedir. Çünkü erken emzirme ve sürdürme psikolojik sorunlar, gebeliğin istenilme durumu, annenin estetik kaygı yaşaması, eğitim düzeyi, bilgi eksikliği, gelenek görenekler, emzirme öz yeterliliği gibi birçok faktörden olumsuz etkilenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pospartum dönem, Emzirme, Kolostrum

ABSTRACT

The postpartum period begins with the delivery of the placenta and spans 6-12 weeks after childbirth. The early postpartum period, on the other hand, refers to the first 6-12 hours following delivery. This time is considered the most suitable for breastfeeding, provided there are no health issues with the mother or baby. During this period, colostrum, which protects newborns against infections, prevents neonatal jaundice, strengthens immunity, and is easy to digest, is produced. Compared to mature milk, colostrum contains higher levels of protein, sodium, potassium, magnesium, zinc, vitamins, and chlorine, while having lower fat and carbohydrate content. Additionally, early breastfeeding offers numerous health benefits for the mother, including reducing postpartum depression, stress, and bleeding. It also facilitates the uterus's return to its pre-pregnancy size. Despite the known importance of colostrum, only 40% of women worldwide provide colostrum to their babies. Early initiation and continuation of breastfeeding are negatively influenced by various factors, such as psychological issues, the pregnancy's desirability, maternal aesthetic concerns, education level, lack of knowledge, cultural traditions, and breastfeeding self-efficacy.

Keywords: Postpartum period, Breastfeeding, Colostrum

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

HASTA YAKINI: HUKUKİ AÇIDAN BİR DEĞERLENDİRME PATIENT'S RELATIVE: A LEGAL ASSESSMENT

Selma Hülya İMAMOĞLU

Doç. Dr., Ankara Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Özel Hukuk, Ankara, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6065-6795>

ÖZET

Tıbbi müdahalenin hukuka uygun olması için hastanın yapılacak tıbbi müdahale hakkında bilgilendirilerek rızasının alınması gerekir. Hastanın küçük veya kısıtlı olması halinde ise tıbbi müdahaleye rıza, Türk Hukukuna göre hastanın yasal temsilcisi – veli veya vasi – tarafından verilir. Gerçi yasal temsilcinin olmadığı veya hazır bulunmadığı ya da hastanın ifade gücünün olmadığı hallerde rıza aranmaz. Ancak bu düzenlemenin uygulama alanı, tıbbi müdahaleyi zorunlu kılan acil durumla sınırlı tutulmalıdır. Zira acil durumda hekim, rıza aranmaksızın gerekli tıbbi müdahaleyi yapabilir. Burada mesele, özellikle kısıtlı olmayan erişkin hastanın ayırt etme gücünden yoksun bulunması veya herhangi bir sebeple rızasının alınamaması halinde ortaya çıkmaktadır. Şöyle ki bu ihtimalde hastanın yasal temsilcisi de bulunmadığı için tıbbi müdahaleye kimin rıza göstereceği belirlenmelidir. Yasal temsilci atanması uzun bir süreci gerektirdiğinden uygulamada bu haldeki hastaya tıbbi müdahalenin yapılması için hasta yakınına başvurulduğu ve hasta yakınının rızasının alındığı gözlemlenmektedir. Hatta bazan acil durumda da bu yol tercih edilmektedir. Oysa hasta yakını, hastanın yasal temsilcisi değildir. Diğer taraftan tıp hukukuna ilişkin mevzuatta hasta yakınıyla ilgili hükümler bulunmaktadır. Örneğin Hasta Hakları Yönetmeliğinde acil durumda hastaya tıbbi müdahale yapılırken mümkünse hastanın orada bulunan yakınının da bilgilendirileceği yönünde bir düzenleme mevcuttur. Ancak mevzuatta yer verilmesine rağmen hasta yakını kavramı tanımlanmamıştır. Hasta yakını kavramından ne anlaşılması gerektiği ve hasta yakınının hukuki durumu açık değildir. Bu bağlamda hasta yakını kavramının tanımlanarak hasta yakınının rızasının alındığı hallerde ortaya çıkan fiili durumun hukuki bir temele kavuşturulması gerekmektedir. Burada hasta yakınına belirli şartlar dâhilinde ve birden çok hasta yakınının bulunması halinde belirli bir sıraya göre hastayı temsil etme yetkisi, yasal olarak tanınabilir. Böyle bir düzenleme, Türkiye'nin onayladığı Biyotıp Sözleşmesine uygun düşer. Zira anılan Sözleşmeye göre müdahaleye muvafakat etme yeteneği bulunmayan bir yetişkine ancak temsilcisinin veya kanun tarafından belirlenen kişi veya makamın izniyle müdahale yapılabilir. Bu bakımdan hasta yakınının kanun tarafından belirlenen kişi olarak hastayı temsil edebileceği yasal bir vecheye kavuşturulması, isabetli olur.

Anahtar Kelimeler: Hasta yakını, tıbbi müdahale, tıbbi müdahaleye rıza, yasal temsilci, Biyotıp Sözleşmesi

ABSTRACT

In order for a medical intervention to be lawful, patient must be informed about the intervention to be performed and his consent must be obtained. Under Turkish law, if the patient is underage or interdicted, consent to medical intervention is granted by the patient's legal representative – parent or guardian. However, in cases where the legal representative is absent or unavailable, or the patient lacks the ability to express consent, consent is not required. The scope of this regulation, however, should be limited to emergency situations that necessitate medical intervention. In an emergency, a physician may perform the necessary medical intervention without seeking consent. The issue arises when an adult patient who is not interdicted lacks the capacity to discern or when consent cannot be obtained for any reason. In

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

such cases, since the patient also does not have a legal representative, the person that can give consent for the medical intervention must be determined. Given that the appointment of a legal representative is a lengthy process, it is observed in practice that the patient's relative is consulted, and their consent is obtained to proceed with the medical intervention. In fact, this approach is sometimes preferred also in emergency situations. However, the patient's relative is not their legal representative. Nevertheless, medical law regulations do contain provisions concerning patient relatives. For instance, the Patient Rights Regulation states that, in an emergency, if possible, the patient's present relative should also be informed during the medical intervention. However, despite its inclusion in the legislation, the “patient’s relative” has not been explicitly defined. It remains unclear what should be understood by this term and what the legal status of a patient’s relative entails. In this context, it is essential to provide a clear definition for “patient’s relative” and to establish a legal basis for the de facto practice of obtaining consent therefrom. In this regard, the authority to represent the patient could be legally granted to a patient’s relative under specific conditions and, in cases where multiple relatives are present, according to a designated order of priority. Such a regulation would be consistent with the Biomedicine Convention, to which Turkey is a signatory. According to the aforementioned Convention, an intervention can only be performed on an adult who lacks the ability to consent if approved by their representative or by a person or authority designated by law. In this regard, it would be appropriate to establish a legal framework that allows a patient's relative to represent the patient as a person designated by law.

Keywords: Patient's relative, medical intervention, consent to medical intervention, legal representative, Biomedicine Convention

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

FARKLI SOĞUK PRES İŞLEM KOŞULLARININ BAZI FONKSİYONEL ÇEKİRDEK YAĞLARININ VE PRES ATIKLARININ KALİTESİ ÜZERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF DIFFERENT COLD PRESSING PROCESS CONDITIONS ON THE QUALITY OF SOME FUNCTIONAL SEED OILS AND COLD PRESS WASTES

Dilara ACER

Yüksek Lisans Öğrencisi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Gıda Mühendisliği Anabilim Dalı, Eskişehir, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-6011-6443>

Onur KETENOĞLU

Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Gıda Mühendisliği Bölümü, Eskişehir, Türkiye.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7584-8389>

ÖZET

Soğuk pres tekniği, yağ çıkarma işleminin düşük sıcaklıklarda (çoğunlukla 27°C altında) ve herhangi bir ısı işleme veya kimyasal çözücü kullanılmadan mekanik yollarla gerçekleştirildiği bir yöntemdir. Bu yöntem, yağın besin değerini, aroma, tat ve rengini koruyarak daha sağlıklı ve doğal bir ürün elde edilmesini sağlar. Soğuk presleme, zeytinyağı, hindistan cevizi yağı, keten tohumu yağı, susam yağı ve çörek otu yağı gibi bitkisel yağların üretiminde yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu çalışma kapsamında, farklı sıcaklık ve vida dönüş hızı koşullarında çörek otu tohumu ve hardal tohumunun pres atığı ve yağında bazı fizikokimyasal özellikler incelenmiştir. Bu amaçla pres atıklarında pH, nem tayini, su aktivitesi, renk ve Fourier Transform Infrared Spektroskopisi (FTIR) analizleri gerçekleştirilirken; yağlarda serbest asitlik, yağ asidi dağılımı ve ekstraksiyon verimi analiz edilmiştir. Yanıt yüzeyi yöntemi ile planlanan bu denemede deneysel verilerden matematiksel modeller oluşturulmuştur. Çörek otu pres atığı numunelerinde pH değeri $6,28 \pm 0,12$ aralığında değişirken, ortalama nem miktarı $9,09 \pm 0,45$ olarak belirlenmiştir. Su aktivitesi ortalama $0,54 \pm 0,03$ olarak ölçülmüştür. Çörek otu pres atığının ortalama L^* , a^* ve b^* renk değerleri sırasıyla $16,4329 \pm 0,5594$, $-2,4995 \pm 0,0711$ ve $6,4424 \pm 0,1187$ olarak tespit edilmiştir. Çörek otu yağı numunelerinde ise ortalama yağ verimi $21,96 \pm 4,88$, serbest asitlik değeri $14,12 \pm 2,22$ (% oleik asit cinsinden) olarak hesaplanmıştır. Çörek otu yağı numunelerinin ortalama renk indeks değeri $-12,9 \pm 17,31$ olarak belirlenmiştir. Hardal tohumu pres atığı numunelerinde pH değeri $5,63 \pm 0,29$ aralığında değişirken, ortalama nem miktarı $7,02 \pm 0,46$ olarak bulunmuştur. Su aktivitesi $0,47 \pm 0,02$ olarak ölçülmüştür. Hardal tohumu pres atığının ortalama L^* , a^* ve b^* renk değerleri sırasıyla $36,625 \pm 2,9407$, $5,197 \pm 0,814$ ve $29,720 \pm 2,3659$ olarak belirlenmiştir. Hardal tohumu yağı numunelerinde ortalama yağ verimi $20,22 \pm 4,14$, serbest asitlik değeri ise $3,32 \pm 1,81$ (% oleik asit cinsinden) olarak hesaplanmıştır. Hardal tohumu yağı numunelerinin ortalama renk indeks değeri ise $11,13 \pm 5,68$ olarak tespit edilmiştir. Bu çalışma, farklı işleme koşullarının çörek otu ve hardal tohumu gibi bitkisel yağların fizikokimyasal özellikleri üzerindeki etkilerini ortaya koyarak, soğuk presleme yönteminin yağ kalitesini nasıl etkilediğini anlamaya yönelik katkı sağlamaktadır. İlerleyen çalışmalar, bu yöntemin optimize edilmesi ve farklı tohum türleri üzerindeki etkilerinin daha detaylı incelenmesi için faydalı olacaktır. Bu çalışma, Dilara ACER'in (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Gıda Mühendisliği Anabilim Dalı) yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: soğuk pres, çekirdek yağı, pres atığı, fizikokimyasal özellikler

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Cold press technique is a method in which the oil extraction process is carried out at low temperatures (mostly below 27°C) and mechanically without using any heat treatment or chemical solvents. This method preserves the nutritional value, aroma, taste and color of the oil and provides a healthier and more natural product. Cold pressing is widely used in the production of vegetable oils such as olive oil, coconut oil, flaxseed oil, sesame oil and black cumin oil. In this study, some physicochemical properties of black cumin seed and mustard seed cold-press wastes and oil were investigated under different pressing temperatures and screw rotation speed conditions. For this purpose, pH, moisture, water activity, color and Fourier Transform Infrared Spectroscopy (FTIR) analyses were performed in the wastes; while free acidity, fatty acid composition and oil extraction yield analyses were performed in the oils. Mathematical models were constructed using the response surface methodology (RSM). In the black cumin press waste samples, the average pH value and moisture content were 6.28 ± 0.12 and $9.09\pm 0.45\%$, respectively. The average water activity was measured as 0.54 ± 0.03 . Regarding color analysis; the average L^* , a^* and b^* values in black cumin press wastes were 16.4329 ± 0.5594 , -2.4995 ± 0.0711 and 6.4424 ± 0.1187 , respectively. Regarding black cumin oil analyses, the average oil yield was calculated as $21.96\pm 4.88\%$, and the average free acidity value was calculated as $14.12\pm 2.22\%$ (expressed as oleic acids). The average color index value was determined as -12.9 ± 17.31 . In mustard seed press samples, the average pH value and moisture content in mustard seed press waste samples were 5.63 ± 0.29 and $7.02\pm 0.46\%$, respectively. Average water activity was measured as 0.47 ± 0.02 . Regarding color analysis; the average L^* , a^* and b^* values in mustard press wastes were 36.625 ± 2.9407 , 5.197 ± 0.814 and 29.720 ± 2.3659 , respectively. Regarding mustard oil analyses, the average oil extraction yield was calculated as $20.22\pm 4.14\%$, and the average free acidity value was 3.32 ± 1.81 . The average color index value of mustard seed oil samples was 11.13 ± 5.68 . This study contributes to the understanding of how cold pressing method affects oil quality by revealing the effects of different processing conditions on the physicochemical properties of vegetable oils such as black cumin and mustard seed. Further studies will be useful for optimizing this method and examining its effects on different seed types in more detail. This study was performed within the scope of the master's thesis of Dilara ACER (Eskişehir Osmangazi University, Graduate School of Natural And Applied Science, Department of Food Engineering).

Keywords: cold press, seed oils, pressing waste, physicochemical properties

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DOĞAL PERLİT İLE ÜRETİLEN BETONARME KİRİŞLERİN BASİT BURULMA ETKİSİ ALTINDAKİ YAPISAL DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ STRUCTURAL BEHAVIOR OF REINFORCED CONCRETE BEAMS PRODUCED WITH NATURAL PERLITE UNDER PURE TORSION

Abdulkadir TÜRKOĞLU¹

*Araştırmacı, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, İnşaat
Mühendisliği Bölümü, Erzincan, Türkiye*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-0673-3739>

Atila KUMBASAROĞLU²

² Doç. Dr. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, İnşaat Mühendisliği
Bölümü, Erzincan, Türkiye

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6338-4553>

ÖZET

İnşaat sektöründe malzeme kullanımı ve sürdürülebilirlik giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Betonarme yapıların inşasında yenilenemeyen kaynakların yoğun kullanımı, çevresel zararların yanı sıra ekonomik sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu sorunlar, araştırmacıları sürdürülebilir ve alternatif malzemeler üzerine çalışmaya teşvik etmiştir. Bu bağlamda, sanayi, inşaat ve tarım gibi katma değeri yüksek sektörlerden elde edilen atık veya alternatif malzemeler beton üretiminde iri agregaya, ince agregaya veya bağlayıcı olarak kullanılmaktadır. Literatür taramalarında, doğal perlit agregası kullanılarak üretilen tam ölçekli kirişlerin basit burulma davranışı üzerine yapılan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu deneysel çalışma kapsamında, beton sınıfı (25 ve 40 MPa) ve agregaya türünün (ham perlit agregası ve geleneksel agregaya) betonarme kirişlerde burulma davranışı üzerindeki etkisi incelenmiştir. Toplam dört adet (iki doğal perlit agregalı, iki geleneksel agregalı) tam ölçekli kiriş üretilmiştir (250 x 400 x 2000 mm). Tüm kirişlerde aynı donatı düzeni kullanılmıştır: 2 adet 12 mm çapında basınç donatısı, 4 adet 12 mm çapında çekme donatısı ve 13 adet 8 mm çapında 150 mm aralıklarda etriye donatısı. Ardından, kirişler basit burulma düzeneğine yerleştirilerek her iki uçtan hareketli mesnetler ile dengeye alınmış ve hidrolik piston aracılığıyla yükleme uygulanarak testler gerçekleştirilmiştir. Deney sonuçları incelendiğinde, geleneksel agregaya ile üretilen kiriş numunelerinin burulma dayanımlarının, doğal perlit agregası içeren numunelere kıyasla %21-22 oranında daha yüksek olduğu belirlenmiştir. En belirgin fark ise numunelerin enerji tüketme kapasitelerinde gözlemlenmiştir. P25, P40, C25 ve C40 numuneleri için hesaplanan enerji tüketme kapasiteleri sırasıyla 578, 989, 906 ve 1097 joule olarak belirlenmiştir. Sonuçlar, düşük beton basınç dayanımına sahip numunelerde (P25) doğal perlit agregasının geleneksel agregaya kıyasla daha düşük performans gösterdiğini ortaya koymuştur. Ancak, yüksek dayanımlı betonda (P40) sağladığı performans, perlitin yapısal uygulamalarda alternatif bir malzeme olarak değerlendirilebileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Betonarme kiriş, burulma momenti, geleneksel beton, ham perlit agregası.

ABSTRACT

The use of materials and sustainability in the construction industry are becoming increasingly important. The intensive use of non-renewable resources in the construction of reinforced concrete structures not only leads to environmental damage but also brings economic challenges. These issues have encouraged researchers to explore sustainable and alternative materials. In this context, various waste or alternative

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

materials obtained from high-value-added sectors such as industry, construction, and agriculture have been utilized as coarse aggregate, fine aggregate, or binder in concrete production. A review of the literature reveals that no studies have been conducted on the pure torsional behavior of full-scale beams produced with natural perlite aggregate. This experimental study investigates the effects of concrete class (25 and 40 MPa) and aggregate type (raw perlite aggregate and conventional aggregate) on the torsional behavior of reinforced concrete beams. A total of four full-scale beams (two with natural perlite aggregate and two with conventional aggregate) were produced, each with dimensions of $250 \times 400 \times 2000$ mm. The same reinforcement configuration was used for all beams, consisting of two 12 mm diameter compression reinforcements, four 12 mm diameter tension reinforcements, and thirteen 8 mm diameter stirrups spaced at 150 mm intervals. The beams were then placed in a pure torsion test setup, balanced with movable supports at both ends, and subjected to loading via a hydraulic piston. The experimental results indicated that the torsional strengths of the beams produced with conventional aggregate were 21-22% higher compared to those containing natural perlite aggregate. The most notable difference was observed in the energy dissipation capacity of the specimens. The energy dissipation capacities calculated for P25, P40, C25, and C40 specimens were 578, 989, 906, and 1097 joules, respectively. The results showed that natural perlite aggregate exhibited lower performance in low-strength concrete specimens (P25) compared to conventional aggregates. However, in high-strength concrete (P40), its performance suggests that perlite could be considered a potential alternative material for structural applications.

Keywords: Reinforced concrete beam, torsional moment, conventional concrete, raw perlite aggregate.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ÖĞRENCİLERDE İLETİŞİM BECERİLERİNİN GELİŞİMİNİN BİR PARÇASI OLARAK OTANTİK MATERİALLERİN ÖNEMİ THE IMPORTANCE OF AUTHENTIC MATERIALS AS PART OF DEVELOPING STUDENTS' COMMUNICATION SKILLS

Aliye *HETEMOVA*

Gazi University PhD Student, Ankara, Türkiye

ORCID ID: 0009-0001-9889-4238

ÖZET

Günümüzde otantik öğrenme yaklaşımının okul müfredatına entegrasyonu, öğrencilerin gerçek yaşam deneyimlerine dayalı, anlamlı ve aktif öğrenme süreçlerine katılmalarını teşvik etmek amacıyla giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Bu yaklaşım, geleneksel öğretim yöntemlerinden farklı olarak öğrencilerin sadece teoriye dayalı bilgi edinmek yerine, pratik uygulamalarla bilgilerini pekiştirmelerini sağlar. Otantik öğrenme, öğrencilerin çevreleriyle etkileşimde bulunarak, projeler, grup çalışmaları, saha gezileri ve benzeri etkinliklerle öğrenmelerini hedefler. Dil öğretimi sürecine kültürel unsurların entegre edilmesi sorunu uzun zamandır varlığını sürdürmektedir. Günümüzde, yabancı bir dil öğrenmenin, öğrenilen dilin ait olduğu ülkenin kültürü, tarihi, sosyo-kültürel gelenekleri ve yerli halkın dünyaya ilişkin ulusal bakış açısının özellikleri ile tanışmaktan ayrılmaz olduğu tezi, öğretim yöntemlerinde genel olarak kabul görmektedir. Dil öğretiminin hedeflerinin doğru belirlenmesi ve içeriğinin güncellenmesi düşünceleri son yıllarda metodolojik araştırmalarda oldukça yaygın olarak temsil edilmektedir. Günümüzde, geleceğin öğretmeninin kültürlerarası iletişim aracı olarak yabancı dile hâkim olması gerektiği belirleyici bir öneme sahip olup, bu durum mesleki ve iletişimsel yeterliliğin ayrılmaz bir parçası olan dilsel ve kültürel yeterliliğin geliştirilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Öğrencilerin sadece yabancı bir dil öğrenmesinden ziyade, öğrendikleri dilin taşıyıcısı olan toplumun kültürel özelliklerini de öğrenmesi ve yabancı dilde iletişim becerilerine sahip olması son derece önemlidir. Bu açıdan otantik öğrenme yöntemleri öğrencilere yeni yöntemler sunmaktadır. Bu bildirinin konusu öğrencilerin günümüz dünyasının küreselleşme ortamının zorunlu hale getirdiği iletişim becerilerine sahip olması açısından önemli otantik materiallar ve bu konuda yapılan çalışmalar oluşturmaktadır.

Araştırmanın temel amacı otantik öğrenme yöntemlerinin temel aracı olan otantik materialların incelenmesi ve öğrencilerin iletişim becerilerinin gelişime katkısını incelemektir.

Bu amaca ulaşmak için sosyal ve eğitim bilimlerinin belgelerin ve bilimsel çalışmaların incelenmesi, karşılaştırmalı inceleme, analoji yöntemlerinden yararlanılmıştır.

Araştırma sonucunda ulaşılan temel sonuç, öğrenciler çeşitli türdeki otantik materyallerle çalıştıklarında, dili öğrenmeye yönelik içsel motivasyonlarında gözle görülür bir artış olduğu yönünde görüş birliğinin olduğudur. Belirli bir konunun tartışılması sırasında sorulan sorulara verilen tepkilerin doğrallığı dikkat çekicidir. Gerçek video materyalleri, etkili bir dil öğrenimi için gerekli olan duygusal ve sözel tepkileri uyandırmaktadır.

Anahtar kelimeler: Öğretme yöntemleri, dil öğretimi, iletişim becerileri, otantik yaklaşım, otantik öğrenme materyalleri.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Today, the integration of the authentic learning approach into the school curriculum is gaining more and more importance in order to encourage students to participate in meaningful and active learning processes based on real-life experiences. Unlike traditional teaching methods, this approach allows students to reinforce their knowledge through practical applications rather than acquiring knowledge based solely on theory. Authentic learning aims to ensure that students learn by interacting with their environment, through projects, group work, field trips and similar activities. The problem of integrating cultural elements into the language teaching process has been ongoing for a long time. Today, the thesis that learning a foreign language is inseparable from getting to know the culture, history, socio-cultural traditions of the country to which the language is learned and the characteristics of the national perspective of the indigenous people on the world is generally accepted in teaching methods. The ideas of determining the correct objectives of language teaching and updating its content have been widely represented in methodological research in recent years. Today, it is of decisive importance that the future teacher should have a command of a foreign language as a means of intercultural communication, and this situation reveals the necessity of developing linguistic and cultural competence, which is an inseparable part of professional and communicative competence. It is extremely important for students to learn not only a foreign language, but also the cultural characteristics of the society that carries the language they learn and to have communication skills in a foreign language. In this respect, authentic learning methods offer students new methods. The subject of this report is important authentic materials and studies on this subject in order for students to have communication skills that the globalization environment of today's world has made necessary.

The main purpose of the research is to examine authentic materials, which are the basic tools of authentic learning methods, and to examine their contribution to the development of students' communication skills.

To achieve this goal, the examination of documents and scientific studies of social and educational sciences, comparative analysis, and analogy methods were used.

The main conclusion reached as a result of the research is that there is a consensus that when students work with various types of authentic materials, there is a noticeable increase in their intrinsic motivation to learn the language. The naturalness of the responses to the questions asked during the discussion of a certain topic is striking. Authentic video materials evoke the emotional and verbal responses necessary for effective language learning.

Key words: teaching methods, language teaching, communication skills, authentic approach, authentic learning materials.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE INTRICACIES OF LITERARY-MOTIVATED AND NARRATIVE RUGS IN THE AZERBAIJANI CULTURE OF KARABAKH

Kazımova Elnara

The National Museum of Azerbaijani Literature named after Nizami Ganjavi

Orcid id: 0000-0002-1029-2305

ABSTRACT

The concept of plot in culture is a key element that organizes the sequence and content of events in various fields of art. In the art of carpet weaving, which is a branch of decorative applied arts, the concept of plot expresses the theme and composition system depicted on the carpet. Plot carpets are usually rich in decoration and content, reflecting a specific event, a mythological realm, a religious theme, or everyday life episodes, unlike patterns or abstract ornaments. From ancient times, plot carpets were woven by carpet artist weavers on various themes. Research suggests that among these themes, hunting, heroism, everyday life, literary, and religious plots were the most common. Over the centuries, carpets reflecting various plots have been woven in Azerbaijan. Among them, images taken from fairy tales, myths, and literary works are frequently encountered. Additionally, the plots of carpets also include themes depicting human figures, fantastic animals, and birds. In this regard, Karabakh carpets are particularly distinguished. Literary-themed plot carpets of Karabakh are considered one of the rarest examples of Azerbaijani carpet weaving. These carpets are notable not only for their aesthetic beauty but also for their literary and historical values. The main intricacies of Karabakh's literary-themed plot carpets are reflected in the plot and theme, composition, scene depiction, color palette, symbolism, weaving technique, and delicate finishing. Among the literary-themed plot carpets of this geographic region, one of the most notable is the Karabakh carpet dedicated to the hero Rustam from the great Eastern poet Ferdowsi's epic "Shahnameh." This plot carpet has numerous similar examples, which are preserved and protected in the exhibitions of our national museums — the National History Museum, the National Museum of Art, and the National Carpet Museum — as well as in private collections. Another literary-themed plot carpet woven in Karabakh is the "Molla Nasraddin" carpet, which is preserved in the National Carpet Museum. Another carpet, called "Asli and Karam," is also woven in Karabakh, based on a folk epic, and dates back to the mid-20th century. The literary-themed plot carpets of Karabakh are rare examples of art that express the historical memory and national identity of the Azerbaijani people. Their preservation and study are crucial not only for the preservation of the past but also for passing on this rich heritage to future generations.

Keywords: Karabakh, carpet, museum

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

GENEL KURUL TOPLANTI TUTANAĞININ İÇERİĞİ CONTENT OF THE GENERAL ASSEMBLY MEETING MINUTES

Emre KALENDER

¹*Dr. Öğr. Üyesi, Hacettepe Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Hukuk Bölümü, Ankara, Türkiye.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2868-2448>*

ÖZET

Toplantı tutanağının nasıl düzenleneceğine ve tutanakta bulunması gereken içeriğe TTK m. 422’de yer verilmiştir. Toplantıya katılan pay sahipleri ile paylara ilişkin bilgilerin, toplantı esnasında yöneltilen soru ve cevaplar ile kararda kullanılan oylar ve miktarlarının tutanakta yer alması gerekir. Ancak toplantı tutanağının içeriği, TTK m. 422 ile sınırlı görülmemelidir. Zira toplantı esnasında tutanağa yansımaları önem teşkil eden bazı örnekler burada ifade edilmemiştir. Doktrinde de ifade edildiği üzere, TTK m. 420/2 uyarınca ikinci kez toplantının ertelenmesinin talep edilebilmesi için yapılması gereken itirazlar, TTK m. 433 kapsamında toplantıya yetkisiz katılmanın tespiti ve TTK m. 446 çerçevesinde iptal davası açabilmek için muhalefetin tutanağa geçirilmesi gereklilikleri TTK m. 422’de yer almayan önemli örneklerdir.

Toplantı tutanağının nasıl düzenleneceğine ilişkin bir diğer hüküm ise, Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul Ve Esasları İle Bu Toplantılarda Bulunacak Bakanlık Temsilcileri Hakkında Yönetmeliğin 26’ncı maddesinde yer almaktadır. Bu düzenlemede, özellikle toplantı esnasındaki görüşmelerin tutanağa yazılması öngörülmüştür. TTK m. 422’de yer alan, soru ve cevapların tutanağa geçirilmesi ile Yönetmelik’te yer alan görüşmelerin tutanağa geçirilmesi, pratik açıdan aynı amaca hizmet etmektedir.

Şirketler hukuku uygulamamızda, genel kurul toplantısı esnasında gerçekleşen müzakerelerin toplantı tutanağına yansıtılmadığına ve tutanakların yalnızca alınan kararların yazılması suretiyle düzenlendiğine sıkça rastlanılmaktadır. Bu tür toplantı tutanakları, genel kurulun iradesinin tespitine elverişlidir. Lakin toplantı tutanağı değil karar tutanağı olarak işlev görmektedir. Yargı kararlarında, toplantı tutanağının içeriğindeki eksikliklerin ve TTK m. 422’ye aykırılıkların genel kurul kararının geçersizliğine yol açacağına hükmedilmekte ancak bu geçersizliğin türü belirtilmemektedir. Toplantı tutanağının içeriğinde eksik hususların bulunması ve TTK m. 422’ye aykırılığın doğuracağı sonuçlar hakkında, doktrinde farklı görüşler bulunmaktadır. Bu çalışmada, genel kurul toplantı tutanaklarının asgari içeriği ve bunların tutanakta yer almamasının sonuçları ile toplantı tutanağında müzakerelere yer verilmesinin pay sahiplerine ve şirkete sunacağı faydalar, doktrindeki görüşler ve yargı kararları çerçevesinde incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Genel Kurul, Müzakere, Toplantı Tutanağı.

ABSTRACT

Article 422 of the TCC stipulates how the minutes of the meeting shall be prepared and the content to be included in the minutes. The minutes of the meeting should include information regarding the shareholders and the shares participating in the meeting, the questions and answers posed during the meeting, and the votes cast on the resolution and their amounts. However, the content of the meeting minutes should not be limited to Art. 422 TCC. Indeed, some examples that are important to be reflected in the minutes during the meeting are not mentioned herein. As stated in the doctrine, the objections that must be made in order to request the postponement of the meeting for the second time pursuant to Art.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

420/2 TCC, the determination of unauthorized attendance to the meeting pursuant to Art. 433 TCC, and the requirement to record the opposition in the minutes in order to file an annulment action pursuant to Art. 446 TCC are important examples that are not included in Art. 422 TCC.

Another provision on how the minutes of the meeting will be prepared is set forth in Article 26 of the Regulation on the Procedures and Principles of the General Assembly Meetings of Joint Stock Companies and the Ministry Representatives to be present at these Meetings. This regulation stipulates that the discussions during the meeting shall be recorded in the minutes. The recording of the questions and answers in the minutes under Article 422 of the TCC and the recording of the discussions in the minutes under the Regulation serve the same purpose in practical terms.

In our corporate law practice, it is frequently encountered that the discussions held during the general assembly meeting are not reflected in the minutes of the meeting and the minutes are prepared only by writing the decisions taken. Such meeting minutes are suitable for determining the will of the general assembly. However, they function as minutes of decisions, not minutes of the meeting. In judicial decisions, it is ruled that deficiencies in the content of the meeting minutes and violations of Article 422 of the TCC will lead to the invalidity of the general assembly resolution, but the type of this invalidity is not specified. There are different opinions in the doctrine regarding the incomplete content of the meeting minutes and the consequences of the violation of Article 422 of the TCC. In this study, the minimum content of the minutes of the general assembly meetings, the consequences of the omission thereof, and the benefits to the shareholders and the company of including the discussions in the minutes of the meeting will be analyzed within the framework of the opinions in the doctrine and judicial decisions.

Keywords: General Assembly, Discussions, Meeting Minutes.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

İNSANSIZ HAVA ARAÇLARI İÇİN S-BANT BIÇAK ANTEN TASARIMI

Berk Can KOYUNCU¹

¹Gazi Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, Ankara, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-1188-0616>

Mehmet ÇİYDEM²

² Prof. Dr, Gazi Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, Ankara, Türkiye

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-1188-0616>

ÖZET

Bu çalışmada insansız hava araçlarında kullanılacak olan S-Bant frekanslarında haberleşecek bir anten tasarlanması amaçlanmıştır. Bu anten İHA sistemlerinde kullanılan telemetri sistemleri kapsamında İHA Kontrol İstasyonu'nda yer alan yer sistemiyle haberleşmenin sağlanması amacıyla İHA'da konumlandırılmak amacıyla yönsüz anten olarak tasarlanmıştır. Bu çalışmada tasarım kararı olarak belirlenen 2-4 GHz frekanslarında antenin tasarım ve ölçümleri yapılmıştır. Antenin tasarımı CST Microwave Studio programı kullanılarak yapılmıştır. Tasarım esnasında uygun geometri belirlenmesi sonrasında anten geometrisinde yapılacak olan değişiklikler çalışılması hedeflenen frekans değerleri referans alınarak belirlenmiştir. Tasarlanan antene ek olarak simetrik oyuklar açılarak frekans parametrelerinde meydana gelen değişiklikler gözlemlenmiş hem de bu açılan oyuklar ile antenin boyutlarının azaltılmasında faydası olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmada tasarım kararı olarak ayrıca antenin monopole olması ve kazancının 3.5 dBi değerinden fazla olması hedeflenmiştir. Tasarım faaliyetleri sonucunda tasarlanan antenin S-Bant frekanslarında geri dönüş kaybının -10 dB altında olduğu ve bu frekans değerlerinde anten kazancının 5.18 ile 6.66 dBi arasında olduğu gözlemlenmiştir. Üretilen antenin ölçümleri sonrası S-Parametresinin -10 dB altında olduğu(geri dönüş kaybının -30 db değerlerine kadar indiği) ve VSWR değerinin 2:1 değerinin altında olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İHA, S-Bant, Hava Birimi, bıçak anten, S-Parametreleri,

ABSTRACT

In this study, the aim was to design an antenna that will communicate in the S-band frequencies, to be used in unmanned aerial vehicles (UAVs). This antenna was designed as an omnidirectional antenna to be positioned on the UAV for communication with the ground system at the UAV Control Station within the telemetry systems used in UAV systems. In this study, the design and measurements of the antenna were carried out at frequencies of 2-4 GHz, which were determined as the design decision. The antenna design was done using the CST Microwave Studio program. After determining the appropriate geometry during the design phase, the changes to the antenna geometry were made based on the frequency values that were targeted for the study. In addition to the designed antenna, symmetric slots were made to observe the changes in frequency parameters, and it was also observed that these slots helped reduce the size of the antenna. As a design decision, the antenna was also aimed to be monopole and have a gain greater than 3.5 dBi. As a result of the design activities, it was observed that the return loss of the designed antenna was below -10 dB at S-band frequencies, and its gain at these frequencies ranged from 5.18 to 6.66 dBi. After measuring the produced antenna, it was observed that the S-parameter was below -10 dB (the return loss decreased to as low as -30 dB) and the VSWR value was below 2:1.

Keywords: UAV, S-Band, Air Unit, blade antenna, S-Parameters

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE YENİ BİR BAKIŞ AÇISI: KONSTRÜKTİVİZM VE DOĞU TÜRKİSTAN ÖRNEĞİNDE KİMLİK MESELESİ A NEW PERSPECTIVE IN INTERNATIONAL RELATIONS: CONSTRUCTIVISM AND THE ISSUE OF IDENTITY IN THE CASE OF EAST TURKISTAN

Melek Aleyna Çelik, Sakarya Üniversitesi Yüksek Lisans Öğrencisi

Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uluslararası İlişkiler Bölümü, Sakarya.

ORCID NO: 0000-0003-1170-4364

ÖZET

Bu çalışmada, Konstrüktivizm teorisi bağlamında Doğu Türkistan meselesi ele alınacaktır. Çin Halk Cumhuriyeti'nin uzun yıllardır Doğu Türkistan üzerindeki egemenlik iddiaları ve bu bağlamda uyguladığı politikalar, uluslararası toplumun dikkatini çeken önemli bir sorun alanı olarak varlığını sürdürmektedir. Çin, Doğu Türkistan'da yaşayan Uygur Türklerinin kimliğini yok sayarak bölge üzerinde etnik, kültürel ve siyasi açıdan baskıcı politikalar yürütmektedir. Uluslararası toplumdan ve çeşitli uluslararası örgütlerden gelen tepkilere rağmen, bu ihlallere karşı yeterli ölçüde yaptırım uygulanamamaktadır.

Çalışma, iki ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde Konstrüktivizm teorisinin temel kavramları, teorik çerçevesi ve kimlik olgusu üzerine yapılan tanımlamalar ele alınacaktır. İkinci bölümde ise Doğu Türkistan'ın coğrafi ve tarihsel bağlamı incelenerek, Çin'in bölge üzerindeki ilhak politikaları sunulacaktır. Ayrıca, Çin'in Doğu Türkistan'da gerçekleştirdiği insan hakları ihlalleri çeşitli başlıklar altında sistematik bir biçimde analiz edilecektir. Bu çalışma, kimlik kavramının uluslararası ilişkilerdeki önemini ve Konstrüktivizm'in bu bağlamda sunduğu analitik araçların Doğu Türkistan meselesinin anlaşılmasındaki rolünü ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Doğu Türkistan, Çin, Konstrüktivizm Teorisi

ABSTRACT

International relations is a dynamic and evolving social science that has continuously adapted to the changing nature of global events throughout history. In this context, various theories have been developed to explain international phenomena. Constructivism emerged as a reaction to the perceived inadequacies of traditional theories in explaining contemporary global issues. This theoretical approach emphasizes the role of ideational factors, such as identity, culture, and norms, in shaping international relations, arguing that the international system is not merely governed by material capabilities but also by shared beliefs and social constructs.

The case of East Turkestan presents a significant example through which the constructivist perspective can be applied. For decades, China has maintained a policy of territorial control and socio-political restriction over East Turkestan, systematically undermining the cultural and ethnic identity of the Uyghur population. Despite sporadic expressions of concern from states and international organizations, the global response has largely been insufficient in terms of concrete measures and sanctions. This study seeks to explore the identity-based dimensions of this issue, emphasizing how China's policies reflect a deliberate disregard for the distinct identity of East Turkestan, instead framing it as an integral part of Chinese territory.

The study is structured into two primary sections. The first section provides a comprehensive analysis of constructivist theory, with a particular focus on the concept of identity and its relevance in

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

international relations. The second section offers a detailed examination of East Turkestan's geopolitical context, outlining China's annexation policies. Furthermore, the study categorizes the various human rights violations committed in the region under distinct thematic headings. By adopting a constructivist lens, this research aims to provide a deeper understanding of the identity-based conflicts and the implications of China's policies on the regional and international order.

Keywords: East Turkestan, China, Constructivist Theory

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SONOBOY SİSTEMLERİNDE ENERJİ ALGILAMA YÖNTEMİYLE GERÇEK ZAMANLI KANAL TESPİTİ REAL TIME CHANNEL DETECTION IN SONOBUOY SYSTEMS USING THE ENERGY DETECTION METHOD

Mustafa Kaan ÖZGÜN¹

¹ Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Aviyonik Mühendisliği, İstanbul, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-0045-6496>

Serkan KURT²

² Doç.Dr, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği, İstanbul, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0769-0991>

ÖZET

Sonoboy sistemleri, deniz ortamındaki akustik sinyallerin algılanması ve radyo frekansları aracılığıyla iletilmesi amacıyla kullanılan ekipmanlardır. Özellikle denizaltı tespiti, deniz güvenliği ve arama-kurtarma operasyonlarında stratejik bir öneme sahip olan bu sistemler, yoğun sinyal ortamında etkili kanal yönetimi gerektirmektedir.

Bu çalışma kapsamında, Yazılım Tabanlı Radyo (Software-Defined Radio, SDR) teknolojisi ve enerji algılama yöntemine dayalı olarak NATO standartlarına uygun sonobuoy kanallarının gerçek zamanlı tespitine yönelik bir sistem geliştirilmesi hedeflenmektedir. NATO standartlarına göre, sonobuoy sistemleri 136 MHz ile 173.5 MHz frekans aralığında çalışmakta olup, her bir kanal 375 kHz bant genişliğine sahiptir. Bu bağlamda, enerji algılama (energy detection) yöntemi tercih edilmiştir. Enerji algılama, kanal üzerindeki sinyal gücünü analiz ederek doluluk durumunu belirleyen, düşük hesaplama maliyetiyle hızlı ve etkili sonuçlar üreten bir yöntemdir. Bu teknik, özellikle deniz ortamının yüksek gürültü seviyelerinde güvenilir bir tespit imkânı sunmaktadır. Bununla birlikte, enerji algılama yöntemi sinyal-gürültü oranı (SNR) düşük olan durumlarda performans kaybına uğrayabilmekte, bu nedenle optimize edilmiş eşik değerlerinin belirlenmesi kritik bir önem taşımaktadır.

Çalışmada, GNU Radio ve Python tabanlı bir yazılım geliştirilmekte olup, HackRF donanımıyla bir prototip oluşturulmaktadır. Gerçek zamanlı testlerin yapılması ve sistemin doğruluk oranının değerlendirilmesi, devam eden araştırma süreçleri arasında yer almaktadır. Bu çalışma, SDR tabanlı sistemlerin esnekliğini kullanarak, farklı operasyonel senaryolara kolayca uyarlanabilir bir altyapı sunmayı amaçlamaktadır.

Sonuç olarak, yazılım tabanlı radyo ve enerji algılama tekniği kullanılarak, sonobuoy sistemlerinin operasyonel kapasitesini artıracığı ve etkinliğini geliştireceği öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sonobuoy, Enerji Algılama, Yazılım Tabanlı Radyo, GNU Radio

ABSTRACT

Sonobuoy systems are equipment used for detecting acoustic signals in marine environments and transmitting them via radio frequencies. Particularly in submarine detection, maritime security, and search-and-rescue operations, these systems hold strategic importance and require effective channel management in high signal environments.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Within the scope of this study, it is aimed to develop a real-time detection system for NATO-standard-compliant sonobuoy channels based on Software-Defined Radio (SDR) technology and the energy detection method. According to NATO standards, sonobuoy systems operate within the 136 MHz to 173.5 MHz frequency range, and each channel has a bandwidth of 375 kHz. In this context, the energy detection method is preferred. Energy detection analyzes the signal strength on the channel to determine occupancy and provides quick, effective results with low computational cost. This technique offers reliable detection in marine environments, especially under high noise conditions. However, when the signal-to-noise ratio (SNR) is low, performance may degrade, making the determination of optimized threshold values critically important.

In this study, a software platform based on GNU Radio and Python is being developed, and a prototype is formed using HackRF hardware. The ongoing research includes conducting real-time tests and evaluating the system's accuracy. By leveraging the flexibility of SDR-based systems, this study aims to offer an infrastructure that can be easily adapted to different operational scenarios.

In conclusion, it is anticipated that by employing software-defined radio and the energy detection technique, the operational capacity and effectiveness of sonobuoy systems will be enhanced.

Keywords: Sonobuoy, Energy Detection, Software-Defined Radio, GNU Radio

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ELAZIĞ HAVALİMANINDA KALKIŞ ÖNCESİ UÇAK EMİSYONLARININ ANALİZİ ANALYSIS OF PRE-TAKEOFF AIRCRAFT EMISSIONS AT ELAZIĞ AIRPORT

Kemal KOYUNCU¹

¹Fırat Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Havacılık Bilimi ve Teknolojileri, Elazığ, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-1591-0529>

Suat TORAMAN²

²Fırat Üniversitesi, Sivil Havacılık Yüksekokulu, Hava Trafik Kontrol Bölümü, Elazığ, Türkiye

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7568-4131>

ÖZET

Küresel çevre kirliliği üzerinde havacılık sektörünün dikkate değer bir etkisi bulunmaktadır. Özellikle, uçak motoru emisyonları, yerel hava kalitesi ve iklim değişikliği üzerindeki etkileri nedeniyle önemli bir çevresel sorun oluşturmaktadır. Ulaştırma sektörü içerisinde önemli bir paya sahip olan havacılık sektörü, küresel karbon emisyonlarında yaklaşık %2.5'lik bir orana sahiptir. Bu çalışmada, Elazığ Havalimanı'nda yolcu uçuşları sırasında uçakların taksi çıkış safhasında havaya saldıkları gaz emisyon değerlerinin hesaplanmasına odaklanılmıştır. Çalışma kapsamında, Elazığ havalimanı 2023 yılı Temmuz ve Ağustos ayları operasyon verileri kullanılarak, gerçek taksi çıkış süreleri üzerinden hidrokarbon (HC), karbonmonoksit (CO), azot oksitler (NO_x) ve karbondioksit (CO₂) emisyonları hesaplanmıştır. Emisyon hesapları, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO) Hava Aracı Motor Emisyon Veri Bankasından (EEDB) elde edilen safha bazlı yakıt akışı ve emisyon endeksleri ile gerçekleştirilmiştir. Analiz sonuçları taksi çıkış safhasında iki aylık süre içerisinde 82,60 kg hidrokarbon (HC), 1465.85 kg karbonmonoksit (CO), 442.13 kg azot oksitler (NO_x) ve 286.07 ton karbondioksit (CO₂) emisyonu gerçekleştiğini göstermektedir. Bu bağlamda çalışmanın, yerel düzeyde hava kalitesine yönelik etkilerin değerlendirilmesine ve emisyon azaltma çalışmalarına katkı sunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Elazığ Havalimanı; Emisyon hesaplama; Taksi süresi

ABSTRACT

Aircraft engine emissions pose a major environmental issue, affecting both local air quality and climate change. As a crucial component of the transportation sector, aviation contributes approximately 2.5% of global carbon emissions. This study focuses on calculating the gas emissions released during the taxi-out phase of passenger flights at Elazığ Airport. Using operational data from July and August 2023, emissions of hydrocarbons (HC), carbon monoxide (CO), nitrogen oxides (NO_x), and carbon dioxide (CO₂) were estimated based on actual taxi-out times. The emission calculations were conducted using phase-specific fuel flow and emission indices obtained from the International Civil Aviation Organization (ICAO) Aircraft Engine Emissions Databank (EEDB). The analysis results indicate that during the two-month period, emissions amounted to 82.60 kg of hydrocarbons (HC), 1465.85 kg of carbon monoxide (CO), 442.13 kg of nitrogen oxides (NO_x), and 286.07 tons of carbon dioxide (CO₂) during the taxi-out phase. In this context, the study is expected to contribute to assessing the impact of emissions on local air quality and supporting emission reduction efforts.

Keywords: Elazığ Airport, Emission calculation, Taxi time

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

FARKLI ŞELASYON AJANLARININ MTA'NIN RETROGRAD KAVİTE DUVARINA ADAPTASYONUNA ETKİSİ EFFECT OF DIFFERENT CHELATING AGENTS ON THE ADAPTATION OF MTA TO RETROGRADE CAVITY WALL

Bedriye Doğan¹

¹*Uzman Diş Hekimi, Gaziantep Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Endodonti, Gaziantep, Türkiye.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-5055-4797>*

ÖZET

Amaç: Bu in vitro çalışmanın amacı, kitosan, fitik asit, etidronik asit ve serum fizyolojik irrigasyon solüsyonlarının uygulanmasının MTA kök ucu dolgu maddesinin kanal duvarına adaptasyonunu değerlendirmektir. **Materyal- metod:** 48 adet çekilmiş üst çene orta ve yan kesici dişin apikalinden 3mm'lik kısım rezeke edildi ve 3 mm derinliğinde kök ucunda kaviteler hazırlandı. Hazırlanan dişler, her biri 12 örnekten oluşan 4 deney grubuna ayrıldı: 1. grup: kitosan, 2. grup: etidronik asit, 3. grup: fitik asit, 4. grup: serum fizyolojik. Apikal sızıntıyı belirlemek için dişler 1 hafta boyunca %2'lik metilen mavisinde bekletildi ve sonrasında stereomikroskop altında sızıntı miktarları belirlendi. Her gruptan birer örnek seçilerek SEM altında X500, X1000 ve X3000 büyütme altında adaptasyonları incelendi. Bu değişkenlerin çalışma gruplarına göre karşılaştırılmasında Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. **Bulgular:** Çalışma gruplarının mikrosızıntı değerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı görüldü. ($p<0.05$). Ancak tüm gruplarda farklı derecelerde sızıntı görülmüştür. Tüm gruplarda MTA-dentin adaptasyonu başarılı düzeydedir. **Sonuç:** Apikal sızıntı ile kanal duvarına adaptasyon arasında bir korelasyon bulunmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Etidronik Asit, Fitik Asit, Kitosan, Mikrosızıntı, SEM.

ABSTRACT

Aim: The aim of this in vitro study was to evaluate the adaptation of MTA root-end filling material to the canal wall after application of chitosan, phytic acid, etidronic acid and physiological saline irrigation solutions. **Material-Method:** 48 extracted maxillary central and lateral incisors were resected from the apical 3 mm section and 3 mm deep root-end cavities were prepared. The prepared teeth were divided into 4 experimental groups, each consisting of 12 samples: Group 1: chitosan, Group 2: etidronic acid, Group 3: phytic acid, Group 4: physiological saline. To determine apical leakage, teeth were kept in 2% methylene blue for 1 week and then the leakage amounts were determined under a stereomicroscope. One sample was selected from each group and their adaptations were examined under SEM under X500, X1000 and X3000 magnifications. Kruskal Wallis H test was used to compare these variables according to the study groups. **Results:** It was observed that there was no statistically significant difference between the microleakage values of the study groups. ($p<0.05$). However, leakage was observed at different levels in all groups. MTA-dentin adaptation was successful in all groups. **Conclusion:** There is no correlation between apical leakage and adaptation to the canal wall.

Keywords: Chitosan, Etidronic Acid, Microleakage, Phytic Acid, SEM.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

İSLAM İNANÇ ESASLARI İLE İLGİLİ YAPILMIŞ TEZ VE MAKALELERİN İNCELENMESİ

Burak SAZAK¹

¹Öğrenci, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Eğitimi, Tokat, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-9456-844X>

Sevim GÜVEN²

² Doçent, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Eğitimi, Tokat, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6341-3609>

ÖZET

İslam İnanç Esasları ile Yapılmış Tez ve Makalelerin İncelenmesi

Dini ilkeler ile modern eğitim politikalarının kesişimi, müfredat tasarımı, pedagojik yaklaşımlar ve dini değerlerin seküler eğitim sistemlerine ne ölçüde entegre edilmesi gerektiği ve çocukların bu sistemlerdeki yeri ve konumu tartışmalara yol açmıştır. Alandaki çalışmalar, bu konunun incelenmesinin, dini ve seküler perspektiflerin eğitim sistemleri içinde nasıl etkileşimde bulunduğunu daha derinlemesine anlamaya katkı sağladığını göstermektedir. Dolayısıyla islam kaidelerinin konu edildiği çalışmalardaki durumların önemi bu çalışmanın güdülenme noktasını oluşturmaktadır.

Bu çalışma, İslam inanç esaslarıyla ilgili yazılmış akademik tez ve makaleleri inceleyerek, bu alanda yapılan araştırmaların genel eğilimlerini (problemi ve hipotezi), kullanılan metodolojileri ve ulaşılan sonuçları değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Çalışmadaki Metodoloji

Bu araştırmada etkili bir sentez kurulabilmesini teminen nitel içerik analizi ve doküman analizi kullanılmıştır. Etkili bir sentezin oluşturulabilmesi için araştırmalarda kullanılan yöntemlerin titizlikle seçilmesi gerekmektedir. Nitel içerik analizi ve doküman analizi, özellikle sosyal bilimlerde, derinlemesine inceleme ve anlam çıkarma süreçlerinde önemli bir yer tutmaktadır.

Bulgular ve Değerlendirme

İslam İnanç Esaslarına Yönelik Çalışmaların Genel Eğilimleri:

- Günümüz akademik tezleri, klasik İslam âlimlerinin görüşlerini modern yorumlarla sentezleme eğilimindedir.

Metodolojik Yaklaşımlar:

- Çoğu çalışmada tarihsel yöntem, karşılaştırmalı analiz ve kavramsal analiz kullanılmıştır.
- İslam inanç esaslarının modern bilim, felsefe ve ilahiyat ile ilişkisini ele alan çalışmaların sayısı artmaktadır.

Ortak Temalar :

- Tevhid, peygamberlik, ahiret inancı gibi temel inanç konularında birçok çalışma bulunmaktadır.

Sonuç ve Öneriler

Bu araştırma, İslam inanç esasları üzerine yazılmış akademik çalışmaların genellikle klasik metinlere dayalı olarak analiz edildiğini, ancak modern bilimsel yaklaşımlarla daha fazla sentez yapılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca, sosyolojik, psikolojik ve çağdaş felsefi bakış açılarıyla inanç

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

esaslarının daha derinlemesine ele alınması akademik literatüre katkı sağlayacaktır. Gelecek araştırmalar için, İslam inanç esaslarının modern bilim, teknoloji ve etik perspektifleriyle ele alınması, farklı akademik disiplinlerle ilişkilendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Din, İnanç, İlkokul

ABSTRACT

Analysis of Theses and Articles on Islamic Belief Principles

The intersection of religious principles and modern educational policies, curriculum design, pedagogical approaches, and the extent to which religious values should be integrated into secular education systems, as well as the position and role of children in these systems, have sparked debates. Studies in the field indicate that examining this topic contributes to a deeper understanding of how religious and secular perspectives interact within educational systems. Therefore, the significance of studies addressing Islamic principles constitutes the motivation for this research.

This study aims to analyze academic theses and articles written on the fundamentals of Islamic belief, evaluating the general trends (problems and hypotheses) in research, the methodologies used, and the results obtained in the field.

Methodology of the Study

To establish an effective synthesis, qualitative content analysis and document analysis were employed in this research. The careful selection of research methods is crucial for constructing a meaningful synthesis. Qualitative content analysis and document analysis play a significant role, particularly in social sciences, in conducting in-depth examinations and deriving meaning.

Findings and Evaluation

General Trends in Studies on Islamic Belief Principles:

- Contemporary academic theses tend to synthesize the views of classical Islamic scholars with modern interpretations.

Methodological Approaches:

- Most studies employ historical methods, comparative analysis, and conceptual analysis.
- The number of studies addressing the relationship between Islamic belief principles and modern science, philosophy, and theology is increasing.

Common Themes:

- Many studies focus on fundamental belief topics such as **Tawhid** (monotheism), **prophethood**, and **belief in the afterlife**.

Conclusion and Recommendations

This research reveals that academic studies on the fundamentals of Islamic belief are generally analyzed based on classical texts. However, there is a need for more synthesis with modern scientific approaches. Additionally, addressing belief principles from sociological, psychological, and contemporary philosophical perspectives would contribute to academic literature.

For future research, it is recommended that Islamic belief principles be examined from the perspectives of **modern science, technology, and ethics** and be associated with different academic disciplines.

Keywords: Religion, Belief, Primary School

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

REVOLUTIONIZING SCIENCE CLASSROOM: THE CASE FOR STATION ROTATION, FLIPPED CLASSROOM, AND ENHANCED SPACE LEARNING STRATEGIES

Adeniyi Michael Adeduyigbe¹

²¹*University of Ibadan, Faculty of Education, Department of Science and Technology Education, Ibadan, Nigeria.*

¹<https://orcid.org/0009-0006-4864-2119>

Bamidele Emmanuel Tijani²

¹*University of Lagos, Faculty of Education, Department of Science Education, Lagos, Nigeria.*

²<https://orcid.org/0009-0009-3466-4140>

ABSTRACT

Science is crucial for technological advancement; however, persistent issues in science classrooms, such as rote memorization, passive learning, and a lack of hands-on experimentation, are some of the hindrances to student learning. A significant challenge is the instructional strategies employed by science teachers, many of whom utilize a teacher-centered approach, relying heavily on lectures and textbook-based instruction with minimal student engagement. This often fails to effectively cultivate students' scientific skills, such as process skills, critical thinking, problem-solving, scientific inquiry, etc. As a result, students struggle with formulating hypotheses, designing experiments, analyzing data, and drawing evidence-based conclusions, leading to a decline in their interest in science, which could adversely affect the country's future technological development. To address these challenges, this paper explores three innovative instructional strategies: station rotation, flipped classrooms, and enhanced spaced learning. These instructional strategies have the potential to revolutionize science education by fostering active engagement, deeper conceptual understanding, and better retention. Consequently, students can develop the inquisitiveness, analytical reasoning, and hands-on investigative skills necessary for scientific inquiry. By shifting towards student-centered and adaptive learning approaches, educators can create more dynamic and effective science learning environments.

Keywords: Station rotation, flipped classroom, enhanced space learning, science classroom, instructional strategy.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TÜRKİYE’DE DOĞAL ÖĞRETİM TEKNİKLERİNE YÖNELİK TEZLERİN SİSTEMATİK OLARAK İNCELENMESİ. A SYSTEMATIC REVIEW OF THESES ON NATURAL TEACHING TECHNIQUES IN TURKEY

Berna KAYHAN OCAK¹, Raziye ERDEM²

¹Master's Student, Trabzon University, Special Education,

²Assistant Prof., Trabzon University, Special Education, raziyeerdem@trabzon.edu.tr

ÖZET

Doğal öğretim, çocuk için hedeflenen amaçların; model olma, genişletme, uyarlama yoluyla çocuğun günlük yaşantısında yer alan rutinler, geçişler, etkinlikler gibi doğal yaşantılarının içerisine gömülerek çocuk için anlamlı öğrenme fırsatlarına dönüştürülmesidir. Doğal öğretimin dört temel özelliği bulunmaktadır. Bu özellikler şunlardır; a) çocuğun liderliğinin ve ilgisinin izlenmesi, b) rutin, etkinlik ve geçişlerin öğretim ortamı olarak kullanılması, c) etkinliklerin, nesnelere ya da oyuncakların doğal pekiştirici olarak kullanılması, d) genellenmenin öğretilmesi olarak sıralanmaktadır. Alanyazında çocukların ilgi duydukları veya yüksek düzeyde motivasyon gösterdiği durumlar ya da etkinliklerle doğrudan bağlantılı öğretim sürecinin etkili olacağı oldukça kabul edilen bir olgu olarak kabul edilmektedir. Çocuk için belirlenen amaçlara etkili bir şekilde ulaşmak için çocuğun ilgi ve meraklarının dikkatlice gözlemlenmesi ve buna göre çocuğun liderliğini izleyerek ilgili becerilerinin desteklenmesi üzerine odaklanmaktadır. Çocuğun gün içinde yaşadığı doğal ortamda (ev, anaokulu veya anasınıfları) yer alan “rutin, etkinlik ve geçişlerin etkili bir öğretim ortamı olarak kullanılması” doğal öğretimin önemli diğer özellikleri arasında yer almaktadır. Günlük rutin, etkinlik ve geçiş gibi etkileşim zamanları, çocuklara yeni becerileri öğrenme ve öğrenilen becerileri pekiştirme için tekrarlayıcı fırsatlar sunmaktadır. Doğal öğretimde “etkinlikler, nesnelere ya da oyuncakların kendisi birer pekiştirici” olarak kabul edilmektedir. Bu bağlamda, çocuğun davranışının pekiştirilmesi, doğal öğretim ortamının yani rutin, etkinlik ya da geçişlerin doğal parçası olması gerektiği ileri sürülmektedir. Doğal Öğretimin bir diğer önemli özelliği olan “öğretimin farklı ortam ve durumlarda (örneğin, günün farklı zamanlarında, farklı bağlamlarda ve olaylarda) ve farklı bireylerle gerçekleştirilmesine” ilişkin planlanabilmesidir. Öğretimin farklı ortam ve durumlarda ve farklı bireylerle gerçekleştirilebilmesi yani genellenebilmesi çocukların amaçlanan becerileri kazanması için pek çok öğrenme fırsatı sunmaktadır .

Bu çalışma, doğal öğretim ve tekniklerine yönelik yapılan lisansüstü tezleri sistematik bir şekilde incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında YÖK Tez veri tabanında belirlenen 9 anahtar kelime ile tarama yapılmış çalışma tespit edilmiştir. Çalışmaların seçiminde belirlenen kriterler doğrultusunda; 2015-2023 yılları arasında yayımlanmış, lisansüstü düzeyde olan, doğal öğretim ve tekniklerine yönelik gerçekleştirilen tezler değerlendirmeye alınmıştır. Çalışmanın bulgularında, seçilen tezlerin üniversite, yayın yılı, çalışma alanı, araştırma yöntemi ve modeli, katılımcıların özellikleri, ele alınan konu ve kullanılan veri toplama araçları incelenmiştir. Bulgular doğrultusunda, doğal öğretim ve tekniklerine yönelik araştırmalarda kullanılan yöntemlerin dağılımı, çalışma alanları ve veri toplama süreçleri karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Elde edilen veriler doğal öğretim tekniklerinin çocukların dil ve iletişim becerilerini geliştirdiğini, ancak bu yöntemlerin öğretmenler ve terapistler tarafından sistematik olarak uygulanmasında eksiklikler bulunduğunu göstermektedir. Gelecekte yapılacak araştırmalar, doğal öğretim tekniklerinin Türkiye’de daha yaygın ve etkili bir şekilde uygulanmasına katkı sağlayacaktır. Bu bağlamda, çalışma bulguları özel eğitim alanındaki diğer literatür sonuçları bağlamında tartışılacaktır.

Anahtar kelimeler: Doğal Öğretim Yaklaşımları, Doğal Öğretim Süreci, Model Olma, Çocuk Merkezli Öğretim, Rutin Temelli Öğretim, İpucu Sunma, Ebeveyn Katılımı, Genelleme, İpucu Sunma .

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Naturalistic teaching is the transformation of the objectives targeted for the child into meaningful learning opportunities for the child by embedding them into the child's natural experiences such as routines, transitions and activities in the child's daily life through modelling, extension and adaptation. Naturalistic teaching has four basic features. These features are as follows: a) following the child's leadership and interest, b) using routines, activities and transitions as teaching environments, c) using activities, objects or toys as natural reinforcers, d) teaching generalisation. In the literature, it is widely accepted that the teaching process directly related to situations or activities in which children are interested or highly motivated will be effective. In order to effectively achieve the goals set for the child, it focuses on carefully observing the child's interests and curiosities and supporting the relevant skills by following the child's leadership accordingly. "Using routines, activities and transitions as an effective teaching environment" in the natural environment (home, kindergarten or nursery school) where the child lives during the day is another important feature of naturalistic teaching. Interaction times such as daily routines, activities and transitions provide children with repetitive opportunities to learn new skills and reinforce learned skills. In naturalistic teaching, "activities, objects or toys themselves are considered as reinforcers". In this context, it is argued that the reinforcement of the child's behaviour should be a natural part of the natural teaching environment, i.e. routines, activities or transitions. Another important feature of Naturalistic Instruction is that it can be planned so that "instruction can take place in different settings and situations (e.g., at different times of the day, in different contexts and events) and with different individuals". The fact that instruction can be carried out in different settings and situations and with different individuals, i.e. generalisability, provides many learning opportunities for children to acquire the intended skills.

This study aims to systematically examine the postgraduate theses on naturalistic teaching and techniques. Within the scope of the research, 9 keywords identified in the Higher Education Council (YÖK) Thesis database were searched. In line with the criteria determined in the selection of the studies; theses published between 2015 and 2023, at postgraduate level, on natural teaching and techniques were taken into consideration. In the findings of the study, the university, year of publication, field of study, research method and model, characteristics of the participants, the subject addressed and the data collection tools used in the selected theses were examined. In line with the findings, the distribution of the methods used in the studies on naturalistic teaching and techniques, study areas and data collection processes were discussed comparatively. The data obtained show that naturalistic teaching techniques improve children's language and communication skills, but there are deficiencies in the systematic application of these methods by teachers and therapists. Future research will contribute to a more widespread and effective implementation of naturalistic teaching techniques in Turkey. In this context, the findings of the study will be discussed in the context of other literature in the field of special education.

Key words: Naturalistic Teaching Approaches, Naturalistic Teaching Process, Modelling, Child-Centred Instruction, Routine-Based Instruction, Prompt Presentation, Parent Involvement, Generalisation, Prompt Presentation.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

GİYİLEBİLİR CİHAZLARIN KARDİYAK REHABİLİTASYONDAKİ ROLÜ: SİSTEMATİK DERLEME THE ROLE OF WEARABLE DEVICES IN CARDIAC REHABILITATION: A SYSTEMATIC REVIEW

Alp ÖZEL¹

¹*Dr. Öğr. Üyesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Bolu, Türkiye.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1215-7051>*

Elif Aleyna ÖZDEDE²

²*Hemş., Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kalp ve Damar Cerrahisi, Bolu, Türkiye.*

²*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-6555-1928>*

Umut Ata Uğraş³

³*Dr, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kalp ve Damar Cerrahisi, Bolu, Türkiye.*

³*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-1606-0130>*

ÖZET

Amaç: Kardiyak rehabilitasyon (KR), kardiyovasküler hastalık (KVH) geçiren bireylerde mortaliteyi azaltmada ve yaşam kalitesini artırmada etkili bir yaklaşımdır. Ancak KR'ye katılım oranları düşük olup, hastalar mesafe, zaman kısıtlamaları ve motivasyon eksikliği gibi sebeplerle rehabilitasyonu tamamlamamaktadır (Batalik, 2018; Antoniou, 2022). Giyilebilir cihazlar, hastaların fiziksel aktivite seviyelerini takip etmeyi, egzersiz reçetelerini kişiselleştirmeyi ve klinik sonuçları iyileştirmeyi amaçlayan yeni nesil dijital sağlık çözümleri olarak öne çıkmaktadır (Nishio, 2024; Golbus, 2024). Bu çalışmanın amacı, giyilebilir cihazların KR'deki etkinliğini, hasta uyumu üzerindeki etkisini ve güvenliğini değerlendirmektir.

Yöntem: PubMed, Cochrane ve Web of Science veri tabanlarında "wearable devices" ve "cardiac rehabilitation" anahtar kelimeleri ile yapılan tarama sonucunda 19 randomize kontrollü çalışma (RKÇ) incelenmiştir. Çalışmaların seçiminde 18 yaş ve üzeri hastalar, KR sırasında giyilebilir cihaz kullanımı ve VO₂max, egzersiz kapasitesi, rehabilitasyon uyumu, yaşam kalitesi ve güvenlik gibi klinik sonuçları değerlendirme kriterleri göz önünde bulundurulmuştur. Çalışmalar, Cochrane Risk of Bias 2 (RoB 2) Aracı kullanılarak metodolojik kaliteleri açısından değerlendirilmiştir (Fukuta, 2023; Butkuvieni, 2022).

Bulgular: Klinik Sonuçlar: Giyilebilir cihaz destekli rehabilitasyon programları, VO₂max, altı dakikalık yürüme mesafesi (6MWT) ve kas kuvvetinde anlamlı iyileşmeler sağlamıştır (p<0.05) (Watanabe, 2020; Nishio, 2024). Uzaktan Takip ve Uyum: Tele-rehabilitasyon desteği sunan giyilebilir cihazlar, hastaların rehabilitasyon programına uyumunu %20 artırmıştır ve merkez bazlı rehabilitasyon kadar etkili olduğu gözlemlenmiştir (Batalik, 2018; Antoniou, 2022). Fizyolojik Yanıtlar: Giyilebilir cihazlarla takip edilen hastalarda kalp atış hızı değişkenliği (HRV), toparlanma süresi ve egzersiz toleransında anlamlı iyileşmeler görülmüştür (p<0.05) (Sokas, 2023; Chokshi, 2018). Hasta Memnuniyeti ve Güvenlik: Giyilebilir cihaz kullanan hastalar, rehabilitasyona daha fazla katılım göstermiş ve geleneksel KR'ye kıyasla benzer güvenlik seviyeleri raporlanmıştır (Mitropoulos, 2024; Kouidi, 2024).

Sonuç: Giyilebilir cihazlar, KR'de uzaktan takip, egzersiz uyumu ve fizyolojik geri bildirim sağlama açısından önemli avantajlar sunmaktadır. Bu cihazlar, hastaların rehabilitasyon sürecine katılımını artırarak, geleneksel rehabilitasyon programlarına etkili bir alternatif oluşturmaktadır. Ancak, bu

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

teknolojilerin uzun vadeli etkinliğini ve maliyet-etkinliğini değerlendiren daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır. Yapay zeka destekli analizlerin ve bireyselleştirilmiş dijital rehabilitasyon programlarının geliştirilmesi, gelecekte KR’de giyilebilir cihazların kullanımını daha da yaygınlaştırabilir.

Anahtar Kelimeler: Kardiyak rehabilitasyon, giyilebilir cihazlar, uzaktan takip, tele-rehabilitasyon, egzersiz uyumu.

ABSTRACT

Objective: Cardiac rehabilitation (CR) is an effective approach in reducing mortality and improving the quality of life in individuals with cardiovascular disease (CVD). However, participation rates in CR are low, as patients often fail to complete rehabilitation due to barriers such as distance, time constraints, and lack of motivation (Batalik, 2018; Antoniou, 2022). Wearable devices have emerged as next-generation digital health solutions aimed at tracking patients' physical activity levels, personalizing exercise prescriptions, and improving clinical outcomes (Nishio, 2024; Golbus, 2024). This study aims to evaluate the effectiveness, patient adherence, and safety of wearable devices in CR.

Methods: A search was conducted in the PubMed, Cochrane, and Web of Science databases using the keywords “wearable devices” and “cardiac rehabilitation.” A total of 19 randomized controlled trials (RCTs) were reviewed. The inclusion criteria for the studies were patients aged 18 and older, the use of wearable devices during CR, and the evaluation of clinical outcomes such as VO₂max, exercise capacity, rehabilitation adherence, quality of life, and safety. The methodological quality of the studies was assessed using the Cochrane Risk of Bias 2 (RoB 2) tool (Fukuta, 2023; Butkuviene, 2022).

Results: Clinical Outcomes: Wearable device-supported rehabilitation programs led to significant improvements in VO₂max, six-minute walk test (6MWT) distance, and muscle strength ($p<0.05$) (Watanabe, 2020; Nishio, 2024). Remote Monitoring and Adherence: Wearable devices providing tele-rehabilitation support increased patient adherence to rehabilitation programs by 20% and were observed to be as effective as center-based rehabilitation (Batalik, 2018; Antoniou, 2022). Physiological Responses: Patients monitored with wearable devices showed significant improvements in heart rate variability (HRV), recovery time, and exercise tolerance ($p<0.05$) (Sokas, 2023; Chokshi, 2018). Patient Satisfaction and Safety: Patients using wearable devices participated more actively in rehabilitation, and comparable safety levels were reported when compared to traditional CR (Mitropoulos, 2024; Kouidi, 2024). **Conclusion:** Wearable devices offer significant advantages in CR by enabling remote monitoring, improving exercise adherence, and providing physiological feedback. By increasing patient participation in rehabilitation, these devices present an effective alternative to traditional rehabilitation programs. However, further research is needed to assess the long-term effectiveness and cost-efficiency of these technologies. The development of AI-supported analyses and personalized digital rehabilitation programs may further enhance the use of wearable devices in CR in the future.

Keywords: Cardiac rehabilitation, wearable devices, remote monitoring, tele-rehabilitation, exercise adherence.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

YOĞUN BAKIMIN GİZLİ TEHLİKESİ: DELİRYUM VE HAYAT KURTARAN MÜDAHALELER

THE HIDDEN DANGER OF INTENSIVE CARE: DELIRIUM AND LIFE-SAVING INTERVENTIONS

*Elif Aleyna ÖZDEDE*¹

¹ *Hemş, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kalp ve Damar Cerrahisi, Bolu, Türkiye.*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-6555-1928>

*Alp ÖZEL*²

²Dr. Öğr. Üyesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Bolu, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1215-7051>

*Mine BİLGİN*³

³ *Hemş, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kalp ve Damar Cerrahisi, Bolu, Türkiye.*

³ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-1051-8521>

ÖZET

Deliryum bilişsel fonksiyonların akut başlangıçlı olarak bozulması ile karakterize organik temelli klinik bir durumdur. Yunanca leros (saçma konuşma) ve Latince delirare (çığrından çıkmak) fiillerinden türeyen deliryum 2000 yıl önce Romalı cerrah Celsus tarafından ilk kez terimleşmiştir. Deliryum, (hastalarda ajite davranışlar görülen) hiperaktif, (laterjik davranışlar görülen) hipoaktif ve (hem ajite hem laterjik davranışlar görülen) miks deliryum olmak üzere üç grupta sınıflandırılır. Deliryum için birçok risk faktörü bulunmasının yanı sıra yoğun bakım üniterlerinde (YBÜ) takip edilen hastaların daha çok risk altında olduğu ve bu hastaların %80'inde deliryum görüldüğü saptanmıştır. Serviste takip edilen ya da ayaktan tedavi uygulanan hastalarda bu oranın daha düşük olduğu çalışmalarda gözlenmiştir. Deliryumun patofizyolojisi incelendiğinde kesin bir sonuca varılmamasına karşın; nörotransmitter miktarlarındaki değişiklikler, nöronal yaşlanma, nöroinflamatuvar ajanlar, oksidatif stres, nöroendokrin hormonlar ve melatonin dengesizliği olmak üzere 7 hipotez geliştirilmiştir. Deliryum erken dönemde tespit edildiğinde önlenebilir veya geri dönüşü olan bir durumdur buna rağmen çoğunlukla gözden kaçmaktadır. Bunun nedeni var olan belirtilerin gün içerisinde dalgalanmalar göstermesi ve bazı psikiyatrik veya nörolojik bulgularla benzer özellikte olmasından kaynaklanır. Aynı zamanda YBÜ takibinde olan hastalarda sedasyon varlığı veya hastanın mekanik ventilatör desteği alması gibi durumlar sağlık çalışanlarının deliryumu tanılamakta zorlanmasına sebep olmaktadır. Literatür incelendiğinde deliryumu tanılaması için geliştirilen birçok ölçeğe ulaşılmıştır. Bunlardan beş tanesi Amerikan Psikiyatri Birliği'nin Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve İstatistiksel El Kitabı kriterlerine bağlı olarak doğrulanmıştır. YBÜ Konfüzyon Değerlendirme Ölçeği ve YBÜ Deliryum Tarama Kontrol Listesi aralarında en çok kullanılan ölçeklerdir. Tedavisinde farmakolojik ve nonfarmakolojik yöntemlerin bulunduğu deliryum multidisipliner bir çalışma ile yönetilmesi gereken ciddi ve maliyeti yüksek bir sorundur. Hasta bakımında primer sorumluluğu olan ve özellikle deliryumun daha sık görüldüğü YBÜ'nde çalışan hemşirelerin deliryumu önemli sağlık sorunu olarak gördükleri ama tanılaması ve yönetimi konusunda yetersiz kaldıkları saptanmıştır. Yapılan çalışmalarda bu durumu geliştirmek için hizmet içi eğitimlerde deliryumdan bahsedilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Deliryum, Yoğun Bakım, Hemşirelik Bakımı

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

Delirium is a clinical condition with an organic basis characterized by the acute onset of deterioration in cognitive functions. Delirium, derived from the Greek verbs *leros* (nonsense talking) and Latin *delirare* (to go crazy), was first termed 2000 years ago by the Roman surgeon Celsus. Delirium is classified into three groups: hyperactive (where patients exhibit agitated behaviors), hypoactive (where patients exhibit lethargic behaviors), and mixed delirium (where patients exhibit both agitated and lethargic behaviors). In addition to many risk factors for delirium, it has been found that patients followed up in intensive care units (ICUs) are at greater risk and delirium is seen in 80% of these patients. Studies have observed that this rate is lower in patients followed up in the ward or treated as outpatients. Although no definitive conclusion has been reached when the pathophysiology of delirium is examined; Seven hypotheses have been developed, including changes in neurotransmitter amounts, neuronal aging, neuroinflammatory agents, oxidative stress, neuroendocrine hormones and melatonin imbalance. Delirium is a preventable or reversible condition when detected early, yet it is often overlooked. This is because the existing symptoms fluctuate throughout the day and are similar to some psychiatric or neurological findings. At the same time, conditions such as the presence of sedation in patients under ICU follow-up or the patient receiving mechanical ventilation support cause healthcare professionals to have difficulty in diagnosing delirium. When the literature is examined, many scales have been developed to diagnose delirium. Five of these have been validated according to the criteria of the American Psychiatric Association's Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders. The ICU Confusion Assessment Scale and the ICU Delirium Screening Checklist are the most commonly used scales. Delirium, which includes pharmacological and non-pharmacological methods in its treatment, is a serious and costly problem that should be managed with a multidisciplinary study. It has been determined that nurses who have primary responsibility for patient care and who work in the ICU, where delirium is more common, see delirium as an important health problem but are inadequate in its diagnosis and management. Studies suggest that delirium should be mentioned in in-service training to improve this situation.

Keywords: Delirium, Intensive Care Units, Nursing Care

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ENHANCED SECURITY AND RELIABILITY IN WIRELESS NETWORK ROUTING THROUGH PATTERN ANOMALY DETECTION USING MACHINE LEARNING

Dr. Jogendra Kumar

Assistant Professor, Department of Computer Science and Engineering

Govind Ballabh Pant Institute of Engineering & Technology, Ghurdauri

Pauri Garhwal, Uttarakhand, India

ABSTRACT

In wireless networks, dense wireless coverage is prevalent and so pattern anomaly detection in routing is crucial to maintain security, reliability, and efficiency. Because of ever-changing conditions, wireless networks are vulnerable to routing anomalies resulting from malicious attacks, faulty nodes, or unexpected traffic flows. This paper investigates different methods of routing anomaly detection which include statistical methods, machine learning, and deep learning methods. Discussion is given on some important problems like high false positive rates, energy limits, and scalability in wireless constrained environments. To address these problems, the study aims to improve real-time anomaly detection models which differentiate benign changes from real threats. The proposed approaches are expected to aid in making wireless networks more resilient and secure.

Keywords: Pattern Anomaly Detection, Wireless Networks, Network Security, Routing Anomalies, Machine Learning,

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DYNAMIC RELATIONSHIP BETWEEN ENERGY PRICES AND MACRO-POLICY VARIABLES IN BICS: EVIDENCE FROM MULTIPLE THRESHOLD MODEL

Rubia Jalal and Gopinathan. R

The Law School, University of Jammu (180007), Jammu & Kashmir, India

ABSTRACT

This study examines the asymmetric impact of exchange rate on oil prices by employing the threshold nonlinear ARDL model with various quantile and using sample period from January 2004 to September 2021. The findings suggest that across all sample countries minor exchange rate variations have significantly different impact on crude oil than major exchange rate variations. It is also evident that upper quantiles exhibit a substantially stronger correlation than lower quantiles. Moreover, the findings of this study have significant implications, since they will encourage policymakers in these oil-importing nations to adopt alternative energy sources such as hydro, nuclear, and wind energy and subsidising these sources will further lower crude oil imports, thus lowering the current account deficit.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MACHINE LEARNING FOR CYBERSECURITY: DETECTING AND MITIGATING ATTACKS IN DISTRIBUTED NETWORKS

Dr. Jogendra Kumar

Assistant Professor, Department of Computer Science and Engineering

Govind Ballabh Pant Institute of Engineering & Technology, Ghurdauri

Pauri Garhwal, Uttarakhand, India

ABSTRACT

Attacks in distributed networks endanger the integrity, confidentiality, and availability of data. Due to the network's decentralized environment, traditional perimeter-based security techniques tend to fail in protecting against complex cyberattacks. As cyber-attacks become more prevalent, ML today is forming a reputation for aiding in detection and prevention of security breaches by analyzing patterns in network traffic and detecting anomalies, as well as classifying the types of attacks. In this paper, we describe the use of supervised, unsupervised, and reinforcement learning algorithms to detect and mitigate attacks on distributed networks, including but not limited to DDoS attacks, insider threats, and botnets. These models are also evaluated on feature selection, the ability to scale and defend against adversarial attacks to the applied machine learning models. Results are discussed regarding the performance of machine-driven security systems in improving the efficacy of real-time threat detection and response in distributed systems.

Keywords: Distributed Networks, Security Attacks, Network Security, Adversarial Attacks, Deep Learning, Network Traffic Analysis.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ENERJİ TÜKETİMİNDEN SÜRDÜRÜLEBİLİR GELECEĞE: ÇİFT ENGEL SANSÜR MODELİ İLE HANEHALKLARININ DOĞALGAZ HARCAMA DİNAMİKLERİNİN BELİRLENMESİ

FROM ENERGY CONSUMPTION TO A SUSTAINABLE FUTURE: DETERMINING HOUSEHOLD NATURAL GAS EXPENDITURE DYNAMICS WITH THE DOUBLE-HURDLE CENSORED MODEL

Handan TÜRKMEN¹

¹Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Endüstriyel Sürdürülebilirlik Bölümü, Bilecik, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-7047-673X>

Abdülbaki BİLGİÇ²

²Prof, Uludağ Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Bursa, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5946-0915>

ÖZET

Kentleşme sürecinin hız kazanması, doğal çevre üzerinde derin ve geri dönüşü zor etkiler bırakmaktadır. İnsan faaliyetlerinin yol açtığı çevresel bozulma, özellikle iklim değişikliği çerçevesinde kritik bir boyuta ulaşarak ekosistemler üzerinde yıkıcı sonuçlar doğurmaktadır. Bu çalışma, hanehalklarının ve hane reislerinin sosyo-demografik ve ekonomik özelliklerinin doğalgaz harcama olasılığı ile koşullu ve koşulsuz harcama düzeyleri üzerindeki etkilerini kapsamlı bir şekilde analiz etmeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından 1 Ocak - 31 Aralık 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilen Hanehalkı Bütçe Anketi'nden elde edilen, 11.296 hanehalkına ait geniş çaplı veri seti kullanılmıştır. Analiz sürecinde, kalıntı bağımlı iki değişkenli Çift Engel Sansür Modeli uygulanarak derinlemesine bir değerlendirme yapılmıştır. Elde edilen bulgular, hane reisinin ve hanehalkının sosyo-ekonomik profillerinin doğalgaz tüketim eğilimi ve koşullu ve koşulsuz harcama düzeyleri üzerinde belirleyici bir rol oynadığını ortaya koymuştur. Özellikle hane reisinin medeni durumu (evli veya dul olması), yaşanılan konut tipi (ikiz ev veya diğer konut türleri), konutun banka ve sağlık merkezlerine yakınlığı, haftalık toplam hanehalkı harcaması, binanın yaşı, oda sayısı ve konutun genişliği gibi faktörlerin, doğalgaz harcama olasılığını ve harcama miktarını anlamlı bir şekilde artırdığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, söz konusu profildeki hanehalklarının daha yüksek doğalgaz tüketimine yöneldiğini ve dolayısıyla karbon emisyonlarını artırarak çevresel sürdürülebilirlik açısından önemli bir risk oluşturduğunu göstermektedir. Bu çalışma, belirlenen değişkenler ışığında politika yapıcılara yönelik uygulanabilir ve etkili öneriler geliştirmiştir. Kentleşmenin çevre üzerindeki baskısını azaltmak ve daha sürdürülebilir bir enerji yönetimi sağlamak adına, yeşil enerjiye geçişin teşvik edilmesi, enerji verimliliğini artıran düzenlemelerin hayata geçirilmesi ve çevre dostu politikaların benimsenmesi gerekliliği vurgulanmıştır. Çalışmanın sunduğu bulgular, sürdürülebilir kentleşme ve enerji politikalarının oluşturulması noktasında yol gösterici nitelikte olup, çevreye duyarlı bir gelecek inşa etme çabalarına önemli katkılar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Yeşil Ürün, Doğalgaz.

ABSTRACT

The acceleration of the urbanization process has profound and difficult-to-reverse effects on the natural environment. Environmental degradation caused by human activities has reached a critical level,

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

particularly within the framework of climate change, leading to devastating consequences for ecosystems. This study aims to comprehensively analyze the effects of the socio-demographic and economic characteristics of households and household heads on the probability of natural gas expenditure, as well as on conditional and unconditional expenditure levels. In this context, an extensive dataset covering 11,296 households, obtained from the Household Budget Survey conducted by the Turkish Statistical Institute (TURKSTAT) between January 1 and December 31, 2022, was utilized. During the analysis process, a residual-dependent bivariate Double-Hurdle Censored Model was applied for an in-depth evaluation. The findings reveal that the socio-economic profiles of household heads and households play a decisive role in natural gas consumption tendencies and conditional and unconditional expenditure levels. Specifically, factors such as the marital status of the household head (being married or widowed), the type of residence (semi-detached house or other housing types), the proximity of the residence to banks and healthcare centers, the total weekly household expenditure, the age of the building, the number of rooms, and the size of the residence significantly increase both the probability of natural gas expenditure and the amount spent. These results indicate that households with these profiles tend to have higher natural gas consumption, thereby increasing carbon emissions and posing a significant risk to environmental sustainability. This study has developed applicable and effective recommendations for policymakers in light of the identified variables. To reduce the environmental pressure of urbanization and ensure more sustainable energy management, the study emphasizes the necessity of promoting the transition to green energy, implementing regulations that enhance energy efficiency, and adopting environmentally friendly policies. The findings of this study serve as a guide for shaping sustainable urbanization and energy policies, contributing significantly to efforts to build an environmentally conscious future.

Keywords: Sustainability, Green product, Natural Gas

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EVALUATION OF ORTHOREXIA NERVOSA TENDENCY AND BODY PERCEPTION IN FEMALE UNIVERSITY STUDENTS

Nursel ÜSTÜNDAĞ ÖCAL¹

¹*Yozgat Bozok University, Vocational School of Health Services, Yozgat, Turkey*

ORCID: 0000-0002-4951-0613

ABSTRACT

Purpose: The aim of this study is to evaluate the body perception of female university students and to determine the tendency towards Orthorexia Nervosa and to examine the relationship between them in the light of sociodemographic variables.

Methods:

The study was conducted as a cross-sectional descriptive study. The study was completed with a total of 404 female students. Data were collected using sociodemographic questions created by the researcher and 20 questions related to the study, ORTO-15 scale and body perception scale. In order to determine the differences between the groups within the scope of the study, independent sample t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) were applied. In addition, chi-square test was used to examine the relationships between the groups. Correlation and regression analysis were performed. All analyzes were performed using SPSS 26.0 package program. The criterion of $p < 0.05$ was taken as the statistical significance level.

Results:

A total of 404 people who participated in the study were female (%100). The ages of the participants ranged between 17 and 41, and the mean age was found to be 19.97 ± 2.32 . 46.8% of the participants were 19 years of age and under, 40.1% were between 20-21 years of age, and 13.1% were 23 years of age and over. The scores of the participants for the ORTO-15 scale ranged between 26.00 and 51.00. The mean score was calculated as 38.49 ± 3.99 . The skewness value was found to be -0.178, and the kurtosis value was found to be 0.341. The scores of the participants for the Body Perception Scale ranged between 84.00 and 200.00. The mean score was calculated as 150.00 ± 25.82 . The skewness value was calculated as 0.084 and the kurtosis value was -0.648. When the Orthorexia Nervosa tendencies were evaluated, it was determined that 10.4% ($n = 42$) exhibited Orthorectic behavior and 89.6% ($n = 362$) had normal eating behavior. According to the body perception scale results, 28.5% ($n = 115$) of the participants were evaluated as having high body perception (satisfied with their bodies) and 71.5% ($n = 289$) as having low body perception (dissatisfied with their bodies). According to the regression model, although the effect of ORTO-15 scores on body perception was negative ($\beta = -0.008$), it was seen that this relationship was not significant ($t = -0.157$, $p = 0.875$). It was seen that there was a very weak negative correlation between ORTO-15 and body perception variables ($r = -0.008$).

Conclusion:

This study evaluated the relationship between body image perception and Orthorexia Nervosa tendencies of female university students. While the majority of the participants had low body image perception, it was determined that the prevalence of Orthorexic tendencies was limited. It is thought that future studies with larger samples and longitudinal designs on female university students will make significant contributions to the literature by examining the dynamics between body image perception and pathological eating behaviors in more depth.

Keywords: Body Image, Orthorexia Nervosa, Female University Students.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ÇOCUKLARIN GÖZÜNDEN, ÇİZİMLERİYLE VE SÖYLEMLERİYLE

YAPAY ZEKÂ*

ARTIFICIAL INTELLIGENCE THROUGH CHILDREN'S EYES, DRAWINGS, AND EXPRESSIONS

Lügen Ceren GÜNEŞ¹

¹Araştırma Görevlisi, Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, Doktora Programı Öğrencisi, Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Gelişimi Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1923-4491>

Furkan Fevzi DURMUŞ²

²Çocuk Gelişimci, Ankara, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-2695-1396>

Deniz KARA³

³Çocuk Gelişimci, Ankara, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-1839-2535>

ÖZET

Araştırma, yedi-10 yaş arasındaki ilkököl çağı çocuklarının yapay zekâ konusundaki görüşlerini saptamak amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim desende gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu yedi-10 yaşlarındaki 17 çocuk ve ebeveynleri oluşturmuştur. Çocuklar amaçlı örnekleme yoluyla seçilmiş ve kartopu örnekleme yöntemiyle araştırmaya dâhil edilmiştir. Verilerin toplanmasında, Genel Bilgi Formu ve Çocuk Görüşme Formu ile çocukların çizdikleri resimler kullanılmıştır. Araştırmada etik kurul onayı alındıktan sonra, veriler 20 - 29 Kasım 2024 tarihleri arasında yüz yüze görüşmeler yapılarak toplanmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler, betimsel ve içerik analizi yöntemleri ile incelenmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen nitel verilerin analizinde, betimleme, sınıflandırma ve ilişkilendirme basamaklarına uygun olarak içerik analizi yapılmıştır. Veriler kodlanmış, temalar belirlenmiş, kod ve temalar organize edilmiştir. Araştırmada çocukların yapay zekâ konusundaki algıları ortaya koyularak konu ile ilgili bilgi seviyeleri belirlenmiş, ebeveynlerin çocuklarının yapay zekâ hakkındaki görüşleri tespit edilmiştir. Sonuçta, çocukların yapay zekâ denilince aklına gelenler, yapay zekânın neye benzediği, nasıl çalıştığı, yapay zekâ kullanarak yapılan bir şey olduysa buna ilişkin bilgiler, yapay zekâ ile neler yapılabileceği, neler yapmak isteyeceği, gözle görülebilme durumu, olumlu ve olumsuz yönleri, yapay zekâyla ilgili edinilen bilgilerin kimden veya nereden öğrenildiği ile ilgili görüşleri ile yapay zekâyla ilgili çizdikleri resimlere ilişkin bulgular elde edilmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar ışığında, çocukların yapay zekâ ile ilgili bilgi seviyelerinin geliştirilmesi için eğitimcilere, ailelere, araştırmacılara öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yedi-10 yaş arası çocuklar, ilkököl çağı, nitel araştırma, resim, yapay zekâ.

*Bu araştırma TÜBİTAK 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programının 2023 yılı 2. döneminde kabul alan projeler arasında yer alarak desteklenmeye hak kazanmıştır.

ABSTRACT

The research was conducted using the phenomenological design, one of the qualitative research methods, to determine the views of primary school children aged 7 to 10 on artificial intelligence. The

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

study group consisted of 17 children aged 7 to 10 and their parents. The children were selected through purposive sampling and included in the study using the snowball sampling method. Data were collected using the General Information Form, the Children's Interview Form, and the drawings created by the children. After obtaining ethical committee approval, data collection was carried out through face-to-face interviews between November 20 and 29, 2024. The data obtained from the research were analyzed using descriptive and content analysis methods. In the analysis of the qualitative data, content analysis was conducted in accordance with the steps of description, classification, and association. The data were coded, themes were identified, and codes and themes were organized. The study identified children's perceptions of artificial intelligence and determined their level of knowledge on the subject, along with parents' views on their children's understanding of artificial intelligence. As a result, findings were obtained regarding what comes to children's minds when they think of artificial intelligence, what AI looks like, how it works, any experiences they had using AI, what AI can be used for, what they would like to do with AI, its visibility, its positive and negative aspects, and the sources from which they learned about AI. Additionally, findings related to children's AI-themed drawings were analyzed. Based on the results of the study, recommendations were made for educators, families, and researchers to improve children's knowledge of artificial intelligence.

Keywords: Children aged 7 to 10, primary school age, qualitative research, drawing, artificial intelligence.

*This research has been awarded support by being among the projects accepted in the 2nd term of 2023 of the TÜBİTAK 2209-A University Students Research Projects Support Program.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

CORRUPTION PERCEPTIONS VS. INEQUALITY: A COMPARATIVE STUDY

Mr. Sinan INAN

University of York, School for Business and Society, Management, York, United Kingdom.

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-5688-3812>

ABSTRACT

This research examines the relationship between the Corruption Perceptions Index (CPI) and income inequality, as measured by the Gini coefficient, across five specific countries—Bulgaria, China, Finland, Türkiye, and the United States—during the period from 2012 to 2021. The purpose of this study was to find out the relationship between higher CPI scores (which indicate lesser perceived corruption) and reductions in income disparity by analyzing annual data through an ordinary least squares regression framework. The initial findings demonstrate that rather than revealing a consistent pattern, there exists a context dependent interaction: certain nations display an inverse correlation between the Corruption Perceptions Index and the Gini coefficient, while others show either a positive correlation or no statistically significant relationship of any kind. The selection of these five countries is intended to encompass a wide array of governance frameworks, economic environments, and social configurations, thereby facilitating an extensive assessment that includes both developed and developing economies. Analyzing the period from 2012 to 2021 provides an opportunity to scrutinize nearly a decade's worth of trends that emerged in the aftermath of the global financial crisis. Not only that but it also covers the Covid-19 global pandemic era. This examination also enables a more profound comprehension of how shifting public perceptions regarding corruption could influence long-term outcomes related to inequality. The findings, though suggestive, underscore that the effectiveness of perceived anti-corruption initiatives in fostering more equitable income distributions is not assured and may be contingent upon particular institutional and policy contexts. Ultimately, this research highlights the necessity of acknowledging national particularities in the development of policy interventions. While improving the Corruption Perceptions Index may represent a crucial advancement in governance, the evidence indicates that additional strategies—customized to the distinct economic, political, and social contexts of each nation—are necessary for translating enhanced perceptions of corruption into significant decreases in inequality.

Keywords: Corruption Perceptions Index, Gini coefficient, inequality, developed countries, developing economies.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

GÖÇ, KADIN VE DİN. ESKİŞEHİR'DE İKAMET EDEN YABANCI UYRUKLU KADINLAR ÖRNEĞİ.¹

Fatma ÖZER¹

¹Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü, Eskişehir, Türkiye

¹ORCID ID: 0009-0003-2820-9789

Ahmet ÖZALP²

²Doç. Dr. Osmangazi Üniversitesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü, Eskişehir, Türkiye

²ORCID ID: 0000-0003-3134-3084

ÖZET

Bu çalışmanın amacı göçmen kadının dini algı ve pratiklerinde meydana gelen değişim ve dönüşümde göçün rolünü irdelemektir. Göç eden kadınların göç öncesinde, göç esnasında ve göç sonrasında yaşadıkları dini tecrübeler, uyum ya da uyumsuzluklar ele alınmakta, kadınların göçle beraber yaşadığı değişim ve dönüşüme odaklanılmaktadır. Araştırmanın örneklemini Eskişehir'de ikamet eden yabancı uyruklu kadınlar oluşturmaktadır. Yabancı uyruklu kadınların, göç öncesinde, göç esnasında ve Eskişehir'e göç ettikten sonra yaşadığı olumlu veya olumsuz dini tecrübeler, dini başa çıkma yöntemleri, dini algı, inanç ve ritüellerinde herhangi bir değişim yaşanıp yaşanmadığını öğrenmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma nitel araştırma yöntemi ve betimleyici fenomenolojik desen ile yapılmıştır. Kaynak taraması için dökümantasyon yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırma üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, göç, kadın göçü ve din konusu ele alınarak, göçün kavramsal boyutu, göç çeşitleri, göçün nedenleri, mülteci-sığınmacı-göçmen tanımları, kadın göçünün tarihsel süreç içerisindeki dönüşümü, toplumsal cinsiyet bağlamında kadın göçü, eril bir olgu olarak göç, göçün feminizasyonu, göçün kadın göçmenler üzerindeki etkileri, din ve entegrasyon konuları incelenmektedir. İkinci bölümde göçün kuramsal çerçevesi incelenmektedir. Üçüncü bölümde Eskişehir'de ikamet eden 25 yabancı uyruklu kadın ile yapılan görüşme mülakatları analiz edilmekte, kadınların yaşadığı dini deneyimler üzerinden göçün etkilerinin yansımalarına bakılarak sonuç ve değerlendirmeler yapılmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme soruları kullanılarak, bu kadınlarla yüz yüze mülakat yapılmıştır. Bu kadınlara göç ve dini tecrübeleri ile ilgili önceden hazırlanmış on bir ayrıntılı soru sorulmuş ve bu sorulardan alınan cevaplar detaylıca incelenmiştir. Örneklem seçilirken kartopu örneklem yöntemi kullanılmıştır. Bulgular önce kodlara, sonra kategorilere ve alt kategoriye ayrılmıştır. Tüm bu görüşmeler neticesinde temalar oluşturulmuş, analizler yapılmış ve sonuca varılmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak yapılmış olan bu çalışmanın sonucunda, kadının dindarlık düzeyi ve dini tecrübelerinin göç ile beraber değişikliğe uğrayıp uğramadığının öğrenilmesi ve bu araştırmanın din sosyolojisi alanına katkı sunması ayrıca hedeflenmektedir. Bu çalışmanın önemi göç eden kadınlara ve onların dini tecrübe ve pratiklerindeki değişimine odaklanmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Din, Kadın, Değişim.

¹ Bu bidiri, *Göç, Kadın ve Din. Eskişehir'de İkamet Eden Yabancı Uyruklu Kadınlar Örneği* başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the role of migration in the change and transformation in the religious perception and practices of immigrant women. The religious experiences, adaptations or incompatibilities experienced by migrant women before, during and after migration are discussed and the focus is on the change and transformation that women experience with migration. The sample of the research consists of foreign women residing in Eskişehir. It aims to learn whether there has been any change in the positive or negative religious experiences, religious coping methods, religious perceptions, beliefs and rituals of foreign women before, during and after migrating to Eskişehir. This study was conducted using a qualitative research method and descriptive phenomenological design. The documentation method was used for resource scanning. This research consists of three parts. In the first part, the issues of migration, women's migration and religion are discussed and the conceptual dimension of migration, types of migration, reasons for migration, definitions of refugee, asylum seeker, immigrant, the transformation of women's migration in the historical process, women's migration in the context of gender, migration as a masculine phenomenon, feminization of migration, the effects of migration on women immigrants, religion and integration are examined. In the second section, the theoretical framework of migration is examined. In the third section, the interviews conducted with 25 foreign women residing in Eskişehir are analyzed and the results and evaluations are made by examining the reflections of the effects of migration on the religious experiences of the women. Face to face interviews were conducted with these women using semi-structured interview questions. These women were asked eleven detailed questions prepared in advance about migration and their religious experiences and the answers received from these questions were examined in detail. The snowball method was used to select the sample. The findings were first divided into codes, then categories and subcategories. As a result of all interviews, themes were created, analyses were made, and a conclusion was reached. As a result of this study, which was conducted using the face to face interview technique from qualitative research methods, it is also aimed to learn whether the level of religiosity and religious experiences of women change with migration and to contribute to the field of sociology of religion. The importance of this study is that it focuses on migrant women and the changes in their religious experiences and practices.

Key Words: Immigration, Religion, Woman, Change.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

KALP DAMAR CERRAHİ YOĞUN BAKIMDA İNTRAAORTİK BALON POMPASI TAKİBİ VE HEMŞİRELİK BAKIMI INTRAAORTIC BALLOON PUMP MONITORING AND NURSING CARE IN CARDIOVASCULAR SURGERY INTENSIVE CARE

Mine BİLGİN¹

¹ *Hemş, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kalp ve Damar Cerrahisi, Bolu, Türkiye.*

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-1051-8521>

Umut Ata Uğraş²

² *Dr, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kalp ve Damar Cerrahisi, Bolu, Türkiye.*

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-1606-0130>

Alp ÖZEL³

³ *Dr. Öğr. Üyesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Bolu, Türkiye.*

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1215-7051>

ÖZET

Kalp yetmezliği bulunan hastalarda kalbin iş yükünü azaltmak ve kalbi koruyarak miyokard enfarktüsü geçirmesini engellemek amacıyla pek çok kalp destek cihazı kullanılmaktadır. Günümüzde ise Kardiyoloji ve kalp ve damar cerrahisinde kardiyak yetmezliği bulunan hastalara ulaşım kolaylığı, temin edilebilme imkanları, kullanım hızı ve pratik kullanım gibi imkanlar sunması sebebiyle intraaortik balon pompası kullanımı yaygındır. İntaaortik balon pompasının çalışma mekanizması ise kalbin gevşemesi esnasında kasılarak kalbi besleyen koroner damarlara kan akışını artırmak, miyokard oksijen sunumunu artırmak, iskemik ventrikül kasılmasını rahatlatmak gibi görevler yaparak hastanın kardiyak fonksiyonları koruyarak destekler. Kalp ve damar cerrahisi kliniğinde ise açık kalp cerrahi vakalarında, kardiyak şok, kardiyak arrest durumlarında, preoperatif kardiyak yetmezliğe girmiş vakalarda ve miyokard enfarktüsü geçirmiş ve/veya geçirme riski bulunan hastalarda intraaortik balon pompası kullanılabilir. Bu cihazın hastaya uygulanması, takibi ve hastadan ayrılması durumunda hastaya ve cerrahi ekibe yardımcı olacak şekilde kalp ve damar cerrahisi yoğun bakım ekibinin tecrübeli olması gerekmektedir. Kalp ve damar cerrahisi yoğun bakımda görev yapan hemşirenin Acil şartlarda bir hastaya uygulanması planlanan intraaortik balon pompası cihazının hastaya yerleştirilecek perkütan setlerin kullanımını, hazırlığını, setlerin Heparin ile yıkanmasını, yerleştirecek doktoru asiste etmesini bilerek optimal şartlarda hastanın hemodinamisini stabil edecek şekilde intraaortik balon pompası kullanımına hâkim olması gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: İntaaortik Balon Pompası, Kardiyovasküler Cerrahi,

ABSTRACT

Many cardiac assist devices are used to reduce the workload of the heart in patients with heart failure and to prevent myocardial infarction by protecting the heart. Today, intraaortic balloon pumps are widely used in cardiology and cardiovascular surgery due to the ease of access, availability, speed of use and practical use offered to patients with cardiac failure. The working mechanism of the intraaortic balloon pump is to increase blood flow to the coronary arteries that feed the heart by contracting during the relaxation of the heart, to increase myocardial oxygen delivery, and to relieve ischemic ventricular

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

contraction, thus protecting and supporting the patient's cardiac functions. In the cardiovascular surgery clinic, intraaortic balloon pumps can be used in open heart surgery cases, cardiac shock, cardiac arrest cases, preoperative cardiac failure cases, and patients who have had and/or are at risk of myocardial infarction. The cardiovascular surgery intensive care team must be experienced in the application of this device to the patient, its follow-up, and in case of separation from the patient, to assist the patient and the surgical team. The nurse working in the cardiovascular surgery intensive care unit must be familiar with the use of the intraaortic balloon pump device planned to be applied to a patient under emergency conditions, the use of percutaneous sets to be placed in the patient, its preparation, flushing the sets with Heparin, and assisting the doctor who will place it, and must be competent in the use of the intraaortic balloon pump in a way that will stabilize the patient's hemodynamics under optimal conditions.

Keywords: Intraaortic Balloon Pump, Cardiovascular Surgery,

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

VENÖZ YETMEZLİK TANI VE TEDAVİ YÖNTEMLERİ VENOUS INSUFFICIENCY: DIAGNOSIS AND TREATMENT METHODS

Umut Ata Uğraş¹

¹*Dr, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kalp ve Damar Cerrahisi, Bolu, Türkiye.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-1606-0130>*

Mine BİLGİN²

²*Hemş, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kalp ve Damar Cerrahisi, Bolu, Türkiye.*

²*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-1051-8521>*

Elif Aleyna ÖZDEDE³

³*Hemş, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kalp ve Damar Cerrahisi, Bolu, Türkiye.*

³*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-6555-1928>*

ÖZET

Giriş: Dünyada ve ülkemizde önemli bir iş gücü kaybı sebebi olan, toplumumuzda ise neredeyse her ailede mevcut olan venöz yetmezlik hastaları yeterli tanıyı alamamaktadır. Ülkemizde tanı konmuş venöz yetmezlik hasta oranı ülke nüfusuna oranla çok düşük olmakla beraber hastane başvuruları ve venöz yetmezlik tedavi maliyetleri ile değerlendirilince bu oranın tahmin edilenden daha yüksek olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla ülkemizdeki çalışan ve çalışabilen işgücü kaybında önemli bir rol oynamaktadır. ABD’de her hastane başvurusunun %0,01’i Venöz yetmezlikle alakalı olduğu düşünülmekte fakat ülke ekonomisindeki sağlık harcamalarındaki toplam değerinin yaklaşık 4 milyar dolar olarak ortaya çıkması ise bu payın hesaplanandan daha büyük olduğunu göstermektedir. Bu değerlendirme de ülkemizdeki değerlendirme ile paralel olmakta ve venöz yetmezlik hastalarına yeterli tanı konulmadığını göstermektedir. Bu literatür taramamızda venöz yetmezlik tanı, tedavi ve hastalık komplikasyonları değerlendirilecektir.

Amaç: Bu çalışmanın önemli bir işgücü kaybı oluşturan venöz yetmezlik hastalığının tanı alma sürelerini kısaltmak ve tedavilerini yapabilmek için literatür taraması ile meslektaşlarımıza yol gösterici bir makale olmasını hedeflemekteyiz.

Yöntem: Veriler ve bilgiler literatür taraması yapılarak derleme makale olarak hazırlanmıştır.

Sonuç ve Öneriler: Venöz yetmezlik hastalığının tanı koyma aşamasındaki problemlerin giderilmesi ile hastalığın tanı alma süreleri kısaltılarak hem işgücü kaybında azalma hem de sağlık hizmeti sunumlarındaki maliyetlerde azalma sağlanabilir

Anahtar kelimeler: Venöz Yetmezlik, Varis, Tanı ve Tedavi,

ABSTRACT

Introduction: Venous insufficiency, a significant cause of workforce loss both globally and in our country, remains underdiagnosed despite being present in almost every family within our society. In our country, the proportion of diagnosed venous insufficiency patients relative to the total population is quite low. However, when considering hospital admissions and the costs associated with venous insufficiency treatments, this proportion is estimated to be higher than commonly assumed. Consequently, venous insufficiency plays a crucial role in workforce loss among the working population. In the United States, it is estimated that 0.01% of all hospital admissions are related to venous insufficiency. However, the total healthcare expenditures associated with this condition amount

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

to approximately \$4 billion, indicating that its actual impact is greater than initially estimated. This assessment aligns with similar evaluations in our country, highlighting that venous insufficiency patients are not adequately diagnosed. In this literature review, we will evaluate the diagnosis, treatment, and complications of venous insufficiency.

Objective: This study aims to provide a guiding article for our colleagues by conducting a literature review to shorten the diagnostic period and improve the treatment of venous insufficiency, which significantly contributes to workforce loss.

Method: Data and information were collected through a literature review and compiled into a review article.

Results and Recommendations: Addressing the issues in the diagnostic phase of venous insufficiency can shorten the time required for diagnosis. This, in turn, may lead to a reduction in both workforce loss and healthcare costs.

Keywords: Venous Insufficiency, Varicose Veins, Diagnosis and Treatment

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

UZAKTAN ALGILAMA, CBS VE AHP YÖNTEMLERİ KULLANILARAK BURTİNLE KASABASINDA YERALTI SUYU POTANSİYEL ALANLARININ BELİRLENMESİ IDENTIFICATION OF GROUNDWATER POTENTIAL ZONES IN BURTINLE TOWN USING REMOTE SENSING, GIS, AND AHP METHODS

Abdirahman MOHAMED MOHAMUD¹

¹*KOU, Fen Bilimleri Enstitüsü, Jeofizik Mühendisliği, İzmit, Türkiye*

¹<https://orcid.org/0009-0008-2195-1565>

Tekin YEKEN²

²*DOÇ. Dr., KOU, Fen Bilimleri Enstitüsü, Jeofizik Mühendisliği, İzmit, Türkiye*

²<https://orcid.org/0000-0003-3456-8801>

ÖZET

Burtinle, Puntland, Somali'de su kıtlığı önemli bir sorundur ve yüzey suyu kaynakları son derece sınırlıdır. Bu çalışma, Uzaktan Algılama (UA) ve Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) tekniklerini kullanarak kapsamlı bir hidrojeofizik araştırma ile uygun yeraltı suyu arama alanlarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Yükselti, eğim, yağış, drenaj yoğunluğu, jeoloji, toprak türü, lineament yoğunluğu ve arazi kullanım/örtüsü (LULC) gibi birden fazla coğrafi parametre entegre edilerek, Burtinle'nin güney ve güneybatı bölgeleri yeraltı suyu yeniden şarjı için en uygun alanlar olarak belirlenmiştir. Mekânsal verilerin işlenmesi ve analizinde ArcGIS 10.8, Surfer ve PCI Geomatica 2018 gibi araçlar kullanılmıştır. Analitik Hiyerarşi Süreci (AHP), her parametreye ağırlık vermek ve yeraltı suyu potansiyel alan haritası oluşturmak için uygulanmıştır. Sonuçlar, çalışma alanındaki yeraltı suyu potansiyelinin şu şekilde dağıldığını göstermektedir: çok zayıf (%0,87), zayıf (%50), orta (%49) ve iyi (%0,14). Bu araştırma, su sıkıntısı çeken bölgede yeraltı suyu araştırmaları için maliyet etkin, doğru ve pratik bir çözüm sunmakta ve su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Yeraltı Suyu, Uzaktan Algılama, CBS, Drenaj Yoğunluğu, Lineament Yoğunluğu

ABSTRACT

Water scarcity is a significant challenge in Burtinle, Puntland, Somalia, where surface water resources are extremely limited. This study aims to identify suitable groundwater exploration zones through a comprehensive hydrogeophysical investigation using Remote Sensing (RS) and Geographic Information Systems (GIS) techniques. By integrating multiple geospatial parameters—including elevation, slope, rainfall, drainage density, geology, soil type, lineament density, and land use/land cover (LULC)—the study identifies the southern and southwestern regions of Burtinle as the most promising areas for groundwater recharge. Tools such as ArcGIS 10.8, Surfer, and PCI Geomatica 2018 were used to process and analyze spatial data. The Analytic Hierarchy Process (AHP) was applied to assign weights to each parameter and generate a groundwater potential zone map. The results highlight that the groundwater potential in the study area is distributed as follows: very poor (0.87%), poor (50%), moderate (49%), and good (0.14%). This research offers a cost-effective, accurate, and practical solution for groundwater exploration and supports the sustainable management of water resources in this water-stressed region.

Keywords: Groundwater, Remote Sensing, GIS, Drainage Density, Lineament Density

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BİR ARAŞTIRMA: YAPAY ZEKÂNIN EĞİTİM ALANINDA KULLANIMI A RESEARCH: USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION

Havvanur AYDOĞDU

DKAB Öğretmeni, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fakültesi, Konya, TÜRKİYE

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-2075-2456>

Makbule ANKARA

Uzman Öğretmen, Selçuk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği, Konya, TÜRKİYE

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-2075-2456>

ÖZET

Bu bildiri, yapay zekânın eğitim alanında kullanımı üzerine yazılan makalelerin derlemesi sonucu ortaya çıkarılmıştır. Yaşadığımız yüzyılda teknolojinin gelişmesi, insanların yaşam biçimlerini her alanda olduğu gibi eğitim alanında da etkilemektedir. Bu etkileşimde en çok yapay zekânın rolünü görmekteyiz. 1956'da Dortmund Konferansı'nda John McCarthy tarafından ortaya atılan yapay zekâ kavramı, makinelerin insan öğrenmelerini modellemesi şeklinde tanımlanabilir. Taranan makalelerden ulaşılan sonuçlara göre değişen ve gelişen dünyada yapay zekâ, öğretmenin ve öğrencilerin yeni bilgi öğrenimi veya bilginin kullanımı konusunda en çok başvurulan yöntem olmuştur. Ülkemizde, Millî Eğitim Bakanlığının 2023 yılı hedefleri doğrultusunda eğitim alanında iyileştirme yapılabilmesi adına yapay zekâ uygulamalarının kullanılması amaçlanmaktadır. Özellikle, küresel salgın nedeniyle çıkmaza giren eğitim sisteminde, yapay zekânın kullanımı konusunda örnek oluşturabilecek çalışmalara yer verilmiştir. Eğitimde yapay zekâ kullanımı, öğrencilere kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimleri sunarken öğretim süreçlerini iyileştirme ve öğretmenlerin iş yükünü azaltma potansiyeline de sahiptir. Eğitim alanında yapay zekâ uygulamaları üç grupta sınıflandırılmıştır: (1) Akıllı Öğretici Sistemler, (2) Uzman Sistemler ve (3) Chatbotlar. Akıllı Öğretici Sistemler, matematik, fizik veya tıp gibi iyi yapılandırılmış alanlarda öğrencilerin bireysel özelliklerine uygun, aşama aşama yürütülen ve bireyselleştirilmiş öğrenme ortamlarıdır. Uzman Sistemler, bir alanda uzmanlık bilgisi sağlayan yapay zekâ destekli sistemlerdir. Chatbotlar, öğrencilerin sorularına cevap veren ve onlara bir konuda yeni içerikler oluşturan yapay zekâ destekli sohbet robotlarıdır. Yine farklı bir disiplin dalından Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (DKAB) derslerinde modern öğretim yaklaşımlarının (Anlamaya dayalı tasarım (UbD) ve Aktarılabılır Öğrenme (LTT) yaklaşımları) ele alındığı çalışmalarda yapay zekânın farklı branşlarda kullanılabilirliği ve verimliliğine değinilmiştir. Yapay zekâ araçlarının eğitimde kullanılmasının tüm olumlu etkileri yanında bazı etik ve pedagojik zorlukları da bulunmaktadır. Yapay zekânın öğretmen tarafından bilinçsiz, verimsiz ve gereksiz boyutta kullanımının kişiyi tembelleğe alıştıracağından endişe edilmektedir. Bu nedenle, eğitimcinin yapay zekâ eğitimi göz ardı edilmemeli ve bu konuda gerekli tedbirler alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Eğitim, Öğrenci Başarısı, Eğitim Teknolojileri

ABSTRACT

This paper is a compilation of articles on the use of artificial intelligence in education. In the century we live in, the development of technology affects people's way of life in the field of education as in every field. We see the role of artificial intelligence in this interaction. The concept of artificial intelligence, introduced by John McCarthy at the Dortmund Conference in 1956, can be defined as the modeling of

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

human learning by machines. According to the results obtained from the scanned articles, artificial intelligence has become the most used method for teachers and students to learn new knowledge or use knowledge in a changing and developing world. In our country, it is aimed to use artificial intelligence applications in order to make improvements in the field of education in line with the 2023 targets of the Ministry of National Education. Especially in the education system, which has come to a deadlock due to the global pandemic, studies that can serve as an example for the use of artificial intelligence have been included. The use of artificial intelligence in education has the potential to improve teaching processes and reduce the workload of teachers while providing personalized learning experiences for students. Artificial intelligence applications in education can be categorized into three groups: (1) Intelligent Tutoring Systems, (2) Expert Systems and (3) Chatbots. Intelligent Tutoring Systems are learning environments that are well-structured, individualized and progressive, tailored to the individual characteristics of students in well-structured fields such as mathematics, physics or medicine. Expert Systems are artificial intelligence-supported systems that provide expert knowledge in a field. Chatbots are AI-powered chatbots that answer students' questions and create new content for them on a topic. Again from a different discipline, in the studies dealing with modern teaching approaches (Understanding-based design (UbD) and Transferable Learning (LTT) approaches) in Religious Culture and Ethics (RCME) courses, the usability and efficiency of artificial intelligence in different branches have been emphasized. For all the positive effects of using AI tools in education, there are also some ethical and pedagogical challenges. It is feared that unconscious, inefficient and unnecessary use of AI by the teacher may lead to laziness. Therefore, the AI training of the educator should not be ignored and necessary measures should be taken in this regard.

Keywords: Artificial Intelligence, Education, Student Achievement, Educational Technologies

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

UTILIZATION OF WASTE PLASTIC AS A COAGULANT/FLOCCULANT IN WASTEWATER TREATMENT

Muhammad Shuaibu Maiwada, Usman Abdulmalik

Umaru Musa Yaradua University, Katsina Faculty Of Natural And Applied Science Department Of Pure And Industrial Chemistry

ABSTRACT

This study investigates the potential application of waste plastic as a coagulant and flocculant in wastewater treatment, particularly for the removal of heavy metals. The research aims to assess the feasibility, effectiveness, and environmental implications of repurposing waste plastic as a sustainable treatment alternative. The methodology involves laboratory experiments where waste plastic samples were processed, standardized, and applied to synthetic wastewater containing lead (Pb^{2+}), chromium (Cr^{3+}), and copper (Cu^{2+}) at varying concentrations. The experimental setup included the preparation of stock solutions, determination of optimal dosage, and measurement of heavy metal removal efficiency using Atomic Absorption Spectroscopy (AAS). The findings indicate that waste plastic exhibits significant potential in heavy metal removal, with degradation efficiencies reaching up to 73%. Comparative analysis between different plastic samples revealed slight variations in performance, emphasizing the need for further optimization. Statistical analysis confirmed that factors such as plastic dosage, metal ion concentration, and pH levels play crucial roles in coagulation and flocculation efficiency. The study underscores the environmental benefits of utilizing waste materials for wastewater treatment, aligning with principles of circular economy and resource conservation. Further research is recommended to explore the underlying mechanisms, optimize treatment conditions, and assess long-term stability and scalability. The findings contribute to the development of cost-effective and sustainable wastewater treatment solutions, offering an innovative approach to addressing both water pollution and plastic waste management challenges.

Keywords: Waste plastic, wastewater treatment, coagulation, flocculation, heavy metal removal, sustainability, circular economy, environmental remediation, plastic repurposing, water pollution control, atomic absorption spectroscopy (AAS), polymer-based treatment, cost-effective treatment.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BAĞLAMA EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN GENEL ÇALGI PERFORMANSI ÖZ YETERLİK İNANCI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Umut ŞENER

*Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi, Müzik Eğitimi
Doktora Programı Öğrencisi, Samsun, Türkiye,*

ORCID: 0009-0004-3462-007X

Prof. Dr. Ferit BULUT

*Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi
Anabilim Dalı, Samsun, Türkiye*

ORCID: 0000-0003-3016-7592

ÖZET

Bu araştırma mesleki müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören bağlama öğrencilerinin çalgı performansı öz yeterlik inançları incelenmiştir. Araştırmada betimsel nitelikte genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılında üniversitelerin; Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar/Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi ve Devlet Konservatuarlarının Müzik Bölümlerinde öğrenim görerek lisans düzeyinde mesleki müzik eğitimi alan 137 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin bağlama dersine yönelik öz yeterlik inancı düzeylerinin tespit edilmesinde Girgin'in (2015) geliştirdiği "Çalgı Performansı Öz Yeterlik İnancı Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, Öğrencilerin çalgı performanslarına ilişkin öz yeterlik inancı düzeyleri özetlenmiştir. Öğrencilerin kendilerini yetersiz görme düzeyleri düşükken, kendini yeterli görme ve psikolojik göstergeler düzeylerinin ise orta düzeyde olduğu, söz konusu ulaşılan sonuçlar ışığında bağlama eğitimi alan öğrencilerin çalgı performanslarına ilişkin öz yeterlik inancı düzeylerinin pek yüksek/olumlu düzeyde olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çalgı, Bağlama, Çalgı Performansı Öz Yeterlik İnancı.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TÜBEROSKLEROZ KOMPLEKSİ İLE İLİŞKİLİ BİLİNÇ KAYBI VE UYKU BOZUKLUĞU: OLGU SUNUMU

LOSS OF CONSCIOUSNESS AND SLEEP DISORDER ASSOCIATED WITH TUBEROUS SCLEROSIS COMPLEX: A CASE REPORT

Şükran KAYGISIZ¹

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nöroloji ABD, Ordu, TÜRKİYE.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9779-8239>

Tuba GÜL²

² Dr. Öğr. Üyesi, Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nöroloji ABD, Ordu, TÜRKİYE.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6003-5975>

ÖZET

Tüberoskleroz kompleksi (TSC), nörolojik, dermatolojik, kardiyak ve renal sistemleri etkileyen nadir bir genetik hastalıktır. Epilepsi, TSC hastalarında en sık görülen nörolojik bulgudur ve genellikle çocukluk çağında başlar, ancak erişkin yaşta da ortaya çıkabilir.

Bu olguda, TSC1 mutasyonu taşıyan 19 yaşındaki kadın hasta, bilinç kaybı ve kasılma şikayeti ile değerlendirilmiştir. Öyküsünde, beş ay önce yaklaşık beş dakika süren bir atak tariflenmiş olup, son bir aydır belirgin uyuma isteği bildirilmiştir. Psikiyatrik olarak obsesif kompulsif bozukluk tanısı bulunmaktadır. Fizik ve nörolojik muayeneleri normaldir.

Beyin MRG'sinde sağ frontal bölgede vasküler malformasyon açısından şüpheli sinyal değişiklikleri ve kortikal tuberlerle uyumlu hiperintensite odakları saptanmıştır. EEG'de hafif serebral disfonksiyon izlenmiştir. TSC hastalarında epilepsi oranı %80 olup, bu vakada erişkin yaşta nöbet benzeri atak gözlenmesi, erişkin başlangıçlı TSC ilişkili epilepsiyi düşündürmektedir. Ayrıca, hastanın hipersomni şikayeti, TSC ilişkili uyku bozuklukları açısından değerlendirilmelidir.

Genetik testlerde TSC1 mutasyonu heterozigot pozitif olarak saptanmıştır. TSC1 mutasyonu taşıyan bireylerde nöbetlerin daha hafif seyretme ve bilişsel prognozun daha iyi olma eğilimi bilinmektedir.

Sonuç olarak, bu olgu TSC'nin erişkin yaşta nörolojik belirti verebileceğini, epilepsi ve uyku bozukluklarının klinik yönetimde önemli olduğunu göstermektedir. Epilepsi açısından yakın takip ve uyku bozuklukları için ileri incelemeler önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tüberoskleroz kompleksi, epilepsi, bilinç kaybı, uyku bozukluğu, TSC1 mutasyonu

ABSTRACT

Tuberous sclerosis complex (TSC) is a rare genetic disorder affecting the neurological, dermatological, cardiac, and renal systems. Epilepsy is the most common neurological manifestation in TSC patients, typically beginning in childhood, but it can also emerge in adulthood.

This case presents a 19-year-old female patient with a TSC1 mutation who was evaluated for loss of consciousness and convulsions. Her history revealed a seizure-like episode lasting approximately five minutes five months prior, and she reported excessive sleepiness over the past month. She had a prior diagnosis of obsessive-compulsive disorder. Physical and neurological examinations were normal.

Brain MRI showed suspicious signal changes in the right frontal region, suggestive of vascular malformation, along with T2A and FLAIR hyperintense foci in the frontal-parietal subcortical regions,

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

consistent with cortical tubers. EEG findings indicated mild cerebral dysfunction. Since epilepsy occurs in approximately 80% of TSC patients, the late-onset seizure-like episode in this case suggests adult-onset TSC-related epilepsy. Additionally, the patient's hypersomnia raises the possibility of secondary hypersomnia associated with TSC, warranting further sleep studies.

Genetic testing confirmed a heterozygous positive TSC1 mutation. Individuals with TSC1 mutations are known to have milder seizure severity and a better cognitive prognosis compared to those with TSC2 mutations.

In conclusion, this case highlights that TSC can present with neurological symptoms in adulthood and emphasizes the importance of epilepsy and sleep disorder management in clinical care. Close monitoring for epilepsy and further evaluation of sleep disturbances are recommended.

Keywords: Tuberous sclerosis complex, epilepsy, loss of consciousness, sleep disorder, TSC1 mutation

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ATMEGA328P DAHİLİ ANALOG-DİJİTAL DÖNÜŞTÜRÜCÜ İLE ADS1115 ANALOG-DİJİTAL DÖNÜŞTÜRÜCÜNÜN ÇÖZÜNÜRLÜK, ÖRNEKLEME HIZI VE GÜRÜLTÜ PERFORMANSLARININ KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİ COMPARATIVE INVESTIGATION OF RESOLUTION, SAMPLING RATE AND NOISE PERFORMANCES OF ATMEGA328P INTERNAL ANALOG-DIGITAL CONVERTER AND ADS1115 ANALOG-DIGITAL CONVERTER

Abdurrahman GÜNDAY¹

¹ Assoc. Prof. Dr., Bursa Uludağ University, Faculty of Engineering, Department of Electrical & Electronics Engineering, Bursa, Türkiye

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3262-3494>

Canberk UTAR²

² Bursa Uludağ University, Graduate School of Natural Sciences, Department of Hybrid and Electric Vehicles, Bursa, Türkiye

²ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-0788-453x>

Aydın BALABEY³

³ Bursa Uludağ University, Faculty of Engineering, Department of Electrical & Electronics Engineering, Bursa, Türkiye

³ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-1951-9811>

Muhammed Mert YILMAZ⁴

⁴ Bursa Uludağ University, Faculty of Engineering, Department of Electrical & Electronics Engineering, Bursa, Türkiye

⁴ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-4386-9631>

Muhammed DEMİR⁵

⁵ Bursa Uludağ University, Faculty of Engineering, Department of Electrical & Electronics Engineering, Bursa, Türkiye

⁵ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-9792-7788>

ÖZET

Analog-dijital dönüştürücüler (ADC'ler), modern elektronik sistemlerde sinyalin dijital işleme, depolama ve analiz aşamalarında kritik rol oynamaktadır. Bu çalışma, ATmega328P'nin dahili ADC'si ile ADS1115'in çözünürlük, örnekleme hızı ve gürültü performanslarının karşılaştırmalı incelemesine odaklanmaktadır. ATmega328P'nin 10-bit ADC'si, 200 kHz ADC saati ile maksimum 15 kSPS hızında çalışır ve tam çözünürlükte 65 –260 µs dönüşüm süresine sahiptir. 0 – 5 V aralığında 1024 seviye sunarak temel ölçümler için yeterlidir, ancak kuantizasyon hatası ve dijital parazit dezavantajları vardır. ATmega328P ADC, 0 – Vref aralığında çalışmakta ve genellikle 0 – 5 V ölçüm yapmaktadır. Dahili 1,1 V referans kullanıldığında, çözünürlük, ~ 1,1 mV/LSB olmaktadır.

ADS1115, ± 0,256 V ile ± 6,144 V arasında programlanabilir giriş voltajına sahiptir. Ayrıca, diferansiyel ve tek uçlu ölçüm modlarını desteklemektedir. Kazanç ayarına bağlı olarak küçük sinyallerde yüksek hassasiyet sunmaktadır. Öte yandan, ADS1115'in 16-bit nominal çözünürlüğü, 65,536 farklı seviye ile sinyalin çok daha ayrıntılı bir şekilde dijitalleştirilmesine olanak tanımaktadır. Bu durum, özellikle düşük seviyeli sinyallerin hassas ölçümünün gerekli olduğu büyük bir avantaj sağlamaktadır. ADS1115, delta-sigma mimarisi nedeniyle maksimum 860 SPS örnekleme hızına sahiptir. Programlanabilir hız

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

aralığı, 8 – 860 SPS olup, yüksek çözünürlük ve düşük gürültü avantajı sunmaktadır. Aynı zamanda $\pm 6,144$ V'a kadar geniş programlanabilir giriş voltaj aralığı ile farklı sensörlerin uyarlanmasını kolaylaştırmaktadır. Bu çalışmada gerçekleştirilen Matlab simülasyonları, her iki ADC'nin örnekleme hızı, çözünürlük ve gürültü performansı bakımından elde ettiği verileri niceliksel olarak ortaya koymuştur. Bu kapsamda, ATmega328P'nin yüksek örnekleme hızı ile hızlı sinyalleri başarılı bir şekilde yakalarken, ADS1115'in daha düşük örnekleme hızı nedeniyle özellikle yavaş değişen sinyallerde üstün hassasiyet sağladığı görülmüştür.

Bunun yanı sıra bu çalışma dinamik sinyal aralığı, örnekleme hızı ve hassasiyet beklentisi gibi temel ölçütler doğrultusunda, uygulamanın gereksinimlerine en uygun ADC'nin seçilmesinin, sistem performansını doğrudan etkilediğini göstermiştir. Sonuç olarak, yüksek hızlı sinyal izleme gerektiren uygulamalarda ATmega328P'nin ADC'si tercih edilirken, hassas ölçüm ve düşük gürültü gerektiren biyomedikal ve endüstriyel uygulamalarda ADS1115'in kullanımı daha uygundur.

Anahtar kelimeler: ADC, ATmega328P, ADS1115, çözünürlük, örnekleme hızı, gürültü performansı.

ABSTRACT

Analog-to-digital converters (ADCs) play a critical role in the digital processing, storage and analysis stages of the signal in modern electronic systems. This study focuses on the comparative examination of the resolution, sampling rate and noise performances of the ATmega328P's internal ADC and the ADS1115. The ATmega328P's 10-bit ADC operates at a 200 kHz ADC clock with a maximum speed of 15 kSPS and has a full-resolution conversion time of 65–260 μ s. It provides 1024 levels in the 0 – 5 V range, which is sufficient for basic measurements but has disadvantages such as quantization error and digital noise. The ATmega328P ADC operates within the 0 – V_{ref} range, typically measuring 0 – 5 V. When using the internal 1.1 V reference, the resolution is approximately 1.1 mV/LSB.

The ADS1115 has a programmable input voltage from ± 0.256 V to ± 6.144 V. Moreover, it supports differential and single-ended measurement modes. It offers high sensitivity on small signals depending on the gain setting. On the other hand, the 16-bit nominal resolution of the ADS1115 allows the signal to be digitized in much more detail with 65.536 different levels. This is a great advantage, especially where precise measurement of low-level signals is required. The ADS1115 has a maximum sampling rate of 860 SPS due to its delta-sigma architecture. The programmable rate range is 8 – 860 SPS, offering the advantage of high resolution and low noise. At the same time, it facilitates the adaptation of different sensors with its wide programmable input voltage range up to ± 6.144 V. Matlab simulations performed in this study quantitatively revealed the data obtained by both ADCs in terms of sampling rate, resolution and noise performance. In this context, it has been observed that ATmega328P successfully captured fast signals with its high sampling rate, while ADS1115 provided superior sensitivity especially to slowly changing signals due to its lower sampling rate.

In addition, this study has shown that selecting the most suitable ADC for the application requirements, in line with basic criteria such as dynamic signal range, sampling rate and sensitivity expectation, directly affects the system performance. As a result, the ATmega328P's ADC is preferred in applications requiring high-speed signal monitoring, while the ADS1115 is more suitable for biomedical and industrial applications requiring precision measurement and low noise.

Keywords: ADC, ATmega328P, ADS1115, resolution, sampling rate, noise performance.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

USNEA LONGISSIMA'NIN TERAPÖTİK POTANSİYELİ: ANTİKANSER, ANTİMİKROBİYAL, YARA İYİLEŞTİRİCİ VE ANTI-İNFLAMATUAR ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

THERAPEUTIC POTENTIAL OF *USNEA LONGISSIMA*: INSIGHTS INTO ITS ANTICANCER, ANTIMICROBIAL, WOUND HEALING, AND ANTI-INFLAMMATORY PROPERTIES

Semih TAN¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji ABD, Ordu, TÜRKİYE.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5609-9594>

Hatice HANCI²

²Dr. Öğr. Üyesi, Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji ABD, Ordu, TÜRKİYE.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4056-763X>

Tuba GÜL³

³Dr. Öğr. Üyesi, Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nöroloji ABD, Ordu, TÜRKİYE.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6003-5975>

Hakan TİMUR⁴

⁴Prof. Dr., Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum ABD, Ordu, TÜRKİYE.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4312-4199>

ÖZET

Usnea longissima, yaygın olarak uzun sakal likeni olarak bilinen, çeşitli biyoaktif bileşikler içeren tıbbi bir likendir. Başlıca bileşenleri arasında polisakkaritler, usnik asit ve fenolik bileşikler bulunur. Bu bileşenler, antikanser, antimikrobiyal, yara iyileştirici ve anti-inflamatuar etkileriyle dikkat çekmektedir. Çalışmamız, UL'nin terapötik etkilerinin altında yatan mekanizmaları ve insan vücudundaki olası protein hedeflerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Antikanser özellikleri açısından, usnik asit ve türevleri ön plandadır. Mammadov et al. (2019), UL'nin etil asetat ekstraktının sıçanlarda yemek borusu-mide adenokarsinomuna karşı antitümör aktivite gösterdiğini belirlemiştir. Yu et al. (2016), usnik asit türevlerinin HepG2 karaciğer kanseri hücrelerine karşı metotreksattan daha etkili olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca, Emsen et al. (2019), bu liken ekstraktının U87MG glioblastoma hücrelerinin büyümesini inhibe ettiğini bildirmiştir.

UL'nin antimikrobiyal etkileri büyük ölçüde usnik asitten kaynaklanmaktadır. Cansaran-Duman et al. (2006), usnik asit konsantrasyonu arttıkça *Staphylococcus aureus* ve *Bacillus subtilis*'e karşı antimikrobiyal etkinin güçlendiğini göstermiştir. Dinçer et al. (2021) ise bu bileşiğin krem ve ağız gargarası gibi farmasötik uygulamalarda kullanılabileceğini öne sürmüştür.

Likende bulunan polisakkaritler, yara iyileşmesini destekleyebilir. Yang et al. (2021), UL polisakkaritlerinin hücre proliferasyonu artırarak cilt onarımını desteklediğini bildirmiştir. Halici et al. (2005) ise antioksidan özelliklerinin oksidatif stresi azaltarak iyileşmeyi hızlandırabileceğini öne sürmüştür.

Anti-inflamatuar etkileri ise fenolik bileşiklerle ilişkilidir. Yu et al. (2016), UL'nin makrofajlarda nitrik oksit üretimini inhibe ettiğini bulmuştur. Dabanlioglu et al. (2023), etil asetat ekstraktının akciğer dokusunda inflammatuar sitokin seviyelerini düşürdüğünü göstermiştir.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Sonuç olarak, *UL*, antikanser, antimikrobiyal, yara iyileştirici ve anti-inflamatuar özellikleriyle önemli bir tıbbi potansiyele sahiptir.

Anahtar Kelimeler: *Usnea longissima*, usnik asit, antikanser, antimikrobiyal, yara iyileşmesi.

ABSTRACT

Usnea longissima (*UL*), commonly known as long beard lichen, is a medicinal lichen rich in bioactive compounds, primarily polysaccharides and secondary metabolites such as usnic acid and phenolic compounds. These constituents have been investigated for their potential therapeutic properties, including anticancer, antimicrobial, wound healing, and anti-inflammatory effects. This study aims to elucidate the mechanisms underlying these effects by identifying the direct and potential protein targets of *UL*'s key components in the human body.

The anticancer properties of *UL* are largely attributed to usnic acid and its derivatives. Mammadov et al. (2019) demonstrated that its ethyl acetate extract exhibited antitumor activity against esophagogastric adenocarcinoma in rat models. Yu et al. (2016) reported that usnic acid derivatives showed cytotoxicity against HepG2 hepatoma cells, with IC50 values suggesting higher efficacy than methotrexate. Furthermore, Emsen et al. (2019) found that *UL* extracts inhibited U87MG glioblastoma cell growth, indicating potential applications in cancer therapy.

The antimicrobial properties of *UL* are primarily linked to usnic acid. Cansaran-Duman et al. (2006) demonstrated a correlation between usnic acid concentration and antimicrobial activity against *Staphylococcus aureus* and *Bacillus subtilis*. Dinçer et al. (2021) highlighted its broad-spectrum antimicrobial effects, supporting its use in pharmaceutical formulations such as creams and mouthwashes.

The wound-healing potential of *UL* is associated with its polysaccharides, which enhance skin repair by promoting cell proliferation and extracellular matrix formation (Yang et al., 2021). Its antioxidant properties also mitigate oxidative stress, facilitating tissue regeneration (Halici et al., 2005).

Additionally, *UL* exhibits anti-inflammatory effects, largely due to its phenolic compounds. Yu et al. (2016) reported its inhibition of nitric oxide production in macrophages, while Dabanlioglu et al. (2023) found that its ethyl acetate extract reduced pro-inflammatory cytokine levels in *Staphylococcus aureus*-induced lung inflammation.

In conclusion, *UL* contains bioactive compounds with promising applications in cancer therapy, antimicrobial treatments, wound healing, and anti-inflammatory interventions.

Keywords: *Usnea longissima*, usnic acid, anticancer, antimicrobial, wound healing.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DYNAMIC RELATIONSHIP BETWEEN ENERGY PRICES AND MACRO-POLICY VARIABLES IN BICS: EVIDENCE FROM MULTIPLE THRESHOLD MODEL

Rubia Jalal and Gopinathan. R

University of Jammu (180007)

Jammu & Kashmir, India

ABSTRACT

This study examines the asymmetric impact of exchange rate on oil prices by employing the threshold nonlinear ARDL model with various quantile and using sample period from January 2004 to September 2021. The findings suggest that across all sample countries minor exchange rate variations have significantly different impact on crude oil than major exchange rate variations. It is also evident that upper quantiles exhibit a substantially stronger correlation than lower quantiles. Moreover, the findings of this study have significant implications, since they will encourage policymakers in these oil-importing nations to adopt alternative energy sources such as hydro, nuclear, and wind energy and subsidising these sources will further lower crude oil imports, thus lowering the current account deficit.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ADVANCING SPACE SCIENCE EDUCATION THROUGH CUBESAT DEVELOPMENT: UNLOCKING ACADEMIC AND RESEARCH OPPORTUNITIES

Manikandan Tiruchengode Ramadurai

Lecturer, College of Engineering and Technology, Engineering Department

University of Technology and Applied Science, Ibra

Sultanate of Oman

ABSTRACT

Oman has embarked on an ambitious, long-term strategy under its Vision 2040 framework, which is built on principles of innovation, collaboration across sectors, and equal opportunities to foster a productive and diversified economy. This vision is driven by the combined efforts of the government, private sector, and civil society, enabling Oman to shape its future while preserving its heritage, values, and leveraging its unique competitive advantages. Globally, the space sector is entering a transformative era, marked by the democratization of access to space technologies, the emergence of a new ecosystem of stakeholders, and renewed governmental interest in supporting international objectives. As more countries, including emerging space nations, recognize the socio-economic benefits of space activities, Oman is well-positioned to embark on its own space journey. By capitalizing on its distinctive national strengths, Oman can carve out a significant role in the global space landscape, enhancing its regional and international standing.

The growing demand for space science education and research has highlighted the need for innovative approaches to engage students and researchers in real-world applications. This paper explores the potential for academic and research opportunities in space science education through the development of a CubeSat project in the Al Sharqiyah region. CubeSats, small and cost-effective satellites, offer a hands-on learning experience that bridges theoretical knowledge with practical skills in satellite design, engineering, and data analysis. The focus of this paper is to outline the framework for establishing a CubeSat development program that not only enhances STEM (Science, Technology, Engineering, and Mathematics) education but also fosters research collaboration among academic institutions, industry, and government agencies in the region. By integrating space science into the curriculum, this initiative aims to inspire students, develop local expertise, and contribute to the region's growing space sector. The paper also discusses the technical, educational, and logistical challenges of implementing such a project and proposes strategies to overcome these barriers.

CubeSat programs represent a significant advancement in educational methods, combining theoretical knowledge with practical application. In an era where the pace of technological change is relentless, preparing students for the future is an urgent and ongoing endeavor. By introducing CubeSat programs in schools and at events, we are taking a proactive stance in ensuring that our students are not left behind.

Educators, industry leaders, and policymakers must work in tandem to support and expand CubeSat programs, recognizing their potential to not only enhance STEM education but also to inspire a lifelong passion for exploration and discovery. As we look to the stars, we must remember that the journey begins in the classroom, at events, and within the community, with programs that captivate and educate.

Through this initiative, the Al Sharqiyah region could become a hub for space science education and research, preparing the next generation of scientists and engineers for careers in the global space industry. The successful implementation of the CubeSat program can serve as a model for other regions seeking to advance their space science capabilities and contribute to the broader goals of space exploration and technology development.

Key words: Space education, STEM, Sustainable education, Lifelong Learning, Research Models

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ASSESSMENT OF HEALTH BURDEN DUE TO THE EMISSIONS OF SO₂ FROM VEHICLES IN MAKASSAR CITY, INDONESIA

Anwar Mallongi¹, Aminuddin Syam², Wahiduddin³, Sukri Palutturi⁴, Ernyasih⁵

¹ *Department of Environmental Health, Faculty of Public Health, Hasanuddin University, Jl. Perintis Kemerdekaan, Tamalanrea, Kota Makassar, 90245 Indonesia*

² *Central Research of Public Health and Nutrition, Health Research Organization, National Research and Innovation Agency, Cibinong Bogor, West Java, Indonesia*

³ *Department of Epidemiology, Faculty of Public Health, Hasanuddin University, Jl. Perintis Kemerdekaan, Tamalanrea, Kota Makassar, 90245 Indonesia*

⁴ *Department of Health Policy and Administration, Faculty of Public Health, Hasanuddin University, Indonesia. Jl. Perintis Kemerdekaan KM 10, Tamalanrea, Kota Makassar, 90245, Indonesia*

⁵ *Faculty of Public Health, Universitas Muhammadiyah Jakarta, Indonesia*

ABSTRACT

Background: The environmental burden of disease is the mortality and morbidity attributable to exposures of air pollution mostly due to transports emission. Sulfur dioxide (SO₂), is including one important atmospheric pollutant that affect air quality. It affects the consumption of fossil fuels from various sectors, and end up to the changes in air quality. This study aims to examines the diseases and health disparities attributable to air pollutants for the urban area of Makassar City and determine the probability sensitivity by applying of Monte Carlo Simulation (MCS) due to expose of sulfur dioxide (SO₂).

Methods: This cross-sectional evaluation of study designs was conducted using a quantitative method. To assess the potential health risks, the probability and sensitivity variables to cause the risks occurrence. The load of emissions of sulfur dioxide (SO₂) is the primary air pollutants dangerous to be inventoried. The required data are obtained from the primary data collection from 22 sites of Makassar City.

Results : High average level load of SO₂ emission in Makassar city, was 6,14 µg/m³ in station 16 and and station 14 with 5,54 µg/m³. those areas often crowded of transportation and near the industrial sector. The transportation sector is the largest contributor of load SO₂ it reach to (62.20%). The Assessment results of potential risk pose by communities varied each station, with the highest one was in station with for SO₂. In addition, the highest health risks posed by communities both children and adults was in station 17 in Toddopuli Raya, Borong with risks value of 7.95 and 12.4, respectively.

Conclusion: The emission level load of SO₂ in Makassar city, was 6,14 µg/m³ in station 16 and and station 14 with 5,54 µg/m³.

Key words: Environmental risks, health hazard, emissions load, mitigation, SO₂

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ASSESSING OSTEOPOROSIS AND ITS AGGRAVATING PHARMACEUTICAL ASSOCIATED ADVERSE EFFECTS IN LAHORE PUNJAB, PAKISTAN

Mudassir Hafeez

Hajvery University Euro Campus, Lahore

Muhammad Hashaam

Hajvery University Euro Campus, Lahore

Kashif Zubair

Hajvery University Euro Campus, Lahore

Aamir Sohail

Hajvery University Euro Campus, Lahore

Sumaira Younus

Hajvery University Euro Campus, Lahore

Dr. Nabiha

Hajvery University Euro Campus, Lahore

Dr. Mah-Ru-Nisa Atif

ABSTRACT

Osteoporosis is a significant skeletal condition marked by reduced bone mass and structural deterioration, leading to an increased risk of fractures and diminished quality of life. This study aimed to assess the adverse effects of osteoporosis-associated medications and their impact on individuals in Lahore, highlighting the critical need for early diagnosis and effective management strategies. A carefully designed questionnaire was developed to gather data from patients and healthcare professionals, focusing on the effects of osteoporosis and associated pharmaceuticals on daily life. The questionnaire ensured comprehensive coverage of relevant factors, including diagnostic challenges and treatment outcomes. The research employed a cross-sectional methodology, incorporating a robust sample size and rigorous statistical analysis to validate findings. Data collection adhered to stringent ethical standards, ensuring reliability and accuracy in understanding the disease's burden and associated complications. Results revealed a profound impact of osteoporosis on patients, including delayed diagnoses and significant adverse effects of medications. These findings underscore the urgent need for improved diagnostic practices, preventive measures, and targeted interventions to mitigate the disease's effects on individuals and healthcare systems. The study faced limitations, including constraints in sample diversity and challenges in generalizing findings to broader populations. Despite these challenges, the research provides valuable insights and practical recommendations to address the burden of osteoporosis and enhance patient outcomes.

Keywords: Osteoporosis; Bone mineral density, Proton pump inhibitors; Bone remodeling; Bone resorption; Calcium deficiency; Vitamin D deficiency

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

QUORUM SENSING INHIBITION POTENTIAL OF ALGAL COMPOUNDS AGAINST MARINE BIOFILMS

Dr. Iram Liaqat

Tenured Associate Professor, Department of Zoology, Government College University, Lahore

ABSTRACT

We examined that whether patulin and penicillic acid, two well-known quorum sensing inhibitors (QSI) for human pathogen *Pseudomonas aeruginosa* PAO1, can prevent biofilm formation. study aims for amplification of a putative *luxS* gene homologue in the marine microorganism *H. pacifica* ATCC 27122, as well as monitoring AI-2 QS in marine organisms. Degenerated primers were designed based on the *luxS* protein sequence of ten gram-negative, α -, β - and γ - proteobacteria, and used for *luxS* gene amplification in *H. pacifica*. AI-2 assays were carried out using the well-established *Vibrio harveyi* BB170 AI-2 bioluminescence assay. Effect of penicillic acid on AI-2 induction of *H. pacifica* showed strong inhibitory effect at non-growth inhibitory concentrations compared to patulin having adverse effect at the highest concentration (25 μ M) tested in our study. QSIs effect on biofilm forming capability of marine isolates was isolate specific. Detection of bioluminescence in the autoinducer bioassay and the presence of a putative *luxS* gene orthologue are biochemical and genetic evidence for the production of a signalling molecule(s) and provide a first step in characterizing *H. pacifica* quorum sensing. Our study emphasize that QSI compounds must be selected in the specific system in which they are to function and they cannot easily be transferred from one QS system to another.

Key words: Biofilm formation, *H. pacifica*, AI-2 assay, *LuxS* gene, Patulin, Penicillic acid

Category: Oral presentation

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ANTIMICROBIAL POTENTIAL OF HONEY AGAINST MULTISPECIES BACTERIAL BIOFILMS

Dr. Iram Liaqat

Tenured Associate Professor, Department of Zoology, Government College University, Lahore

ABSTRACT

Bacterial biofilms are a major worldwide healthcare problem (urinary tract infections) and are associated with decreasing quality of life and significant patient morbidity. This study is first to test Pakistani honey bees, *Apis dorsata* and *A. cerana* honey samples as anti biofilm, anti quorum sensing (QS) and biofilm dispersal agents honey against multispecies biofilm of bacteria (obtained from obese patients). Briefly, five previously identified isolates *Pseudomonas aeruginosa*, *Escherichia coli*, *Staphylococcus aureus*, *Morganella morganii* and *Klebsiella pneumoniae* (MT448672-MT448676) were selected. Antibiogram study of all five isolates was tested against three antibiotics viz., erythromycin (20 µg/mL), lincomycin (100 µg/mL) and rifampicin (100 µg/mL). In order to form multispecies biofilm, identified bacteria were grown in batch culture by mixing equal volumes (OD_{590nm}= 0.1) of 2, 3 and 5 bacterial isolates. In total 11 groups (g1-g11) were made. Crystal violet (CV) staining method was used to evaluate the antibiofilm potential and biofilm dispersal potential of both honey samples. QS inhibition in *P. aeruginosa* was measured following culture supernatant method. Antibiogram study showed significant ($p < 0.05$) resistance by *P. aeruginosa* against tested antibiotics. *E. coli*, *M. morganii* and *K. pneumoniae* were significantly susceptible to erythromycin and *S. aureus* to lincomycin. Minimum inhibitory concentrations (MIC) values of both honey samples showed 2 and 5% concentrations as having significant ($p < 0.05$) inhibition potential of multispecies biofilm by all test groups (g1-g11). Though *A. dorsata* honey significantly inhibited biofilm formation at 2 and 5% against all groups but 2% concentration was highly significant against g2-g4 groups. Regarding *A. cerana* honey, 2% concentration was significantly effective against g1, g4-g7 and g9-g11 groups. Both honey samples significantly inhibited QS at 2 and 5%. The 5% concentration of *A. dorsata* honey significantly dispersed biofilm by all groups compared to 2% which showed dispersal potential only by g2 and g3 groups. Collectively, honey samples showed significant antibiofilm, anti-QS and biofilm dispersal potentials thus can be considered as good alternative to antibiotics.

Keywords: Honey potential as antibiofilm, quorum sensing, antibiotic resistance, resistant isolates

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

İRANDA TÜRK MƏNŞƏLİ TOPONİMLƏRİN ARAŞDIRILMASI RESEARCH ON TOPONYMS OF TURKIC ORIGIN IN IRAN

Aybeniz Hasanova

ANAS Acad. Z.M. Bunyadov

named after Oriental studies

Institute, Iranian Philology

leading researcher of the department

XÜLASƏ

Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra, dilçilərin qarşısında duran əsas məsələlərdən biri, qonşu dövlətlərin, türk mənşəli toponimlərinin araşdırılmasıdır. Coğrafi adların toponimlərin müxtəlif növləri arasında həm tarixi, həm də genetik əlaqə mövcuddur. Məsələn, müəyyən bir coğrafi obyekt öz adını orada yaşayan etnosun- tayfanın, elin, nəslin adından, yaxud etnonimdən ala bilər, yaxud da əksinə, etnonim öz adını coğrafi obyektlərdən götürə bilər. ki, etnonim (tayfa, nəsil adı) öz adını toponimlərin birindən (oronimdən, hidronimdən və s.) götürür. İranda 24 ostanında türklər çoxluq təşkil edir. Aşağıda Ərdəbil, Zəncan ostanlarından seçilmiş türk mənşəli toponimlərə aid misallar verilmişdir. Xan kəndi, Əzizli, Qarabulaq, Həsən kəndi, Xan bulağı, Ağahəsənbəyli, Yuxarı Dəmirçi, Hacıəhməd kəndi, Hüseynxanlı, İbrahim kəndi, Mikayıl dərəsi, Tovuz dərəsi, Ağaməmmədbəyli, Gəlin bulağı, Tovuz dərəsi, Hacıabbas kəndi, İlxıç qışlağı, Laçın dərəsi, Salahbəyli, Yçbulaq, Gülablı, Əfşar, Əfşar qışlağı, Əfşarlı, Dəmirçi, Dəmirçi dərəsi, Dəmirçi kəndi, Dəmirçili, Haçığa kəndi. Verilmiş misallarda ikinci növ təyini söz birləşməsi modelində: Xan kəndi, Həsən kəndi, Xan bulağı, Hacıəhməd kəndi, İbrahim kəndi, Mikayıl dərəsi, Gəlin bulağı, Dəmirçi dərəsi, Dəmirçi kəndi, Haçığa kəndi və s. toponimlər göstərilmişdir. Birinci tərəfi etnonim, ikinci tərəfi oronim modelində: Dəmirçi dərəsi, İlxıç qışlağı, Əfşar qışlağı; etnonimlərdən düzələn etnotoponimlər. Etnonimlərdən düzələn etnotoponimlər: Əfşar, Ağaməmmədbəyli, Hüseynxanlı, Əfşar, Dəmirçili, Dəmirçi, Əfşarlı və s. Coğrafi adlar hər hansı bir ərazidə tarixən mövcud olmuş və hazırda mövcud olan xalqların tarixi keçmişini, mədəniyyətini, iqtisadiyyatını, ictimai və sosial vəziyyətini, adət və ənənəsini, eləcə də dillərinin aradan çıxmış, arxaikləşmiş, müəyyən xüsusiyyətlərini əks etdirən abidələr kimi yaşamaqdadır. Nəticədə - İranda bütün ostanlarında türklər çoxluq təşkil edir və toponimlər də çox qədimdir.

Açar sözlər: toponim, Ərdəbil, Zəncan, ostan, türk mənşəli toponimlər

ABSTRACT

After Azerbaijan gained independence, one of the main issues facing linguists is the study of toponyms of Turkic origin in neighboring states. There is both a historical and genetic connection between various types of toponyms of geographical names. For example, a certain geographical object can take its name from the name of the ethnos - tribe, clan, generation living there, or from an ethnonym, or vice versa, an ethnonym can take its name from geographical objects. That is, an ethnonym (tribe, generation name) takes its name from one of the toponyms (oronym, hydronym, etc.). Turks are the majority in 24 provinces of Iran. Below are examples of toponyms of Turkic origin selected from the provinces of Ardabil and Zanjan. Khan village, Azizli, Garabulaq, Hasan village, Khan bulaghi, Aghahasanbeyli, Yukhari Demirchi, Hajjahmed village, Huseyinkhanli, Ibrahim village, Mikayil valley, Tovuz Valley, Agamammadbeyli, Gelin Bulagi, Tovuz Valley, Hajiabbas Village, Ilkhichi Winter Camp, Lachin Valley, Salahbeyli, Ychbulag, Gulabli, Afshar, Afshar Winter Camp, Afsharli, Demirchi, Demirchi

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Valley, Demirchi Village, Demirchili, Hachiaga Village. In the examples given, in the second type of determining word combination model: Khan Village, Hasan Village, Khan Bulagi, Hajiahmed Village, Ibrahim Village, Mikayil Valley, Gelin Bulagi, Demirchi Valley, Demirchi Village, Hachiaga Village, etc. toponyms are shown. The first side is an ethnonym, the second side is an oronym model: Demirchi Valley, Ilkhichi Winter Camp, Afshar Winter Camp; ethnotoponyms formed from ethnonyms. Ethnotoponyms formed from ethnonyms: Afshar, Aghamuhammedbeyli, Huseynkhanli, Afshar, Demirchili, Demirchi, Afsharli, etc. Geographical names live as monuments reflecting the historical past, culture, economy, social and political situation, customs and traditions of the peoples who have historically existed in any territory and who currently exist, as well as certain features of their languages that have disappeared, become archaic. As a result, Turks are in the majority in all provinces of Iran and the toponyms are also very ancient.

Keywords: toponym, Ardabil, Zanjan, province, toponyms of Turkish origin

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DENİZCİLİK SEKTÖRÜNDE DEKARBONİZASYON VE YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARININ KULLANIMI KAPSAMINDA YAKIT PİLİ SİSTEMLERİN UYGULANABİLİRLİK ANALİZİ

FEASIBILITY ANALYSIS OF FUEL CELL SYSTEMS WITHIN THE SCOPE OF DECARBONISATION AND USE OF RENEWABLE ENERGY SOURCES IN THE MARITIME SECTOR

Hasan KESKİN¹

¹ Zonguldak Bülent Ecevit University, Faculty of Maritime Faculty, Maritime Business Administration, Zonguldak, Turkey

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-0956-3653>

Murat BAYRAKTAR²

² Doç. Dr., Zonguldak Bülent Ecevit University, Faculty of Maritime Faculty, Marine Engineering, Zonguldak, Turkey

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7252-4776>

ÖZET

Dünya ticaretinin büyük bir bölümü deniz taşımacılığı ile gerçekleştirilmektedir. Uluslararası Denizcilik Örgütü, denizcilik faaliyetlerinden kaynaklanan zararlı gaz emisyonlarını azaltmak amacıyla 2030, 2040 ve 2050 yılları için belirli hedefler ortaya koymuştur. Bu doğrultuda karbon emisyonlarının kademeli olarak düşürülmesi ve 2050 yılı itibarıyla sıfırlanması öngörülmektedir. Karbonsuz yakıtların denizcilik sektöründe yaygınlaştırılması, bu hedeflere ulaşmada kritik bir rol oynamaktadır.

Bu makalede, limanlarda bekleyen gemilerin jeneratörlerinden ve fosil yakıtlı tesislerden kaynaklanan zararlı emisyonların azaltılmasına yönelik yakıt pili sistemlerinin limanlara entegrasyonu, diğer bir ifadeyle Soğuk Ütüleme (Cold Ironing) yöntemi ele alınmaktadır. Yakıt pili sistemleri, doğal gaz veya hidrojen kullanarak temiz elektrik enerjisi üretebilen teknolojiler olup, yeni kurulacak ve gelişme potansiyeli taşıyan limanlar için önemli bir çözüm sunmaktadır. Ancak, bu sistemin limanlarda uygulanabilirliği ve geçiş sürecinde karşılaşılabilecek avantajlar ve dezavantajlar dikkatle değerlendirilmelidir.

Hidrojenin yenilenebilir enerji sistemlerinden üretilmesi, yüksek ilk yatırım maliyeti gerektiren bir süreç olmakla birlikte, yeşil üretim metotları kullanılarak sıfır emisyon hedeflerine ulaşmada kritik bir araç olarak değerlendirilmektedir. Fosil yakıt kaynaklı enerji üretimine kıyasla çevresel etkileri önemli ölçüde azaltan hidrojen teknolojileri, limanlarda sürdürülebilir enerji dönüşümünü destekleyebilecek potansiyele sahiptir. Ancak, bu dönüşüm sürecinde maliyetlerin düşürülmesi ve teknolojik gelişmelerin hızlandırılması gerekmektedir.

Çalışma kapsamında, denizcilik sektörüne özgü operasyonel riskler ve teknik gereksinimler incelenmiş, liman ve gemi makinelerinin enerji ihtiyaçlarının yakıt pili sistemleri ile karşılanabilirliği analiz edilmiştir. Değerlendirme sürecinde, denizcilik, enerji ve liman sektörlerinden uzmanlarla yapılan görüşmeler sonucunda belirlenen kriterlere dayalı bir yöntem kullanılmıştır. Politik, ekonomik, sosyal, teknik, çevresel ve yasal faktörleri içeren çok kriterli karar verme yöntemi uygulanarak, sistemin avantaj ve dezavantajları sıralanmış ve uygulanabilirliği detaylandırılmıştır.

Anket sonuçlarına göre, hidrojenin üretiminde sıfır emisyon sağlama potansiyeli 10 üzerinden 9,1 puan olarak önemli bir avantaj olarak değerlendirilmiştir. Buna karşılık, yüksek ilk yatırım maliyeti ise 8,9 puan ile sürecin en büyük zorluklarından biri olarak öne çıkmıştır.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Bu çalışma, yakıt pili sistemlerinin limanlara entegrasyonunun sürdürülebilir kalkınma hedefleri ile ilişkisini ortaya koyarak, "erişilebilir ve temiz enerji", "sürdürülebilir şehirler ve topluluklar", "sorumlu üretim ve tüketim" ve "iklim eylemi" başlıkları kapsamında katkı sağlamaktadır. Makale, denizcilik sektöründe karbon nötr enerji çözümlerinin benimsenmesine yönelik teknik ve stratejik bir çerçeveye sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hidrojen, Yakıt Pili, Çevre Dostu, PESTLE, Yenilenebilir Enerji

ABSTRACT

A major part of world trade is carried out by maritime transport. The International Maritime Organisation has set specific targets for 2030, 2040 and 2050 in order to reduce harmful gas emissions from maritime activities. Accordingly, it is projected that carbon emissions will be reduced gradually and will be zero by 2050. The spread of carbon-free fuels in the maritime sector plays a critical role in achieving these targets.

In this paper, the Cold Ironing method for the integration of fuel cell systems into ports to reduce harmful emissions from generators of ships waiting in ports and fossil fuel plants is discussed. Fuel cell systems are technologies that can generate clean electrical energy by using natural gas or hydrogen and offer an important solution for new and potential ports. However, the applicability of this system in ports and the advantages and disadvantages that may be encountered during the transition process should be carefully evaluated.

Although the production of hydrogen from renewable energy systems is a process that requires high initial investment costs, it is considered as a critical tool in achieving zero emission targets by using green production methods. Hydrogen technologies, which significantly reduce environmental impacts compared to fossil fuel-based energy production, have the potential to support sustainable energy transformation in ports. However, costs need to be reduced and technological developments need to be accelerated in this transformation process.

Within the scope of the study, operational risks and technical requirements specific to the maritime sector were examined and the feasibility of meeting the energy needs of port and ship machinery with fuel cell systems was analysed. In the evaluation process, a method based on criteria determined as a result of interviews with experts from the maritime, energy and port sectors was utilised. By applying a multi-criteria decision-making method including political, economic, social, technical, environmental and legal factors, the benefits and drawbacks of the system are listed and its applicability is detailed.

According to the survey results, the potential to provide zero emissions in the production of hydrogen is considered as a significant advantage with a score of 9.1 out of 10. On the other hand, the high initial investment cost is considered as one of the biggest challenges of the process with 8.9 points.

This study contributes to the "affordable and clean energy", "sustainable cities and communities", "responsible production and consumption" and "climate action" by revealing the relationship between the integration of fuel cell systems in ports and sustainable development goals. The paper provides a technical and strategic framework for the adoption of carbon neutral energy solutions in the maritime sector.

Keywords: Hydrogen, Fuel Cell, Environmentally Friendly, PESTLE, Renewable Energy.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANLARINDA HALK SAĞLIĞI KONUSU VE KENTSEL TASARIMIN ROLÜ PUBLIC HEALTH ISSUES AND THE ROLE OF URBAN DESIGN IN CLIMATE CHANGE ACTION PLANS

Gizem KARACAN TEKİN¹

¹Dr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık, Planlama ve Tasarım Ana Bilim Dalı, Isparta, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0838-8524>

ÖZET

Halk sağlığı toplum genelinde sağlık durumunun iyileştirilmesi ve hastalıkların en aza indirilmesi veya önlenmesini içermektedir. Sağlıklı bir toplum oluşturulmasında sağlıklı bireyler başlıca unsurlardır ve bu unsurlar sağlıklı kentlerin temelini oluşturmaktadır. Sağlıklı bir kent için kent bütününde geliştirilecek politikaların kapsamlı bir biçimde ele alınması gerekmektedir. Ancak küresel düzeyde temelleri sanayi devrimine dayanan fosil yakıt kullanımının artması ile iklim sistemlerinde değişimler gözlenmeye başlamış ve politikalar yetersiz kalmıştır. İklim sistemlerinde gözlenen değişimler paralelinde halk sağlığı üzerinde dolaylı ve doğrudan etkiler oluşturmuştur. Bu etkiler de doğal döngülerin bozulmasına neden olarak, pek çok hastalığın yayılmasına ve çevresel bozulmalara yol açmıştır. İklim değişikliği olgusunun halk sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerinin yayılması sonucunda hükümetler çeşitli adımlar atmaya başlamıştır. Atılan adımlar ülkelerin gelişmişlik düzeyleri ve politikaları ile doğrudan ilişki içerisinde olup, temelde risklerin tespitine yönelik stratejileri içermekte ve eylemler tanımlamaktadır. Söz konusu bu eylem ve stratejiler kentlilerin yaşam kalitesinin iklim değişikliği tehlikelerine karşı korunmasını hedeflemektedir. Bu kapsamda hükümetlerin halk sağlığına yönelik karar ve uygulamaları, ülkelerin iklim değişikliği etkilerinden korunmasında önemli bir rol oynamaktadır. Çalışmada, Türkiye’de iklim değişikliği eylem planlarında halk sağlığı konusunun ele alınışının ve buna yönelik geliştirilen azaltım ve uyum stratejilerinin irdelenmesini amaçlamaktadır. Bu kapsamda ülkemizde büyükşehir belediyelerince hazırlanan eylem planları incelenecektir. İncelenecek eylem planlarında yer alan iklim değişikliği azaltım ve uyum politikaları halk sağlığı kavramı özelinde analiz edilecektir. Kavrama ilişkin geliştirilen politika ve stratejiler ile eylem ve alt eylem alanlarındaki tanımlamalar irdelenecektir. Sonuçta, iklim değişikliğine bağlı risklerin halk sağlığı ile ilişkisi kurulacaktır. Eylem planlarında yer alan azaltım ve uyum strateji ve önlemleri temelinde iklim değişikliğine bağlı olarak gerçekleşen problemlere (sıcaklık artışı ile kırılgan grupların etkilenmesi, hava kirliliği, temiz suya vb.) yönelik çözüm önerileri geliştirilecektir. Bu bağlamda tanımlanan eylemlerin kentsel tasarım perspektifinde somut biçimde yer almasını sağlayacak değerlendirmeler yapılarak, halk sağlığını olumlu yönde etkileyecek kentsel tasarım stratejileri ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: halk sağlığı, yerel iklim eylem planı, iklim değişikliği, kentsel tasarım

ABSTRACT

Public health includes improving the health status of the society and minimizing or preventing diseases. Healthy individuals are the main elements in creating a healthy society and these elements form the basis of healthy cities. Policies to be developed throughout the city for a healthy city should be addressed comprehensively. However, with the increase in fossil fuel use, which is based on the industrial revolution at the global level, changes in climate systems have begun to be observed and policies have been inadequate. In parallel with the changes observed in climate systems, direct and indirect effects

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

have been created on public health. These effects have also caused the disruption of natural cycles, leading to the spread of many diseases and environmental degradation. As a result of the spread of the negative effects of climate change on public health, governments have started to take various steps. The steps taken are directly related to the development levels and policies of countries and basically include strategies and actions aimed at identifying risks. These actions and strategies aim to protect the quality of life of urban residents against the dangers of climate change. In this context, governments decisions and practices regarding public health play an important role in protecting countries from the effects of climate change. The study aims to examine the treatment of public health in climate change action plans in Turkey and the mitigation and adaptation strategies developed for this purpose. In this context, the action plans prepared by metropolitan municipalities in our country will be examined. The climate change mitigation and adaptation policies included in the action plans to be examined will be analyzed specifically for the concept of public health. The policies and strategies developed for the concept and the definitions in the action and sub-action areas will be examined. As a result, the relationship between the risks related to climate change and public health will be established. Solution proposals will be developed for the problems arising from climate change (such as the impact of vulnerable groups due to temperature increase, air pollution, clean water, etc.) based on the mitigation and adaptation strategies and measures included in the action plans. In this context, evaluations will be made to ensure that the defined actions are concretely included in the urban design perspective, and urban design strategies that will positively affect public health will be put forward.

Keywords: public health, local climate action plan, climate change, urban design

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE ROLE OF LINEAR ALGEBRA IN MATHEMATICAL APPLICATIONS

Sai Shankar, Student

Department of Computer Science and Business Systems

R.M.K Engineering College, Tamil Nadu, India.

Dr. P. Suganthi, Mentor

Department of Mathematics

R.M.K Engineering College, Tamil Nadu, India.

ABSTRACT

Linear algebra is a fundamental branch of mathematics that deals with vector spaces and linear mappings between them, primarily through the study of vectors and matrices. Its applications are vast and impactful across various fields, making it an essential area of study. In computer graphics, linear algebra is crucial for transforming and rendering images, enabling operations such as rotation, scaling, and translation of objects in a 3D space. This allows for the creation of realistic animations and visual effects in video games and simulations. In data science and machine learning, linear algebra provides the framework for representing and manipulating large datasets, where matrices are used to perform operations like regression analysis and dimensionality reduction through techniques such as Principal Component Analysis (PCA). Additionally, linear algebra plays a significant role in engineering, particularly in systems analysis and control theory, where it is used to model dynamic systems and analysed their behaviour. In economics, input-output models utilize matrices to understand the interdependencies between different sectors of the economy. Overall, linear algebra serves as a powerful tool that not only enhances our understanding of mathematical concepts but also drives innovation and efficiency in technology, science, and industry, highlighting its critical importance in both theoretical and applied contexts.

Keywords: Computer Graphics, System Analysis, Economics, Data Science, Machine Learning.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EFFECT OF MIXED SYNTHETIC FERTILIZERS ON THE GROWTH AND YIELD OF POTATO (*Solanum tuberosum*) VARIETIES

Md. Shahadot Hossen

*Department of Crop Science and Technology, Faculty of Agriculture, University of Rajshahi,
Rajshahi 6205, Bangladesh*

Dr. Md. Khairul Islam

*Professor, Department of Crop Science and Technology, Faculty of Agriculture, University of
Rajshahi,*

Rajshahi 6205, Bangladesh

Kazi Shafiul Kalam

*Department of Crop Science and Technology, Faculty of Agriculture, University of Rajshahi,
Rajshahi 6205, Bangladesh*

Md. Saidul Islam

*Department of Crop Science and Technology, Faculty of Agriculture, University of Rajshahi,
Rajshahi 6205, Bangladesh*

ABSTRACT

A field experiment was conducted at the Research Farm, Department of Crop Science and Technology, Rajshahi University from October, 2021 to February, 2022 in Robi season to study the effect of different dozes of mixed fertilizer on the growth and yield of potato varieties. The experiment consisted of two factor followed by Randomized Complete Block Design (RCBD) with three replication. Five doses of mixed fertilizer viz. control, $K_0: B_0$ =control, $K_1: B_1 = 120 \text{ kg} : 14 \text{ kg}$, $K_2: B_2 = 140 \text{ kg} : 16 \text{ kg}$, $K_3: B_3 = 160 \text{ kg} : 18 \text{ kg}$ and $K_4: B_4 = 180 \text{ kg} : 20 \text{ kg}$ was treated with two potato variety namely Cardinal and BARI Potato-7. The Results showed that had significant variation in yield and other growth parameters of potato. The highest Plant height, number of stems per plant, number of leaves per plant, number of tubers per plant, average length of tuber, average diameter of tuber and tuber yield were recorded the combination of the dozes of mixed fertilizer showed significant variation in terms of different growth parameters and yield. The highest yield (28.85 ton/ha) was obtained from the dozes of ($K_4: B_4 = 180 \text{ kg} : 20 \text{ kg}$) and the lowest was obtained from control.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DEVELOPMENT AND CHARACTERIZATION OF PIROXICAM BILAYER TABLETS FOR DUAL RELEASE PROFITS

Ms. Nidhi Choudhary¹, Mr. Lalit¹, Manish Yadav² Vinod Kumar^{3*}

Assistant Professor, PT.LR. College of Pharmacy, Faridabad

²Associate Professor, G D Goenka University Gurugram

^{3*}Associate Professor, G D Goenka University Gurugram

ABSTRACT

The study comprised extensive material characterization and pre-formulation testing consisting of solubility studies, FTIR and DSC. The employed formulation process combined direct compression and wet granulation to obtain layers that will perform immediate and sustained release. The immediate release layer was formulated as an attempt to dissolve rapidly, leading to a quickly burst of the drug from the product into the media while the second layer was designed to dissolve slowly, showing sustained in vitro dissolution pattern where appropriate floatation lag time is ensured without delivering the prescribed dose at that particular moment and sustaining in vitro release profile keeping unique drug content intact. Various excipients such as HPMC K4M, croscarmellose sodium, and lactose were optimized to achieve the desired release profiles. Evaluation of the bilayer tablets included assessments of hardness, friability, dissolution profiles, and drug content uniformity. The results confirmed the successful formulation of bilayer tablets with the desired biphasic release pattern, showing clear differentiation in release kinetics between the two layers. The study underscores the potential of bilayer tablets as a promising option for enhanced drug delivery and patient adherence.

Keywords- Piroxicam, Bilayer tablets, immediate release, sustained release, Drug delivery optimization.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

OPTIMIZATION OF MULTIPLE PARTICLE IMPACT ON COLD SPRAYED INCONEL POWDERS

Al-murisi Abdulaziz, Hamed Abdulrahman^{1*}, MD Helal Uddin^{1,2*}, Ikkal Ahmed³ and Mohammad Nur-E-Alam²

¹*Department of Mechanical Engineering, Universiti Tenaga Nasional, Putrajaya Campus, Jalan Kajang, 43000 Kajang, Selangor.*

²*Institute of Sustainable Energy, Universiti Tenaga Nasional, Putrajaya Campus, Jalan Kajang, 43000 Kajang, Selangor.*

³*Computer Science and Engineering department at CCN University of Science & Technology, Chowdhury Estate, CCN Road, Kotbari, Cumilla, Bangladesh.*

ABSTRACT

Cold spray technology is a surface coating method where particles are deposited onto a solid substrate at high velocity and low temperature. ABAQUS finite element analysis (FEA) has been employed to simulate and optimize the deposition of Inconel powder particles on an aluminum alloy surface. The study has primarily examined and assessed the impact of mixed particle sizes (0.1 μm , 0.5 μm , 0.15 μm , and 20 μm) on Von Mises stress distribution. The impact velocity was set at 300 m/s with a deposition distance of 5 cm over a 10-second duration. In accordance with the stress-time relationships for various particle size mixtures, the highest Von Mises stress of 100 kN/m² may be produced by a mixture of particles ranging in size from 0.5 μm to 20 μm , while the lowest is 40 kN/m² by a mixture of particles ranging in size from 0.5 μm to 0.15 μm . This study provides insights into optimizing particle size combinations for enhanced cold spray coating performance suitable for the aerospace industry, automotive industry, energy sector, electronics semiconductor industry, marine industry, additive manufacturing and repair.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MATHEMATICAL CREATIVITY SELF-EFFICACY PERCEPTION OF PRE-SERVICE MATHEMATICS TEACHERS: A COMPARATIVE ANALYSIS

Niedwin R. Mangal*, Virginia Sagang, Vanessa Angelica D. Acosta, and Aldwin T. Miranda

Institute of Teacher Education and Information Technology

Southern Philippines Agri-Business and Marine and Aquatic School of Technology

ABSTRACT

This study aimed to examine the significant differences in the level of mathematical creativity self-efficacy perceptions among pre-service mathematics teachers based on their demographic profiles. A descriptive-comparative research design was employed, and a stratified random sampling technique was used. A total of 101 students participated in the study. Data were gathered using an adopted survey questionnaire. Mean and standard deviation were used to describe quantitative variables, while percentages were used for categorical variables. Analysis of variance (ANOVA) was conducted to determine differences among the considered variables. Results revealed that most respondents exhibited a high level of mathematical creativity self-efficacy. This implies that pre-service mathematics teachers generally hold strong beliefs in their mathematical creativity. Their confidence suggests that they possess the necessary creativity to tackle mathematical problems effectively. Moreover, comparative analysis indicated that perceptions evolve as students' progress through the program. This finding highlights that pre-service mathematics teachers demonstrate strong confidence in their creative problem-solving abilities, often employing flexible strategies and generating innovative solutions in mathematical contexts.

Keywords: Mathematical creativity self-efficacy, pre-service mathematics teachers, Comparative Analysis

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MATHEMATICAL CURIOSITY AND MATHEMATICS PERFORMANCE OF PRE-SERVICE TEACHERS

Rishell Mae A. Caliosan*, Cristy Joan C. Cutay, Royen A. Lagat, and Aldwin T. Miranda

Institute of Teacher Education and Information Technology

Southern Philippines Agri-Business and Marine and Aquatic School of Technology

ABSTRACT

This study aimed to examine the relationship between mathematical curiosity and the mathematics performance of freshmen pre-service teachers. A descriptive-correlational research design was employed, and a stratified random sampling technique was used. A total of 178 students participated in the study. Data were collected using an adopted survey questionnaire. Mean and standard deviation were used to describe quantitative variables, while percentages were used for categorical variables. Spearman correlation analysis was conducted to analyze the relationship among the considered variables. Results revealed that most freshmen pre-service teachers exhibited a high level of mathematical curiosity. This suggests that they show a strong interest in asking questions, seeking information, and actively engaging with mathematical ideas. The mathematics performance of most respondents was at a very satisfactory level, implying that they have developed fundamental knowledge and skills in the subject. Correlation analysis indicated a low but statistically significant relationship between mathematical curiosity and mathematics performance. This finding suggests that the intrinsic interest and fascination of freshmen pre-service teachers may have some influence on their mathematical performance.

Keywords: Mathematical curiosity, mathematics performance, pre-service teachers

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

COPING STRATEGIES IN LEARNING MATHEMATICS AND MATHEMATICS PERFORMANCE OF COLLEGE STUDENTS

Nixon S. Cortez*, Eljane A. Duay, Carlito B. Balandra, and Aldwin T. Miranda

Institute of Teacher Education and Information Technology

Southern Philippines Agri-Business and Marine and Aquatic School of Technology

ABSTRACT

This study aimed to examine the relationship between coping strategies in learning mathematics and the mathematics performance of first-year college students. A descriptive-correlational research design was employed, and a stratified random sampling technique was used. A total of 320 students participated in the study. Data were collected using a modified survey questionnaire. Mean and standard deviation were used to describe quantitative variables, while percentages were used for categorical variables. Spearman correlation analysis was conducted to determine the relationship among the considered variables. Results revealed that most respondents exhibited strong coping strategies in learning mathematics, such as reviewing examples, seeking occasional peer support, solving problems, and analyzing challenges effectively. They consistently apply foundational skills, maintain a positive attitude, and actively participate in class, though they may need reinforcement for more difficult topics. The mathematics performance of the respondents was at a satisfactory level, indicating that they have developed fundamental knowledge and skills but may require minimal guidance from teachers or peers. Correlation analysis revealed a moderate but statistically significant relationship between coping strategies in learning mathematics and mathematics performance. This finding suggests that the methods students use to manage stress and overcome challenges in learning mathematics may influence their academic performance.

Keywords: Coping Strategies in Learning Mathematics, Mathematics Performance, First-Year College Students

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ASSESSMENT OF CLIMATE CHANGE AWARENESS AMONG SENIOR SECONDARY STUDENTS IN BAUCHI LOCAL GOVERNMENT AREA BAUCHI STATE, NIGERIA

Hulda Maxwell Davwet (PhD)

Department of Science and Technology Education,

Faculty of Education University of Jos,

Plateau State Nigeria

Godfrey Fwanlek

Hannah Nathaniel Shamle (Ph.D)

Department of Science and Technology Education,

Faculty of Education, University of Jos, Plateau State, Nigeria

ABSTRACT

This study assessed climate change awareness among senior secondary students in Bauchi Local Government Area, Bauchi State, Nigeria. Utilizing two research questions and two hypotheses, the study specifically aimed at ascertaining the level of climate change awareness among Geography and non-Geography students. A descriptive survey research design was employed. The population of the study comprised all Senior Secondary II (SS II) students within the Bauchi LGA, totaling 1,139 students across 26 schools. A sample of 817 students from these 26 Government Senior Secondary Schools was selected, included both Geography and non-Geography students, utilizing a structured questionnaire known as the Climate Change Awareness Questionnaire (CCAQ). The content validity of the questionnaire was confirmed through expert scrutiny, and its reliability was established with a Cronbach's alpha of 0.83, indicating good internal consistency for measuring climate change awareness. Data obtained were coded and analyzed using SPSS. The research questions were addressed using mean and standard deviation, while Analysis of Covariance (ANCOVA) was applied to test the hypotheses at a significance level of 0.05. The results revealed that Geography students exhibited significantly higher levels of climate change awareness compared to their non-Geography counterparts. It was concluded that there is a pressing need to enhance climate change awareness among all senior secondary students to foster a better understanding of climate change issues and its prevention. The study recommended that curriculum planners to integrate the content of climate change into other senior secondary schools' curricula to enhance students' awareness and knowledge on climate change issues. Additionally, policymakers should facilitate community-based initiatives that promote climate change literacy and engage young people in environmental protection activities, such as tree planting.

Keywords: Climate Change, Climate Change Awareness, Geography and Non Geography Students

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

STUDY OF IRON DEFICIENCY ANEMIA - A MATHEMATICAL APPROACH

M. L. Mallikarjuna¹, K.S. Basavarajappa², K.S, T. K. Krishna Kumar³, Ashwini M Rao², Prasanna Kumar J K⁴, Shivakumara Swamy G.M⁵

- 1. Department of Physics, Adichunchanagiri Institute of Technology, Chickmagalore*
- 2. Department of Mathematics, Bapuji Institute of Engineering and Technology, Davangere*
- 3. Department of Physics, Bapuji Institute of Engineering and Technology, Davangere*
- 4. Department of Chemistry, Bapuji Institute of Engineering and Technology, Davangere*
- 5. Department of Electrical and Electronics, Bapuji Institute of Engineering and Technology, Davangere*

ABSTRACT

Mathematical modelling has been studied in the case of Iron Deficiency Anemia(IDA) to assess the impacting conditions for the variations of viscosity of the blood in terms of 'Total Protein Minus Albumin'(TPMA) and hematocrit. The blood is considered to be a uniform substance and magnetic in nature. It is necessary to understand the complex composition and diverse function of blood. The study aims at two forms namely magnetic and non-magnetic. As the iron stores become depleted, hemoglobin synthesis is impaired, the decline in the hematocrit results the change in the composition of the blood (45% to 36% of Hematocrit) which results as Iron Deficiency Anemia(IDA), due to which the size of the RBC becomes smaller($< 6 - 8\mu\text{m}$) than the normal($6 - 8\mu\text{m}$). The normal metabolism will become impaired. The study of viscosity of blood (μ_B) for such factors is still unclear. The severity of the state of viscosity for iron deficiency anemia has close resemblance to viscosity of plasma ($\mu_p \leq 0.012\text{p}$). For normal viscosity of blood $\mu_B = 0.035\text{p}$, for normal viscosity of plasma $\mu_p = 0.012\text{p}$, for viscosity of Iron Deficiency Anemia, μ_{IDA} lies between $0.012\text{p} < \mu_{IDA} < 0.035\text{p}$ has direct effect on the flow rate and flux of the blood. Mathematical formulations are established to analyze the conditions of these flow disturbances. Walburn - Schneck constitutive equation for blood [5] is employed in the analysis. The quantification of physiological parameters such as velocity and flux are computed using numerical method for various levels of hematocrits. The results are compared with others findings.

Key words: Blood, Hematocrit, Viscosity, Magnetic field

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

LOCAL OPEN GOVERNMENT ISSUES IN SAO PAULO, BRAZIL

Syed Agung Afandi¹

¹*State Islamic University of Sultan Syarif Kasim Riau, Pekanbaru, Indonesia.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5022-0701>*

Muslim Afandi²

²*State Islamic University of Sultan Syarif Kasim Riau, Pekanbaru, Indonesia.*

²*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6607-8511>*

Rizki Erdayani³

³*State Islamic University of Sultan Syarif Kasim Riau, Pekanbaru, Indonesia.*

³*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7432-6677>*

Afrinaldy Rustam⁴

⁴*State Islamic University of Sultan Syarif Kasim Riau, Pekanbaru, Indonesia.*

⁴*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-9545-0727>*

ABSTRACT

This study aims to analyze key issues of open government in Sao Paulo. Sao Paulo plays a major role in Brazil as the only local government pilot program of the Open Government Partnership. A qualitative approach and bibliometric analysis method were used in this study. The data used were obtained from the Google Scholar database through Publish or Perish with keywords Sao Paulo information access, Sao Paulo transparency, Sao Paulo participation, and Sao Paulo collaboration. Data selection used Mendeley, while the bibliometric map was obtained using VOSviewer. The findings of this study indicate that the study of open government in Sao Paulo is not popular. The dominant study topics are participation, transparency, collaboration, democracy, governance, information, innovation, reform, and budgeting. Meanwhile, the current and potential topics are data, accountability, legitimacy, responsibility, institutional framework, inequality, and legislative control. Sao Paulo is currently focusing on three open government commitments, namely improving the information tools and data on bidding and contracting, qualifying and expanding the transparency of the Sao Paulo City Hall; strengthening the population's engagement for monitoring the implementation of the Municipal Agenda 2030; and promote actions for the institutional strengthening of Public Policy Councils and Collegiate Boards in the City of Sao Paulo.

Keywords: key issues, open government, Sao Paulo

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

IMPACT ASSESSMENT OF ACID MINE DRAINAGE ON GROUND WATER QUALITY OF SINGRAULI COAL FILED AREA, M.P. INDIA

Mohd Adil Siddique*¹, M. D. Patel¹, Ravi K Jade¹ and Aarif Jamal²

Department of Mining Engineering, NIT Raipur, India

Department of Mining Engineering, IIT (BHU), India

A B S T R A C T

This abstract delves into the crucial task of assessing the impact of acid mine drainage (AMD) on groundwater quality in Singrauli coal filed, India, and subsequently evaluating water quality using the Water Quality Index (WQI) alongside employing statistical analyses. Singrauli, a region characterized by extensive mining activities, has raised concerns about potential groundwater contamination due to the presence of AMD (pH 2.9-3.2), prompting a comprehensive evaluation of its effects. Groundwater samples collected from various sites are analyzed for key parameters, including pH, electrical conductivity, total dissolved solid (TDS), heavy metal concentrations, and anion levels. These analyses contribute to understanding the spatial distribution of AMD-induced impacts on groundwater quality. The calculated WQI offers a quantitative assessment of overall groundwater quality, synthesizing data on various physicochemical parameters. Elevated levels of heavy metals, lowered pH values, and increased electrical conductivity characterize AMD-affected areas. In conclusion, this study offers a comprehensive framework for assessing the impact of AMD on groundwater quality in Singrauli. The combination of hydrogeochemical analyses, WQI assessment, and statistical analyses provides a comprehensive understanding of the extent of contamination and the factors contributing to it.

Keywords: Hydrogeochemical analyses, Water Quality Index (WQI), Acid Mine Drainage, Water pollution

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

IMPACT OF HEURISTICS BIASES ON INVESTMENT DECISION-MAKING: A STUDY OF INDIVIDUAL INVESTORS OF INDIAN STOCK MARKET

Ishrat Bashir*

*Research scholar, School of Management, Shri Mata Vaishno Devi university, Katra (Jammu and
Kashmir)-182320, India*

Dr. Sushil Kumar Mehta

*Associate Professor, School of Management, Shri Mata Vaishno Devi university, Katra (Jammu and
Kashmir)-182320, India*

ABSTRACT

This study aims to explore how overconfidence and self-attribution biases impact on the investment decision-making of investors in the Indian stock market. A questionnaire survey was administered among individual investors in the Indian stock market. The study's target population consists of individual investors who prefer investing in stock securities in the Indian market. We employed non-probability convenience sampling techniques to collect the data. To conduct our empirical verification, we used Smart PLS 4 software for data analysis. We conducted the analysis on a sample of 284 respondents from the Indian stock market. The findings indicate that overconfidence and self-attribution biases have a significant impact on investors' investment behavior in the Indian stock market. Investors do not always act rationally. Hence, the findings reveal that overconfidence and self-attribution have an impact on investors in the sample Indian stock market. Future researchers should conduct more studies on heuristics biases and expand their sample to include a wider range of investors. Finally, knowledge of heuristics biases is required for individual investors to make sensible and effective investment decision-making

Keywords: Heuristics biases, Overconfidence, Self-attribution, Investment decision-making.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INTELLIGENT MICROCONTROLLER-BASED 3-PHASE FAULT DETECTION AND PROTECTION SYSTEM WITH INTEGRATED TEMPERATURE AND SMOKE MONITORING

MD Rakibul Islam^{1*}, MD Helal Uddin¹, Tarek Abedin¹ and Mohammad Nur-E-Alam¹

¹Institution of Sustainable Energy, Universiti Tenaga Nasional, Putrajaya Campus, Jalan Ikram-43000 Kajang, Selangor

ABSTRACT

A microcontroller-based three-phase fault detection and protection system is developed to enhance the identification, classification, and response to power system faults. Electrical substations supplying power to residential and commercial users often experience temporary or permanent faults, leading to delays in fault diagnosis and requiring manual intervention for system restoration. These inefficiencies make conventional protection mechanisms inadequate. To address this, an intelligent real-time monitoring and control system is implemented for efficient fault detection in transmission lines. The proposed system incorporates a comprehensive fault detection circuit, including an online UPS with a lithium-ion battery, a charge controller, and a fixed-voltage power boost circuit for backup power. When the main circuit breaker (MCB) is activated, the system powers up and continuously monitors electrical parameters. Short-circuit detection is achieved using three current measurement modules (CMMs), while a 5V/3A SMPS powers the DC components. Additionally, three transformers measure phase voltages (180V–240V), triggering an alarm if deviations occur. For enhanced safety, the system integrates temperature and smoke sensors, generating alerts when smoke levels exceed 300 ppm or when temperatures rise above 40°C. The microcontroller continuously scans sensor inputs and displays real-time data on an LCD screen. In the event of a fault, the system activates an alarm, engages a tripping relay, and displays the fault status. Automated notifications can also be sent to relevant authorities. By reducing human intervention and providing real-time fault detection, the system significantly improves safety, operational efficiency, and response time. It is particularly valuable in industrial environments, where early detection of fire hazards and electrical faults is critical. Through real-time monitoring and automated fault response, this system enhances workplace security and ensures rapid corrective actions, making it a vital solution for industrial and power system safety.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE IMPORTANCE OF REALISTIC PRESENTATION OF BUSINESS RESULTS FROM THE POINT OF VIEW OF OVERALL MANAGEMENT IN THE WORK OF NUMEROUS COMPANIES

Snjezana Glumac-Lourenço

City of Belgrade – City Administration – Secretariat for Environmental Protection

11000 Belgrade, Serbia

ABSTRACT

The importance of a realistic presentation of business results is of great importance for making realistic management decisions, which are the basis of management decisions made in the company's work. A realistic presentation of the achieved business results in the work of numerous companies is achieved by using the fair presentation of financial reports by the company's financial department, that is, the accounting department and audits that monitor the company's work. The essence of business decision-making is related to the disclosure of fair financial reports, which are the basis for work and management decisions made by top management in companies. Business reporting in the work of numerous companies is created by the application of International Accounting Standards, financial reporting standards and essentially contributes to the improvement of the overall business in the work of the company. The most significant application of international standards in accounting and finance refers to the application of International Accounting Standards, International Financial Reporting Standards, International Auditing Standards and others, as this enables valid management decisions to be made by top management in companies.

Keywords: financial management and control, company operations, economy.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PRESENTATION OF REAL BUSINESS RESULTS IN COMPANIES FOR THE PURPOSE OF MAKING MANAGEMENT DECISIONS BY TOP MANAGEMENT IN CONDITIONS OF FINANCIAL CRISIS

Vladan Jović

*Megatrend Univerzitet, Faculty of business studies
Bulevar Mihajla Pupina 117, 11000 Beograd, Serbia*

ABSTRACT:

Realistic financial reporting, as well as the establishment of financial management and control in the operations of an enterprise, is a very important issue for the specific top management of the same. Therefore, realistic financial reporting affects the improvement of management decisions of top management and should be viewed as a long-term improvement of management, as well as being carried out continuously within the framework of the implementation of the overall management process. In this way, the overall management decision-making in the work of the enterprise is improved because realistic decision-making is based on obtaining realistic financial reports from accounting, finance and auditing in the enterprise. By such management, top management can reduce the overall business risk within the framework of the overall business, which is based on the obtained financial reports, which must basically be realistic. The presented flow will be able to improve the work of each company, which is the basic goal of business in a large number of companies. By applying the flow presented, it is possible to improve the substantive governance of top management that runs the company's operations and business through the application of financial management and controls.

Keywords: financial management and control, digitization, company operations, economy, digital platform.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

IMPLEMENTATION OF TRAINING IN FINANCIAL MANAGEMENT AND CONTROL IN CONDITIONS OF FINANCIAL CRISIS IN BUSINESS OPERATIONS

Vladan Jović

Megatrend Univerzitet, Faculty of business studies

Bulevar Mihajla Pupina 117, 11000 Beograd, Serbia

ABSTRACT

Cooperation between expert teams, as well as experts, especially those who translate reports into English, in the field of financial management and control in the business of enterprises, is an important issue for increasing the efficiency of the enterprise's work. It is carried out within the framework of improving the management decisions of the top management, which adopts acts regarding:

- 1) professional development of managers and employees in the field of financial management and control, in accordance with internationally accepted standards;
- 2) professional development, certification and supervision of the work of internal auditors;
- 3) maintaining a register of authorized internal auditors in the public sector.

It is also envisaged that the Minister of Finance shall prescribe a program for professional education and development, as well as the conditions and procedure for certification, i.e. taking the exam for acquiring the professional title of authorized internal auditor in the public sector, and it should be viewed as a long-term and continuous process. I

n this way, the overall decision-making in the work of the enterprise is improved. Thus, top management can reduce the overall business risk for the operation of numerous companies.

Keywords: English language, financial management and control, digitization, company operations, economy, digital platform.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

FINANCIAL MANAGEMENT AND CONTROL WITHIN THE FRAMEWORK OF IMPROVING MANAGEMENT DECISIONS IN THE CONTEXT OF BANKING AND FINANCIAL CRISES

Vladan Jović

Megatrend Univerzitet, Faculty of business studies

Bulevar Mihajla Pupina 117, 11000 Beograd, Serbia

ABSTRACT

The cooperation of professional staff, especially those who translate reports into English, mainly financial reports of companies, which relate to financial management and control in the company's operations, is a very important issue. It is carried out within the framework of improving management decisions of top management and should be seen as a long-term and continuous process. In this way, the overall management decision-making in the company's work is improved. Thus, their top management can reduce the overall business risk. And the top management of the company, makes management decisions and represents one of the most important activities in the work of internal control of the company, but also in the improvement of the work of each company, as well as within the work of external bodies from the environment to which financial reports are submitted in English, that is, within the work of corporations, especially international ones. In addition, the overall assurance and advisory function represent a key activity of financial management and control in the work of each company. This is of particular importance for the work and functioning of numerous legal entities. In this way, financial management and control contribute to the improvement of the company's business.

Keywords: English language, financial management and control, digitization, company operations, economy, digital platform.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SYNTHESIS OF COPPER OXIDE NANOPARTICLES FOR EFFICIENT PHOTOCATALYTIC TREATMENT OF WASTEWATER

ROGUAI Sabrina

1Department of science of matter , Université Abbes Laghrour, Khenchela 40000, Algeria

ABSTRACT

Today, wastewater treatment and the sanitation of potable water supplies are major concerns. Among the most recent advances in water treatment, advanced oxidation processes (AOP) are solutions allowing the mineralization in an aqueous medium of organic molecules that are toxic to the ecosystem. heterogeneous photocatalysis. It is a photo-sensitized reaction based on the adsorption of light radiation by the catalyst, generally a semiconductor using CuO. It has the advantage of not introducing chemical compounds other than CuO into the medium to be treated. In this study, the copper nanoparticles were synthesized by a simple co-precipitation method which was obtained by heating at 80°C for photocatalytic application. The microstructural characterization of the nanopowder obtained was performed using X-ray diffraction (XRD) and SEM microscopy. XRD studies demonstrated that the formation of the CuO monoclinic phase and the average grain size of CuO crystallite was found to be 30 nm. SEM images indicate the morphology as a three-dimensional flower-like structure was successfully prepared for subsequent degradation of methylene blue (MB).

Keywords: CuO NPs; X-ray diffraction; SEM; Photocatalytic, wastewater. Location, date, signature:

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EFFECTS OF BRAND DIFFERENTIATION STRATEGIES ON CUSTOMER LOYALTY: A STUDY OF BAKERY PRODUCTS IN NORTH CENTRAL NIGERIA

Dr. Eze Ikechukwu Bernard

Department of Management Science, Nigeria Police Academy, Wudil Kano State, Nigeria

ORCID numbers: 0000-0001-6568-9660

ABSTRACT

The study assessed the effects of differentiation strategies on customers loyalty to bakery products with emphasis on breads in the North Central Nigeria. The research specifically investigated how quality and packaging as dimensions of differentiation affect customers purchasing behaviour and therefore loyalty in terms of trust and repeat purchase of various types of bread produced and marketed in the region. The research was a survey study anchored on mixed research method. The population for the research was 560 respondents which also served as the sample size for the research. The 560 respondents were shared equally though judgmental sampling to the six states and Federal Capital territory Abuja (FCT) that constitute North Central Nigeria – Benue, Kogi, Nasarawa, Plateau, Niger, Kwara, and FCT with each having 80 respondents. Individual respondents from each state were randomly selected through convenience sampling technique. Questionnaire formed the data collection instrument for the research. The data collected were analyzed with a statistical tool – Analysis of Variance (ANOVA) with the assistance of Statistical Package for Social Sciences (SPSS) version 22. At the end of the research, the result revealed that all the variables under investigation – quality and packaging positively and significantly affected customers loyalty in terms of their trust and repeat purchase of the various types of bread in the region. Based on the findings, the research concluded that differentiation strategies are strong determinants of customers loyalty to bread in the North Central Nigeria and by extension, Nigeria in general. Producers and marketers of bread products in the region were therefore advised to give serious attention to differentiation strategies in their marketing decisions in order not only to attract and convince customers to patronize their products but also to retain them for future transactions.

Key words: Product differentiation, customer loyalty, quality, packaging, trust, repeat purchase.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE IMPACT OF DESERTIFICATION ON SOCIOECONOMIC FACTORS IN THE REGION OF THE M'CIF, ALGERIA

Y. Abdou¹, Dja.Madani², S.Kachef³, Dj.Alkam⁴

*1 University of Biskra 07000 (Algeria), Department of Architecture, Biskra 07000 (Algeria), Build Enveronment Resiliance Lab.University MOHAMED KHIDER, Biskra (Algeria),
2University of M'Sila, Department of Agricultural Sciences, Faculty of Sciences BP 166 Echbilja, 28000, M'Sila (Algeria)*

<https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0002-8957-2464>.

3 University of SETIF 19000, , Department of Architecture

4 University of Guelma 21000 , Department of Architecture

ABSTRACT

Socio-economic factors have significant effects on desertification. It is manifested by the destruction of production bases, the decline of the social system and the decrease in the population. Like other Algerian steppe cities, the city of M'Cif is facing alarming desertification which leads to the degradation of natural resources and the modification of land use. The city has become a land of plant production relying on deep groundwater. However, unsuitable development methods have changed the region and contributed to the problems of desertification and secondary salinization. In this context, due to the lack of research in this area, it is necessary to assess the socio-economic aspects of the effects of desertification. The analysis includes measuring the effects of degradation on living conditions. To do this, an in-depth documentary research was conducted on the study region based on the literature review. The study includes a series of surveys with 259 informants. The results show a bad situation due to the decline in agricultural results.

Keywords: Algeria, M'Cif, desertification, aspect, socioeconomic.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BRIDGING THE GAP IN FINANCIAL REPORTING: DETERMINANTS OF XBRL ADOPTION IN OMANI ACCOUNTING FIRMS USING THE TOE FRAMEWORK

Nithya Ramachandran [0000-0002-5061-4591], Tasnim Al Barwani, Shima Al-Mahmoudi, Salma Al Hajri and Maryam Al-Hashamiya

¹ *Senior Lecturer, Department of Business Studies*

²⁻⁵ *Bachelor student, Department of Business Studies, University of Technology and Applied Sciences – Ibra, Sultanate of Oman.*

ABSTRACT

The adoption of eXtensible Business Reporting Language (XBRL) is revolutionizing financial reporting by improving data accuracy, transparency, and regulatory compliance. Despite its advantages, XBRL adoption remains inconsistent, particularly in emerging economies like Oman, where firms face technological, organizational, and environmental challenges. This study examines the key determinants of XBRL adoption in Omani accounting firms using the Technology-Organization-Environment (TOE) framework. A quantitative research approach was employed, collecting primary data from accounting firms through a structured questionnaire. The findings indicate that technological infrastructure limitations, high implementation costs, lack of employee training, and regulatory uncertainty are major barriers to XBRL adoption. Additionally, organizational factors, such as leadership commitment, financial readiness, and resistance to change, significantly impact adoption decisions. From an environmental perspective, regulatory pressure and stakeholder demand play a crucial role, though government support and competitive pressures remain weak motivators. Despite these barriers, firms recognize that XBRL enhances financial reporting efficiency, facilitates regulatory compliance, and reduces long-term costs. The study recommends government incentives, regulatory mandates, and comprehensive training programs to support adoption. Additionally, accounting firms must invest in IT infrastructure, leadership awareness, and workforce digital skills to leverage XBRL effectively. By addressing these challenges, policymakers and accounting professionals can create a smoother transition to XBRL, ensuring its successful integration into financial reporting frameworks. This research provides valuable insights for regulators, technology providers, and accounting firms seeking to promote digital transformation in financial reporting.

Keywords: XBRL Adoption, Financial Reporting, TOE Framework, Accounting Firms, Oman

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE CHALLENGES OF MARKET ORIENTATION FOR FRUIT FARMERS – THE CASE OF THE DIBRA REGION

Edisela Mena

Logos University College - Department of Management

ABSTRACT

The lack of farmers' orientation towards the market and exports has resulted in unstable income for both farmers and the national economy. Therefore, greater attention is needed to identify the factors that influence farmers' inclination to orient themselves towards the market.

The aim of this research is to identify the socio-economic determinants that influence the tendency of Albanian fruit producers to orient themselves towards the market. The study is based on a structured survey. The survey was conducted in the most productive fruit-growing region of Albania, Dibra. A total of 94 apple farmers were randomly selected and personally interviewed. To identify the factors that influence farmers' inclination to orient themselves towards the market, the linear regression method was used.

The findings of this study show that family size, education level, the size of the cultivated land with the main product, cooperation with other farmers, and consultation with agronomists are the dominant variables that positively influence farmers' tendency to orient themselves towards the market. On the other hand, age, total land size, and ownership of transportation equipment negatively influence farmers' inclination to orient themselves towards the market.

Keywords: market orientation, value chain, supply chain, transaction cost, linear regression analysis.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ASSESSMENT OF THE CONTRIBUTIONS OF DIFFERENT TEACHING METHODS TO STUDENTS' MATHEMATICS ACHIEVEMENT

Olutayo Toyin OMOLE

ORCID No: <https://orcid.org/0000-0002-6687-2923>

Babatunde Kasim OLADELE

ORCID No: <https://orcid.org/0000-0002-2165-5298>

Omotayo Kabiru LIGALI

ORCID No: <https://orcid.org/0009-0000-5423-9277>

Institute of Education, University of Ibadan, Nigeria

ABSTRACT

Students' level of learning and knowledge of mathematics has been a great concern in recent times in secondary school education. This study, therefore, investigated how the teachers' teaching approaches correlate and contribute to junior secondary school students' mathematics achievement in Lagos State, Nigeria. The study adopted a correlational research design. The stratified sampling technique was used to select 30 junior secondary schools from the state's six educational districts and a simple random sample technique was used to choose 900 students from these selected schools. Data was collected using the Teacher Teaching Methods Questionnaire ($r = 0.76$) and the Mathematics Achievement Test ($r = 0.71$). Data analysis was done using multiple regression with a significance level of less than 0.05. Combining all teachers' teaching methods (demonstration, group discussion/cooperative learning, lecture, discovery, and project) resulted in a multiple correlation coefficient (R) of 0.237. The combination of independent variables explained the variance in the dependent variable, as indicated by the adjusted R^2 of 0.051. Among the teaching methods considered, the group discussion/cooperative learning method ($\beta = .219$, $t = 5.217$) and lecture method ($\beta = .094$, $t = 2.082$) positively and significantly contributed to students' mathematics achievement. It is therefore important for mathematics teachers to identify and adopt the best methods to teach the subject.

Keywords: Teachers' teaching methods, Student's Mathematics achievement, Teaching of Mathematics

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

STRATEGIC PUBLISHING: CHOOSING A JOURNAL TO INCREASE RESEARCH VISIBILITY

Svitlana TRYBUKH

Kherson State Agrarian and Economic University, Scientific library, Kherson, Ukraine

ABSTRACT

Today, the issue of strategic publishing and the importance of choosing the right journal to increase the visibility of research is relevant. This is becoming a critical factor that determines the effectiveness of knowledge dissemination. To increase visibility, it is necessary to pay attention to the following: impact factor, journal rating, relevance of the journal to the research topic, and availability of the journal for scientists (Open Access). The demand for open-access journals is growing every day, the advantages of which are: 1) the opportunity to study the latest research results in various fields of science for free on an ongoing basis; 2) the openness of important information contributes to the acceleration of scientific progress, the rapid exchange of knowledge between scientists from all over the world; 3) the texts of published studies can be read, stored, and used for the development of science; 4) the opportunity for the author to familiarize the majority of scientists and researchers with his works, increase his authority and prestige; 5) the opportunity for the author to increase his citation index; 6) the ability to attract sponsors to finance new projects and conduct additional experiments; 7) the ability to find like-minded people to conduct research and write a scientific paper in co-authorship.

To increase the visibility of scientific work, not only the choice of journal is important, but also the correct preparation of the study. Keywords and SEO optimization play a role here. Using relevant keywords in the title, abstract, and text of the article helps improve visibility in search engines. Articles that are easy to find are more often cited and discussed. Alternative metrics (Altmetrics) that assess the article's impact based on mentions in social networks, news resources, and blogs are becoming increasingly important. A strategic approach to choosing a journal and effective dissemination of research is crucial for increasing scientific impact. Each stage requires careful planning and informed decisions, from choosing a journal to promoting the work.

Keywords: Libraries, Strategic Publishing, Research Visibility.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SUSTAINABLE BRACKISH WATER REMOVAL TECHNOLOGIES IN COASTAL REGIONS OF BANGLADESH

Abdullah Al Numan^{1*}, Abdullah Al Fayed², Mohammad Ali Hossain³, Morshedul Alam Rafi⁴, MD Helal Uddin^{4*} and Mohammad Nur-E-Alam⁵

¹*Machine Design, Manufacturing and Automation Engineering, Yangzhou University, 99XQ+JXJ, Hanjiang District, Jiangsu, China, 225012.*

²*Department of Physics, University of Dhaka, Nilkhet Rd, Dhaka 1000, Bangladesh.*

³*Department of Textile Engineering Management, Bangladesh University of Textiles, 92 Shaheed Tajuddin Ahmed Ave, Dhaka 1208, Bangladesh.*

⁴*Department of Civil Engineering, Ahsanullah University of Science and Technology, 141 & 142, Love Road, Tejgaon, Dhaka, 1208, Bangladesh*

⁵*Institute of Sustainable Energy, Universiti Tenaga Nasional, Putrajaya Campus, Jalan Kajang, 43000 Kajang, Selangor.*

ABSTRACT

Coastal regions of Bangladesh, particularly Chittagong, face severe brackish water intrusion, threatening freshwater availability and agriculture. About 62% of coastal water is highly saline, with underground water TDS levels ranging from 2000 to 7000 mg/L. Approximately 45 million people in coastal and isolated areas rely on underground water for drinking and cooking, with the cost of pure drinking water at 0.0022 USD/L. This review explores sustainable brackish water removal technologies, focusing on cost-effective and energy-efficient methods. Various treatment approaches, including reverse osmosis, electro dialysis, solar desalination, and membrane filtration, are analyzed based on efficiency, feasibility, and environmental impact. Emerging nature-based solutions like constructed wetlands and biochar filtration are also discussed. Challenges such as energy requirements, operational costs, and long-term sustainability are highlighted. The study provides insights for optimizing water purification strategies and supporting policy development for sustainable freshwater management in Bangladesh's coastal regions.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INDUSTRIAL WASTE AND WATER CONTAMINATION: LEGAL REMEDIES AND PUBLIC HEALTH CONSEQUENCES

Priscilla Rebecca Rodrigues¹

¹Research Scholar, Department of Law, Himalayan University, Itanagar, Arunachal Pradesh, India

ORCID ID: 0009-0002-0340-3051

Dr. Geeta Shrivastava²

²Research Supervisor, Department of Law, Himalayan University, Itanagar, Arunachal Pradesh, India

ABSTRACT

Water contamination due to industrial waste is a critical environmental and public health issue. Industrial effluents, containing hazardous chemicals and toxic substances, significantly degrade water quality, leading to severe health and ecological consequences. This paper examines the legal frameworks governing industrial waste disposal, their enforcement mechanisms, and the resulting consequences on public health. It explores how ineffective regulatory compliance and enforcement failures contribute to ongoing pollution, exacerbating risks such as waterborne diseases, heavy metal toxicity, and endocrine disruption. Furthermore, the paper highlights regulatory gaps and assesses judicial interventions that have shaped environmental protection laws. By analyzing case studies from different jurisdictions, this study underscores the urgent need for a strengthened legal framework, enhanced monitoring mechanisms, and public participation in pollution control. Policy recommendations include stricter regulatory enforcement, technological innovations in waste treatment, and corporate social responsibility initiatives to mitigate the impact of industrial pollution on water resources and public health.

Keywords: Industrial waste, Water contamination, Public health, Legal remedies, Environmental law

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INFLUENCES OF NON-LINEAR THERMAL RADIATION AND CATTANEO-CHRISTOV HEAT AND MASS FLUXES ON ELECTRICAL CONDUCTIVITY OF JEFFREY TERNARY HYBRID NANOFLUID FLOW

*Asfaw Tsegaye Moltot*¹

<https://orcid.org/0000-0001-7610-4058>

*Eshetu Haile Gorifie*², *Gurju Awgichew*³, *Hunegnaw Dessie*³

^{1,2,3} *Bahir Dar University, College of Science, Department of Mathematics, Bahir Dar, Ethiopia.*

ABSTRACT

This study investigates the three-dimensional flow of a Jeffrey ternary hybrid nanofluid over a stretching sheet, incorporating nonlinear thermal radiation, magnetic field, permeable porous medium, chemical reaction, suction parameter, nanoparticle volume fraction, joule heating, and time relaxation effects using the Cattaneo-Christov model for heat and mass flux. The energy and concentration equations are analyzed to evaluate the impact of thermophoresis and Brownian motion. Ternary hybrid nanofluids, consisting of *Cu*, *Ag*, and *Al₂O₃* nanoparticles suspended in *C₂H₆O₂* are explored for their potential to enhance thermal transport in critical industrial applications such as automotive engines, solar energy systems, aerospace technologies, and electronic cooling systems. By introducing a similarity variable, the complex partial differential equations are transformed into ordinary differential equations. The solutions to these equations are then obtained using MATLAB's *bvp4c* function method, which is designed to solve boundary value problems efficiently. The findings reveal that ternary hybrid nanofluids significantly enhance heat transfer rates compared to both hybrid and conventional nanofluids, with nanoparticle concentrations directly improving thermal conductivity, leading to a higher local Nusselt number. Additionally, the temperature profile and thermal boundary layer thickness increase due to Joule heating, Brownian motion, non-linear radiation, and thermophoresis effects. Notably, the study finds that increasing the stretching ratio, Deborah number, and thermal relaxation time results in a reduction in temperature distribution. This work offers novel quantitative insights into the effects of ternary hybrid nanofluids, highlighting their superior heat transfer capabilities in comparison to mono, hybrid nanofluids, and ternary hybrid nanofluids, providing valuable data for optimizing industrial thermal management systems. The results are validated against existing literature, showing excellent agreement, and comprehensive graphical and tabular data are presented to illustrate the influence of various physical parameters on heat and mass transfer dynamics.

Keywords: Jeffrey fluid, ternary nanofluids, stretching sheet, Cattaneo-Christov heat and mass flux, three- dimensional flow, non-linear thermal radiation

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INDUSTRY 4.0: ANALYZING RETURN ON INVESTMENT AND MANAGING TECHNOLOGICAL OBSOLESCENCE

M₁A. BECHCHAR, M₂A. SOULHI*, M₃O. AKOURRI

FST de Tanger Université Abdelmalek Essaâdi

* Ecole Nationale Supérieur de Mines de Rabat

ORCID₂ : 1 0000-0003-3285-2040. 20000-0003-1904-513X ID : 42162322200

ABSTRACT

This article delves into the pivotal concepts of Return on Investment (ROI) and Technological Obsolescence in the context of Industry 4.0, offering a comprehensive understanding and strategic insights for successful implementation.

The section on ROI provides a clear definition within the industry 4.0 framework, supplemented by case studies showcasing successful applications of 4.0 technologies and an analysis of influential factors shaping ROI calculations. Moving to Technological Obsolescence, the article explores the different types of obsolescence and deliberates on the rapid pace of technological evolution in Industry 4.0, discussing potential impacts on ROI.

Strategies for Managing Technological Obsolescence are outlined, emphasizing proactive approaches to anticipate and navigate obsolescence challenges, highlighting the critical role of technological infrastructure flexibility. Real-world case studies further illustrate successful obsolescence management practices.

Integration of ROI and Technological Obsolescence Management forms a key focus, elucidating the relationship between ROI and technological lifespan. The article provides guidance on optimizing ROI while minimizing risks associated with obsolescence, underscoring the significance of long-term strategic planning. Future perspectives for Industry 4.0 are discussed in terms of evolving ROI dynamics and ongoing advancements in obsolescence management.

Keywords: Return, On Investment ROI, Obsolete, industry 4.0.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EVALUATING PHARMACOLOGICAL STRATEGIES FOR MANAGEMENT OF ORTHOSTATIC HYPOTENSION

Farzan Ali

Hajvery University Euro Campus, Lahore

Zia Ullah

Hajvery University Euro Campus, Lahore

Muhammad Atta-ul-Mustafa

Hajvery University Euro Campus, Lahore

Hafiz Muhammad Shoaib

Hajvery University Euro Campus, Lahore

Sami Ullah

Hajvery University Euro Campus, Lahore

Supervisor:

Dr. Nabiha

Hajvery university, Euro campus, Lahore, Pakistan

Dr. Mah-Ru-Nisa Atif

ABSTRACT

The purpose of this research was to extensively examine the orthostatic hypotension (OH), a condition characterized by a drop in blood pressure upon standing. This paper highlights the prevalence of orthostatic hypotension, particularly in elderly populations and those with underlying conditions like diabetes and Parkinson's disease. Orthostatic Hypotension is classified into further types such as systolic, diastolic, neurogenic, cardiogenic, and mixed, based on its etiology and clinical severity. Symptoms range from dizziness and fatigue to blurred vision and cognitive issues, with severe cases leading to falls and reduced quality of life.

This study identifies diagnostic approaches, including tilt-table testing, and outlines both non-pharmacological and pharmacological treatments. Non-drug strategies, such as increased fluid intake, compression garments, and sleeping with an elevated head, aim to mitigate symptoms. Pharmacological options like midodrine, fludrocortisone, and droxidopa are discussed, though these may cause side effects like supine hypertension. Research into the effectiveness of these treatments is ongoing, with mixed results on symptom improvement and long-term benefits.

The methodology includes a survey conducted in public and private hospitals, utilizing questionnaires to assess OH's impact on patients' daily lives. Data from 200 participants highlight symptom prevalence, severity, and the condition's interference with activities like work and driving. Statistical analysis underscores significant associations between OH symptoms and patient demographics. The data collected from 200 healthcare practitioners highlights the absence of selfcare and adherence to medications by patients. It also emphasizes the need to spread awareness about orthostatic hypotension and to also create more diagnostic parameters for diagnosis of orthostatic hypotension.

Despite advancements, the study underscores the need for standardized diagnostic criteria, more robust clinical trials, and tailored interventions to improve patient outcomes and manage this debilitating condition effectively.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

UPLIFTING QUALITY OF LIFE IN IBS (IRRITABLE BOWEL SYNDROME). A HEALTH ORIENTED PERSPECTIVE

Sana Amjad

Hajvery University, Euro campus, Lahore, Pakistan

Sana Fatima

Hajvery University, Euro campus, Lahore, Pakistan

Shehzad Fareed

Hajvery University, Euro campus, Lahore, Pakistan

Qudrat Khan

Hajvery University, Euro campus, Lahore, Pakistan

Talha Zahid

Hajvery University, Euro campus, Lahore, Pakistan

Dr. Mah Ru Nisa Atif

Hajvery University, Euro campus, Lahore, Pakistan

Dr. Nabiha

Hajvery university, Euro campus, Lahore, Pakistan

ABSTRACT

A cross-sectional design was used to assess the possible hazards associated with Irritable Bowel Syndrome (IBS) parameters in who have a poor lifestyle habits and unhygienic diet in the Lahore area of punjab. Irritable Bowel Syndrome (IBS) is a chronic functional gastrointestinal disorder characterized by recurrent abdominal discomfort and altered bowel habits. This study aims to explore health-oriented strategies to enhance the quality of life for individuals living with IBS. Software programmes like ANOVA were used for analysis and enhance the accuracy of procedure. It yielded $P=0.02$, indicating that there are significant difference among groups. In our survey, 310 out of 400 participants were included in the study who have poor lifestyle habits and bowel problems. Participants were classified as rural ($n=52$) and urban ($n=348$). Among the respondents, 57.14% reported IBS symptoms, while 24% were unaware of their condition and had never consulted healthcare symptoms included abdominal pain (51%), bloating (28%), Furthermore, associated psychological symptoms included mood swings (60%), anxiety (40%), Notably, 40% of females reported dysmenorrhea with IBS. The findings highlight the significant impact of dietary modifications, stress management techniques, pharmacological interventions, and lifestyle adjustments. Data was collected through random surveys conducted at hospitals, clinic setups, health care centers. Despite challenges like limited resources and data constraints, this study underscores the importance of holistic management in improving the well-being of IBS patients adopting health-oriented perspectives through balance diet and physical activity. Future research may expand on these findings to develop more targeted and sustainable health interventions.

Keywords: Irritable Bowel Syndrome, Quality of Life, Dietary Modifications, Stress Management, Bowel movements, Health awareness

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

WHY DRINKING ALCOHOL IS FORBIDDEN IN SCIENCE

Fawwwaz Hizzam SAPUTRA

Faculty of Economics and Islamic Business, UIN K.H.Abdurrahman Wahid Pekalongan, Indonesia

<https://orcid.org/0009-0000-1815-7717>

Muhammad Rikzam KAMAL

Faculty of Economics and Islamic Business, UIN K.H.Abdurrahman Wahid Pekalongan, Indonesia

ABSTRACT

There are several things that prohibit drinking alcoholic beverages that make the side effects too deep for the health of the body, especially in terms of both medical and science. Alcohol, as contained in wine, can cause various negative impacts on the human body. In the short term, there are several indicators of damage in the body including Brain Damage, which can damage brain cells and disrupt brain function. Nervous System Disorder, which can disrupt the nervous system and cause impaired coordination, balance, and vision Liver Disease, which can cause liver inflammation and long-term liver damage. And there are many more bad things that happen, therefore we as smart young people must be able to have a clear mindset in determining the good and bad of a good thing for all of us. It would be nice to start life with a sense of self-consciousness about physical and spiritual health. And when we relate to the pattern of religious viewpoints regarding things that can damage the body such as alcohol, it is haram and we must always understand each other.

Keywords: Alcohol, Appeal, and Health.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

UTILIZATION OF WASTE PLASTIC AS A COAGULANT/FLOCCULANT IN WASTEWATER TREATMENT

Muhammad Shuaibu Maiwada And Usman Abdulmalik

Umaru Musa Yaradua University, Katsina Faculty Of Natural And Applied Science Department Of Pure And Industrial Chemistry

ABSTRACT

This study investigates the potential application of waste plastic as a coagulant and flocculant in wastewater treatment, particularly for the removal of heavy metals. The research aims to assess the feasibility, effectiveness, and environmental implications of repurposing waste plastic as a sustainable treatment alternative. The methodology involves laboratory experiments where waste plastic samples were processed, standardized, and applied to synthetic wastewater containing lead (Pb^{2+}), chromium (Cr^{3+}), and copper (Cu^{2+}) at varying concentrations. The experimental setup included the preparation of stock solutions, determination of optimal dosage, and measurement of heavy metal removal efficiency using Atomic Absorption Spectroscopy (AAS). The findings indicate that waste plastic exhibits significant potential in heavy metal removal, with degradation efficiencies reaching up to 73%. Comparative analysis between different plastic samples revealed slight variations in performance, emphasizing the need for further optimization. Statistical analysis confirmed that factors such as plastic dosage, metal ion concentration, and pH levels play crucial roles in coagulation and flocculation efficiency. The study underscores the environmental benefits of utilizing waste materials for wastewater treatment, aligning with principles of circular economy and resource conservation. Further research is recommended to explore the underlying mechanisms, optimize treatment conditions, and assess long-term stability and scalability. The findings contribute to the development of cost-effective and sustainable wastewater treatment solutions, offering an innovative approach to addressing both water pollution and plastic waste management challenges.

Keywords

Waste plastic, wastewater treatment, coagulation, flocculation, heavy metal removal, sustainability, circular economy, environmental remediation, plastic repurposing, water pollution control, atomic absorption spectroscopy (AAS), polymer-based treatment, cost-effective treatment.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EFFECTS OF ACTIVE BASED LEARNING ON GEOGRAPHY STUDENTS' ATTITUDE AND ACHIEVEMENT IN ENVIRONMENTAL EDUCATION AMONG TERTIARY INSTITUTIONS IN PLATEAU STATE, NIGERIA

Hannah Nathaniel Shamle, Hulda Maxwell Davwet

Department of Science and Technology Education

University of Jos, Jos, Nigeria.

ABSTRACT

This study determined the effects of active based learning on Geography students' attitude and achievement in environmental education among tertiary institutions in Plateau State, Nigeria. The high rate of deforestation for domestic, commercial and agricultural purposes that had led to various environmental problems, the need to create awareness of the ravaging effect of the problems, the negative attitude and the failure of students in Environmental education prompted the conduct of the study. In order to achieved that, the study made use of four objectives, four research questions and four hypotheses. Quasi-experimental research design, particularly the pretest-posttest control group design without randomization was adopted for the study. The sample is made of 84 students (38 in experimental and 46 in control groups). Three experts validated the instruments used for data collection. Cronbach Alpha determined reliability of the instruments where reliability index of 0.91 was obtained for EEAT and 0.83 for EEAQ. The data was analyzed using mean, standard deviation and ANCOVA where computation was with SPSS. The results revealed that those whose learning process was Active Based had mean achievement of 84.87 and attitude mean of 143.71 in their post-test. While those with Lecture method had mean achievement of 50.87 and attitude mean of 112.15 in their post-test. ANCOVA result showed p-value of 0.000 which is less than 0.05 level of significance indicating that the differences between the students in their attitude and achievement was significant. It was concluded that Active Based Learning enhances high level of participation of the students in the learning process of Environmental Education leading to students' development of positive attitudes towards its study as well as achieving high marks in their post-test. Active Based Learning was recommended for use by Geography teachers to teach all aspects of Geography and other courses in tertiary institutions and that Environmental Education is to be included in the curriculum of other disciplines.

Key Words: Environmental Education, Active Based Learning, Attitude, Achievement, and Tertiary Institutions

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE ROLE OF MATHEMATICS IN ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Kishore

Department of Computer Science and Business Systems

R.M.K Engineering College, Tamil Nadu, India.

Dr. P. Suganthi

Department of Mathematics

R.M.K Engineering College, Tamil Nadu, India.

ABSTRACT

Mathematics serves as the backbone of Artificial Intelligence (AI), shaping its algorithms, decision-making processes, and learning capabilities. From linear algebra powering neural networks to calculus optimizing model performance, mathematical principles guide AI at every level. Probability and statistics enable machines to reason under uncertainty, while discrete mathematics and graph theory structure complex data relationships. Optimization techniques refine AI efficiency, ensuring faster convergence and improved accuracy. This paper explores the indispensable role of mathematics in AI, emphasizing how mathematical frameworks drive innovation in machine learning, deep learning, and beyond. A deep mathematical understanding is not just a tool but a necessity for advancing AI toward greater intelligence, interpretability, and real-world applicability.

Keywords: Mathematical Foundations, Artificial Intelligence, Linear Algebra, Probability and Statistics, Optimization, Machine Learning, Neural Networks

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TOGETHER AGAINST POVERTY: A CALL TO ACTION

Bagavath Gokul.K.R, Student

Department of Computer Science and Business Systems

R.M.K Engineering College, Tamil Nadu, India.

Dr. P. Suganthi, Mentor

Department of Mathematics

R.M.K Engineering College, Tamil Nadu, India.

ABSTRACT

Poverty remains one of the most pressing challenges facing humanity today, affecting billions of people worldwide. The vision of a world without poverty is not just an idealistic dream; it is a necessity for sustainable development and social justice. Eradicating poverty is essential for fostering economic growth, improving health outcomes, and ensuring access to education. To achieve a poverty-free world, we must address its root causes, including inequality, lack of access to quality education, and inadequate healthcare. Empowering individuals through education and vocational training can equip them with the skills needed to secure stable employment and break the cycle of poverty. Additionally, promoting inclusive economic policies that provide equal opportunities for all, regardless of their background, is crucial. Governments, non-profit organizations, and the private sector must collaborate to create comprehensive strategies that target poverty alleviation. This includes investing in social safety nets, improving infrastructure, and ensuring access to essential services. Furthermore, fostering community-driven initiatives can empower local populations to take charge of their development. Ultimately, a world without poverty is achievable through collective action and commitment. By prioritizing the eradication of poverty, we can create a more equitable society where everyone has the opportunity to thrive. This vision not only enhances individual lives but also contributes to global stability and prosperity, paving the way for a brighter future for generations to come.

Keywords: Eradication, Inequality, Empowerment, Collaboration, Sustainability

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

GAME THEORY AND STRATEGIC DECISION MAKING

Ashnika G, Student

Department of Computer Science and Business Systems

R.M.K Engineering College, Tamil Nadu, India.

Dr. P. Suganthi, Mentor

Department of Mathematics

R.M.K Engineering College, Tamil Nadu, India.

ABSTRACT

Game theory is a mathematical theory of strategic interaction between rational decision makers. Game theory studies how people or groups choose in competitive or cooperative situations. It predicts the outcomes of those interactions. Key ideas in game theory are: Nash equilibrium, dominant strategies, and the prisoner's dilemma. Nash equilibrium is when no player can gain by changing their strategy. Dominant strategies are the best actions for a player, no matter what the competitor does. The prisoner's dilemma shows that rational players may not cooperate. It's their best choice, but they may not do it. The paper describes game theory's core concepts. It covers their use in economics, political science, and psychology. Economics uses game theory to describe competition in markets, auctions, and bargaining. Political scientists use game theory to study voting, international relations, and conflict management. In psychology, game theory describes human actions, decision processes, and social interaction.

This paper will show how to use real-world examples in game theory. It can help predict and an behaviour. It also aids in decision-making and strategy. Game theory aids in creating strategies for both competitive and cooperative situations.

KEYWORDS: Game theory, Nash equilibrium, dominant strategies, prisoner's dilemma, strategic decision-making etc.....

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Ba-FeNi- HEXAALUMINATE NEW CATALYSTS FOR OXIDATIVE COUPLING OF METHANE

N.B.Touahri^{a, b}, A. Benadda^b, J.P.Holgado^c

^{a)} Faculté des Sciences, Université M'hamed Bougara, Boumerdès, FS (UMBB) Avenue de L'Indépendance Boumerdès, 35000.

^{b)} Laboratoire Chimie de Matériaux, Catalyse et Environnement, Faculté de chimie USTHB BP32, El Alia, Bâb Ezzouar Alger

^{c)} Instituto de Ciencia de Materiales. Química Inorgánica, (CSIC-Univ. De Sevilla), Av. Américo Vespucio, 49. 41092 Sevilla, Spain.

ABSTRACT

Solid-state reaction synthesis methods based on calcination and grinding have been used to produce hexaaluminates. However, these techniques lead to low specific surface areas ($\leq 1 \text{ m}^2/\text{g}$) due to high temperatures ($> 1400^\circ\text{C}$) and low catalytic activity. New methods have been developed to overcome this problem. Depending on the preparation method used, it is possible to obtain catalysts with different morphologies, phases of varying compositions, systems with greater or lesser metal-support interactions and consequently different catalytic activity and stability.

A series of Ni, Fe,-modified hexaaluminates $\text{BaM}_x\text{Al}_{12-x}\text{O}_{19-x}$ ($\text{M}=\text{Fe}, \text{Ni}; x=0.15$) were prepared by the citrate method. The solids are calcined in air at different temperatures $T=1000^\circ\text{C}$ and 1200°C for 5h and investigated for OCM.

The oxidative coupling reaction of methane (OCM) is generally a heterogeneous catalytic process with the aim of obtaining ethane and ethylene by transforming methane into more valuable products from a chemical and energetic point of view.

The physico-chemical properties of the solids were investigated using XRD, BET, TPR, ATG/DSC, SEM and XPS.

Key words: OCM, Nickel, Iron, Hexaaluminates, High Surface Area

References

- [1] A.Docter, A.Lamm, J.power Sources 84(1999)194.
[2] L.F.Brown, Int.J.Hydrogen Energy 26(2001)381.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

CLIMATE RESILIENCE: A PATHWAY TO SUSTAINABLE COMMUNITIES

G. Leela krishna , Student

Department of Computer Science and Business Systems

R.M.K Engineering College, Tamil Nadu, India.

Dr. P. Suganthi, Mentor

Department of Mathematics

R.M.K Engineering College, Tamil Nadu, India.

ABSTRACT

As the impacts of climate change become increasingly evident, the need for climate resilience has emerged as a critical component of sustainable development. This paper explores the concept of climate resilience and its significance in fostering sustainable communities. We define climate resilience as the ability of communities to anticipate, prepare for, respond to, and recover from climate-related hazards while maintaining essential functions and structures. Through a comprehensive review of case studies and best practices, we identify key strategies that enhance resilience, including the integration of green infrastructure, community engagement, and adaptive governance. The role of local knowledge and stakeholder collaboration is emphasized as vital for developing tailored solutions that address specific vulnerabilities.

Furthermore, we discuss the importance of policy frameworks that support resilience-building initiatives, highlighting the need for investment in sustainable technologies and practices. By fostering a culture of resilience, communities can not only mitigate the impacts of climate change but also thrive in the face of uncertainty. This paper ultimately argues that climate resilience is not merely a response to climate change but a proactive pathway to achieving sustainable development goals, ensuring that communities are equipped to face future challenges while promoting social equity and environmental stewardship.

Keywords: Climate Resilience, Sustainable Communities, Climate Change, Vulnerability, Green Infrastructure, Adaptive Governance

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BUSINESS ETHICS AND ETHICAL MANAGEMENT PROGRAMS

Dr.Venet Shala¹ Dr.Demir Lima² Dr.Halil Bajrami³

¹Faculty of Economics, University of Prizren " Ukshin Hoti ", Prizren, Kosovo

²Corresponding author, Faculty of Economics, University of Prizren " Ukshin Hoti ", Prizren, Kosovo

³Faculty of Law, University of Mitrovica "Isa Boletini ", Mitrovica, Kosovo

ABSTRACT

The purpose of this paper this making is the give a description the other useful from field current the scholarship in business ethics and the suggest how these field can ve the important about researches that working in discipline the other the business. We try the paint the a picture the a discipline the healthy, full of controversy, discussions the rich highbrow and the beginnings of some traditions research. For the started, we examine how is common practice the thinking about ' business ' and ' ethics ' as entities the special and we suggest how such a ' separation thesis ' can the use about the diagnosed problems in a took disciplines business. Then we examine literature about the agency and corporate responsibility that in doubt whether a corporation can the it is said to be normally responsible, in the same order that agents moral individual can the held responsible, and we look a tradition explorative in and developmental of ' theory' of the parents the interested ' ' that pierce business disciplines.

Benefits of the programs the ethics they include behavior reduction of the improper and protect extra the organization their compalints by employees, when this the last perceives that the organization it is unfair their his / her. However, in order that ethics programs to be the successful, support managerial and modeling the play list is lot the important. In in fact exists a group the whole research that prove that organizations yes document more and more lot their programs ethical about the harmonized behavior within organization and also yes go ahead about the developed systems about implementation of the same . Implementation the program the ethics is a example the clear the organization thate are lot of the clear in communication of that that expect by by employee relations.

Then we examine two about contemporary in business ethics: (1) Business ethics international; and , (2) ethics environmental and Business , and we end with suggestions about other useful question extra research .

Keywords: business ethics, ethical programs, communication, ethical management

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MOLECULAR DOCKING ANALYSIS OF PESTICIDE INTERACTIONS WITH AMP-ACTIVATED PROTEIN KINASE RECEPTOR: IMPLICATIONS FOR DIABETES AND METABOLIC DYSREGULATION

Pushpendra Soni, Shom Prakash Kushwaha*, Syed Misbahul Hasan

Faculty of Pharmacy, Integral University, Dasauli, Kursi Road, Lucknow, Uttar Pradesh, 226026, India.

ABSTRACT

Diabetes mellitus is a chronic metabolic disorder and is associated with insulin resistance along with an inability to regulate the metabolism of glucose. AMPK plays a major role in regulating glucose homeostasis, thereby being an excellent target for the treatment of diabetes mellitus. This study includes performing a molecular docking analysis of pesticides against the receptor of AMPK (PDB: 4ZHX) using the LibDock algorithm available in Discovery Studio. The aim was to determine their binding affinity and compare their interactions with standard ligands known to activate AMPK. Most pesticides tested exhibited significant binding interaction with the receptor of AMPK, with a few of the pesticides exhibiting significantly higher binding affinities compared to standard ligands. Key interacting forces implicated include hydrogen bonding, hydrophobic interactions, and π - π stacking; such potentialities offer a great deal of modulation of AMPK. The calculated binding energies from the high-affinity pesticides suggest a likely effect on AMPK activation, which may influence metabolic dysregulation and hence associated toxicity to diabetes. The results obtained indicate an unanticipated biological effect of pesticides in metabolic pathways, which is considered essential for further exploration into their possible role in the pathophysiology of diabetes. In vitro and in vivo validations should be used in future research to validate biological relevance. It emphasizes the crucial role of molecular docking in ascertaining critical metabolic receptors involved in environmental chemicals and, subsequently, their relevance to health and therapeutic targets.

Keywords: Pesticide, Diabetes, Ampk Receptor, Docking Interactions, Metabolic Dysregulation

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE ROLE OF MATHEMATICAL APPLICATIONS IN BUDGETING AND FINANCE

Chilaka Deekshitha, Student

Department of Computer Science and Business Systems

R.M.K Engineering College, Tamil Nadu, India.

Dr. P. Suganthi, Mentor

Department of Mathematics

R.M.K Engineering College, Tamil Nadu, India.

ABSTRACT

Mathematical applications are vital in budgeting and finance. They provide strong frameworks for decisions, risk measures, and resource optimization. Tools like linear programming and statistical analysis help predict an organization's financial trends. They assess investment opportunities and manage uncertainties in a changing economy. These tools help create precise financial plans. They ensure efficient use of resources and cut waste. Mathematical models, like zero-based budgeting and variance analysis, help budget. This paper explores how math has changed modern finance. It focuses on corporate and personal finance. Real case studies show that math tools can: 1. Increase budgeting accuracy. 2. Improve investment strategies. 3. Mitigate risks. Use data insights to help stakeholders make better decisions. This will promote sustainable finance and boost economic growth. The study shows we must use math in finance. Its versatility can revolutionize budgeting for the complex global economy. This research urges using math to improve finance and resilience. It aims to optimize resources and achieve stability.

Keywords: Mathematical Applications, Budgeting, Finance, Optimization Models, Risk Management,

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

CRISPR-CAS IN PHARMACOGENOMICS: PRECISION GENE EDITING FOR PERSONALIZED DRUG RESPONSE AND THERAPEUTICS

Anju Ishwarya R, Kamaraj M*

Department of Biotechnology, Faculty of Science and Humanities,

SRM Institute of Science and Technology, Ramapuram Campus, Chennai 600089, Tamil Nadu, India

ABSTRACT

CRISPR-Cas technology has emerged as a transformative tool in pharmacogenomics, enabling precise gene editing to optimize drug responses based on individual genetic profiles. This review examines its applications in modifying drug-metabolizing enzymes, identifying pharmacogenomic biomarkers, correcting genetic variants linked to adverse drug reactions, and enhancing cancer therapeutics. CRISPR-mediated modifications of cytochrome P450 (CYP450) genes have demonstrated up to a 40% improvement in drug metabolism efficiency, reducing adverse reactions and optimizing therapeutic efficacy. Genome-wide CRISPR knockout and activation screens have identified over 200 novel drug-response genes, facilitating the discovery of new pharmacogenomic biomarkers. Furthermore, CRISPR-based correction of mutations associated with severe drug-induced toxicities has shown >80% restoration of normal cellular function, providing a potential therapeutic avenue for personalized medicine. In oncology, CRISPR applications have enhanced chemotherapy sensitivity by 2- to 5-fold, overcoming drug resistance mechanisms in preclinical studies. Despite these advancements, challenges remain in addressing the ethical and regulatory implications of CRISPR in pharmacogenomics. Off-target effects, occurring at frequencies between 0.1% and 1%, raise concerns about unintended genomic alterations. Additionally, the long-term safety and efficacy of CRISPR-based interventions require rigorous clinical validation. As research progresses, integrating CRISPR into pharmacogenomics has the potential to revolutionize personalized therapeutics by tailoring drug regimens to individual genetic backgrounds. However, its clinical application must be guided by stringent regulatory frameworks to balance innovation with safety, ensuring ethical and effective implementation in precision medicine.

Keywords: CRISPR-Cas technology, Pharmacogenomics, Gene Editing, Drug Metabolism, Personalized Medicine, Chemotherapy Resistance

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE INTERPLAY OF CORPORATE CULTURE AND FIDUCIARY DUTIES: A DUAL PERSPECTIVE

Pooja Shukla

Senior Lecturer, Hong Kong Metropolitan University, Hong Kong

ABSTRACT

This research paper explores the intricate relationship between corporate culture and fiduciary duties, emphasizing their dual influence on organizational effectiveness and ethical governance. As organizations navigate complex business environments, the interplay between a strong corporate culture and the adherence to fiduciary responsibilities becomes increasingly critical.

This study examines how corporate culture shapes directors' decision-making processes and ethical standards, while simultaneously analyzing how fiduciary duties reinforce or undermine cultural values within organizations.

The paper begins by defining key concepts, including corporate culture and fiduciary duties, and their relevance in contemporary corporate governance. It highlights the role of directors in establishing and promoting a culture that aligns with the organization's mission and ethical standards. Through a comparative analysis of various jurisdictions, including insights from common law and civil law systems, the research identifies best practices in fostering a positive corporate culture that supports fiduciary responsibilities.

Furthermore, the paper investigates the consequences of neglecting corporate culture on directors' ability to fulfill their fiduciary duties effectively. It discusses empirical evidence demonstrating that organizations with robust cultures tend to perform better financially and maintain higher levels of employee engagement. Conversely, weak corporate cultures can lead to ethical lapses and conflicts of interest, ultimately jeopardizing stakeholder trust.

Ultimately, this research underscores the necessity for directors to actively engage in cultivating a healthy corporate culture as part of their fiduciary obligations. By aligning cultural values with strategic objectives, organizations can enhance governance practices and drive long-term success. This paper contributes to the ongoing discourse on corporate governance by providing insights into how the interplay between corporate culture and fiduciary duties can be leveraged to create more resilient and ethically sound organizations.

Keywords: corporate governance, board of directors, corporate culture, fiduciary duties, common law

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MONETARY POLICY AND CREDIT GROWTH DYNAMICS: EVIDENCE FROM PANEL COINTEGRATION AND THRESHOLD REGRESSION

Yusuf Adeniyi Jamiu

Fountain University, Osogbo

<https://orcid.org/0009-0000-3915-4347>

ABSTRACT

This study investigates the nonlinear effects of monetary policy on credit growth across different economic cycles using advanced panel econometric techniques. By employing panel cointegration methods and threshold regression (Hansen's approach), we identify the asymmetric response of credit growth to monetary policy shifts. Additionally, dynamic panel GMM is used to control for endogeneity and heterogeneity among economies. The study utilizes panel data from emerging and developed economies, covering key monetary indicators such as interest rates, inflation, and money supply. The findings reveal threshold effects in credit expansion, where the impact of monetary policy varies significantly depending on economic conditions. These insights have important implications for policymakers, suggesting that a one-size-fits-all monetary policy approach may be ineffective in managing credit growth dynamics. The study contributes to the ongoing discourse on financial stability by demonstrating the importance of nonlinearities in monetary policy transmission. The results offer valuable guidance for central banks in designing more adaptive policy frameworks.

Keywords: Monetary Policy, Credit Growth, Panel Cointegration, Threshold Regression, Dynamic Panel GMM

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MULTI-COMPONENT EMPIRICAL EVALUATION SCALE FOR IMMERSIVE BEHAVIORAL INTERFACES

Abdelkrim Mebarki¹

¹*University of Science and Technology of Oran – Mohamed Boudiaf, Faculty of Mathematics and Informatics, Department of Computer Science, Oran, Algeria.*

¹*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-8273-8665>*

ABSTRACT

Virtual reality is an interactive, immersive computer simulation in real time. The key component of VR is immersion, which is a psychological state that allows a subject to transfer their perceptions from the physical world to the virtual world. The dimensions of this perception are often vision, sound and haptics, since the virtualization of olfactory and taste dimensions remain at the stage of development and research. This transfer of perception essentially aims to transfer the user's consciousness and immerse them in a virtual life moving away from the physical space-time and approaching the virtual space-time defined by the different actors and the decors defined in the virtual world.

This passage of perception and this transfer of consciousness is achieved by behavioral interfaces acting as physical gates to cross the limits of the physical and access virtual life. These interfaces are simple stimulus displays inducing the illusion of perception in a given dimension. Visual displays such as screens and head-mounted displays replace the physical light reflected by natural objects with direct emissions inducing the reconstruction of the virtual image. Sound displays which are loudspeakers replace the natural vibrations emitted by physical objects with artificially generated vibrations thus reconstructing a sound image. Haptic displays proceed in the same way to allow the brain to reconstruct a haptic image.

These behavioral interfaces differ in fields of perception, resolution and definition and provide different degrees of immersion ranging from partial immersion where the user remains partly present in the physical world to total immersion where the interferences of contradiction (which are the residual stimuli of the physical world) are reduced to zero. This conception, widely adopted in the field of virtual reality, remains subjective and qualitative, that is why we propose in this work an empirical solution to quantify the degree of immersion of a given behavioral interface in order to be able to compare the interfaces and judge their effectiveness in inducing consciousness in the virtual world. We propose a multi-component scale for immersion to evaluate the ability of a behavioral interface to introduce the person into the immersive state.

Keywords: Virtual Reality, Immersion, Empirical Scale, Immersion Evaluation, Behavioral Interfaces.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SYNTHESIS AND BIOLOGICAL EVALUATION OF AMIDES USING COUMARIN-3-CARBOXYLIC ACID

Shehar Bano^{*}, Dr. Muhammad Ibrahim², Talha Mashhood³ and Dr. Akbar Ali⁴

¹*Applied Chemistry, Government College University Faisalabad, Pakistan*

²*Applied Chemistry, Government College University Faisalabad, Pakistan*

³*Applied Chemistry, Government College University Faisalabad, Pakistan*

⁴*Chemistry, Government College University Faisalabad, Pakistan*

ABSTRACT

Primary, secondary, and tertiary amides have been synthesized by one-pot synthesis from coumarin-3-carboxylic acid by using SOCl₂ and triethyl amine which have significant importance in the pharmaceutical field in the scenario of having biological activities like antimicrobial and anti-oxidants in the priority list. Reaction results are admirable at low temperature and can be pure by washing or column chromatography/preparative column chromatography. Amides are widespread in biologically active compounds with various applications in biotechnology, agriculture and medicine. Herein, Coumarin 3 Carboxylic acid based amides N-(2-hydroxyethyl)-2-oxo-2H-chromene-3-carboxamide (EACA), N-(4-fluorophenyl)-2-oxo-2H-chromene-3-carboxamide (4FCA), N-(3-ethylphenyl)-2-oxo-2H-chromene-3-carboxamide (3EACA), N-(2-chloro-5-nitrophenyl)-2-oxo-2H-chromene-3-carboxamide (2C5NCA), N-(3-fluorophenyl)-2-oxo-2H-chromene-3-carboxamide and N-(3-chloro-4-fluorophenyl)-2-oxo-2H-chromene-3-carboxamide were synthesized and characterized using spectroscopic techniques. The newly synthesized coumarin 3 carboxylic acid based amides were screened for their antibacterial and antioxidant potential. Antioxidants showed their activity by inhibiting the oxidative chain reactions that produce reactive oxygen species. The antioxidant activity showed that 2C5NCA exhibited the maximum DPPH inhibitory activity when compared with that of EACA, 4FCA, 3EACA, 3FCA, and 3C4FCA. While 3C4FCA showed maximum antibacterial activity (E.coli) as compared to other synthesized amides, while in the scenario of S aureus, 3FCA showed maximum activity as compared to 4FCA, EACA, 3EACA, 3C4FCA, and 2C5NCA. By this method, a series of novel coumarin-3-carboxamides were designed and synthesized to evaluate their biological activities.

Keywords: Coumarin-3-carboxamides, Anti-microbial, Anti-oxidant, DFT Study, Spectroscopic Analysis.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE IMPACT OF MASS SPECTROMETRY ON DRUG DEVELOPMENT AND ANALYSIS

R.Vidhyalakshmi*1,C.Rejitha

Bharath Institute Of Higher Education And Research,Selaiyur,Tamil Nadu,Chennai-600073

ABSTRACT

Mass spectrometry (MS) has revolutionized drug development and analysis by providing rapid, sensitive, and accurate methods for characterizing compounds. This powerful analytical technique allows for the identification of molecular structures, quantification of drug concentrations, and detection of metabolites in biological matrices. Its application spans various phases of drug development, from early-stage discovery to clinical trials, facilitating the optimization of pharmacokinetics and pharmacodynamics. Recent advancements in mass spectrometry, including high-resolution and tandem mass spectrometry, have enhanced the ability to analyze complex biological samples with improved specificity. Furthermore, the integration of MS with other techniques such as liquid chromatography (LC-MS) has streamlined workflows and increased throughput. The impact of MS extends to regulatory compliance, ensuring that pharmaceutical products meet safety and efficacy standards. Overall, mass spectrometry is an indispensable tool in modern pharmaceutical research, contributing significantly to the efficiency and success of drug development processes.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PREPARATION AND BIOLOGICAL SCREENING OF HYDRAZONES USING ISOLATED CHOLIC ACID

Talha Mashhood^{*}, Dr. Akbar Ali², Shehar Bano³ and Dr. Muhammad Ibrahim⁴

¹*Applied Chemistry, Government College University Faisalabad, Pakistan*

²*Chemistry, Government College University Faisalabad, Pakistan*

³*Applied Chemistry, Government College University Faisalabad, Pakistan*

⁴*Applied Chemistry, Government College University Faisalabad, Pakistan*

*

ABSTRACT

Natural product modification is one of the key areas of synthetic organic chemistry for the accomplishment of valuable chemical building blocks that have prized medicinal significance. Hydrazones possess an azomethine (-NHN=CH-) group and are considered derivatives of aldehydes and ketones in which the oxygen atom has been replaced by the (R-NHN=C) functional group. These are widely studied molecules owing to their ease of preparation and diverse medicine, agriculture and pharmacology potential. Herein, cholic acid based hydrazones were synthesized and characterized using spectroscopic techniques. The newly synthesized cholic acid based hydrazones were screened for their anticancer and antioxidant potential. Antioxidants showed their activity by inhibiting the oxidative chain reactions that produce reactive oxygen species. The antioxidant activity showed that 4-NBCH exhibited the maximum DPPH inhibitory activity when compared with other synthesized compounds. The compound purified by thin-layer chromatography and column chromatography. Characterized by Ultra-Violet Visible Spectroscopy, Infra-red, Mass Spectrometry and Nuclear Magnetic Resonance Spectroscopy. Finally, the synthesized compound tested for its biological activities like anti-microbial, anti-oxidant and anti-cancer.

Keywords – Cholic acid, Anti-microbial, Anti-oxidant, DFT Study, Spectroscopic Analysis.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

MAY OUR UNIVERSE BE AN OPEN QUANTUM SYSTEM ?

Subhayan Maity^{1*}, Parna Patra²

^{*1} 0000-0002-4658-0640 , Jadavpur University, Department of Physics, Kolkata, India.

² 0009-0006-6806-3894, P.K.College, Contai, Department of Physics , West Bengal, India.

ABSTRACT

In the present model, we consider the cosmic fluid as a two component scalar field (complex scalar field). In the case of FLRW space-time, we have incorporated some phenomenological modifications in the Klein-Gordon equations so that it represents an open quantum system.

Accordingly, we have determined an effective Lagrangian of the Modified KG equations in a co-moving Minkowski frame. It is found that the modified cosmic fluid system Lagrangian density contains a damped oscillator scalar field and a time growing scalar field.

We have shown that the canonical quantisation of this cosmic fluid Hamiltonian ensures the emergent scenario of the cosmic origin. Besides this mechanism leads to a duality in-variant non-singular continuous evolution which turns into the Einstein de-Sitter model in the asymptomatic limit.

As a result we establish that the cosmic fluid sustains its quantum nature under gravity in comoving frame. The effect of gravity is to produce the dissipation in the fluid system which corresponds to the anti-hermitian part of the fluid Hamiltonian. One can take the real part of the anti-hermitian part as a decay or dissipation rate operator . We have also shown that another role of gravity on the cosmic fluid system is to make the transition from the emergent phase to the evolving phase via ‘gravitation induced self interaction’ of the scalar field and spontaneous symmetry breaking.

This work serves as a quantum alternative of GTR. In this model, we have tried to find out one alternative way to investigate the cosmic evolution pattern from the microscopic dynamics of the cosmic fluid via Quantum Field Theory (QFT). So definitely our Universe can be described as an open quantum system and its evolution can be obtained via a quantum theory (QFT).

Keywords: Evolution of the Universe, Quantum field theory, Cosmology.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE POWER OF TQM IN MANUFACTURING INDUSTRIES PERFORMANCE; A SCIENTO-BIBLIOMETRIC ANALYSIS

Mr. Seid Yimam Mohammed

PhD Scholar in Management

Gujarat University, Navarangpura, Ahmedabad- 380 009, India.

Professor (Dr.) Nilam C Panchal

Director of School of Diaspora, Dept. head of Public Policy & Governance, ISTD chair person

Department B.K. School of Professional and Management Studies

Gujarat University, Navarangpura, Ahmedabad- 380 009, India.

Shweta Singh

Lecturer in IIS

Gujarat University, Navarangpura, Ahmedabad- 380 009, India

ABSTRACT

TQM has emerged as a pivotal strategy for enhancing performance of manufacturing sector businesses across the globe. This Sciento-bibliometric analysis aims to explore patterns of publication and citation networks plus impacts by systematically reviewing existing articles in the field. An extensive examination of sciento-bibliometric analysis has been conducted using 429 published works obtained from the Web of Science database over the last 25 years. The study was conducted based on publications, countries, sources, authors, and organizations as the primary units of analysis. The study identified the leading journals, influential authors, countries contribution, institutions involved and significant research gaps in this field. Preliminary, findings suggest that while TQM has been widely studied in large companies, its influence on SMEs remain underexplored. Additionally, there is absence of empirical studies addressing the impacts of TQM on this sector in developing economies than emerging and developed once. Moreover, publications in this field are not only insufficient, but also it is declining after 2022. Furthermore, researchers are recommended to do additional analyses utilizing different scenario, review techniques and alternative databases such as Scopus and dimensions.

Key words: Quality, QMS, TQM, Mfg. industries, Sciento-Bibliometric analysis, Visualization, Citation metrics

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

RELATIONSHIP BETWEEN FEAR OF MISSING OUT (FOMO) AND CYBERLOAFING AMONG EMPLOYEES: MODERATING ROLE OF DARK TRIAD

Unsa Andleeb Ayub¹, Umm Eman Syed², Neelam Bibi³, and Dr. Anam Khan⁴

¹ Rawalpindi Women University, Rawalpindi

ABSTRACT

The pervasive integration of digital technology into contemporary life has precipitated a complex interplay between employees' fear of missing out (FOMO) and their propensity for cyberloafing. This quantitative correlational study delved into this dynamic by examining the relationship between FOMO and cyberloafing among 238 Pakistani employees based in Rawalpindi and Islamabad. The study further explored the potential moderating influence of the Dark Triad personality traits on this relationship. Employing standardized measures, including the FOMO Scale, Cyberloafing Scale, and Short Dark Triad, the research uncovered a robust positive correlation between FOMO and cyberloafing. Subsequent regression analyses affirmed the predictive capacity of FOMO on cyberloafing behavior while identifying the Dark Triad as a significant predictor. Counterintuitively, the Dark Triad exhibited no moderating effect on the FOMO-cyberloafing nexus, suggesting a potential attenuation of individualistic tendencies within Pakistan's collectivist cultural framework. Demographic variables such as gender, education, job type, organizational affiliation, and marital status significantly influenced the study variables, underscoring the significance of considering individual employee differences. This study contributes to a deeper understanding of cyberloafing within the Pakistani context, offering implications for enhancing organizational efficiency, economic productivity, and educational strategies. Recognizing cultural nuances and the differential manifestation of the Dark Triad in this context is pivotal for effectively addressing FOMO and cyberloafing challenges in the Pakistani workplace.

Keywords: Dark Triad, Fear of Missing Out (FOMO), Cyberloafing, Short Dark Triad, Regression Analyses.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EFFECTS OF PROBIOTICS ON ORAL MICROBIOLOGICAL ENVIRONMENT, GINGIVAL HEALTH AND DENTAL PLAQUE; A META-ANALYSIS

Dr. Mehwash Kashif, Dr. Mehwash Kashif, Dr. Aman Ashar, Syeda Nimra Qadri, M. Asfahan Shah

Karachi Medical & Dental College, Karachi Metropolitan University.

ABSTRACT

Background:

The oral microbiome, comprising over 700 bacterial species, plays a crucial role in oral health. Key microorganisms like *Streptococcus mutans* and *Porphyromonas gingivalis* contribute to biofilm formation, leading to conditions such as gingivitis, periodontitis, and dental caries. Conventional treatments, including fluoride and professional cleaning, focus on plaque control, but probiotics are gaining attention as potential adjunct therapies for their ability to modulate the oral microbiome, reduce inflammation, and limit harmful bacteria.

Objective:

To evaluate the effects of probiotics on gingival health, plaque accumulation, and the oral microbiological environment.

Materials

and

Methods:

A meta-analysis was conducted according to PRISMA guidelines. After thorough web search, thirteen studies from 2009 to 2024 were included, comprising of 321 participants. Random effects models were used for statistical analysis, and the Cochrane Risk Assessment tool was applied to assess bias.

Results:

Probiotics significantly improved the Gingival Index (WMD=0.27, 95% CI=0.02–0.52, p=0.04). However, no significant changes were found in Plaque Index (p=0.64), Bleeding on Probing (p=0.92), or Gingival crevicular Fluid volume (p=0.94). While IL-1 β concentration in GCF increased (p=0.02), bacterial counts, including *Aggregatibacter actinomycetemcomitans* and *Porphyromonas gingivalis*, showed no significant reduction.

Conclusion:

Probiotics may offer benefits by improving gingival health, though their effects on plaque and bacterial counts remain limited. Strain-specific effects, dosage, and individual variability could explain the inconsistent findings. Further research is needed to optimize probiotic interventions for oral health.

Keywords: dental plaque, gingiva, oral microbiota, probiotics

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE ROLE OF INSTITUTIONAL QUALITY IN THE EFFECTIVENESS OF GOVERNMENT EXPENDITURE ON EDUCATION AND HEALTHCARE FROM 2011 TO 2020: A CASE STUDY OF PROVINCES IN VIETNAM

Dr. Le Thu Ha

Faculty of Economics, Nha Trang University

ABSTRACT

Government regulation of the national economy is an essential component of the reproduction process. However, the effectiveness of public expenditure largely depends on the institutional quality of the government. This study evaluates the efficiency of public spending in the health and education sectors across provinces and cities in Vietnam during the period 2011–2020. Using the Data Envelopment Analysis (DEA) method, the analysis incorporates a dataset with four input factors and six output factors. The findings reveal that most provinces and cities allocate government expenditure inefficiently. Production levels could increase by 7.9% to 19.9% with a more optimal allocation of spending. Additionally, the role of institutional quality is examined through three econometric models—tobit, truncreg, and simarwilson—which demonstrate a mixed impact of institutional quality on public spending efficiency. By highlighting the influence of institutional quality on expenditure outcomes, this study offers valuable insights for formulating education and public health policies aimed at fostering long-term growth. It also provides a foundation for future research on improving public spending efficiency.

Keywords: Institutional Quality, Expenditure Efficiency, Education expenditure, Healthcare expenditure

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EXPLORATION OF GREEN CHEMISTRY METHODS FOR SUSTAINABLE ORGANIC SYNTHESIS

Ibrahim Yahuza^{1*}, Abubakar Umar², Yero Shehu³, Muslim Yusuf⁴

^{1,2,3,4}Department of Science and Vocational Education, Faculty of Education, Umar Musa Yar'adua University Katsina, P.M.B 2218 Katsina, Nigeria

ABSTRACT

The increasing demand for organic compounds in pharmaceuticals, agrochemicals, and materials science in Nigeria has highlighted the need for sustainable and environmentally benign chemical synthesis methods. Traditional organic synthesis often relies on hazardous reagents, toxic solvents, and energy-intensive conditions, resulting in significant environmental and health impacts. This research project aims to explore and develop novel green chemistry methods for sustainable organic synthesis, focusing on: Design and synthesis of eco-friendly catalysts, such as metal-organic frameworks (MOFs), graphene-based materials, and biocatalysts. Investigation of alternative solvents, including water, ionic liquids, and supercritical fluids, for reducing solvent-related waste and toxicity. Development of energy-efficient reaction conditions, such as microwave-assisted synthesis, photochemical reactions, and flow chemistry. Exploration of biomass-derived feedstocks and waste materials as sustainable starting materials for organic synthesis. methods, reducing the environmental footprint of the chemical industry.

Keywords: green chemistry, sustainable synthesis, eco-friendly catalysts, alternative solvents, energy efficiency.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE EVOLVING LANDSCAPE OF INTERNATIONAL FINANCIAL REGULATION

Amritha LJ* Sreejith J**

ABSTRACT

Contemporary international finance raises important questions about whether, and how, it might be overseen by national governments and international institutions. Inasmuch as global financial stability is a global public good, there is a normative case for governance structures to try to achieve this goal—whether they take the form of interstate cooperation or international institutions. This, however, does not mean that national states will necessarily be willing or able to work together to provide this global public good, as the incentives to free-ride are enormous. Nonetheless, the past 25 years do indicate that there has been some movement toward the provision of such global public goods as financial harmonization and a semblance of global lender-of-last-resort facilities. The record is spotty, but the trend appears to be in the direction of more global governance of global finance

Keywords: International finance, global governance, international externalities, monetary cooperation

*Assistant Professor, Faculty of Management and Commerce, SRM University Delhi-NCR, Sonapat , Haryana

** Executive, BUOM Praj Industries Pune

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INNOVATIVE APPLICATIONS OF CEREAL BY-PRODUCTS IN FUNCTIONAL FOOD DEVELOPMENT

Mariam Islam¹, Farhan Saeed¹, Muhammad Bilal Hussain¹, Muhammad Afzaal¹, Bushra Niaz¹, Marwa Waheed², Amara Rasheed¹

¹*Department of Food Sciences, Government College University Faisalabad, Faisalabad, Pakistan*

²*Department of Food Science and Technology, Riphah International University, Faisalabad, Pakistan*

ABSTRACT

Agricultural waste includes cereal by-products which consist of bran, husks, germ as well as hulls but contain rich sources of nutrition and bioactive compounds. The circular economy concepts can be advanced, waste can be decreased, and food security can be enhanced through the sustainable value-adding of these byproducts. The review investigates polyphenol and dietary fiber extraction from cereal by-products focusing on their importance for functional food development. The antioxidant and anti-inflammatory qualities of polyphenols help prevent chronic illnesses, and dietary fiber improves gut health, controls blood sugar, and lowers cholesterol. The combination of green extraction innovations and bioprocessing advances and food formulation techniques leads to better functional properties and enhanced bioavailability of compounds that qualify them as ingredients for dietary supplements and functional food products. Large-scale implementation of bioactive compounds derived from cereal by-products requires the solution of processing speed limitations and stability issues besides regulatory barriers. A review shows the ability of cereal by-products to function as environmentally friendly sources of bioactive compounds which promotes their presence in health-focused food items.

Keywords: Cereal, Dietary fiber, Polyphenols, Valorization, Functional foods, Sustainable utilization

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

CHALLENGES OF INTERNATIONALIZATION THROUGH ACADEMICS: VOICES FROM THE BELOW

Dr Irfan Bashir, Dr Yasira Waqar, Dr Afshan Naseem, Dr Ayesha Sami, Dr Aqila Rafique
Dept. Of Education. University of Management and Technology, Lahore, Pakistan

---

ABSTRACT

The research aims to explore the challenges and coping strategies for Internationalization of academics by international students studying at a university in Pakistan. The primary objective was to identify the various challenges in internationalization in academics, and faced by these students and the strategies they used to overcome them. A case study approach was utilized to conduct an in-depth investigation. Ten international students from different countries participated in the study. Data were collected using semi-structured interviews, guided by an interview protocol. The data were then analyzed using thematic analysis. The findings revealed that the international students encountered a range of expected and unexpected challenges, including linguistic and communication difficulties, cultural adaptation issues, academic navigation and adaptation, systemic and administrative barriers, and personal and emotional resilience. To address these challenges, participants employed several strategies, such as self-management techniques and seeking external assistance. The study highlights the need for a comprehensive support system for international students in Pakistani universities to facilitate their adaptation and success.

KEYWORDS Academic Challenges, Coping Strategies, Cross Cultural Academics, Higher Education, International Students

---

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE ROLE OF ARMENIANS IN THE ECONOMIC, CULTURAL AND ARTISTIC PROSPERITY OF IRAN DURING THE SAFAVID AND QAJAR PERIODS

Mohammad Reza Alam

Professor, Department of History, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran

Orchid Code 0009-0005-8700-6011

Abbas Eghbal Mehran

PhD student in History of Islamic Iran, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran

Orchid Code 0000-0002-5184-3003

ABSTRACT

Iran's geography has had a multi-religious structure throughout history. The common points of interaction of Armenians with Iranian society during the Safavid and Qajar periods in different dimensions had nothing to do with their religion, but what motivated Armenians to participate in the economic, cultural and artistic prosperity of Iran during the Safavid and Qajar periods was attachment to the land. It was Iran to which they had migrated and it was also a peaceful coexistence with Iranian society. Armenians, seeking to improve their position in Iranian society as an elite and intellectual class with high intelligence and the ability to understand conditions and high adaptability, were able to make Iran flourish in different dimensions in these two historical periods. Investigate the role of Armenians in the economic, cultural and artistic prosperity of Iran during the Safavid and Qajar periods. Therefore, it seeks to answer these questions: 1- What were the factors and motivations behind the presence of Armenians for the economic, cultural and artistic prosperity of Iran during the Safavid and Qajar periods? 2- What role did Armenians play in economic, cultural and artistic prosperity? Iran had Safavids and Qajars during the Safavid era? The findings of his research indicate that Armenians after immigrating to Iran during the Safavid era The Safavid and Qajar kings, while raising the level of their social status, as an intellectual and elite class in the Iranian society during the period of the Safavid and Qajar rule, provided the all-round prosperity of Iran in terms of economy, culture and art.

Keywords: Armenians, economic prosperity, cultural, artistic, Safavid, Qajar.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

TREND ANALYSIS OF STUDENTS' ACADEMIC PERFORMANCE IN RESEARCH METHOD IN EDUCATION AT UNIVERSITY OF JOS, NIGERIA

Igonoh Achenyo Okolo (Ph.D)

Department of Educational Foundations,

Faculty of Education, University of Jos

Reuben Tanimu

Department of Educational Foundations,

Faculty of Education, University of Jos

ABSTRACT

This study analyzed the trend of students' performance in research method in education in University of Jos from 2019 -2024, Nigeria. The main objective of the study is to determine the trend of students' performance in research method examination in University of Jos. Two research questions were raised and one hypothesis was formulated for the study. An ex-post facto research design was used for the study. The population of the study comprises of 8,009 research method undergraduate students who graduated from university of Jos, from 2019 to 2024. Document was used to collect data. The data collected were analyzed using mean, standard deviation and trend line chart series, while t-test was employed to test the hypothesis formulated at 0.05 level of significance. Findings shows that there was a consistent increase in the number of students that scored credit in the research method examination at the University of Jos, and the highest was recorded in 2024. As for those that scored at the pass level, it fluctuated over the years under review. Also, the results of those that failed research method examinations were not stable for the period of years under study. The result from the test of the hypothesis shows that there is no significant difference in the student's performance. It was recommended that there should be proper orientation for students admitted to study at universities, and lecturers should be equipped to attend seminars, symposiums.

Key words: Trend Analysis, Research method in Education, Students' Academic performance

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

CHEMICAL CONSTITUENTS, *IN VITRO* ANTIMICROBIAL AND ANTIOXIDANT PROPERTIES OF *LINARIA TINGITANA* BOISS. & REUT.

Mourad Hanfer^{1,2}, *Imen Daas*¹, *Zeyneb Chouit*³

¹*Faculty of Nature and Life Sciences, University of Batna 2, Fesdis, Batna, Algeria*

²*Laboratory of Biology and Environment, Faculty of Nature and Life Sciences, University of Mentouri Brothers, Constantine, Algeria.*

³*University of Mohamed Seddik Ben Yahia, Jijel, Algeria*

ABSTRACT

The use of many *Linaria* species (Plantaginaceae), in folk medicine for the treatment of various diseases such as vascular problems, or as tonic, diuretic and antidiabetic, leads searchers to investigate their biological properties such as antidiabetic, anti-inflammatory, antioxidant and antitumor. These activities were linked to the chemical composition of the genus which is known for the presence of iridoids, flavonoids, terpenoids and phenolic acids. The study was performed to evaluate the potential of biological effects from the aerial parts of *Linaria tingitana* Boiss. & Reut., the chloroform (CHCl₃) and ethyl acetate (EtOAc) extracts were investigated using NMR 1 & 2D analysis, together with the phenolic and flavonoid levels. Antioxidant activity was determined by measuring the DPPH scavenging effect and metal ferrous-chelating ability. The antimicrobial activity was evaluated *in vitro* against to *Escherichia coli*, *Bacillus* sp., *Yarrowia* sp. and *Candida* sp. The phytochemical investigation of the EtOAc extract led the isolation of jaceosidin, this compound was isolate for the first time from this genus. The results showed that EtOAc extract had high level of polyphenols (61,61±0,89) (GAE)/g extract and flavonoids (59,61±0,89) (QE)/g extract, displayed highest antioxidant activity (IC₅₀: 82,40±16 µg/mL) in the DPPH assay close to that of ascorbic acid and showing a high dose dependent manner ferrous chelating capacity compared to CHCl₃ which was the weaker extract. The antibacterial activity of the tested extracts was efficiency against some bacteria strains. These results indicate that *L. tingitana* can be used as functional products.

Keywords: Polyphenols; *Linaria tingitana*; DPPH; antiooxidant activity.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

VOTER EDUCATION INITIATIVES IN MITIGATING ELECTORAL VIOLENCE IN SUB-SAHARAN AFRICA'S DEVELOPING DEMOCRACIES

Timilehin Olayinka OMONIYI, Ph.D

Department of Arts & Social Sciences Education

Faculty of Education

University of Ibadan, Ibadan

ABSTRACT

No doubt, electoral violence remains a persistent challenge in many developing democracies, particularly in Sub-Saharan Africa, where political instability and weak governance structures exacerbate the risks of violent electoral conflict. Voter education initiatives have emerged as vital tools in promoting peaceful elections, strengthening democratic processes, and reducing electoral violence. This study investigates the role of voter education initiatives in mitigating electoral violence in Sub-Saharan Africa's developing democracies. Using a mixed-methods approach, this research combines qualitative and quantitative data to explore how effective voter education can address the root causes of electoral violence, such as misinformation, voter apathy, and political intolerance. Two theories of social learning and political violence provided the frameworks. These frameworks offer a comprehensive understanding of how voter education can challenge the dynamics that perpetuate violent political behavior and foster a culture of peaceful democratic engagement. The research design is a comparative case study, focusing on three countries in Sub-Saharan Africa that have experienced electoral violence—Nigeria, Kenya, and Zimbabwe. These countries have implemented various voter education programmes in their respective electoral cycles, making them ideal for understanding the impact of such initiatives. A combination of survey questionnaires, focus group discussions, and interviews with key stakeholders, such as electoral commission officials, civil society organizations, and voters, will be used to collect data. The instruments will be rigorously tested for reliability. This gap in knowledge calls for empirical research to assess the real impact of voter education programs and their ability to foster a peaceful electoral environment. The expected results of this study are twofold. First, it is anticipated that voter education initiatives will demonstrate a statistically significant reduction in the incidence of electoral violence, with higher levels of voter engagement and awareness correlating to lower levels of political violence. Second, it is expected that these initiatives will contribute to a more informed electorate that is less susceptible to the manipulative tactics of political violence. Based on the findings, the study will offer several recommendations for enhancing the effectiveness of voter education initiatives. In addition, the study will recommend the establishment of a comprehensive monitoring and evaluation framework to assess the long-term impact of voter education on electoral violence. It is believed that by strengthening these initiatives, Sub-Saharan African democracies can improve electoral integrity, reduce political violence, and ensure a peaceful democratic process. This research will contribute to the broader discourse on democracy building in Africa and offers practical solutions to one of the most pressing challenges faced by developing democracies worldwide.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

BRAIN-DRAIN MANAGEMENT AND DEVELOPMENT OF UNIVERSITIES IN THE 21ST CENTURY

Nimota Jibola Kadir ABDULLAHI (PhD)

Department of Educational Management, Faculty of Education, University of Ilorin

ORCID ID- 0000-0003-3851-2784

ABSTRACT

Objective: The main objective of this research was to determine the relationship between brain-drain management and the development of universities in the 21st century.

Methodology: A quantitative (descriptive) research design was adopted. A sample of 400 participants was purposively selected from public universities in Nigeria. The hypotheses were tested using the Pearson product-moment correlation coefficient and linear regression analysis.

Results: The findings revealed that poor quality of life, condition of service, and research facilities have a close and positive relationship with the development of universities.

Conclusion: It was recommended that the government should improve the quality of life for academic and other employees to enhance mental health and wellness. Better conditions of service should be provided to attract and retain highly qualified professionals. Additionally, adequate research facilities should be made available to enable academics to conduct cutting-edge research and foster academic excellence.

Novelty: This study highlights the critical impact of brain drain on university development in Nigeria, emphasizing the need for strategic interventions in quality of life, service conditions, and research infrastructure to enhance institutional growth and knowledge advancement.

Keywords: Quality of life; Condition of service; Research facilities; Development; University

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

STUDY OF THE SPATIO-TEMPORAL DYNAMICS OF THE PLANT COVER IN THE WATERSHED OF THE OUED EL ABIDE AMONT (CENTRAL HIGH ATLAS, MOROCCO) USING GEOSPATIAL TECHNIQUES

Yassine Eljaouhary¹, Abdelghani Qadem¹, Sébastien Lebau²,

¹ Laboratoire DPRH. Université Sultan Moulay Slimane, Béni Mellal. Maroc.

² University of Lorraine, LOTERR, F-57000 Metz, France

ABSTRACT

This article highlights the issue of excessive exploitation of natural resources by humans, particularly the vegetation cover, exacerbated by technological advancements. The study focuses on the dynamics of vegetation cover in the watershed of Oued El Abid - High Atlas Central - Morocco, spanning a period of 45 years from 1975 to 2020. To accomplish this task, we employed a methodology based on spatio-temporal analysis and the processing of satellite images acquired through spatial remote sensing, along with Geographic Information System (GIS) tools. This methodology included the use of three categories of Landsat satellite images (MSS, TM, and Oli) at five-year intervals to assess changes in vegetation cover. The results of this analysis revealed significant variations in vegetation cover, primarily attributed to natural and human factors. Between 1985 and 2000, a reduction of 22.7% in the total area of the study area was observed, partly due to unfavorable climatic conditions, including periods of drought. Conversely, between 2000 and 2020, there was a 39.1% increase in vegetation cover. This study sheds light on the impact of natural resource exploitation on vegetation cover and underscores the importance of monitoring and sustainably managing these resources to preserve the environment.

Key words: Watershed of Oued El-Abid Amont, Normalized Difference Vegetation Index (NDVI), spatial remote sensing, satellite images, Geographic Information System (GIS).

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SUSTAINABLE EMPLOYABILITY SKILLS IN EDUCATION

Dr. Kamal eddine, Bayan

Modern University for Business and Science, Faculty of Education, Education Department, Beirut, Lebanon.

ABSTRACT

This study aims to analyse and highlight the essential sustainable employability skills required for long-term career success, particularly in the field of education. In today's rapidly evolving job market, sustainable employability skills have become a crucial factor in ensuring long-term career success. This research explores the foundational competencies essential for individuals to thrive in professional environments, with a particular focus on education. The study categorizes these skills into various domains, including practical, personal, life, cognitive, and psychomotor skills, highlighting their significance in fostering adaptability and continuous professional growth.

Through an analytical approach, the research examines how problem-solving, leadership, organizational, analytical, teamwork, and communication skills contribute to sustainable employability. Additionally, it emphasizes the role of self-management, critical thinking, and conflict resolution in enhancing career resilience. The findings underscore that while technical expertise remains important, soft skills such as emotional intelligence, adaptability, and collaboration are increasingly sought after by employers.

The study concludes that sustainable employability skills are not only necessary for securing job opportunities but also for maintaining career advancement and organizational success. The integration of these skills in educational curricula is essential to equip individuals with the competencies needed for a dynamic and competitive workforce. Considering these, we are prompted to ask the main question:

How do sustainable employability skills contribute to career success and professional development in the field of education?

To answer this question, we need to gradually move from defining sustainable employability skills, then clarifying the key categories of sustainable employability skills, to clarify its impact professional performance in education.

This raises several questions, the most important of which are:

1. What are the key categories of sustainable employability skills, and how do they impact professional performance in education?
2. How can educational institutions integrate sustainable employability skills into their curricula to enhance students' career readiness?
3. What role do soft skills, such as leadership, communication, and problem-solving, play in long-term career sustainability in education?

To answer this question, the study analyses various employability skill sets and their relevance to long-term career sustainability. It examines the role of practical, personal, and cognitive competencies in professional development, emphasizing the increasing demand for soft skills in the evolving job market. Furthermore, the research investigates best practices for integrating these skills into educational programs, ensuring that graduates are equipped with the necessary tools to succeed in dynamic work environments.

Keywords: Sustainable Employability - Soft Skills - Professional Development

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

USING LOW-COST BIOCHAR TO ADSORB 4-NITROPHENOL FROM WASTEWATER

Djellouli Amir^{1,3}, Berredjem Yamina², Mehenni Mokhtar³, Guesmia Hadjer³

¹Laboratory of Physics Matter and Radiation, Department of Process Engineering, Faculty of Science and Technology, University Mohammed Cherif Messaadia, Souk-Ahras, Algeria

²Laboratory of Water Treatment and Valorization of Industrial Wastes, Department of Chemistry, Faculty of Science, University Badji Mokhtar, Annaba, Algeria

³Scientific and Technical Research Center for Arid Zones CRSTRA, Algeria.

ABSTRACT

The comparison of the calculated isotherm coefficients revealed that our equilibrium data were well matched to Liu's model (lowest red- $\chi^2 = 63.06$ and highest adj-R² = 0.96) for an accurate description of 2NP adsorption employing PS692, as opposed to the employed Freundlich and Temkin models. It can be deduced that 2NP adsorption on PS692 occurs on a homogeneous surface and is driven by a monolayer mechanism. The maximum adsorption capacity of the Langmuir model, $Q_{max} = 184.65$ mg. g⁻¹, and the calculated separation factor, $kL = 0.014$ L. mg⁻¹, both suggested a good adsorption process. Additionally, the data is well-fitted by the Freundlich model (adj-R² = 0.97).

Keywords: Characterization; Different materials; Water treatment; Bio adsorbents; 4-Nitrophenol

REFERENCES

- [1] Wenqiang Wang, Wenjuan Xue, Ze Huang, Zhi Fang, Tongan Yan, Xudong Zhao, Jian Li, Hongliang Huang, Chongli Zhong. Harvesting low-cost gold-based catalysts from e-waste by a cationic covalent triazine organic framework for 2-Nitrophenol reduction. *Chemical Engineering Journal*. Volume 499, 1 November 2024, 156667 <https://doi.org/10.1016/j.cej.2024.156667>
- [2] Silva Beltran Eduardo, Abdel Ghafour El Hachimi, Miguel Monge, Jos´e M. L´opez-de-Luzuriaga, Vivechana Agarwal, Naveen Kumar Reddy Bogireddy. Na⁺ and Cl adsorption derived enhancement in 2-Nitrophenol reduction using Au/Ag nanoparticle: An experimental and theoretical study. <https://doi.org/10.1016/j.chemosphere.2024.143576>
<https://doi.org/10.1016/j.chemosphere.2024.143576>.
- [3] YiqiLiua, Gang Xue, Yaqian Maa, Lei Dinga, Yanli Kong, Yang Gao, Zhonglin Chen. Application of response surface methodology to optimize 2-Nitrophenol adsorption by prepared molecular imprinting polymers. *Desalination and Water Treatment*. 281 (2023) 276–286.
- [4] Suhail Ayoub Khan, Tabrez Alam Khan, Salman S. Alharthi, Guoyin Zhu, Yizhou Zhang, Huan Pang. Functionalized iminodiacetic acid pectin/montmorillonite hydrogel for enhanced adsorption of 2-Nitrophenol from simulated water: An integrated approach of response surface optimization and non-linear modeling. S0141-8130(24)07858-9. <https://doi.org/10.1016/j.ijbiomac.2024.137049>.
- [5] Asma Nouiouaa, Dhirar Ben Salema, Abdelkader Ouakouak, Noureddine Rouahnab, Omirserik Baigenzhenovc, and Ahmad Hosseini-Bandegharai. Production of biochar from Melia azedarach seeds for the crystal violet dye removal from water: combining of hydrothermal carbonization and pyrolysis. *BIOENGINEERED*

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PYTHAGOREAN FUZZY DEDUCTIVE SYSTEM OF BCL-ALGEBRA

^{1*}Asmamaw Abebe Biabeyin, ¹Berhanu Assaye Alaba, ¹Yohannes Gedamu Wondifraw

¹Bahir Dar University, College of Science, Department of Mathematics, Bahir Dar, Ethiopia

ABSTRACT

The deductive system of BCL-algebra, a critical element of algebraic logic, has not been comprehensively studied, and its extension to include fuzziness remains unexplored. This research addresses this gap by introducing a fuzzy extension of the deductive system of BCL-algebra based on Pythagorean fuzzy sets. This extension is motivated by the need for enhanced modeling of uncertainty and vagueness in deductive systems, making algebraic structures more applicable in uncertain scenarios. Pythagorean fuzzy sets generalize intuitionistic fuzzy sets by defining membership and non-membership functions constrained such that the sum of their squared values lies within the interval $[0, 1]$. This framework provides a more refined approach to representing uncertainty compared to traditional fuzzy sets. By incorporating these functions, the classical deductive system of BCL-algebra is extended into a fuzzy domain, allowing reasoning across varying degrees of certainty and uncertainty. This fuzzy deductive system preserves the algebraic structure of BCL-algebra while introducing fuzzy operations, including union, intersection, and complement, tailored to Pythagorean fuzzy sets. Key metrics introduced for analyzing fuzzy sets include the accuracy function (measuring certainty), score function (representing overall truth), degree of indeterminacy (capturing uncertainty), and square deviation (indicating variability). A notable finding is that the intersection of two Pythagorean fuzzy deductive systems always results in a valid system within BCL-algebra. However, the union of such systems does not necessarily retain validity, highlighting a significant limitation in the union operation. These results emphasize the importance of structural integrity in fuzzy systems. By providing rigorous proofs and a solid theoretical foundation, this study advances the integration of fuzziness into algebraic logic. It offers new insights into fuzzy deductive systems within BCL-algebra and opens pathways for future research and practical applications in areas requiring robust reasoning under uncertainty.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EXPLORING THE NUTRITIONAL PROFILING OF PSEUDOCEREALS IN CONTEMPORARY DIETS

Maha Atiq, Muhammad Bilal Hussain, Farhan Saeed, Bushra Niaz, Marwa Waheed, Muhammad Sufyan Ibrahim

¹*Department of Food Science, Government college university, Faisalabad, Pakistan.*

²*Department of Food Science and Technology, Riphah International University, Faisalabad, Pakistan*

ABSTRACT

Nowadays, customers are more motivated to embrace proper eating habits and healthy lifestyles. Fewer varieties of species of plants that have the potential to be used for human sustenance are used because of the increased risk of health issues. Researchers are currently more interested in using underutilized species or substitute crops for a variety of purposes. The most well-known pseudocereals include quinoa, buckwheat and amaranth. Because of their superior nutritional profile and application in the manufacturing of gluten-free products, interest in pseudo cereals has grown significantly. Thus, the commercialization of pseudo-cereals with beneficial components would help people to compete against various lifestyle diseases. Due to their minimal gluten content, pseudo-cereals are considered as gluten-free foods which can be incorporated into celiac disease diets. Including them in the meals of celiac disease patients could assist them meet their fiber needs. The need for gluten-free items is growing as a result, necessitating the usage of new raw materials that can replace flour made from wheat in the manufacturing of pasta, baked goods and sweets. Their nutritional dominance over cereals has been demonstrated by the development of nutritional profiling methods. Pseudocereals are now being added in modern diets of people due to the discovery of amazing health impacts and excellent nutritional profile from the past years. They can be utilized to make novel food products or as an addition to enhance conventional foods. Even though many plant species have an exceptionally high natural nutritional profile, little development in advancement of their uses has been made in improving their applications to increase nutrient bioavailability. According to recent research, vitamins, minerals, dietary fibers and phenolics included in pseudocereals may help prevent and treat chronic conditions.

Keywords: Pseudocereals, Amaranth, Buckwheat, Quinoa, Nutritional profile, Gluten free

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

EFFECT OF TEST ANXIETY ON ACADEMIC PERFORMANCE IN GEOMETRY AMONG MALE AND FEMALE SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN KATSINA ZONAL QUALITY ASSURANCE

Abdurrahman Sani Yar'adua

Department of Science Education, Federal University Dutsin-Ma, Katsina, Nigeria

ORCID Number: 0009-0001-6385-0067

Nuraddeen Zakariyya

Department of Science Education, Federal University Dutsin-Ma, Katsina, Nigeria

Saratu Abdulfatah

Department of Physics, Faculty of Natural and Applied Science.

Umaru Musa Yar'adua University, Katsina

ABSTRACT

This study examines the effect of test anxiety on academic performance in geometry among male and female secondary school students in the Katsina zonal quality assurance area. Employing a descriptive survey design, unbiased information was gathered through questionnaires. The research covered three Local Government Areas in Katsina State, Nigeria, with a total student population of 17,664 (8,884 males and 8,780 females). A representative sample of 164 students was selected using purposive sampling. Two schools (one male and one female) were randomly chosen from each Local Government Area. Data were collected using the Students' Test Anxiety Questionnaire (STAQ) and the Geometry Performance Test (GPT). The STAQ comprised personal data and anxiety levels, featuring 15 items rated on a 4-point Likert scale. The GPT included 20 multiple-choice questions, each worth one mark. The instruments were validated by senior lecturers, with reliability coefficients of 0.85 and 0.76 determined through Pearson Product-Moment Correlation (PPMC) and Cronbach's alpha, respectively. Data analysis involved descriptive statistics, independent t-tests, and linear regression analysis to explore the relationships between variables. Results indicated a significant negative correlation between anxiety levels and academic performance. Female students exhibited higher levels of test anxiety compared to males. Teachers are advised to enhance students' understanding of geometric concepts and create a supportive learning environment that encourages experimentation and reduces the fear of making mistakes.

Keywords: Test Anxiety, Academic Performance, Gender.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

COMPARATIVE STUDY ON GENDER DIFFERENCES IN MATHEMATICS PERFORMANCE AMONG SENIOR SECONDARY STUDENTS IN KATSINA STATE, NIGERIA

Abdurrahman Sani Yar'adua

Department of Science Education, Federal University Dutsin-Ma, Katsina, Nigeria

ORCID Number: 0009-0001-6385-0067

Nuradden Zakariyya

Department of Science Education, Federal University Dutsin-Ma, Katsina, Nigeria

Saratu Abdulfatah

Department of Physics, Faculty of Natural and Applied Science. Umaru Musa Yar'adua University, Katsina

ABSTRACT

This study examines the disparities in mathematics achievement between male and female senior secondary school students in Katsina State, Nigeria, focusing on the extent of differences and contributing factors. The research aims to provide insights to improve mathematics education for all students, regardless of gender. Guided by two objectives and research questions, one hypothesis was tested at a 0.05 significance level, indicating no significant difference in male and female students' academic performances in WAEC Mathematics. Using an ex-post facto design, a sample of 367 students was selected from 8,045 public senior secondary school students who sat for the WAEC Mathematics Examination via stratified random sampling. Validated WAEC results were used, with a reliability coefficient of 0.795. Descriptive statistics (mean and standard deviation) addressed the research questions, while an independent samples t-test tested the hypothesis at $\alpha = 0.05$. The findings revealed significant differences in male and female students' WAEC Mathematics performances. It was recommended that mathematics teachers engage students with more academic exercises to improve their performance and secure a brighter future.

Keywords: Academic Performance, Mathematics, Gender, West Africa Examination Certificate (WAEC).

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

FIRST-PRINCIPLES DFT STUDY OF NOVEL KXH_3 (X = Mn, Fe) HYDRIDES FOR HYDROGEN STORAGE APPLICATIONS

Hamza BENAALI¹, Hmad FATIHI², Abdellah TAHIRI¹, Mohamed NAJI¹

¹*LPAIS, Faculty of Sciences Dhar El Mahraz, Sidi Mohamed Ben Abdellah University, B.P. 1796 Fez-Atlas, Morocco*

²*Laboratory of Research in Physics and Engineering Sciences, Polydisciplinary Faculty, Sultan Moulay Slimane University, Beni Mellal 23000, Morocco*

ABSTRACT

Materials of the perovskite type could be a good option for applications involving the storage of hydrogen. In this work, the structural, electrical, mechanical, hydrogen storage, and thermodynamic characteristics of cubic perovskite-type hydride compounds KXH_3 (X = Mn, Fe) were examined using the density functional theory (DFT). The structural optimization results show that both compounds have negative formation energies, indicating that they are both thermodynamically stable. Their mechanical stability was also been studied through the computation of the elastic constants and other polycrystalline mechanical properties like bulk modulus, Poisson's ratio, etc. Both compositions exhibit metallic behavior, according to the electronic band structure and density of states of KXH_3 (X = Mn, Fe) perovskites. Their thermodynamic properties were assessed using the quasi-harmonic Debye model over a large temperature (0 to 1000 K) and pressure (of 0 to 25 GPa) range. Gravimetric hydrogen storage capacities of KXH_3 (K = Mn, Fe) are 3.021 wt% and 2.994 wt%, and their desorption temperatures are 532.994 K and 411.188 K, respectively. These properties are of considerable interest for solid hydrogen storage materials.

Keywords: DFT; Perovskite hydrides; Hydrogen storage; Thermodynamic properties; Elastic constants; Desorption temperature.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

NATURAL FIBERS IN COMPOSITE MATERIALS: PROPERTIES AND APPLICATIONS

Kaouthar Boumane^{1,*}, Mohammed Assouag¹, Mohammed Alami¹, Mostapha Karaoui¹

¹Team of Innovative Materials and Mechanical Manufacturing Processes, ENSAM, University Moulay Ismail, B.P. 15290, Al Mansour, Meknes, Morocco

ABSTARCT

The growing awareness of the need for sustainable development over the recent years has driven the adoption of natural fibers as an innovative alternative to synthetic fibers in polymer composites for various industrial applications. Natural fibers used as reinforcing elements in composite materials include jute, hemp, kenaf, sisal, abaca, flax, bamboo and fruit fibers. These components can be employed to reinforce polymers and reduce the negative environmental impacts, thanks to their low density, renewability, biodegradability, and cost-effectiveness. This study examines the properties of natural fibers used as reinforcements in composite materials, focusing on mechanical properties (tensile strength, impact resistance), thermal behavior, and environmental performance. The influence of fiber type and treatment methods on composite properties is discussed. Furthermore, the challenges associated with fiber-matrix adhesion, moisture absorption, and durability are addressed. By addressing these factors, natural fiber composites can provide a sustainable and high-performance alternative for diverse engineering applications, particularly in the automotive, construction, and packaging industries.

Keywords. Polymer composites ; natural fibers ; reinforcement ; mechanical properties ; thermal properties

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

THE ROLE OF MOTOR MODIFICATION IN IMPROVING THE QUALITY OF LIFE OF PEOPLE WITH MOTOR DISABILITIES

Kosar Adibankhah

Master's student in Motor Behavior, Physical Education, Payam Noor University of South Tehran, Tehran, Iran.

Orchid Code 0009-0005-6115-1763

ABSTRACT

Movement modification, as a scientific and practical approach, plays an important role in improving the quality of life of people with movement disabilities. This process helps to strengthen weak muscles and increase range of motion by identifying movement problems and designing appropriate exercise programs. Stretching and strengthening exercises, therapeutic techniques, and the use of modern technologies are among the effective methods in this field. Research results show that movement modification can reduce pain and discomfort, improve motor function, and increase self-confidence. Ultimately, this approach has a positive impact not only on the physical aspects but also on the psychological and social aspects of people's lives. This study seeks to answer these questions: 1- How can movement modification help improve the quality of life of people with movement disabilities? 2- What types of movement modification exercises have the greatest impact on the motor function of people with disabilities? The findings of the study indicate that implementing movement modification programs will lead to increased range of motion and reduced pain in people with movement disabilities. Movement modification can help increase self-confidence and improve the social quality of life of people with movement disabilities.

Keywords: Role, movement modification, improvement, quality of life, movement disabilities.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

AWARENESS AND UTILISATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE CHATBOTS AMONG UNIVERSITY SCIENCE AND TECHNOLOGY PRE-SERVICE TEACHERS IN NIGER STATE

1Mohammed, C.M., 2Umar I.S.B, 3Babagana, M. 4Adediran S.O 5Saifullahi, M.

1234&5Department of Science Education

Federal University of Technology Minna, Niger State, Nigeria.

ABSTRACT

The study examined awareness and utilization of artificial intelligence chatbots among university pre-service science and technology teachers in Niger state. The study was guided by two research questions. The research adopted the descriptive survey research. Target population of the study comprise of seven hundred and thirty two (732) final year students from science education, educational technology and industrial technology education. Two hundred and forty eight (248) questionnaires were distributed base on Krejce and Morgan (1970) sample size determination. Data collected was analyzed using descriptive (mean and standard deviation) and inferential statistics (Mann-whitney U test). From the findings, university pre-service science and technology teachers are not aware of Artificial intelligence chatbots and the analysis also revealed that the university science and technology teachers are not utilising artificial intelligence chatbots. Provide students with information about the benefits, functionalities, and ethical considerations associated with AI chatbot technologies, Integrate AI chatbots into the curriculum to expose students to their capabilities and encourage their usage and Ensure that students have access to clear and concise information about AI chatbots, including how they work, their limitations, and the data privacy measures in place.

Keyword: Artificial Intelligence Chatbots, Awareness, Utilization, & university Science and Technology Pre-service Teachers

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ENHANCING PHYSICS INSTRUCTION FOR STUDENTS WITH HEARING IMPAIRMENT: THE NEED FOR SPECIALIZED SIGN LANGUAGE INTEGRATION

Anuoluwapo Elizabeth Adeduyigbe¹

²¹*University of Ibadan, Faculty of Education, Department of Special Education, Ibadan, Nigeria.*

¹<https://orcid.org/0009-0005-6517-2721>

Adeniyi Michael Adeduyigbe²

²¹*University of Ibadan, Faculty of Education, Department of Science and Technology Education, Ibadan, Nigeria.*

²<https://orcid.org/0009-0006-4864-2119>

ABSTRACT

Physics instruction often relies heavily on verbal explanations and auditory cues, which creates significant barriers for students with hearing impairments. The lack of specialized sign language for physics concepts exacerbates these challenges, making it difficult for learners to understand abstract scientific principles. This often discourages individuals with hearing impairment from pursuing these subjects. While general sign language resources, such as “The Joy of Signing”, provide a foundational understanding, many technical physics terms and concepts lack standardized signs, leading to gaps in comprehension. This paper advocates for the integration and development of specialized sign language in physics instruction to promote inclusivity in science education. By modifying existing signs, introducing new standardized gestures, and incorporating visual learning strategies, educators can enhance accessibility, engagement, and understanding for students with hearing impairments in physics classes. Addressing this gap is essential for promoting equitable learning opportunities and fostering scientific literacy among all students, regardless of their communication needs.

Keywords: Joy of signing, students with hearing impairment, physics instruction, inclusive science education

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

INFLUENCE OF PGAA SYSTEM CONFIGURATIONS ON RADIATION DISPERSION AND BEAM CONTROL

Jamila Yousfi¹, Abdessamad Didi², Hamane Lemziouka¹, Lamiae Mrharrab¹, Hamid Amsil³, Hamid Bounouira³, Otman JAÏ⁴

¹ *Sidi Mohamed Ben Abdellah University, Faculty of Science, Physics Department, B.P. 1796 Fes-Atlas, 30003 MOROCCO.*

² *Hassan First University of Settat, High Institute of Health Sciences, Laboratory of Sciences and Health Technologies, BP 555, 26000, Settat, Morocco*

³ *National Centre for Nuclear Energy, Sciences and Technology (CNESTEN), Morocco.*

⁴ *Laboratory of Technologies and Industrial Services, Higher School of Technology, Sidi Mohamed Ben Abdellah University, Fez, Morocco*

ABSTRACT

This study analyzes the impact of different PGAA system configurations on radiation attenuation and dispersion through simulations conducted using the PHITS code. The evaluation focuses on variations in collimator design, including the presence of a sapphire filter and the use of a shutter in either an open or closed position. The results show that the sapphire filter effectively reduces radiation, particularly in the lateral regions of the beam, thereby improving its control. When the shutter is open, beam transmission increases, leading to higher measured doses and confirming better radiation transmission through the system. Conversely, when the shutter is closed, radiation intensity significantly decreases, providing an effective solution to limit exposure to surrounding areas while maintaining precise beam control.

Keywords: Collimator, Sapphire filter, Bismuth, Shutter, PHITS.

REFERENCES

[1] Jamila Yousfi, Abdessamad Didi, Hamane Lemziouka, Lamiae Mrharrab, Hamid Amsil, Otman Jai, Hamid Bounouira, Khalid Larakil. Distribution de température dans le système PGAA : collimateur, obturateur et filtre dans le réacteur TRIGA Mark II. Analyse nucléaire Volume 3, numéro 3, Septembre 2024, 100120.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

PYTHAGOREAN FUZZY DEDUCTIV SYSTEMS OF LIU^B-ALGEBRA

^{1*}Asmamaw Abebe Biabeyin, ¹Berhanu Assaye Alaba, ¹Yohannes Gedamu Wondifraw

¹Bahir Dar University, College of Science, Department of Mathematics, Bahir Dar, Ethiopia

ABSTRACT

In this article, we unveil a groundbreaking concept—the Pythagorean fuzzy set—applied to deductive systems within the framework of Liu^B-Algebra, a structure defined over BCL-Algebra. Unlike previous formulations, which were based on BCL⁺-algebra, our work focuses on the more generalized BCL-Algebra, thereby expanding the boundaries of Liu-algebraic systems. The Pythagorean fuzzy deductive system for Liu^B-Algebra is rigorously defined, and its foundational properties and characteristics are carefully examined. Through a comprehensive analysis, we present several theorems that lay the groundwork for understanding the behavior of this novel system. Each theorem is thoroughly proved, offering insight into the intricacies of the deductive process within this algebraic structure. This article also delves into a variety of significant aspects related to the Pythagorean fuzzy deductive system. We explore its interaction with the complement of fuzzy sets, a crucial element that aids in refining logical inferences. Additionally, we investigate the square deviation, accuracy functions, and score functions, all of which play pivotal roles in enhancing the precision of the system. The degree of indeterminacy is another key concept addressed, helping to quantify uncertainty and imprecision within the deductive process. Furthermore, we extend the discussion to examine the homomorphic image and pre-image of the Pythagorean fuzzy deductive system in the context of Liu^B-Algebra. This exploration provides a deeper understanding of the transformations and mappings that occur within the system, enriching the theoretical landscape of Liu^B-Algebra. Overall, this work represents a significant contribution to the field, offering new tools and perspectives for researchers working in fuzzy logic, algebraic systems, and deductive reasoning.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SYNTHESIS OF METHYL (Z)-2-(4-(TERT-BUTYL)PHENYL)-2-(2-(P-TOLYL)HYDRAZINE YLIDENE)ACETATE

Ayten Qajar

Department of Organic Chemistry, Baku State University, Baku, Azerbaijan

Orcid ID: 0009-0002-8219-9668

PhD Gulnar Atakishiyeva

Department of Organic Chemistry, Baku State University, Baku, Azerbaijan

Orkide ID: 0000-0002-9659-5218

PhD Nigar Ahmedova

Department of Organic Chemistry, Baku State University, Baku, Azerbaijan

Orchid ID: 0009-0009-6245-4837

PhD Sevinç Muhtarova

Department of special techniques and technologies, Azerbaijan Technical University, Baku, Azerbaijan,

Orcid ID: 0000-0002-1388-2319

Shafiq İbrahimova

Department of Organic Chemistry, Baku State University, Baku, Azerbaijan

Orcid ID: 0009-0008-7739-2598

Nurana Gurbanova

Department of Organic Chemistry, Baku State University, Baku, Azerbaijan

Orcid ID: 0009-0004-5713-6053

Dr Namiq Shikhaliyev

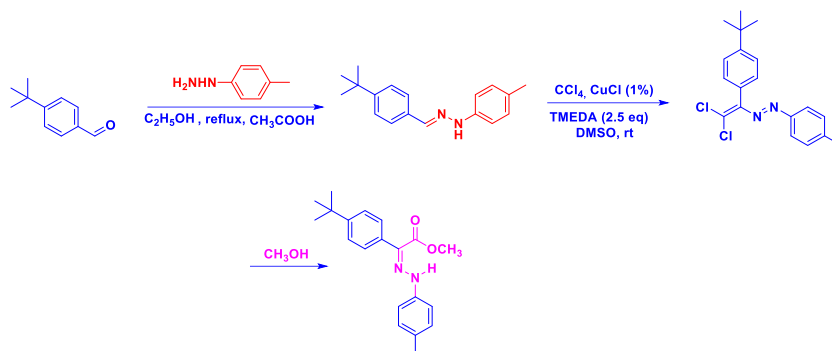
Department of Chemical Engineering, Baku Engineering University, Baku, Azerbaijan

Orcid ID: 0000-0002-6842-151X

ABSTRACT

The presence of an attached diazadiene system in dihalogendiazabutadiene derivatives leads to their application as a new class of diazo dyes, and the reaction of heminal halogen atoms with various nucleophiles to produce many important compounds (azidotriazoles, hydrozo derivatives of α -ketoethers, and other nitrogen-containing heterocyclic compounds) highlights the significance of this reaction. Based on this, the corresponding azo dyes were synthesized using 4-(tert-butyl)benzaldehyde. Additionally, methyl (z)-2-(4-(tert-butyl)phenyl)-2-(2-(p-tolyl)hydrazinylidene)acetate was synthesized through the solvolysis of dichlorodiazadiene. The structures of the obtained compounds were investigated using the NMR method. In this study, the antimicrobial properties of some newly synthesized dichlorodiazadiene derivatives and the α -keto ether aryl-hydrazone, as a solvolysis reaction product, were also examined.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Keywords: diclorodiazadiene, noncovalent interaction

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

HIRSHFELD SURFACE ANALYSIS OF (E)-1-(2,2-DICHLORO-1-(P-TOLYL)VINYL)-2-(3,4-DIMETHYLPHENYL)DIAZENE

Ayten Qajar

Department of Organic Chemistry, Baku State University, Baku, Azerbaijan

Orcid ID: 0009-0002-8219-9668

Gulnar Atakishiyeva

3 Department of Organic Chemistry, Baku State University, Baku, Azerbaijan

Orchid ID: 0000-0002-9659-5218

Sevinc Mukhtarova

4 Department of special techniques and technologies, Azerbaijan Technical University, Baku,

Azerbaijan, Orcid ID: 0000-0002-1388-2319

Associate professor Gulnara Babayeva

Department of Analytical and Organic Chemistry, Azerbaijan State Pedagogical University, Baku, Azerbaijan

Irada Shikhaliyeva

Department of Petroleum Chemistry, Baku State University, Baku, Azerbaijan

Orcid ID: 0009-0006-1518-4609

Akademic Abel Maharramov

Department of Organic Chemistry, Baku State University, Baku, Azerbaijan

Orcid ID: 0009-0008-7739-2598

Dr Namiq Shikhaliyev

Department of Chemical Engineering, Baku Engineering University, Baku, Azerbaijan

Orcid ID: 0000-0002-6842-151X

ABSTRACT

In order to visualize the intermolecular interactions in the crystal of the (E)-1-(2,2-Dichloro-1-(P-Tolyl)Vinyl)-2-(3,4-Dimethylphenyl)Diazene a Hirshfeld surface analysis was carried out using *CrystalExplorer* (Version 17.5). In the Hirshfeld surface plotted over d_{norm} (Fig. 1), the white surface indicates contacts with distances equal to the sum of the van der Waals radii, and the red and blue colours indicate distances shorter or longer than the van der Waals radii, respectively. The bright-red spots indicate their roles as the respective donors and/or acceptors; they also appear as blue and red regions corresponding to positive and negative potentials on the Hirshfeld surface mapped over electrostatic potential, as shown in Fig. 2. The blue regions indicate the positive electrostatic potential (hydrogen-bond donors), while the red regions indicate the negative electrostatic potential (hydrogen-bond acceptors). The large number of $\text{H}\cdots\text{H}$, $\text{H}\cdots\text{Cl}/\text{Cl}\cdots\text{H}$ and $\text{H}\cdots\text{C}/\text{C}\cdots\text{H}$ interactions suggest that van der Waals interactions and hydrogen bonding play the major roles in the crystal packing.

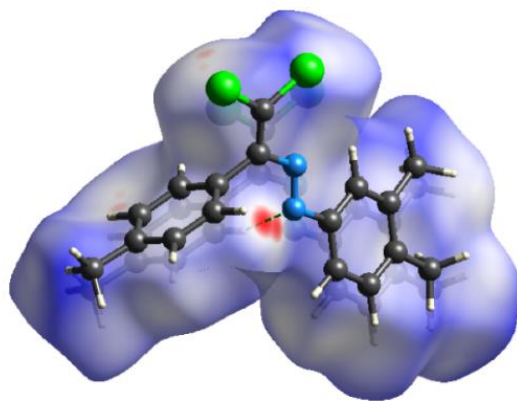
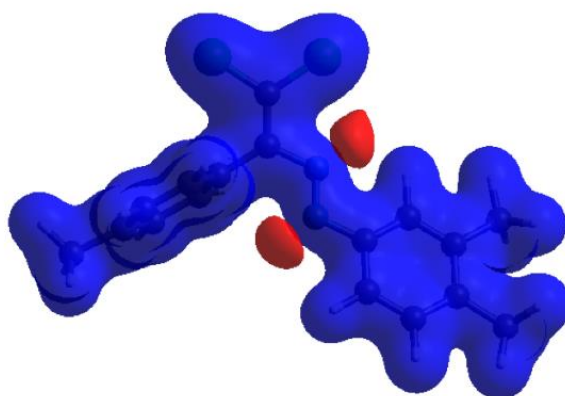

Figure 1. View of the three-dimensional Hirshfeld surface of the compound plotted over d_{norm} .

Figure 2. View of the three-dimensional Hirshfeld surface of the compound, plotted over electrostatic potential energy using the STO-3 G basis set at the Hartree–Fock level of theory. Hydrogen-bond donors and acceptors are shown as blue and red regions around the atoms corresponding to positive and negative potentials, respectively.

Keywords: diclorodiazadiene, Hirshfeld surface

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DUYGUSAL ZORLUKLAR KARŞISINDA İNSAN PSİKOLOJİSİ: İNCİR REÇELİ FİLMİNDE STRESİN YÜZLERİ VE BAŞA ÇIKMA MEKANİZMALARI PSYCHOLOGY OF HUMAN BEINGS IN THE FACE OF EMOTIONAL CHALLENGES: THE FACES OF STRESS AND COPING MECHANISMS IN THE FILM “İNCİR REÇELİ”

Emel SUNAR¹, Meryem KARAAZİZ²

*¹Psikoloji Öğrencisi, Yakın Doğu Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü
<https://orcid.org/0009-0004-6282-6032>*

*²Doç.Dr., Yakın Doğu Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü,
<https://orcid.org/0000-0002-0085-612X>*

ÖZET

Aytaç Ağrılar'ın yönetmenliğini üstlendiği İncir Reçeli (2010) filmi, bireylerin kayıp, yalnızlık ve ölüm kavramlarıyla yüzleşme süreçlerini ele alan dramatik bir yapıdır. Film, senaryo yazarı Metin'in, gece kulübünde tanıştığı Duygu ile kurduğu ilişkiyi ve bu ilişkinin, Duygu'nun ölümcül hastalığı nedeniyle nasıl bir dönüşüme uğradığını konu almaktadır. Karakterlerin yaşadığı psikolojik zorluklar ve bu süreçlerle başa çıkma yöntemleri, olay örgüsü ve karakter gelişimi çerçevesinde işlenmektedir. Özellikle kayıp, travma, yalnızlık ve çaresizlik gibi yoğun duygusal durumlarla mücadele eden karakterlerin psikolojik tepkileri, stresin farklı türleri ve başa çıkma mekanizmaları bağlamında değerlendirilmesi gereken önemli unsurlar olarak öne çıkmaktadır. Bu çalışmada, filmdeki karakterlerin psikolojik süreçleri Bilişsel Davranışçı Terapi (BDT) perspektifinden ele alınmaktadır. BDT, bireylerin işlevsiz bilişsel kalıplarını fark etmelerini ve bu düşünceleri daha işlevsel ve gerçekçi hale getirmelerini sağlayan bir terapi yöntemidir. Film bağlamında, karakterlerin stresle başa çıkma yöntemleri bilişsel yeniden yapılandırma, problem odaklı başa çıkma, sanat terapisi, duygu odaklı başa çıkma ve kaçınan (maladaptif) başa çıkma stratejileri kapsamında değerlendirilmiştir.

Bu çalışma, doküman analizi yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Film, nitel araştırma kapsamında psikolojik içerik analizi ile değerlendirilmiş; stresin türleri, karakterlerin başa çıkma stratejileri ve bilişsel süreçler detaylandırılmıştır. Filmde yer alan sahneler, psikolojik değerlendirme kriterleri doğrultusunda analiz edilerek, karakterlerin baş etme mekanizmaları bağlamında yorumlanmıştır. Bu çalışmanın temel amacı, İncir Reçeli filminde yer alan psikolojik süreçleri analiz ederek, stres ve kayıpla başa çıkma stratejilerini teorik bir çerçeve de değerlendirmek ve psikoloji ile film yapısı arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Özellikle BDT'nin stres yönetimindeki rolü vurgulanarak, film yapısının psikolojik dayanıklılık, bilişsel yeniden yapılandırma ve duygusal düzenleme süreçlerine etkisi ele alınmaktadır. Filmde yer alan karakterlerin başa çıkma mekanizmalarının incelenmesi, bireylerin benzer psikolojik durumlarla mücadelede kullanabilecekleri yöntemlere dair bilimsel ve uygulamalı bir perspektif sunmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: İncir Reçeli, Stresle Başa Çıkma Mekanizmaları, Bilişsel Davranışçı Terapi (BDT)

ABSTARCT

The film İncir Reçeli (2010), directed by Aytaç Ağrılar, presents a poignant exploration of individuals' encounters with loss, loneliness, and death. The narrative follows Metin, a screenwriter, and his relationship with Duygu, whom he meets at a nightclub. This relationship undergoes a profound transformation due to Duygu's terminal illness. The psychological challenges faced by the characters and their coping mechanisms are examined within the framework of the film's narrative structure and

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

character development. In particular, the emotional responses of characters dealing with loss, trauma, loneliness, and helplessness emerge as critical elements necessitating analysis within the context of stress typologies and coping strategies. This study investigates the psychological processes depicted in the film through the lens of Cognitive Behavioral Therapy (CBT), a therapeutic approach that facilitates individuals' recognition of dysfunctional cognitive patterns and their transformation into more functional and adaptive thought processes. Within the film's context, the characters' coping strategies are analyzed under the categories of cognitive restructuring, problem-focused coping, art therapy, emotion-focused coping, and avoidant (maladaptive) coping strategies.

Employing a qualitative research methodology, this study utilizes document analysis to conduct a psychological content analysis of the film. The typologies of stress, coping mechanisms, and cognitive processes demonstrated by the characters are systematically examined. Specific scenes are analyzed based on psychological evaluation criteria, and the coping strategies employed by the characters are interpreted within this framework. The primary objective of this study is to provide a theoretical examination of stress and coping strategies within *İncir Reçeli*, while also elucidating the intersection between psychology and cinematic narratives. By emphasizing the role of CBT in stress management, the study explores how filmic structures contribute to psychological resilience, cognitive restructuring, and emotional regulation. Ultimately, the analysis of the characters' coping mechanisms aims to offer both a scientific and applied perspective on strategies individuals may utilize when confronted with analogous psychological challenges.

Keywords: *İncir Reçeli*, Coping Mechanisms for Stress, Cognitive Behavioral Therapy (CBT)

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SAĞ LOB CANLI DONOR HEPATEKTOMİ SONRASI NADİR BİR KOMPLİKASYON: DİYAFRAGMA HERNİSİ A RARE COMPLICATION AFTER RIGHT LOBE LIVING DONOR HEPATECTOMY: DIAPHRAGMATIC HERNIA

İSA ELBİSTAN¹

¹Araştırma Görevlisi, İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi AD, Malatya, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5048-1688>

Bora BARUT²

²Doç.Dr. İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi AD, Malatya, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9489-5973>

Ertuğrul KARABULUT³

³Dr.Öğretim Üyesi. İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi AD, Malatya, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5433-591X>

ÖZET

T.Starzl tarafından 1965 yılında ilk başarılı karaciğer naklinin gerçekleştirilmesinden bu yana, karaciğer nakli son dönem karaciğer hastalıkları, akut fulminan karaciğer yetmezliği ve bazı primer karaciğer tümörlerinin tedavisinde altın standart tedavi modeli olmuştur. Ülkemiz gibi kadavra bağışının az, nakil ihtiyacı olan hasta sayısının çok fazla olduğu ülkelerde canlı vericili karaciğer nakli, kadavra karaciğer nakline alternatif ve sık kullanılan bir cerrahi teknik haline gelmiştir.

Canlı vericili karaciğer nakli sonrası donör komplikasyon oranı %10-40 arasında seyretmektedir. Bu komplikasyonların çoğunluğunu, Clavien grade 1-2 gibi tekrar cerrahi veya girişimsel işlem gerektirmeyen basit komplikasyonlar oluştursa da kanama, safra kaçağı, ileus gibi ciddi komplikasyonlar da bu ameliyatı takiben görülebilen majör komplikasyonlardır.

Diyafragma hernisi canlı vericili karaciğer nakli sonrası gelişen nadir (%0.6-2) bir komplikasyon olup, literatürde sadece vaka serileri olarak karşımıza çıkmaktadır. Canlı vericili ve özellikle sağ lob donör hepatektomi sonrası gelişen diyafragma hernisi için başlıca risk faktörleri; karaciğer sağ lobunun mobilizasyonu esnasında diyafragmada meydana gelen termal hasar, karaciğer sağ lobunun koruyucu etkisinin ortadan kalkması, diyaframın sürekli hareketine bağlı gecikmiş iyileşme, kötü beslenme ve abdominal ve torasik boşluklar arasındaki basınç farklılıklarıdır.

Biz bu vaka taktimi ile sağ lob hepatektomi yapılan bir donörde gelişen ve nadir bir donör komplikasyonu olan diyafragma hernisi olgusunu sunmayı amaçladık.

Olgu Sunumu:

Kırk iki yaşında kadın hasta. Yaklaşık 7 yıl önce donör sağ lob hepatektomi yapılan hasta, son 2 aydır nefes alıp vermekte zorlanma, eforla gelişen çarpıntı, kabızlık şikayetleri ile polikliniğimize başvurdu.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Hastanın yapılan fizik muayenesinde; dinlemekle sağ hemitoraksta solunum seslerinde azalma ve bağırsak seslerinin alınması tespit edildi. Hastanın radyolojik incelemelerinde, PA-AC grafisinde ve toraks tomografisinde ince bağırsak ve kolonun sağ hemitoraksa protrüze olduğu görüldü (Resim 1 ve 2). Bağırsak obstrüksiyon bulgusu olmayan hasta elektif şartlarda ameliyata alındı. Sağ hemitoraksa protrüze olan bağırsak ansları karın içerisine alınarak diyafragmadaki defekt kapatılıp mesh ile onarıldı.

Sonuç:

Diyafragma hernisi donör hepatektomi sonrası nadir görülen ancak obstrüksiyon ve strangülyasyon gelişen hastalarda morbidite ve mortaliteye neden olabilecek ve tek tedavi yöntemi cerrahi olan bir komplikasyondur. Bağırsak obstrüksiyonu veya strangülyasyon gelişen hastalarda acil cerrahi tedavi vakit kaybetmeden uygulanmalıdır. Obstrüksiyon bulgusu olmayan hastalarda elektif cerrahi uygulanabilir. Özellikle sağ lob donör hepatektomi yapılan ve nefes darlığı, takipne, eforla çabuk yorulma ve kabızlık-ışhal şikayeti olan hastalarda bu nadir komplikasyon mutlaka akılda tutulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Karaciğer nakli, canlı, donör, diyafragma hernisi.

ABSTRACT

Since the first successful liver transplantation was performed by T. Starzl in 1965, liver transplantation has been the gold standard treatment for end-stage liver diseases, acute fulminant liver failure and some primary liver tumours. In countries like our country where cadaver donation is low and the number of patients in need of transplantation is very high, living donor liver transplantation has become an alternative and frequently used surgical technique to cadaver liver transplantation.

The donor complication rate after living donor liver transplantation is between 10-40%. Although the majority of these complications are simple complications such as Clavien grade 1-2 that do not require repeat surgery or interventional procedures, serious complications such as haemorrhage, bile leakage and ileus are also major complications that can be seen following this operation.

Diaphragmatic hernia is a rare (0.6-2%) complication following living donor liver transplantation and is only seen as a case series in the literature. The main risk factors for diaphragmatic hernia in living donors, especially after right lobe donor hepatectomy, are thermal damage to the diaphragm during mobilisation of the right lobe of the liver, loss of the protective effect of the right lobe of the liver, delayed healing due to continuous movement of the diaphragm, malnutrition and pressure differences between the abdominal and thoracic cavities.

We aimed to present a case of diaphragmatic hernia, a rare donor complication, which developed in a donor who underwent right lobe hepatectomy.

Case Report:

Forty-two-year-old female patient. The patient, who underwent donor right lobe hepatectomy about 7 years ago, presented to our outpatient clinic with complaints of difficulty in breathing, palpitations with exertion and constipation for the last 2 months. On physical examination, decreased respiratory sounds in the right haemithorax and bowel sounds were detected. Radiological examinations, PA-AC radiography and thoracic tomography showed that the small intestine and colon protruded into the right hemithorax (Image 1 and 2). The patient who had no signs of intestinal obstruction was reoperated under

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

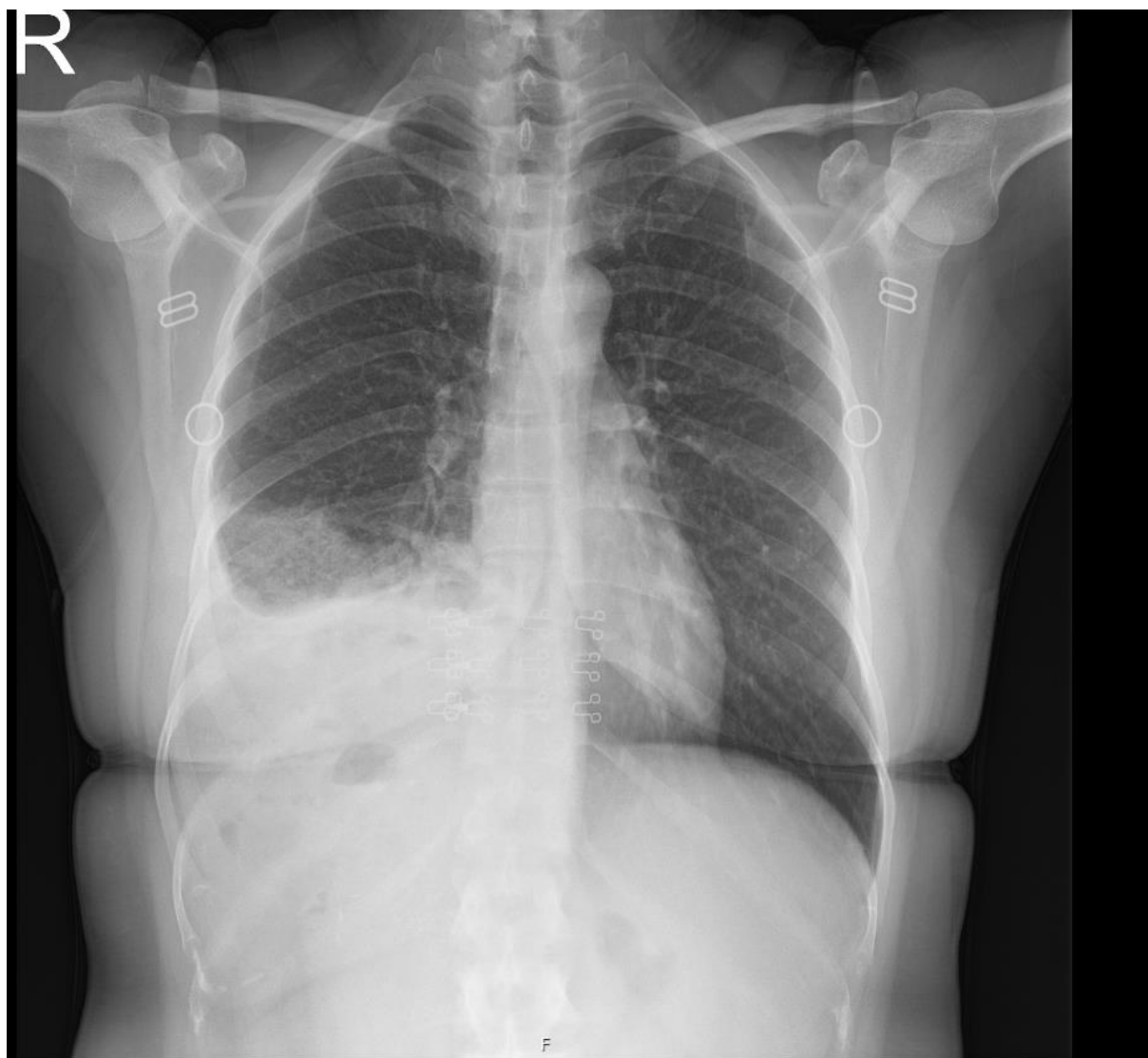
elective conditions. The intestinal anus protruding into the right hemithorax was taken into the abdomen and the defect in the diaphragm was closed and repaired with mesh.

Conclusion:

Diaphragmatic hernia is a rare complication after donor hepatectomy which may cause morbidity and mortality in patients with obstruction and strangulation. In these patients, the only treatment method is surgery. Emergency surgical treatment should be performed immediately in patients with intestinal obstruction or strangulation. Elective surgery can be performed in patients without signs of obstruction. This rare complication should be kept in mind especially in patients who underwent right lobe donor hepatectomy and complain of dyspnoea, tachypnoea, fatigue on exertion, constipation and diarrhoea.

Keywords: Liver transplantation, living, donor, diaphragmatic hernia.

Resim 1: Preoperatif PA-AC grafisi.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

Resim 2: Preoperatif Torax tomografisi.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

POLYMERIC MEMBRANES FOR DESALINATION USING MEMBRANE DISTILLATION: A REVIEW

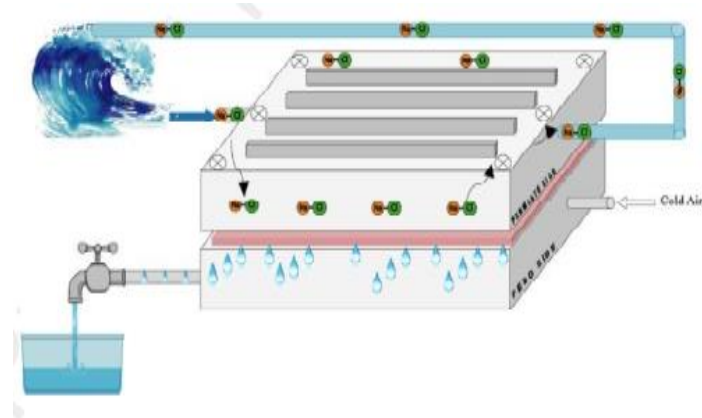
Zineb Ait Fares¹, Miloudi Hlaibi¹, Noureddine Kamil^{1,2}, Rachid Ouchn¹.

¹Laboratory of Materials Engineering for Environment and Valorization (GeMEV), Faculty of Sciences Ain Chock, Hassan II University of Casablanca

²Higher School of Technology Casablanca ESTC

ABSTRACT

Membrane distillation (MD) is considered an emerging technology for seawater desalination. The hydrophobic polymers commonly used for this process are polytetrafluoroethylene (PTFE), polyvinylidene fluoride (PVDF), and polypropylene (PP). An ideal membrane for MD should exhibit characteristics such as high liquid entry pressure, low fouling rate, high permeability, and excellent mechanical resistance. Polymeric membranes, being more cost-effective than ceramic membranes, are considered a more affordable alternative and have dominated the research conducted so far on membrane distillation (MD). This review aims to provide a brief introduction to MD, summarize the research efforts to achieve the desired properties in polymeric membranes used in MD for desalination purposes and focus on the fabrication methods for these membranes .

Keywords : Membrane distillation, direct contact membrane distillation DCMD, desalination, polymeric membranes; <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0142941814002141>

REFERENCES

1. A.M. Alklaibi, Noam Lior, Membrane-distillation desalination: Status and potential (2005)
2. Enrico Drioli , Aamer Ali b, Francesca Macedonio, Membrane distillation: Recent developments and perspectives (2015)
3. L. Eykens , K. De Sitter , C. Dotremont , L. Pinoy , B. Van der Bruggen , Membrane synthesis for membrane distillation: A review (2017)
4. Jeganes Ravi, Mohd Hafiz Dzarfan Othman Takeshi Matsuura, Muhammad Roil Bilad, Polymeric membranes for desalination using membrane distillation: A review (2020)
5. Fida Tibi a, Amine Charfi b, Jinwoo Cho b, Jeonghwan Kim a, Fabrication of polymeric membranes for membrane distillation process and application for wastewater treatment: Critical review (2020)

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

DESIGN AND DEVELOPMENT OF NOVEL APPROACH FOR FILE SHARING FOR SECURITY USING BLOCKCHAIN TECHNOLOGY

Deepak Bansal¹

¹*Indian Institute of Finance, Greater Noida, India*

ORCID number: 0009-0001-0777-3300

ABSTRACT

File sharing is a fundamental aspect of data management, and it is essential for collaboration, communication, and data exchange. However, file sharing systems are susceptible to security threats and data breaches, which can compromise data confidentiality, integrity, and availability. A novel approach for file sharing using blockchain technology is required which would ensure secure and decentralized file sharing. The novel approach for file sharing would use a hybrid consensus mechanism, combining proof-of-work and proof-of-stake algorithms, to ensure network security and prevent malicious attacks.

It would use multi-layer encryption to enhance file security, where files are encrypted at the user level and the blockchain level. The proposed Novel approach would also incorporate smart contract technology for file access control, where users can set permissions for file sharing and access. The proposed approach was developed and tested using a prototype implementation, and the results show that the system is secure, efficient, and scalable. The system also provides a high level of data privacy and security, making it suitable for various applications, including healthcare, finance, and government.

Keywords: Novel Approach, File sharing; Security; Blockchain, Technology

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

IDENTIFICATION AND OVERCOMING MALICIOUS ATTACK IN WIRELESS MOBILE AD HOC NETWORKS

K.Thamizhmaran

Assistant Professor, Dept. of ECE, Government College of Engineering, Bodinayakanur, Theni

ABSTRACT

Wireless Mobile Adhoc Network (MANET) has become one of the most important wireless communication mechanisms among all, unlike traditional network. MANET does not have a fixed infrastructure. Every single node in the MANET works as both receiver and transmitter. Each node directly communicates with others when they are both within their communication ranges. All nodes work as routers and take part in discovery and maintenance of routes to other nodes in the network. In this paper, a new routing algorithm named Enhanced Adaptive 3 Acknowledgement (EA3ACK) using EAACK specially designed for MANET. This hybrid cryptography uses a two-key method namely MARS4 which is a combination of RSA and MAJE4 employed to reduce the routing overhead. The proposed EA3ACK algorithm provides efficient secured transmission compared to existing EAACK algorithm.

Keywords: EA3ACK, IDS, Security, MANET, Throughput.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

SPORDA GELENEKÇİLİKTEN YENİLİKÇİLİĞE; ÜLKÜ MECMUALARI ÖRNEĞİ FROM TRADITIONALISM TO INNOVATION IN SPORTS: THE CASE OF ÜLKÜ JOURNALS

Bahaddin AKGÜL¹

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Sivas, Türkiye.

¹ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-3639-9784>

Hüseyin Fatih KÜÇÜKBİŞ²

²Prof. Dr, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Sivas, Türkiye.

²ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3973-2837>

Burhan ÖZKURT³

³Dr, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Sivas, Türkiye.

³ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9745-9624>

ÖZET

Sporla gelenekçilik ve yenilikçilik sadece bu iki kavram arasında geçen bir tartışma konusu olmanın dışında, sporun dayandığı temel ilkelerin belirlenmesi içinde önemli görülmektedir. Bu çalışmanın amacı 1933-1950 yılları arasında, Ankara halkevlerinin resmi yayın organı olan Ülkü mecmualarında yayımlanan beden eğitimi ve spor yazılarının, sporda gelenekçi metotlar ve bilimsel temellere dayalı yenilikçilik bakış açısıyla incelenmesidir. Çalışmada içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi sonucunda gelenekçilikten yenilikçiliğe geçişin gerekliliği vurgusu yapılmış 8 adet çalışma tespit edilmiştir. Çalışma kapsamında "Spor Göreneğinin Değil Bilginin Eseri Olmalıdır", "Sağlık Bakımından Spor ve biz", "Spor Telakkimiz", "Beden Eğitiminin Anlam ve Önemi", "8. Spor Kongresi Spor Kongresi", "Yeni Beden Terbiyesi Kanunu", "On beş Yıl ve Türk Sporunu", "Başka Memleketlerde Beden Terbiyesi (İngiltere-Almanya-Amerika Birleşik Devleti) başlıklı çalışmalar ana fikirleri bağlamında değerlendirmeye alınmıştır. Sonuç olarak; bu çalışmaların Spor kanunu, modern antrenman ilkeleri, fiziki alt yapı, teknik altyapı, fiziksel uygunluk, periyodik sağlık muayeneleri, sporcu gençlerin uğraştıkları spor faaliyetine göre beslenmeleri ile sakatlıklar sonrası rehabilite ve iyileşme süreçlerinin hızlanması konularına yenilikçi bakış açısıyla rehberlik ettiği anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi ve Spor, Spor Bilimi, Gelenekçilik, Yenilikçilik, Ülkü Mecmuaları.

ABSTRACT

Traditionalism and innovation in sports are not only subjects of debate between these two concepts but are also considered significant in determining the fundamental principles on which sports are based. The aim of this study is to analyze the physical education and sports articles published in Ülkü journals, the official publication of Ankara Halkevleri between 1933 and 1950, from the perspectives of traditional methods in sports and innovation based on scientific principles. The study employs the content analysis method. As a result of the content analysis, eight studies emphasizing the necessity of transitioning from traditionalism to innovation were identified. Within the scope of the study, the articles titled "Sports Should Be the Product of Knowledge, Not Tradition," "Sports and Health," "Our Perception of Sports," "The Meaning and Importance of Physical Education," "The 8th Sports Congress," "The New Physical Education Law," "Fifteen Years and Turkish Sports," and "Physical Education in Other Countries

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

(England-Germany-United States)" were evaluated in terms of their main ideas.As a result, it has been concluded that these studies provide guidance from an innovative perspective on topics such as sports law, modern training principles, physical and technical infrastructure, physical fitness, periodic health examinations, nutrition according to the sports activities of young athletes, and the acceleration of rehabilitation and recovery processes after injuries.

Keywords: Physical Education and Sports, Sports Science, Traditionalism, Innovation, Ülkü Journals.

8. INTERNATIONAL ANKARA MULTIDISCIPLINARY STUDIES CONGRESS

ANTIFUNGAL PROPERTIES OF *Vernonia amygdalina* (BITTER LEAF) EXTRACTS AGAINST *Rhizopus stolonifer* ASSOCIATED WITH SWEET POTATO SPOILAGE

Olaomi A.A.^a, Daikwo, S.^b, Amuna, O.T.^c, Olusanmi, P.K.^d, Ayodele, F.A.^e, Olusanmi, P.T.^f, Simon, V.O.^g, Adeyemi, T.A.^h, Olubenshe, C.T.ⁱ

^a Department of Biology, Federal University Lokoja, Kogi state, Nigeria

^b Department of Biology, Federal University Lokoja, Kogi state, Nigeria

^c Department of Biology, Federal University Lokoja, Kogi state, Nigeria

^d Department of Biology, Federal University Lokoja, Kogi state, Nigeria

^e Department of Biology, Federal University Lokoja, Kogi state, Nigeria

^f Department of Biology, Federal University Lokoja, Kogi state, Nigeria

^g Department of Biology, Federal University Lokoja, Kogi state, Nigeria

^h Department of Biology, Federal University Lokoja, Kogi state, Nigeria

ⁱ Department of Biology, Federal University Lokoja, Kogi state, Nigeria

ABSTRACT

Fungal diseases often reduce crop yield and lower crop quality by producing toxins which are hazardous to human health of which *Rhizopus stolonifer* is a major type. Plants of medicinal important have been proven to be very effective even where treatments with antibiotics failed. The increased recognition and importance of phytopathogenic fungi, the difficulties encountered in their control and the increase in resistance to antifungal, have stimulated the search for natural alternatives. This study determined the antifungal properties of *Vernonia amygdalina* (bitter leaf) extracts against *Rhizopus stolonifer* associated with sweet potato spoilage. The plant material was extracted by maceration method using water and ethanol as solvents. The fungi under study was isolated by direct plating technique and identified via microscopy. Varying concentrations of 100mg/ml, 75mg/ml, 50mg/ml and 25mg/ml of the plant extract were prepared and used for the antifungal assay. Both the aqueous and ethanolic extracts of bitter showed inhibitory potential against the tested isolate. The ethanolic extract was more effective with zones of inhibition ranging from 10.00±2.0mm to 4.00±1.0mm as compared to the aqueous extract which ranged between 8.00±2.0mm and 2.00±0.1mm zones of inhibition. The MIC result revealed that the extracts showed lowest inhibition at concentration of 100mg/ml and 75mg/ml against the study isolate. The study concluded that both ethanolic and aqueous extracts of bitter leaf possess antifungal activities against the tested fungal isolate. The study recommends the isolation and separation of the phytochemicals present in bitter leaf responsible for the antifungal activity using advance scientific techniques.

Keywords: Phytopathology, antifungal, *Rhizopus stolonifer*, bitter leaf, *in-vitro*, biocontrol

İlgili makama;

8. Uluslararası Ankara Multidisipliner Bilimsel Çalışmalar Kongresi 16-18 Mart 2025 tarihleri arasında Ankara'da 28 farklı ülkenin akademisyen/araştırmacılarının katılımıyla gerçekleşmiştir. Kongre kapsamında sunumu yapılan 311 bildirinin 149 adeti Türkiye'den katılımcılar tarafından; 161 bildiri ise 28 ülkeden katılımcılar tarafından sunulmuştur. Kongre 16 Ocak 2020 Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliğine getirilen "Tebliğlerin sunulduğu yurt içinde veya yurt dışındaki etkinliğin uluslararası olarak nitelendirilebilmesi için Türkiye dışında en az beş farklı ülkeden sözlü tebliğ sunan konuşmacının katılım sağlaması ve tebliğlerin yarıdan fazlasının Türkiye dışından katılımcılar tarafından sunulması esastır." değişikliğine uygun düzenlenmiştir.

Bilgilerinize arz edilir,

Saygılarımla,

Prof. Dr. Hacer HÜSEYNOVA

Organizing Committee Member / Düzenleme Kurulu Üyesi

Ankara

T.C.
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü

Sayı :E-83773994-900-164090
Konu :Akademik İzin (Öğr. Gör. Dr. Burak
SAYAR)

22.01.2025

Sayın Öğr. Gör. Dr Burak SAYAR

İlgi : 22.01.2025 tarihli ve 7204 sayılı dilekçeniz.

Ulusal ve Uluslararası Katılımlı & Hakemli Spesifik Kongreler Platformu (ISPEC) tarafından 16-18 Mart 2025 tarihleri arasında İstanbul'da yapılacak olan 8. Uluslararası Ankara Multidisipliner Bilimsel Çalışmalar Kongresi'nin düzenleme ve bilim kurulunda yer almanız müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Doç. Dr. Ercan ERCAN
Meslek Yüksekokulu Müdürü V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :*BSE5DN9PL0* Pin Kodu :29062

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/bitlis-eren-universitesi-ebys>

Adres:Hüsrevpaşa Yerleşkesi Hüsrevpaşa Mahallesi Sosyal Konutlar 13000 Merkez / BİTLİS
Telefon:0 (434) 222 00 95 Faks:0 (434) 222 91 02
e-Posta:sbmyo@beu.edu.tr Web:<http://www.beu.edu.tr>
Kep Adresi:beu@hs01.kep.tr

Bilgi için: Süleyman Doğan ALTAŞ
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

Sayı : E-36969287-903.07-2500021293
Konu : Kongre Görevlendirme Talebi

14.02.2025

Sayın Öğr. Gör. Dr. Songül DEMİREL DEĞİRMENCİ

İlgi : Yönetim ve Organizasyon Bölümü Başkanlığının 13.02.2025 tarihli ve E-91206956-622.99-2500020635 sayılı yazısı.

İlgi yazınıza istinaden 16-18 Mart 2025 tarihlerinde 8. Uluslararası Ankara Multidisipliner Bilimsel Çalışmalar Kongresi'nde Bilim Kurulu ve Düzenleme Kurulu üyesi olarak görev alma isteğiniz Müdürlüğümüz tarafından uygun görülmüştür.
Bilginizi rica ederim.

Öğr. Gör. Dr. Özlem BAL
M.Y.O. Müdürü V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: H3A7EET

Belge Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/hitit-universitesi-ebys>

Adres: T.C. Hitit Üniversitesi Kuzey Kampüsü Çevre Yolu Bulvarı 19030 Çorum / TÜRKİYE

Bilgi için :

Serdal Kayaer
Bilgisayar İşletmeni

Telefon No: (0 364) 2191919

Faks No: (0 364) 2191938

Telefon No:

(0 364) 2191919 - 3225

e-Posta:

İnternet Adresi: <http://www.hitit.edu.tr>

Direkt Hat:

Kep Adresi: hitituniversitesi@hs01.kep.tr

